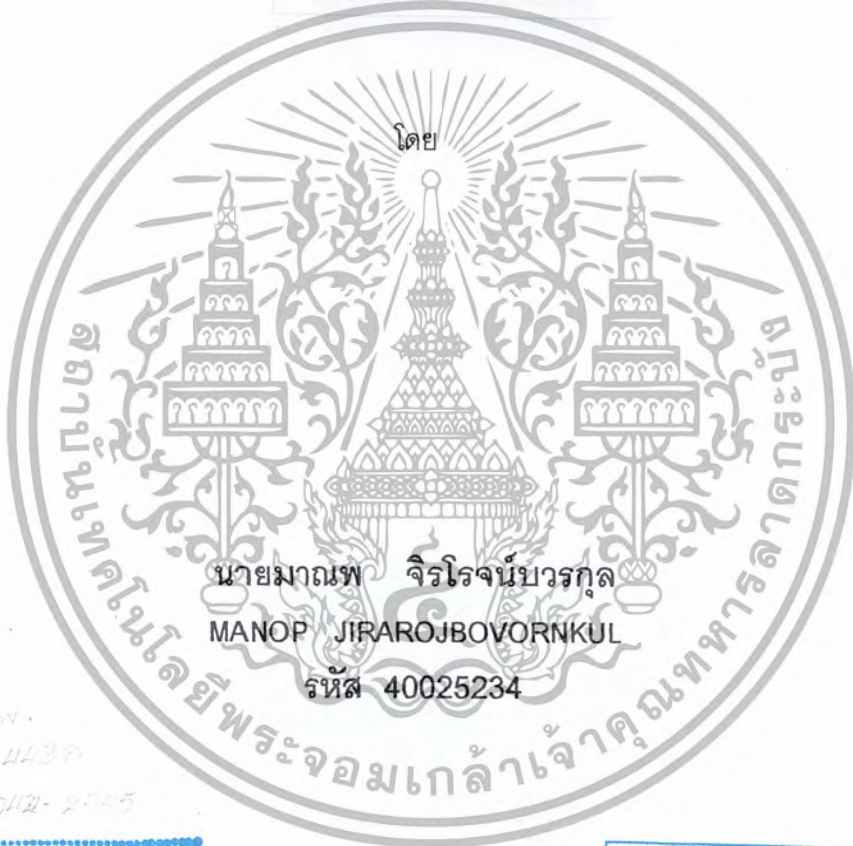

โครงการเสนอแนะปรับปรุงสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
INSTITUTE OF CHILD AND ADOLESCENT MENTAL HEALTH

วพ.
314436
2544-2545

เลขหม.....
เลขทะเบียน... 45421
วัน, เดือน, ปี 2 4 ส.ค. 2546

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)
ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2544 - 2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญา
สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถาปัตยกรรมภายใน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ จันทนีเพชรานนท์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

จากสภาพสังคมปัจจุบันที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของโลกโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยโดยเฉพาะภายในตัวเมืองกรุงเทพฯ ยังมีการตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ส่งผลให้สังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมใดๆ ก็ต้องพยายามรับมือกับการเปลี่ยนแปลงให้ทัน ในภาวะเช่นนี้ทำให้ชีวิตคนในสังคมเกิดความสับสน วุ่นวาย ต่างคนต่างต้องแข่งขันซึ่งกันและกัน ซึ่งทั้งหมดนี้ ส่งผลให้สุขภาพจิตของคนในสังคมโดยเฉพาะในสังคมเมืองโดยมากในทุกวันนี้ถูกจัดว่าเสื่อมลงไปด้วย

ปัญหาทางสุขภาพจิตจัดว่าเป็นปัญหาสำคัญของสังคม เพราะเป็นที่มาของหลายปัญหาในสังคม อาทิ เช่น ปัญหาทางด้านอาชญากรรม ปัญหาด้านยาเสพติด และสังคมหนึ่งที่น่าจะจัดได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปมากพร้อมกับเป็นที่มาของปัญหาทางสังคม และยังพบว่ามีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตมากอีกด้วยในขณะนี้คือ สังคมเด็กและวัยรุ่น (จากข้อมูลการสัมภาษณ์ทางสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย)

ปัญหาทางสุขภาพจิตของสังคมเด็กและวัยรุ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านอารมณ์ และ การแสดงออกต่อทางสังคมในปัจจุบันกำลังเป็นที่น่าสนใจของรัฐบาล และสังคมมาก เพราะจะเป็นต้นเหตุของปัญหาที่จะสะท้อนเป็นปัญหาครอบครัว ต่อเนื่องเป็นปัญหาของสังคมต่อไป

ปัญหาทางด้านสุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่นยังสามารถแบ่งลักษณะของปัญหาออกเป็นหลายประเภท อาทิเช่น ปัญหาด้านการพัฒนาการ ปัญหาทางด้านอารมณ์ ปัญหาด้านความประพฤติ เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก็มีระดับของอาการแตกต่างกันไป จึงควรมีหน่วยงานที่สามารถบำบัด รักษาปัญหาทางสุขภาพจิต พร้อมทั้งสามารถที่จะให้ข้อมูล ความรู้ และเผยแพร่ถึงปัญหาทางด้านสุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่นอย่างจริงจัง เพื่อที่จะสามารถป้องกันปัญหาตั้งแต่เริ่มแรกมิให้ลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตต่อไป ซึ่งในประเทศไทยก็มีหน่วยงานหนึ่งที่ได้พยายามแก้ไขปัญหาลงมาแล้วกว่า 45 ปีแล้ว หน่วยงานนี้ชื่อว่า " ศูนย์สุขภาพจิต "

ศูนย์สุขภาพจิต มีฐานะเทียบเท่าโรงพยาบาลขนาด 160 เตียง เป็นหน่วยงานหนึ่งในจำนวนเพียงสามหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ที่ดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชสำหรับเด็ก และเป็นหน่วยงานแรกที่เปิดบริการแก้ไขปัญหาวุฒิกรรม และปัญหาทางอารมณ์ในเด็ก ซึ่งเน้นการศึกษาภาคทฤษฎีที่มาของปัญหาโดยละเอียด ทั้งจากตัวเด็ก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งถือเป็นรากฐานของงานสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว

จากอดีตจนถึงปัจจุบันปัญหาล่าช้าเริ่มทวีคูณความสำคัญต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก ทำให้ศูนย์สุขภาพจิตนี้ต้องขยายอัตรากำลังการให้บริการและศึกษาวิจัยถึงที่มาของปัญหาสุขภาพจิตในเด็ก วัยรุ่น และครอบครัวมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถป้องกัน ให้ความรู้ และให้การบำบัด รักษาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับเวลา สถานการณ์ ปัญหาของสังคม และสอดคล้องกับนโยบายของกรมสุขภาพจิต จนในขณะนี้ศูนย์สุขภาพจิตได้พัฒนาและขยายหน่วยงาน รวมไปถึงระบบ ลักษณะการบริการของตนให้ก้าวสู่ในรูปแบบสากลยิ่งขึ้นโดยใช้ชื่อว่า " สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น "

โครงการปรับปรุงสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น เสนอแนะขึ้นมาเพื่อใช้ในการวิจัยและการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ของการพัฒนาสุขภาพจิตเด็กในปัจจุบัน ไม่ให้เป็นเพียงมโนภาพอีกต่อไป หากแต่ต้องการให้เด็กและเยาวชนผู้ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ได้มีการเรียนรู้และพัฒนาการใช้ชีวิตในการเป็นอยู่ที่สามารถทันกับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวัน ให้พ่อ แม่ ได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจกับความคิด ความอ่าน ความรู้สึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางจิตใจของเด็กๆ มิใช่แค่เป็นการปลูกฝังตามกระแสนิยมทางโลกเท่านั้น แม้วัยเด็กจำไม่ได้ระยะเวลาที่ตัดสินใจ
ความสำเร็จในการเลี้ยงดู แต่สิ่งสำคัญคือ เป็นการเริ่มต้นสำหรับเขา ที่จะได้แสดงความเป็นผู้ใหญ่ ต่อไป

ถึงแม้ว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเพียงโครงการเสนอแนะ ที่ยังมีได้เกิดขึ้นจริง และข้อมูลต่างๆ ก็ยังไม่อาจเทียบกับผู้รู้ และผู้ที่ศึกษาถึงเรื่องนี้อย่างจริงจัง แต่ผู้จัดทำก็ได้พยายามค้นคว้าข้อมูล และปรึกษาผู้ที่มีความรู้หลายท่าน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ สรุป และประเมินผล พร้อมทั้งนำมาประกอบข้อมูลพื้นฐานที่ศึกษามาอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้จัดทำก็ได้แต่หวังเพียงว่า มันอาจจะมีประโยชน์ต่อใครบางคนหรือคนสังคมได้ ไม่มากก็น้อย และหวังว่าไม่ว่าจะในปัจจุบันหรือในอนาคต คนในสังคมก็ยังคงมีความอื้ออามรต่อกัน ต่อเพื่อนมนุษย์ และต่อเด็กๆ และคนที่ประสบปัญหาความพิการทางสมอง ปัญญา และอารมณ์ ต่อไป

ขอบพระคุณอย่างยิ่ง

นายมาณฑิ จิรโรจน์บรรกุล

ผู้จัดทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ

แหล่งข้อมูล

- คุณเวรดี หัวหน้าฝ่ายงานบริหารทั่วไป ศูนย์สุขวิทยาจิต ที่เชื่อใจในด้านการเยี่ยมชมอาคาร สัมภาษณ์ และการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ
- คุณพี่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ศูนย์สุขวิทยาจิต ที่ช่วยเสาะหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมาก และคอยประสานงานต่อทุกๆ แผนกภายในศูนย์
- คุณพี่บรรณารักษ์ ส่วนงานห้องสมุดของศูนย์สุขวิทยาจิต สำหรับหนังสือดีๆ ที่แนะนำ และให้ความสะดวกในด้านการหาข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก
- คุณพิพัฒน์ เจ้าหน้าที่กองแบบแผน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เชื่อใจให้แบบพิมพ์เขียวอาคารศูนย์สุขวิทยาจิต มาเป็นเวลานาน
- อาจารย์จันทน์ เพชรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความเมตตา พร้อมกับคำแนะนำที่ดีต่างๆ เสมอมา และก็คงตลอดไป

แหล่งกำลังใจ

- คุณแม่ สำหรับทุกๆ สิ่ง ทุกๆ อย่างที่ทำให้ผมมีวันนี้
- คุณพ่อ สำหรับทุกคำสอนที่ดีเสมอมา , คุณเอ้า สำหรับอาหารที่นำทานทุกมื้อ
- คุณพี่ๆ ที่แดนดิทั้ง 6 คนที่ยอมให้กระผมคลานตามออกมา และที่เชื่อใจ จุนเจือ ในทุกๆ ด้านมาตลอดระยะเวลา 23 ปี
- คุณเกวลิ้น ธิญญาส สำหรับความมีน้ำใจ และสิ่งดีๆ ทุกๆ อย่างที่มีมอบให้มาเสมอ

ขอขอบคุณ

แหล่งข้อมูล

- ต๋อ เพื่อนศิลปิน สำหรับแบบพิมพ์เขียวของกรณีศึกษาต่างๆ พร้อมกับข้อมูลที่ดีๆ
- ลภ เพื่อนวัดสุทธิ ที่ให้ยืมหนังสือมาเป็นแรมปี

แหล่งกำลังใจ

- เพื่อนๆ ร่วมชั้นที่แดนดิทั้งหมด สำหรับความมีน้ำใจที่มีให้เสมอมา

แหล่งกำลังใจและกำลังใจ

- พี่เจี๊ยบ พี่รหัส 34 ปี 7 สำหรับการจัดแสงอันวิจิตรในtive ทุกรูป
- พี่เฮ พี่รหัส 34 ปี 6 สำหรับการลงสี tive อันสวยหรู
- น้อง egg น้องรหัส 34 ปี 4 สำหรับ plate ที่งดงามและอาหารทุกมื้อ
- น้องวิว น้องรหัส 34 ปี 3 สำหรับความมีน้ำใจและพลังกำลังใจอย่าง
- น้องนุ้ย น้องรหัส 34 ปี 2 สำหรับการลงสีที่งดงาม
- โย สำหรับความมีน้ำใจทุกๆ อย่างตลอด 1 สัปดาห์ก่อนส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เต้ สำหรับ รูป tive ห้องประชุมที่สวยงาม และงานชิ้นแรกที่ทำให้ทำ
- เอก สำหรับรูปเด็กที่วาดให้ ดงามมาก
- กุ้ง น้อย ใหม่ แก้ว เซ็ง นอย ไก่ สำหรับสิ่งของต่างๆ ที่ให้ยืม และการถามไถ่ถึงกันตลอดเวลา
- เพื่อนๆที่ร่วมบุญทุกคนที่อยู่เคียงข้างกันจนวันส่ง
- ทุกๆ คนที่มีน้ำใจให้ และพบพานเป็นเพื่อนกันมา ต้องขอโทษถ้ามีอาจกล่าวถึงได้หมดทุกคน
- ตัวผมเองที่ทำให้ผมมีวันนี้ ขอขอบคุณมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

- บทนำ
- วัตถุประสงค์ของสถาบัน ฯ
- กลุ่มเป้าหมายของโครงการ
- รายละเอียดที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ
- ลักษณะอาคาร
- สาเหตุที่ทำให้ต้องมีการปรับปรุง
- สภาพปัญหาในปัจจุบัน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.3 ขอบข่ายของโครงการ

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของโครงการ

2.1 การศึกษารายละเอียดของสถาบัน

- ประวัติและความเป็นมาของสถาบันสุภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- วัตถุประสงค์ของสถาบันสุภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- บทบาทในการดำเนินงานของสถาบันสุภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- เป้าหมายในการดำเนินงานในอนาคตของสถาบันสุภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- ลักษณะการให้บริการในแต่ละส่วนบริการ
- บทวิเคราะห์ลักษณะการจัดกิจกรรมต่างๆภายในแต่ละพื้นที่บริการ
- บทวิเคราะห์สาเหตุของการปรับปรุงโครงการ

2.2 ลักษณะโครงสร้างการบริหารงานของสถาบัน

- ลักษณะการดำเนินการของสถาบัน
- หน้าที่การทำงานของแต่ละกลุ่มงานภายในสถาบัน
- การจัดแบ่งการบริหารงานตามกำลังของบุคลากรภายในโครงการ
- การจัดแบ่งอัตรากำลังและพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในโครงการ
- ช่วงเวลาดำเนินการของแต่ละส่วนบริการ

2.3 ลักษณะการเข้ารับบริการของโครงการ

- การจำแนกประเภทของผู้รับบริการและพฤติกรรมการใช้งานในแต่ละส่วนบริการ
  - ส่วนผู้ป่วยนอก (O.P.D)
  - ส่วนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็ก(Study Zone)
  - ส่วนบริการส่งเสริมทางวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

2.4 การคาดคะเนจำนวนผู้เข้าใช้โครงการ

- การศึกษาข้อมูลทางสถิติภายในแต่ละส่วนบริการ
- สรุปการคาดคะเนจำนวนผู้เข้าใช้ในแต่ละส่วนบริการ

บทที่ 3 การศึกษาข้อมูลองค์ประกอบโครงการ

3.1 บทวิเคราะห์รายละเอียดองค์ประกอบของกิจกรรมที่เปิดให้บริการ

3.2 ความหมายและลักษณะการนำเสนอโครงการ

- องค์ประกอบโครงการหลัก
- องค์ประกอบโครงการรอง

3.3 การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของแต่ละส่วนบริการ

- ส่วนผู้ป่วยนอก (O.P-D)
- ส่วนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็ก (Study Zone)
- ส่วนบริการส่งเสริมทางวิชาการ

3.4 บทวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

3.5 บทสรุปพื้นที่ทั้งหมดของโครงการ

บทที่ 4 การวิเคราะห์สถานที่ตั้งโครงการและอาคาร

4.1 การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งสถาบัน

4.2 การวิเคราะห์ตัวที่ตั้งโครงการ

- การวิเคราะห์องค์ประกอบแวดล้อมโดยรอบกรอบที่ดินของศูนย์เดิม
  - o รายละเอียดองค์ประกอบที่ดิน
  - เส้นทางสัญจรโดยรอบที่ตั้ง
  - การเข้าถึงตัวที่ตั้ง
  - สภาพภูมิทัศน์และทัศนียภาพโดยรอบตัวที่ตั้ง
- การวิเคราะห์องค์ประกอบแวดล้อมภายในกรอบที่ดินของศูนย์เดิม
  - การวางแผนอาคาร
  - การวิเคราะห์ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
  - ลักษณะการใช้ที่ดิน
  - การเชื่อมต่อเส้นทางสัญจรจากภายนอกสู่ภายใน
  - การเชื่อมต่อเส้นทางสัญจรภายในศูนย์เดิม
  - ที่จอดรถของศูนย์เดิม
  - สภาพภูมิทัศน์ภายในตัวที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

4.3 การพิจารณาอาคาร

- รายละเอียดประกอบอาคาร
- ระบบแกนสัญจรภายในอาคาร
- การพิจารณาเปลือกภายในอาคาร
- การใช้พื้นที่ภายในอาคาร

4.4 การศึกษาแนวทางการขยายพื้นที่โครงการ

- ความสัมพันธ์กับโครงการโดยรอบ
- แนวทางการเสนอแนะการขยายพื้นที่ตัวโครงการ

4.5 การจัด Zoning จากผลการวิเคราะห์สถานที่ตั้งอาคาร

4.6 แนวทางของผังอาคารใหม่

4.7 การศึกษาเนื้อที่ภายในอาคารใหม่

4.8 การจัด Zoning ภายในอาคารใหม่

บทที่ 5 การออกแบบ

5.1 ขั้นตอนการพัฒนาแบบเบื้องต้น (Preliminary Design)

5.2 ผลงานการออกแบบ (Final Presentation)

- แนวความคิดในการออกแบบ (Concept Design)
- การจัดผังบริเวณตัวที่ตั้ง (Lay-out of Project)
- การจัดผังบริเวณภายในอาคาร (Lay-out furniture of Project)
- รายละเอียดการออกแบบขององค์ประกอบภายในโครงการ

บทที่ 6 นานาทัศนะต่อการออกแบบ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโครงการ
ภาคผนวก ข	การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบอาคาร
ภาคผนวก ค	ประวัติผู้จัดทำ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โครงการปรับปรุงสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น INSTITUTE OF CHILD AND ADOLESCENT MENTAL HEALTH
ประเภท / ชนิดโครงการ	โครงการเสนอแนะปรับปรุง
นักศึกษา	นายมานพ จิริโรจน์วรกุล
รหัส	40025234
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ภาควิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
ปีการศึกษา	2544 - 2545

บทคัดย่อ

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น เป็นสถาบันที่ให้ความรู้และข้อมูลข่าวสาร การดำเนินการทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวชในเด็ก วัยรุ่น พร้อมกับมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาครอบครัวทางด้านสุขภาพจิตด้วย โดยเน้นกลไกที่มาของปัญหาโดยละเอียด ทั้งจากตัวเด็ก ผู้ปกครองและบุคคลต่างๆ ทางด้านการเลี้ยงดูเด็ก โดยภายในศูนย์มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับพัฒนาการในเด็กแต่ละประเภทและแต่ละวัย โดยสอดคล้องกับสภาพสถานการณ์ในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมต่างๆ คำนึงถึงการพัฒนาทางด้านจิตใจของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ ปูทางให้เด็กได้เรียนรู้การดำเนินชีวิตประจำวันด้วยตนเอง การอยู่ร่วมกันกับบุคคลในสังคม สร้างทางเลือกให้กับเด็กพิเศษที่ประสบปัญหาทางด้านสุขภาพจิตได้มีโอกาสอยู่ร่วมกับเด็กอื่นๆ ได้อย่างปกติสุข โดยไม่รู้สึกแปลกแยก เพื่อให้เป็นรากฐานของสังคมที่เหนียวแน่นต่อไป

วัตถุประสงค์

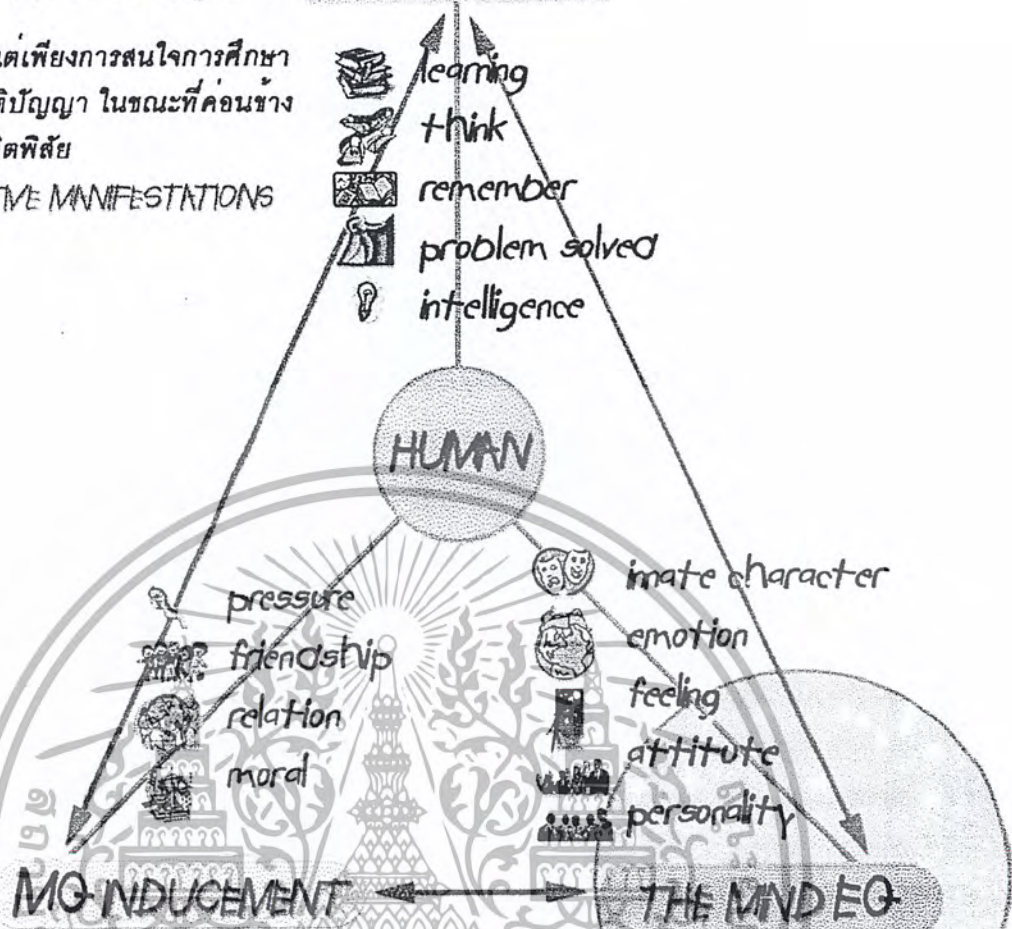
1. พัฒนางานบริการสุขภาพจิต เด็กวัยรุ่น และครอบครัวให้ครบวงจร โดยเน้น 4 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต ด้านป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ด้านการรักษา และด้านการฟื้นฟูสุขภาพจิต
2. พัฒนางานวิชาการ ด้านการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี ด้านสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว ให้มีความก้าวหน้า เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางวิชาการเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว
3. ส่งเสริม สนับสนุน ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการสอน ฝึกอบรมจิตเวชศาสตร์ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
4. เผยแพร่ องค์ความรู้ เทคโนโลยี งานสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในสังคม
5. เพื่อให้สถาบันฯ เป็นศูนย์กลางทางด้านการงานบริการพัฒนาสุขภาพจิต สำหรับคนในสังคมเมืองที่ถูกกดดันจากสภาพปัญหาต่างๆ ในสังคมที่ต้องเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

HUMAN MENTALITY THE BRAIN IQ

ในอดีตที่มีแต่เพียงการสนใจการศึกษา
ในด้านแนวคิด สติปัญญา ในขณะที่ค่อนข้าง
จะละเลยในด้านจิตพิสัย

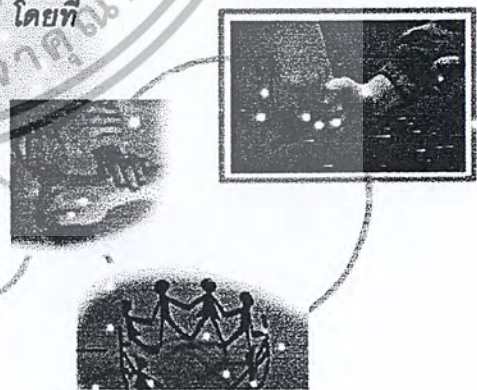
AFFECTIVE MANIFESTATIONS

ซึ่งในความเป็นจริงแล้วมนุษย์ก็กรปรกกันด้วยทั้ง 3 ประการ

แต่เมื่อคุณค่าของมนุษย์ที่ต้องอยู่กับสังคม ทักษะที่สำคัญ
ที่ควรจะมีเริ่มปลูกฝังให้กับเด็กในวันนี้ คือ การที่เขาจะสามารถรู้จัก
ภาวะอารมณ์และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข โดยที่
ไม่รู้สึกลัวว่าแปลกแยกจากกัน

Growing in understanding of yourself and others
therefore, is really a growing up of your emotion

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการวิจัย

1. ศึกษานโยบายหลัก และลักษณะการพัฒนาการของเด็ก ๆ ที่เป็นข้อมูลพื้นฐานและปัญหาที่กำลังมีผลกับเด็กในปัจจุบัน
2. ศึกษาและหาความต้องการพื้นฐานทางกายภาพของโครงการ
3. ศึกษาพฤติกรรมของลักษณะผู้ใช้โครงการและอัตรากำลังของบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. ศึกษาปัญหาและข้อมูลแห่งองค์กรในประเทศ ที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสนับสนุนโครงการ
5. ศึกษาข้อมูลโครงการเปรียบเทียบ ทั้งในและต่างประเทศที่มีจุดมุ่งหมายใกล้เคียงกัน ทั้งจากองค์กรของรัฐบาลและเอกชน เพื่อกำหนดองค์ประกอบโครงการ
6. ศึกษาปัญหา สภาพแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก ที่น่าเชื่อถือและบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งสามารถเสริมโครงการให้บรรลุจุดประสงค์ในการออกแบบ
7. ศึกษาแหล่งลงทุน เจ้าของและงบประมาณ ที่จะมารองรับโครงการ และความเป็นไปได้ในแง่สายการบริหารงานของเจ้าของโครงการ
8. หาจำนวนผู้ใช้และความสัมพันธ์กับเนื้อที่ใช้สอยภายในให้เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้
9. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานประกอบการออกแบบ และงานระบบของอาคารที่เกี่ยวข้อง และการออกแบบสภาพแวดล้อม ผังบริเวณ
10. ศึกษารายละเอียด หน้าที่ตั้งโครงการ การเข้าสู่โครงการ ตัวอาคาร และสภาพงานระบบเดิมของอาคาร เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องในการเลือกใช้

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สภาพของอาคารที่นำมาใช้ เป็นการใช้พื้นที่ใช้สอยในแนวตั้ง และจุดประสงค์ในการสร้างอาคารเดิม คือเป็นพื้นที่สำนักงานให้เช่า จึงมีการเน้นพื้นที่ขายเป็นหลัก และเป็นผนังตลอดแนว ดังนั้นเมื่อนำมาใช้เป็นอาคารสำหรับเด็ก ซึ่งจะเป็นโครงการเดียวกัน ทั้ง TOWER จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง นำข้อดีและข้อเสีย ของอาคารมาพิจารณาใช้ให้เหมาะสม
2. การจัด PLAN และพื้นที่สำหรับเด็กที่เป็นดวงอาทิตย์ การออกแบบจึงเป็นการเปิดพื้นที่ให้เด็กทำกิจกรรมตามความสนใจ โดยต้องมีผู้แนะนำและดูแลให้เหมาะสมกับวัย การตกแต่งที่มีแนวทพนินยายเกินไป และเฉพาะเจาะจง CONCEPT ผูกขาด มักจะเป็นตัวกั้นจินตนาการของเด็กให้หยุดอยู่กับที่ควรเป็น SPACE ที่สามารถกระตุ้นจินตนาการ ของเด็กได้ไม่ซ้ำกัน
3. การจัดวางองค์ประกอบที่ชัดเจน มีทางเข้าทางออก และทาง MCIR ที่ต่อเนื่อง
4. การออกแบบ มีความเป็นเอกลักษณ์และเด็กแต่ละวัยจะรับรู้ได้ตามจินตนาการของตนเอง เพื่อสร้างความหลากหลาย ที่ต่อเนื่องในพื้นที่โครงการและสัมพันธ์กับ SITE
5. ความปลอดภัยของเด็ก และความคงทนของ MSTEVAL ที่จะต้องรับกับกิจกรรมการเล่นและพฤติกรรมของเด็กต่าง ๆ นั้น ทนทานต่อแรงกระแทก ยืดหยุ่น ไม่ติดไฟ
6. การจัดกิจกรรมในการใช้สอยพื้นที่ต่างๆพยายามให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการสอนกับการถ่ายทอดประสบการณ์จากผู้ปกครองสู่เด็กเองจะเป็นการถ่ายทอดที่มีผลกับพฤติกรรมของเด็กมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

-
- 1.1 ความเป็นมาของโครงการ
- บทนำ
  - วัตถุประสงค์ของสถาบัน ฯ
  - กลุ่มเป้าหมายของโครงการ
  - รายละเอียดที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ
  - ลักษณะอาคาร
  - สาเหตุที่ทำให้ต้องมีการปรับปรุง
  - สภาพปัญหาในปัจจุบัน
- 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 1.3 ขอบข่ายของโครงการ
- 1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

จากสภาพสังคมปัจจุบันที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของโลกโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยโดยเฉพาะภายในตัวเมืองกรุงเทพฯ ยิ่งมีการตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอันมาก ส่งผลให้สังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมใดๆ ก็ต้องพยายามรับมือกับการเปลี่ยนแปลงให้ทัน ในภาวะเช่นนี้ทำให้ชีวิตคนในสังคมเกิดความสับสน วุ่นวาย ต่างคนต่างต้องแข่งขันซึ่งกันและกัน ซึ่งทั้งหมดนี้ ส่งผลให้สุขภาพจิตของคนในสังคมโดยเฉพาะในสังคมเมืองโดยมากในทุกวันนี้ถูกจัดว่าเสื่อมลงไปด้วย

ปัญหาทางสุขภาพจิตจัดว่าเป็นปัญหาสำคัญของสังคม เพราะเป็นที่มาของหลายปัญหาในสังคม อาทิ เช่น ปัญหาทางด้านอาชญากรรม ปัญหาด้านยาเสพติด และสังคมหนึ่งที่น่าจะจัดได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปมากพร้อมกับเป็นที่มาของปัญหาทางสังคม และยังพบว่ามีความเสี่ยงด้านสุขภาพจิตมากอีกด้วยในขณะนี้คือ สังคมเด็กและวัยรุ่น (จากข้อมูลการสัมภาษณ์ทางสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย)

ช่วงชีวิตวัยเด็กดูเหมือนเป็นช่วงแห่งการทดลอง เด็กจะต้องมีเวลาค้นหาตนเองค้นหาผู้คนรอบกาย และโลกที่เขาอาศัยอยู่ ในขณะที่ก้าวเติบโต เด็กบางคนอาจพัฒนาอารมณ์ผิดแปลกออกไปและอาจเป็นปัญหาขึ้นมาได้ เช่น เด็กเกิดกรรวดกมล เป็นปฏิปักษ์กับสิ่งรอบตัว พฤติกรรมก้าวร้าว ขาดความมั่นใจในตนเอง ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ยาก เด็กที่ถูกกรรวดกมลเหล่านี้จะรู้สึกเป็นทุกข์อันเนื่องมาจากความรู้สึกผิดที่ซ่อนอยู่ในจิตใจได้สำนึก ซึ่งสาเหตุที่สำคัญของปัญหาเหล่านี้ก็คือ การที่เด็กขาดการพัฒนาทางอารมณ์

ปัญหาทางด้านการพัฒนาทางอารมณ์ถูกจัดว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของปัญหาสุขภาพจิต เพราะเป็นต้นตอที่สำคัญที่จะส่งผลให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตในด้านอื่นๆ รวมไปถึงโรคจิตด้วย และเป็นปัญหาที่สังคมโลกเราในปัจจุบัน รวมถึงประเทศไทยด้วย ในระยะหลังมานี้ได้หันมาสนใจมากขึ้น โดยไม่ใช่เฉพาะการพัฒนาอารมณ์ในวัยเด็กเพียงอย่างเดียว ผู้ใหญ่หรือบุคคลทั่วไปก็หันมาให้ความสนใจกับการพัฒนาอารมณ์เช่นกัน เนื่องจากได้มีการพิสูจน์แล้วว่า เซาน์อารมณ์ (E.Q. : Emotional Quotient) น่าจะมีส่วนอยู่ในเบื้องหลังของความสุข ความสามารถในการปรับตัวและความสำเร็จต่างๆ ในชีวิตมนุษย์ โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับ เซาน์ปัญญา (I.Q. : Intelligence Quotient) เพียงอย่างเดียวแล้ว แต่ต้องเกิดจากการประกอบกันของทั้ง 2 อย่าง เพราะ E.Q. ต่างหากที่เป็นตัวผลักดันให้คนเราประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับในสังคมได้

และในปัจจุบันได้ศึกษาค้นพบว่า E.Q. มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เด็กมีพัฒนาการและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดีเพราะ E.Q. เป็นการพัฒนาด้านอารมณ์ให้รู้จักอารมณ์ และความรู้สึกของตนเองให้ตระหนัก มีสติ รู้เท่าทันการแปรผันด้านอารมณ์ของตน เป็นการเรียนรู้ และจัดการอารมณ์ อุปนิสัยใจคอของตนไปในทางที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ฉะนั้นหากได้รับการฝึกฝนตั้งแต่วัยเด็กก็จะเป็นการดีมากว่าเพราะเด็กจะจำติดเป็นนิสัยเติบโตและสามารถเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ดี และถ้าหากทุกๆ ฝ่ายหันมาให้ความสำคัญกับ E.Q. มากขึ้นก็จะทำให้เด็กมีการพัฒนาการด้านอารมณ์มากขึ้น ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีขึ้น ก็จะช่วยให้ปัญหาสุขภาพจิตและสังคมลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาทางสุขภาพจิตของสังคมเด็กและวัยรุ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านอารมณ์ และการแสดงออก ต่อทางสังคมในปัจจุบันกำลังเป็นที่น่าสนใจของรัฐบาล และสังคมมาก เพราะจะเป็นต้นเหตุของปัญหาที่จะ สะท้อนเป็นปัญหาครอบครัว ต่อเนื่องเป็นปัญหาของสังคมต่อไป

ปัญหาทางด้านสุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่นยังสามารถแบ่งลักษณะของปัญหาออกเป็นหลายประเภท อาทิเช่น ปัญหาด้านการพัฒนาการ ปัญหาอันเนื่องมาจากความผิดปกติทางร่างกาย ปัญหาด้านสมาธิและ พฤติกรรม เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก็มีระดับของอาการแตกต่างกันไป จึงควรมีหน่วยงานที่สามารถบำบัด รักษาปัญหาทางสุขภาพจิต พร้อมทั้งสามารถที่จะให้ข้อมูล ความรู้ และเผยแพร่ถึงปัญหาทางด้านสุขภาพ จิตในเด็กและวัยรุ่นอย่างจริงจัง เพื่อที่จะสามารถป้องกันปัญหาตั้งแต่เริ่มแรกมิให้ลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตต่อ ไป ซึ่งในประเทศไทยก็มีหน่วยงานหนึ่ง ที่ได้พยายามแก้ไขปัญหามาแล้วนี้มากกว่า 45 ปีแล้ว หน่วยงานนี้มีชื่อว่า “ ศูนย์สุขภาพจิต ”

ศูนย์สุขภาพจิต มีฐานะเทียบเท่าโรงพยาบาลขนาด 160 เตียง เป็นหน่วยงานหนึ่งในจำนวนเพียงสาม หน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ที่ดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชสำหรับเด็ก และเป็นหน่วยงานแรกที่ เปิดบริการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม และปัญหาทางอารมณ์ในเด็ก ซึ่งเน้นการศึกษาเทคโนโลยีที่มาของปัญหาโดย ละเอียด ทั้งจากตัวเด็ก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งถือเป็นรากฐานของงานสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว

จากอดีตจนถึงปัจจุบันปัญหาลำบากนี้เริ่มทวีคูณความสำคัญต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก ทำให้ศูนย์สุขภาพจิตนี้ต้องขยายอัตรากำลังการให้บริการและศึกษาวิจัยถึงที่มาของปัญหาสุขภาพจิตในเด็ก วัยรุ่น และ ครอบครัวมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถป้องกัน ให้ความรู้ และให้การบำบัด รักษาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิ ผลมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับเวลา สถานการณ์ ปัญหาของสังคม และสอดคล้องกับนโยบายของกรมสุขภาพจิต จนในขณะนี้ศูนย์สุขภาพจิตได้พัฒนาและขยายขยายหน่วยงาน รวมไปถึงระบบ ลักษณะการบริการ ของตนให้ก้าวสู่ในรูปแบบสากลยิ่งขึ้นโดยใช้ชื่อว่า “ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ”

วัตถุประสงค์ของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

1. พัฒนางานบริการสุขภาพจิต เด็กวัยรุ่น และครอบครัวให้ครบวงจร โดยเน้น 4 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต ด้านป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ด้านการรักษา และด้านการฟื้นฟูสุขภาพจิต
2. พัฒนางานวิชาการ ด้านการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี ด้านสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว ให้มีความก้าวหน้า เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางวิชาการเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว
3. ส่งเสริม สนับสนุน ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการสอน ฝึกอบรมจิตเวชศาสตร์ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
4. เผยแพร่ องค์ความรู้ เทคโนโลยี งานสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

กลุ่มเป้าหมายของโครงการแบ่งออกตามส่วนของงานบริการในแต่ละส่วนแตกต่างกันโดยสามารถแยกประเภทของกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. กลุ่มที่เข้ารับการรักษาและคำปรึกษาปัญหาทางสุขภาพจิต ประกอบด้วย

ประเภท	ลักษณะและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
เด็กและวัยรุ่นที่อายุตั้งแต่ 1 – 20 ปี ผู้ปกครอง	เป็นผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตต้องการมารับการรักษาและรับคำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในด้านต่างๆ รวมถึงการฟื้นฟูและบำบัดเพื่อการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเป็นขั้นตอนและถูกวิธี
ครอบครัว คู่สมรส	ปรึกษาปัญหาครอบครัว

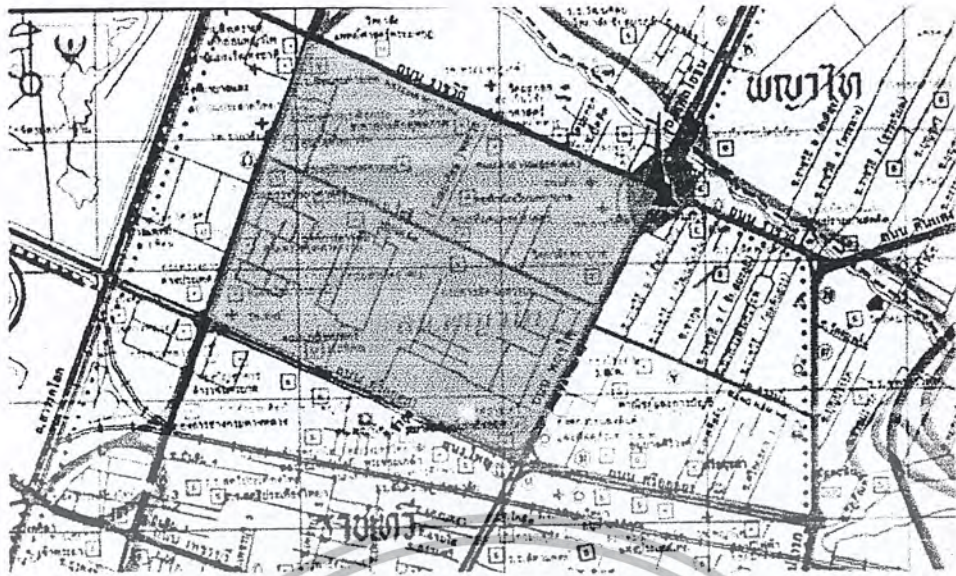
2. กลุ่มที่มาเพื่อการฝึกอบรมความรู้ และเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการ

ประเภท	ลักษณะและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
เด็กอายุ 2 ปีครึ่งถึง 4 ปี	มารับการดูแล และส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย และจิตใจเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าเรียนชั้นอนุบาล
เด็กอายุ 4 ปีขึ้นไป และบุคคลทั่วไป	มารับความรู้ และส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางเชาว์ อารมณ์ การปฏิบัติต่อสังคม เสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดี
ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา	นำความรู้และทัศนคติที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนา
ครู บุคคลทั่วไป บุคลากรทางสุขภาพจิตและจิตเวช	เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความรู้สุขภาพจิตที่ดีในครอบครัว

รายละเอียดที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ

อาคาร	ศูนย์สุขภาพจิต (CHILD MENTAL HEALTH CENTER)	
ที่ตั้ง	ถนนพระราม 6 (ตรงข้ามโรงพยาบาลรามารับดี) เขตราชเทวี กรุงเทพฯ	
ขอบเขต	ทิศเหนือ	อาคารสวนขยายปศุสัตว์พื้นที่ว่างเปล่าขององค์การเภสัชกรรม
	ทิศตะวันออก	อาคารแผนกปฐมพยาบาลขององค์การเภสัชกรรม
	ทิศตะวันตก	ถนนพระราม 6
	ทิศใต้	ถนนโยธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะสภาพแวดล้อมของโครงการเป็นย่านที่ตั้งของกระทรวง อังค์กร และโรงพยาบาลต่างๆ ของรัฐบาล อาทิเช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์ อังค์กรเกษตรกรรม โรงพยาบาลรามธิบดี และคณะแพทย์และสาขาทางการแพทย์ของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นแหล่งที่คึกคักของหน่วยงานราชการเป็นอย่างมากโดยเฉพาะทางด้านการศึกษาและสาธารณสุข

สภาพพื้นที่และที่ตั้งเป็นแหล่งที่มีการจราจรคับคั่งมาก โดยเฉพาะบนถนนพระราม 6 และมีทางยกระดับอยู่ด้านบนของถนน สภาพการณ์บนถนนเต็มไปด้วยมลพิษทางเสียงและทางอากาศ

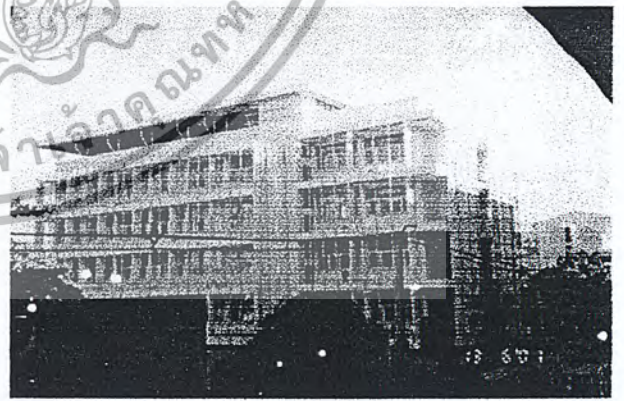
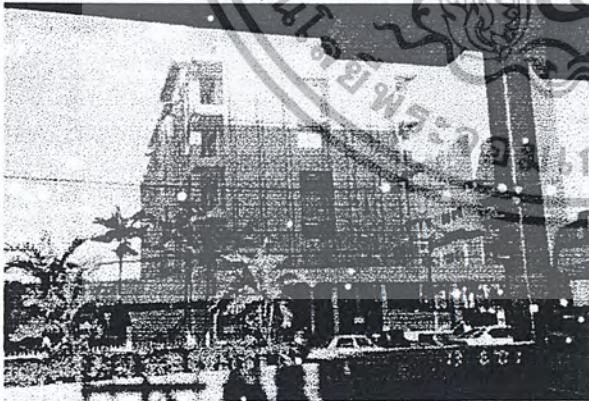

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะอาคาร

เป็นอาคารที่มีความสูงทั้งหมด 6 ชั้น ปกคลุมอยู่บนเนื้อที่ขอบเขตที่ดินประมาณ 1 ไร่เท่านั้น โดยมีรูปแบบอาคารเป็น 2 ส่วน โดยแปลนของชั้นที่ 1 จะมีลักษณะเป็นรูปตัว L ส่วนในชั้นที่ 2-6 จะเป็นรูปตัว I วางซ้อนกัน 4 ชั้น โดยในชั้นที่ 6 จะเป็นคาเฟ่ส่วนหนึ่งในด้านฝั่งติดกับถนนพระราม 6 และมีการจัดแบ่งพื้นที่อาคารในส่วนต่างๆ ดังนี้

ชั้นที่ 1	ประกอบด้วย		
ส่วนบริการผู้ป่วยนอก ห้องผู้อำนวยการ และส่วนบริการทั่วไป		พื้นที่รวม	808 ตร.ม.
ชั้นที่ 2	ประกอบด้วย		
ส่วนโรงพยาบาลกลางวัน		พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 3	ประกอบด้วย		
ส่วนสำนักงาน		พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 4	ประกอบด้วย		
ส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล		พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 5	ประกอบด้วย		
ส่วนบริการด้านกรรสอน ฝึกอบรม และวิชาการศึกษา วิจัย		พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 6	ประกอบด้วย		
ส่วนเก็บของ และงานซ่อมบำรุงของอาคาร		พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ฉะนั้นพื้นที่รวมทั้งหมดทุกชั้นของอาคารประมาณ		3,600	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาเหตุที่ทำให้ต้องมีการปรับปรุง

ศูนย์สุขวิทยาจิต ที่กำลังถูกปรับเปลี่ยนเพื่อยกระดับความสามารถของศูนย์ รวมทั้งการเพิ่ม การปฏิบัติงานให้หลากหลายขึ้นกว่าเดิม และเพื่อตอบสนองกับกลุ่มผู้ใช้งานได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจะ เปลี่ยนชื่อจากศูนย์สุขวิทยาจิต เป็น สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น เนื่องจากชื่อและกิจกรรมภายในศูนย์ เดิมยังเป็นการสนองตอบทางสังคมเพียงกว้าง ๆ ไม่ได้เน้นกลุ่มเป้าหมายเท่าไรนัก แต่ถ้าเปลี่ยนเป็น สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น แล้วจะยังสื่อได้ชัดเจนถึงกลุ่มเป้าหมาย ใ้บุคคลทั่วไปในสังคมได้รับรู้ได้ ชัดเจน ว่าเป็นสถานที่ที่คอยรับฟังและแก้ปัญหาสุขภาพจิตของเด็ก และวัยรุ่นเป็นหลัก

การปรับเปลี่ยนขยายภารกิจของศูนย์สุขวิทยาจิตขึ้นเป็นสถาบันสุขภาพจิตและวัยรุ่นนั้น สภาพอาคาร ที่สร้างไว้รองรับกิจกรรมเมื่อ 32 ปีที่แล้ว คงไม่สามารถรองรับกิจกรรมที่จะเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันได้อย่างแน บนอน แต่ถ้าหากได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมให้สามารถรองรับกิจกรรมที่กำลังจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมแล้ว ย่อมมีผลทำให้การสร้างสรรค์งานและกรรวิจัยงานใหม่ นี้สามารถสร้างการเรียนรู้อย่างมีทิศทางและ กระตือรือร้น รวมทั้งสามารถการบำบัดรักษาให้เด็กได้มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพจิตได้อย่างเหมาะสม

สภาพปัญหาปัจจุบัน

1. เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ของสถาบัน จึงได้ใช้วิธีการโดยการใช้เวลาช่วยดำเนินกิจ กรรมให้สามารถใช้พื้นที่ร่วมกันได้ในบางกิจกรรม แต่ก็ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควรต่อบางกิจกรรมที่ ต้องใช้พื้นที่ร่วมกัน รวมทั้งสภาพบรรยากาศของทั้ง 2 กิจกรรมก็ไม่ได้สัมพันธ์กันเท่าไรนัก
2. เนื่องจากเป็นหน่วยงานของรัฐบาล แต่ภายในสถาบันเป็นสถานที่ ๆ ใช้ในการพัฒนาการทาง ด้านสุขภาพจิต ฉะนั้นสภาพบรรยากาศภายในสถาบันจึงไม่อาจจูงใจในด้านสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ให้เด็กได้รับการพัฒนาการได้อย่างเหมาะสม
3. เนื่องจากเป็นสถานที่ ๆ เกี่ยวกับเด็ก แต่การที่จะแบ่งพื้นที่หรือเส้นทางเดินให้เด็กสามารถเล่นและ สัมผัสได้อย่างปลอดภัยและไม่รบกวนกับส่วนสำนักงาน ส่วนของฝ่ายบริหารยังไม่ดีพอ
4. สภาพใช้งานในหลาย ๆ ส่วนสามารถเพิ่มการปรับปรุงให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยและสภาพ ปัจจุบันได้
5. สภาพแวดล้อมและอุณหภูมิไม่เหมาะสม เนื่องจากอาคารหลังนี้ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อติดตั้งเครื่อง ปรับอากาศ ทำให้มีปัญหาเรื่องการถ่ายเทของอากาศในบางจุดและในบางส่วนอาคารร้อนอบอ้าว ซึ่งเป็นเหตุให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ในการพัฒนาการของเด็กลดลง
6. อาคารแห่งนี้มีได้ออกแบบเพื่อรองรับการเข้ารับการรักษาหรือการติดต่อของบุคคลทุกสภาพ ซึ่ง เป็นการปิดโอกาสทางการเข้ารับการรักษาและได้รับความรู้ที่เท่าเทียมของประชาชน

โครงการนี้เป็นโครงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านรูปแบบการดำเนินงาน และรูปลักษณะใหม่ของ สถาบัน โดยเสนอแนะรูปแบบการใช้สอยของการให้บริการ รวมไปถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาอาคารในส่วน ต่าง ๆ เพื่อตอบรับกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อตอบสนองนโยบายและวัตถุประสงค์ รวมไปถึงภารกิจงานใหม่ของสถาบันฯ
2. เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงาน และลักษณะการใช้สอยของส่วนบริการต่างๆ โดย
  - 2.1 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงานใน *ส่วนผู้ป่วยนอก* ซึ่งเป็นส่วนให้การรักษาส่วนแรกที่ต้องใช้ผู้บริการหลายกลุ่มงานมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน โดยสามารถเชื่อมต่อการใช้งานไปยังส่วนอื่นๆ ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น
  - 2.2 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบและลักษณะการใช้สอยภายใน *ส่วนโรงพยาบาลกลางวัน* ให้มีความสะดวกและทันสมัยมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเสนอแนะการเพิ่มขอบข่ายการให้บริการสำหรับคนไข้ในช่วงวัยที่เพิ่มขึ้นจากเดิม เนื่องจากอดีตเกิดปัญหาในการส่งต่อคนไข้ซึ่งไม่สะดวกในการเปลี่ยนสถานที่ให้บริการ เพิ่มกิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการคนไข้ ให้งานในส่วนนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
  - 2.3 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบและลักษณะการใช้สอยใน *ส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก* ให้สามารถใช้งานได้เหมาะสม
  - 2.4 เสนอแนะ *ส่วนบริการพัฒนาเชาวน์อารมณ์* สำหรับเด็กปกติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานในด้านส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิตได้มีพื้นที่สำหรับให้บริการและทำกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สามารถตอบรับกับกระแสความสนใจของคนในยุคปัจจุบันซึ่งจะไม่เป็นเพียงแค่นิยามอีกต่อไป
  - 2.5 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบประโยชน์ใช้สอยใน *ส่วนสำนักงาน ส่วนบริการด้านวิชาการและเผยแพร่* ได้มีความสะดวกและทันสมัยมากขึ้น
3. เพื่อสร้างสภาพบรรยากาศภายในให้เหมาะสม และสามารถมุ่งใจในด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้กับเด็กและวัยรุ่น
4. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในด้านอาคารให้บริการให้สถาบันฯ ได้สร้างสาธารณะประโยชน์ในด้านการแก้ไขปัญหาทางด้านสุขภาพจิตในสังคม และเป็นที่ยอมรับในสังคมเพิ่มมากขึ้น

1.3 ขอบข่ายของโครงการ

1. ส่วนบริการทั่วไป

ประกอบด้วย

- โถงต้อนรับและส่วนประชาสัมพันธ์
- ส่วนบริเวณพื้นที่อเนกประสงค์ (ลานกิจกรรมและจุดรอรับส่งเด็ก)
- สนามเด็กเล่น สนามทราย
- สระว่ายน้ำ
- ส่วนพักผ่อนหย่อนใจ
- บริเวณ Back Of The House

2. ส่วนบริการผู้ป่วยนอก

ประกอบด้วย

- โถงคอยตรวจ และที่นั่งพักคอย
- สนามเด็กเล่นภายในอาคาร
- ส่วนเวชระเบียน
- ส่วนพยาบาลคัดกรอง
- ส่วนงานสังคมสงเคราะห์
  - ส่วนงานการศึกษาพิเศษ
  - ห้องพักกลุ่มสังคมสงเคราะห์
- ส่วนงานตรวจจิตแพทย์
  - ห้องตรวจ รักษา
  - ห้องพยาบาล
  - ห้องพักกลุ่มงานการแพทย์
- ส่วนงานทางจิตวิทยา
  - ห้องสังเกตการณ์
  - ห้องตรวจวินิจฉัยทางจิต
  - ห้องบำบัดเดี่ยว (คลินิกคลายเครียด)
  - ห้องบำบัดกลุ่ม (13 - 20)
  - ห้องบริการปรึกษาปัญหาทางโทรศัพท์
  - ห้องพักกลุ่มงานทางจิตวิทยา
- ส่วนรับ - จ่ายยา
- ส่วนเภสัชกรรม คลังยา

3. ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน

ประกอบด้วย

- ห้องพักกลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ
- ห้องแรกรับ สังเกตการณ์
- ห้องตรวจรับเด็กพิเศษ (ปัญหารุนแรง)
- ห้องฟื้นฟูช่วงวัยเด็กตอนต้น (2 - 6)
- ห้องฟื้นฟูช่วงวัยเด็กตอนต้น (6 - 12)

ลานฟื้นฟูส่วนกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องสมุดของเล่น
  - ส่วนบริการงานภายในส่วนโรงพยาบาลกลางวัน
4. ส่วนสำนักงาน ประกอบด้วย
- ส่วนงานบริหาร
  - ส่วนวางแผนงาน
  - ส่วนงานพัสดุ
  - ห้องประชุม
  - ส่วนงานการเงิน
5. ส่วนส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาการ ประกอบด้วย
- ส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล
  - ห้องส่งเสริมพัฒนาการ (ห้องเรียน – กิจกรรม)
  - ห้องผ่อนคลายต่อนมง่าย – ห้องนอนเด็ก
  - ห้องอาหาร – กิจกรรม
  - ห้องปฐมพยาบาล
  - ส่วนบริการงานภายในส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล
  - ห้องพักผ่อนส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล
  - ส่วนบริการพัฒนาทักษะเชาว์อารมณ์
  - ห้องส่งเสริมพัฒนาการ (ห้องเรียน – กิจกรรม)
  - ห้องเรียน
  - ห้องพักผ่อนส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล
6. ส่วนงานด้านวิชาการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ ประกอบด้วย
- ส่วนบริการห้องสมุด
  - ห้องโสตทัศนอุปกรณ์
  - ส่วนพักคอย
  - ส่วนนิทรรศการ
  - ห้องประชุม
  - ห้องฝึกอบรม (ห้องเรียน)
  - ส่วนบริหารงานส่วนงานด้านวิชาการศึกษาวิจัยและเผยแพร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขอบเขตของโครงการ

ตั้งการออกแบบครอบคลุมเนื้อที่ทั้งหมดภายในอาคารศูนย์สุขภาพจิต โดยเฉพาะในส่วนผู้ป่วยนอก ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน ส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล โดยภายในส่วนสำนักงานจะไม่ออกแบบ แต่จะจัดแปลน และจะทำแบบเสนอแนะเป็น Image Idea โดยคร่าวๆ ส่วนการปรับปรุงตัวอาคารและสภาพแวดล้อมภายนอกจะนำเสนอเฉพาะการแก้ปัญหาในส่วนที่จำเป็นเท่านั้น ให้สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในต่อเนื่องกัน และจะนำเสนอในเรื่องของการออกแบบป้ายชื่อและสัญลักษณ์ขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงใหม่

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานที่ๆ ปรับปรุงใหม่จะส่งผลต่อความรู้สึกต่อการพัฒนาการเรียนรู้และการรักษาให้กับผู้ใช้บริการและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นต่อผู้ให้บริการ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายไม่มากเท่ากับการสร้างอาคารใหม่
2. เสริมความสามารถของสถานที่ในการให้บริการและการรักษาให้ได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น เป็นต้นแบบของหน่วยงานด้านการพัฒนาสุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่นที่ทันสมัย เพื่อเป็นตัวอย่างในการขยายตัวไปตามชุมชนต่างๆ ตามนโยบายของสถาบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของโครงการ

2.1 การศึกษารายละเอียดของสถาบัน

- ประวัติและความเป็นมาของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- วัตถุประสงค์ของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- บทบาทในการดำเนินงานของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- เป้าหมายในการดำเนินงานในอนาคตของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น
- ลักษณะการให้บริการในแต่ละส่วนบริการ
- บทวิเคราะห์ลักษณะการจัดกิจกรรมต่างๆภายในแต่ละพื้นที่บริการ
- บทวิเคราะห์สาเหตุของการปรับปรุงโครงการ

2.2 ลักษณะโครงสร้างการบริหารงานของสถาบัน

- ลักษณะการดำเนินการของสถาบัน
- หน้าที่การทำงานของแต่ละกลุ่มงานภายในสถาบัน
- การจัดแบ่งการบริหารงานตามกำลังของบุคลากรภายในโครงการ
- การจัดแบ่งอัตรากำลังและพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในโครงการ
- ช่วงเวลาดำเนินการของแต่ละส่วนบริการ

2.3 ลักษณะการเข้ารับบริการของโครงการ

- การจำแนกประเภทของผู้รับบริการและพฤติกรรมการใช้งานในแต่ละส่วนบริการ
  - ส่วนผู้ป่วยนอก (O.P.D)
  - ส่วนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็ก (Study Zone)
  - ส่วนบริการส่งเสริมทางวิชาการ

2.4 การคาดคะเนจำนวนผู้ใช้โครงการ

- การศึกษาข้อมูลทางสถิติภายในแต่ละส่วนบริการ
- สรุปการคาดคะเนจำนวนผู้ใช้ในแต่ละส่วนบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของโครงการ

2.1 การศึกษารายละเอียดของสถาบัน

ประวัติและความเป็นมาของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว ขณะนั้นได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองโรงพยาบาลโรคจิต และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา มีความคิดริเริ่มและพยายามจัดตั้งบริการ แนะแนว แก้ไขปัญหาความประพฤติเด็กและเยาวชนอยู่นานหลายปีจึงสำเร็จทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ในการที่จะลดจำนวนคนไข้โรคจิต-โรคประสาทและเพื่อเป็นการประหยัดเศรษฐกิจของชาติ และเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อที่จะส่งเสริมสุขภาพจิตของประชาชนซึ่งเป็นกำลังของประเทศชาติในการพัฒนาบ้านเมือง

พ.ศ. 2496 รัฐบาลไทยและองค์การอนามัยโลกได้ร่วมทุนสร้าง “ตึกสุขจิตวิทยาจิต” (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นตึกวิชาการ) ขึ้นที่โรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเปิดบริการแนะแนวปัญหาเด็กและเยาวชน โดยมี ดร.มาถาเรต สเกตแพน ผู้เชี่ยวชาญที่องค์การอนามัยโลกส่งมาช่วยในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ และให้ทุนส่งจิตแพทย์ 1 นายไปศึกษาวิชาจิตวิทยาคลินิก

พ.ศ. 2510 ด้วยความช่วยเหลือของอดีตรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขพระบารมีอนุชา และนายแพทย์จิตต์ เหมะจุฑา อดีตผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม ได้ให้สถานที่ก่อสร้างศูนย์สุขจิตวิทยาจิต หน่วยที่ 4 ในที่ดินขององค์การเภสัชกรรม ถนนพระราม 6 ซึ่งได้ก่อสร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2513 ซึ่งจะมีทั้งบริการผู้ป่วยนอก บริการโรงพยาบาลกลางวัน เป็นศูนย์กลางของงานธุรการ งานสุขภาพจิตชุมชน งานศึกษาวิจัยและงานเผยแพร่ความรู้เรื่องสุขภาพจิต การอบรมเด็กพัฒนาการเด็ก เนื่องจากมีกำลังเจ้าหน้าที่จำกัด และการขาดจิตแพทย์ในระยะนั้น จึงมีความจำเป็นต้องปิดบริการของศูนย์สุขจิตวิทยาจิต หน่วยที่ 1-3 มารวมให้บริการที่หน่วยนี้แห่งเดียวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513

พ.ศ. 2514 บริการพัฒนาเด็กเล็ก 2.25-4 ขวบ เป็นแบบเข้าไปเยี่ยมกลับอีก 20 เตียง ปี พ.ศ. 2515 บริการพัฒนาเด็กเล็กนี้ได้รับความนิยมมากขึ้น ได้ขยายเป็น 40, 60 เตียง

พ.ศ. 2516 ศูนย์ฯ ได้ขยายบริการแรกรับเป็นบริการสำหรับประชาชนทุกอายุ (Walk-in Clinic) เป็นการให้ความช่วยเหลือในระยะเริ่มต้นในรายที่ศูนย์ฯ จะให้บริการได้ บางรายที่จำเป็นต้องเข้าอยู่เป็นคนไข้ในจะได้รับการแนะนำส่งต่อ ได้ขยายบริการตรวจรักษาผู้ป่วยแบบโรงพยาบาลกลางวัน ขนาด 20 เตียง เป็นบริการที่ให้กับเด็กในรายที่ต้องการการฝึกในการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ฝึกทักษะการพูด การทำงานของตา-มือ โดยมาอยู่ตลอดวันตั้งแต่เช้า-เย็น หยุดในช่วงวันหยุดราชการ

พ.ศ. 2521 ได้ขยายงานสุขภาพจิตชุมชนออกให้กว้างขวางขึ้น โดยการยกระดับความรู้ทางสุขภาพจิตแก่ครูทั่วทั้งไป ครูแนะแนว ครูสอนสุขศึกษา ครูฝ่ายวิชาการ ฝ่ายการงาน-อาชีพ อาจารย์สอนสุขศึกษาในวิทยาลัยครู เจ้าหน้าที่อนามัยครอบครัว เจ้าหน้าที่แพทย์ พยาบาล พยาบาลผู้แทนสถานอนามัยครอบครัว สังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาของกองอนามัยโรงเรียน เพื่อเข้าถึงเด็กนักเรียนชนบทมากขึ้น

พ.ศ. 2524 ศูนย์สุขจิตวิทยาจิตได้เผยแพร่ความรู้สุขภาพจิตแก่ครู-อาจารย์ทั่วประเทศ จากการ

เริ่มทำครั้งแรกเป็นร่วมกับศูนย์แนะแนวการศึกษาอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จนถึงปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นโครงการของกรมการแพทย์ เป็นการให้ทุกหน่วยงานในแผนงานสุขภาพจิตมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและผสมผสานกับหน่วยงานอื่นทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ.2530 เริ่มโครงการเผยแพร่ความรู้สุขภาพจิตแก่พ่อ-แม่ที่ศูนย์สุขวิทยาจิต โดยอบรมความรู้ทางด้านสุขภาพจิตเด็ก ให้มีความเข้าใจในด้านพัฒนาการของเด็ก ตลอดจนปัญหาของเด็กในวัยต่างๆ

พ.ศ. 2544 จนในขณะนี้ศูนย์สุขวิทยาจิตก็ยังคงสานต่อเจตนารมณ์เดิมอยู่ พร้อมทั้งเพิ่มนโยบายใหม่ และการให้การบริการที่สนองตอบต่อสภาพสังคมในยุคปัจจุบันและอนาคตได้ภายใต้ชื่อ " สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น " โดยได้วางโครงการไว้ว่าจะเริ่มใช้ทันทีตั้งแต่เดือนกันยายน 2544 นี้เป็นต้นไป

วัตถุประสงค์ของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

1. พัฒนางานบริการสุขภาพจิต เด็กวัยรุ่น และครอบครัวให้ครบวงจร โดยเน้น 4 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพจิต ด้านป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ด้านการรักษา และด้านการฟื้นฟูสุขภาพจิต
2. พัฒนางานวิชาการ ด้านการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี ด้านสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว ให้มีความก้าวหน้า เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางวิชาการเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว
3. ส่งเสริม สนับสนุน ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการสอน ฝึกอบรมจิตเวชศาสตร์ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
4. เผยแพร่ องค์ความรู้ เทคโนโลยี งานสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในสังคม

บทบาทในการดำเนินงานของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

1. การให้บริการระดับสอง คือ แก้ไขปัญหาเสียแต่แรก เช่น บริการแนะแนวแก้ไขปัญหาเด็ก ปัญหาสมรสและปัญหาครอบครัวในรูปแบบผู้ป่วยนอก แบบโรงพยาบาลกลางวัน และบริการให้คำปรึกษา (Consultation) แก่หน่วยงานที่ขอมา
2. บริการป้องกันระดับสาม ได้แก่ งานของพยาบาลสาธารณสุข ภายใต้การดูแลของจิตแพทย์หัวหน้างานจิตเวชชุมชน โดยการเยี่ยมบ้านจดหมายติดตาม ออกแบบสอบถาม
3. บริการป้องกันระดับต้น คือ ก่อนเกิดเหตุ ได้แก่
  - 3.1.1 การให้สุขภาพจิตศึกษาแก่ประชาชนของหน่วยงานฝึกอบรมเผยแพร่โดยใช้สื่อมวลชน การบรรยาย และโสตทัศนูปกรณ์
  - 3.1.2 การให้สุขภาพจิตศึกษา จิตเวชเด็ก จิตวิทยาคลินิก จิตวิทยาพัฒนาการ สังคมสงเคราะห์ฝ่ายจิตและวิชาชีพต่างๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและครอบครัวทั้งก่อนและหลังปริญญา รวมทั้งระหว่างปฏิบัติงาน (Inservice Training) การควบคุมปฏิบัติงานของอัตรากำลังรับใหม่ (On the Job Training) ของศูนย์สุขวิทยาจิตและหน่วยงานอื่นส่งมา เช่น จิตแพทย์ นักแนะแนว ครู อาจารย์ และนักเรียน นักศึกษาตามสถาบันต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงวิชาการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.1.3 การผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ ได้แก่ จุลสาร อนุสาร เอกสารเป็นเล่ม และบทความทางสื่อมวลชน
- 3.1.4 งานแผ้วถางวังสุขภาพจิต
4. การศึกษาวิจัย
  - 4.1.1 การศึกษาวิจัยเชิงระบาดวิทยาเพื่อเก็บข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะปัญหาวิธีแก้ไขต้นเหตุ การทำนายโรคของปัญหาจิตเวชเด็กและปัญหาครอบครัว โดยการศึกษาจากรายงานของฝ่ายผู้ป่วยนอก เพื่อนำมาใช้ในทางป้องกันส่งเสริม
  - 4.1.2 การสร้างหรือปรับปรุงแบบทดสอบทางจิตวิทยา
5. การเพิ่มจำนวนบุคลากรทางจิตเวชและสุขภาพจิต เพื่อนำมาใช้เป็นวิทยากรในงานการป้องกันระดับต้น ได้แก่
  - 5.1.1 การฝึกอบรมอัตรากำลังรับใหม่ในชุดเจ้าหน้าที่จิตเวชและสุขภาพจิตเป็นการอบรมขณะปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถออกไปปฏิบัติงานส่งเสริมป้องกันสุขภาพจิตในเด็กหรือชนบทได้
  - 5.1.2 การอบรมขณะประจำการระยะสั้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เช่นการอบรมเรื่องการฝึกอบรมนิสิตเด็ก เรื่องการจัดกิจกรรมเด็กเล็กแก่เจ้าหน้าที่พยาบาล ผู้ดูแลของศูนย์และหน่วยงานอื่นๆ

เป้าหมายในการดำเนินงานในอนาคตของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

การให้การรักษามีภาวะที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แม้ว่าบางโรคนั้นผลของการรักษาไม่เป็นที่น่าพอใจก็ตาม และมีอีกหลายโรค หลายสภาวะที่มีทางป้องกันได้ดีกว่าการรักษา ฉะนั้นในอนาคตนับพหุบาทของการส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิตจะต้องทำมากขึ้นพร้อมกับการศึกษา ค้นคว้าวิธีต่างๆ มาใช้เพื่อจะทำให้การส่งเสริมป้องกันนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ซึ่งทางสถาบันได้ตั้งเป้าหมายการบริการไว้ว่า ภายในปี 2550 สถาบันฯ จะเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีด้านสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว มีบุคลากรที่มีคุณภาพสูงมีการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยม เพื่อให้ครอบครัวและสังคมไทยเข้มแข็งมีความสุข

ซึ่งในด้านวัตถุประสงค์และบทบาทในการดำเนินงานต่างๆ เป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องมาจากวัตถุประสงค์และบทบาทในการดำเนินการของศูนย์สุขภาพจิตเด็กที่มีการวางนโยบายต่างๆ ที่ชัดเจนอยู่แล้ว เพียงแต่ในการปรับปรุงใหม่นี้เป็นารปรับเปลี่ยนในด้านรูปแบบการดำเนินการ และลักษณะการให้บริการเท่านั้น โดยยังคงเจตนารมณ์ต่างๆ ของเดิมอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการให้บริการของแต่ละส่วนบริการ

จากบทบาทและเป้าหมายในการดำเนินงานของคุณุ่สุวิทยาคิดในปัจจุบัน สามารถแบ่งหน่วยงานการให้บริการต่างๆ ได้ดังนี้

1. บริการผู้ป่วยนอก

บริการตรวจรักษา เพื่อแก้ไขปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมในเด็กและวัยรุ่นรวมทั้งปัญหาในครอบครัว ได้แก่

- ปัญหาพัฒนาการล่าช้า เช่น พูดช้า ช่วยเหลือตัวเองได้ช้ากว่าวัย
- ปัญหาทางอารมณ์ วิตกกังวล ซึมเศร้า
- ปัญหาพฤติกรรม เช่น ก้าวร้าว พูดปด หนีโรงเรียน
- ปัญหาการเรียน เช่น เรียนหนังสือไม่ได้ สมาธิสั้น ไม่อยากไปโรงเรียน
- ปัญหาอื่นๆ เช่น ถอนนม ปัสสาวะรดที่นอน มีอาการกระตุก อิจฉาน้อง

การมารับบริการผู้ป่วยนอกมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการให้ข้อมูลความคิดเห็น ทำความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

2. บริการโรงพยาบาลกลางวัน

เป็นส่วนบริการที่ต่อเนื่องมาจากส่วนบริการผู้ป่วยนอก เป็นการบริการรักษาเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการบกพร่อง ปัญหาพฤติกรรม และปัญหาทางอารมณ์ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กระตุ้นพัฒนาการและฝึกพูดโดยผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในระบบการรักษา ร่วมกิจกรรมสำหรับกลุ่มผู้ปกครองเพื่อแบ่งปันและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดูแลเด็ก ซึ่งจะรับเฉพาะเด็กในช่วงอายุเพียง 2 – 6 ปีเท่านั้น

3. บริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล

ดูแลและพัฒนาเด็กอายุ 2 ขวบครึ่งถึง 4 ปี โดยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน รู้จักระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน เตรียมความพร้อมพร้อมสำหรับการเข้าเรียนชั้นอนุบาล รวมทั้งจัดกิจกรรมสำหรับกลุ่มผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

4. บริการคลินิกพิเศษ “ครอบครัวบำบัด”

เพื่อบริการปรึกษาปัญหาครอบครัวและชีวิตสมรส

5. บริการปรึกษาปัญหาทางโทรศัพท์

บริการนี้จัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน ซึ่งอาจมีผู้ประสบปัญหาทางสุขภาพจิตในภาวะฉุกเฉินเร่งด่วนเพื่อผ่อนคลายบรรเทาความทุกข์ใจ ความวิตกกังวล และลดความรุนแรงของปัญหา

6. ป้องกันปัญหาและส่งเสริมสุขภาพจิต

จัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้สุขภาพจิตและจิตเวชแก่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และบุคคลทั่วไป เพื่อให้บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กและเยาวชนได้นำความรู้และทัศนคติที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความรู้สุขภาพจิตที่ดีในครอบครัว

บริการส่งเสริมสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัวโดยตรงมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนสำหรับพ่อแม่ ให้ความสำคัญกับความเป็นพ่อแม่ที่ดีประกอบด้วยหลักสูตรอบรมต่างๆ ที่จัดขึ้นสำหรับเพิ่มพูนความรู้และทักษะแก่พ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกนับตั้งแต่การครองชีวิตคู่ การเลี้ยงดูลูกวัยก่อนเรียนและวัยรุ่น ตลอดจนการดูแลลูกที่มีปัญหาพัฒนาการ

การพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและวัยรุ่น ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาตนเองในเรื่องทักษะชีวิต และการอยู่ร่วมกันกับสังคม เพื่อให้มีความสุขและการปรับตัวที่ดี

สุขภาพจิตในการทำงาน เพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ พัฒนาคุณภาพชีวิตและได้แลกเปลี่ยนแนวความคิดในการพัฒนาตนเองให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับตนเองและผู้อื่น

สุขภาพจิตโรงเรียน ให้ความสำคัญกับบทบาทของครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยสนับสนุนการอบรมและกิจกรรมเพื่อให้ " โรงเรียน " เป็นสถานที่สำหรับป้องกันและส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียน

7. บริการด้านการสอนและฝึกอบรมทางวิชาการ

ให้การสอนและฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ตลอดจนหลักสูตรศึกษาดูงานระยะสั้นแก่บุคลากรทางสุขภาพจิตและจิตเวช นิสิต นักศึกษาจากสถาบันต่างๆ

8. งานด้านวิชาการศึกษาและวิจัย

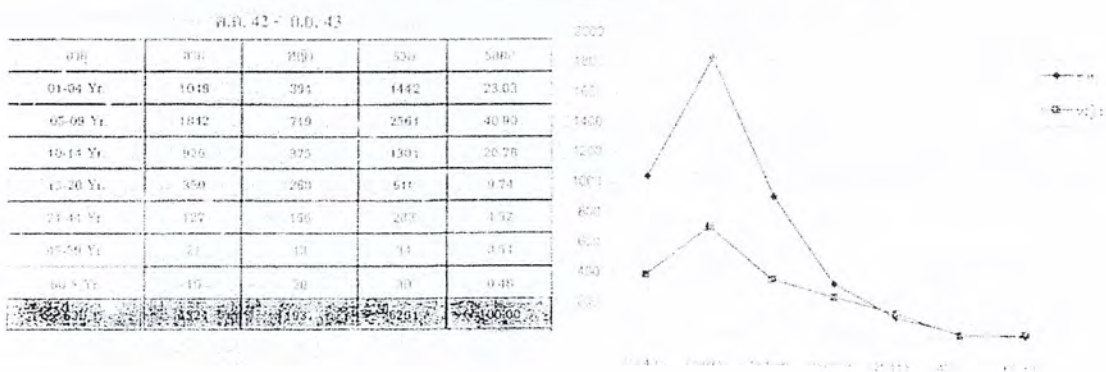
สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ทำหน้าที่วิจัย ค้นคว้า ด้านสุขภาพจิต จิตเวช จิตวิทยาคลินิก สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อการประยุกต์และนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำตาราง คู่มือ เอกสารอ้างอิงทางวิชาการสำหรับเผยแพร่เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว

โครงการปรับปรุงจากศูนย์สุขภาพจิต ให้เป็น สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น นี้มีการเสนอแนะให้มีการเพิ่มกลุ่มเป้าหมายภายในส่วนบริการเดิม คือ ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน และเพิ่มส่วนบริการใหม่ คือ ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางเชาว์อารมณ์ โดยมีการศึกษาข้อมูลต่างๆ ทางด้านสถิติของศูนย์เดิม และนโยบายใหม่ที่ทางสถาบันจัดตั้งขึ้น ดังนี้

ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน

จากการศึกษาข้อมูลทางสถิติของจำนวนผู้ป่วยนอกที่เข้ารับบริการภายในศูนย์ ฯ

ตารางและกราฟแสดงการจำแนกผู้ป่วยตามแต่ละช่วงอายุภายในปี 2543

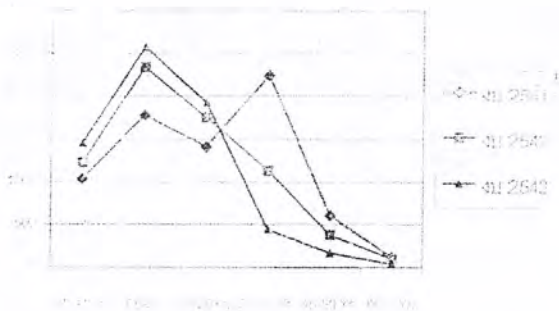

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางและแผนภูมิแสดงการจำแนกผู้ป่วยตามช่วงอายุระหว่างปี 2541 – 2543

แผนภูมิแสดงการจำแนกผู้ป่วยตามช่วงอายุระหว่างปี 2541 – 2543

ปี	ปี 2541	ปี 2542	ปี 2543
01-04 Yr.	1037	1226	1150
05-09 Yr.	1774	2336	2373
10-14 Yr.	1307	1711	1921
15-19 Yr.	2242	1729	1450
20+ Yr.	603	900	171
60+ Yr.	117	100	39
รวม	7182	6915	6594

ผู้ป่วยนอกที่มารับบริการทั้งหมด เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ร้อยละ 94 เป็นผู้ป่วย อายุ 1 – 20 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่หน่วยงานให้บริการ และในจำนวนนี้พบว่า ผู้ป่วยอายุ 5 – 9 ปีมีจำนวนมากที่สุด โดยมีจำนวนถึงเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยทั้งหมด ส่วนผู้ป่วยกลุ่มอายุ 1 – 4 ปี และ 10 – 14 ปีมีจำนวนใกล้เคียงกัน นอกจากนี้พบว่า ในผู้ป่วยเด็กและวัยรุ่นทุกกลุ่มอายุ เป็นผู้ป่วยเพศชาย มากกว่า เพศหญิงโดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปีในขณะที่ผู้ป่วยกลุ่มอายุ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มลดลง

เนื่องจาก ส่วนบริการผู้ป่วยนอกเป็นส่วนบริการแรกในการรับคนไข้ เพื่อที่จะกระจายไปรักษายังส่วนต่างๆ และกลุ่มผู้มารับบริการที่มากที่สุดคือ กลุ่มผู้ป่วยอายุ 5 – 9 ปี และรองลงมาคือวัย 10 – 14 ปี แต่ทางศูนย์สุขภาพจิตไม่มีส่วนโรงพยาบาลกลางวันที่สามารถรองรับในเด็กช่วงวัยนี้ แต่ต้องส่งต่อคนไข้ไปยังศูนย์ฯ อื่นๆ ที่มีส่วนรองรับคนไข้ในวัยนี้ ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพการรักษาของศูนย์สุขภาพจิต ไม่สามารถตอบสนองของกลุ่มผู้ใช้หลักได้ ดังนั้นจึงควรที่จะเพิ่มส่วนบริการกลางวันที่สามารถรักษาผู้ป่วยที่มีอายุระหว่าง 6-15 ปี เพื่อให้สามารถรองรับผู้ป่วยได้มากขึ้น และการรักษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมกลุ่มผู้ป่วยได้มากขึ้น

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางเชาว์อารมณ์

เป็นส่วนบริการที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการต่อเนื่องจากส่วนบริการพัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กตั้งแต่ วัย 4 ปีขึ้นไปได้เรียนรู้และมีพัฒนาการทางเชาว์อารมณ์ได้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี และเป็นส่วนบริการที่เป็นส่วนกิจกรรมต่อเนื่องจากส่วนบริการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพจิตและส่วนบริการอบรมทางวิชาการ ให้กลุ่มที่มาสมัครและเรียนรู้ ได้มีพื้นที่ในการทำกิจกรรมเป็นการฝึกในภาคปฏิบัติ เป็นการตอบสนองความสนใจของคนในยุคปัจจุบันอีกด้วย

และที่สำคัญเป็นการตอบสนองนโยบายใหม่ของสถาบันฯ ที่ต้องการรวมกลุ่มเด็กปกติและกลุ่มเด็กที่มีปัญหาไว้ด้วยกัน เกิดเป็น โครงการเรียนร่วม ที่ต้องการนำเด็กที่ผ่านจากการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้วมีอาการดีขึ้นมาร่วมอยู่กับเด็กปกติ เป็นการเริ่มฝึกหัดให้เด็กปรับตัวเข้ากับสังคม และในส่วนเด็กปกติก็จะได้ฝึกให้มีการยอมรับ ทำความเข้าใจ และใส่ใจในกลุ่มเด็กที่มีปัญหาสุขภาพจิตด้วย ซึ่งตรงจุดนี้เป็นหัวใจอย่างหนึ่งของการเรียนรู้ทักษะเชาว์อารมณ์ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการมีสุขภาพจิตที่ดี และที่สำคัญเป็นการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิเคราะห์ลักษณะของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์เดิม

จากรายละเอียดต่างๆ ของโครงการสามารถสรุปลักษณะสาเหตุของการปรับปรุงโครงการได้ ดังนี้

1. เป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อยกระดับความสามารถของศูนย์เดิม โดยเน้นการปรับเปลี่ยนด้านรูปแบบการดำเนินการเป็นหลัก (Rengineering)
2. เป็นการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของสถาบันฯ เพื่อให้ง่ายในการสื่อสารต่อสังคม และเน้นกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ โครงการปรับปรุง ศูนย์สุขวิทยาจิต นี้ให้เป็น สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น นั้นได้มีการปรับเปลี่ยนลักษณะรูปแบบของการให้บริการในส่วนต่างๆ ให้ต่างไปจากเดิม โดยเป็นแนวคิดที่เกิดจากความต้องการที่จะแก้ปัญหาในการดำเนินงานที่ศูนย์เดิมประสบอยู่ ฉะนั้นก่อนที่จะทราบถึงกิจกรรมที่นำเข้ามาใหม่ จึงขอแสดงรายละเอียดของการวิเคราะห์กิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ของศูนย์สุขวิทยาจิตเดิม เพื่อที่จะสามารถระบุสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขได้อย่างชัดเจนก่อนที่จะเกิดเป็นกิจกรรมใหม่ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดง การวิเคราะห์กิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ของศูนย์เดิม

ตารางแสดงการปฏิบัติการส่วนโถงสาธารณะ						
ส่วนบริการ	บุคลากร	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบ/พฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ส่วนประชาสัมพันธ์	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1	ติดต่อสอบถาม	เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ เก้าอี้	บริเวณเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	
			แจกเอกสาร, คู่มือวิชาการ ให้ลูกค้ำลงบัญชี	ตู้โชว์และเก็บเอกสาร เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ต้อง สามารถให้ลูกค้ำก้มเขียนได้	บริเวณตู้โชว์ ตู้เก็บเอกสารด้านหลังบันได ห้องเก็บของข้างลิฟต์	ตู้เก็บเอกสารและห้องเก็บเอกสาร ควรอยู่ในที่ๆสามารถหยิบได้สะดวก จากเคาน์เตอร์
			กระจายข่าวเสียงตามสาย	ชุดเครื่องเสียง	หลังเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	
			รับโทรศัพท์, แฟกซ์	เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ต้อง สามารถวางแฟกซ์และโทรศัพท์	บริเวณเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	
	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จัดหาข้อมูล	1	ตัดเก็บข้อมูล จัดทำบอร์ดภายใน	โต๊ะทำงานที่สามารถตัด กระดาษ ชั้นวางหนังสือพิมพ์ ตู้เก็บอุปกรณ์, ของส่วนตัว	ห้องเก็บเพิ่มประวัติ	หน้าที่บุคลากรไม่สัมพันธ์กับห้อง เก็บเพิ่มประวัติ
ตารางแสดงการปฏิบัติการส่วนบริการผู้ป่วยนอก						
ส่วนเวชระเบียน	เจ้าหน้าที่เวชระเบียน (พยาบาลวิชาชีพ)	4	ทำประวัติคนไข้, ค้นหาประวัติ จัดเก็บประวัติคนไข้	เคาน์เตอร์ติดตอกรอกประวัติ เก้าอี้นั่ง 4 ตัว โต๊ะคอมพิวเตอร์, เก้าอี้ 1 ชุด ตู้เก็บเอกสารด้านหลัง ชั้นเก็บแบบฟอร์มต่างๆ	ส่วนทำงานเวชระเบียน	
			คัดกรองผู้ป่วย	ตู้เก็บอุปกรณ์การคัดกรอง, ทำแผล, ชั้นวางอุปกรณ์, ที่วัด ส่วนสูง น้ำหนัก, โต๊ะ, เก้าอี้, เตียง	ห้องคัดกรองผู้ป่วย	ส่วนเวชระเบียนถูกแยกออกจากพื้นที่ ที่ส่วนผู้ป่วยนอกเกิดความไม่สะดวก ในการทำงาน

ส่วนบริการ	บุคลากร	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
			สังเกตพัฒนาการ	มองดูผู้ป่วยในห้องตรวจ พัฒนาการจากห้องสังเกต การณ์ผ่านทางกระจก 2 ด้าน	ห้องสังเกตการณ์	ห้องคัดกรองถูกจัดรวมกับห้อง สังเกตการณ์
			พาคอนไซ้เข้าห้องตรวจ	-	ส่วนพักคอย, ห้องตรวจ	
			นัดวันตรวจให้คนไข้และผู้ตรวจ รักษา	-	ส่วนเคาน์เตอร์เวชระเบียน	
ส่วนห้องตรวจ	เจ้าหน้าที่ตรวจรักษา (จิตแพทย์ 2, พยาบาล เทคนิค 1, นักจิตวิทยา 2 นักสังคมสงเคราะห์ 2 นักจิตบำบัดครอบครัว 1)	9	ตรวจบำบัด, รักษา, การตรวจ บำบัดคลินิกพิเศษ	โต๊ะ, เก้าอี้, ตู้ข้างลิ้นชักเก็บ แบบฟอร์มต่างๆ	ห้องตรวจ	ห้องตรวจมีไม่เพียงพอต่อผู้ตรวจ และห้องบำบัดพิเศษบางชนิดอยู่ไกล เกินไป กลุ่มห้องตรวจอยู่รวมกันโดยไม่ได้ แยกการให้บริการของผู้ตรวจจึงไม่ สัมพันธ์กันนัก
			การบำบัดรวมกับผู้ตรวจอื่น		ห้องตรวจหรือห้องบำบัดกลุ่ม	ไม่มีห้องบำบัดกลุ่มแต่ใช้ห้องประชุม ชั้นอื่นแทน
			เข้าห้องน้ำล้างมือ, ทำกิจกรรม	อุปกรณ์ในห้องน้ำ	ห้องน้ำ	ห้องน้ำไม่ได้แยกผู้ใช้จึงไม่เป็นส่วน ตัวสำหรับผู้ตรวจรักษา
			ส่งใบสั่งยาให้ส่วนเภสัชกรรม	ช่องรับใบสั่งยาจากทางด้าน	ส่วนติดต่อส่วนเภสัชกรรม	ไม่มีส่วนติดต่อส่วนเภสัชกรรมเฉพาะ เจ้าหน้าที่
ส่วนเภสัชกรรม	เภสัชกร	1	รับใบสั่งยาจากแพทย์ จัดยา	ห้องตรวจ ชั้นเก็บยา, ชั้นเก็บของและผลิต ภัณฑ์, โต๊ะปรุงยา, เก้าอี้	ห้องเภสัชกรรม	
			ส่งยาให้เจ้าหน้าที่เภสัชกรรม	โต๊ะจัดยา		
	เจ้าหน้าที่เภสัชกรรม	1	บรรจุยา, และเขียนชื่อลงบัญชียา	โต๊ะทำงาน, เก้าอี้, ชั้นเก็บของ		
			ส่งยาให้ส่วนรับยา	ช่องรับยา		

ส่วนบริการ	ผู้ใช้พื้นที่	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ทางเดินและโถง CORE สัญจร	บุคลากร เด็กและผู้ปกครอง บุคคลทั่วไป	-	มองหาห้องต่างๆ นั่งพักคอย อ่านข้อความบนบอร์ด เก็บของเครื่องครัวและเป็นที่วาง ตุ๊กตน้ำ ถอดรองเท้า วางกระเป๋า เป็นทางเดินรถเข็นของสวน บริการและทางสัญจรผู้ใช้	ป้ายในการบอกทาง เก้าอี้นั่งพักคอย บอร์ดนิทรรศการต่างๆ ตุ๊กตน้ำ, โต๊ะและชั้นวางของ ชั้นวางรองเท้า ชั้นวางกระเป๋า	ทางเดินและโถง CORE สัญจร 2 ช้างทางของทางสัญจร บริเวณด้านหลังของเก้าอี้พักคอย 2 ช้างทางของทางสัญจร หน้าห้องกิจกรรม ตลอดทางสัญจร	- ป้ายห้องต่างๆ ไม่ตรงกับห้อง และตำแหน่งการมองไม่ชัดเจน - เก้าอี้นั่งจัดวางไม่เป็นสัดส่วน - ตำแหน่งไม่เหมาะสมเพราะ เป็นการมองข้ามหัวคนนั่งอยู่ - ตำแหน่งที่ตั้งไม่ควรเป็นที่ทาง เดินสัญจร - จำนวนชั้นและพื้นที่ในการถอด วางไม่เพียงพอ - ปัจจุบันไม่ได้ใช้วางเนื่องจาก ของหายบ่อย - ทำให้ทางเดินดูวุ่นวายเนื่อง จากไม่แยกประเภทการใช้งาน
ห้องน้ำชาย,หญิง,เด็ก	เด็กและผู้ปกครอง บุคคลทั่วไป	-	ทำกิจกรรมต่างๆ ใช้วางของในก่อนวายน้ำ	อุปกรณ์ในห้องน้ำ เคาน์เตอร์ล้างมือห้องน้ำชาย	พื้นที่ในห้องน้ำต่างๆ พื้นที่ในห้องน้ำชาย	- ไม่ได้มีการแยกการใช้งานตาม ชนิดของห้องเนื่องจากเด็กและผู้ ปกครองเข้ารวมกัน - พื้นที่คับแคบเนื่องจากปล่อย เด็กทำกิจกรรมในห้องน้ำ พร้อมกัน - ไม่ได้เป็นที่วางของทำให้ใช้ เคาน์เตอร์ไม่สะดวก - ควรมีทางเชื่อมจากห้องกิจ กรรม

ส่วนบริการ	ผู้ใช้พื้นที่	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ห้องฟื้นฟูสมรรถภาพ	เด็กและผู้ปกครอง	4 / 4	ฝึกพูด,ทำกิจกรรมอรรถบำบัด	ชั้นวางและของเล่นสำหรับเด็ก,ช่องมองกระจก 2 ด้าน,โต๊ะ,เก้าอี้,	พื้นที่หน้ากระจก 2 ด้านห้องฟื้นฟูสมรรถภาพ	
ห้องสังเกตการณ์	บุคลากรในกลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ	-	สังเกตการณ์	ช่องมองกระจก 2 ด้าน,โต๊ะ,เคาน์เตอร์สังเกตการณ์,เก้าอี้, ชั้นเก็บเอกสารฉบับที่ก	พื้นที่หน้ากระจก 2 ด้านห้องสังเกตการณ์	- พื้นที่ห้องแคบเกินไปต่อจำนวนผู้สังเกตการณ์
ห้องครัว	ผู้ช่วยเหลือคนไข้ บุคลากรในกลุ่มงานฟื้นฟู	1 2 - 3	จัดเตรียมอาหาร รับประทานอาหารเจ้าหน้าที่	ชั้นวางอุปกรณ์,รถเข็น,ชุด PANTRY,โต๊ะจัด,เก้าอี้	พื้นที่ภายในห้องครัว	- คับแคบจนต้องออกมาวางด้านนอกทางเดินเนื่องจากเป็นทั้งห้องรับประทานอาหารของเจ้าหน้าที่ด้วย
ห้องเก็บของ	บุคคลที่ประกอบกิจกรรม ในห้องกิจกรรม พนักงานซักฟอก	- 1	จัดเก็บของต่างๆ รวมทั้งของเล่น จัดเก็บผ้าที่ต้องนำไปทำความสะอาด	ชั้นวางและตู้เก็บของ ชั้นวางผ้าและตะกร้าเก็บผ้า	พื้นที่ภายในห้องเก็บของ	- ใช้งานไม่สะดวกเพราะต้องเดินเข้าออกกับห้องกิจกรรมบ่อยครั้งควรมีทางเชื่อมระหว่างกัน
ห้องกลุ่มงานส่วนฟื้นฟูสมรรถภาพ	นักอาชีวบำบัด นักการศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยา พยาบาลวิชาชีพ นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์	2 1 1 2 1 1	ทำงานด้านวิชาการ ประชุมวิชาการ ปรึกษาปัญหาในด้านการศึกษาฟื้นฟู ปรึกษาปัญหาในด้านสังคม ปฐมพยาบาล	โต๊ะ,เก้าอี้,ตู้เก็บเอกสาร,ชั้นวางเอกสารต่างๆ โต๊ะประชุม,เก้าอี้, เก้าอี้สำหรับคนนอกที่ต้องการปรึกษา ตู้เก็บยาและอุปกรณ์ปฐมพยาบาล	พื้นที่ภายในห้องกลุ่มงาน	- ขาดส่วนการประชุมภายในที่เป็นสัดส่วน - เนื่องจากไม่มีห้องในการปฐมพยาบาลจึงต้องอาศัยในห้องกลุ่มงาน

ตารางแสดงการปฏิบัติการส่วนบริการพัฒนาการเด็กเล็ก

ส่วนบริการ	ผู้ใช้พื้นที่	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ห้องกลุ่มงานพัฒนาการเด็กเล็ก	พยาบาลวิชาชีพ นักศึกษาพยาบาล บุคคลทั่วไป เด็กป่วย เด็กๆ ภายในกลุ่มงาน	2 - - - -	ทำงานด้านวิชาการ สังเกตพัฒนาการ ให้ความรู้กับนักศึกษาพยาบาลที่ มาดูงานภายในชั้น ปรีกษาปัญหาในด้านพัฒนาการ ปฐมพยาบาล, เซ็ดตัวเด็กป่วย	โต๊ะ, เก้าอี้, ตู้เก็บเอกสาร, ชั้นวาง เอกสารต่างๆ, ชุดคอมพิวเตอร์ ช่องกระจก 2 ด้าน, เคาน์เตอร์ สังเกตการณ์, เก้าอี้ เก้าอี้นั่ง, โซฟายาวเพื่อมองผ่าน กระจก 2 ด้านไปห้องทดสอบ พัฒนาการ, ตู้ชั้นวางทีวี วิดีโอ เก้าอี้สำหรับคนนอกที่ต้องการ ปรึกษา โซฟายาว, ตู้ยาและอุปกรณ์ใน ห้องรับประทานอาหาร	พื้นที่ภายในห้องกลุ่มงาน	- เนื่องจากพื้นที่ไม่เพียงพอจึง รวมห้องกลุ่มงานและห้อง สังเกตการณ์ไว้รวมกันและ ภายในห้องก็มีจำนวนที่นั่งไม่ เพียงพอสำหรับบุคคลภาย นอกด้วย - การจัดวางไม่ถูกสัดส่วน ไม่มี ห้องปฐมพยาบาลและเตียง คนใช้ในการตรวจสุขภาพและ ดูแลเด็กป่วย
ห้องทดสอบพัฒนาการ	เด็กที่รับการทดสอบ พนักงานซักฟอก	1 2	ทดสอบพัฒนาการ เป็นห้องสมุดของเล่นและห้อง เก็บของ เก็บของอุปกรณ์ซักฟอกและเก็บ ผ้า	ชุดโต๊ะเก้าอี้ของเด็ก, ของเล่น และชั้นวางของเล่น ชั้นวางและตู้เก็บของเล่นต่างๆ ชั้นวางผ้าและตะกร้าเก็บผ้า	พื้นที่ภายในห้องทดสอบ พัฒนาการ	- พื้นที่ไม่สัมพันธ์กันควรมีที่เก็บ อุปกรณ์การซักฟอกผ้าโดย เฉพาะ
ห้องน้ำ	เด็กๆ ในกลุ่มงาน	1 - 5	ล้างมือ ล้างหน้า ทำกิจกรรมต่างๆ	อุปกรณ์ภายในห้องน้ำ	พื้นที่ภายในห้องน้ำ	

ส่วนบริการ	ผู้ใช้พื้นที่	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพุดกิจกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ทางสัญจรและโรงลิฟท์	เด็กเล็กภายในกลุ่มงาน บุคลากรในกลุ่มงาน ผู้ที่ต้องการมาดูงาน เจ้าหน้าที่เช็คชื่อ (ผู้ช่วยเหลือคนไข้)	- 1	มองหาห้อง ชมบอร์ดนิทรรศการ ตรวจเช็คชื่อเด็ก ป้องกันเด็กภายในชั้น	ป้ายบอกทาง บอร์ดนิทรรศการ โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นเก็บเอกสาร ราวกันหน้าบันได	บริเวณทางสัญจร ผนังตลอดทางเดิน บริเวณหน้าโรงลิฟท์	
ตารางแสดงการปฏิบัติกรส่วนบริการวิชาการและส่งเสริมสุขภาพจิต						
ส่วนบริการ	ผู้ใช้พื้นที่	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพุดกิจกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ห้องประชุมใหญ่	บุคลากรในศูนย์ บุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา ข้าราชการต่างๆ	60 - 80 คน	ประชุมวิชาการ, สัมมนา	โต๊ะ, เก้าอี้ในการประชุม 60 ที่ ไมค์และลำโพงพร้อมชุดเครื่อง เสียงและอุปกรณ์ควบคุม จอและเครื่องฉายวีดีทัศน์ต่างๆ กระดานเขียน, แสตมป์ไฟเดียม	พื้นที่ภายในห้องประชุม	- เนื่องจากพื้นที่มีจำกัดจึงทำให้ ต้องเบียดเสียดเฟอร์นิเจอร์ ภายในให้สามารถรองรับกับผู้ ใช้ให้ได้
ห้องประชุมย่อย	บุคลากรในศูนย์ บุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา ข้าราชการต่างๆ	8 - 10	ประชุมวิชาการ, สัมมนา, บริการ บำบัดกลุ่ม, ให้คำปรึกษารายกลุ่ม	โต๊ะ, เก้าอี้ในการประชุมด้วย 10 ที่พร้อมอุปกรณ์ขยายเสียงและ ควบคุม, กระดานเขียน	พื้นที่ภายในห้องประชุม	- ไม่สะดวกสำหรับการใช้พื้นที่ นี้ในการบำบัดเนื่องจากอยู่ ไกลจากส่วน OPD และไม่เป็น การแยกส่วนทำงาน - ห้องประชุมย่อยมีไม่เพียงพอ เนื่องจากบางครั้งมีการใช้ห้อง จากหลายกลุ่มงาน
ส่วนพักคอย	บุคลากรในศูนย์ บุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา ข้าราชการต่างๆ	-	นั่งรอเจ้าหน้าที่, รอการประชุม, พักระหว่างการประชุม	โต๊ะ, เก้าอี้, นั่งรอ, कुलเลอร์น้ำ	พื้นที่ส่วนพักคอย	- ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้

ส่วนบริการ	ผู้ให้บริการ	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ห้องสมุด	บุคลากรในศูนย์ บุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา ช่างราชการต่างๆ	Max 10	ค้นหาหนังสือ,วารสารต่างๆ นั่งอ่านหนังสือ ยืมหนังสือ,ลงบัญชี	ตู้หนังสือและชั้นวางหนังสือ ต่างๆ โต๊ะ,เก้าอี้ โต๊ะบรรณารักษ์,เก้าอี้	พื้นที่ภายในห้องสมุด บริเวณส่วนบรรณารักษ์	
	บรรณารักษ์	1	ให้บริการยืม – คืนหนังสือ ทำงานด้านวิชาการ สืบค้นข้อมูล INTERNET	โต๊ะ,เก้าอี้,ชั้นวางเอกสารและ หนังสือต่างๆ,ชุดคอมพิวเตอร์	บริเวณส่วนบรรณารักษ์	
ห้องรับปรึกษาปัญหาทาง โทรศัพท์	พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์	3	นั่งรอรับโทรศัพท์ ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์	โทรศัพท์,โต๊ะ,เก้าอี้	ภายในห้องรับปรึกษาปัญหาทาง โทรศัพท์	
ห้องโสตทัศนศึกษา	เจ้าหน้าที่โสตทัศน	1	อัดฟิล์ม,บันทึกวีดีโอ,ตัดต่อภาพ และทำกิจกรรมทางด้านวีดีทัศน์	โต๊ะ,เก้าอี้,ชุดทำงานด้านวีดี ทัศน์,จอมอนิเตอร์ต่างๆ	ภายในห้องโสตทัศนศึกษา	
กลุ่มงานการแพทย์	จิตแพทย์	7	ทำงานด้านวิชาการ ประชุมวิชาการ	โต๊ะ,เก้าอี้,ตู้เก็บเอกสาร,ชั้นวาง เอกสารต่างๆ โต๊ะประชุม,เก้าอี้,	ภายในห้องกลุ่มงาน	- ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้
กลุ่มงานการพยาบาล	พยาบาล	4	ทำงานด้านวิชาการ ประชุมวิชาการ	โต๊ะ,เก้าอี้,ตู้เก็บเอกสาร,ชั้นวาง เอกสารต่างๆ โต๊ะประชุม,เก้าอี้,	ภายในห้องกลุ่มงาน	
กลุ่มงานส่งเสริมวิชาการ	จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พยาบาล	1	ทำงานด้านวิชาการ	โต๊ะ,เก้าอี้,ตู้เก็บเอกสาร,ชั้นวาง	ภายในห้องกลุ่มงาน	
		3		เอกสารต่างๆ		
		1	ประชุมวิชาการ	โต๊ะประชุม,เก้าอี้,		
ทางสัญจรและบริเวณโถง ลิฟท์	บุคลากรในศูนย์ บุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา ช่างราชการต่างๆ	-	มองหาห้อง รอลิฟท์ หยิบเอกสารแจกฟรี	ป้ายบอกทาง - โต๊ะวางเอกสารและคู่มือ	ทางสัญจรและบริเวณโถงลิฟท์ บริเวณหน้าลิฟท์ หน้าห้องประชุม	- พื้นที่บริเวณโถงลิฟท์ไม่เพียงพอในบางเวลาที่มีการประชุม ใหญ่ทำให้ระบายนคนไม่ทัน

ตารางแสดงการปฏิบัติการส่วนสำนักงาน

ส่วนบริการ	ผู้ให้บริการ	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ฝ่ายงานบริหารและธุรการ	เจ้าหน้าที่บริหาร พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 2 พนักงานรับโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ธุรการ	1 3 1 4	นั่งทำงานในแต่ละส่วนของแต่ละ คน ประสานงานกับงานบริการ	โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางเอกสารและตู้ เก็บเอกสารต่างๆ, ชุดกลุ่ม คอมพิวเตอร์	ภายในพื้นที่ของห้องกลุ่มงาน ห้องฝ่ายแผนงาน	
ฝ่ายแผนงาน	เจ้าหน้าที่เวชสถิติ พยาบาลวิชาชีพ พนักงานพิมพ์ดีด	1 1 1	นั่งทำงานในแต่ละส่วนของแต่ละ คน ทำงานด้านเอกสารคอมพิวเตอร์ ประชุมทางวิชาการกับกลุ่มงาน บริการ	โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางเอกสารและตู้ เก็บเอกสารต่างๆ ชุดกลุ่มคอมพิวเตอร์ โต๊ะ, เก้าอี้ในการประชุม, ชุด PANTRY, ชั้นเก็บเอกสารต่างๆ	ภายในพื้นที่ของห้องกลุ่มงาน ภายในพื้นที่ของห้องคอมพิวเตอร์ ภายในพื้นที่ของห้องประชุมของ ฝ่ายงาน	
ฝ่ายการเงินและบัญชี	เจ้าพนักงานการเงินและ บัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี พนักงานพิมพ์ดีด	2 1 1	นั่งทำงานในแต่ละส่วนของแต่ละ คน ประชุมวิชาการ	โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางเอกสารและตู้ เก็บเอกสารต่างๆ, ชุดกลุ่ม คอมพิวเตอร์	ภายในพื้นที่ของห้องกลุ่มงาน	
ฝ่ายงานจิตวิทยา	นักจิตวิทยา	4	นั่งทำงานในแต่ละส่วนของแต่ละ คน ประชุมวิชาการ	โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางเอกสารและตู้ เก็บเอกสารต่างๆ โต๊ะ, เก้าอี้ในการประชุม, ชุด PANTRY, ชั้นเก็บเอกสารต่างๆ	ภายในพื้นที่ของห้องกลุ่มงาน ภายในพื้นที่ของห้องประชุมของ ฝ่ายงาน	
ฝ่ายงานพัสดุ	เจ้าหน้าที่พัสดุ พนักงานอัดสำเนา	2 1	นั่งทำงานของแต่ละคน ตรวจและทำบัญชีคู่มือต่างๆ อัดสำเนา	โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางเอกสารและตู้ เก็บเอกสารต่างๆ เครื่องซีร็อกซ์, ชั้นวางและเก็บ กระดาษ, ส่วนชั้นวางของ	ภายในพื้นที่ของห้องกลุ่มงาน บริเวณทางเดินหน้าห้องพัสดุ	

ห้องประชุมใหญ่	บุคลากรในหน่วยงาน	-	ประชุมวิชาการ,สัมมนา ประชุมภายในหน่วยงาน	โต๊ะ,เก้าอี้ในการประชุม 60 ที่ ไมค์และลำโพงพร้อมชุดเครื่อง เสียงและอุปกรณ์ควบคุม จอและเครื่องฉายวีดิทัศน์ต่างๆ กระดานเขียน,แสตนโพเดียม	พื้นที่ภายในห้องประชุม	- เนื่องจากห้องประชุมไม่เพียงพอจึงมีการใช้ห้องนี้ในการประชุมกับบุคคลภายนอกซึ่งจริงๆ แล้วห้องนี้เป็นห้องประชุมภายในเท่านั้น
ตารางแสดงการปฏิบัติการส่วนสำนักงานและส่วนบริการชั้น 1						
ส่วนบริการ	ผู้ให้บริการ	อัตรา กำลัง	กิจกรรม	อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม	พื้นที่ใช้สอย	สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
ห้องผู้อำนวยการ	ผู้อำนวยการ เลขา บุคคลผู้มาติดต่อ	1 1 -	นั่งทำงาน ติดต่อบุคคลภายนอกและใน	โต๊ะ,เก้าอี้,ชั้นวางเอกสารและตู้ เก็บเอกสารต่างๆ ชุดรับแขกพักคอย	ห้องผู้อำนวยการ ห้องเลขา ภายในพื้นที่ของส่วนรับรองห้อง เลขา	ไม่มีพื้นที่พักคอยที่เป็นสัดส่วน
กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์	นักสังคมสงเคราะห์	4	ทำงานด้านวิชาการ สังเกตการณ์ ปรึกษาปัญหาในด้านสังคม	โต๊ะ,เก้าอี้,ตู้เก็บเอกสาร,ชั้นวาง เอกสารต่างๆ , ชุดคอมพิวเตอร์ ช่องกระจก 2 ด้าน,เคาน์เตอร์ สังเกตการณ์,เก้าอี้,ชุดฉายวีดีโอ และอุปกรณ์ในการบันทึกภาพ และเสียง เก้าอี้สำหรับคนนอกที่ต้องการ ปรึกษา	ภายในพื้นที่ของห้องกลุ่มงาน ห้องสังเกตการณ์ ภายในพื้นที่ของห้องกลุ่มงาน,ห้อง สัมภาษณ์	
ห้องสัมภาษณ์	เด็กที่ผ่านคดีอุจฉกรรจ์ , ผ่านเหตุการณ์สะเทือนใจ นักสังคมสงเคราะห์,และ บุคคลที่ร่วมสัมภาษณ์	1 -	สัมภาษณ์	ชุดโซฟา,กล้องวีดีโอ,ช่องกระจก 2 ด้านสังเกตการณ์,ชุดทีวี วีดีโอ	บริเวณโซฟาของห้องสัมภาษณ์	บรรยากาศของห้องมืดและแคบทำให้บรรยากาศในการซักถามตึงเครียด

บริเวณ CORE ลิฟท์และทางสัญจร	บุคลากรในศูนย์ บุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา ชาวราชการต่างๆ	-	มองหาห้อง รอลิฟท์	ป้ายบอกทาง -	ทางสัญจรและบริเวณโถงลิฟท์ บริเวณหน้าลิฟท์	- พื้นที่บริเวณโถงลิฟท์ไม่เพียงพอในบางเวลาที่มีการประชุมใหญ่ทำให้ระบายคนไม่ทัน
ห้องรับประทานอาหาร	บุคลากรภายในศูนย์ คนตักอาหาร	30 – 50 2	รับประทานอาหาร ซื้ออาหาร	โต๊ะ,เก้าอี้ในการรับประทานอาหาร, कुलเลอร์น้ำ, ที่เก็บจาน, ภาชนะต่างๆ เคาน์เตอร์ขายอาหาร, ชั้นวาง ภาชนะและตู้เก็บของและ อาหารต่างๆ	ห้องรับประทานอาหาร	- ทางเข้าออกของห้องมีขนาดเล็กมากไม่ควรเป็นประตูทางเข้าเดียวทำให้ระบายคนไม่ทัน - ควรมีส่วนต่อเนื่องของครัวและเคาน์เตอร์ทำให้ไม่ต้องตัดผ่านทางสัญจรกลาง
ห้องครัว	แม่ครัว	4	ประกอบอาหาร	เครื่องครัว, และภาชนะต่างๆ ใน ห้องครัว	พื้นที่ภายในห้องครัว	
ห้องเก็บของ, ห้องพักรง และอุปกรณ์ทำความสะอาด	ภารโรง	2	เก็บของ	อุปกรณ์ทำความสะอาดต่างๆ	พื้นที่ภายในห้อง	

บริเวณ CORE ลิฟท์และทางสัญจร	บุคลากรในศูนย์บุคคลทั่วไป นิสิต นักศึกษา ข้าราชการต่างๆ	-	มองหาห้องรอลิฟท์	ป้ายบอกทาง -	ทางสัญจรและบริเวณโถงลิฟท์ บริเวณหน้าลิฟท์	- พื้นที่บริเวณโถงลิฟท์ไม่เพียงพอในบางเวลาที่มีการประชุมใหญ่ทำให้ระบายคนไม่ทัน
ห้องรับประทานอาหาร	บุคลากรภายในศูนย์คนตักอาหาร	30 - 50 2	รับประทานอาหาร ซื้ออาหาร	โต๊ะ,เก้าอี้ในการรับประทานอาหาร, कुल्लेरीน้ำ, ที่เก็บจาน, ภาชนะต่างๆ เคาน์เตอร์ขายอาหาร, ชั้นวางภาชนะและตู้เก็บของและอาหารต่างๆ	ห้องรับประทานอาหาร	- ทางเข้าออกของห้องมีขนาดเล็กมากไม่ควรเป็นประตูทางเข้าเดียวทำให้ระบายคนไม่ทัน - ควรมีสวนต่อเนืองของครัวและเคาน์เตอร์ทำให้ไม่ต้องตัดผ่านทางสัญจรกลาง
ห้องครัว	แม่ครัว	4	ประกอบอาหาร	เครื่องครัว, และภาชนะต่างๆ ในห้องครัว	พื้นที่ภายในห้องครัว	
ห้องเก็บของ, ห้องพักการโรง และอุปกรณ์ทำความสะอาด	ภารโรง	2	เก็บของ	อุปกรณ์ทำความสะอาดต่างๆ	พื้นที่ภายในห้อง	

สรุปสภาพปัญหาโดยรวมของกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ของศูนย์เดิม ได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาพื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วนบริการไม่สามารถรองรับกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นได้
2. ระบบการจัดการทำงานในแต่ละส่วนงาน ไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร
3. รูปแบบของการให้บริการในบางส่วนควรนำเอารูปแบบ และเทคโนโลยีในปัจจุบันเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การบริการที่สะดวกมากยิ่งขึ้น
4. ลักษณะของกิจกรรมที่เกิดขึ้นยังขาดความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันภายในแต่ละส่วนบริการ

การวิเคราะห์สาเหตุของการปรับปรุงโครงการ

สาเหตุที่ 1   ปรับเปลี่ยนเพื่อยกระดับความสามารถของศูนย์เดิม
โดยมีการปรับเปลี่ยนในด้านรูปแบบการดำเนินการ (REENGINEERING)

ปัญหาที่ 1   พื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วนบริการเดิม
ไม่สามารถรองรับกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น
ส่วนบริการผู้ป่วยนอก (O. P. D.)

การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

ห้องน้ำสำหรับส่วนห้องตรวจและส่วน
เภสัชกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

แกนสัญจรในส่วนห้องตรวจที่แคบ
และคั่นผนวกกับผนังที่มีไม่เรียบแล้ว
ทำให้ดูอึดอัดและอึดอัดมาก

ผนังด้าน E - W ถูกปิดกั้นเป็นผนังที่คอน
ขวางทั้งเนื่องจากเปิดช่องแสงน้อยเหมาะ
สำหรับกิจกรรมที่ไม่ต้องการมุมมองและ
ทัศนียภาพภายนอกเท่าไรนัก

ผนังภายในเป็นผนังเบาสามารถรื้อ
แล้วเปลี่ยนแปลง Space ในส่วนนี้ได้

ส่วนห้องตรวจที่ออกแบบออกเป็น 2 ส่วน
โดยแกนสัญจรกลางทำให้องค์ทางมีด้าน
ขวาขาดมุมมองที่สามารถมองออกไปด้าน
นอก ทำให้จากที่มีพื้นที่แคบอยู่แล้ว ยิ่งอึด
อัดมากยิ่งขึ้น ส่วนฝั่งขวาที่มีมุมมองที่
ออกไปสู่สนามเด็กเล่นด้านนอก

ส่วนเภสัชกรรมเป็นส่วนที่มีช่องแสง
ด้านบนเท่านั้นโดยไม่มีช่องหน้าต่าง
จะ เนื่องจากใบพัดคานาในส่วนนี้มี
การเคลื่อนย้ายตัว จึงได้มีการควบคุม
สภาพแวดล้อมแต่ปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว
เป็นเพื่อส่วนทำงานด้านเอกสารของ
ส่วนเภสัชกรรมเท่านั้น

คานาดูสวยงามและคิดเงินที่ต่อเนื่อง
กับส่วนเภสัชกรรม และที่วางเปิดโล่งถึง
กับกับส่วนพักคอยคนไข้

ส่วนพื้นที่พักคอยเป็นส่วนที่ถูกปิดล้อม
ด้วยคานาโครงสร้างทุก เป็นศูนย์กลางของ
พื้นที่ในส่วน O.P.D.

พื้นที่โถงสาธารณะ

ส่วนห้องคัดกรองส่งผลการตรวจและ
นัดส่งคืนผลการตรวจเพียงช่อง
แคบคั่นบนเท่านั้นเช่นเดียวกับส่วน
ห้องตรวจที่อยู่ติดกัน

คั่นส่วน O.P.D. ที่เป็นส่วน
ปีกที่ยื่นออกไปจากส่วนของ
อาคารซึ่งมีมุมมองออกไป
สู่ด้านทิศ N ส่วนสนามเด็กเล่น
ได้เท่านั้น

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

- การนำส่วนเวชระเบียนแยกจากพื้นที่บริการ
ทำให้เกิดความไม่สะดวก
- พื้นที่พักคอยไม่สัมพันธ์กับพื้นที่บริการ
- พื้นที่ส่วนห้องตรวจขาดความเป็นส่วนตัว
- สภาพของทางสัญจรคับแคบ อึดอัด
- การจัดพื้นที่ห้องน้ำไม่สามารถแยกประเภทผู้ใช้

- พื้นที่พักคอย
- พื้นที่เด็กเล่น
- core อาคาร
- ประชาสัมพันธ์
- เวชระเบียน
- เก็บประวัติ
- ส่วนห้องตรวจ
- ห้องเภสัชกรรม
- ห้องน้ำผู้ให้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน (Day - Care)

การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

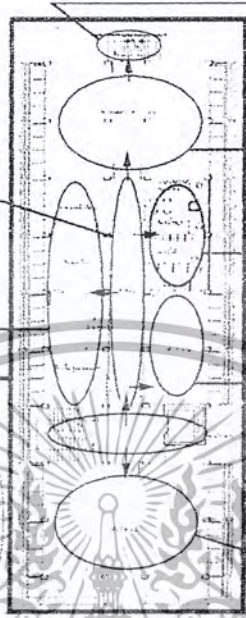
บันไดหนีไฟขาดการต่อเนื่องกับ
CORRIDOR อาคาร และไม่สามารถ
รับน้ำหนักบันไดโคโรนิก้าที่ใช้
Environmental Graphic

CORRIDOR เป็นพื้นที่ๆ เป็นแกนทางเดินหลักของชั้นที่แยกออกไปยังส่วนใช้สอยต่างๆ พร้อมกับเป็นเหมือนใจทักคอย และประกาศกิจกรรมไปด้วยในตัว แต่มีลักษณะแคบ ซ้ำซ้อนเช่นเดียวกับชั้นอื่นๆ

ห้องต่างๆ ในส่วนด้านทิศเหนือเป็นส่วนห้องประกอบห้องกิจกรรม

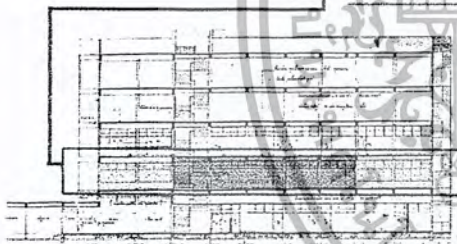
ห้องกิจกรรม การมีเสากลางห้องทำให้ไม่สะดวกในการทำกิจกรรมและพื้นที่คับแคบเกินไป

ห้องน้ำ รองรับผู้ใช้ไม่เพียงพอควรมีแยกเฉพาะห้องกิจกรรมและส่วนผู้เยี่ยมชม

ห้องส่วนงานที่นึ่งอยู่ใกล้ CORE อาคารสะดวกสำหรับผู้ที่มาติดต่อและอยู่ด้านเดียวกับ CORE สุขภาพาล

ห้องกิจกรรมที่ติดกับ CORE อาคารทำในพื้นที่ CORE หนาแน่นด้วยเด็กและไกลจากห้องน้ำทำใน CORRIDOR พลุกพล่าน แยกประเภทผู้ใช้ไม่ได้

พื้นที่หลังคาชั้น 1 สามารถพัฒนาให้เป็นลานใช้งานกลางแจ้งออก out door ได้เป็นการเพิ่มพื้นที่กิจกรรม

ห้องกิจกรรม
ส่วนทางสัญจร

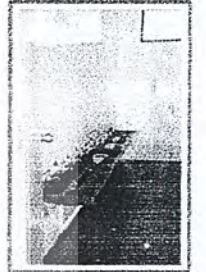
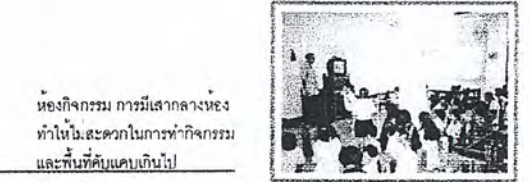
การจัดแบบ SPACE ภายในส่วนงาน รพ. กลางวันและส่วนพัฒนาการเด็กมีลักษณะคล้ายคลึงกันคือจัดในห้องกิจกรรมอยู่ในส่วนหัวและท้ายของอาคาร โดยมีแกนสัญจรกลางเป็นตัวเชื่อมต่อเนื่องจาก CORE อาคารโดยระหว่างทางก็ประกอบด้วยห้องใช้สอยอื่นๆ 2 ซากทาง

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นโดยรวม

แกนทางสัญจรมืดและอึดอัด
ขาดส่วนของห้องปฐมพยาบาล
ไม่สามารถรับรู้อันตรายไฟ
ห้องน้ำมีจำนวนไม่เพียงพอ
สภาพพื้นที่ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้

สรุปสภาพปัญหาภายในห้องกิจกรรม

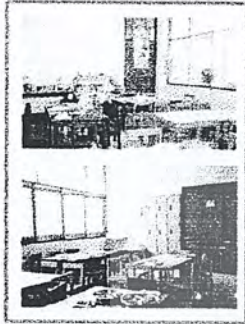
สภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบกิจกรรมและจำนวนของผู้เข้าใช้
ห้องน้ำควรมีทางเข้าจากห้องกิจกรรมโดยตรง
สัดส่วนของเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องยังไม่เหมาะสม
สภาพบรรยากาศไม่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก (Nursery)

การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

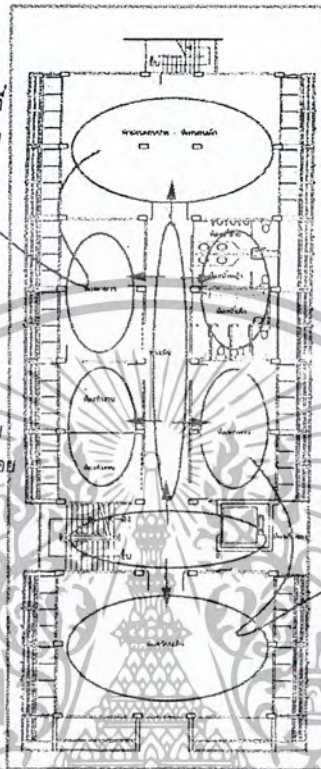

ห้องรับประทานอาหารที่สัมพันธ์กับห้องกิจกรรมแบ่งเป็น 2 ส่วนคานหัวและท่ายของอาคาร

ห้องกิจกรรมที่ไร้เป็นห้องสังเกตการณ์ในตัวพร้อมกับเป็นพื้นที่ของส่วนพักคอย

แกนทางสัญจร ที่ถูกปิดกลายเป็นส่วนกิจกรรมรวมในระหว่างวัน

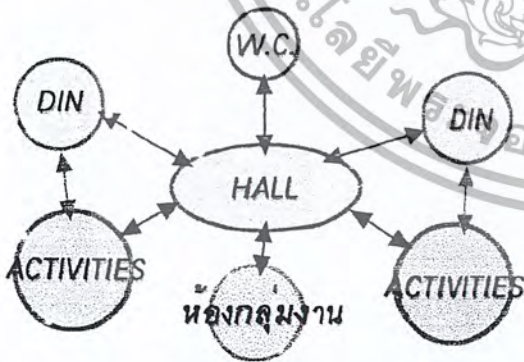

ห้องน้ำที่ไร้ร่วมกันระหว่าง 2 ห้องกิจกรรมโดยใช้ระยะเวลาในการเข้าใช้เป็นตัวกำหนดปริมาณคน

ห้องกิจกรรมแบ่งเป็น 2 ห้องแบ่งเด็กห้องละ 30 คนโดยมีการจัดพื้นที่ภายในรองรับกิจกรรมของเด็กตลอดทั้งวัน

ลักษณะการจัดที่ว่างภายในชั้นคล้ายกับชั้น 2 ในส่วนของ รพ. กลางวัน แตกต่างกันคือ มีการใช้ห้องรับประทานอาหารเพิ่มขึ้นมา

- สัมพันธ์มาก
- สัมพันธ์

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

พื้นที่ภายในส่วนบริการไม่เพียงพอจึงทำให้ขาดพื้นที่สำหรับบางองค์ประกอบ

- พื้นที่สำหรับส่วนพักคอยผู้เข้ามาติดต่อ
- พื้นที่ locker เก็บของพี่เลี้ยง
- พื้นที่ส่วนปฐมพยาบาล
- พื้นที่ส่วนลานกิจกรรมกลาง
- พื้นที่ out door สำหรับกิจกรรมกลางแจ้ง

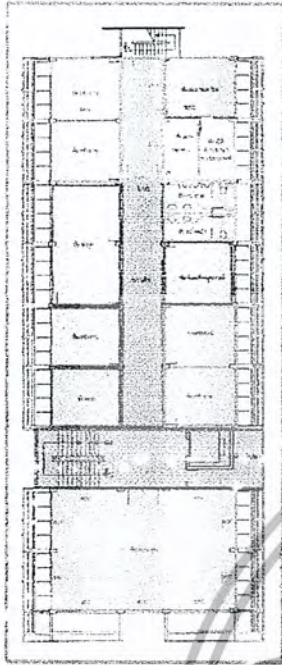
และรายละเอียดองค์ประกอบย่อยๆ ภายในห้องกิจกรรมในร่ม

- ส่วนเก็บของส่วนตัวเฉพาะตัวเด็กที่เหมาะสมสัดส่วน
- พื้นที่สำหรับจัดเก็บที่นอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการส่งเสริมทางวิชาการ (Technical Knowledge)

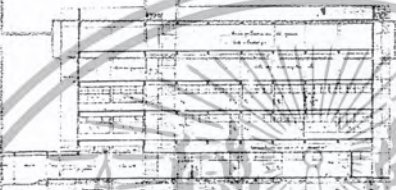
การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

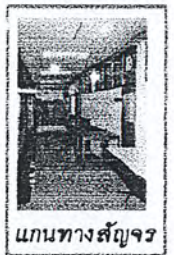
- ห้องทำงานส่วนบริการและห้องประชุมเล็ก
- ห้องทำงานกลุ่มงานพยาบาล
- ห้องทำงานและส่วนบริการปรึกษาทางโทรศัพท์
- ห้องโสตทัศนอุปกรณ์

ห้องประชุมเล็ก

- core อาคาร
- ทางสัญจรหลัก
- ทางสัญจรภายในห้องสมุด

แกนทางสัญจร

ส่วนพักผ่อน

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

พื้นที่ภายในส่วนบริการไม่เพียงพอ

- ห้องประชุมมีขนาดเล็กเกินไปที่จะจุคน 80 คน
- ขาดพื้นที่พักผ่อนกับจำนวนคน
- พื้นที่ของโถงไม่สามารถระบายคนได้ทัน

ห้องประชุมใหญ่

ห้องสัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาเหตุที่ 2 : ปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของสถาบันฯ เพื่อให้ง่ายในการสื่อสารต่อสังคม และเน้นกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สภาพปัญหา : ชื่อของศูนย์เดิมไม่สามารถสื่อให้รับรู้ได้ถึงกลุ่มเป้าหมาย และกิจกรรมต่างๆ ภายในโครงการ

Definition ประเภทของโครงการ

CHILD MENTAL HEALTH CENTER

ศูนย์สุขภาพจิต

สุขวิทยาจิต (Mental Hygiene)

จิตเวช (Mental Disorder)

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสุขภาพ และสุขภาพจิต
- บุคลิกภาพ
- การปรับตัว
- ปนด้อย
- พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ
- การเลี้ยงดูให้สุขภาพจิตดี
- การปรับปรุงตนเอง
- การพัฒนาคุณภาพตน

- ปัญญาอ่อน
- โรคประสาท
- โรคจิต
- โรคพฤติกรรมผิดปกติ และ ความผิดปกติทางบุคลิกภาพ
- ความบกพร่องทางเพศ และ ผิดปกติทางเพศ
- พวกติดสิ่งเสพติด
- โรคทางจิตที่เกิดจากทางกาย

คนมักจะเข้าใจความหมายของโครงการในด้านการรักษาทางจิตเวช ซึ่งในความเป็นจริงแล้วโครงการเน้นหนักด้านการส่งเสริมและป้องกัน

NEW

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT MENTAL HEALTH

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

บอกถึงการยกระดับ จากศูนย์มาเป็นสถาบัน

บอกประเภทของโครงการ

บอกกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน

ผลลัพธ์ที่ได้

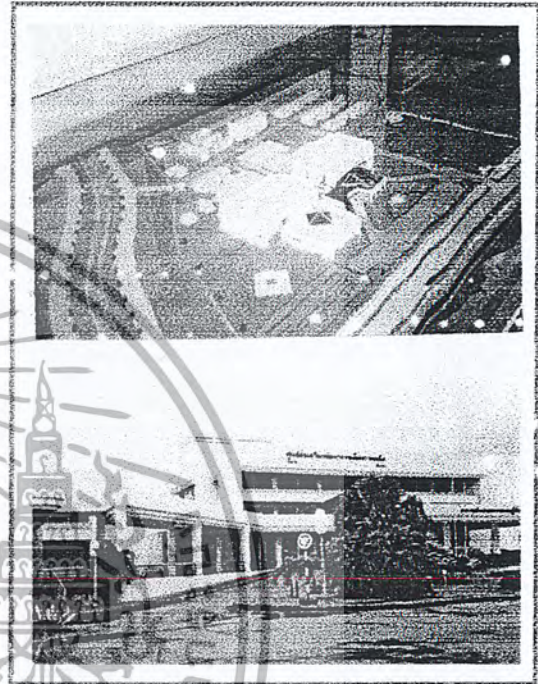
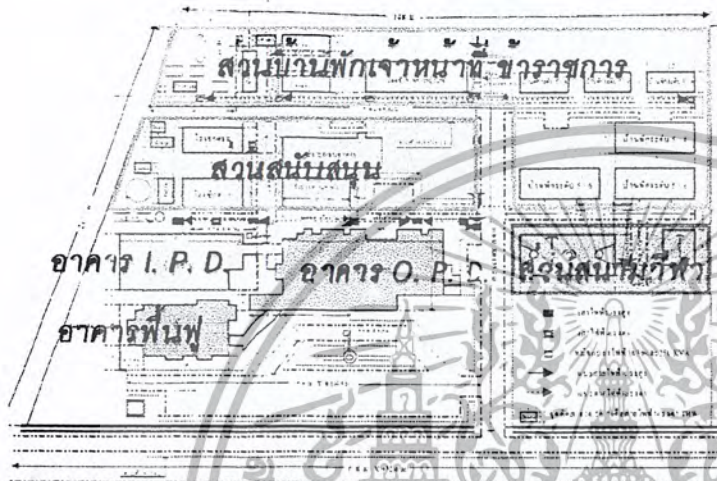
ทำให้สถาบันเป็นที่รู้จักต่อคนในสังคมได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาโครงการใกล้เคียง

ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ

ลักษณะโครงการ เป็นโครงการในประเทศ
ความเป็นมา เป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์บริการสำหรับเด็กใน 17 จ. ภาคเหนือ
สถานที่ตั้ง ตำบลคอนแก้ว อ. แม่ริม จ. เชียงใหม่ บนพื้นที่ทั้งหมด 21 ไร่
องค์ประกอบหลัก เป็นศูนย์พัฒนาการเด็กที่มีขนาดใหญ่ มีการจัดแบ่งส่วนบริการตามแต่ละอาคาร

ลักษณะการจัดผังของโครงการ

อาคารผู้ช่วยนอก เป็นอาคารขนาด 3 ชั้น พื้นที่รอบนอกโดยประมาณ 1638 ตร. ม.
อาคารผู้ช่วยใน เป็นอาคารขนาด 2 ชั้น พื้นที่รอบนอกโดยประมาณ 1008 ตร. ม.
อาคารฟื้นฟู เป็นอาคารชั้นเดียว พื้นที่รอบนอกโดยประมาณ 576 ตร. ม.
วางผังอาคารทั้ง 3 หลัง เกาะกลุ่มกัน และเชื่อมต่อกันด้วย cover way
โดยวางอาคาร O. P. D. ไว้ในส่วนหน้าต่อเนื่องกับ drop off จากทางเข้าหลัก

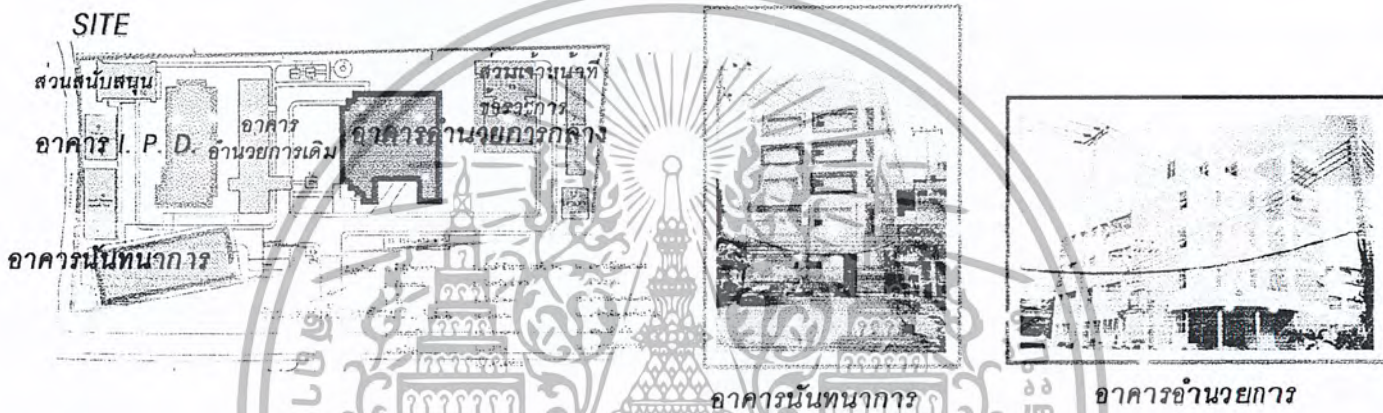
สิ่งที่นำมาศึกษา

- การจัดผังในส่วน O. P. D.
- การจัดผังในส่วนฟื้นฟูสมรรถภาพ
- การจัดผังในส่วนบริการพัฒนาเด็กเล็ก
- การจัดความสัมพันธ์ต่อเนื่องของพื้นที่ในแต่ละส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

- ลักษณะโครงการ เป็นโครงการในประเทศ
- ความเป็นมา เป็นโครงการประเภทตรงพยาบาลเฉพาะทางด้านจิตเวชเด็กและวัยรุ่นที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี
- สถานที่ตั้ง เข้ามาใน I. P. D. เป็นที่แรกที่นำเด็กที่มีปัญหาออกจากสิ่งแวดล้อมตัวเมือง กม. ที่ 23.6 ถ. สุขุมวิท เลขที่ 61 ต. ปากน้ำ อ. เมือง จ. สมุทรปราการ บน พ.ท. 9 ไร่ 2 งาน
- องค์ประกอบหลัก ลักษณะเป็นการแยกอาคารตามส่วนบริการต่างๆ
- อาคารอำนวยการ เป็นอาคารขนาด 5 ชั้น พื้นที่รอบนอกโดยประมาณ 1500 ตร. ม.
  - อาคารผู้ป่วยใน เป็นอาคารขนาด 5 ชั้น พื้นที่รอบนอกโดยประมาณ 700 ตร. ม.
  - อาคารนันทนาการ เป็นอาคารขนาด 5 ชั้น พื้นที่รอบนอกโดยประมาณ 900 ตร. ม.

ลักษณะการจัดผังของโครงการ

วางผังอาคารทั้ง 3 หลัง อยู่แยกส่วนกันอย่างชัดเจน โดยเชื่อมต่อกันโดยถนนภายในของโรงพยาบาล โดยให้อาคารนันทนาการที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ต่อเนื่องกับอาคาร I. P. D. แต่ก็ไม่มีทางเชื่อมระหว่างกัน และแยกส่วนอาคารอำนวยการไว้ด้านหน้าไม่ต่อเนื่องกัน

สิ่งที่น่าสนใจ

- การจัดส่วนบริการ และการใช้พื้นที่ใช้สอยในส่วน O. P. D.
- การจัดส่วนบริการ และการใช้พื้นที่ใช้สอยในส่วน I. P. D.
- การจัดส่วนสนาม ลานกิจกรรม และการใช้พื้นที่ใช้สอยอาคารนันทนาการ

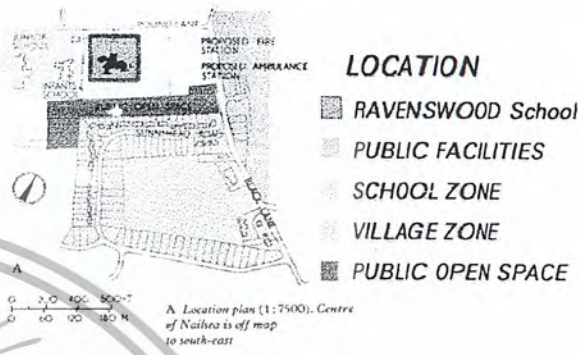
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

RAVENSWOOD SCHOOL

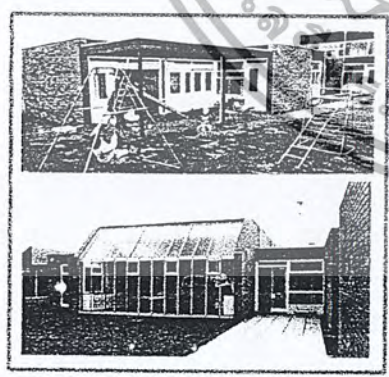
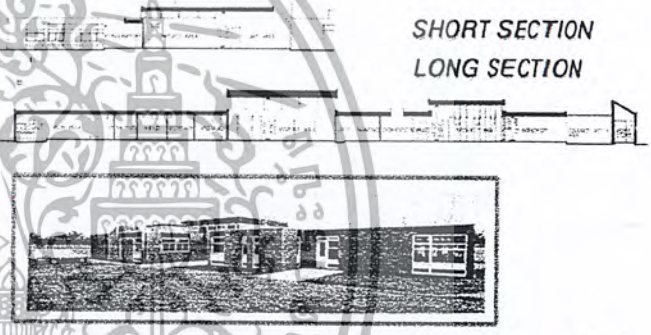
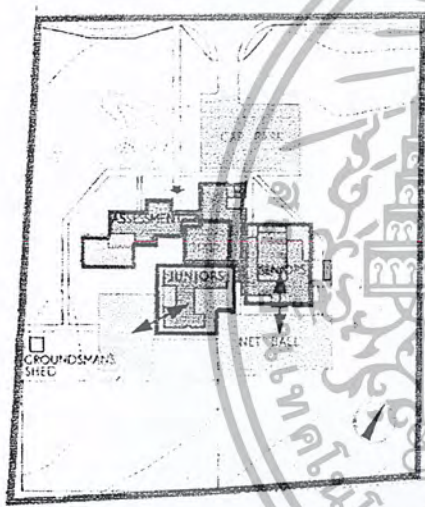
ประเภทโครงการ เป็นโครงการต่างประเทศ
 ลักษณะโครงการ เป็นโรงเรียนของเด็กเรียนต่ำกว่าปกติ เป็น day school
 สำหรับเด็ก 100 คน ในเกณฑ์ 5 - 16 ปี
 วัตถุประสงค์ ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ทักษะการดำเนินชีวิตประจำวัน
 สถานที่ตั้ง Nailsea Summerset
 องค์ประกอบหลัก โครงการมีการแบ่งระดับการเรียน ดังนี้

- Pre - learning สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 8 ปี
- Middle - learning สำหรับเด็กอายุ 8 - 15 ปี
- Pre - leaving สำหรับเด็กอายุ 15 - 16 ปี
 (เน้นการใช้ชีวิตนอกโรงเรียน)

ลักษณะการจัดผังของโครงการ

เป็นกลุ่มอาคารในแนวราบขนาดชั้นเดียว เกาะกลุ่มและมีพื้นที่ต่อเนื่องกันโดยตลอด โดยมีการวางผังแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

- ส่วน Junior centre สำหรับเด็กเล็ก 40 คน จัดแบบ open plan
- ส่วน Senior centre สำหรับเด็กโต 60 คน จัดสภาพแวดล้อมต่างจากเด็กเล็ก

โดยมีส่วนสนับสนุนกิจกรรมและพัฒนาการ คือ

- ส่วนห้องเรียน ส่วน work shop ส่วนห้องสมุด ศิลปะ วิทยาศาสตร์ พื้นที่ส่วนกลาง
- พื้นที่กิจกรรมทางสังคม ในเด็ก Pre - learning เพื่อเด็กได้พูดคุยกับคนภายนอกและเด็กที่จบไปกลับมาช่วยฝึกสอนแทนครูได้
- ส่วน ASSESSMENT UNIT เป็นส่วนสังเกตพฤติกรรมเด็ก เชื่อมต่อกับห้องปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

HAILEY HALL RESIDENTIAL SCHOOL

ประเภทโครงการ เป็นโครงการต่างประเทศ
ลักษณะโครงการ เป็นโรงเรียนของเด็กที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์
สำหรับเด็ก 25 คน ในเกณฑ์ 11 - 16 ปี
วัตถุประสงค์ ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
สถานที่ตั้ง Hoddesdon Hertfordshire พ.ท. สี่เขียว ขนาด 8 เอเคอร์
องค์ประกอบหลัก โครงการไม่มีการแบ่งระดับการเรียนอย่างชัดเจน
เพียงแต่เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่
ตารางสอนจึงมีความยืดหยุ่น

ลักษณะการจัดผังของโครงการ

โดยถือแนวความคิดที่ว่าโรงเรียนเสมือนบ้าน ไม่มีการแบ่งแยกส่วนพักอาศัย
และส่วนเรียนรู้ เนื้อที่ของโรงเรียนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มที่เนื่องจาก
สภาพภูมิประเทศมีต้นไม้จำนวนมาก และสภาพแวดล้อมที่น่าก่อให้เกิดประโยชน์
แต่ก็ไม่ได้ใช้งาน

เป็นอาคารขนาดชั้นเดียว
แผ่ขยายตามแนวราบ

บรรยากาศแบบบ้าน

โดยมีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยย่อยๆ ดังนี้

- ส่วน home - base
- ส่วน common
- ส่วน games forum
- ส่วน class room
- ส่วน play area
- ส่วน dining
- ส่วน kitchen

สิ่งที่น่าสนใจ

อ้างอิงประเภทของโครงการ ที่บำบัดเฉพาะเด็กที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์
ลักษณะการดำเนินกิจกรรม ที่เน้นการอยู่ร่วมกันกับคนปกติในสังคม
การจัดกิจกรรมที่ยืดหยุ่นตามสภาวะของเด็ก
การแบ่งพื้นที่สำหรับปฏิสัมพันธ์

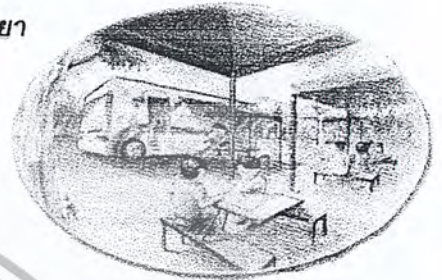
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษา การจัดส่วนบริการส่งเสริมทักษะทางเชาว์อารมณ์ (EQ)

ศูนย์วิทย์พัฒนา

ประเภทโครงการ เป็นโครงการภายในประเทศ
 ลักษณะโครงการ เป็นศูนย์ส่งเสริมพัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน
 วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการผสมผสานทักษะการเรียนรู้และการคิดทางจิตวิทยา
 สถานที่ตั้ง 256 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500
 องค์ประกอบหลัก โครงการเป็นการจัดสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้กับ
 สถานศึกษา ตามแต่ละท้องถิ่นต่างๆ

ลักษณะการจัดผังของส่วนบริการ

โครงการจะจัดสร้างห้องกิจกรรมที่มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. สติ - อารมณ์	EQ corner
2. สังคมศึกษา	social studies corner
3. ค้นคว้า - ประดิษฐ์	invention corner
4. ขวนคิดคำนวณ	computer corner
5. ถอดขบวนการรหัส	decoding corner
6. วิชาวิทยาศาสตร์	natural science
7. สร้างสถานการณ์วิเคราะห์	critical thinking corner
8. สะเคราะห์ความคิด	problem solving corner
9. ทิวทัศน์จินตนาการ	imagination corner
10. ปัญญาสัมผัส	5 senses corner
11. สัมผัสมิติ	spatial corner

ent
 จัดพ.ท. กิจกรรมกลางและ
 องค์ประกอบตามมุมโดยรอบ
 Exploring Center

สิ่งที่น่าสนใจศึกษา

ลักษณะแนวคิดในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ

หลักการทางจิตวิทยาเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเป็นลักษณะ
 การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่

รายละเอียดขององค์ประกอบภายในห้องกิจกรรม

1. การแบ่งพ.ท. กิจกรรมออกตามมุมสามารถ
 ประหยัดพ.ท. และปฏิสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม
2. อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม ของเล่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ลักษณะโครงสร้างการบริหารงานของสถาบัน

ลักษณะการดำเนินงานของสถาบัน

โครงการปรับปรุงสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น แต่เดิมเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐบาลโดยการดูแลควบคุมของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ทำให้ลักษณะการจัดตั้ง และนโยบายต่างๆ ต้องเป็นไปอย่างล่าช้าและถูกจำกัดด้วยงบประมาณ แต่ถ้าหากได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนก็จะทำให้การทำงานของสถาบันฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามนโยบายต่างๆ ที่กระทรวงสาธารณสุขวางไว้ได้อย่างรวดเร็ว โดยโครงการปรับปรุงสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นนี้ ได้เสนอแนะให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน คือ

ภาครัฐ

ภายใต้การดูแลของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

โดยมีการปรับนโยบายตามการบริหารงานของรัฐบาลในยุคปัจจุบัน

ภาคเอกชน

จากกองทุนมูลนิธิสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

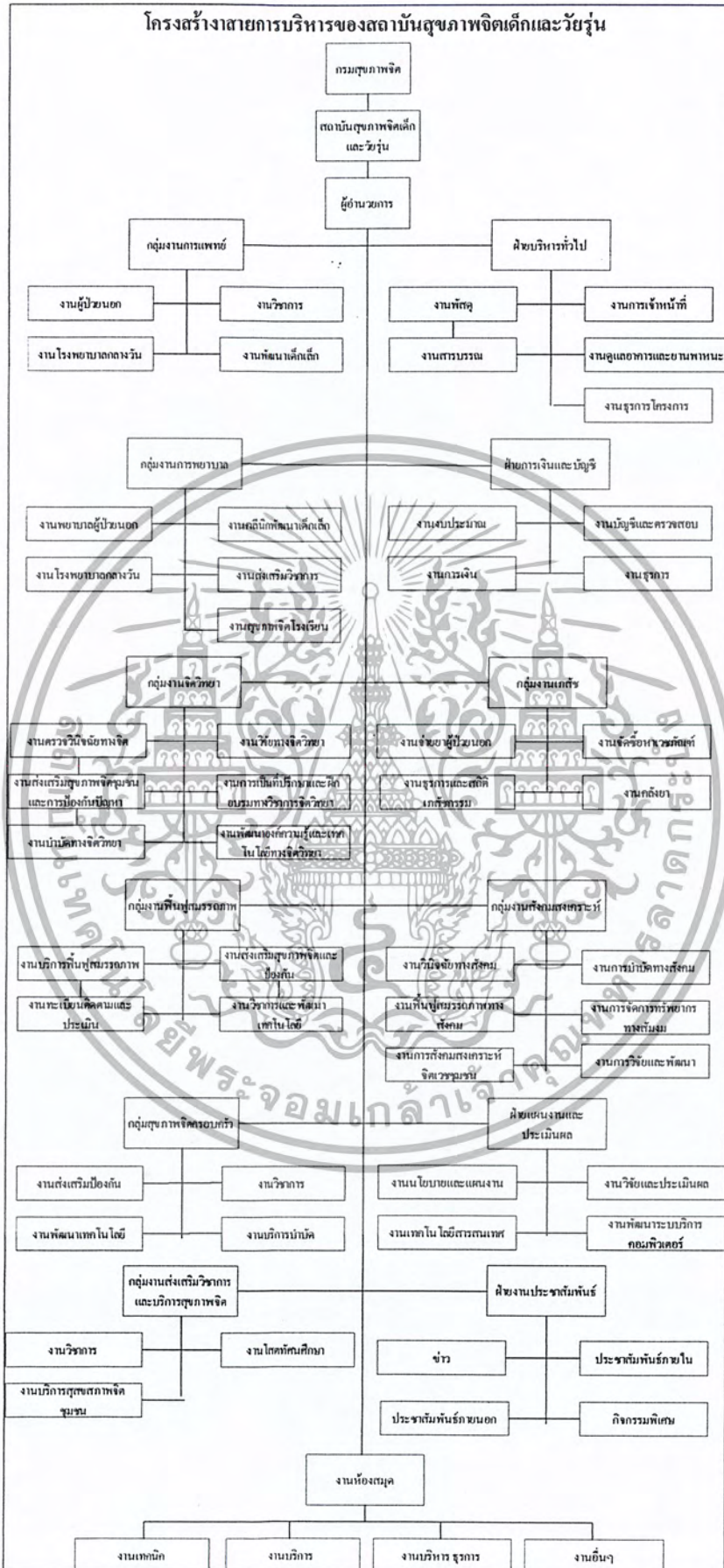
ที่ตั้ง 75/1 ถ.พระราม 6 ต.ทุ่งพญาไท อ.ราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และดูงานด้านสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่นและครอบครัว
2. เผยแพร่ความรู้ทางสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่นและครอบครัวแก่สังคม
3. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่นและครอบครัวในชุมชน
4. เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว
5. เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงาม ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว
6. ดำเนินการเพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่นๆ
7. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างสายการบริหารของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

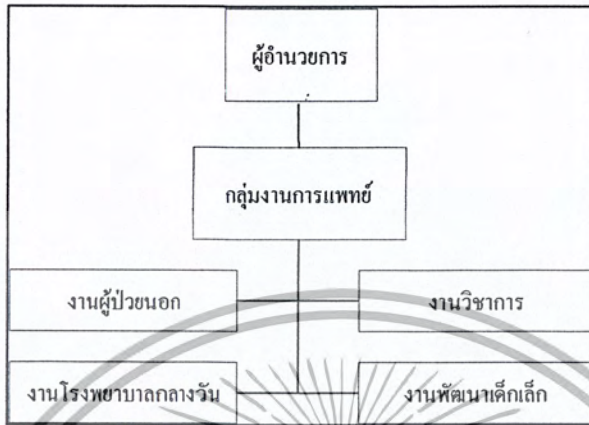

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ของแต่ละกลุ่มงาน

ส่วนงานบริการ

กลุ่มงานการแพทย์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลกลางวัน และงานพัฒนาเด็กเล็ก
2. พัฒนางานบริการและวิชาการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลกลางวัน และงานพัฒนาเด็กเล็ก
3. ให้คำปรึกษาทางบริการและวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ในและนอกหน่วยงาน
4. สอนนักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้านและอื่นๆ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
5. งานวิทยากรทั้งในและนอกหน่วยงาน
6. งานเผยแพร่ทางวิชาการและงานวิจัย
7. งานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

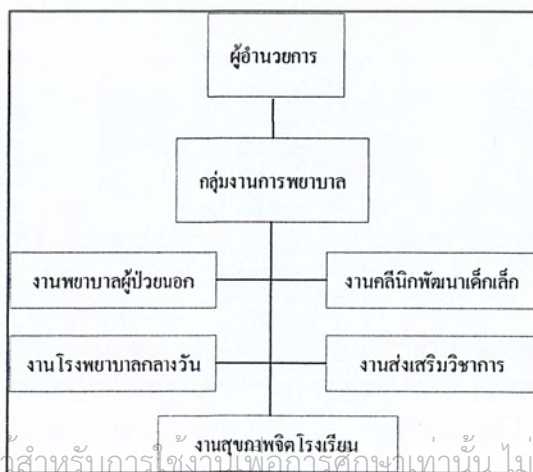
อัตรากำลัง

นายแพทย์ 9 3 อัตรา

นายแพทย์ 8 2 อัตรา

นายแพทย์ 6 2 อัตรา

กลุ่มงานการพยาบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในของภาควิชาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายด้านการพยาบาล ให้สอดคล้องกับนโยบายของศูนย์สุขภาพจิต
2. งานแผนการปฏิบัติด้านการบริหารการพยาบาล บริการพยาบาล และวิชาการพยาบาล
3. กำหนดอัตรากำลังและประเภทของบุคลากรทางการพยาบาล รวมทั้งกำหนดกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน
4. นิเทศงาน ตรวจสอบควบคุมมาตรฐานการพยาบาล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ทางวิชาการแก่บุคลากรทางการพยาบาลและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
6. ส่งเสริมการวิจัยทางการพยาบาล เพื่อพัฒนาเทคนิคการบริการและวิชาการพยาบาล
7. ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกหน่วยงาน
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

อัตรากำลัง

พยาบาลวิชาชีพ 8	2 อัตรา	พยาบาลเทคนิค 5	1 อัตรา
พยาบาลวิชาชีพ 7	7 อัตรา	ผู้ช่วยเหลือคนไข้	17 อัตรา
พยาบาลวิชาชีพ 6	2 อัตรา	คนครัว	4 อัตรา
พยาบาลวิชาชีพ 5	3 อัตรา		

กลุ่มงานเภสัชกรรม

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ด้านเภสัชกรรมบริการ ความคุมการจัดและจ่ายยาให้แก่ผู้ป่วยตามใบสั่งยาอย่างถูกต้องและรวดเร็ว ตรวจสอบการสั่งจ่ายยาแก่ผู้ป่วย ในเรื่องประวัติการแพ้ยา ปฏิกริยายาที่มีต่อกันของยา อาการข้างเคียง ปฏิกริยาที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา จัดทำฉลากช่วยและสื่อแนะนำการใช้ยาอื่นๆ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถใช้ยาได้อย่างถูกต้อง ให้คำปรึกษาด้านยาแก่ผู้ป่วย
2. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เรื่องอาหาร ยา เครื่องสำอาง และวัตถุมีพิษ แก่ประชาชนทั่วไปเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับความปลอดภัยในการบริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม จัดเตรียมข้อมูล ข่าวสารด้านอาหารและยา วัตถุประสงค์ต่างๆ ให้คำปรึกษา ตอบปัญหา และให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ และประชาชนทั่วไป ทบทวนและประเมินคุณค่าการใช้จ่ายของผู้ป่วย ทั้งในเชิงการรักษาระยะและเชิงเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายที่เหมาะสมในหน่วยงาน
4. ด้านการบริหารเวชภัณฑ์ เป็นกรรมการและเลขานุการให้คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดวางแผน และจัดทำแผนจัดซื้อยาประจำปี จัดหาเวชภัณฑ์ให้เพียงพอแก่ความต้องการ จัดให้มีระบบการควบคุมและ ตรวจสอบการหมุนเวียนเวชภัณฑ์ในคลัง เก็บรักษาเวชภัณฑ์ให้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการสำหรับ เวชภัณฑ์แต่ละประเภท
5. ด้านการบริหารงานทั่วไป วางแผน ควบคุม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน เก็บรวบรวมสถิติ และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

อัตรากำลัง

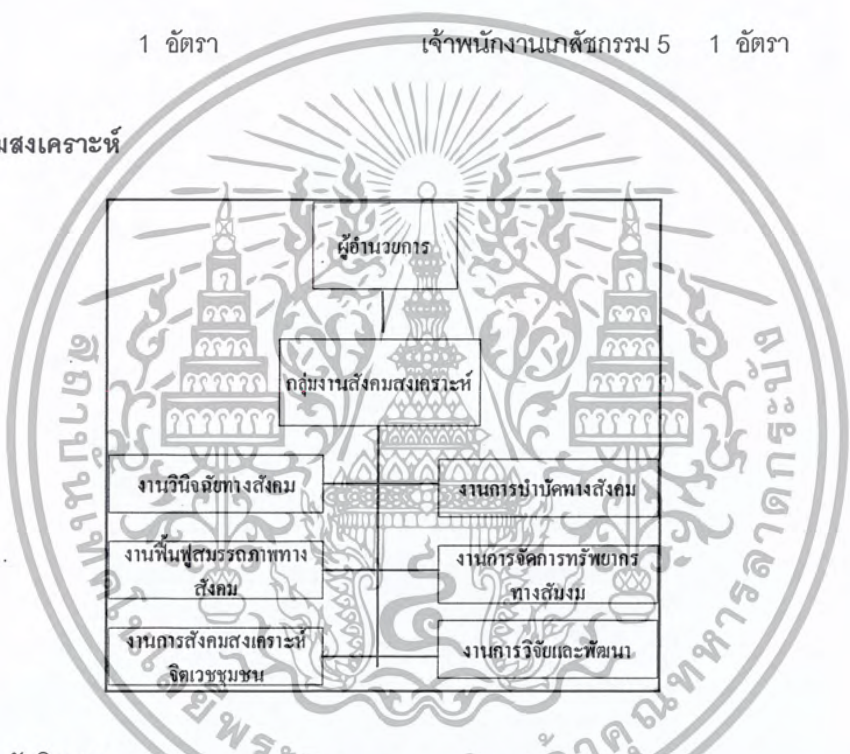
เภสัชกร 6

1 อัตรา

เจ้าพนักงานเภสัชกรรม 5

1 อัตรา

กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. งานการวินิจฉัยทางสังคม มีหน้าที่ค้นหาปัญหาสังคม จิตใจ ที่เป็นสาเหตุของปัญหาหรือการเจ็บป่วย อันเป็นอุปสรรคต่อการรักษา โดยการประเมินข้อมูลของผู้ป่วยและครอบครัวด้วยวิธีการสัมภาษณ์ เยี่ยมบ้าน เยี่ยมโรงเรียน แล้วนำข้อมูลมาประเมินวิเคราะห์วินิจฉัย
2. งานการบำบัดทางสังคม มีหน้าที่ให้การบำบัดแต่ละบุคคล ครอบครัว และกลุ่ม ให้บิดามารดาเข้าใจการปฏิบัติตนต่อผู้ป่วย และช่วยให้ครอบครัวมีศักยภาพในการจัดการกับปัญหาเองได้
3. งานการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ส่งเสริมให้ครอบครัวยอมรับผู้ป่วยและส่งเสริมให้ครอบครัวมีศักยภาพในการเลี้ยงดูผู้ป่วย มีกำลังให้ที่จะระดับประคองช่วยเหลือผู้ป่วยต่อไป และจัดหา จัดการ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เหมาะสมกับผู้ป่วย เช่น ครอบครัวทดแทน โรงเรียน สถานที่พัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- งานการจัดการทรัพยากรทางสังคม จัดบริการช่วยเหลือผู้ป่วยและครอบครัว รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน บรรเทาปัญหาเฉพาะหน้า อันเป็นอุปสรรคในการบำบัดรักษา โดยการติดต่อประสานการจัดหาบริการ สวัสดิการต่างๆ ติดตามประเมินผล และเยี่ยมบ้าน เยี่ยมโรงเรียน
- งานการสังคมสงเคราะห์จิตเวชชุมชน มีหน้าที่ส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ลดปัญหาสังคม ให้บริการในชุมชน
- งานการวิจัยและพัฒนา มีหน้าที่ผลิต คิดค้น วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยี และถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพให้บริการ

อัตรากำลัง

นักสังคมสงเคราะห์ 8 ว. 2 อัตรา

นักสังคมสงเคราะห์ 7 ว. 2 อัตรา

นักสังคมสงเคราะห์ 4 2 อัตรา

กลุ่มงานจิตวิทยา

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- งานตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก ให้บริการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาโดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา ได้แก่ แบบทดสอบเชาว์ปัญญา แบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบทดสอบพัฒนาการ แบบทดสอบประสาทวิทยา ร่วมกับการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์
- งานบำบัดทางจิตวิทยา ให้การบำบัดทางจิตวิทยาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม การทำพฤติกรรมบำบัด การให้คำแนะนำ และการแนะแนว การทำกลุ่มบำบัดและการฟื้นฟูสมรรถภาพ การให้บริการปรึกษาแก่ครอบครัว
- งานส่งเสริมสุขภาพจิตชุมชนและการป้องกันปัญหา โดยเผยแพร่ความรู้ทางจิตวิทยาและสุขภาพจิต จัดทำโครงการและเครื่องมือเพื่อใช้ในการสืบค้นปัญหาสุขภาพจิตและการป้องกันปัญหาในระยะเริ่มแรก พัฒนาและผลิตเนื้อหาหลักสูตร คู่มือและสื่อต่างๆ
- งานการเป็นที่ปรึกษาและฝึกอบรมทางวิชาการทางจิตวิทยา ให้คำปรึกษาทางวิชาการจิตวิทยาแก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรของกรมและกระทรวงหรือนอกสังกัดกระทรวงต่างๆ ให้คำปรึกษาทางการทำวิจัย วิทยานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรมในโครงการต่างๆ พัฒนากลยุทธ์ สอน บรรยายและฝึกอบรมด้านจิตวิทยาคลินิก และสุขภาพจิตภาคทฤษฎีและปฏิบัติสำหรับนิสิต นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ

- งานวิจัย ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง โดยทำการศึกษาวิจัยด้านพัฒนาแบบทดลิตทางจิตวิทยาคลินิก ทำการวิจัยด้านอื่นๆเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนงานส่งเสริมสุขภาพจิตชุมชน และการป้องกันปัญหา ร่วมทำการวิจัยกับองค์กรอื่นๆ
- งานพัฒนาเทคโนโลยีและผลิตเอกสารทางวิชาการทางจิตวิทยา พัฒนาเทคโนโลยีด้านการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก พัฒนาเทคโนโลยีด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตวิทยา ผลิตเอกสารทางวิชาการ ตำรา คู่มือทางวิชาการจิตวิทยาคลินิกและเอกสารประกอบการสอน ผลิตสื่อทัศนูปกรณ์ทางจิตวิทยาคลินิก
- งานบริหารและงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

อัตรากำลัง

นักจิตวิทยา 8 4 อัตรา

นักจิตวิทยา 6 3 อัตรา

นักจิตวิทยา 8 3 อัตรา

กลุ่มงานสุขภาพจิตครอบครัว

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงของสถาบันครอบครัว โดยร่วมมือกับกรมสุขภาพจิตเพื่อให้ได้ผลครอบคลุมทั่วประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 4 งานคือ

- งานส่งเสริมป้องกัน ส่งเสริมความผูกพันในครอบครัวและระบบเครือญาติ ส่งเสริมให้สมาชิกมีทักษะที่เหมาะสมตามบทบาทในครอบครัว ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทต่อสังคมอย่างเหมาะสม
- งานวิชาการ ทำการศึกษาเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว ค้นคว้าวิจัยเพื่อหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับครอบครัวในสภาพสังคมปัจจุบัน ค้นคว้าหาแนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างสถาบันครอบครัว
- งานพัฒนาเทคโนโลยี พัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ผลิตสื่อเผยแพร่เพื่อการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพจิตครอบครัว พัฒนาและเผยแพร่เทคนิคการให้บริการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในครอบครัว

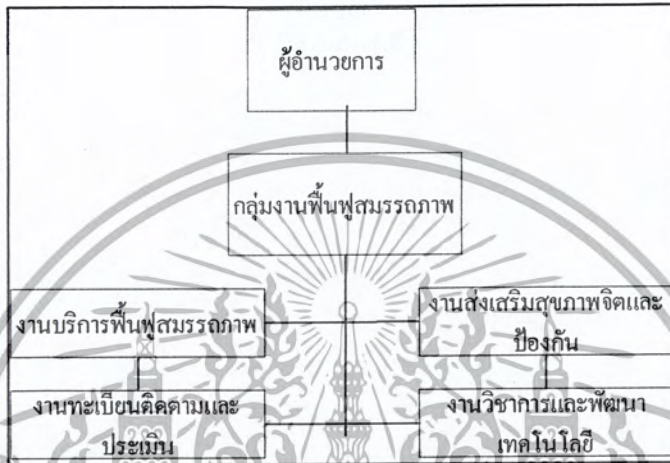
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. งานการบำบัด ให้บริการแก้ไขปัญหาลูกหลานจิตในครอบครัวและคู่สมรส เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญของการศึกษาสภาพปัญหาครอบครัว ปรับปรุงแก้ไขการให้บริการเกี่ยวกับสภาพจิตครอบครัว

อัตรากำลัง

นายแพทย์ 6	2 อัตรา	นักสังคมสงเคราะห์ 7 ว.	1 อัตรา
นักจิตวิทยา 8	1 อัตรา	พยาบาลวิชาชีพ 7	2 อัตรา

กลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

กลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ มีหน้าที่หลักในการใช้จิตวิทยาสาขาต่างๆ มาช่วยในการฟื้นฟูให้ความสามารถของผู้รับบริการที่เสื่อมเสียไป หรือใช้ความสามารถที่มีอยู่ไม่เต็มที่ เช่น มีความบกพร่องในการสื่อสารทั้งด้านความเข้าใจภาษา และการใช้ภาษา ขาดทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมัดใหญ่ การช่วยเหลือตนเอง เป็นต้น ให้สามารถนำกลับมาใช้ช่วยตนเองและปรับตัวเข้าอยู่ในสังคมได้ โดยจัดการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มให้แก่ผู้ป่วยเด็กที่รับบริการที่ศูนย์สุขภาพจิต ได้แก่ กลุ่มงานผู้ป่วยนอก กลุ่มงานโรงพยาบาลกลางวัน และอื่นๆ รวมทั้งแนะนำญาติให้คำปรึกษาการฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือตนเองในการพัฒนาลูกได้เต็มศักยภาพ และให้คำปรึกษาเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านต่างๆแก่ผู้สนใจ เช่น นักศึกษาพยาบาล นักศึกษาคู อาจารย์ที่สอนพิเศษเด็ก นอกจากนี้ยังให้การส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตแก่เด็กและเยาวชนด้วย

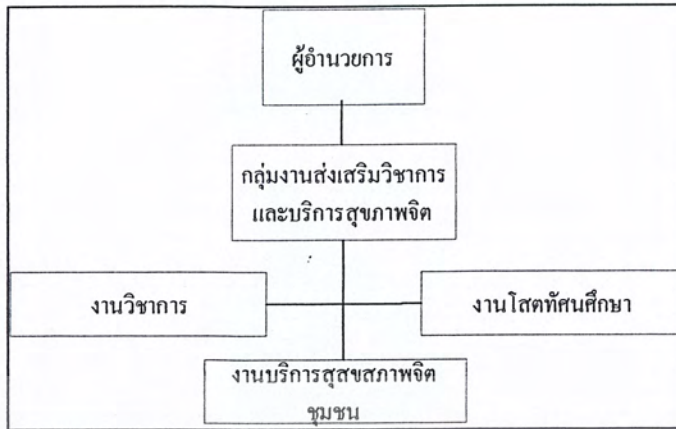
อัตรากำลัง

นักวิชาการศึกษาพิเศษ 7	2 อัตรา	เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด 5	4 อัตรา
นักจิตวิทยา 6	1 อัตรา		

ส่วนงานวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มงานส่งเสริมทางวิชาการและการบริการสุขภาพจิต

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. งานส่งเสริมสุขภาพจิตโรงเรียน
2. งานส่งเสริมสุขภาพจิตชุมชน
3. งานโสตทัศนศึกษา
  - พัฒนาการผลิตสื่อ
  - ส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสื่อของฝ่ายและกลุ่มงาน

อัตรากำลัง

นายแพทย์ 5   1 อัตรา   นักจิตวิทยา 8   2 อัตรา
 นักจิตวิทยา 7   1 อัตรา   พยาบาลวิชาชีพ 7   1 อัตรา

ฝ่ายแผนงานและประเมินผล

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน ประสานงานแผนและนโยบาย ติดตามประเมินผล วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ พัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามแผนงานและโครงการ ..
2. รวบรวมโครงการของแต่ละฝ่าย/กลุ่มงานและประสานติดตามประเมินผลโครงการขอแต่ละฝ่าย/กลุ่มงาน

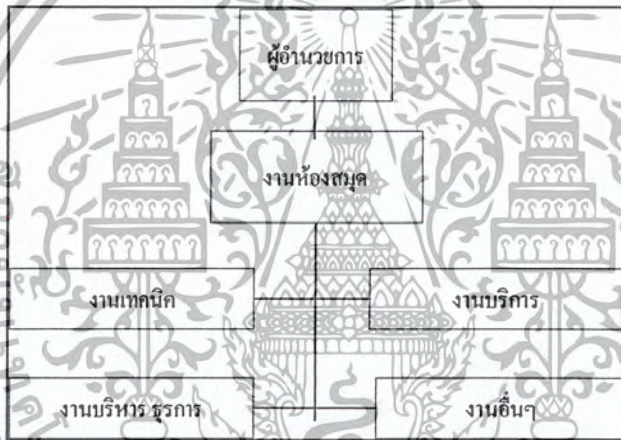
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยของหน่วยงานและติดตามประเมินผลการวิจัยของหน่วยงาน
4. งานเทคโนโลยีโดย
  - จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลผู้มารับบริการในหน่วยงาน จัดทำและส่งรายงานให้กรมสุขภาพจิตและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ประสานงานและติดตามข้อมูลสถิติจากฝ่าย/กลุ่มงาน
  - ศูนย์ข้อมูลสถิติ ส่งเสริมการจัดระบบเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน รวบรวมประมวลผลข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการเผยแพร่ เพื่อสนับสนุนการวิจัย
  - ดูแลบำรุงรักษาระบบเครือข่ายท้องถิ่น ให้คำปรึกษาการใช้งานคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน พัฒนาโปรแกรมสำหรับการใช้งานและพัฒนาระบบงานสารสนเทศในหน่วยงาน

อัตรากำลัง

พยาบาลวิชาชีพ 7	1 อัตรา	นักจิตวิทยา 4	1 อัตรา
เจ้าหน้าที่เวชสถิติ 4	1 อัตรา	พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 2	1 อัตรา

งานห้องสมุด

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. จัดหาหนังสือ วารสารและวัสดุห้องสมุด
2. ลงทะเบียนหนังสือและวารสาร
3. วิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการ
4. ช่อมแซมหนังสือ
5. พิมพ์บัตรรายการ ของบัตร สันหนังสือ
6. จัดสถานที่ภายในห้องสมุด
7. ยืม-คืน หนังสือและวารสาร
8. ช่วยการค้นคว้า
9. จัดหาครุภัณฑ์ห้องสมุด
10. การเสนอรายงาน
11. จัดทำงบประมาณ

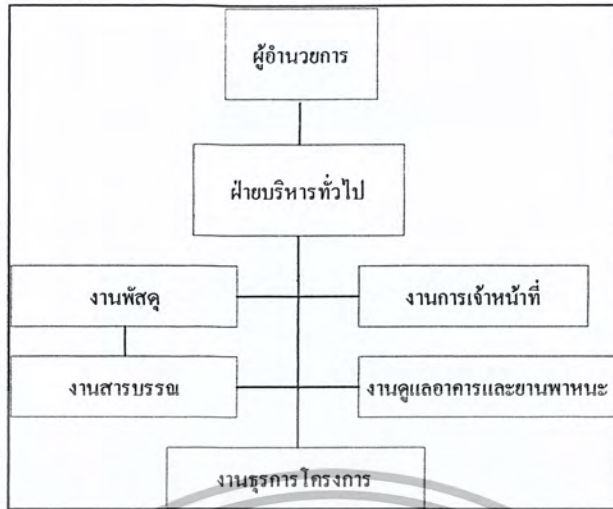
อัตรากำลัง

บรรณรักษ์ 3	1 อัตรา
-------------	---------

ส่วนงานบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

หน้าที่และความรับผิดชอบ

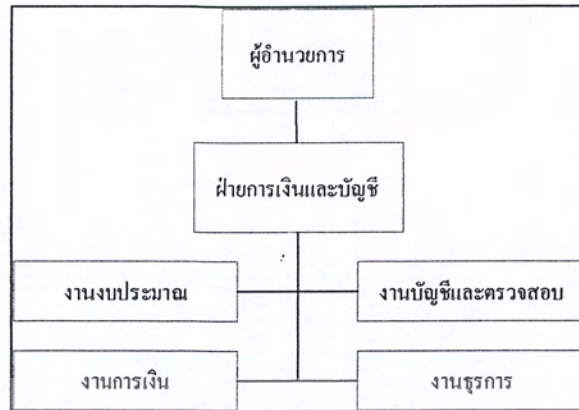
1. ดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือราชการทุกประเภทที่ใช้ในการติดต่อประสานงาน เริ่มตั้งแต่ การรับส่ง ร่างโต้ตอบ พิมพ์โรเนียวจัดเก็บรักษา การยืมและการทำลายเอกสารให้เป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณ
2. ดำเนินการจัดการด้านอัตราค่าจ้างของข้าราชการและลูกจ้าง เช่น การบรรจุ แต่งตั้ง โอน ย้าย จัดทำทะเบียนประวัติ การบันทึกข้อมูลต่างๆ ของข้าราชการและลูกจ้าง
3. ดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ เช่น จัดหาวัสดุ
4. จัดหาอาหารว่างและเครื่องดื่มแก่ผู้เข้ารับการประชุมสัมมนา
5. บำรุง รักษา ซ่อมแซม ควบคุมดูแลอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้งาน ได้รวมถึงการทำความปลอดภัย ดูแลตกแต่งต้นไม้ สนามหญ้าให้ดูสวยงามเป็นระเบียบ
6. จัดเวรยามรักษาความปลอดภัยและควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ รวมทั้งการรักษาทรัพย์สินของทางราชการ
7. จัดยานพาหนะสนับสนุนงานฝ่าย และกลุ่มงานต่างๆ ควบคุมการปฏิบัติงานและการดูแลรักษารถยนต์ของทางราชการ ให้ปลอดภัยและบำรุงรักษาให้สะอาดดูแลตรวจเช็คระยะตามที่คู่มือกำหนดไว้
8. ประสานงานทางโทรศัพท์กับหน่วยงานราชการ บุคคลและประชาชนทั้งไปทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องบริการของศูนย์สุขวิทยาจิตแก่ประชาชนทั่วไป
9. รวบรวมวัสดุ ทรัพย์สินที่จำเป็นเพื่อการบริการและการพัฒนาเทคโนโลยีของศูนย์สุขวิทยาจิต รวมทั้งด้านสวัสดิการต่างๆ และที่เสนอขอมาจากฝ่าย/หน่วยงานต่างๆ เพื่อจัดเตรียมงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา
10. ดำเนินการเผยแพร่เอกสารสิ่งพิมพ์
11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

อัตราค่าจ้าง

จนท. บริหารงานทั่วไป 7	1 อัตรา	จพง. ธุรการ 5	3 อัตรา
จพง. ธุรการ 4	1 อัตรา	จพง. พัสดุ 3	1 อัตรา
ลูกจ้างประจำ	18 อัตรา	ลูกจ้างชั่วคราว	3 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายการเงินและบัญชี

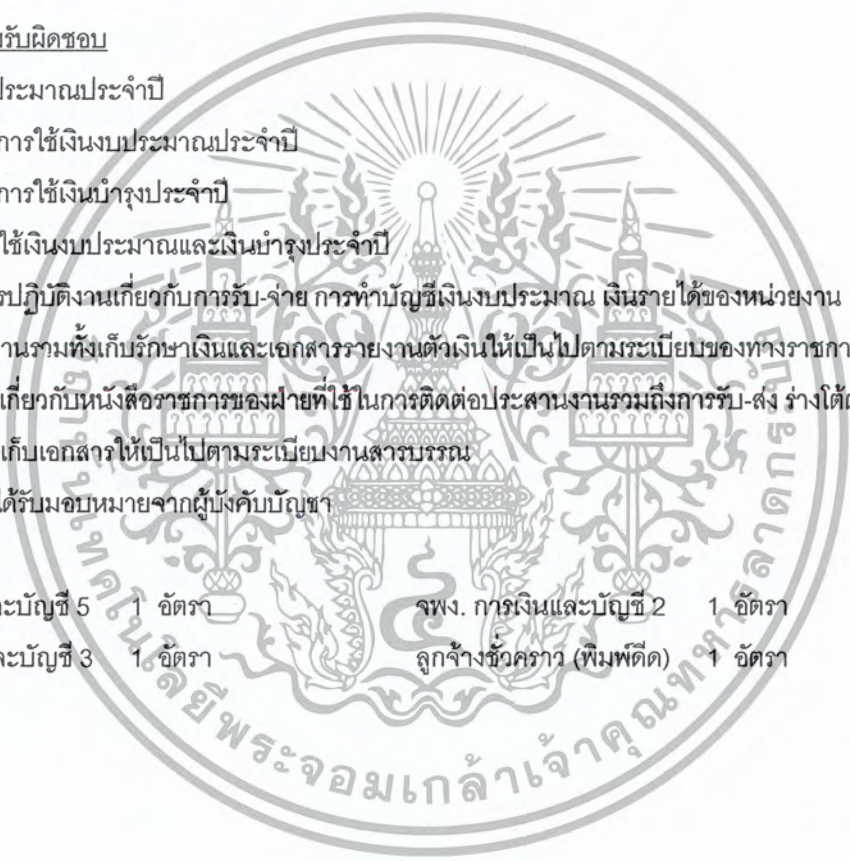

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. บริหารงบประมาณประจำปี
2. จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี
3. จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงประจำปี
4. บริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินบำรุงประจำปี
5. ควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับ-จ่าย การทำบัญชีเงินงบประมาณ เงินรายได้ของหน่วยงาน
6. จัดทำรายงานรวมทั้งเก็บรักษาเงินและเอกสารรายงานตัวเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ
7. ดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือราชการของฝ่ายที่ใช้ ในการติดต่อประสานงานรวมถึงการรับ-ส่ง ร่างโต้ตอบ พิมพ์ ใ้โรเนียว จัดเก็บเอกสารให้เป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณ
8. งานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

อัตรากำลัง

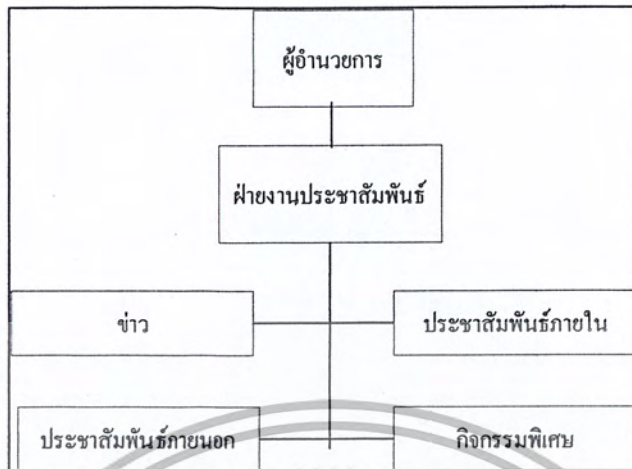
จพง. การเงินและบัญชี 5	1 อัตรา	จพง. การเงินและบัญชี 2	1 อัตรา
จนท. การเงินและบัญชี 3	1 อัตรา	ลูกจ้างชั่วคราว (พิมพ์ดีด)	1 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนงานประชาสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. จัดเก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพจิต
2. วิเคราะห์ข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพจิต
3. เผยแพร่ข่าวสารบริการทั่วไปของศูนย์สุขภาพจิต
4. นำเสนอข่าวสารของแต่ละฝ่ายและกลุ่มงานเพื่อจะได้ทราบข่าวสารความรู้ ความเคลื่อนไหวต่างๆ
5. จัดทำบอร์ดกิจกรรมความเคลื่อนไหวของศูนย์
6. จัดทำบอร์ดความรู้โดยความร่วมมือจากกลุ่มงานต่างๆ
7. จัดนิทรรศการตามโอกาสและวันสำคัญต่างๆ
8. งานเสียงตามสาย ออกอากาศเกี่ยวกับความรู้สุขภาพจิต/ข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ
9. แนะนำงานบริการของศูนย์สุขภาพจิต
10. เผยแพร่เอกสารทางวิชาการ จุลสาร วารสาร คู่มือ แผ่นพับ กำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัด
11. ประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านกรมสุขภาพจิต
12. ประชาสัมพันธ์โครงการโรงเรียนสำหรับพ่อแม่ และโครงการในความรับผิดชอบของศูนย์สุขภาพจิต
13. การเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์
14. จัดนิทรรศการตามโครงการพิเศษต่างๆที่ได้รับมอบหมาย
15. จัดเสวนาทางวิชาการ

อัตรากำลัง

พยาบาลวิชาชีพ 7	1 อัตรา	พยาบาลวิชาชีพ 5	1 อัตรา
บรรณารักษ์ 3	1 อัตรา	เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	1 อัตรา
ช่างท่อ	1 อัตรา		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปอัตรากำลังที่ปฏิบัติงาน

ข้าราชการ

ตำแหน่ง	จำนวน
จิตแพทย์	8
เภสัชกร	1
เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	2
พยาบาลวิชาชีพ	15
พยาบาลเทคนิค	1
นักจิตวิทยา	12
นักสังคมสงเคราะห์	6
นักวิชาการศึกษาพิเศษ	3
นักวิชาการสาธารณสุข	1
เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด	4
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	1
เจ้าพนักงานธุรการ	4
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	2
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	1
เจ้าพนักงานพัสดุ	1
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	1
บรรณารักษ์	1
เจ้าหน้าที่เวชสถิติ	1

ลูกจ้างประจำ

ตำแหน่ง	จำนวน
พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 2	4
พนักงานขับรถยนต์	3
ผู้ช่วยเหลือคนไข้	17
ช่างไม้ครุภัณฑ์	1
ช่างท่อ	1
พนักงานบริการอัดสำเนา	1
พนักงานโทรศัพท์	1
พนักงานซักฟอกชั้น 2	6
คนครัว	4
นักการภารโรง	2
ยาม	2
คนงาน	4

ลูกจ้างชั่วคราว

ตำแหน่ง	จำนวน
พนักงานขับรถยนต์	1
พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 2	1
พนักงานพัสดุ	1
พี่เลี้ยง	8
ผู้ช่วยเหลือคนไข้	2
คนงาน	2

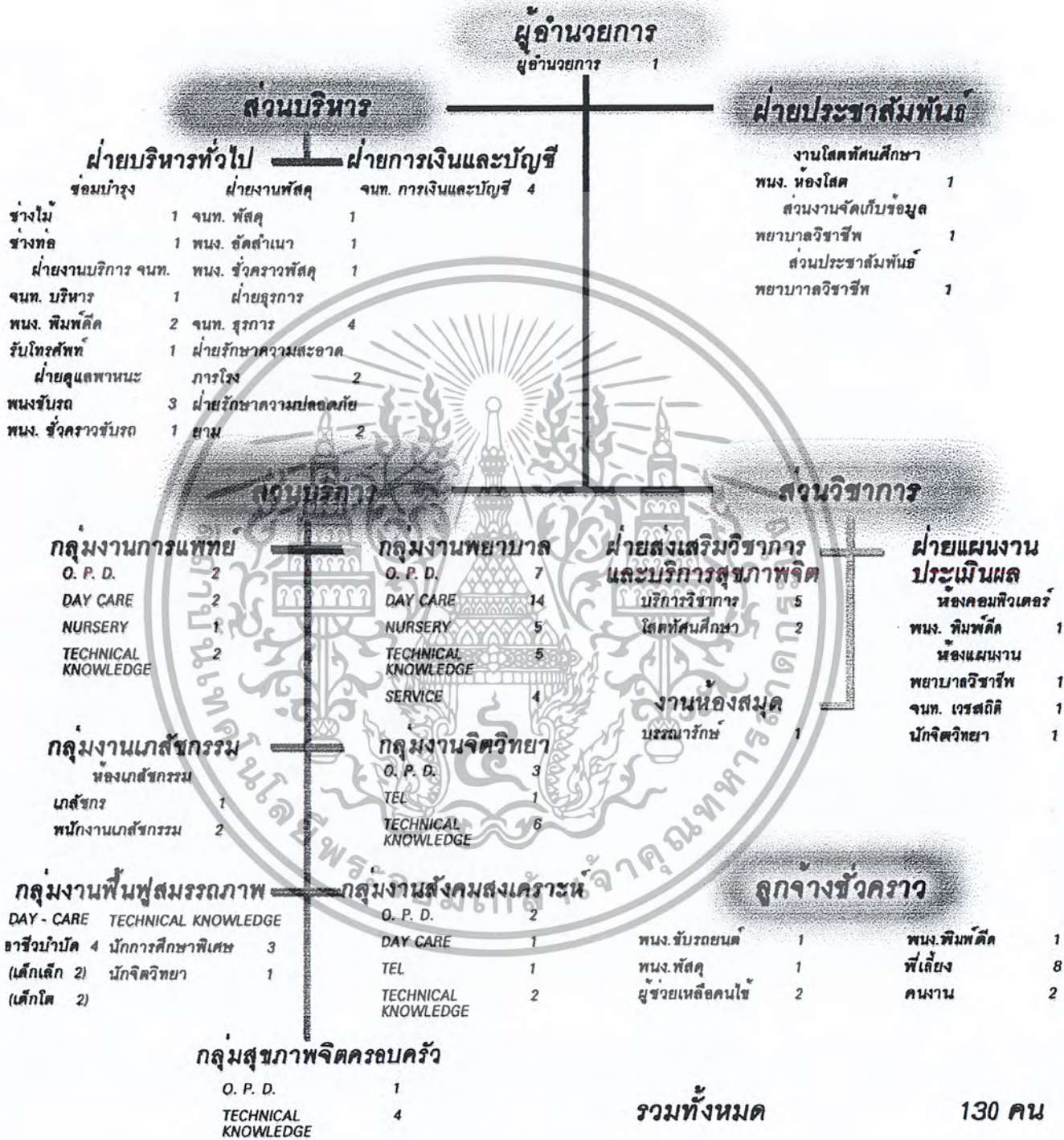
สรุปอัตรากำลังที่ปฏิบัติงานทั้งหมดจำนวน

126 คน

ทั้งนี้เป็นจำนวนที่จ้างทั้งหมด แต่ไม่ใช่จำนวนที่ปฏิบัติงานพร้อมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแบ่งการบริหารงานตามอัตรากำลังของบุคลากรภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแบ่งอัตรากำลังและพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในโครงการ

บุคลากรของโครงการจะเข้าทำงาน ก่อนเวลาที่โครงการจะเปิดทำการ ซึ่งจะอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่ 7.30 - 8.00 น. โดยที่เจ้าหน้าที่ในแต่ละกลุ่มงานต่างๆ ก็มีลักษณะการจัดสรรอัตรากำลังต่อพื้นที่ภายในโครงการแตกต่างกันไปแต่ละกลุ่มงาน ดังนี้

กลุ่มงานการแพทย์

ลักษณะการทำงานของกลุ่มงานการแพทย์ คือ กระจายกำลังกันไปทำงาน ในแต่ละส่วนบริการ คือ แพทย์ต้องมีห้องบริการในการตรวจรักษาในส่วนบริการผู้ป่วยนอก ส่วนในงานบริการ โรงพยาบาลกลางวันและงานพัฒนาการเด็กเล็ก แพทย์จะไม่มีห้องในการใช้ตรวจอย่างจริงจัง แต่จะใช้ห้องปฐมพยาบาลในการตรวจดูแล เพราะในการตรวจใน 2 ส่วนนี้มีไม่มากและไม่บ่อยนัก เป็นเพียงการดูแลเท่านั้น โดยมีห้องประจำของกลุ่มงานเป็นที่นั่งทำงานประจำ ในการทำงานค้ำบริการทางวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของศูนย์

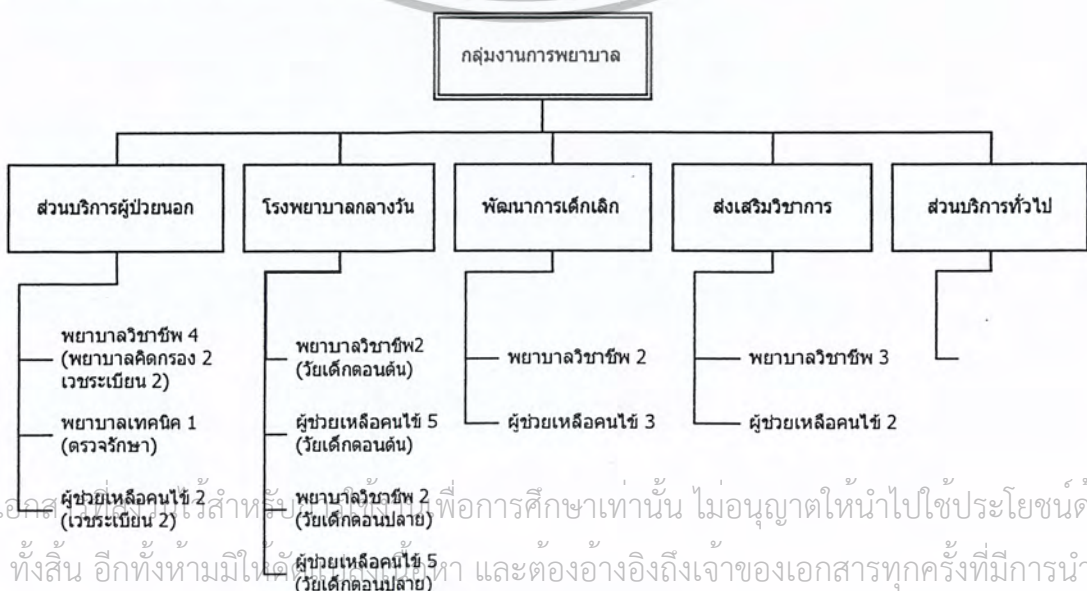
การแบ่งอัตรากำลังในการทำงานของกลุ่มงานการแพทย์ต่อส่วนบริการต่างๆ

พยาบาล

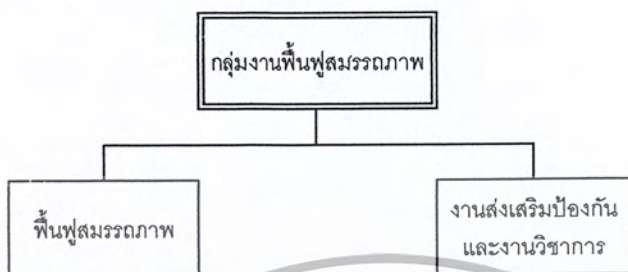
ลักษณะการทำงานของกลุ่มงานพยาบาล คือ จะกระจายกำลังออกตามส่วนบริการต่างๆ โดยมีทั้งที่นั่งประจำในการทำงาน อยู่ตามส่วนบริการ นั่นคือ ส่วนพัฒนาเด็กเล็ก ส่วนบริการทั่วไป และส่วนบริการกลางวัน และมีที่นั่งทำงานส่วนกลางคือกลุ่มงานการพยาบาล ซึ่งมีไว้สำหรับบุคลากรที่ทำงานในส่วนบริการผู้ป่วยนอก ในส่วนตรวจรักษาเพียงอย่างเดียว แต่ในส่วนเวรระเบียนจะเป็นที่ทำงานประจำของบุคลากรในส่วนนี้อยู่แล้ว และในส่วนงานส่งเสริมวิชาการ

การแบ่งอัตรากำลังในการทำงานของกลุ่มงานการพยาบาลต่อส่วนบริการต่างๆ

กลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ

ลักษณะการทำงานของกลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ คือ เป็นกลุ่มงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวันเป็นหลัก และมีหน้าที่ในงานด้านส่งเสริมป้องกันและงานด้านวิชาการด้วย โดยมีห้องทำงานของกลุ่มงานประจำอยู่ในส่วนของงานด้านวิชาการและส่งเสริมป้องกัน

อาจารย์บำบัด 4

เด็กเล็ก 2

เด็กโต 2

การศึกษาพิเศษ 2

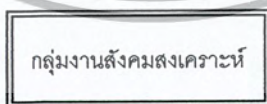
เด็กเล็ก 1

เด็กโต 2

นักจิตวิทยา 1

กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์

คล้ายกับส่วนกลุ่มงานทางการแพทย์ คือ มีห้องของกลุ่มเป็นส่วนประจำ แต่มีส่วนทำงานอยู่ในแต่ละส่วนบริการย่อยๆ คือ มีห้องซักประวัติสำหรับผู้ป่วยนอก แต่ในส่วนงานด้านฟื้นฟูจะเป็นเพียงแต่การช่วยตรวจ โดยจะมีห้องทำงานส่วนกลางไว้สำหรับบำบัดที่ต้องการความเป็นส่วนตัว ภายในห้องของกลุ่มงาน หรืออาจใช้พื้นที่ของโต๊ะทำงานส่วนตัวในห้องกลุ่มงาน ใช้ทำงานตรวจก็ได้ หากไม่จำเป็นต้องการความเป็นส่วนตัวมาก

ส่วนบริการผู้ป่วยนอก 2

ส่วนบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ 1

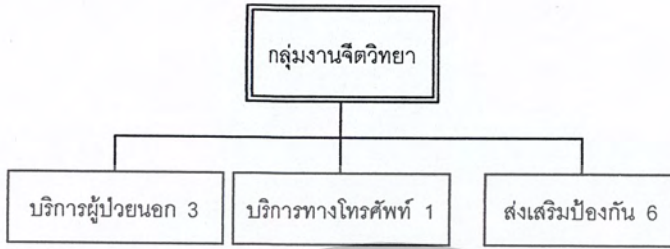
ส่วนบริการโทรศัพท์ 1

วิชาการส่งเสริมป้องกัน 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

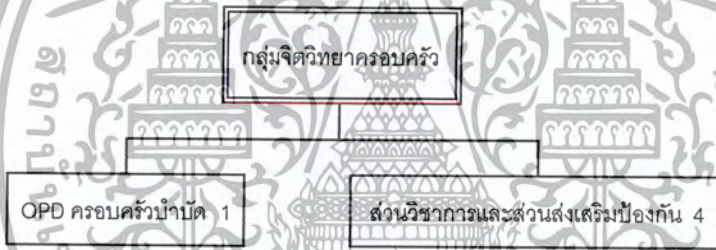
กลุ่มงานจิตวิทยา

ลักษณะการทำงานของกลุ่มงานจิตวิทยา จะคล้ายกับการทำงานของกลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ คือ ในส่วนบริการผู้ป่วยนอกก็จะมีห้องตรวจ ที่ใช้ในการรักษา และก็มีห้องประจำของกลุ่มงานที่ใช้เป็นห้องทำงานทางด้านส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิต

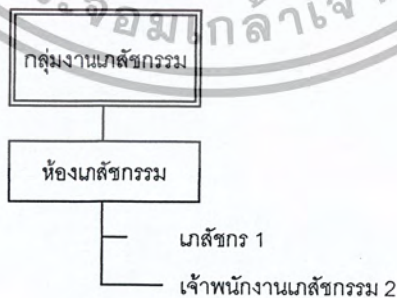
จิตครอบครัว

ลักษณะการทำงานของกลุ่มจิตบำบัดครอบครัว คือ บุคลากรในกลุ่มนี้จะมีการแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ส่วน คืองานทางด้านบริการบำบัดในการแก้ปัญหาครอบครัว และงานในคณวิชาการส่งเสริมป้องกัน โดยจะมีห้องกลุ่มงานไว้สำหรับทำงานวิชาการ และมีห้องตรวจในส่วนบริการผู้ป่วยนอก

กลุ่มงานเภสัชกรรม

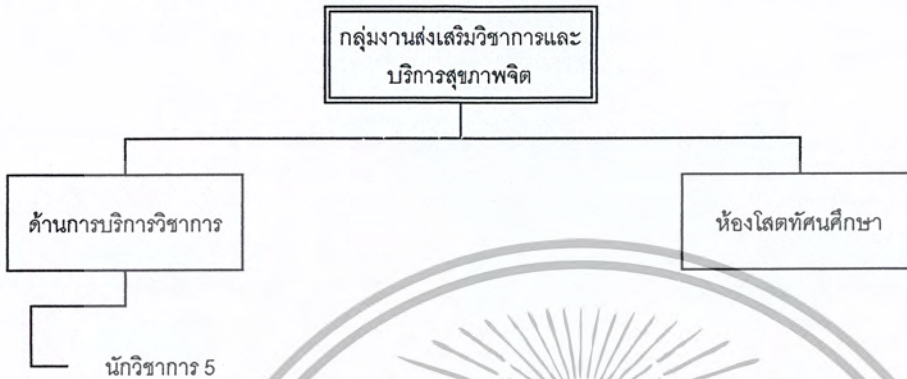
งานทางด้านเภสัชกรรม จะเน้นกลุ่มงานที่ทำงานประจำในส่วนห้องเภสัชกรรม ในส่วนบริการผู้ป่วยนอก เพียงอย่างเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

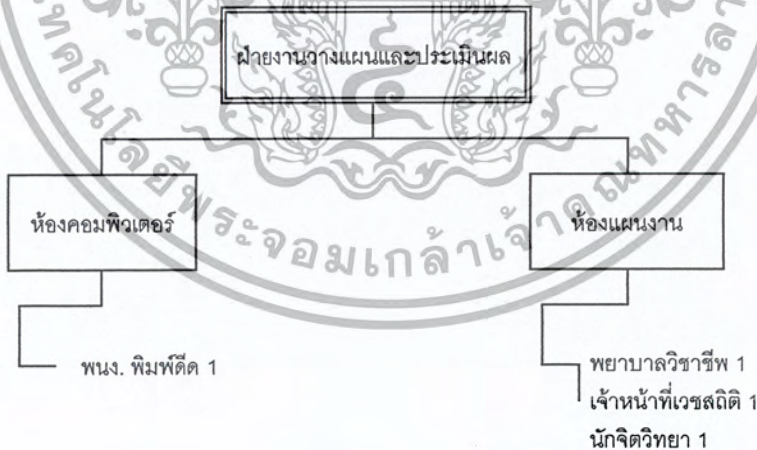
กลุ่มงานส่งเสริมวิชาการและบริการสุขภาพจิต

ลักษณะการทำงานของกลุ่มงาน คือ จะมีห้องทำงานของกลุ่มงาน อยู่ในส่วนบริการวิชาการ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบต่องานวิชาการทั้งหมดเป็นหลัก และคอยติดต่อกับกลุ่มงานต่างๆทำงานในด้านวิชาการด้วยกัน เป็นกลุ่มงานที่จะคอยประสานงานต่อแต่ละกลุ่มงานบริการวิชาการ

ฝ่ายแผนงานและประเมินผล

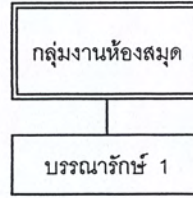
ลักษณะการทำงานของฝ่ายแผนงานและประเมินผล คือ จะมีเพียงห้องของฝ่ายที่จะคอยประสานงานให้แต่ละกลุ่มงานบริการวิชาการให้กับฝ่ายบริหารงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการต่างๆ ให้แต่ละกลุ่มงานบริการ และจัดบริการรวบรวมเป็นสถิติเสนอต่อกรมสุขภาพจิต และมีหน้าที่ดูแลในส่วนของงานบริการคอมพิวเตอร์ส่วนกลางด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานห้องสมุด

ลักษณะการทำงานของห้องสมุด คือ จะมีบุคลากรเพียง 1 คน คือบรรณารักษ์ ในการทำงานบริการด้านห้องสมุด โดยจะประจำภายในห้องสมุดเพียงอย่างเดียว

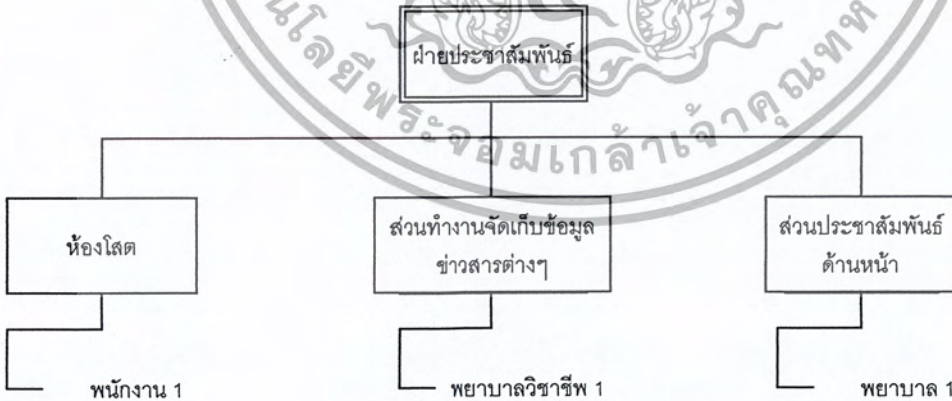

สรุป

ลักษณะการทำงานของกลุ่มงานต่างๆ ในงานด้านบริการวิชาการ จะมีห้องของกลุ่มงานอยู่ร่วมกันที่จะทำงานในด้านส่งเสริมป้องกัน และงานในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถาบัน ที่เน้นหนักในด้านการแก้ไขปัญหาก่อนเกิดเหตุเป็นหลัก ส่วนงานบริการ ในการตรวจรักษา และงานด้านการบำบัดฟื้นฟูต่างๆ ซึ่งเป็นงานในส่วนแก้ไข เมื่อปัญหาเกิดขึ้นแล้ว เป็นส่วนที่เป็นการบำบัดรักษาและเป็นกรณีศึกษาที่ใช้ในการค้นคว้าให้กับงานด้านวิชาการ

ฝ่ายประชาสัมพันธ์

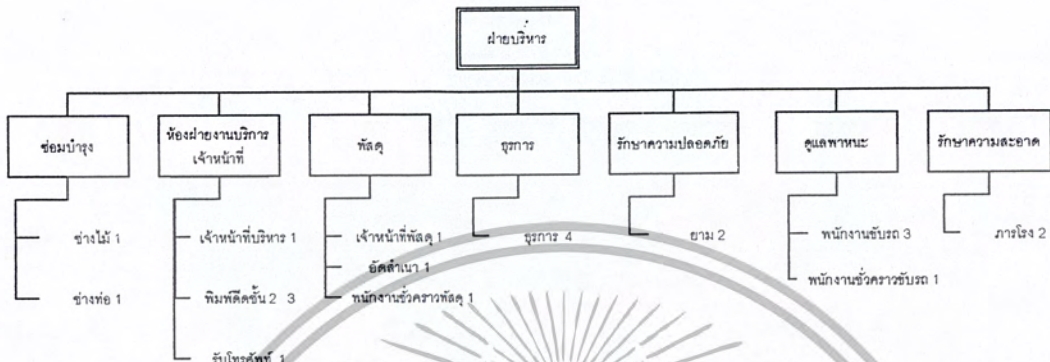
ลักษณะการทำงาน ฝ่ายประชาสัมพันธ์จะมีส่วนในการทำงานกระจายกันไปตามส่วนในการทำงานของแต่ละคน โดยไม่มีห้องสำหรับกลุ่มงานเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายบริหารงาน

ลักษณะการทำงานของฝ่ายบริหารงานทั่วไป คือ จะมีห้องทำงานของฝ่ายบริหารงานเพียง 1 ห้อง และมีห้องทำงานในส่วนบริการสาธารณะทั่วไปจะอยู่ตามจุดต่างๆ

ฝ่ายการเงินและบัญชี

ลักษณะการทำงานของฝ่ายการเงินและบัญชีจะมีห้องทำงานประจำในการดำเนินงาน 1 ห้อง เป็นห้องของฝ่าย

งาน

กลุ่มงานการเงินและบัญชี

เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

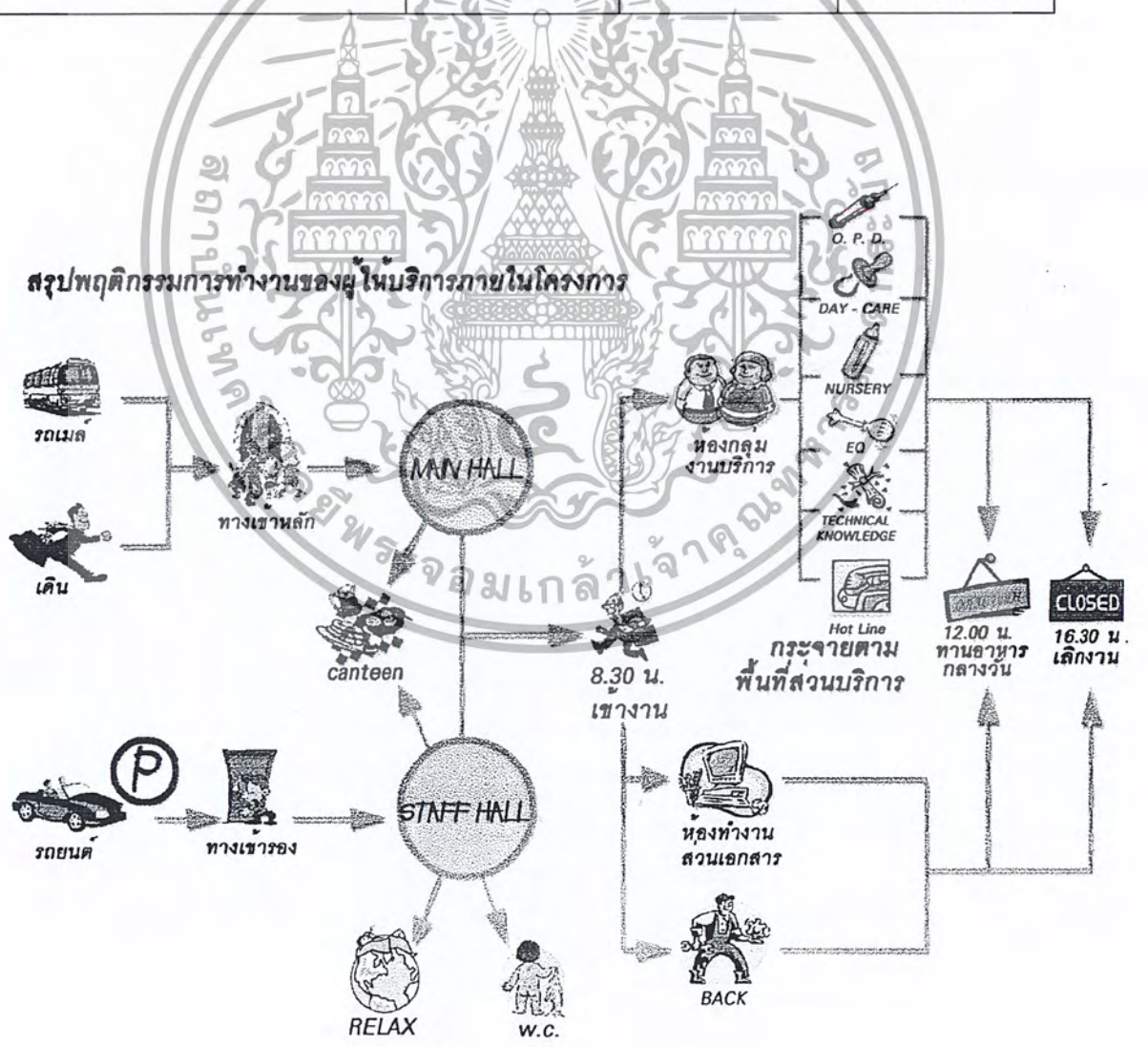
ตารางแสดง ประเภทและอัตรากำลังของบุคลากรในแต่ละส่วนบริการ

ข้าราชการและลูกจ้างประจำ	ส่วนบริการ			ส่วนบริหารผู้ปวยนอก		ร.พ.กลางวัน		เรียนรู้พัฒนาการ		บริการศึกษาวิจัยและเผยแพร่			ส่วนบริหาร				
	ส่วนผู้ปวยนอก	ส่วนครอบครัวบำบัด	ส่วนรักษาทางโทรศัพท์	วัยเด็กตอนต้น	วัยเด็กตอนปลาย	พัฒนาการเด็กเล็ก	เสริมทักษะ EQ	ส่วนส่งเสริมป้องกัน	ส่วนวิชาการศึกษาวิจัย	ส่วนการลงมืออบรม	งานห้องสมุด	ฝ่ายประชาสัมพันธ์	ฝ่ายแผนงาน	ฝ่ายบริหารทั่วไป	ฝ่ายการเงินและบัญชี		
ข้าราชการ	จิตแพทย์	2	1		1	1	1			2							
	เภสัชกร	1															
	เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	2															
	พยาบาลวิชาชีพ	2	1		2	2	4			1		1	1				
	พยาบาลเทคนิค	1															
	นักจิตวิทยา	3	1	1						6							
	นักสังคมสงเคราะห์	2	1	1	1					2							
	นักวิชาการศึกษาพิเศษ	1			1	1		1									
	นักวิชาการสาธารณสุข									1							
	เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด				2	2											
	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป														1		
	เจ้าพนักงานอุการ														4		
	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี															2	
	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี															1	
	เจ้าพนักงานพัสดุ														1		
	เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา											1					
	บรรณารักษ์																
เจ้าหน้าที่เวชสถิติ													1				
ลูกจ้างประจำ	พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 2												1	3			
	พนักงานรับรถ													3			
	ผู้ช่วยเหลือคนไข้	2			5	5	3		2								
	ช่างไม้ครุภัณฑ์													1			
	ช่างท่อ													1			
	พนักงานอัดสำเนา													1			
	พนักงานรับโทรศัพท์													1			
	พนักงานซักฟอกชั้น 2				2	2	2										
	คนครัว		4														
	นักการภารโรง														2		
	ยาม														2		
คนงาน														4			
ลูกจ้างชั่วคราว	พนักงานรับรถยนต์													1			
	พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 2														1		
	พนักงานพัสดุ													1			
	พี่เลี้ยง				4	4											
	ผู้ช่วยเหลือคนไข้				1	1											
คนงาน											1		1				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดง ช่วงเวลาดำเนินการของแต่ละส่วนบริการ

องค์ประกอบโครงการ		วันดำเนินการ	เวลาดำเนินการ	เวลาทำการรวม
ส่วนบริการ OPD		จันทร์ - ศุกร์	8.30 - 15.30	5 วัน 6 ชม.
ร.พ. กลางวัน	2 - 6 ปี	จันทร์ - ศุกร์	8.30 - 15.30	5 วัน 6 ชม.
	6 - 12 ปี	จันทร์ - ศุกร์	8.30 - 15.30	5 วัน 6 ชม.
เรียนรู้พัฒนาการ	เด็กเล็ก	จันทร์ - ศุกร์	8.30 - 15.30	5 วัน 6 ชม.
	EQ	จันทร์ - ศุกร์	8.30 - 15.30	5 วัน 6 ชม.
		เสาร์	8.30 - 12.00	1 วัน 3 ½ ชม.
ส่งเสริมและป้องกัน		จันทร์ - ศุกร์	8.30 - 16.30	5 วัน 7 ชม.
		เสาร์	8.30 - 12.00	1 วัน 3 ½ ชม.
ส่วนบริหาร		จันทร์ - ศุกร์	8.30 - 16.30	5 วัน 7 ชม.
		เสาร์	8.30 - 12.00	1 วัน 3 ½ ชม.

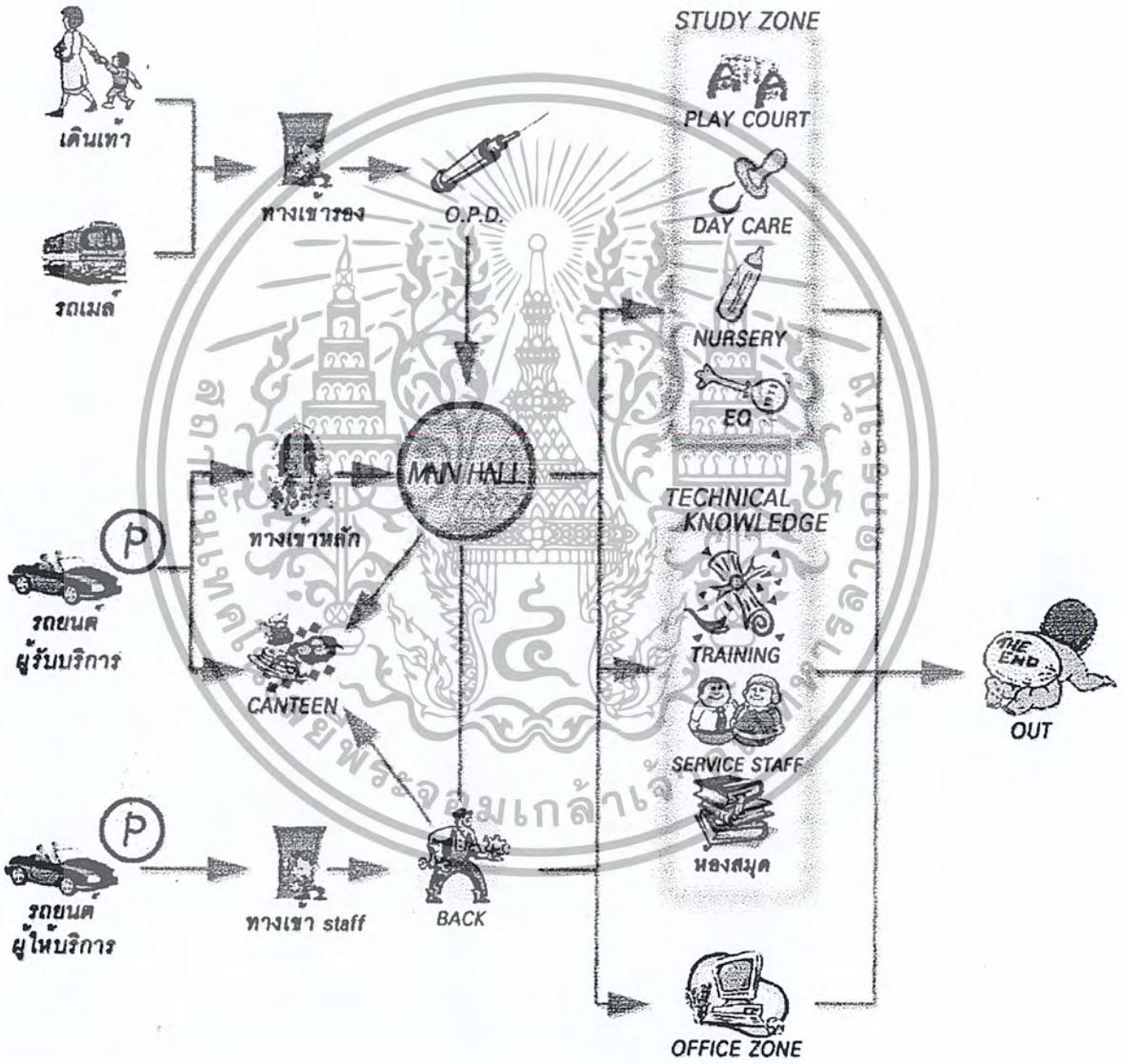

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของการเข้ารับบริการของโครงการ

ลักษณะการเข้ารับบริการของโครงการจะมีลักษณะแยกออกจากกัน ตามแต่ละพื้นที่ของ ส่วนบริการ โดยจะมีพฤติกรรมโดยรวมในการที่จะเชื่อมต่อระหว่างแต่ละส่วนบริการเข้าด้วยกัน และเมื่อผ่านเข้าสู่ส่วนบริการใดๆ แล้ว ลักษณะกิจกรรมของส่วนบริการนั้นจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้ใช้บริการให้เป็นไปตามการให้บริการของส่วนบริการนั้นๆ

ลักษณะพฤติกรรมโดยรวมของผู้ใช้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจำแนกประเภทผู้รับบริการ

จากข้างต้น ผู้รับบริการถูกจำแนกตามส่วนบริการ โดยสามารถจัดประเภทผู้เข้าใช้โครงการได้ดังนี้

1. กลุ่มของผู้เข้ารับบริการการรักษาในส่วนผู้ป่วยนอก (O. P. D.)
  2. กลุ่มของผู้ที่เข้ามาเรียนส่งเสริมการพัฒนาในลักษณะต่างๆ
  3. กลุ่มของผู้ที่เข้ามารับคำปรึกษา และขอข้อมูลทางด้านวิชาการ
- ทั้งนี้ลักษณะของพฤติกรรมของผู้เข้ารับบริการในส่วนต่างๆ จึงต่างกัน

1. กลุ่มของผู้เข้ารับบริการการรักษาในส่วนผู้ป่วยนอก (O. P. D.)

ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้เข้าใช้ 2 ประเภท ดังนี้

- 1.1 กลุ่มเด็กและวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพจิต
- 1.2 กลุ่มครอบครัวต่างๆ ที่เข้ามาปรึกษาปัญหาครอบครัว

ลักษณะการจัดส่วนบริการ

การจัดส่วนบริการภายในส่วนนี้แบ่งลักษณะการให้บริการออกเป็น 3 ประเภท หลักๆ คือ

1. การให้บริการของจิตแพทย์ เป็นการให้การักษาทางจิตโดยดูจากลักษณะอาการของคนใช้เป็นหลัก
2. การให้บริการของนักสังคมสงเคราะห์ เป็นการสอบประวัติคนไข้อย่างละเอียดเพื่อให้ทราบถึงที่มาของปัญหา ต่อเนื่องจนวิธีการรักษาโดยเป็นการแก้ปัญหาครอบครัวไปพร้อมๆ กับการรักษา
3. การให้บริการของนักจิตวิทยา เป็นการรักษา โดยการทดสอบทางจิตวิทยา การวัดผลของการเรียนรู้ การพัฒนาการต่างๆ

ทั้งนี้ยังมีการรักษาของพยาบาล และนักจิตบำบัดครอบครัว ซึ่งเป็นการรักษาที่แทรกอยู่ในการให้บริการของจิตแพทย์และนักจิตวิทยา ตามหน้าที่ลักษณะงานของตน

พฤติกรรมของการเข้ารับบริการ

ผู้เข้ารับบริการในส่วนผู้ป่วยนอกนี้ จะสามารถเข้าถึงได้โดยตรงจากทางเข้าด้านหน้า เนื่องจากเป็นส่วนบริการแรกสุดในการให้บริการของโครงการ และมี drop off เพื่อรับส่งคนไข้ได้ง่าย จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการให้บริการของส่วนบริการ โดยเริ่มจากการติดต่อกับประชาสัมพันธ์ โดยจะเริ่มแบ่งคนไข้ ออกเป็น 2 ชนิด

1. คนไข้ใหม่ คือ ผู้ที่ยังไม่เคยมารับการรักษาใดๆ เลยยังไม่มีประวัติคนไข้
2. คนไข้เก่า คือ ผู้ที่เคยมารับการรักษาแล้วมีประวัติคนไข้ อาจจะมาจากการนัดหมาย หรือมารับรักษาใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มของผู้ที่เข้ามาเรียนส่งเสริมพัฒนาการในลักษณะต่างๆ

ลักษณะการจัดส่วนบริการเรียนรู้พัฒนาการ (Study Zone)

การจัดส่วนบริการนี้มีที่มาจากเดิมคือ ส่วนบริการโรงพยาบาลโรงพยาบาลกลางวัน ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน แต่ในการปรับปรุงนี้ได้เพิ่มกลุ่มของผู้เข้าใช้มากขึ้นจากเดิม จัดเป็นกลุ่มเด็กอีกวัยหนึ่ง เป็นกลุ่มเด็กโต โดยทั้งหมดนี้จัดเป็นประเภทออกเป็นดังนี้

1. กลุ่มเด็กไม่ปกติ คือ	ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวันกลุ่มเด็กเล็ก	ช่วงวัย 2 - 6 ปี
	ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวันกลุ่มเด็กโต	ช่วงวัย 6 - 15 ปี
2. กลุ่มเด็กปกติ คือ	ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน	ช่วงวัย 2 - 4 ปี
	ส่วนบริการส่งเสริมทักษะเชาว์อารมณ์	ช่วงวัย 6 - 12 ปี

แนวทางการเกิดกิจกรรม

จากลักษณะภาพรวมและนโยบายการดำเนินงานในอดีต ที่มีความต้องการที่จะพัฒนารูปแบบงานบริการให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อที่จะสามารถเข้าถึงปัญหาของสังคมได้อย่างทันที่ทั้งที่ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ที่ในขณะนี้ผลพิสูจน์ต่างๆ ออกมาชี้ชัดแล้วว่า EQ เป็นลักษณะการเรียนรู้อย่างหนึ่งทางจิตที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากสำหรับมนุษย์เรา

ลักษณะการเรียนรู้ทางด้าน EQ ประกอบขึ้นด้วยหลัก 2 สิ่งที่สำคัญ คือ

1. การบริหารจัดการความรู้สึกและอารมณ์ภายในตนเอง (Intrapersonal Emotional Management)
2. การบริหารจัดการอารมณ์ของตนในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Relationship)

โดยนำเอาหลักในการเรียนรู้ มาประกอบใช้ในโครงการ โดยเป็นหลักในการจัดส่วนบริการกับกลุ่มของเด็กทั้ง 3 ประเภทใน 2 ช่วงอายุวัย ดังนี้

1. เด็กในส่วนโรงพยาบาลกลางวัน (Daycare Child) ในส่วนของเด็กเล็ก ก็จะเน้นในการเรียนรู้ที่จะละทิ้ง (unlearn) ลักษณะ อุปนิสัย และ พฤติกรรมที่ไม่ดีออกไปก่อน ในการที่จะเริ่มในการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ (Intrapersonal Emotional Management)
2. เด็กในส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน (Nursery Child) ก็จะเน้นการเรียนรู้ตามช่วงวัยในพัฒนาการตามวัยของเขา (learning) และจะเพิ่มในส่วนที่ลักษณะนิสัยในส่วนที่ต้องอยู่ร่วมกับสังคม (Interpersonal Relationship)

กลุ่มเด็กโต

1. เด็กในส่วนโรงพยาบาลกลางวัน (Daycare Child) ในส่วนของเด็กโต ซึ่งความคิดอ่านยังไม่ถูกพัฒนาไปตามช่วงวัย แต่ยังมีสติในการรับรู้เรื่องราวได้ เนื่องจากถูกฝึกฝนตั้งแต่นั้นในส่วนของ Daycare เด็กเล็ก ดังนั้นจึงอาจเทียบเท่ากับเด็กในส่วนของ Nursery เด็กเล็ก แต่มีเป้าหมายในการพัฒนาการต่างกันคือ เด็กในกลุ่มนี้จะเน้นวิธีการเรียนรู้ (relearning) เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในชีวิตประจำวันได้ เรียนรู้ที่จะสามารถพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุด (Intrapersonal Emotional Management)
2. เด็กในส่วนส่งเสริมทักษะเชาว์อารมณ์ (EQ Child) เด็กในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหม่ที่จะเข้าเรียนรู้ในสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน แต่อาจถูกมองข้ามไป (relearning) โดยจะเป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ได้ทั้ง

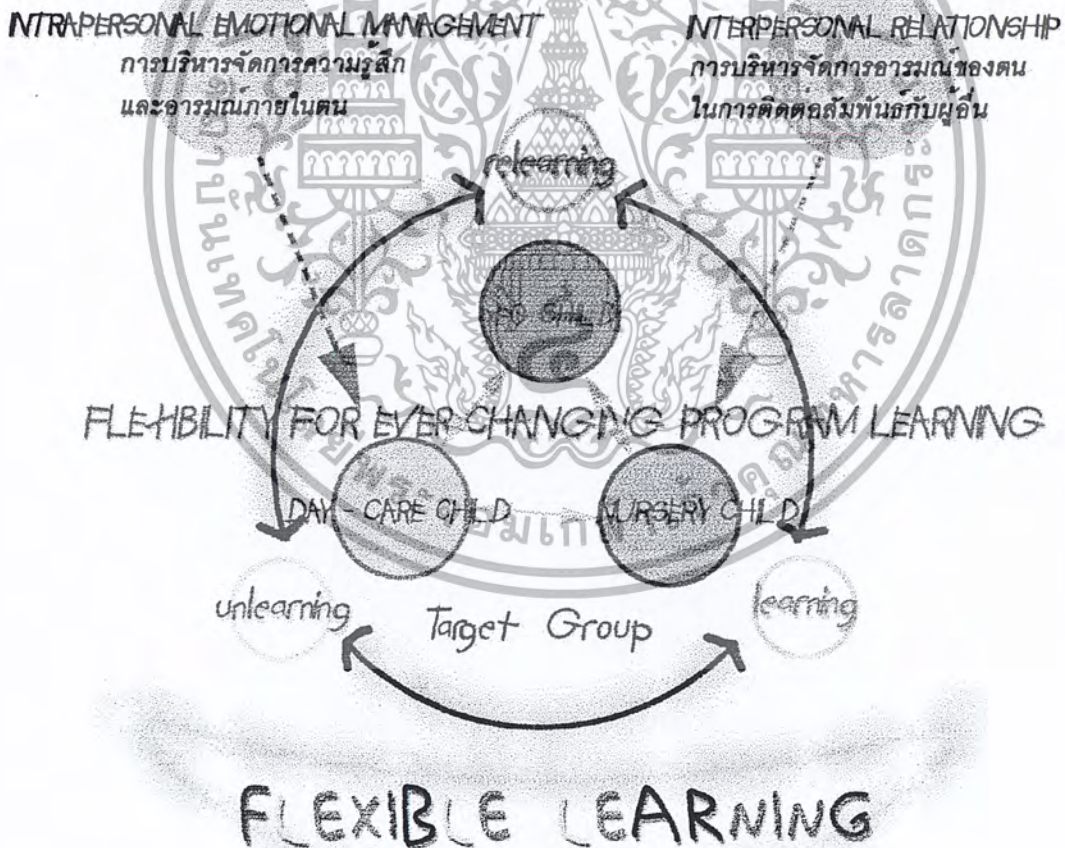
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Intrapersonal Emotional Management) และ (Interpersonal Relationship) ไปพร้อมๆ กัน เป็นการสร้างการเรียนรู้แบบใหม่ เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นต้นแบบ (Prototype Learning) ให้กับโรงเรียนในสังคมนำไปใช้กับโรงเรียนหรือสถานศึกษาของตนเอง

การเรียนรู้ทั้ง 3 แบบ เป็นลักษณะการเรียนรู้ทางด้าน EQ ไม่ว่าจะ เป็น unlearning learning และ relearning เพราะหากมนุษย์เราไม่คิดที่จะละทิ้งลักษณะ พฤติกรรม หรือแต่อุปนิสัยที่ไม่ดีของตนได้แล้ว ในหารที่จะคิดเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ก็ได้ไม่เต็มที่นัก แต่ถ้าเราเริ่มที่จะละทิ้งบางอย่างไปได้ แล้วเริ่มเรียนรู้ใหม่ในสิ่งที่เคยคิดว่าเป็นสิ่งเดิมๆ อยู่เสมอ ก็จะทำให้เราสามารถที่จะเข้าใจและมองเห็นเรื่องราวต่างๆ ได้ออกไปอีกหลายมุมมอง สามารถที่จะรองรับ หรือเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างไม่ตื่นตัวหรือขาศิน พลิกผันสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัวเป็นสิ่งที่น่าเข้าไปศึกษา ทดลอง ที่จะเรียนรู้ให้กับตนเองต่อไป

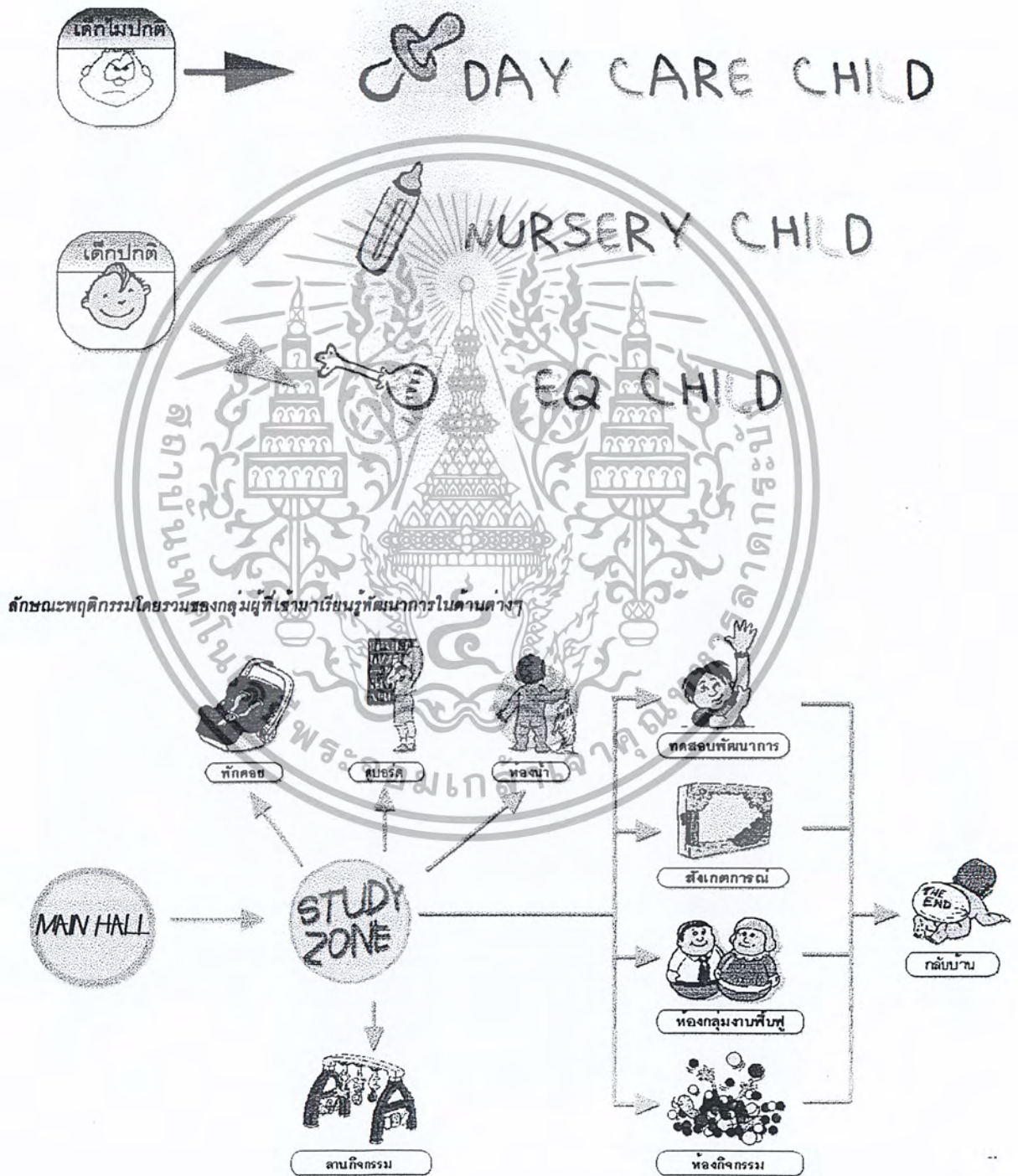
** ดูอ้างอิงต่อในภาคผนวก **

ฉะนั้นลักษณะวิธีการเรียนรู้ของเด็กๆ เหล่านี้ ก็จะถูกจัดสรรด้วยโปรแกรมการเรียนรู้การสอนต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เด็กในทุกๆ ประเภทก็ต้องผ่านการเรียนรู้ทั้ง unlearning learning และ relearning แต่ทั้งหมดถูกเริ่มต้นการเรียนรู้การสอนในเบื้องต้นที่ต่างกัน เพราะจุดหมายของการพัฒนาการที่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากลักษณะของการเรียนของเด็กที่แตกต่างกันในแต่ละประเภท แต่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กันและมีการต่อเนื่องกันของการเรียนรู้ในเด็กทั้งหมด ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในลักษณะโปรแกรมการเรียนการสอน โดยโครงการได้จัดแบ่งลักษณะของการดำเนินกิจกรรมในแต่ละส่วนบริการ เพื่อเป็นการกำหนดพฤติกรรมในเด็กแต่ละประเภท ให้เกิดความต่อเนื่องกัน โดยกำหนดกรอบรวมด้วยการจัดแบ่งด้วยประเภทของเด็กก่อนการจัดความสำคัญตามอายุวัย ดังนี้

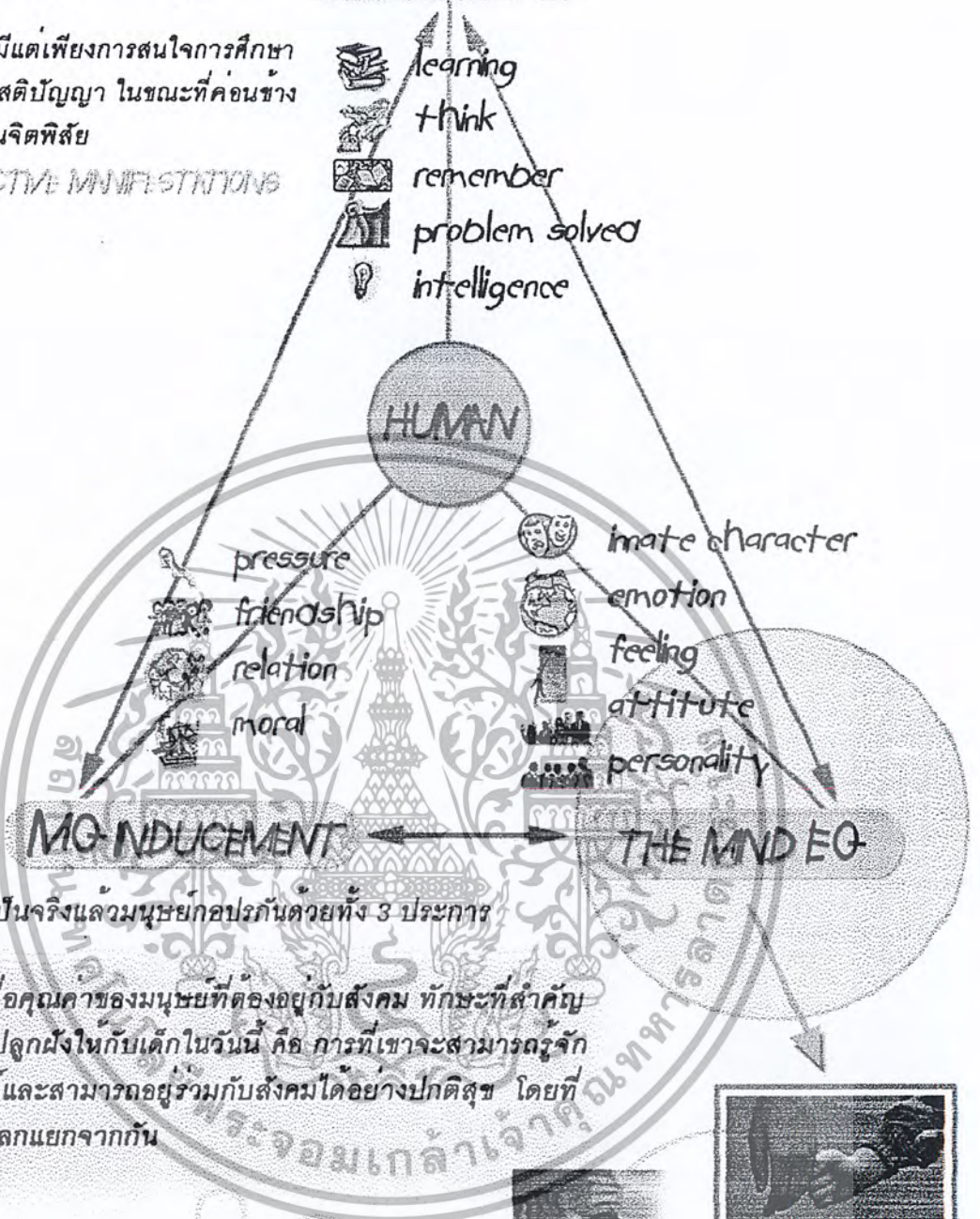
ลักษณะพฤติกรรมโดยรวมของกลุ่มผู้ที่เข้ามาเรียนที่สนามการเรียนในด้านต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

HUMAN MENTALITY THE BRAIN IQ

ในอดีตที่มีแต่เพียงการสนใจการศึกษา
ในด้านแนวคิด สถิติปัญญา ในขณะที่ค่อนข้าง
จะละเลยในด้านจิตพิสัย

AFFECTIVE MANIFESTATIONS

ซึ่งในความเป็นจริงแล้วมนุษย์ก็ปรกັນด้วยทั้ง 3 ประการ

แต่เมื่อคุณคาดหวังมนุษย์ที่ต้องอยู่กับสังคม ทักษะที่สำคัญ
ที่ควรจะเริ่มปลูกฝังให้เด็กในวันนี้ คือ การที่เขาจะสามารถรู้จัก
ภาวะอารมณ์และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข โดยที่
ไม่รู้สึกรว่าแปลกแยกจากกัน

Growing in understanding of yourself and others
therefore, is really a growing up of your emotion

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

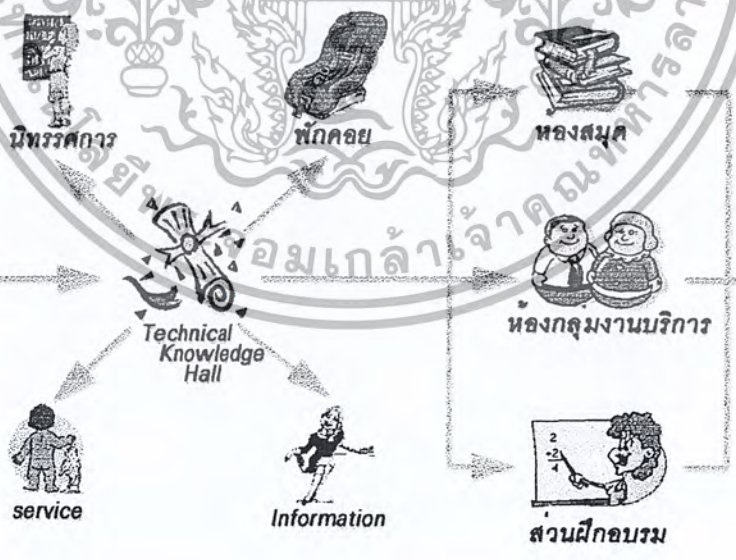
TECHNICA KNOWLEDGE

TYPE OF USER

- นักเรียน (ช่วงวัยเรียน ที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษาต่างๆ)
- นิสิต นักศึกษาต่างๆ ที่เข้ามาค้นหาข้อมูลและฝึกงานด้านนี้
- เจ้าหน้าที่ บุคลากร ครู ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก

ALL USER BEHAVIOR

MAIN HALL

THE END
OUT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TECHNICAL KNOWLEDGE

USER BEHAVIOR

library

เซาห้องสมุด

ฝากของ

สอบถาม

OUT

training zone

Information

ส่วนฝึกอบรม

service

ประชุม-สัมมนา

ส่วนรับรอง

OUT

coffee break

service staff zone

ห้องกลุ่มงานบริการ

พักคอย

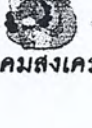
แพทย์

พยาบาล

นักจิตวิทยา

สังคมสงเคราะห์

ประชุมย่อย

สัมภาษณ์ ปรึกษา

OUT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

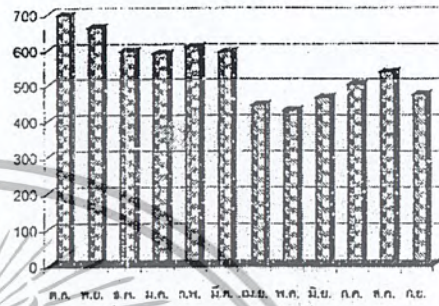
การศึกษาข้อมูลองค์ประกอบของส่วนบริการในโครงการ

การศึกษาข้อมูลทางด้านสถิติของแต่ละส่วนบริการ
ส่วนบริการผู้ป่วยนอก

ตารางและแผนภูมิแสดงจำนวนผู้มารับบริการในแต่ละเดือนภายในปี 2543

ปีงบประมาณ 2543 (ค.ศ. 42 - ก.ย 43)				
เดือน	ผู้ป่วยใหม่	ผู้ป่วยเก่า	รวม	เฉลี่ย/วัน
ก.ค.	148	548	696	35
ค.ย.	124	539	663	30
ธ.ค.	148	448	596	30
ม.ค.	143	424	567	29
ก.พ.	123	485	608	31
มี.ค.	128	466	594	26
เม.ย.	135	310	445	26
พ.ค.	127	302	429	23
มิ.ย.	155	309	464	21
ก.ค.	128	373	501	25
ต.ค.	136	400	536	24
ก.ย.	119	354	473	23

กราฟแสดงจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการแต่ละเดือน

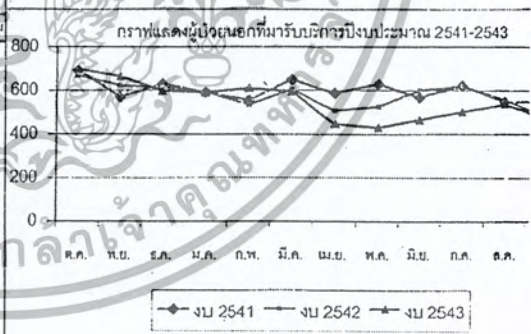

ผู้ป่วยนอกที่มารับบริการในปี 2543 เป็นผู้ป่วยใหม่ จำนวน 1547 ราย ผู้ป่วยเก่าจำนวน 5020 ราย รวมทั้งสิ้น 6567 ราย และคิดเป็นผู้ป่วยที่มารับบริการเฉลี่ย 27 ราย/วัน โดยมีจำนวนผู้มาใช้บริการสูงสุดในเดือนตุลาคม และน้อยที่สุดในเดือนเมษายน

ตารางและกราฟแสดงจำนวนผู้มารับบริการในแต่ละเดือนภายในปี 2541 - 2543

เดือน	งบประมาณ 2541			งบประมาณ 2542			งบประมาณ 2543		
	ผู้ป่วยใหม่	ผู้ป่วยเก่า	รวม	ผู้ป่วยใหม่	ผู้ป่วยเก่า	รวม	ผู้ป่วยใหม่	ผู้ป่วยเก่า	รวม
ก.ค.	164	525	689	163	505	668	128	544	672
ค.ย.	112	457	569	97	524	621	172	518	690
ธ.ค.	189	521	710	134	479	613	144	445	589
ม.ค.	117	472	589	225	467	692	103	424	527
ก.พ.	121	434	555	104	429	533	133	405	538
มี.ค.	164	458	622	165	438	603	128	444	572
เม.ย.	127	440	567	135	376	511	135	310	445
พ.ค.	131	497	628	127	388	515	127	302	429
มิ.ย.	141	426	567	133	464	597	155	309	464
ก.ค.	124	494	618	151	448	600	128	373	501
ต.ค.	113	434	547	109	448	557	136	400	536
ก.ย.	95	454	549	98	381	479	119	354	473
รวม	1536	3654	5190	1536	5379	6915	1574	5020	6594

กราฟแสดงผู้ป่วยนอกที่มารับบริการปีงบประมาณ 2541-2543

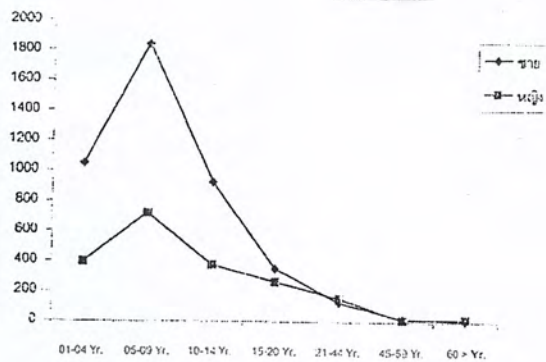
และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการในระยะเวลา 3 ปี พบว่าพบว่าจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการมีจำนวนน้อยลง แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาเฉพาะจำนวนผู้ป่วยใหม่ ที่มารับบริการในแต่ละปี พบว่าผู้ป่วยใหม่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และเช่นเดียวกัน มีจำนวนผู้มาใช้บริการสูงสุดในเดือนตุลาคม และน้อยที่สุดในเดือนเมษายน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางและกราฟแสดงการจำแนกผู้ป่วยตามเพศต่อรายบริการตามแต่ละช่วงอายุภายในปี 2543

ต.ถ. 42 - ก.ถ. 43

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
01-04 Yr.	1048	394	1442	23.03
05-09 Yr.	1842	719	2561	40.80
10-14 Yr.	926	375	1301	20.76
15-20 Yr.	350	260	610	9.74
21-44 Yr.	127	156	283	4.52
45-59 Yr.	21	13	34	0.54
60 > Yr.	10	20	30	0.48

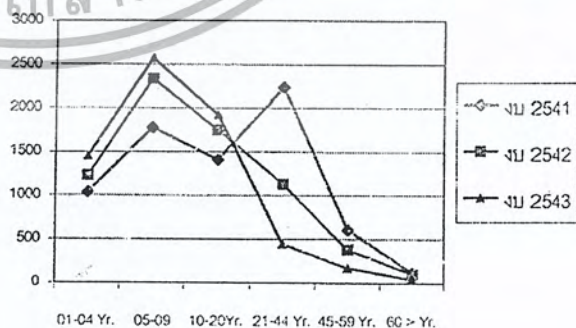
ผู้ป่วยนอกที่มารับบริการทั้งหมด เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ร้อยละ 94 เป็นผู้ป่วย อายุ 1 – 20 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่หน่วยงานให้บริการ และในจำนวนนี้พบว่า ผู้ป่วยอายุ 5 – 9 ปีมีจำนวนมากที่สุด โดยมีจำนวนถึงเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยทั้งหมด ส่วนผู้ป่วยกลุ่มอายุ 1 – 4 ปี และ 10 – 14 ปีมีจำนวนใกล้เคียงกันนอกจากนี้พบว่า ในผู้ป่วยเด็กและวัยรุ่นทุกกลุ่มอายุ เป็นผู้ป่วยเพศชาย มากกว่า เพศหญิงโดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปีในขณะที่ผู้ป่วยกลุ่มอายุ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มลดลง

เนื่องจาก ส่วนบริการผู้ป่วยนอกเป็นส่วนบริการแรกในการรับคนไข้เพื่อที่จะกระจายไปรักษายังส่วนต่างๆ และกลุ่มผู้มารับบริการที่มากที่สุดคือ กลุ่มผู้ป่วยอายุ 5 – 9 ปี และวัย 10 – 14 ปี รองลงมานั้น ทางศูนย์สุขภาพจิตกลับไม่มีส่วนโรงพยาบาลกลางวันหรือรับในเด็กชวกรวัยนี้ แต่ต้องส่งต่อคนไข้ไปยังศูนย์อื่นแทน ที่มีส่วนรองรับคนไข้ในวัยนี้ ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพการรักษาไม่สามารถตอบสนองกลุ่มผู้ใช้หลักได้

ตารางและแผนภูมิแสดงการจำแนกผู้ป่วยต่อรายบริการตามช่วงอายุระหว่างปี 2541 – 2543

ระหว่าง ปีงบประมาณ 2541 - 2543

อายุ	งบ 2541	งบ 2542	งบ 2543
01-04 Yr.	1037	1226	1450
05-09 Yr.	1774	2336	2573
10-20 Yr.	1407	1744	1921
21-44 Yr.	2242	1129	440
45-59 Yr.	605	380	171
60 > Yr.	117	100	39
รวม	7182	6915	6594

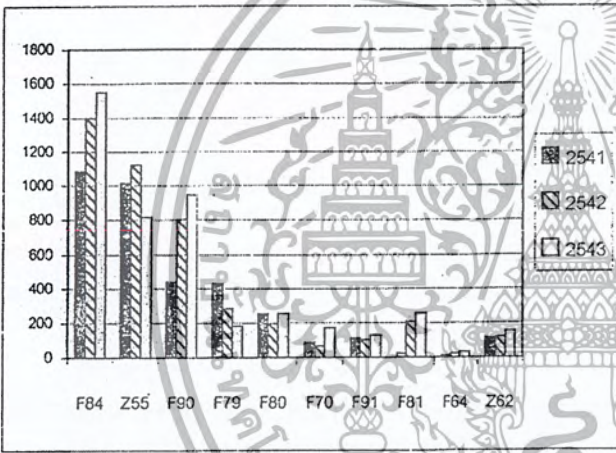

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ป่วยเด็กและวัยรุ่นจำแนกตามกลุ่มโรค (ค.ศ. 42- ก.ย 43)

กลุ่มโรค	DESCRIPTION	1-4 ปี				5-9 ปี				10-14 ปี				15 - 20 ปี				รวม
		ชาย	หญิง	รวม	%	ชาย	หญิง	รวม	%	ชาย	หญิง	รวม	%	ชาย	หญิง	รวม	%	
F00-F09	Organic, including symptomatic, mental disorders	1	1	2	0.1	9	3	12	0.5	10	9	19	1.5	8	12	20	3.3	50
F10-F19	Mental and behavioural disorders due to ...	0	0	0	0.0	0	0	0	0.0	0	0	0	0.0	8	3	11	1.2	11
F20-F29	Schizophrenia, schizotypal and delusional disorders	2	4	6	0.4	2	0	2	0.1	15	20	35	2.7	39	20	59	9.5	102
F30-F39	Mood (affective) disorders	0	0	0	0.0	2	4	6	0.2	18	25	43	3.3	47	86	133	21.7	182
F40-F49	Neurotic, stress-related and somatoform disorders	2	0	2	0.2	20	21	41	1.6	56	11	67	5.1	50	42	92	14.0	210
F50-F59	Behavioural syndromes assoc. with physio. disturb. & physical	0	0	0	0.0	3	0	3	0.1	7	0	7	0.5	2	3	5	0.9	15
F60-F69	Disorders of adult personality and behaviour	0	0	0	0.0	17	2	19	0.7	17	5	22	1.7	15	1	16	2.6	57
F70-F79	Mental retardation	26	23	49	3.4	126	63	189	7.3	77	42	119	9.1	20	18	38	6.2	395
F80-F89	Disorders of psychological development	706	105	891	61.4	708	222	930	36.1	177	32	209	16.0	28	2	31	5.1	2061
F90-F99	Behav. & emotion disorders with onset between childhood & adolescence	113	12	131	9.0	533	156	691	26.9	263	77	340	26.0	56	19	75	12.3	1207
F99	Unspecified mental disorder	8	1	9	0.6	20	11	31	1.2	20	7	27	2.1	10	4	14	2.3	81
G40-G47	Episodic and paroxysmal disorders	0	0	0	0.0	0	2	2	0.1	4	3	7	0.5	0	1	1	0.2	10
ปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ	ปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ	69	44	113	7.8	345	202	547	21.3	249	136	385	29.4	53	38	91	14.9	1130
โรคทางกาย	โรคทางกาย	3	5	8	0.6	7	5	12	0.5	7	1	8	0.6	2	0	2	0.3	30
เด็กปกติ (Normal Child, อยู่ในโรงเรียนปกติ, ครอบครัวปกติ และไม่ระบุ)	เด็กปกติ (Normal Child, อยู่ในโรงเรียนปกติ, ครอบครัวปกติ และไม่ระบุ)	120	112	232	16.0	57	31	88	3.4	13	6	21	1.6	7	11	18	2.9	359
รวม		1051	399	1450	100.0	1849	724	2573	100.0	933	376	1309	100.0	352	260	612	100.0	5944

กราฟแสดงภาวะของโรคที่ส่วนใหญ่เกิดกับเด็กและวัยรุ่น
เปรียบเทียบ 3 ปี ประมาณ 2541- 2543

- F84 Childhood autism
- Z55 Problems related to edu.
- F79 Mental Retardation
- F81 Developmental disorder
- Z62 Problems related to upbringing
- F90 Hyperkinetic
- F80 Developmental disorder of speech and language
- F70 Mild mental retardation
- F91 Conduct disorder
- F64 Gender identity disorder

10 อันดับของกลุ่มผู้มารับบริการของศูนย์สุขภาพจิต

รหัส	โรค	ชาย	หญิง	รวม
F84.0	Childhood autism	1072	300	1372
F90.0	Disturbance of activity and attention	779	163	942
Z55.	ปัญหาการเรียน	516	300	816
989	normal child	174	156	330
F81.9	Developmental disorder of scholastic skills, unspecified	195	56	251
F80.0	Specific speech articulation disorder	150	38	188
F79.0	Unspecified mental retard. With no impairment of behaviour	104	55	159
Z62.	ปัญหาการเรียนอื่นๆ	107	45	152
F84.9	Pervasive developmental disorder, unspecified	113	25	138
F32.0	Mild depressive episode	53	75	128

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางเมื่อจำแนกตามกลุ่มโรคที่มารับบริการ พบว่ากลุ่มโรค Disorders of Psychological Development (F 80 – 90) มีมากที่สุดรองลงมาคือ กลุ่มโรค Behavioral and Emotional disorders with onset in Childhood and adolescence (F 90 – 98)

เมื่อเปรียบเทียบภาวะโรคที่ส่วนใหญ่เกิดกับเด็กและวัยรุ่น 3 ปี จำแนกรายโรค พบว่า ผู้ป่วย Childhood autism (F84) มีจำนวนมากที่สุด และมีแนวโน้มมารับบริการเพิ่มขึ้นในแต่ละปีเช่นเดียวกับโรคสมาธิสั้น (Hyperkinetic disorders – F 90) ส่วนโรคที่พบไม่มากแต่มีแนวโน้มสูงขึ้น มีดังนี้ Mild Mental Retardation , Developmental disorders และ Gender Identity disorders ส่วนโรคที่มีแนวโน้มลดลงคือ Problems related to education and literacy (Z 55) และ Mental Retardation (F – 79) ส่วนโรคที่มารับบริการไม่เปลี่ยนแปลงนัก คือ Development disorder of speech and language , Conduct disorder และ Problems related to upbringing

ส่วนบริการคลินิกพิเศษ

ตารางแสดงจำนวนผู้มารับบริการคลินิกพิเศษภายในปี 2541 - 2543

รายการ	หน่วยนับ	ปีงบ. 41	ปีงบ. 42	ปีงบ. 43
คลินิกพิเศษ				
คลินิกเด็กบกพร่องด้านการเรียน (LD)	ราย	23	207	256
คลินิกเด็กสมาธิสั้น (ADHD)	ราย	442	802	945
คลินิกออรรถบำบัด	ราย	1,163	993	569
คลินิกเด็กไม่ยอมไปโรงเรียน	ราย	21	20	82
คลินิกส่งเสริมพัฒนาการ	ราย	155	165	371
คลินิกครอบครัวบำบัด	ราย	134	159	120
คลินิกคลายเครียด	ราย	130	46	11

จากตารางพบว่าจำนวนผู้มารับบริการในคลินิกเด็กบกพร่องด้านการเรียน และเด็กสมาธิสั้นมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ส่วนในคลินิกออรรถบำบัด คลินิกครอบครัวบำบัด และคลินิกคลายเครียดมีแนวโน้มที่จะลดลง โดยที่คลินิกฝึกวิธีคลายเครียดกลับไม่ใช้เลยในปีหลังสุด และพบว่าในคลินิกเด็กไม่ยอมไปโรงเรียน กับคลินิกส่งเสริมพัฒนาการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลายเท่ามาก ซึ่งเด็กใน 2 คลินิกนี้กลับเป็นเด็กปกติหรือมีอาการผิดปกติทางสมองน้อย กลับมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

ส่วนบริการทางด้านจิตวิทยา

ตารางแสดงจำนวนผู้มารับบริการด้านจิตวิทยาภายในปี 2541 - 2543

รายการ	หน่วยนับ	ปีงบ. 41	ปีงบ.42	ปีงบ.43
บริการทางด้านจิตวิทยา				
ตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก				
ทดสอบเรเวนส์ปัญญา	ราย	991	1,077	790
ทดสอบบุคลิกภาพ	ราย	193	83	98
ทดสอบประสาท-จิตวิทยา	ราย	33	15	31
วินิจฉัยทางจิตวิทยาด้วยการสัมภาษณ์	ราย	70	41	96
บำบัดทางจิตวิทยา				
รายบุคคล	ราย	434	119	1,879
รายกลุ่ม	ครั้ง	7	18	13
	/ราย	240	409	259
พฤติกรรมบำบัด	ราย	312	0	2

จากตารางพบว่า จำนวนผู้มารับบริการในส่วนที่มีแนวโน้มที่จะได้รับการบำบัดเป็นรายบุคคลเป็นส่วนมาก และไม่เลือกใช้วิธีพฤติกรรมบำบัดในการรักษา

ส่วนบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ตารางแสดงจำนวนผู้มารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ภายในปี 2541 - 2543

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ				
การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ				
บำบัดประสาท	ราย	13,033	11,953	3,606
อาชีพบำบัด	ราย	3,275	4,024	3,225
ศิลปะบำบัด	ราย	3,596	4,224	4,275
ฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม	ราย	1,976	3,341	2,039
การศึกษาพิเศษ	ราย	1,443	1,188	1,092
ฝึกการดำรงชีวิตประจำวัน	ราย	326	216	134
อรรถบำบัด	ราย	1,163	993	569

จากตารางพบว่า วิธีการบำบัดโดยการฝึกการดำรงชีวิตประจำวัน และอรรถบำบัดมีแนวโน้มที่จะลดลง ส่วนวิธีการบำบัดด้านอื่นยังคงเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน

ตารางแสดงจำนวนผู้มารับบริการส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน ภายในปี 2541 - 2543

รายการ	หน่วยนับ	ปีงบ. 41	ปีงบ.42	ปีงบ.43
บริการโรงพยาบาลกลางวัน				
ผู้ป่วยโรงพยาบาลกลางวัน	ราย	13,855	14,286	13,922
ผู้ป่วยใหม่	คน	169	158	217
ชาย	คน	141	132	169
หญิง	คน	28	26	48
ผู้ป่วยเก่า	คน	2,598	520	1,614
ชาย	คน	1,379	460	1,405
หญิง	คน	220	60	209
จำนวนาย	คน	171	182	221
ติดตามผู้ป่วยมารับการรักษา				
ทางโทรศัพท์	ราย	185	219	303
ทางจดหมาย	ราย	156	146	266
เฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการ	ราย	7,408	1,781	1,261
ดูแลอนามัยส่วนบุคคล	ราย	5,583	5,642	5,347
กระตุ้นพัฒนาการ				
รายบุคคล	ราย	14,079	14,286	13,922
รายกลุ่ม	ครั้ง	7,320	1,940	964
พฤติกรรมบำบัด	ราย	81,746	24,518	57,843
รักษาทางยา	ราย	4,208	4,745	4,637
ครอบครัวบำบัด	ราย	1,727	906	668
ครั้ง	ครั้ง	4	3	19
/ราย	ราย	9	6	45
นิเวศน์บำบัด	ครั้ง	8,784	5,418	4,338
/ราย	ราย	82,746	85,716	74,028
ให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองรายบุคคล	ราย	2,577	2,704	2,526
รายกลุ่ม	ครั้ง	95	98	102
/ราย	ราย	2,564	1,784	1,623
ฝึกผู้ปกครองร่วมรักษา	ราย	1,806	1,923	1,735

จากตาราง พบว่าจำนวนผู้ป่วยใหม่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในขณะที่ผู้ป่วยเก่ายังมีจำนวนคนไข้ไม่คงที่ สามารถเพิ่มและลดลงได้ตลอดเวลา และมียอดจำหน่ายไปยังหน่วยงานอื่นเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ส่วนการกระตุ้นพัฒนาการในรายกลุ่มกลับมีจำนวนครั้งลดลงทุกๆ ที่จำนวนผู้รับยังคงเท่าเดิม และจำนวนการทำกิจกรรมครอบครัวบำบัดมีสูงขึ้นอย่างชัดเจน และเน้นหนักในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในรายกลุ่มมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการเด็กเล็ก

ตารางแสดงจำนวนผู้มารับบริการส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก ภายในปี 2541 – 2543

รายการ	หน่วยนับ	ปีงบ. 41	ปีงบ.42	ปีงบ.43
บริการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการเด็กเล็ก				
ทำทะเบียนประวัติเด็กใหม่	คน	100	88	86
จัดกิจกรรมเสริมทักษะ	ครั้ง	1,047	1,235	1,225
	/ราย	22,214	22,872	19,693
ประเมินความสามารถทางพัฒนาการโดย	ราย	218	292	238
ใช้คู่มือทดสอบพัฒนาการเด็กของเดนมาร์ก				
ประเมินความสามารถทางเชาวน์ปัญญา	ราย	155	165	133
โดยใช้คู่มือประเมินความสามารถทางเชาวน์ปัญญาเด็กอายุ 2-15 ปี				
เฝ้าระวังภาวะทุพโภชนาการในเด็กเล็ก	ราย	1,099	1,128	966
ให้บริการแนะนำผู้ปกครองรายบุคคล	ราย	213	94	105

จากตาราง พบว่างานกิจกรรมในส่วนนี้มีแนวโน้มการจัดกิจกรรมเสริมทักษะมากขึ้นกว่าเดิมและการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองลดลงด้วย

สรุปผลการคาดคะเนจำนวนผู้เข้าใช้ในแต่ละพื้นที่บริการของโครงการ

ส่วนบริการผู้ป่วยนอก

คิดจำนวนการเข้าใช้ภายในส่วนบริการพร้อมกันเป็นจำนวน 50% ของจำนวนผู้เข้าใช้สูงสุดต่อวัน ประมาณ 13 คน ฉะนั้นพื้นที่โดยรวมในส่วนพักคอย และโรงรวมรอการตรวจของผู้เข้าใช้ จะมี 13 คน ซึ่งเมื่อรวมกับจำนวนผู้ปกครองของเด็กที่มาด้วย คิดเป็นจำนวน 2 เท่าของเด็ก เท่ากับ 26/ 1 เวลา

สำหรับห้องตรวจของคนไข้ในแต่ละครั้ง จะคิดจากการเข้ากะเวรของผู้ให้บริการใน 1 วันต่อภายในส่วนบริการผู้ป่วยนอก ซึ่งเป็นอัตราเดิมของเจ้าหน้าที่ของศูนย์เดิม คือ ส่วนบริการทางการแพทย์ ส่วนสังคมสงเคราะห์ ส่วนจิตวิทยา จะมีผู้ให้บริการ 2 คน ในแต่ละช่วงเวลา คือ ช่วงเช้าและช่วงเย็น

ส่วนภายในห้องการทำ Treatment และการทำบำบัดกลุ่มฝึกจากจำนวนผู้ที่ถูกนัดพบ และจากสถิติเดิม คือ ผู้ป่วยประมาณ 3 – 5 คนต่อการใช้พื้นที่ 1 ครั้ง

ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน เด็กเล็ก

คิดจากจำนวนผู้เข้าใช้จากส่วนบริการของศูนย์เดิม โดยในแต่ละห้องกิจกรรมจะประกอบด้วยเด็กที่เข้ารับการบำบัด ประมาณ 25 คน / ห้องกิจกรรม ซึ่งในจำนวนนี้ต้องบวกกับจำนวนของผู้ปกครองเด็กอีกด้วย ซึ่งคิดเท่ากับจำนวนของเด็ก ฉะนั้นรวมเป็นทั้งหมดประมาณ 50 คน / กลุ่มกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยภายในส่วนบริการนี้จะประกอบไปด้วยห้องกิจกรรม 2 กลุ่มๆ ละ 50 คนรวมเป็น 100 คน แยกย่อยเป็นเด็ก 50 คน ผู้ปกครองอีก 50 คน

ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวันเด็กโต

คาดคะเนจำนวนผู้เข้าใช้จากผลของสถิติ และกรณีศึกษาของโครงการใกล้เคียง โดยมีเด็กในห้องการทำกิจกรรม ประมาณ 20 คนโดยประมาณแบ่งเป็นกลุ่มกิจกรรมเดียว ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กเท่านั้น

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน

คาดคะเนจากจำนวนเด็กๆ จากศูนย์เดิม คือเด็กนักเรียน 2 กลุ่มๆ ละ 25 คนรวมเป็น 50 คนต่อภายในห้องกิจกรรมในส่วนบริการนี้

ส่วนบริการส่งเสริมทักษะทางอารมณ์

คาดคะเนจากกลุ่มเป้าหมายที่มาจากโรงเรียนต่างๆ ภายในเขตพื้นที่ภายในกรุงเทพฯ โดยจัดมาครั้งละประมาณ 20 - 25 คน ต่อกลุ่มในการเข้ารับบริการใน 1 ครั้ง ซึ่งเข้ารับบริการภายใน 1 วันเท่านั้น

ส่วนบริการส่งเสริมทางวิชาการ

คาดคะเนจากเป้าหมายของการให้บริการของสถาบันฯ ซึ่งโครงการได้ตั้งเป้าหมายไว้ในแต่ละส่วนบริการ ดังนี้

ห้องสมุด คาดคะเนจากจำนวนผู้เข้าใช้ในอดีต ซึ่งมีครั้งละมากที่สุด เป็นกลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งคิดเป็นจำนวนประมาณ 20 / ครั้งที่มีมากที่สุด

ห้องบรรยาย ประชุมสัมมนา คาดคะเนจากเป้าหมายของโครงการที่ต้องการที่จะรองรับผู้เข้าประชุมได้ถึง 100 คนในการบรรยายครั้งใหญ่ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาข้อมูลองค์ประกอบโครงการ

- 3.1 บทวิเคราะห์รายละเอียดองค์ประกอบของกิจกรรมที่เปิดให้บริการ
- 3.2 ความหมายและลักษณะการนำเสนอโครงการ
  - องค์ประกอบโครงการหลัก
  - องค์ประกอบโครงการรอง
- 3.3 การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบของแต่ละส่วนบริการ
  - ส่วนผู้ปวยนอก (O.P-D)
  - ส่วนส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็ก(Study Zone)
  - ส่วนบริการส่งเสริมทางวิชาการ
- 3.4 บทวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ
- 3.5 บทสรุปพื้นที่ทั้งหมดของโครงการ

กิจกรรมที่เปิดให้บริการ

กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใน สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ได้มาจากกิจกรรมเดิมของศูนย์สุขภาพจิต ผนวกกับแนวความคิดของการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และความต้องการของผู้ใช้โครงการ ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การเข้าใช้ของผู้รับบริการภายในสถาบัน ฯ ดังที่จะแสดงในตาราง ดังนี้

ส่วนบริการเดิมของศูนย์สุขภาพจิต	ประเภทของผู้ใช้	หน้าที่และจุดมุ่งหมาย	พฤติกรรมและความต้องการใหม่	ผลที่เกิดจากความต้องการ
ส่วนสำนักงาน (ส่วนการบริหารงาน)	ผู้ให้บริการ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงาน	บริหารงานและปฏิบัติงานตามหน้าที่ มีการติดต่อกันภายในส่วนสำนักงานมากกว่าคนภายนอก ประสานงานภายในหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนสำนักงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งสามารถที่จะรองรับเจ้าหน้าที่ในส่วนกลุ่มงานบริหารทั้งหมด - ห้องประชุมภายใน และส่วนเก็บข้อมูล - ส่วนพักผ่อนและ pantry - ห้องน้ำ
		ผู้อำนวยการ	บริหารงานภายในสถาบันฯ ติดต่อกับส่วนสำนักงานทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายบริการได้สะดวก ทำหน้าที่ประสานงานทั้ง 2 ส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องพักผู้อำนวยการ - ห้องประชุม - ห้องน้ำ - ส่วนทำงานเลขานุการ - พ.ท. พักคอยด้านหน้า
ส่วนสำนักงาน (ส่วนงานบริการ)	ผู้ให้บริการ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานบริการ	แบ่งการทำงานเป็น 2 ส่วน ทั้งการทำงานติดต่อกับส่วนบริการ และงานวิชาการในส่วนสำนักงาน ทั้งนี้จะต้องติดต่อกับผู้มารับบริการได้สะดวก พร้อมกับประสานงานกับฝ่ายบริหารและ ผู้อำนวยการได้ด้วย	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนสำนักงานของฝ่ายบริการในกลุ่มงานการแพทย์ กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ กลุ่มงานพยาบาล กลุ่มงานจิตวิทยา และกลุ่มงานจิตวิทยาครอบครัว - ห้องประชุมที่ใช้ติดต่อกับผู้รับบริการและระหว่างกลุ่มงาน สามารถขยายได้ 2 ห้อง - พ.ท. ในการติดต่อรับคำปรึกษา - ห้องรับคำปรึกษาทางโทรศัพท์และพักผ่อน - ส่วนเก็บข้อมูลและบริการคอมพิวเตอร์ - ห้องน้ำ และ pantry

ส่วนบริการเดิมของศูนย์สุขวิทยาจิต	ประเภทของผู้ใช้	หน้าที่และจุดมุ่งหมาย	พฤติกรรมและความต้องการใหม่	ผลที่เกิดจากความต้องการ
ส่วนบริการทางด้านวิชาการ	ผู้รับบริการ	เข้ามาศึกษาหาข้อมูล และรับฟังความรู้ทางด้านวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหาข้อมูลทางวิชาการโดยการเลือกสืบค้นหาเองได้ ทั้งในรูปแบบหนังสือและคอมพิวเตอร์ - ศึกษาข้อมูลโดยการเข้ารับการฝึกอบรมทางวิชาการ ประชุม , สัมมนา ซึ่งสามารถที่จะรองรับคนได้จำนวน 100 ที่นั่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องสมุดที่มีรูปแบบทั้งงานเอกสารและคอมพิวเตอร์ - บอร์ดให้ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ - ห้องประชุม สัมมนา ขนาด 100 ที่นั่ง - ห้องน้ำและบริการสาธารณะ - พ.ท.พักคอยที่เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าประชุม
	ผู้ให้บริการ	บรรณารักษ์	ให้บริการต่อผู้เข้าใช้ห้องสมุด	พ.ท. ส่วนบรรณารักษ์
		พนักงานต้อนรับและแจกเอกสาร พนักงานเสิร์ฟคูปอง	ให้บริการต่อผู้เข้าใช้ห้องประชุมใหญ่	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ท. ส่วนต้อนรับ แจกเอกสาร - พ.ท. ที่ให้บริการน้ำดื่มและอาหารว่าง, ห้องครัว ห้อง control เก็บข้อมูลเสิร์ฟคูปอง
ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก				
ส่วนบริการเดิมของศูนย์สุขวิทยาจิต	ประเภทของผู้ใช้	หน้าที่และจุดมุ่งหมาย	พฤติกรรมและความต้องการใหม่	ผลที่เกิดจากความต้องการ
ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวันเด็กเล็ก	ผู้รับบริการ	เข้ามารับการฝึกเรียนรู้ทางพัฒนาการให้เหมาะสมกับวัยในความเป็นจริง	การเข้ารับบริการโดยผู้ปกครองจะพาเด็กมาเรียนรู้โดยทำกิจกรรมร่วมกับเด็กในแต่ละกิจกรรมที่ศูนย์เปิดให้บริการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 25 คน รวม 50 คน	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการโรงพยาบาลกลางวันส่วนเด็กเล็ก, ห้องน้ำ - พ.ท. ส่วน Share Play Courtyard ที่ใช้ทำกิจกรรมในการปฏิสัมพันธ์ในสวนเด็กเล็ก - พ.ท. พักคอยในการรอรับ – ส่งเด็ก - พ.ท. ส่วนสนามเด็กเล่น Out-Door
		เข้ามารับการฝึกเรียนรู้พัฒนาการเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน	เข้ามาเรียนรู้พัฒนาการโดยเด็กจะเป็นผู้เรียนรู้เอง ผู้ปกครองมีหน้าที่ในกรรับ – ส่งเท่านั้น โดยจะทำกิจกรรมในแต่ละวันตามตารางการเรียนรู้ในแต่ละวันของศูนย์	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน - พ.ท. ส่วน Share Play Courtyard ที่ใช้ทำกิจกรรมในการปฏิสัมพันธ์ในสวนเด็กเล็ก ห้องน้ำ - พ.ท. พักคอยในการรอรับ – ส่งเด็ก - พ.ท. ส่วนสนามเด็กเล่น Out-Door

ส่วนบริการเดิมของศูนย์สุขภาพจิต	ประเภทของผู้ใช้	หน้าที่และจุดมุ่งหมาย	พฤติกรรมและความต้องการใหม่	ผลที่เกิดจากความต้องการ
ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวันเด็กโต	ผู้รับบริการ	เข้ามารับการฝึกเรียนรู้ทางพัฒนาการให้เหมาะสมกับวัยในความเป็นจริง	เข้ามาเรียนรู้โดยเด็กที่เข้ามาเรียนรู้ตามลำพังเช่นเดียวกับส่วนพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องกิจกรรมส่วนโรงพยาบาลกลางวันเด็กโต - ส่วนเพาะชำ - ส่วนบอร์ดแสดงผลงาน
ส่วนบริการส่งเสริมทักษะชาวอารมณ		เข้ามาใช้บริการเรียนรู้ทักษะทางชาวอารมณ การอยู่ร่วมกันในสังคม	เข้ามาเรียนรู้โดยเด็กเข้ามาพร้อมกับทางโรงเรียนที่พามา ประมาณ 20 คน มาร่วมกันทำกิจกรรมใน พ.ท. กิจกรรมโดยมีการเรียนในห้องและทำกิจกรรมกลางแจ้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ลานกิจกรรมกลาง - ห้องฝึกทักษะทางชาวอารมณ - ทางเชื่อมต่อส่วน Daycare และ Nursery
ส่วนกลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพ	ผู้ให้บริการ	ดูแล ควบคุมต่อส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการทุกส่วน และเป็นจุดพักผ่อน จันท.	ตอบรับกับส่วนบริการได้อย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง และเป็นจุดที่เริ่มต้นในการสังเกตการณ์รับเด็กที่เข้ามาอยู่ใหม่ และสังเกตพฤติกรรมเด็กที่อยู่เก่า รับฟังคำปรึกษาการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ในแต่ละส่วนงาน - ห้องสังเกตการณ์และทดสอบพัฒนาการ - ส่วนประชุม , pantry , พักผ่อนเจ้าหน้าที่ - ส่วนพักคอยผู้รับบริการ - ห้องน้ำ และส่วนบริการสาธารณะ
ส่วนบริการโถงสาธารณะ				
ส่วนบริการเดิมของศูนย์สุขภาพจิต	ประเภทของผู้ใช้	หน้าที่และจุดมุ่งหมาย	พฤติกรรมและความต้องการใหม่	ผลที่เกิดจากความต้องการ
ส่วนโถงสาธารณะ	ผู้รับบริการ	เข้ามาสอบถามข้อมูล บอกจุดให้บริการในแต่ละส่วนบริการ	เข้ามาสอบถาม ขอข้อมูลในสถาบัน และให้บริการแจกเอกสารต่างๆ เป็นจุดต้อนรับจุดแรกของโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่พักคอย - ส่วนนิทรรศการให้ข้อมูลข่าวสาร - เคาท์เตอร์ประชาสัมพันธ์ - ห้องน้ำ และส่วนบริการสาธารณะ
	ผู้ให้บริการ	บริการให้ข้อมูลข่าวสาร	รับการติดต่อ ให้ข้อมูล เอกสารรวมถึงคำแนะนำต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - เคาท์เตอร์ประชาสัมพันธ์ - ส่วนเก็บเอกสารในการแจกต่างๆ
ส่วนบริการโรงอาหาร				
ส่วนโรงอาหาร :	ผู้รับบริการ	รับประทานอาหาร	รับประทานอาหารต่างๆ โดยผู้ใช้บริการมีมากขึ้นเนื่องจากรวมผู้ใช้จากส่วนขององค์การเภสัชเข้ามาด้วย	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ในการซื้ออาหาร - พื้นที่ในการรับประทานอาหาร - ส่วนบริการสาธารณะ ห้องน้ำ

ส่วนบริการเดิมของศูนย์สุขวิทยาจิต	ประเภทของผู้ใช้	หน้าที่และจุดมุ่งหมาย	พฤติกรรมและความต้องการใหม่	ผลที่เกิดจากความต้องการ
	ผู้ให้บริการ	เตรียมและบริการในการขายอาหาร และส่งอาหารต่อส่วนบริการต่างๆ ด้วย	ขายและเตรียมอาหาร โดยทางโครงการมีการร่วมด้วยกับร้านค้าต่างๆ ด้วย	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ท. การขายอาหาร - ส่วนล้างและเก็บต่างๆ - Back Of The House ของโครงการ
ส่วนบริการผู้ป่วยนอก				
ส่วนบริการเดิมของศูนย์สุขวิทยาจิต	ประเภทของผู้ใช้	หน้าที่และจุดมุ่งหมาย	พฤติกรรมและความต้องการใหม่	ผลที่เกิดจากความต้องการ
ส่วนบริการผู้ป่วยนอก	ผู้ให้บริการ	ให้บริการในการเข้ารับการตรวจรักษาของผู้ให้บริการ	แยกส่วนพื้นที่บริการในส่วนเวรระเบียบนอนรับและส่วนตรวจรักษาออกจากกัน และแยกส่วนการทำงานในส่วนจิตวิทยาออกโดยสิ้นเชิงเนื่องจากไม่มีความเกี่ยวเนื่องกัน และจัดพื้นที่สำหรับแยกส่วนการใช้สอยส่วนเด็กที่มีคดีเดียวพื้นที่เป็นการร่วมมือกับส่วนสอบสวนคดีของตำรวจ และพื้นที่พักผ่อนของผู้ให้บริการไว้ด้วยเนื่องจากส่วนบริการนี้เป็นการรวมส่วนกลุ่มงานบริการทั้งหมดไว้	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนเวรระเบียบ และเก็บประวัติคนไข้ - ห้องตรวจรักษาคนไข้ในแต่ละส่วน - ส่วนในการจ่ายยาและเก็บอุปกรณ์เวชภัณฑ์ - ห้องสังเกตการณ์และห้องสอบสวน - ทางเชื่อมต่อเนื่องในการให้บริการห้องตรวจ - ห้องประชุม pantry และส่วนพักผ่อน จนท.
	ผู้รับบริการ	เข้ารับบริการในการตรวจรักษาในส่วนต่างๆ	รับบริการต่อเนื่องกันตาม Flow Chart ลำดับการให้บริการภายในแต่ละส่วนทั้งส่วนการแพทย์ สังคมสงเคราะห์ และส่วนบริการทางจิตวิทยา	<ul style="list-style-type: none"> - พ.ท. พักคอยในส่วนเวรระเบียบ - ส่วนสนามเด็กเล่น - ส่วนพักคอยในการตรวจรักษา - ห้องทดสอบพัฒนาการ - ส่วนพักคอยในส่วนจิตวิทยา - ส่วนบริการสาธารณะ และห้องน้ำ

จากผลที่เกิดจากความต้องการของผู้ใช้โครงการ ทำให้สามารถสรุปองค์ประกอบและคำจำกัดความของขอบเขตโครงการในการทำงานได้ ดังนี้

ความหมายและลักษณะการนำเสนอโครงการ

ลักษณะการนำเสนอโครงการหลักของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น คือ จะนำเสนอองค์ประกอบของโครงการในแต่ละส่วนที่ได้ทำการออกแบบ ถ่ายทอดออกมาเป็น ส่วน Presentation เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการ โดยองค์ประกอบหลักของโครงการ ได้แก่

- ส่วนบริการผู้ป่วยนอก (O. P. D.)
- ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- ส่วนบริการทางด้านวิชาการ
- ส่วนบริการโณงสาธารณะ

ความหมายและลักษณะการนำเสนอโครงการรอง

ความหมายของโครงการรองของโครงการนี้ คือ องค์ประกอบของโครงการที่จะทำการศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน และทำการวาง lay out เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการ และเหมาะสมกับอาคาร เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการ โดยองค์ประกอบของโครงการรอง ได้แก่ ส่วนห้องสมุด ส่วนร้านอาหาร และส่วนสำนักงาน

ส่วนบริการผู้ป่วยนอก (O.P.D.)

ส่วนบริการผู้ป่วยนอก เป็นส่วนบริการในการตรวจรักษาคนไข้ อีกทั้งยังเป็นส่วนในการรับเด็กพิเศษก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การตรวจรักษาภายในส่วนบริการผู้ป่วยนอกนี้จากเดิมเป็นการรวมส่วนรักษาของการบริการทางการแพทย์สังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา ไว้รวมกัน ซึ่งเป็นที่มาของปัญหาต่างๆ มากมาย จนกระทั่งโครงการได้ทำการศึกษาจากกรณีศึกษาของโครงการใกล้เคียง เพื่อนำมาพัฒนาและแก้ปัญหาภายในส่วนบริการผู้ป่วยนอกภายในโครงการ โดยทำการศึกษาจากสภาพปัญหาเดิมภายในส่วนบริการและการศึกษาจากกรณีศึกษาโครงการประเภทเดียวกัน ดังนี้

1. ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ
2. โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์สาเหตุของการปรับปรุงโครงการ

สาเหตุที่ 1   **ปรับเปลี่ยนเพื่อยกระดับความสามารถของศูนย์เดิม**
 โดยมีการปรับเปลี่ยนในด้านรูปแบบการดำเนินการ (**REENGINEERING**)

ปัญหาที่ 1   **พื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วนบริการเดิม**
ไม่สามารถรองรับกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น

ส่วนบริการผู้ป่วยนอก (O. P. D.)

การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

ห้องน้ำที่สำหรับห้องตรวจและส่วน
บริการของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

แกนสัญจรในส่วนห้องตรวจที่แคบ
และต้นสวนกับผนังที่มีสีไม่เข้มแล้ว
ทำให้อุณหภูมิและชื้นเกินไป

ผนังด้าน E - W ถูกปิดกั้นเป็นผนังที่ค่อนข้าง
ทึบเนื่องจากเปิดช่องแสงน้อยเหมาะ
สำหรับกิจกรรมที่ไม่ต้องการมุมมองและ
ทัศนียภาพภายนอกเท่าไรนัก

ผนังภายในเป็นผนังเบาสามารถ
แล้วเปลี่ยนแปล Space ในส่วนนี้ได้

ส่วนห้องตรวจที่ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน
โดยแกนสัญจรจากทางเข้าห้องพบผู้
เชี่ยวชาญมองที่สามารถมองออกไปด้าน
นอก ทำให้จากที่มีพื้นที่แคบอยู่แล้ว ยิ่ง
อึดอัดมากขึ้น ส่วนผนังด้านซ้ายมีมุมมองที่
ออกไปสู่สนามเด็กเล่นด้านนอก

ส่วนบริการกรรมเป็นส่วนที่มีของ
ค้ำบนเพดานโดยไม่มีส่วนช่องทำ
คาง เนื่องจากในอดีตภายในส่วนนี้มี
การเคลื่อนย้าย จึงต้องการควบคุม
สภาพแวดล้อมในปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว
เป็นเพียงส่วนทำงานตามเอกสารของ
ส่วนบริการเท่านั้น

เคาน์เตอร์จำหน่ายและคิดเงินที่ค่อนข้าง
กับส่วนบริการกรรม และที่วางเปิดโล่ง
กับกับส่วนพักคอยโสต

ส่วนพื้นที่พักคอยเป็นส่วนที่ถูกปิดล้อม
ด้วยส่วนใช้สอยต่างๆ เป็นศูนย์กลางของ
พื้นที่ในส่วน O.P.D.

ส่วนโสตศอนาสิกและทันตกรรมและ
หรือกระตุ้นความการที่มีเพื่อจะ
แสดงด้านบนเท่านั้นเชื่อมกับส่วน
ของตรวจที่ติดกัน

กับส่วน O.P.D. ที่เป็น
บิกที่ขึ้นออกไปจากส่วนของ
อาคารซึ่งเปิดมุมมองออกไป
สู่ด้านทิศ N ส่วนสนามเด็กเล่น
โดยเท่านั้น

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

- การนำส่วนเวชระเบียนแยกจากพื้นที่บริการ ทำให้เกิดความไม่สะดวก
- พื้นที่พักคอยไม่สัมพันธ์กับพื้นที่บริการ
- พื้นที่ส่วนห้องตรวจขาดความเป็นส่วนตัว
- สภาพของทางสัญจรคับแคบ อึดอัด
- การจัดพื้นที่ห้องน้ำไม่สามารถแยกประเภทผู้ใช้

- พื้นที่พักคอย
- พื้นที่เด็กเล่น
- core อาคาร
- ประชาสัมพันธ์
- เวชระเบียน
- เก็บประวัติ
- ส่วนห้องตรวจ
- ห้องเภสัชกรรม
- ห้องน้ำผู้ให้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษา การจัดส่วนบริการผู้ป่วยนอก (O. P. D.)

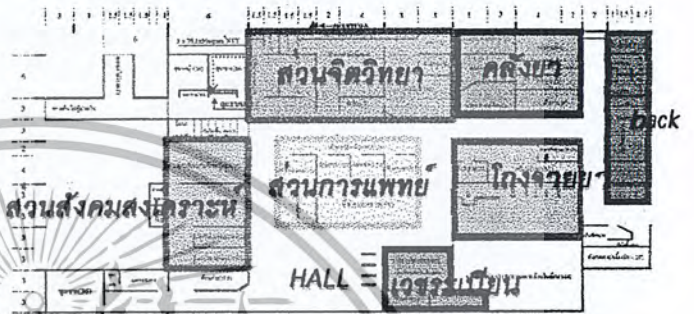
ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ

ลักษณะการจัดผังของส่วนบริการ

การแยกส่วนการทำงานของจิตแพทย์ นักสังคม และนักจิตวิทยา โดยจัดให้ส่วนบริการของแพทย์และนักสังคมอยู่ด้านหน้าต่อเนื่องกับส่วนพักคอยหลักต่อเนื่องกับเวชระเบียนแยกส่วนจ่ายยาไว้อีกโถงหนึ่งแยกส่วนของนักจิตวิทยาออกไปด้านหลัง

สิ่งที่นำมาศึกษา

ระบบการจัดผังโดยรวมของส่วนบริการ โดยการแยกประเภทของบุคลากรออกเป็นโซนๆ

รายละเอียดองค์ประกอบบางชนิดที่จำเป็นต่อโครงการ

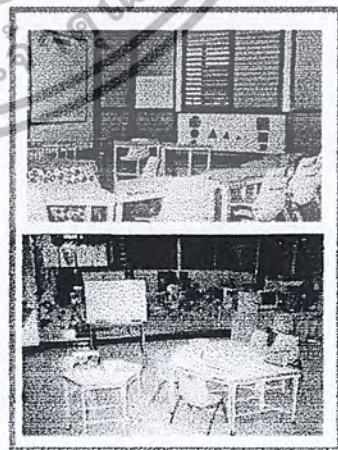
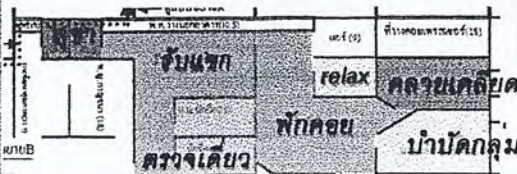

- ส่วนบริการทางจิตแพทย์**
- ส่วนเคาท์เตอร์ล้างมือด้านหลัง
  - ส่วนพักคอย
  - การร่วมสวดคิดกรองใจในนี้

- ส่วนบริการสังคมสงเคราะห์**
- การต่อเนื่องส่วนการศึกษาพิเศษ
  - ห้องการศึกษาพิเศษ

ส่วนบริการทางจิตวิทยา

- ส่วนพักคอยภายใน
- ห้องทำกรมนำบัดกลุ่ม
- ห้อง relax ผ่อนคลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

ลักษณะการจัดผังของส่วนบริการ

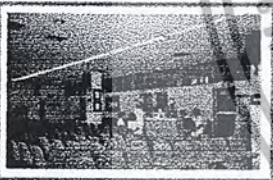
- มีการแยกส่วนการทำงานของบุคลากรในแต่ละประเภทเช่นเดียวกับศูนย์เหนือ
- Planing ของส่วน O. P. D. ของโรงพยาบาล คือให้คนไข้เดินเข้าตามส่วนบริการที่เรียงลำดับตาม Flow Chart

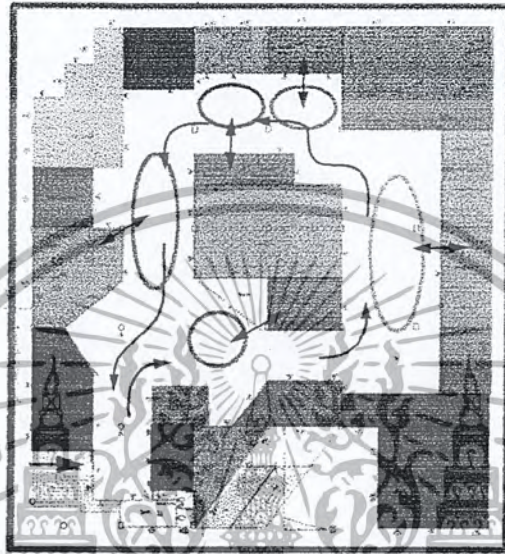
ส่วนเด็กเล่นใช้ร่วมกันทั้ง O. P. D.

สภาพบรรยากาศมีลักษณะเช่นเดียวกับ รพ. ทั่วไปแต่มีสีส้มมากขึ้น

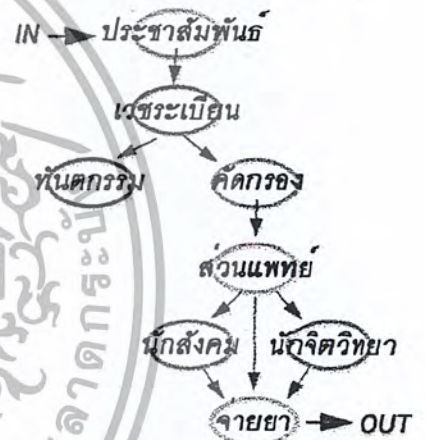
ใช้สีเป็นตัวบอกทาง wayfinding

■ ส่วนประชาสัมพันธ์	■ ห้องตรวจแพทย์
■ ส่วนเด็กเล่น	■ ห้องคิดกรอง
■ ส่วนห้องน้ำ	■ ห้องซักประวัติ
■ core บันไดและลิฟท์	■ ห้องนักสังคม
■ ห้องทำบัตร	■ ห้องนักจิตวิทยา
■ เวชระเบียน	■ ห้องฉายยา
■ ส่วนทันตกรรม	■ ห้องเภสัชกร
■ ห้อง Lab	■ คลังยา

ความสัมพันธ์ของที่นั่งพักคอยกับส่วนบริการจับกันเป็นคู่ๆ

เส้นทางสัญจรต่อเนื่องกันตาม Flow Chart

องค์ประกอบภายในห้องตรวจ เฟอร์นิเจอร์สำหรับเด็ก

สิ่งที่นำมาศึกษา

ลักษณะการจัดผัง Plan ที่บ่งบอกเส้นทางสัญจรใน Flow Chart การใช้สีเป็น Environmental Graphic ตามเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษารายละเอียดของคำประกอบย่อยภายในส่วนบริการผู้ป่วยนอก

1. บริเวณติดต่อสอบถาม

ควรอยู่ใกล้ทางเข้ามากที่สุด เห็นได้ง่ายเพื่อให้ติดต่อได้ง่าย จัดให้มีบริเวณพักคอยเพียงพอ มีพนักงานต้อนรับคอยให้คำแนะนำ โดยอาจจะเป็นโต๊ะเหนือเคาท์เตอร์ต้อนรับ

2. ส่วนเวชระเบียน

ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลประวัติของผู้ป่วยทั้งหมดที่เข้ารับการรักษา เป็นเสมือนตัวเชื่อมระหว่างส่วนการรักษาผู้ป่วยกับส่วนบริหาร ขณะที่ผู้ป่วยได้เข้ามารับการรักษา ส่วนบริการนี้จะเป็นตัวในการเก็บข้อมูล ประวัติต่างๆ ไว้ เพื่อนำมาทำการวินิจฉัยในการรักษาต่อไป ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัยโรค และในการทำสถิติต่างๆ โดยปกติบันทึกเหล่านี้จะเก็บไว้ได้นาน 5 ปี หลังจากนั้นจะจำหน่าย หรือถ่ายเป็นไมโครฟิล์ม

3. ส่วนบริการทางการแพทย์

เป็นฝ่ายที่มีหน้าที่ให้บริการทางการแพทย์ การรักษา บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยโรคจิต เป็นส่วนหลักของโครงการที่ต้องมีการคำนึงถึงการออกแบบเป็นอย่างมาก แต่ละฝ่ายจะต้องมีการจัดหน้าที่ใช้สอย ให้มีความเหมาะสม การยกการใช้งานระหว่าง เจ้าหน้าที่ ผู้ป่วยโรคจิต ญาติ หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการบริการ ให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการใช้งานติดต่อ และความปลอดภัย ง่ายต่อการควบคุมดูแล ประกอบด้วย

1. บริเวณพักคอยติดต่อ (waiting area)
2. ห้องจิตแพทย์และห้องตรวจ (nurse station)
3. ห้องพักพยาบาล (nurse room)
4. โต๊ะเยี่ยม ใช้ทานอาหาร หรือพักผ่อน (day space)
5. บริเวณทำอาชีพบำบัด (occupational room)
6. ห้องทักกิจกรรมบำบัด (therapy room)
7. ห้องเครื่องมือรักษา (utility room)
8. ห้องสังเกตการณ์ (observation room)
9. บริเวณเตรียมอาหาร (pantry)
10. ห้องพักพนักงาน ห้องน้ำ ห้องส้วม
11. ส่วนมาส์ทกรรม

บริเวณโถงพักคอยติดต่อ

เป็นบริเวณที่ควรอยู่ติดต่อกับทางเข้าออก ให้บุคคลภายนอก เป็นส่วนติดต่อสอบถาม ให้บุคคลภายนอก หรือผู้ที่ต้องการติดต่อได้สะดวก สามารถเห็นได้ชัดเจนจากประตูทางเข้าออก บริเวณนี้จึงควรเป็นที่โล่ง มีที่นั่งพักคอย และส่วนเด็กเล่นสำหรับเด็กๆ ด้วย ในระหว่างการรอเรียก

ห้องจิตแพทย์และห้องตรวจ

มีการแยกเป็นห้องของจิตแพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อใช้เป็นห้องในการทำงาน และทำจิตบำบัดเดี่ยว (individual therapy) บรรยากาศในห้องต้องสดชื่น มีบรรยากาศเป็นส่วนส่วนตัว ความ

คุมเสียงอย่างดี มิให้ลอดออกมาและเข้าไปได้ เพราะคนไข้จะสามารถพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ได้อย่างสบายใจ เล่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักผู้ญาติเห็นว่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องเปิดเผยชีวิตประวัติส่วนตัว ระบายความในใจออกมาให้ทราบ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการรักษา ซึ่งไม่ต้องการให้คนอื่นรับรู้ ขนาดของห้องต้องไม่ใหญ่ หรือเล็กจนเกินไปจนเกิดความอึดอัด

โถงเยี่ยมใช้ทานอาหารและพักผ่อน

เป็นบริเวณส่วนกลางในการทำกิจกรรม เป็นที่สำหรับใช้ทำกิจกรรม ควรเป็นที่ที่มีความยืดหยุ่น (flexibility) ในการใช้งาน สามารถปรับเปลี่ยนประโยชน์การใช้งานได้ เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ ซึ่งอาจจะมีการเชื่อมโยงกับพื้นที่ย่อยในการทำกลุ่มกิจกรรม เพื่อการเชื่อมต่อไปสู่พื้นที่ๆ เป็นส่วนตัวต่างๆ

Personal space → small group space → common area

ซึ่งพื้นที่ย่อยในการทำกลุ่มกิจกรรม (small group space) จะทำการเชื่อมโยงไปสู่พื้นที่ส่วนกลาง ซึ่งจะมี nursing staff เป็นจุดที่ทำการควบคุมอยู่

กิจกรรมบำบัด

กิจกรรมบำบัด เป็นอีกรูปแบบหนึ่งในงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ (rehabilitation) ที่เป็นการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ที่มีความพิการทั้งทางร่างกาย และจิตใจ โดยการประยุกต์ดัดแปลงกิจกรรมต่างๆ ชีวิตประจำวันของผู้ป่วยเป็นสื่อในการรักษา

จุดมุ่งหมายหลักของกิจกรรมบำบัดในผู้ป่วยจิตเวช คือ การให้ผู้ป่วยได้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียด ให้เกิดความภาคภูมิใจ มีความเชื่อถือตนเอง ตลอดจนการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการมีจิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

การดำเนินการประกอบด้วยทีมจิตเวช และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ทำงานกันเป็นกลุ่ม ดำเนินการจัดรายการต่างๆ กำหนดหลักการตารางการบำบัด และยาที่ใช้ในการรักษา

รายการต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะชุมชน กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น ในแต่ละรายการจะช่วยกระตุ้นให้คนไข้ได้รู้จักการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อคนไข้ ในการที่จะออกไปร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนต่อไปในภายหน้า

Group Therapy Space

เป็นห้องโถงโล่งกว้างพอสำหรับคนไข้ที่จะมาใช้ในการทำกิจกรรมหรือทำกลุ่มบำบัด สมาชิกในกลุ่มควรมีประมาณ 8-9 คน บริเวณนี้ควรมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทำให้ไม่รู้สึกอึดอัด คนไข้กล้าแสดงออก อันเป็นผลดีต่อการรักษา บริเวณนี้ควรอยู่ใกล้กับ nurse station และ staff lounge เพื่อสามารถสังเกตการณ์ได้

Therapy Room

ใช้เป็นห้องประชุมคนไข้ และทีมจิตเวช เพื่อพูดคุยปรึกษากัน ตลอดจนเพื่อการบำบัดรักษาคนไข้ ในขณะที่เดียวกันก็อาจใช้เป็นที่ประชุมคนไข้กับเจ้าหน้าที่บุคลากร ในการชี้แจง ให้การศึกษาแก่ญาติคนไข้ เพื่อประสานรอยร้าวระหว่างคนไข้กับครอบครัว ทั้งนี้ต้องจัดให้อยู่ในที่ที่มีความเป็นส่วนตัวปราศจากการรบกวนที่มีทัศนวิสัยที่ดี เนื้อที่เพียงพอต่อคนไข้

ห้องสังเกตการณ์

เป็นห้องแยกพิเศษ ใช้สำหรับแยกผู้ป่วยที่เข้ามาทำการรักษาใหม่ หรือผู้ป่วยที่มีอาการคลุ้มคลั่ง มีการทำร้ายตนเอง หรือผู้อื่น ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งจะอันตรายต่อตนเอง และผู้อื่นด้วย เป็นการควบคุมผู้ป่วยเพื่อระงับการคลุ้มคลั่ง และเป็นการรอระยะเวลาของการออกฤทธิ์ยา เช่นยาต้านเศร้า และมีสำคัญเป็นการ..

สังเกตการณ์ของผู้รักษาที่ใช้ในการดูอาการของคนไข้ และพัฒนาการการเรียนรู้ต่างๆ โดยที่เด็กไม่รู้ตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรเป็นห้องที่มีการมองเห็นจากห้องที่ผู้รักษาใช้ในการสังเกต พฤติกรรม โดยมองเห็นผ่านจากกระจก 2 ด้านที่คนไข้ไม่สามารถมองเห็นตัวผู้รักษาได้แต่ผู้รักษามองเห็นคนไข้ได้

ห้องพักพนักงาน

ใช้เป็นห้องพักของแพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ ควรอยู่ใกล้กับทางเข้าออก ของพนักงาน และสามารถติดต่อกับส่วนงานได้สะดวก ในขณะเดียวกันควรมีความเป็นส่วนตัว เพื่อมิให้ถูกรบกวน และมีทัศนวิสัยที่ดี สามารถมองเห็นภายนอกอาคารได้ ห้องพักนี้ไม่ควรแยกเป็นหลายๆ ห้องสำหรับแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เพราะที่มจิตเวชนี้ต้องการความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแง่ต่างๆ ตลอดจนปัญหาของคนไข้ในโครงการ ภายในห้องพักนี้อาจมี pantry เล็กๆ สำหรับเตรียมเครื่องดื่ม ตู้หนังสือ เก้าอี้พักผ่อนต่างๆ ตามอัธยาศัย

ส่วนเภสัชกรรม

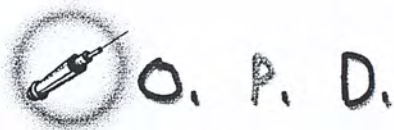
มีหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหายา สำหรับใช้กับผู้ป่วย ภายในโครงการ รวมทั้งการให้คำแนะนำในเรื่องการใช้ยา ประกอบด้วย

ส่วนเคาท์เตอร์จ่ายยา และจัดเตรียมยาสำหรับคนไข้ประเภทต่างๆ โดยทำการจ่ายยาตามใบรับสั่งของแพทย์ และจะต้องประกอบด้วยที่เก็บยาสำเร็จ ที่ประกอบยา ห้องเภสัชกรซึ่งห้องเหล่านี้จะต้องสามารถเก็บรักษาอย่างเหมาะสม และถูกต้องตามวิธีการรักษา ต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ การถูกแสง เพื่อการรักษาคุณภาพของยา และป้องกันยาหมดอายุก่อนถึงเวลา

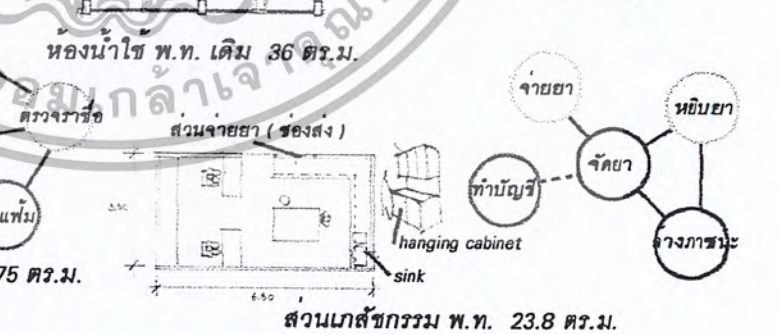
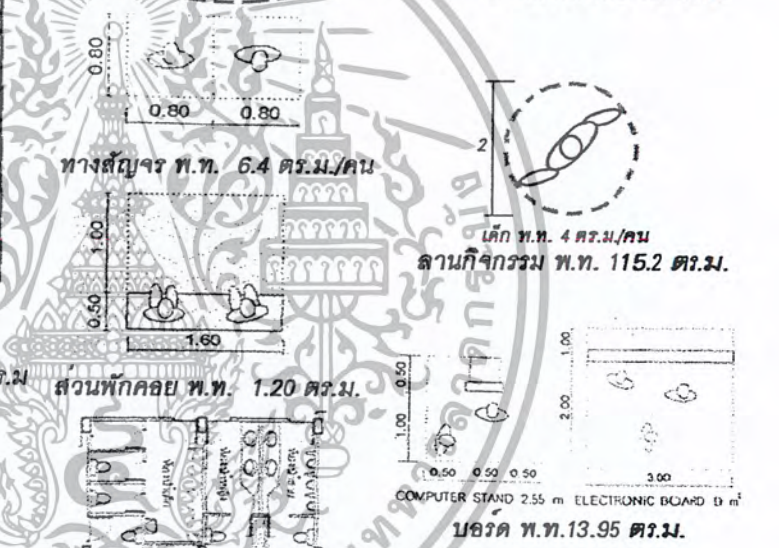
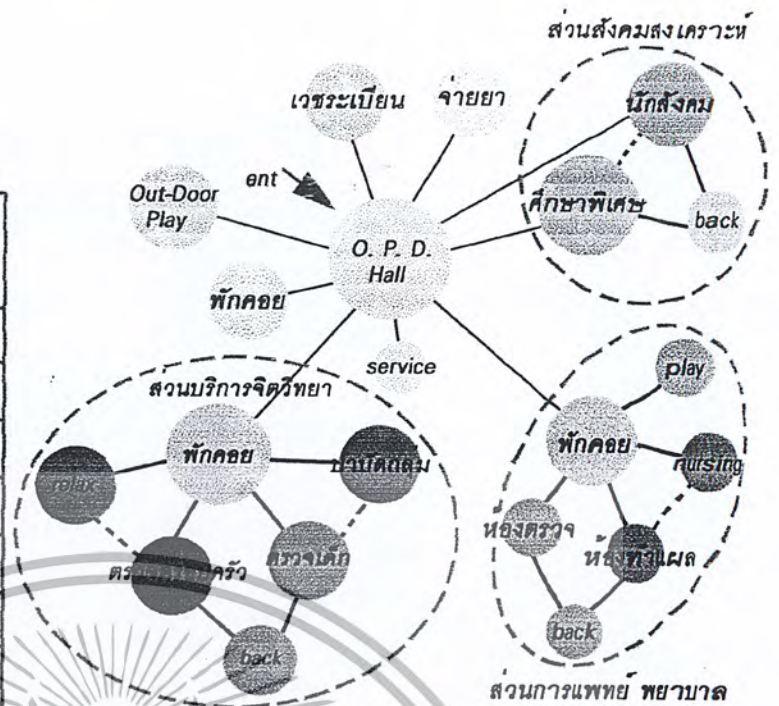
ส่วนเภสัชกรรมนี้สามารถแยกออกมาต่างหาก ควรเป็นห้องที่มีความเป็นส่วนตัว เพื่อป้องกันการถูกรบกวนจากบุคคลภายนอก และคนไข้

บริเวณต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว จะต้องมีการบ่งชี้ถึงหน้าที่ใช้สอย ของแต่ละบริเวณอย่างชัดเจน

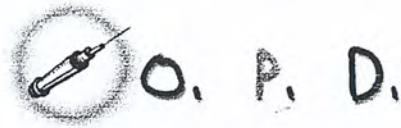
นอกจากความสัมพันธ์ภายในแต่ละพื้นที่ต่างๆ คนไข้จะต้องมีความสัมพันธ์กับบริเวณที่โล่งและภูมิสถาปัตยกรรม (open space & landscape) ภายในศูนย์รู้จักและมีความสัมพันธ์กับโลกภายนอกด้วย จะต้องมีการบอกเวลา ที่สามารถมองเห็นได้ง่ายชัดเจน แต่ควรทำให้ดูน่าสนใจ ในแต่ละบริเวณที่กล่าวไปนั้น จะต้องออกแบบให้มีความยืดหยุ่นได้โดยคำนึงถึงความประหยัดเป็นพื้นฐาน การออกแบบ space หนึ่งๆ อาจใช้หลายหน้าที่ เช่น บริเวณพักผ่อน ส่วน small group space อาจใช้เป็นที่รับประทานอาหาร พักผ่อน บันเทิง และกิจกรรมอื่นๆ ในกลุ่มย่อยๆ

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท./รวม	อ้างอิง
เวชระเบียน	●	●		33.75	33.75	ศูนย์เดิม
รับ - จ่ายยา	●	●	2	3.6	7.2	ศูนย์เดิม
พักคอย		●	22	1.2	26.4	ศูนย์เดิม
เตียงภายใน	●	●	22	0.64	14.08	ศูนย์เดิม
เภสัชกรรม	●		2	23.8	23.8	ศูนย์เดิม
ห้องน้ำ		●	-	33	33	
ส่วนการแพทย์					71.34	
นักสังคม					60.3	
นักจิตวิทยา					33.67	
พ.ท.รวม					353.48	
ทางสัญจร	30 %			106.04		
สรุป พ.ท.				460		

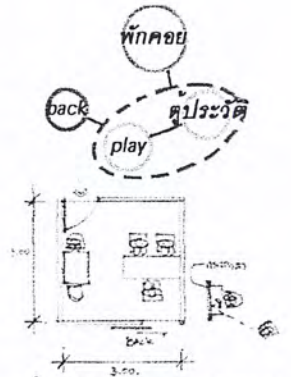

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนนักสังคมสงเคราะห์

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท./รวม	อ้างอิง
ห้องนักสังคม	●	●	3	9	18	case study
ศึกษาพิเศษ	●	●	16	36	36	case study
back	●	●	4	1.8	1.8	case study
w.c.	●	●	4	4.5	4.5	case study
พ.ท.รวม					60.3	

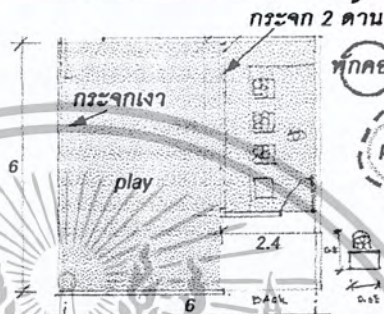

ห้องการศึกษาพิเศษ พ.ท. 36 ตร.ม.

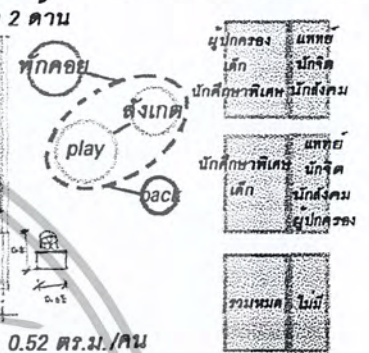
ห้องนักสังคม พ.ท. 9 ตร.ม.

ส่วนการแพทย์และพยาบาล

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท./รวม	อ้างอิง
ห้องตรวจ	●	●	3	9	18	case study
ห้องทำแผล	●	●	2	7.5	7.5	case study
ส่วนพยาบาล	●	●	2	6.84	6.84	case study
พักคอย		●	18	1.2	21.6	A. D.
play area		●	12	1	12	A. D.
back	●		3	1.8	5.4	case study
พ.ท.รวม					71.34	

ศึกษาพิเศษ พ.ท. 0.52 ตร.ม./คน

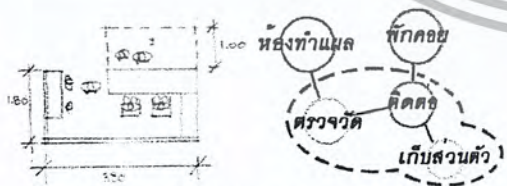

ส่วนการแพทย์ พยาบาล

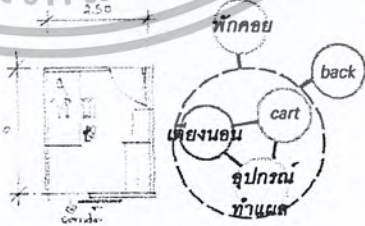

ห้องตรวจแพทย์ พ.ท. 9 ตร.ม.

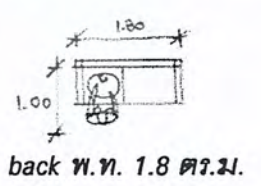
ทางสัญจร พ.ท. 6.4 ตร.ม./คน

เคาท์เตอร์พยาบาล พ.ท. 6.84 ตร.ม.

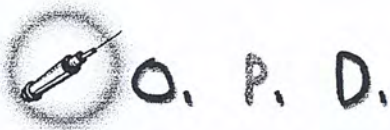

ห้องทำแผล พ.ท. 7.5 ตร.ม.

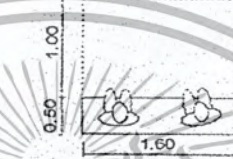
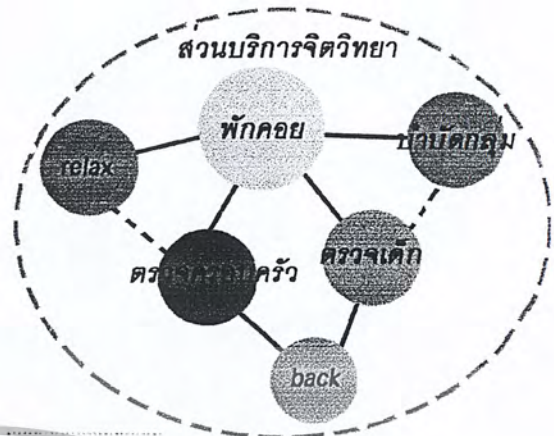
back พ.ท. 1.8 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

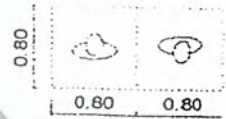

ส่วนบริการทางจิตวิทยา

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท.รวม	อ้างอิง
ห้องตรวจเด็ก	●	●	3	7.5	7.5	case study
ห้องครอบครัว	●	●	3	7.5	7.5	case study
บำบัดกลุ่ม	●	●	6	23.11	23.11	case study
พักผ่อน		●	6	27.2	27.2	case study
ห้อง relax			10	1.2	12	A. D.
back	●	●	3	1.8	1.8	case study
w.c.	●	●	3	4.6	4.5	case study
พ.ท.รวม					83.61	

ส่วนพักผ่อน พ.ท. 1.20 ตร.ม.

ทางสัญจร พ.ท. 6.4 ตร.ม./คน

บำบัดกลุ่ม พ.ท. 23.11 ตร.ม.

กิจกรรม พ.ท. 15.91 ตร.ม.

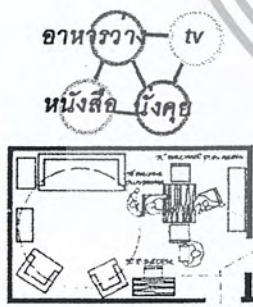
เก็บอุปกรณ์

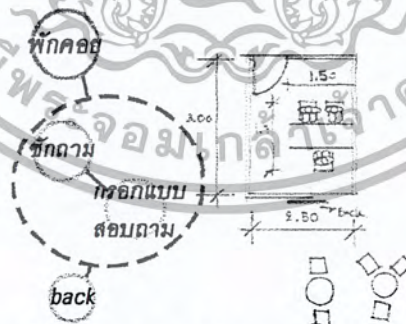
เก็บอุปกรณ์ พ.ท. 1 ตร.ม./คน

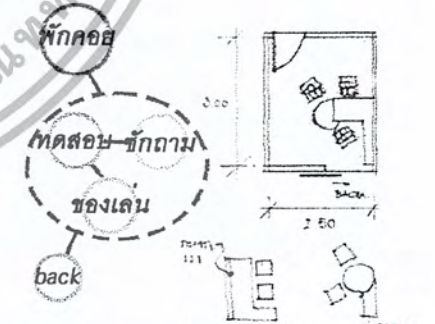
ห้องน้ำ พ.ท. เดิม 9 ตร.ม.

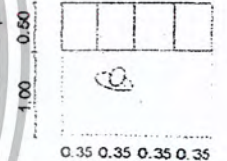
ส่วน relax พ.ท. 27.2 ตร.ม.

ห้องตรวจครอบครัว พ.ท. 7.5 ตร.ม.

ห้องตรวจเด็ก พ.ท. 7.5 ตร.ม.

locker พ.ท. 0.52 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

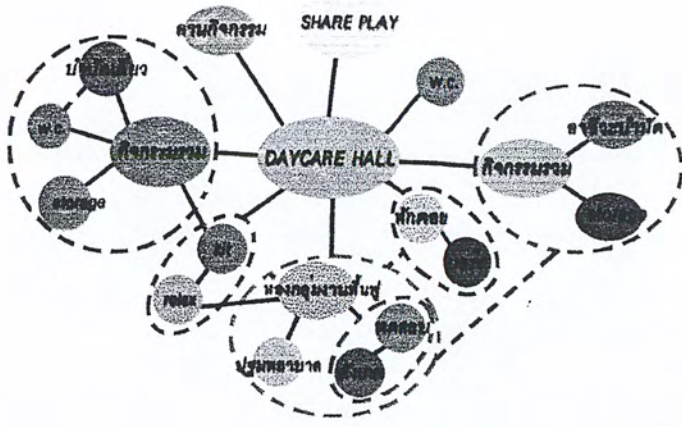
ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กนี้เป็นการผนวกกันระหว่างส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวันเด็กเล็ก และส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของศูนย์เดิม และองค์ประกอบใหม่ของโครงการที่เพิ่มขึ้นในส่วนโรงพยาบาลกลางวันเด็กโต และส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ รวมกันเป็นส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยลักษณะการเรียนรู้ยังคงไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก

จากลักษณะของการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างกันในแต่ละประเภท แต่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กันในด้านของการดำเนินกิจกรรม การอยู่ร่วมกันอยู่เสมอ ทำให้การจัดส่วนบริการในอดีตที่มีการแยกขาดเด็กแต่ละประเภทอย่างสิ้นเชิง ไม่สามารถนำมาใช้ได้กับแนวความคิดใหม่ทางการเรียนรู้ทางด้านEQ ในการจัดส่วนบริการของเด็กแต่ละประเภท ให้มีการเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดการภายในตน และการปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม จึงใช้ลักษณะของการแตกองค์ประกอบภายในแต่ละส่วนบริการจากเดิม ให้เกาะกลุ่มร่วมกันในลักษณะกิจกรรมเดียวกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใน 2 ลักษณะ โดยทำการแตกองค์ประกอบภายในส่วนบริการย่อยต่างๆ อาทิ เช่น ภายในส่วนบริการเดิมจะมีเจ้าหน้าที่ดูแลเฉพาะส่วน ซึ่งทำให้การประสานงานต่างๆ ถูกแยกขาดจากกัน ทั้งๆ ที่การพัฒนาการเด็กต้องเชื่อมโยงหรือต่อเนื่องกันทางกิจกรรมต่างๆ ต่อกันเสมอ

โครงการจึงเลือกที่จะรวมส่วนบริการทั้งหมดให้เหลือเพียงห้องกิจกรรมของเด็กแต่ละประเภทเท่านั้น เพื่อเป็นการง่ายต่อการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง และสะดวกต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อีกทั้งเด็กยังได้รับพัฒนาการทางสังคมมากขึ้นอีกด้วย โดยทำการศึกษารายละเอียดองค์ประกอบย่อยๆ ในเด็กแต่ละประเภท ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน
 โดยทำการแยกองค์ประกอบของส่วน
 เจ้าหน้าที่ในส่วนกลาง และส่วนของกิจกรรม
 กลางออก แยกห้องกิจกรรมในส่วนของเด็ก
 เล็กและเด็กโตให้แยกออกจากกัน

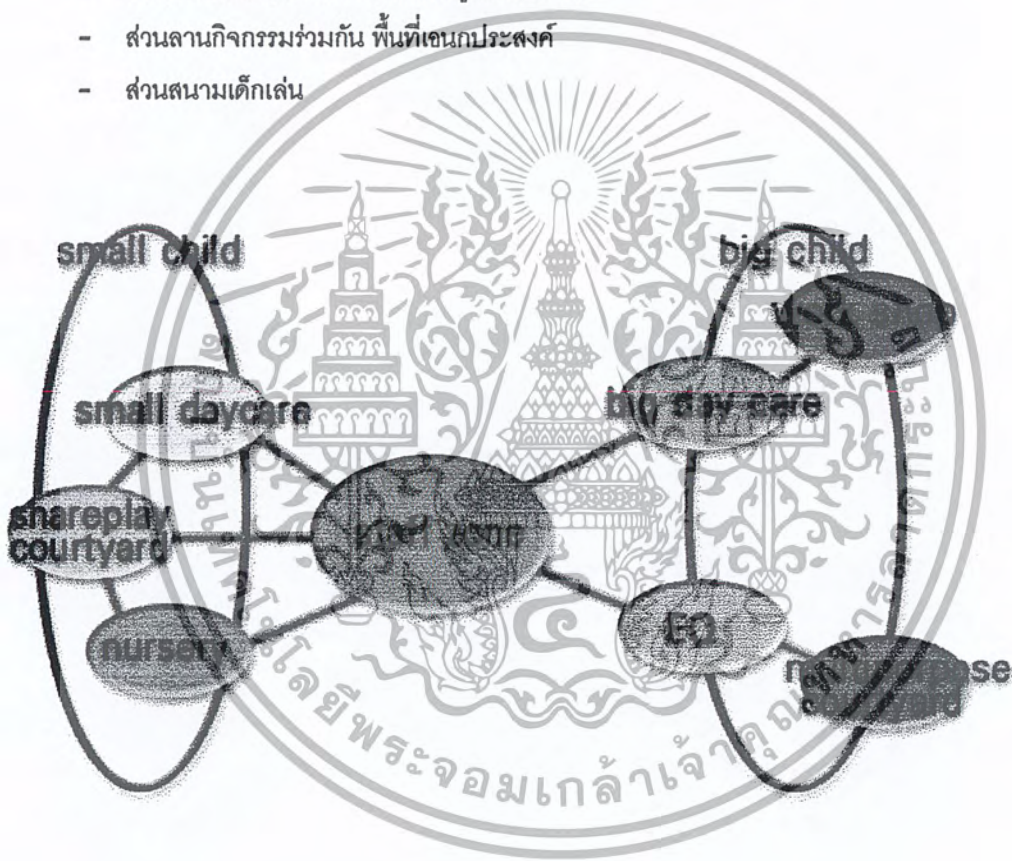
ส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน
 โดยทำการแยกองค์ประกอบของส่วน
 เจ้าหน้าที่ในส่วนกลาง และส่วนของกิจกรรม
 กลางออก เพื่อเพียงห้องกิจกรรมของเด็ก

ส่วนส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์
 โดยทำการแยกองค์ประกอบของส่วน
 เจ้าหน้าที่ในส่วนกลาง เหลือเพียงส่วนของ
 ห้องกิจกรรมของเด็กและลานกิจกรรมกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อดำเนินโครงการ ตามแนวความคิดในการจัดส่วนบริการของการเรียนรู้ทักษะทางเชาว์อารมณ์ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของกิจกรรมในแต่ละส่วนบริการ โดยเลือกหยิบแต่เพียงห้องฝึกพัฒนาการเด็กในแต่ละประเภทไว้ แล้วองค์ประกอบชนิดอื่นๆ ถูกนำมาจัดไว้รวมกัน เกิดเป็นการให้บริการในส่วนกลาง เพื่อให้เด็กเกิดการหมุนเวียนกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่แต่ละกิจกรรม เกิดการปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้จากเดิม สร้างสังคมการเรียนรู้ในลักษณะใหม่ให้กับเด็ก โดยมีองค์ประกอบย่อยภายในส่วนบริการ ดังนี้

- ห้องกิจกรรมของเด็กในสวนโรงพยาบาลกลางวันเด็กเล็ก (Small Daycare)
- ห้องกิจกรรมของเด็กในสวนโรงพยาบาลกลางวันเด็กโต (Big Daycare)
- ห้องกิจกรรมของเด็กในสวนส่งเสริมพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (Nursery)
- ห้องกิจกรรมของเด็กในสวนส่งเสริมทักษะทางเชาว์อารมณ์ (EQ)
- ส่วนห้องพักเจ้าหน้าที่ส่วนงานฟื้นฟูสมรรถภาพ
- ส่วนลานกิจกรรมร่วมกัน พื้นที่เอนกประสงค์
- ส่วนสนามเด็กเล่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบภายในส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

1. ส่วนบริการพัฒนาการเด็กพิเศษ (DAY CARE CHILD)

ส่วนบริการพัฒนาการเด็กพิเศษ ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนเด็กเล็กและส่วนเด็กโต ซึ่งการเรียนรู้ในเด็กทั้ง 2 ประเภทนี้มีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ในบางส่วน โดยในเด็กเล็กจะเป็นการฝึกฝนให้เด็กได้เรียนรู้ในการเรียกสติให้กลับคืนมาจะเป็นการสอนการเรียนรู้คล้ายกับเด็กโดยทั่วไป แต่ต้องใช้การบังคับให้เด็กรู้จักการฝึกตัวเอง โดยกลับมาใช้ชีวิตเด็กปกติทั่วไป แต่การเรียนรู้ในส่วนของเด็กโตจะเป็นการสอนให้เด็กสามารถใช้ชีวิตปกติในประจำวันได้ เป็นการเรียนรู้ให้เด็กหัดการช่วยเหลือตัวเอง สามารถที่จะทำงานต่างๆ ได้มากขึ้น การยอมรับสภาพความเป็นตัวเอง เรียนรู้และเข้าใจตัวเองมากขึ้น ซึ่งในส่วนของเด็กโตนี้จะเป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องมาจากส่วนของเด็กเล็ก และทั้งนี้โครงการยังเสนอแนะให้เด็กโตนี้ทำหน้าที่สอนให้เด็กเล็กที่เป็นเด็กพิเศษเช่นเดียวกัน เพื่อเป็นการสร้างความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ และเป็นวิธีการฝึกฝนเด็กอีกทางหนึ่งด้วย

ลักษณะของการดำเนินกิจกรรมของเด็กพิเศษทั้ง 2 วัย นี้โครงการได้ใช้วิธีการรักษาในแบบของกิจกรรมบำบัด ซึ่งเป็นวิธีการรักษาเดียวที่ไม่ทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นการรักษาพยาบาลแต่เป็นการดำเนินกิจกรรม การเล่นต่างๆ ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาการเด็กได้มากกว่าวิธีการรักษาในแบบอื่นๆ

กิจกรรมบำบัด (OCCUPATIONAL THERAPY IN MENTAL DYSFUNCTION)

กิจกรรมบำบัด เป็นอีกรูปแบบหนึ่งในงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) ที่เป็นการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ที่มีความพิการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยการประยุกต์ ดัดแปลงกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของผู้ป่วยให้เป็นสื่อสำหรับการรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และพึ่งตนเองมากที่สุดเท่าที่ความสามารถจะอำนวยให้

จากความหมายดังกล่าวจึงถือว่า กิจกรรมบำบัดเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ในการรักษา ที่เป็นศาสตร์ก็เพราะการรักษาทางกิจกรรมบำบัด ต้องอาศัยหลักวิชาการต่างๆ ทั้งทางกายภาพ จิตวิทยา สังคมวิทยา ฯลฯ และกิจกรรมบำบัดนั้นต้องอาศัยความช่างคิด ความสร้างสรรค์ในการประยุกต์ ดัดแปลงกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันให้กลายเป็นสิ่งมีคุณค่าทางการรักษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการรักษาและพื้นฐานทางประสบการณ์ และวัฒนธรรมความเชื่อของผู้ป่วย

จุดมุ่งหมายหลักของกิจกรรมบำบัดในผู้ป่วยจิตเวชก็คือ การให้ผู้ป่วยได้เกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายความตึงเครียด ให้เกิดความภาคภูมิใจ มีความเชื่อต่อตนเอง มีทักษะ พื้นฐานในการทำงานตลอดจนให้ฝึกปรับตัวเข้ากับคนอื่น อันเป็นพื้นฐานในการมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ลักษณะที่มาของการดำเนินกิจกรรมบำบัดทางจิตเวช เป็นการดัดแปลงจากการดเนินกิจกรรมชีวิตประจำวัน ซึ่งก็ได้แก่ การออกกำลังกาย การทำงาน การเล่น ซึ่งสำหรับโครงการที่จะนำเสนอในส่วนของกิจกรรมการเล่นเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้ใช้โครงการเป็นเด็ก การเล่นจึงเป็นกิจกรรมหลักในโครงการ โดยจะใช้วิธีการออกกำลังกาย และการทำงานเป็นส่วนรอง โดยอาจจะมีความขึ้นในส่วนของเด็กโต แต่ในเด็กเล็กจะมีเพียงการเล่นเพียงอย่างเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การรักษาผู้ป่วยจิตเวชด้วยกิจกรรมบำบัด

ดังได้กล่าวแต่ตอนต้นว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมบำบัดจิตเวช คือ ทำให้ผู้ป่วยได้เกิดความรู้สึกพอใจ รู้สึกผ่อนคลาย มีความภาคภูมิใจและเชื่อถือตนเอง ให้สามารถมีทักษะ พื้นฐานในการทำงาน รวมถึงความสามารถที่จะมีชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข โดยตั้งอยู่บนหลัก 4 ประการดังนี้ คือ

1. สนองความต้องการขั้นพื้นฐาน (Meeting basic need)

เป็นการสนองความต้องการทางด้านอารมณ์ ของผู้ป่วยเป็นประการแรก เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจกับความต้องการขั้นพื้นฐานก่อน เช่น การได้ระบายแรงขับดันทางเพศ ออกมาในรูปการละเล่นต่าง ๆ หรือการได้เข้ากลุ่มเพื่อสร้างความคุ้นเคย ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย เป็นต้น

2. ป้องกันการเสื่อมถอย (Prevention)

เป็นการรักษาที่มุ่งกระตุ้นส่วนที่ขาดหายไป และส่งเสริมทักษะที่เหลืออยู่เอาไว้ เช่น ผู้ป่วยบางคนทำงานในสำนักงาน ในตำแหน่งนักพิมพ์ดีดแต่เมื่อผู้ป่วยมีอาการทางจิต ขาดสมาธิ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้ การกระตุ้นส่วนที่ขาดหายไปคือ ฝึกให้มีสมาธิและความตั้งใจทำงานมากขึ้น ในขณะเดียวกันเพื่อไม่ให้ทักษะทางการพิมพ์ดีดที่มีอยู่เดิมลดลงไป เราก็จะให้ผู้ป่วยได้พิมพ์ดีดในสถานที่รักษาด้วย เป็นต้น

3. พัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น (Development)

เป็นการรักษาที่มุ่งให้ผู้ป่วยได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งในแง่ของสมรรถภาพทางด้านจิตใจ สมรรถภาพทางด้านสังคม และสมรรถภาพในการดำรงชีพ

ข้อแตกต่างระหว่าง Development กับ Meeting basic needs คือ

Development จะมุ่งให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงเพื่อการใช้ชีวิตในชุมชนจริง ๆ ในขณะที่ Meeting basic needs มุ่งที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์เฉพาะหน้าเท่านั้น

4. การคงสภาพที่เหลืออยู่เอาไว้ (Maintenance)

บ่อยครั้งเป้าหมายการรักษามุ่งที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยเพียงเพื่อไม่ให้ผู้ป่วยมีสภาพทรุดลงไปกว่าเดิมหรือมีชีวิตอยู่โดยไม่ให้เป็นภาระแก่ผู้อื่นมากเกินไปเท่านั้น เช่น การฝึกผู้ป่วยจิตเภทชนิดเรื้อรังให้รู้จักกับประทานอาหาร อาบน้ำ แต่งตัว และการขับถ่ายได้เอง ซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้มักมีความสามารถอยู่ได้ถึงระดับหนึ่งเท่านั้น ไม่สามารถที่จะเรียนรู้พัฒนาการเปลี่ยนแปลงอะไรได้มากนัก

เครื่องมือของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

จากความหมายของกิจกรรมบำบัดว่าเป็นศาสตร์และศิลป์ในการประยุกต์ดัดแปลงกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันให้เป็นสื่อในการบำบัดรักษา

กิจกรรมต่าง ๆ ในที่นี้ ได้แก่ การทำงาน การทำกิจวัตรประจำวัน การออกกำลังกาย การเล่น ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนเราในสิ่งแวดล้อม สรูปแล้วสื่อ หรือเครื่องมือของกิจกรรมบำบัดก็คือสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเรานั่นเอง เพื่อความเด่นชัดขึ้นในที่นี้ได้แบ่งออกเป็น 4 ชนิดดังนี้คือ

1. การใช้ผู้รักษาเป็นเครื่องมือในการรักษา (Therapeutic use of self)
2. การใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการรักษา (Activity group)
3. การใช้กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย (Purposeful activity)
4. การใช้สิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่มนุษย์เป็นเครื่องมือในการรักษา (Nonhuman environment)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การใช้ผู้บำบัดเป็นเครื่องมือของการรักษา (Therapeutic use of self)

ผู้บำบัดนับว่าเป็นเครื่องมือที่มีผลต่อผู้ป่วยทั้งทางตรงและทางอ้อม ในแง่ของการกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน และสะท้อนกลับ พฤติกรรมต่าง ๆ ให้รู้จักตนเอง ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ป่วยได้ลอกเลียนแบบด้วย

ดังนั้นผู้บำบัดที่ดีจำเป็นต้องพัฒนาด้านตนเอง และของผู้อื่นและยอมรับบนความเป็นมนุษย์ ของผู้อื่น ตลอดจนความยืดหยุ่น เปิดใจยอมรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงได้ทุกสถานการณ์ เช่น บางครั้งผู้ บำบัดอาจมีบทบาทเป็นเหมือน พ่อ แม่ ครู หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงานและบทบาทผู้รักษา

2. การใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือของการรักษา (Activity group)

กลุ่ม เป็นสื่อที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งในงานทางกิจกรรมบำบัด ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาประสบ การณ์ ตลอดจนความสามารถที่คล้ายคลึงกันมาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อ

- ทำให้เกิดความรู้สึกว่า ตนไม่ได้แตกต่างจากผู้อื่น
- ทำให้เกิดความหวัง ความภาคภูมิใจ
- ทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากขึ้น
- มีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น
- ได้เรียนรู้ในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต่อไป

กลุ่มที่ใช้ในงานทางกิจกรรมบำบัด แบ่งเป็น 5 ชนิด ดังนี้

1. กลุ่มประเมินความสามารถ (Evaluation group)

เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อสำหรับประเมินความสามารถของผู้ป่วย ในด้านทักษะการทำงาน สังคม และ สภาพจิตใจหรือบางครั้งเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่ม ทัโอ คลินิก (O.T. Clinic)

2. กลุ่มสำรวจตัวเอง (Task-oriented group)

เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ป่วยได้รู้จักตนเอง โดยการให้ผู้ป่วยได้รู้และแสดงความต้องการของตนเองต่อ กลุ่ม ตลอดจนการยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มได้ โดยผ่านกิจกรรมที่สร้างสรรค์

3. กลุ่มพัฒนาสัมพันธภาพ (Development group)

กลุ่มชนิดนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้วิธีสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นเป็นสำคัญ โดยแบ่งระดับ พัฒนาการทางสัมพันธภาพของผู้ป่วยเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับแรก สามารถอยู่ในกลุ่มได้ ไม่รบกวนกลุ่ม แต่ยังมีอาการลับสน เงียบเฉย ไม่สนใจเข้าร่วมกลุ่ม กลุ่มที่ใช้ในผู้ป่วยระดับนี้ เรียกว่า (parallel group)

ระดับที่สอง สามารถทำกิจกรรมของตนเองในกลุ่มได้ แต่ยังไม่มีความยึดติด ชัดเจนใจในการทำกิจกรรม ร่วมกับผู้อื่น กลุ่มที่ใช้ในผู้ป่วยระดับนี้เรียกว่า กลุ่มผลงาน(project group)

ระดับที่สาม สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้บ้าง แต่ยังไม่สามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและ หรือตั้งเป้าหมายในการทำกิจกรรมได้ กลุ่มที่ใช้เรียกว่ากลุ่มช่วยกันคิด ช่วยกันทำ(Egocentric cooperative group)

ระดับที่สี่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ยังไม่สามารถแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม ทั้งทาง บวกและทางลบให้ผู้อื่นรับรู้ได้ กลุ่มที่ใช้เรียกว่า กลุ่มรวมใจ (Cooperative group)

ระดับที่ห้า สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้ป่วยได้ ช่วยเหลือผู้อื่นได้ แต่ยังมีปัญหาในการวางตัวตามบทบาททางสังคม กลุ่มที่ใช้ในผู้ป่วยระดับสุดท้ายนี้คือ กลุ่มวุฒิภาวะ (Mature group)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันได 5 ชั้นของกลุ่มพัฒนาสัมพันธภาพ

Goal

กลุ่มต่างวัย 1 ชั่วโมง

กลุ่มร่วมมือใจ 2 ชั่วโมง

กลุ่มช่วยกันคิดช่วยกันทำ 10 ชั่วโมง

กลุ่มผลงาน 10 ชั่วโมง

กลุ่มขนาน 5 ชั่วโมง

จากการจัดระดับกลุ่มพัฒนาสัมพันธภาพจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้แบ่งระดับพฤติกรรมของผู้ป่วยจากผู้ป่วยที่มีระดับสัมพันธภาพระดับล่างสุดถึงสูงสุด ดังนั้นกิจกรรมที่ให้ตลอดจนบทบาทของผู้ที่เข้าร่วมกลุ่มจึงเป็นสิ่งที่ต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ซึ่งเราเรียกผู้นำในกลุ่มสัมพันธภาพนี้ว่า ผู้นำตามสถานการณ์ (Situation leader)

4.กลุ่มสอนทักษะและความรู้ใหม่ (Thematic group)

เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้สิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน โดยเน้นจำเพาะเจาะจงในผู้ป่วยแต่ละราย เช่น กลุ่มทำอาหาร สำหรับแม่บ้านหรือผู้ที่สนใจ กลุ่มฝึกทักษะในงานอาชีพสำหรับผู้ป่วยที่จะต้องกลับไปทำงานตามเดิมหรืองานใหม่ หรือกลุ่มสอนทักษะการแต่งกาย ฯลฯ เป็นต้น

5.กลุ่มอภิปราย (Topical group) อาจจะคล้ายคลึงกับ Thematic group เพียงแต่ Topical group เป็นสถานการณ์จริง ๆ ไม่ใช่สถานการณ์จำลองแบบ Thematic group

3.กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย (Purposeful Activities)

กิจกรรมเป็นสื่อหลักที่นักกิจกรรมบำบัด ใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาทางกิจกรรมบำบัด ซึ่งมีคุณค่าโดยตัวมันเองดังนี้

- 3.1 ช่วยในการวินิจฉัยโรค
- 3.2 ช่วยลดแรงขับทางเพศ
- 3.3 ช่วยดึงผู้ป่วยให้รับรู้สิ่งแวดล้อมและสภาพที่เป็นจริง (reality orientation)
- 3.4 เป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งในแบบใช้คำพูดและแบบไม่ใช้คำพูด
- 3.5 เป็นสื่อในการเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน การดำรงชีวิตเพื่อเตรียมตัวกลับชุมชน

ชนิดของกิจกรรมสำหรับผู้ป่วยจิตเวช

แบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กิจกรรมประจำวัน ได้แก่
  - สุขอนามัยส่วนตัว
  - การติดต่อสื่อสาร
2. งานยามว่าง
  - งานบ้าน
  - งานอาชีพ
3. นันทนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การละเล่น
- กีฬา
- ทักษะศึกษา

ลักษณะเฉพาะของกิจกรรมสำหรับผู้ป่วยจิตเวช

1. มีลักษณะเรียบง่ายไม่ซับซ้อน
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้ป่วยคุ้นเคย และสนใจมาก่อน
3. ใช้วัสดุอุปกรณ์พื้นฐาน มีอยู่โดยธรรมชาติ
4. อยู่ในระดับความสามารถที่ผู้ป่วยจะทำสำเร็จ
5. สามารถดัดแปลง ยืดหยุ่น ได้ยืดหยุ่นตามสภาพของผู้ป่วย
6. เป็นกิจกรรมที่วิเคราะห์แล้วว่า เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย

4. การใช้สิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่มนุษย์เป็นเครื่องมือในการรักษา (Nontuman environment)

สิ่งแวดล้อมในที่นี้หมายถึง สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ กาลเทศะ ตลอดจนจังหวัด และบรรยากาศอันเหมาะสมต่อความต้องการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ รวมถึงขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และความเชื่อของคนแต่ละท้องถิ่น เช่น

การจัดสถานที่ ที่มีความสงบเงียบไม่มีเสียงรบกวน ห้องไม่กว้างหรือแคบเกินไป มีแสงสว่างเพียงพอ ช่วงหน้าหนาวอาจจัดในที่ที่แดดเข้าถึง หรือบางครั้งอาจมีการติดม่านเพื่อความสะดวกสบายใจ ให้เกิดความอบอุ่นปลอดภัย

ในส่วนของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อาทิเช่นบางกิจกรรมอาจต้องใช้ โต๊ะ เก้าอี้ และกระดานดำ เช่น การเขียนหนังสือ การวาดรูป บางกิจกรรมอาจต้องใช้สื่อ เช่นการทำงานฝีมือ และการปรุงอาหารของสตรี บางกิจกรรมอาจไม่ต้องใช้อะไรเลย เช่น การวิ่งออกกำลังกาย หรือ การเดินบางอย่าง

ในแง่ของวัสดุต่าง ๆ ก็มีผลต่อผู้ป่วยแต่ละประเภทเช่นกัน ผู้ป่วยบางประเภทอาจต้องเลือกสีที่สดใส บางประเภทอาจใช้เรียบ ๆ เย็น ๆ ผู้ป่วยบางประเภทชอบนั่งเพื่อ ผ่อนคลายให้วัสดุที่มีรูปร่างแน่นอนสัมผัสได้ เป็นต้น

นอกจากนั้น การรู้จักกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตรงกับกาลเทศะก็ทำให้เกิดประสิทธิผลสำเร็จเป็นอย่างดี เช่นกัน เช่นการทำ ส.ค.ส. ในช่วยปีใหม่ หรือ การทำกระทงในเทศกาลลอยกระทง เป็นต้น

แบบจำลองการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

(Model of Occupational Therapy)

แบบจำลอง (Model) คือทฤษฎี หรือ ตัวแทนของทฤษฎีที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์จริงอย่างง่าย ๆ แบบจำลองของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด คือ ทฤษฎีที่อธิบายกระบวนการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

กิจกรรมบำบัดในระยะเริ่มแรกยังไม่มีทฤษฎีหรือ รูปแบบที่แน่นอน เป็นของตนเอง ยังคงอาศัยทฤษฎีหรือรูปแบบในวิชาการอื่น ๆ เช่นรูปแบบทางกรรมกรแพทย์ (medical model) รูปแบบทางด้านสุขภาพอนามัย (health model) จากนั้นก็ได้มีการพัฒนารูปแบบเป็นของตนเองเรื่อยมาจนกระทั่งปี พ.ศ. 2513 จึงได้เริ่มพัฒนารูปแบบที่แน่นอนขึ้นโดย ANN Mosey และให้ชื่อว่า "Bio Psychosocial Model" Mosey ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของคนเราว่า จะต้องประกอบด้วยส่วนผสมทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

ดังนั้นการรักษาในแนวทฤษฎีของ Mosey จึงมุ่งที่จะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านคือ ทางร่างกาย จิตใจ และสังคม ไปพร้อมๆ กันด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TREATMENT TODAY GOAL TO "NORMAL LIFE"

เป้าหมายที่สำคัญของการบำบัดรักษาผู้ป่วยทางจิตนั้น คือ การพยายามที่จะผู้ป่วยกลับคืนสู่สภาพความเป็นอยู่เดิม กับสภาพครอบครัว เพื่อน และสภาพการใช้ชีวิตของเขา ประเภทของกิจกรรมบำบัดต่าง ๆ ที่จะจัดให้มันั้น จำเป็นที่จะต้องมีความหลากหลาย ไม่ควรมีการจำกัดในการเกิดกิจกรรมนั้นมาก เนื่องจากความสามารถและระดับความรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะเป็นข้อจำกัดมากกว่าการใช้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมกิจกรรม สิ่งที่จะต้องจัดให้มี คือ

- ห้องสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม สำหรับคนประมาณ 12 คน
- ห้องสำหรับ จิตแพทย์ และ Staff สามารถทำงานได้ และพูดคุยปรึกษากับทีมจิตเวช และผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้ป่วยสำหรับ 3-4 คน
- พื้นที่ขนาดใหญ่ สำหรับการจัดกลุ่มสังสรรค์ จัด party หรือการบันเทิง ซึ่งเป็นการสร้างความสนใจโดยการใช้ผู้ร่วมกิจกรรมที่ใช้สถาปัตยกรรม

กิจกรรมที่จัดใหม่ในโครงการ

ตารางกิจกรรมกลุ่มก่อนจำหน่าย (วันพุธ)

เวลา	กิจกรรม
09.00-09.30	ดู V.D.O
09.30-10.00	เข้าแถวเรียกชื่อ แยกจากผู้ปกครอง เขียนตัวหนังสือ ฝึกกล้ามเนื้อมือโดยการตัดกระดาษตามแบบ ร้อยลูกปัดตามแบบ
10.00-10.30	รับประทานอาหารว่าง ฝึกการช่วยเหลือตัวเอง เข้าห้องน้ำ ล้างหน้าล้างมือ
10.30-11.00	ทบทวนการบ้าน ฝึกการออกเสียงโดยการดูภาพ
11.00-11.20	พลศึกษา
11.20-12.00	ฝึกการช่วยเหลือตัวเอง รับประทานอาหารกลางวัน
12.00	ทบทวน

ตารางให้ความรู้กลุ่มผู้ปกครอง (วันอังคาร, วันพุธ, วันพฤหัสบดี)

1. ทบทวน การสบตา ชื่อวัยขณะหน้า รู้จักตนเอง-ผู้อื่น ทักษะทางสังคมเบื้องต้น
2. ทบทวน การเล่านิทาน รู้จักสิ่งแวดล้อมรอบตัว
3. การช่วยเหลือตัวเองในชีวิตประจำวัน รับประทานอาหาร การแปรงฟัน การล้างมือ
4. การขับถ่าย - ปัสสาวะ การสวมเสื้อ - กางเกง
5. การไปซื้อของนอกบ้าน
6. การรับประทานอาหารกลางวัน
7. การพาไปเที่ยว
8. ปัญหาต่างๆที่พบในชีวิตประจำวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทุก ๆ 3 เดือน จะมีการทัศนศึกษา นอกสถานที่ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความรู้ มีประสบการณ์ชีวิตเพิ่มขึ้น สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสังคมทั่วไปได้เร็วยิ่งขึ้น และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินในเวลาว่างเสาร์ – อาทิตย์ เป็นการพักผ่อน ใช้เวลาว่างในการกิจกรรมส่วนตัว รวมทั้งงานนอกสถานที่

งานอาชีพบำบัด

การประกอบอาชีพการทำงาน เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งในการรักษาบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วยเพื่อการกลับคืนสู่สภาพปกตินั้น จำเป็นต้องอาศัยการทำกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบกัน การฝึกอาชีพที่จัดให้มีในโครงการ มีลักษณะดังนี้

1. งานฝีมือ- งานประดิษฐ์

ประกอบด้วยการประดิษฐ์เครื่องจักรสารที่ทำจากกระดาษ เป็นเครื่องใช้ ภาชนะและกลุ่มประดิษฐ์เย็บปักถักร้อย อุปกรณ์เครื่องใช้

ลักษณะกลุ่ม เป็นกลุ่มงานฝีมือทั้ง 2 ประเภท จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มๆละ 12 คน แยกห้องทำกิจกรรมแต่ละห้องจะมีเจ้าหน้าที่ทำการดูแลฝึกสอนและควบคุม

วัตถุประสงค์ เป็นการฝึกอาชีพ ฝึกสมาธิ ความสนใจ การจัดลำดับความคิดในแต่ละขั้นตอนการทำงาน

2. งานทอเสื่อ

เป็นงานทอเสื่อ ซึ่งมีการใช้อุปกรณ์ประกอบ ต้องอาศัยเครื่องทอเสื่อช่วย

ลักษณะกลุ่ม เป็นกลุ่มการทำงานกลุ่มละ 3 คน ต่อการทอเสื่อ 1 ผืน จำนวน 8 กลุ่ม 24 คน แบ่งเป็น 2 ห้องๆละ 12 คน แต่ละห้องมีเจ้าหน้าที่ทำการดูแลและฝึกสอน- ควบคุม

จุดประสงค์ เป็นการฝึกการประสานงานการทำงานร่วมกันทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งมีการทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่และความสำคัญในแต่ละขั้นตอนการทำงาน เพื่อความสำเร็จของงานที่ออกมา

3. งานเย็บผ้า

เป็นงานเย็บผ้า และเครื่องใช้ในโครงการ

ลักษณะกลุ่ม เป็นการทำงานเดี่ยวๆจัดเป็น 2 ห้อง ห้องละ 12 คน แต่ละห้องจะมีเจ้าหน้าที่ทำการควบคุมดูแลฝึกสอน จัดให้มีเฉพาะผู้ป่วยหญิง

จุดประสงค์ เป็นการฝึกอาชีพ และฝึกสมาธิในการทำงานในแต่ละขั้นตอน ซึ่งจะต้องมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ รวมทั้งทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกับงานที่ทำ แล้วนำมาใช้เป็นการปรับการรับรู้ด้วยตนเอง

4. งานช่างไม้

เป็นการทำอุปกรณ์ เครื่องเรือนที่ทำจากไม้ เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในโครงการ และจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้

ลักษณะกลุ่ม มีทั้งการทำงานแบบเดี่ยวๆและแบบกลุ่ม แล้วแต่ชนิดของงาน จัดให้มีเฉพาะผู้ป่วยชาย จำนวน 24 คน มีเจ้าหน้าที่คอยควบคุม ดูแล และฝึกสอน

จุดประสงค์ เป็นการฝึกการประกอบอาชีพ ฝึกสมาธิในการทำงาน แล้วนำมาใช้ในงาน เป็นการปรับการรับรู้

5. งานเกษตร

เป็นการฝึกอาชีพปลูกผักสวนครัว จัดสวน ปลูกไม้ดอก ไม้พุ่ม ไม้ยืนต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มที่ปลูกพืชประเภท พืชผักสวนครัว และปลูกไม้ดอก ไม้พุ่ม ไม้ยืนต้น เพื่องานสถาปัตยกรรม กลุ่มละ 12 คน จะมีการได้สัมผัสกับธรรมชาติ ใช้สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นส่วนบำบัด

กิจกรรมบำบัด

กิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิต เพื่อการปรับสภาพและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วย กิจกรรมที่จัดให้มีในโครงการ

ศิลปะบำบัด (Art therapy)

ดนตรี และศิลปะ สามารถที่จะช่วยให้ผู้ป่วยปรับสภาพฟื้นตัวจากความเจ็บปวด หรืออาการที่เขาเป็นอยู่ พยายามกระตุ้นให้เห็นถึงความสบายรอบๆตัวเรา และกระตุ้นให้เขารู้สึกว่าชีวิตมีคุณค่าพอที่จะดำรงอยู่ต่อไป

ลักษณะกลุ่ม จัดให้มีการทำศิลปะตามถนัด ได้แก่ วาดรูป ปั้น ตามแต่ถนัด โดยจัดให้มีผู้ช่วยครั้งละ 24 คน มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแล

จุดประสงค์ เป็นการให้ผู้ป่วยได้ระบายอารมณ์ ความนึกคิด และการแสดงออก เพื่อเป็นการผ่อนคลาย และทำให้เกิดความรู้สึกเข้าใจตนเอง โดยมีการกระตุ้นและใช้สิ่งเร้าเป็นสื่อ

ดนตรีบำบัด (Music therapy)

ดนตรีสมัยใหม่ แต่ละรูปแบบสามารถช่วยในการผ่อนคลายและเป็นการพักผ่อน เพราะว่าดนตรีมาจากพื้นฐานของจังหวะการเคลื่อนไหวของร่างกายตามธรรมชาติ

ลักษณะกลุ่ม เป็นกลุ่มทั้งหมด 24 คน จัดให้มีการเล่นดนตรี ประกอบเป็นวง มีนักร้องและประกอบกิจกรรมเข้าจังหวะ โดยมีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมและฝึกสอน

จุดประสงค์ เป็นการพักผ่อนให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย รู้จักกล้าแสดงออก มีการร่วมกลุ่มกิจกรรมการประสานงานเป็นหมู่คณะ

เกมส์ กีฬา (Sport & Game)

เกมส์กีฬา เป็นการได้ใช้ร่างกาย เคลื่อนไหว ออกกำลังกายเพื่อการพักผ่อน สนุกสนานกลางแจ้ง เช่น สนามบาส และพื้นที่ที่เป็นสนาม เช่น สนามฟุตบอล

จุดประสงค์ เพื่อการพักผ่อน ออกกำลังกาย เป็นการระบายอารมณ์ และความกดดันต่างๆออกมาทางการใช้กำลัง และการเคลื่อนไหวทางร่างกาย

นันทนาการ & สันทนาการ

จิตบำบัดกลุ่ม

เป็นการรักษาที่ประกอบด้วยผู้ป่วยหลายๆคน และผู้รักษา ซึ่งมาพบปะ พูดคุย และถกเถียงกันถึงปัญหาทางอารมณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ป่วยในกลุ่มนั้น สมาชิกในกลุ่มควรมีประมาณ 5 – 9 คน และพบปะกันสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 – 1 ½ ชั่วโมง

จุดประสงค์ของการทำจิตบำบัดกลุ่ม

เพื่อลดอาการป่วยโดยให้ผู้ป่วยได้แสดงออก และเพื่อการแนะนำวิธีการเรียนรู้สถานการณ์ การสร้างกำลังใจ การสมาคมกับผู้อื่น การระบาย การเข้าใจความขัดแย้งภายในจิตใจ และการรู้จักบุคลิกภาพของตัวเอง รวมทั้งการรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนประกอบของกลุ่ม

1. ผู้ป่วยควรจำกัดอยู่ระหว่าง 4 - 9 คน
2. ชนิดของผู้ป่วยมีต่าง ๆ กัน ที่เหมาะที่สุดในการทำกลุ่ม คือ พวกที่ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม โรคประสาท ความผิดปกติทางสรีระวิทยา เนื่องจากปัจจัยทางจิต และบุคลิกภาพแปรปรวน โรคจิต และบุคลิกภาพแบบอันธพาล ไม่ได้ประโยชน์จากการทำกลุ่มกิจกรรมบำบัด
3. อาจเป็นเพศเดียวกัน หรือ รวมกันทั้ง 2 เพศ แต่รวมกันทั้ง 2 เพศจะดีกว่า
4. อายุ ผู้ใหญ่อายุระหว่าง 21 - 45 ปี วัยรุ่น ระหว่าง 12 - 14 ปี และ 16 - 18 ปี
5. โรคต่างกัน ไม่จำเป็นต้องแยกกลุ่ม กลุ่มควรมีโรคต่าง ๆ กันรวมกันหรือโรคที่คล้ายคลึงกัน

เวลาและสถานที่สำหรับการทำกิจกรรมจิตบำบัดกลุ่ม

เวลาที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเล็ก ๆ คือ ตอนเช้า สำหรับกลุ่มใหญ่ ๆ คือ ตอนบ่าย อย่างไรก็ตาม ควรกำหนดวันเวลาแน่นอนสำหรับแต่ละกลุ่ม เพื่อป้องกันการสับสนของผู้ป่วย ระยะเวลาที่ทำจิตบำบัดแต่ละครั้ง ควรจะประมาณ 1 - 1 ½ ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง

สถานที่ควรเป็นที่เงียบสงบ ปราศจากเสียงรบกวน

ละครจิตบำบัด

ในยุคของจิตบำบัดกลุ่ม ได้มีการค้นคว้าวิธีการรักษาโรคทางจิต โดยวิธีจิตบำบัดนี้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เป็น analytic psychotherapy, activity group therapy ฯลฯ ในปี ค.ศ. 1912 Dr. J.L. Moreno ได้นำเอาละครจิตบำบัดมาใช้ เพราะเชื่อว่าเป็นเครื่องช่วยระบายอารมณ์ ได้แก่ ผู้แสดง และช่วยให้ผู้แสดงและผู้ชมเกิดความเข้าใจตนเอง และเข้าใจพฤติกรรมของคนอื่น

หลักของละครจิตบำบัด

1. ให้ผู้ป่วยเกิดความเข้าใจตนเอง (insight)
2. ให้ผู้ป่วยได้ระบายอารมณ์
3. ให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาของตนเอง

ผู้ที่ร่วมแสดงละครจิตบำบัดเป็นประจำ คือ ผู้รักษา ผู้ร่วมรักษา ตัวเอก กลุ่มผู้ร่วมแสดงและผู้ชม ผู้กำกับการแสดง เขาจะพิจารณาปัญหาของผู้ป่วยในส่วนของสาเหตุ และผลต่อชีวิตในปัจจุบันของผู้ป่วย จากนั้นเขาก็สร้างเป็นบทละครให้ผู้ป่วยแสดงร่วมกับผู้ป่วยอื่น หลังจากแสดงจบจะมีการแสดงความรู้สึกของผู้แสดงเพียงความรู้สึกเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์ วิเคราะห์หรือคำแนะนำ ผู้ป่วยจะนำความรู้สึกที่ได้รับไปใช้ในชีวิตจริงได้

ส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน (Day - Care)

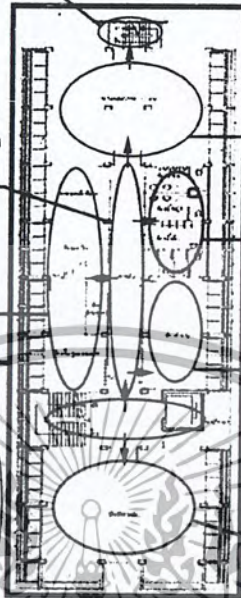
การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

บันไดหนีไฟขาดการต่อเนื่องกับ
CORRIDOR อาคาร และไม่สามารถ
รับตำแหน่งบันไดได้กรณีการไฟ
Environmental Graphic

CORRIDOR เป็นพื้นที่ที่เป็นแนวทางเดินหลักของพื้นที่แจกออกไปยังส่วนใช้สอยต่างๆ พร้อมกับเป็นเหมือนโล่งพักคอย และประกาศกิจกรรมไปทั่วในตัว แต่มีลักษณะแคบ ซิดซิด เรนเดียวกับชั้นอื่นๆ

ห้องต่างๆ ในส่วนด้านทิศเหนือเป็นส่วนห้องประกอบห้องกิจกรรม

ห้องกิจกรรม การมีเสากลางห้องทำให้ไม่สะดวกในการทำกิจกรรมและพื้นที่คับแคบเกินไป

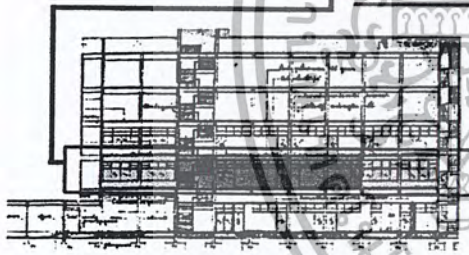
ห้องน้ำ รองรับผู้ใช้ไม่เพียงพอ ความแออัดของกิจกรรมและส่วนผู้ร่วม

ห้องส่วนงานที่นั่ง อยู่ใกล้ CORE อาคารสะดวกสำหรับผู้ที่มาติดต่อและอยู่ด้านเดียวกับ CORE สุขาภิบาล

ห้องกิจกรรมที่ติดกับ CORE อาคาร ทำให้พื้นที่ CORE หนาแน่นด้วยเด็ก และไกลจากห้องน้ำที่ใกล้ CORRIDOR หลุดจาก แยกประเภทผู้ใช้ไม่ได้

พื้นที่หลังคารัน 1 ส่วนกรณีลงมาไม่เป็นส่วนโรงงานสนามเด็กเล่น out door ได้เป็นการเพิ่มพื้นที่กิจกรรม

- ห้องกิจกรรม
- ส่วนทางสัญจร

การจัดแบ่ง SPACE ภายในส่วนงาน รพ. กลางวัน และส่วนที่ดูแลการเด็กเล็กมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือจัดให้ห้องกิจกรรมอยู่ในส่วนหัวและท้ายของอาคาร โดยมีแกนสัญจรกลางเป็นสื่อเชื่อมต่อเนื่องจาก CORE อาคารโดยระหว่างทางที่ประกอบด้วยห้องโถงอื่นๆ 2 รางทาง

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นโดยรวม

แกนทางสัญจรมืดและอึดอัด
ขาดส่วนของห้องปฐมพยาบาล
ไม่สามารถรับรู้ถึงทางหนีไฟ
ห้องน้ำมีจำนวนไม่เพียงพอ
สภาพพื้นที่ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้

สรุปสภาพปัญหาภายในห้องกิจกรรม

สภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบกิจกรรมและจำนวนของผู้เข้าใช้
ห้องน้ำควรมีทางเข้าจากห้องกิจกรรมโดยตรง
สัดส่วนของเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องยังไม่เหมาะสม
สภาพบรรยากาศไม่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษา การจัดส่วนบริการโรงพยาบาลกลางวัน (Day - Care)

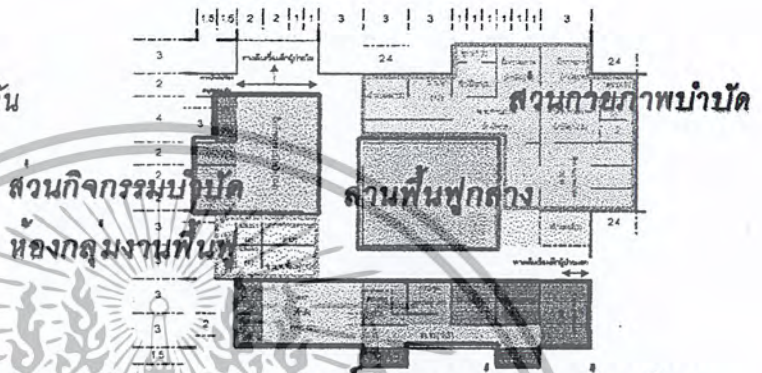
ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ

ลักษณะการจัดผังของส่วนบริการ

เนื่องจากภายในศูนย์มีการแยกส่วนเฉพาะอาคารเป็นอาคารขนาด 1 ชั้น พ.ท. ประมาณ 800 ตร. ม. แบ่งพ.ท. ตรงกลางเป็นลานกิจกรรมกลางและกระจาย ส่วนบำบัดย่อยออกโดยรอบ

สิ่งที่น่าสนใจ

planning ภายใน การเปิดลานใช้ร่วมกัน ทางสัญจรที่ต่อเนื่องไปยังส่วนอื่น

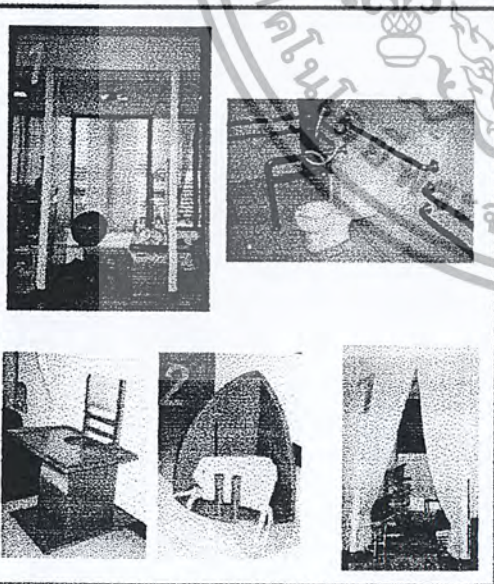
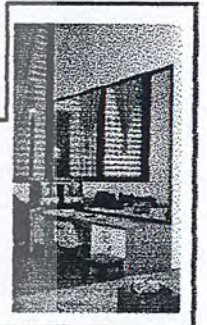

รายละเอียดองค์ประกอบภายในห้องกิจกรรมบำบัด

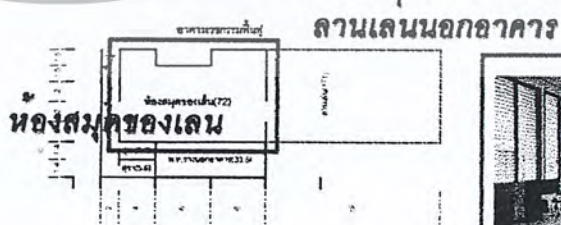
1. การแบ่งส่วนบำบัดเดี่ยวในบางกรณีไว้ใกล้กัน แต่มีความเป็น private
2. อุปกรณ์ประกอบการบำบัดประเภทต่างๆ และเฟอร์นิเจอร์บางชนิด
3. การจัดส่วน w.c. ไว้ในห้องกิจกรรม

องค์ประกอบย่อยของส่วนบริการ

การแยกประเภทการบำบัดเฉพาะทาง แยกออกเป็นห้องย่อยๆ

การมีห้องสมุดของเล่น การเชื่อมต่อ กับลานภายนอกอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

ลักษณะการจัดผังของส่วนบริการ

การบำบัดผู้ป่วยทั้งหมดในโรงพยาบาลจะใช้อาคารผู้ป่วยใน โดยแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ตามเพศและวัยของเด็ก คือ

ชั้น 1 ส่วนการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีอากาศดีขึ้น

ชั้น 2 day - care หญิง 2 - 6 ปี

ชั้น 3 day - care ชาย 2 - 6 ปี

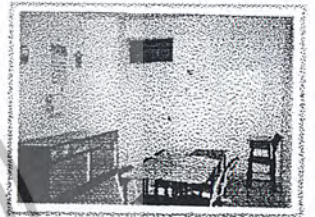
ชั้น 4 I. P. D. ชาย 6 - 18 ปี

ชั้น 5 day - care หญิง 6 - 18 ปี

โดยในแต่ละชั้นจะมีพื้นที่ประมาณ 700 ตร.ม.

ใช้ถนนทางสัญจรไปยัง
ห้องต่าง ๆ 2 ข้าง โดยมี
ช่องที่เปิดเป็นลาน
กิจกรรมภายในแต่ละชั้น

ห้องฝั่งด้านซ้ายเป็น
ส่วน ward กิจกรรมรวม
ห้องฝั่งด้านขวาเป็นองค์
ประกอบย่อยและลาน

ห้องบำบัดแบ่งออกเป็น
กลุ่มย่อยๆ ละ 6 คน

ลักษณะโต๊ะเรียนภายใน
ห้องเรียนส่วนศึกษาพิเศษ

สิ่งที่นำมาศึกษา

การแบ่งส่วนบำบัดย่อยตามวิธีการบำบัดชัดเจน

การแบ่งอายุของเด็กเป็น ward

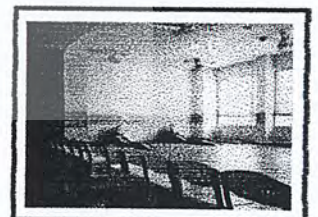
การเปิดช่องแสงในทางสัญจร

การจัดส่วนลานกิจกรรมในแต่ละ ward

รายละเอียดองค์ประกอบของเฟอร์นิเจอร์และวัสดุ

เฟอร์นิเจอร์ในการฝึกพูด

ลานกิจกรรมภายในชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

RAVENSWOOD SCHOOL

ลักษณะการจัดผังของโครงการ

ระบบการจัดผังโดยรวมภายในโครงการ โดยแยกตามวัยของเด็กเป็นหลักแล้วจึงแบ่งส่วนใช้สอยภายในออกเป็นส่วนย่อยๆ

ส่วน hall ที่ทำเป็นส่วน
รับประทานอาหารและบิรรม

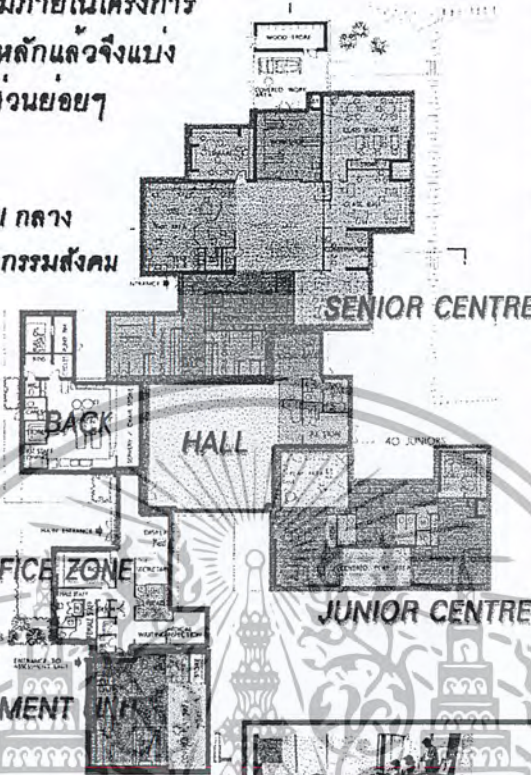
- ส่วน hall กลาง
- ส่วน กิจกรรมสังคม

- ส่วน ASSESSMENT UNIT
- ส่วน กิจกรรมรวม
- ส่วน สระว่ายน้ำภายใน
- ส่วน ห้องน้ำ
- ส่วน สนามเด็กเล่น
- ส่วน มังเล่น

- ส่วน Senior centre
- ส่วน ห้องเรียน 3 ห้องๆละ 20 คน
- ส่วน studio
- ส่วน work shop
- ส่วน ห้องสมุด
- ส่วน งานบ้านการฝีมือ
- ส่วน กิจกรรมรวม
- ส่วน ห้องน้ำ
- แขนงทางสัญจร

- ส่วน Junior centre
- ส่วน เด็กเล่นภายนอก
- ส่วน เด็กเล่นภายใน
- ส่วน ห้องเรียน
- ส่วน นั้งเล่น
- ส่วน ห้องน้ำ
- ส่วน กิจกรรม

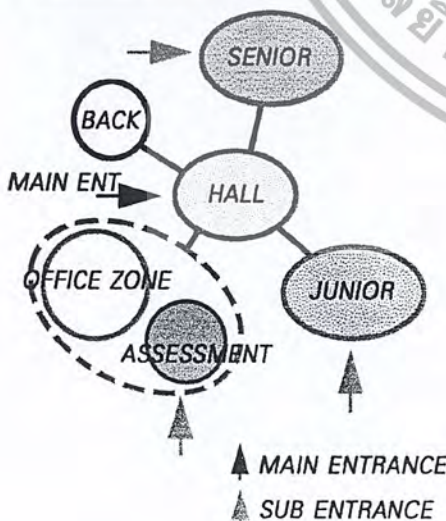

สิ่งที่นำมาศึกษา

แนวคิดในการจัดส่วนบริการ การจัดพื้นที่ความสัมพันธ์ และรายละเอียดองค์ประกอบบางชนิดที่จำเป็นต่อโครงการ

- ส่วน HALL
- ส่วน JUNIOR CENTRE
- ส่วน SENIOR CENTRE
- ส่วน ASSESSMENT UNIT

ที่มีการจัดพื้นที่ในการฝึกทักษะทางสังคมการที่มีพื้นที่ในการที่ให้เด็กที่จบมาแล้วมาช่วยฝึกสอน การจัดผังในส่วนนี้ที่มีการเชื่อมต่อเนืองกับส่วนกลางและการจัดพื้นที่เล่นส่วนตัว การเพิ่มองค์ประกอบในการฝึกทักษะการใช้ชีวิต คือ ส่วน work shop ส่วนงานการฝีมือ ที่เป็นส่วนในการฝึกเด็กแรกเริ่มที่ต่อเนื่องกับ ส่วนสำนักงาน ส่วนสระว่ายน้ำในร่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน (NURSERY)

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน เป็นเสมือนกับ nuseriy เด็กทั่วไปแต่ต่างกันโดยโครงการจะเป็นเน้นการสอนเด็กในด้านการเรียนรู้ทางสภาพจิตใจควบคู่ไปกับการเรียนรู้พัฒนาการทางสมองและร่างกาย และอีกทั้งโครงการยังเป็นต้นแบบของแนวทางการสอนการเรียนรู้ให้กับศูนย์เด็กอื่นๆด้วยการดำเนินการจึงมีการเสริมกิจกรรมต่างๆอยู่ตลอดเวลา และประกอบกับกิจกรรมหลักในการพัฒนาการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก

3. ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางอารมณ์ (EQ Child)

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางอารมณ์ของเด็กเป็นส่วนบริการที่โครงการจัดขึ้นเพื่อที่จะส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และรู้จักทักษะในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง และมีทักษะในการใช้ชีวิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสังคมโลกเปลี่ยนไป การปรับตัวให้เข้ากับสังคมให้ได้เป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงมากที่สุด

ภายในส่วนบริการนี้โครงการจะจัดกิจกรรมต่างๆ คล้ายกับกิจกรรมในการพัฒนาเด็กตามวัย แต่มีการสอดแทรกและเน้นหนักในด้านทางสังคมมากขึ้นกว่าเดิม โดยอาจจะเป็นกิจกรรมเดิมๆ แต่เปลี่ยนลักษณะของผู้ร่วมกิจกรรม สถานที่ และรูปต่างๆ ให้ต่างออกไปจากเดิม

แนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปกติ

พิจารณาจากพัฒนาการขั้นพื้นฐานของเด็กในด้านต่างๆ รวมทั้งลักษณะความชื่นชอบพิเศษของเด็กในแต่ละวัย เข้ามากำหนดพื้นที่เล่นและกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก โดยยึดหลักการค้นพบและการค้นหา และสัมผัสได้ด้วยตนเอง ปล่อยให้เด็กเองจะได้รับโดยตรง ทางโครงการจะจัดเวลาให้เด็กได้เล่นอย่างเสรีเพื่อเด็กได้มีโอกาสทำสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. เลือกกิจกรรมของเด็กตามใจชอบ
2. ได้ทดลองอุปกรณ์ของเล่นต่างๆตามอิสระ
3. ได้แสดงความคิด ความฝันของตนเอง
4. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นกับตัวเอง
5. พูดคุยกับเพื่อนและผู้ปกครองอื่นๆ ได้ตามอิสระ
6. ทำงาน และคิดอ่าน เขียน ตามล้าพัง
7. ได้ประสบการณ์ปลื้มสนุกสนานจากการเล่น อย่างเสรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางกิจกรรมที่เหมาะสมต่อพัฒนาการเด็กในแต่ละวัย

การ พัฒนาการ	รูปแบบการเล่น	อายุ 3-5 ปี
พัฒนาการ ทางด้านร่างกาย	การเล่นกลางแจ้ง (PHYSICAL PLAY) การเล่นแบบ สัมผัส (MANIPULATIVE PLAY)	<ul style="list-style-type: none"> - วิ่ง กลิ้ง ปีนบันได และต้นไม้ได้ - กระโดดจากที่สูง 2 ฟุตได้ - ชอบหุมน แกว่งตัว ดีดังกา - ชอบเล่นนอกบ้าน ผู้ใหญ่ไม่ต้องเฝ้า - ปีนป่าย สิ้นไหล โหนตัวไปมาได้คล่อง - เริ่มควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ดี - ใช้กรรไกรปลายมนได้ดี - ชอบเล่นน้ำ เล่นทราย - เล่นสร้าง ต่อเติม ต่อบล็อก - ชอบขยับตัวตามเสียงเพลง ร้อง เต้น - ชอบปั้นดินเหนียว
พัฒนาการ ทางด้าน อารมณ์และจิตใจ	การเล่นแบบ สร้างสรรค์ (CREATIVE PLAY) การเล่นเพื่อสร้าง มโนภาพ (IMAGINATION PLAY)	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังเรื่องเล่า เล่นละครได้เกินกว่า 20 นาที - ระบายสีด้วยนิ้ว พูกันได้ - ชอบงานศิลปะ ต่อบล็อก รูปต่อ - ชอบใส่เสื้อผ้าผู้ใหญ่ และเล่นสมมติ - เล่นบ้านและตุ๊กตา - มีจินตนาการที่สูงกว่าวัยอื่น
พัฒนาการ ทางด้านสังคม	การเล่นร่วมกับผู้ อื่น (SOCIAL PLAY)	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักการเล่นอย่างยุติธรรม - ให้ความสนใจกับเพื่อนมากกว่าครอบครัว - เป็นตัวของตัวเอง - รู้จักการเป็นผู้ให้ - อยากปกป้องน้อง หรือเพื่อนที่เล็กกว่า - รู้จักการให้ การรับ การแบ่งปัน - เล่นเป็นกลุ่มไม่ใหญ่มาก แบ่งเพศ
พัฒนาการ ทางด้านสติ ปัญญา	การเล่นเพื่อเรียน รู้ (PLAY FOR LEARNING)	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบการฝึกสมองลงปัญญา - ชอบการอ่าน จำและแสดงทำประกอบ เมื่ออยู่กับเพื่อนหรือตัวคนเดียว - เข้าใจเรื่องขนาด ความสัมพันธ์ของรูปร่าง - สนใจวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติรอบกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาการ	รูปแบบการเล่น	อายุ 6-10 ปี
พัฒนาการ ทางด้านร่างกาย	การเล่นกลางแจ้ง (PHYSICAL PLAY) การเล่นแบบ สัมผัส (MANIPULATIVE PLAY)	- ไม่ชอบอยู่นิ่ง ว่องไวขึ้น - การใช้มือและตาได้คล่องแคล่ว - ชอบเล่นเสียงก๊อ - ชอบออกกำลัง - ชอบกีฬาที่ตื่นเต้น ไม่อยู่นิ่ง - ชอบปีนต้นไม้ - ชอบเครื่องเล่นประเภทหมากฮอส อุปกรณ์ เครื่องมือสร้างบ้าน - เล่นกล เล่นทายปัญหา - คิดประดิษฐ์ของจากเศษวัสดุ
พัฒนาการ ทางด้าน อารมณ์ และ จิตใจ	การเล่นแบบ สร้างสรรค์ (CREATIVE PLAY) การเล่นเพื่อสร้าง มโนภาพ (IMAGINATION PLAY)	- สามารถวาดรูป ระบายสีด้วยชอล์ก - ชอบดนตรีมาก - ชอบเล่นเลียนแบบสังคม - รับผิดชอบมากขึ้น - เชื่อมั่นในตนเอง - ถูชม ยกย่องขึ้น
พัฒนาการ ทางด้านสังคม	การเล่นร่วมกับผู้ อื่น (SOCIAL PLAY)	- ไม่ชอบเล่นคนเดียว ชอบเล่นเป็นกลุ่ม - ชอบเล่นกับเด็กที่โตกว่า - ไม่เล่นแบ่งชาย หรือหญิง เล่นรวมกันได้ สนใจทำที่ของเพื่อน ทุกคนจะร่วมมือกัน
พัฒนาการ ทางด้านสติ ปัญญา	การเล่นเพื่อเรียน รู้ (PLAY FOR LEARNING)	- มีการวางแผน ชอบคิดอะไรใหม่ๆ - การเล่นมีจุดมุ่งหมาย - ชอบอ่านหนังสือสนุก ภาพมีสี - ชอบการทดลองทางวิทยาศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การ พัฒนาการ	รูปแบบการเล่น	อายุ 11-15 ปี
พัฒนาการทาง ด้านร่างกาย	การเล่นกลาง แจ้ง (PHYSICAL PLAY) การเล่นแบบ สัมผัส (MANIPULATIV E PLAY)	- สนใจการออกกำลังกายมาก เช่นกีฬาต่างๆ - ความสนใจส่วนตัวมีผลต่อการทำกิจกรรม - ชอบการแข่งขัน เช่น ฟุตบอล - ชอบของแปลกใหม่ - สนใจสิ่งประดิษฐ์ งานฝีมือ
พัฒนาการทาง ด้านอารมณ์ และจิตใจ	การเล่นแบบ สร้างสรรค์ (CREATIVE PLAY) การเล่นเพื่อ สร้างมโนภาพ (IMAGINATION PLAY)	- ชอบสิ่งท้าทายความสามารถ - มีความคิดริเริ่ม มีเหตุผล
พัฒนาการทาง ด้านสังคม	การเล่นร่วมกับ ผู้อื่น (SOCIAL PLAY)	- พัฒนาความมั่นใจเป็นนักกีฬา - เสียสละ กล้าหาญ - ยอมรับกฎเกณฑ์ของหมู่คณะ
พัฒนาการทาง ด้านสติปัญญา	การเล่นเพื่อ เรียนรู้ (PLAY FOR LEARNING)	- ชอบอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการค้นคว้า ทดลอง ของแปลกใหม่ - ชอบการผจญภัย
การพัฒนาการ	รูปแบบการเล่น	สรุปรวมแต่ละช่วงอายุ
พัฒนาการทาง ด้านร่างกาย	การเล่นกลาง แจ้ง (PHYSICAL PLAY)	3-5 ปี ชอบการเคลื่อนไหวร่างกายมาก แต่ต้องขึ้นกับความสามารถของการ พัฒนา 6-12ปี ชอบการเคลื่อนไหวเช่นกัน และสามารถ ทำกิจกรรมได้หลายอย่าง เพราะสามารถควบคุมร่างกายได้ดีและต้องการความ รู้สึกแปลกใหม่ตื่นเต้น 13-20ปี การเคลื่อนไหวจะเป็นไปในแนวทาง ของการเล่นกีฬา ชอบการแข่งขัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

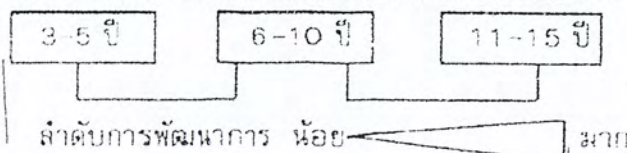
	การเล่นแบบ สัมผัส (MANIPULATIVE PLAY)	ทำท่าย 3-5 ปีและ 6-10ปี ชอบการเล่นต่อบล็อก สร้างบ้าน เล่นทราย เต้นกว่าวัยอื่น
พัฒนาการทาง ด้านอารมณ์ และจิตใจ	การเล่นแบบ สร้างสรรค์ (CREATIVE PLAY) การเล่นเพื่อ สร้างมโนภาพ (IMAGINATION PLAY)	3-5ปีและ 6-10ปี ชอบการทำงานแบบสร้างสรรค์ และ ส่งเสริมจินตนาการ เต้นกว่าวัยอื่น
พัฒนาการทาง ด้านสังคม	การเล่นร่วมกับ ผู้อื่น (SOCIAL PLAY)	3-5ปี ค่อนข้างเป็นตัวของตัวเอง ชอบเล่น คนเดียว หรือเพื่อนเพศเดียวกัน 6-10และ 11-15การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี รู้จัก กฎเกณฑ์ของสังคม
พัฒนาการทาง ด้านสติปัญญา	การเล่นเพื่อ เรียนรู้ (PLAY FOR LEARNING)	3-5และ 6-10 ชอบและสนใจในการเรียนรู้สิ่งที่ตนเอง ยังไม่เคยพบมาก่อน 11-15 สนใจตามความชอบของตนเองเท่า นั้น

ผลสรุปจากตาราง

1. การพัฒนาทางด้านร่างกาย

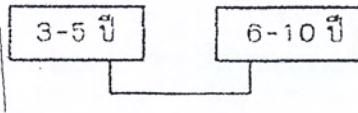
- การเล่นกลางแจ้ง (PHYSICAL PLAY) เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่
เช่น กล้ามเนื้อขา กล้ามเนื้อแขน กระดูกสันหลัง

วัย 3-5 ปี มีการพัฒนาและความสนใจแตกต่างจากวัย 11-15 ปี
มาก แต่มีการพัฒนาและความสนใจใกล้เคียงกับช่วงต้นของวัย 6-10 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

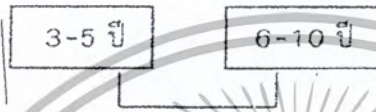
การเล่นแบบสัมผัส เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เช่น ซ้อมือ นิ้วมือ มีความยืดหยุ่น และความสนใจอยู่ในช่วง 2 วัย คือ

2. การพัฒนาทางด้านอารมณ์และจิตใจ

- การเล่นเพื่อสร้างสรรค์(CREATIVE PLAY) และการเล่นเพื่อสร้างมโนภาพ(IMAGINATION PLAY)

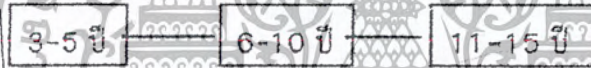
พัฒนาการด้านนี้จะมียุ่สูงสุดในช่วง 2 วัย คือ

3. พัฒนาการทางด้านสังคม การเล่นร่วมกับผู้อื่น (SOCIAL PLAY)

4. พัฒนาการทางด้านสติปัญญา การเล่นเพื่อเรียนรู้(PLAY FOR LEARNING)

พัฒนาการในข้อ 3 และ 4 แยกตามความสนใจของเด็กในแต่ละช่วงวัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กในโครงการ

สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ชั้นพัฒนาการทางร่างกาย
2. ชั้นพัฒนาทางด้านความคิด จินตนาการ

และได้สอดแทรกพัฒนาการด้านต่างๆไว้ด้วยกัน แสดงเป็นDIAGRAM ได้ดังนี้

กิจกรรมการเล่นแบบสร้างสรรค์และจินตนาการ (IMAGINATION PLAY)

เด็กก่อนวัยเรียนจะเป็นวัยที่มีจินตนาการการสร้างสรรค์สูงสุดเมื่ออายุ 4 ขวบ แล้วค่อยลดลงเมื่ออายุย่าง 5 ขวบ เมื่อเด็กถูกควบคุมบังคับให้ปฏิบัติตามคาบเวลาจนเป็นนิสัย จึงทำให้เด็กขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนก่อนวัยเรียนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์มาก กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียนได้แก่

กิจกรรมด้านศิลปะ

กิจกรรมทางศิลปะเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ การรู้จักใช้ความคิด ของตนเอง ช่วยฝึกประเภทสัมผัสระหว่างมือกับตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การวาดภาพ

- การวาดภาพตามใจชอบ
- วาดภาพจากจินตนาการ
- วาดภาพจากประสบการณ์
- วาดภาพจากการฟังนิทาน
- วาดภาพจากสิ่งแวดล้อม
- การให้เด็กวาดภาพจากภาพต่อเติมจากส่วนไม่สมบูรณ์

กิจกรรมวาดภาพนั้นเด็กจะได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ภาพที่เด็กชอบวาดมากที่สุดคือภาพมนุษย์ ภาพสัตว์ และตัวการ์ตูน

2. การละเล่นสืด้วยมือ

การใช้มือละเล่นสืเป็นการฝึกประเภทยึดของมือและตา ภาพที่เกิดขึ้นจะเป็นไปตามอารมณ์ จินตนาการ จังหวะ การเคลื่อนไหว อาจเป็นการสร้างรูปแบบใหม่ๆขณะที่มือละเล่นลงไป และเป็นการส่งเสริมการแสดงออกอย่างมั่นใจในตัวเอง ทำให้เกิดความเชื่อมั่น

3. การฝึกกระดาษ ประดาษ และการตัดกระดาษ

เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างภาพจากกระดาษ ส่งเสริมการตัดสินใจในการทำงานอย่างกล้าหาญ และมีอิสระในการทำและคิด

4. การพับกระดาษ

เป็นกิจกรรมที่พับกระดาษเป็นรูปทรงต่างๆ ตามความนึกคิด จินตนาการ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน

5. การปั้น

การปั้นด้วยแป้ง ดินเหนียว ดินน้ำมัน โดยให้เด็กปั้นตามจินตนาการ เป็นการส่งเสริมการพัฒนาการทางด้านอารมณ์ในขณะปั้น ให้แก่เด็กอีกด้วย

กิจกรรมด้านภาษา

เนื่องจากเด็กก่อนวัยเรียนส่วนมากจะเขียนหนังสือไม่ได้ อ่านไม่ออก กิจกรรมด้านภาษาจึงจะสังเกตได้จากคำพูด การแสดงออก ในเด็กเล็ก ภาษาจะอยู่ในรูปของสัญลักษณ์ และเมื่อโตขึ้นเด็กจะสามารถใช้สัญลักษณ์ออกมาด้วยการพูดจากการแสดงถึงจินตนาการของเด็กออกมา

1. การเล่านิทาน

เด็กก่อนวัยเรียนจะเริ่มสนใจหนังสือการเล่าเรื่อง ซึ่งเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการด้านภาษา และทำให้เกิดความสนุกสนานไปด้วย

- การเล่านิทานจากประสบการณ์
- การเล่านิทานจากภาพประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเล่านิทานจากจินตนาการความคิดคำนึง
- การเล่านิทานจากความคิดของตนเอง

กิจกรรมเช้าจังหวัด

เด็กวัย 3-6 ขวบจะมีความสุขสนุกสนานที่ได้เต้น เคลื่อนไหวตามจังหวะเสียงดนตรี เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ฝึกให้เด็กมีความกล้าอย่างอิสระเสรี ส่งเสริมการแสดงออก สร้างความมั่นใจในตนเองและฝึกคิด จินตนาการด้านความคิดสร้างสรรค์

การแสดงออกด้านจินตนาการ

เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักคิดโดยใช้สิ่งต่างๆ เช่น การฟังเสียงและการใช้การถามตอบกับเด็ก ว่าคิดถึงอะไรจากเสียงที่ได้ยิน โดย

- พูดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นจริงอยู่รอบๆตัว
- พูดกับประสบการณ์ที่เคยเห็น
- พูดเกี่ยวกับการคิดนึก ที่ได้ยินเสียง
- พูดถึงอนาคตตัวเอง

กิจกรรมด้านการเล่น

การเล่นเป็นการพัฒนาการทางด้านร่างกายแก่เด็กทั้งระบบกล้ามเนื้อใหญ่-เล็ก ความสัมพันธ์ของอวัยวะกับระบบประสาท ให้มีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว การเล่นยังช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

1. การเล่นทราย

เด็กจะพยายามก่อทรายให้เป็นปราสาท อุโมงค์ ตามความคิดฝัน

2. การเล่นน้ำ

น้ำเป็นของเหลวที่ถ่ายเทได้ มีความเย็น เด็กจะชอบเล่นตั้งแต่ยังเด็ก บางครั้งก็สมมุติให้เป็นไปตามความคิด เช่น น้ำตก น้ำพุ

3. การเล่นของเล่นต่างๆ

- การสร้างสิ่งจำลอง เด็กได้สร้างสรรค์สิ่งต่างๆด้วยวัสดุเหลือใช้ เช่น กล่องไม้ขีด เป็นบ้าน
- การเล่นของจำลองและตุ๊กตา เช่นรถไฟ เครื่องบินจำลองต่างๆ ตุ๊กตารูปคน หรือสัตว์ เมื่อเด็กเล่นก็จะใช้จินตนาการ เล่นบทบาทสมมุติกับสิ่งของเหล่านั้น
- LEGO เป็นตัวต่อพลาสติกที่เด็กสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการในการต่อให้เป็นรูปอะไรก็ได้
- บล็อกไม้ เด็กสามารถเรียนรู้ เรื่องรูปทรง ขนาดต่างๆ ส่งเสริมทักษะในการใช้มือ และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการต่อบล็อกไม้เป็นรูปต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การต่อภาพ

เด็กจะได้ฝึกการสังเกต การจำ และความคิดสร้างสรรค์ในการต่อภาพให้สมบูรณ์

5. การเล่นบทบาทสมมุติ

โดยปกติเด็กจะชอบเล่นเลียนแบบชีวิตความเป็นอยู่รอบๆตัว ด้วยการเล่นด้วยการเล่นเลียนแบบหรือบทบาทสมมุติ จะช่วยพัฒนาการทางด้านภาษาและจินตนาการของเด็กได้เป็นอย่างมาก ขณะที่เด็กเล่นเด็กจะไม่จำกัดขอบเขตของจินตนาการ เด็วเขาอาจจะเป็นอย่างหนึ่ง อีกครู่หนึ่งเขาอาจจะมืบทบาทอย่างอื่นก็ได้ขึ้นอยู่กับความสนใจ และสิ่งเร้าในช่วงนั้น หรือเวลานั้นๆ

- เลียนแบบบุคคล เช่น เป็นดารา นักร้อง นักแสดง ทอม ตั้วการ์ตูนที่ชื่นชอบ
- เลียนแบบสัตว์ โดยการเลียนเสียง ทำท่าทางเดิน เช่น ลิง ช้าง เป็ด ฯลฯ
- เลียนแบบวัตถุ เช่น เลียนแบบรถ เครื่องบิน โดยการเลียนลักษณะการเคลื่อนที่ของวัตถุนั้น
- เลียนแบบการดำรงชีวิตจริงของผู้ใหญ่ เช่น การเล่นหม้อข้าวหม้อแกง ขายของ การแต่งตัว เล่น เป็นพ่อ แม่

การเลียนแบบหรือการสมมุตินี้ เด็กจะสร้างนิยาย หรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาตามประสบการณ์ต่างๆที่พบเห็น แล้วจินตนาการ แล้วเอามาเล่นกันเป็นเรื่องเป็นราว เป็นการเล่นที่มีอิสระในการคิด ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคม และทักษะอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

การเล่นและของเล่นที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

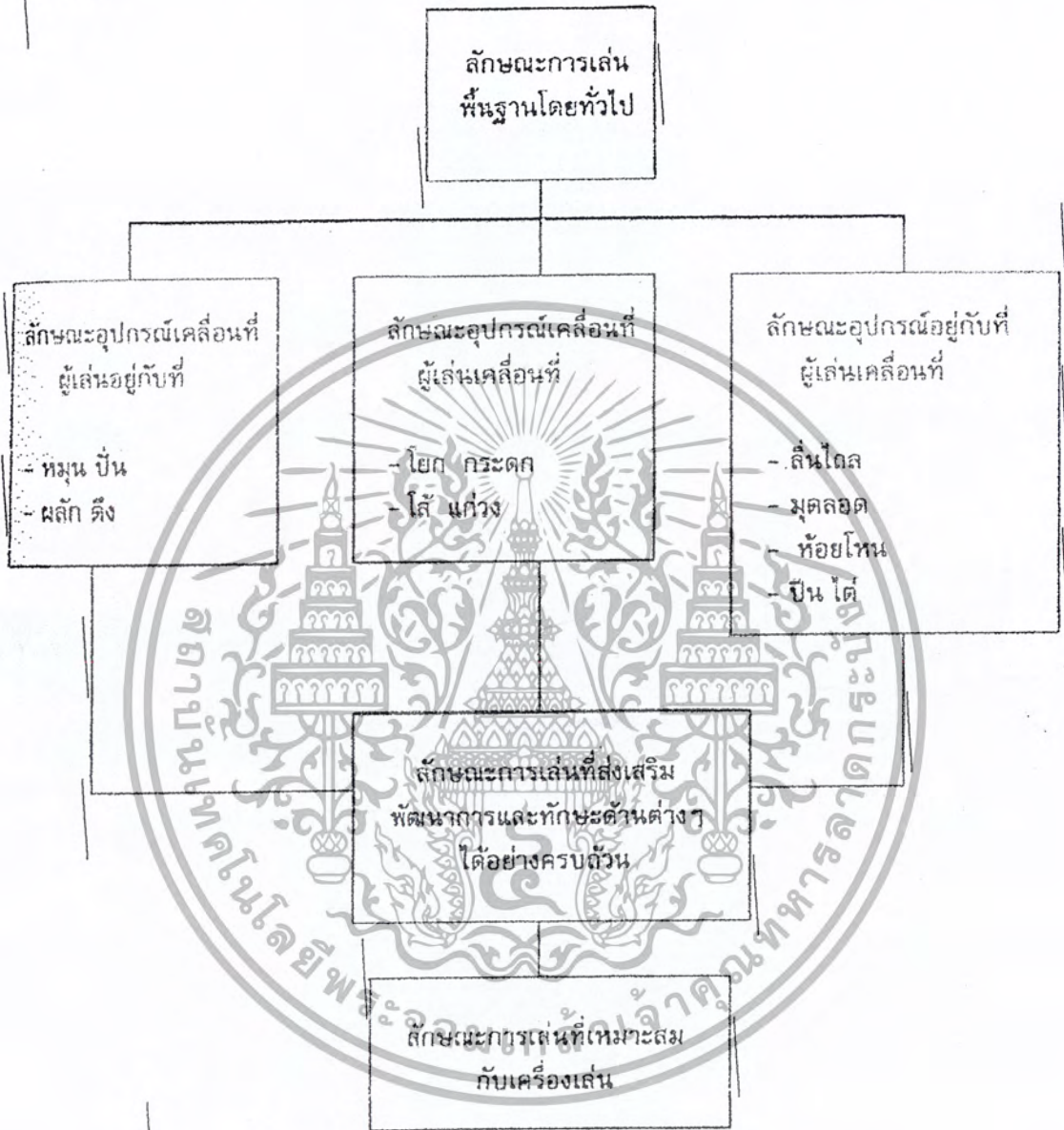
การเล่นและของเล่น	ประโยชน์
1. อยากรู้อยากเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง ควรให้เล่นของเล่นที่ใช้ประสาทสัมผัส เช่น ภาพตัดต่ออย่างง่ายๆ ประมาณ 3-6 ชิ้น โดมิโน กลองหยอดบดลือกรูปทรงต่างๆ และให้เล่นสร้างสิ่งต่างๆด้วยไม้บล็อก	ฝึกการสังเกตและเปรียบเทียบ ความเหมือนความต่าง ฝึกการใช้สายตาและมือสัมพันธ์กัน และฝึกความคิดสร้างสรรค์
2. ชอบเล่นเลียนแบบการกระทำของผู้ใหญ่ เช่น การเล่นแต่งตัว การทำงาน ควรหาของเล่นเช่นพวกตุ๊กตา มีเสื้อผ้าสวม - ถอดได้ ของใช้ในบ้านจำลอง เช่น หม้อข้าว หม้อแกง กระดาษ เตาไฟ เตียนนอนเล็กๆ	ฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวเด็กกับบุคคลรอบๆตัวเด็ก และฝึกการเล่นเลียนแบบ
3. ชอบเล่นคนเดียว และเริ่มเล่นกับเด็กอื่น แต่ละมีเรื่องทะเลาะกัน เช่น แย่งของเล่น ควรเริ่มสอนระเบียบ วินัย จลกิจกรรร้องเพลง และเล่านิทานสอนเด็ก	ฝึกการเล่นเป็นกลุ่ม การควบคุมอารมณ์และระเบียบวินัย

การเล่นและของเล่น	ประโยชน์
4. ชอบการเล่นอิสระ การเล่นเลียนแบบลักษณะท่าทางบุคคลและสัตว์ การเล่นสมมุติกับตุ๊กตา การเล่นประกอบเรื่องหรือนิทาน การแสดงท่าทางประกอบเพลงหรือกิจกรรมเข้าจังหวะ และเริ่มสนใจการเล่นเป็นกลุ่มเล็กๆ กับเด็กอื่นๆที่ใช้เวลาสั้นๆ	พัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา
5. มีจินตนาการ ชอบสมมุติเป็นเรื่องราวแสดงท่าทางประกอบเรื่อง หรือเล่นบทบาทสมมุติ เช่น เล่นเกี่ยวกับบ้าน พ่อแม่ลูก เกี่ยวกับร้านขายของ ชอบทั้งการเล่นเลียนแบบและการเล่นแบบสร้างสรรค์ ชอบแสดงท่าทางประกอบเพลงหรือกิจกรรมเข้าจังหวะ	พัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา
6. สามารถเล่น และทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้ ควรให้เล่นเกมเป็นกลุ่มใหญ่ๆ เช่น มอญซ่อนผ้า ทำตามผู้นำ และให้เล่นเกมแข่งขัน เช่นวิ่งเปรี๊ยะ	พัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา
7. ของเล่นที่ให้เล่นเลียนแบบและสมมุติตามจินตนาการ เช่น - ของเล่นจำลองเช่น เมืองฟาร์ม หมู่บ้าน ทหาร เครื่องเรือน เครื่องครัว และของใช้ต่างๆ - ชุดเสื้อผ้าที่ใหญ่เกินไปใช้ เช่นเครื่องแบบทหาร ตำรวจ หมอ นางพยาบาล - ตุ๊กตา และหุ่น	พัฒนาการรับรู้ ความคิดฝัน และเลียนแบบจากของจริง ทำให้เด็กรู้จักปรับสิ่งใหม่ให้เข้ากับสิ่งที่คุ้นเคย หรือรู้จักแล้ว คิดและเข้าใจตามที่เป็นจริง
8. ของเล่นที่ให้เล่นสร้างและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เช่น - พลาสติกสร้างสรรค์ กล่องโหวพริบ - ไม้บล็อกขนาดและรูปทรงต่างๆ - กล่องกระดาษขนาดต่างๆ - วัสดุที่ใช้ในการวาดภาพ ระบายสี เช่น กระดาษ ดินสอสี/สีเทียน สีฝุ่น สีโปสเตอร์ พู่กัน - วัสดุที่ใช้ในการปั้น เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน - วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์ เช่น กรรไกร แป้งเปียก กระดาษ	ฝึกการสร้างสรรคตามโครงร่างที่กำหนดให้ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่เด็กสนใจ ทำให้เด็กได้ทดลองด้วยตนเองแบบลองผิดลองถูก เข้าใจลักษณะและคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ คิดอย่างมีเหตุผล และรู้จักกฎเกณฑ์ทางอารมชาติโดยไม่มีใครสอน รวมทั้งถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในความคิดออกมาเป็นรูปที่มองเห็นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมการเล่นที่พัฒนาร่างกาย (PHYSICAL PLAY)

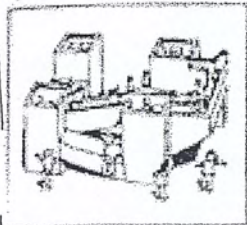
เครื่องเล่นสนาม เป็นเครื่องเล่นที่ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาทักษะของความสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาร่างกายให้กับเด็กเป็นหลัก เช่น CIRCULATION ABACUS SLIDE JUNGLE GYM แต่ยังคงตอบสนองพัฒนาการทักษะด้านต่างๆ ทั้ง อารมณ์ สังคม สติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ได้เช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยได้วิเคราะห์ประโยชน์ของการเล่นตามลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นได้ดังนี้ (อ้างอิงจาก วิทยา นันทน์วิบูลย์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์สาขาลูกบอลแบบอุตสาหกรรม ของ นายต่อวงศ์ บิณฑ์วงศ์ เนื่อง การออกแบบเครื่องเล่นเด็กวัยก่อนเรียน)

CIRCULATION

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การเดิน การปีนไต่ การกระโดด การวิ่ง การลุด

- ๑ กล้ามเนื้อขา ข้อเท้า
- ๑ กล้ามเนื้อหน้าท้อง กระดูกสันหลัง
- คอ
- ๑ ความสัมพันธ์กับอวัยวะต่างๆ

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

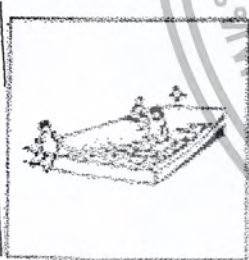
- คิดเกมการเล่นใหม่ให้เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

- เล่นกับผู้อื่น เช่น ตั้งเป็นอาณาจักร 2 ฝ่าย มีการหลบซ่อนวิ่งไล่ล่ากันโดยใช้ เครื่องเล่นเป็นจุดกึ่งกลาง หรือ

ไปพร้อมกัน

ABACUS SLIDER

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การเดิน วิ่ง กระโดด

- ๑ กล้ามเนื้อหน้าท้อง
- ๑ การทรงตัว

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

- เล่นด้วยวิธีการเล่น เช่น ใช้มือหยุดกลิ้ง ล้มแล้วปล่อยให้สั้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

- เล่นกับผู้อื่น เช่น ล้อตัวกันเล่นลงมา พร้อมกันเล่นเกมโดยใช้เครื่องเล่นเป็นจุดกึ่งกลาง เล่นเป็นทีมบน slide หน้าหรือของ slide ซดลง เด็กมีความสนใจอยู่ที่การเล่นเป็นทีม เช่น เล่นวิ่ง เบี้ยว โดยใช้ slide เป็นส่วนหนึ่งของระยะทางที่ เล่นวิ่งล่ากัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

JUNGLE GYM

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การปีนป่าย

๑. กล้ามเนื้อขา ข้อเท้า

๒. ข้อมือ การจับยึด

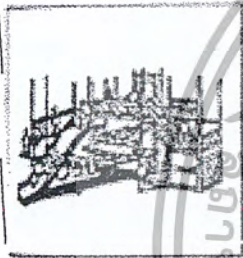
2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

- เปลี่ยนเทคนิคการปีนป่ายให้ง่ายขึ้น
เร็วขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

- เล่นกับผู้อื่น เช่น แบ่งเป็นพรรคพวก
ฝ่ายอยู่บนบก(เครื่องเล่น) และฝ่ายอยู่
ข้างล่าง (พื้นดิน รอบเครื่องเล่น) มีการ
ปีนป่ายไล่กัน ระหว่าง 2 ฝ่าย

SMALL LAND

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การปีนป่าย การเหยียดโหน การทรง

ตัว กล้ามเนื้อขา แขน

๑. การจับยึด

๒. ความสัมพันธ์กับอวัยวะต่างๆ

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

- ได้ฝึกการเลี้ยวโหนให้เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

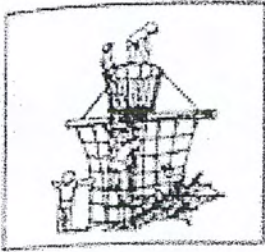
- เล่นกับผู้อื่น เช่น แบ่งเป็นทีม แล้ววิ่ง
ไล่จับกันบนเครื่องเล่น หรือ สมมุติ ฝั่ง
ที่เล่นอยู่บนเครื่องเล่น ฝั่ง บ้าน เครื่องปั้น รถม
ยนต์ แล้วเล่นเป็นทีม

ไปพร้อมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CROW'S NEST

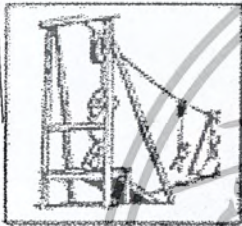
ไปพร้อมกัน

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย
กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น
  - การปีนป่าย
  - ๑) กล้ามเนื้อขา แขน
  - ๒) ข้อมือ การจับยึด
  - ๓) การกระโดด ประสาทตา

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา
  - คิดเกมการเล่นใหม่ให้เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม
  - เล่นกับผู้อื่น เช่น สมมุติเครื่องเล่นเป็นฐานทัพ สอดคนเมศดุ ปีนป่ายไล่ล่ากัน

ROPE WAY

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย
กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น
  - การห้อยโหน
  - ๑) กล้ามเนื้อแขน
  - ๒) การจับยึด ข้อมือ
  - ๓) การกระโดด

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา
  - ศึกษาเทคนิคในการห้อยโหนได้รวดเร็วไว รวดเร็ว และส่งแรงไปให้ถึงฝ่ายตรงข้ามได้รวดเร็ว

PLAY SCULPTURE

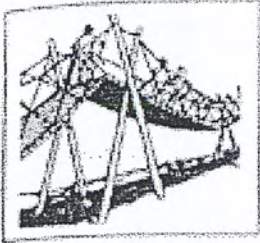
1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย
กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น
  - การปีน การปีนป่าย
  - ๑) กล้ามเนื้อขา แขน
  - ๒) กล้ามเนื้อหน้าท้อง กระดูกสันหลังคอ
  - ๓) การจับยึด ข้อมือ
  - ๔) การทรงตัว

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา
  - คิดเกมการเล่นใหม่ให้เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม
  - เล่นกับผู้อื่น เช่น สมมุติเครื่องเล่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SUSPENSION BRIDGE

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย
กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

เป็นเกาะ ทำขึ้นเพื่อป้องกันภัยจากสัตว์ที่
พื้นดิน เป็นอันตรายใล่ล่ากิน

- การเดินทรงตัว
- ๑ กล้ามเนื้อขา
- ๑ การจับยึด ข้อศอก

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

- คิดวิธีที่จะเดินไปฝั่งตรงข้ามให้ได้โดย
สะพานโยกน้อยที่สุด และไม่ให้อัตถ์พียงบน
พื้นจากการเสถียรของสะพาน

SMALL LAND

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การเดิน การวิ่ง การทรงตัว
- ๑ กล้ามเนื้อขา ข้อเท้า
- ๑ กล้ามเนื้อหลังคียง
- ๑ ความสัมพันธ์กับอวัยวะต่างๆ

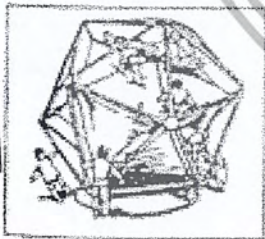
2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

- คิดแผนการเล่นใหม่ให้เกิดขึ้น วัตถุประสงค์
ใหม่เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

- เล่นกับผู้อื่น เล่น โดยมีการเล่นกัน
เป็นทีม โดยทีมที่ตัวเองเล่นเป็นจุดศูนย์กลาง

COSMOS

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การปีนป่าย การลอด
- ๑ กล้ามเนื้อขา แขน
- ๑ กระดูกสันหลัง คอ
- ๑ กระดูกสันหลัง

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

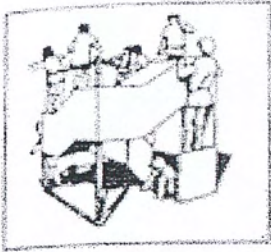
- คิดแผนการเล่นใหม่ให้เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

- เล่นกับผู้อื่น เช่น การเล่นซ่อนแอบใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TIME TUNNEL

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การปีนป่าย การลอด
- ถ้ามืดเงืงซา ซ้อท้อ
- การลุกขึ้นหลัง คอ
- การจับบีต

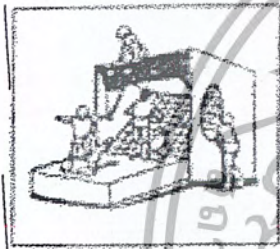
2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

- คิดเกมการเดินให้ล้งให้เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

- เล่นกับผู้อื่น เช่น เล่นซ้อท้อ การลอดค้อๆกันไป โส้จับกันบนเครื่องเล่น

POKOT

1. คุณค่าและประโยชน์ด้านพัฒนาร่างกาย

กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น

- การปีนป่าย การกระโดดขึ้นลง(บน
- ถ้ามืดเงืงซา แชน
- ซ้อท้อ การจับบีต
- ความสัมพันธ์กับอวัยวะต่างๆ

2. คุณค่าและประโยชน์ ด้านการพัฒนาสติปัญญา

- คิดเกมการเดินให้ล้งให้เกิดขึ้น

3. คุณค่าและประโยชน์ทางการพัฒนาด้านสังคม

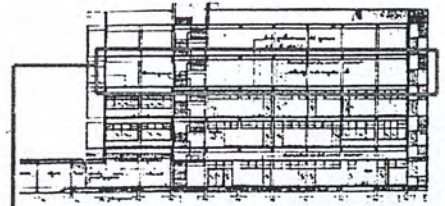
- เล่นกับผู้อื่น เช่น ตั้งเป็นอาณาจักร2 ฝ่าย มีการต่อสู้เล่นมวยปล้อกัน

ไปพร้อมกัน

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก (Nursery)

การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

ห้องรับประทานอาหารที่สัมพันธ์กับห้องกิจกรรม แบ่งเป็น 2 ส่วนคานหัว และท้ายของอาคาร

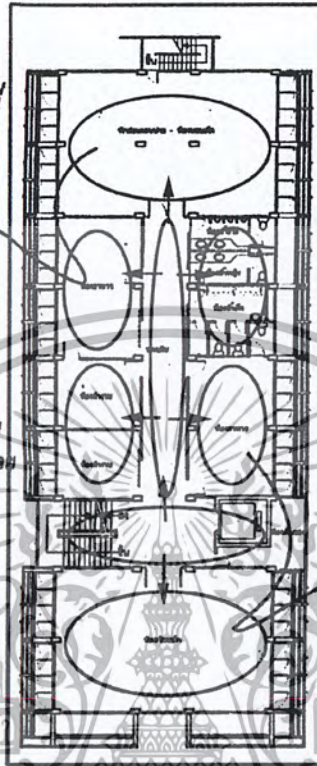
ห้องน้ำที่ไว้ร่วมกันระหว่าง 2 ห้องกิจกรรมโดยไว้ระยะเวลาในการเข้าใช้ เป็นตัวกำหนดปริมาณคน

ห้องกลุ่มงานที่ใช้เป็นห้องสังเกตการณ์ไปในตัวพร้อม กับเบ้นพื้นที่รองส่วนที่กคคช

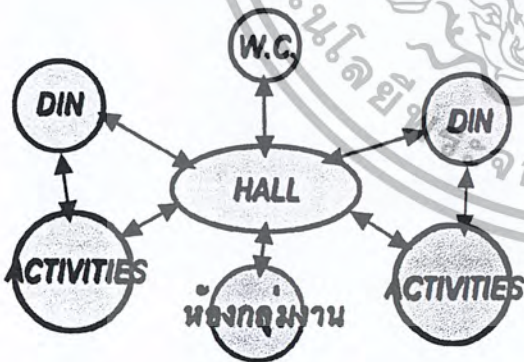
แกนทางสัญจร ที่ถูกปิด กลายเป็นส่วนกิจกรรม รวมในระหว่างวัน

ห้องกิจกรรมแบ่งเป็น 2 ห้อง แบ่งเด็กห้องละ 30 คนโดยมีการจัดพื้นที่ภายในรองรับ กิจกรรมของเด็กตลอดทั้งวัน

ลักษณะการจัดที่ว่างภายในชั้นคล้ายกับชั้น 2 ในส่วนของ รพ. กลางวัน แตกต่างกันคือ มีการใช้ห้องรับประทานอาหารเพิ่มขึ้นมา

- สัมพันธ์มาก
- สัมพันธ์

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

พื้นที่ภายในส่วนบริการไม่เพียงพอจึงทำให้ขาดพื้นที่สำหรับบางองค์ประกอบ

- พื้นที่สำหรับส่วนพักคอยผู้เข้ามาติดต่อ
- พื้นที่ locker เก็บของพี่เลี้ยง
- พื้นที่ส่วนปฐมพยาบาล
- พื้นที่ส่วนลานกิจกรรมกลาง
- พื้นที่ out door สำหรับกิจกรรมกลางแจ้ง

และรายละเอียดขององค์ประกอบย่อยๆ ภายในห้องกิจกรรมในร่ม

- ส่วนเก็บของส่วนตัวเฉพาะตัวเด็กที่เหมาะสมสัดส่วน
- พื้นที่สำหรับจัดเก็บที่นอน

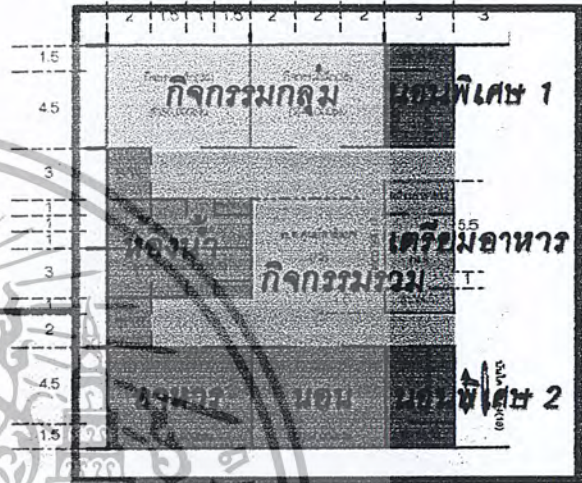
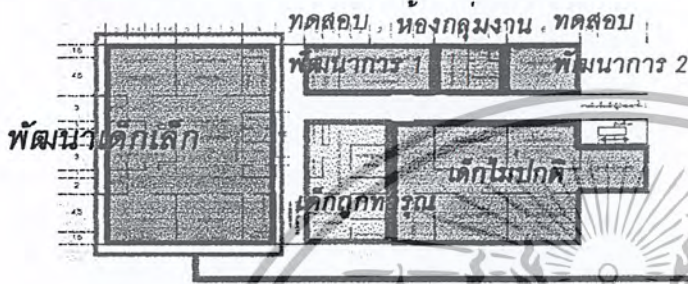
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษา การจัดส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก (Nursery)

ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ

ลักษณะการจัดผังของส่วนบริการ

ส่วนพัฒนาเด็กเล็กอยู่ในอาคาร I. P. D. ชั้น 2 ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้ ส่วนพัฒนาเด็กเล็ก ส่วนเด็กไม่ปกติ ส่วนเด็กถูกทารุณ และห้องทดสอบพัฒนาการ และห้องกลุ่มงาน

สิ่งที่นำมาศึกษา

รายละเอียดขององค์ประกอบย่อยๆ ภายในส่วนบริการ

การแยกพื้นที่ให้สอยในกิจกรรมย่อยๆ ออกไป

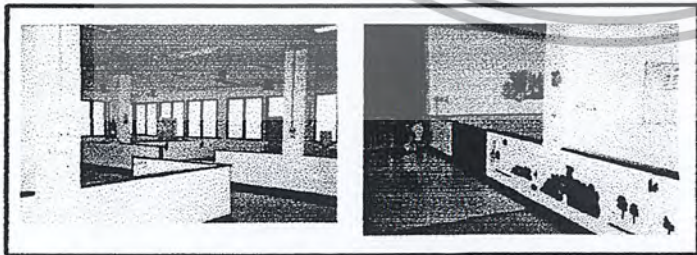
แต่เชื่อมต่อกันโดยพื้นที่กิจกรรมรวม

ส่วนห้องน้ำเด็กที่เปิดเป็นพ.ท.โล่งรวม

สามารถดูแลได้ทั่วถึง

ส่วนนอนที่จัดเป็นคอกนอน
รวมกันเป็นสัดส่วนเฉพาะ

การกั้นพื้นที่ในแต่ละส่วนออกเป็นคอกๆ ที่สามารถ
กั้นเด็กได้ แต่ยังคงอยู่ในสายตาของผู้ดูแล

พื้นที่ลานกิจกรรมกลางที่จะเป็น
ส่วนปฏิสัมพันธ์ของเด็กทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเด็กแต่ละส่วนบริการจะมีความสัมพันธ์กันในเชิงลึกในส่วนของโปรแกรมการเรียนการสอน ซึ่งต่อไปนี้จะเป็นการกำหนดผู้ใช้บริการของแต่ละส่วนบริการ และพฤติกรรมของการเข้ารับบริการในแต่ละส่วนบริการ โดยในพฤติกรรมนี้จะกล่าวในด้านของการต่อเนื่องของกิจกรรมในแต่ละห้องกิจกรรม ซึ่งก็แตกต่างกันออกไปในแต่ละห้อง ซึ่งจะจัดแบ่งการนำเสนอออกตามห้องกิจกรรม ดังนี้คือ

ห้องกิจกรรมกลุ่มเด็กเล็ก

- ห้องกิจกรรมส่วนโรงพยาบาลกลางวันเด็กเล็ก (small daycare)
- ห้องกิจกรรมส่วนส่งเสริมพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (nursery)

ห้องกิจกรรมกลุ่มเด็กโต

- ห้องกิจกรรมส่วนโรงพยาบาลกลางวันเด็กโต (big daycare)
- ห้องกิจกรรมส่วนส่งเสริมพัฒนาการทางเชาว์อารมณ์ (EQ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMA DAYCARE

TYPE OF USER

TYPE A FROM Q.P.D. child 2-6 y.

- BEGINING COURSE < mon - fri 15:00 - 16:30 pm >
- INTENSIVE COURSE < thu - fri 8:30 - 12:00 am >
- FOLLOW COURSE < mon - tue 8:30 - 12:00 am >
- BETTER COURSE < wed 8:30 - 12:00 am >
- UP TO NURSERY GROUP

TYPE B FROM DAY-CARE 2-6 y.

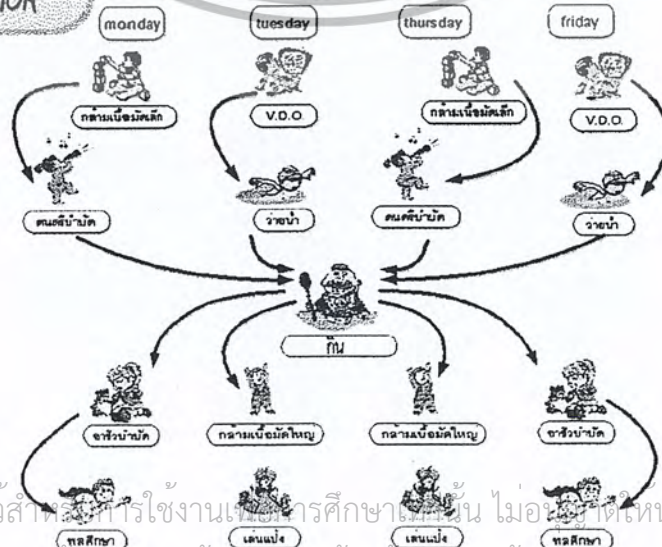
เข้าร่วมช่วยในการฝึกสอนรุ่นน้อง ช่วยประกอบกิจกรรม
เจ้าหน้าที่ ตามเป้าหมายของโครงการ

TYPE C FROM EQ EDUCATION

เข้าร่วมช่วยในการนำบัดเด็กที่มีปัญหา
ตามเป้าหมายของโครงการ (teaching for learning)

ACTIVITIES ROOM

USER BEHAVIOR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในงานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

NURSERY

TYPE OF USER

TYPE A

CHILD 2-4 Y.

เป็นช่วงแรกรับเด็กประเภทปกติ โดยจะเริ่มรับปีละ 2 ครั้งตอนเดือน เมษ. และ ตค.

TYPE B

DAY - CARE CHILD

เป็นการรับเด็กตามเป้าหมายของโครงการ โดยจะรับเด็กจากส่วนบริการ DAY - CARE ที่มีอาการดีขึ้น

TYPE C

EQ CHILD

เป็นการดำเนินการตามนโยบายใหม่ โดยจัดให้เด็กในส่วนบริการ EQ เข้ามาเป็นผู้ช่วยฝึกสอน

TYPE D

นิสิต นักศึกษา บุคลากร ครุ

เป็นการเปิดให้บริการข้อมูล การศึกษา โดยจะให้การศึกษาการปฏิบัติงานภายในส่วนบริการ

ACTIVITIES ROOM

USER BEHAVIOR

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EQ EDUCATION

TYPE OF USER

TYPE A

ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมในส่วน Technical Knowledge

นักเรียน (ช่วงวัยเรียน ที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษาต่างๆ)

นิสิต นักศึกษาต่างๆ ที่เข้ามาค้นหาข้อมูลและฝึกงานด้านนี้

บุคคลทั่วไป เจ้าหน้าที่ บุคลากร ครู ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก

TYPE B

เด็กนักเรียนจากโรงเรียนและสถาบันต่างๆ
เป็นการดำเนินการตามเป้าหมายของโครงการ

เด็ก 5 - 8 ปี ในช่วงวัยประถมต้น ซึ่งจะเน้นด้านการรู้เข้าใจอารมณ์ภายในตนเอง

เด็ก 8 - 12 ปี ในช่วงวัยประถมปลาย ซึ่งจะเน้นด้านการเรียนรู้ทางทักษะสังคม

COURSE OF LEARNING การเรียนจะหลักสูตรระยะสั้นภายใน 1 วัน

EQ Intrapersonal Learning

8.30 - 12.00 am

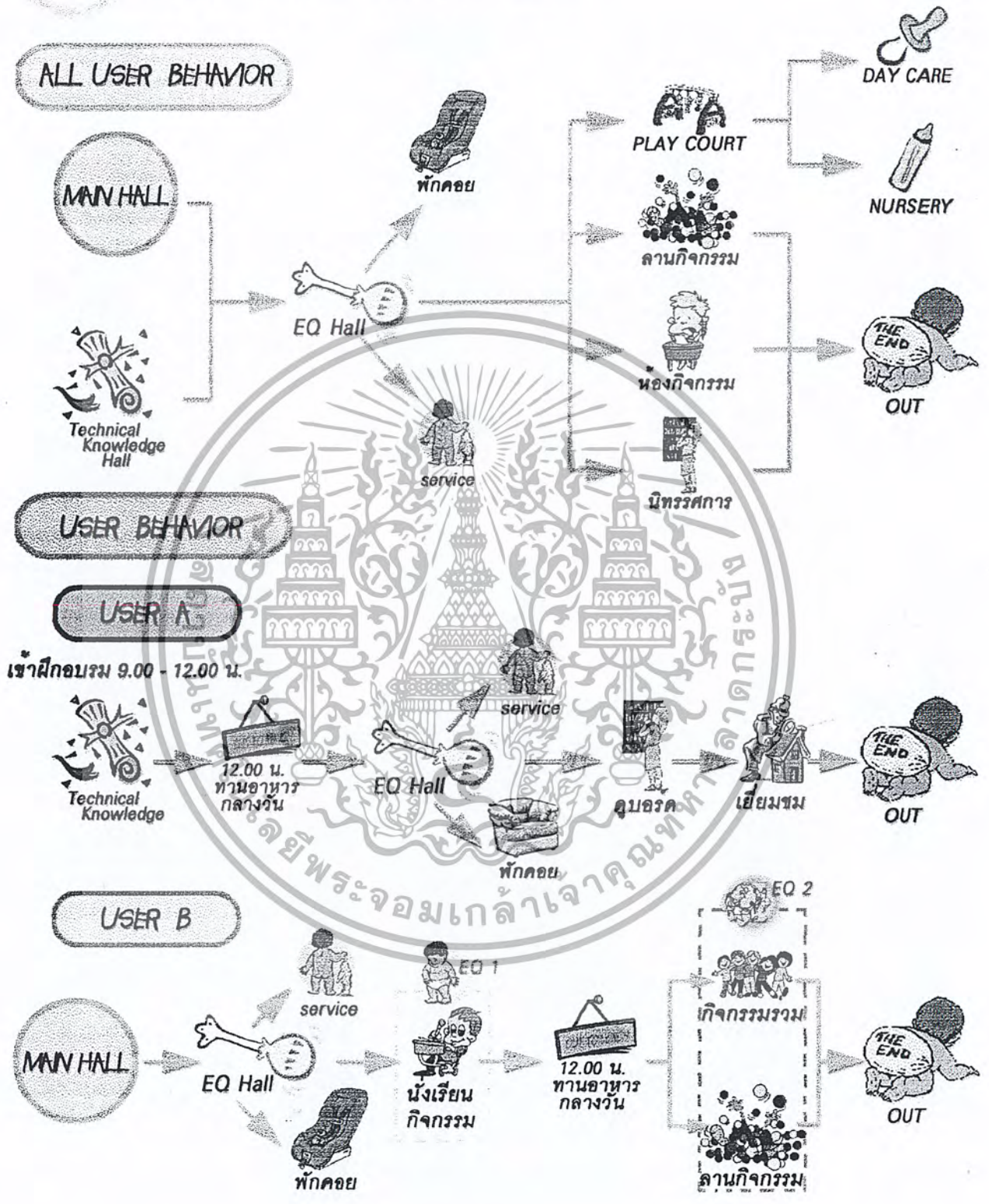

EQ Interpersonal Learning

1.00 - 1.30 pm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EQ EDUCATION

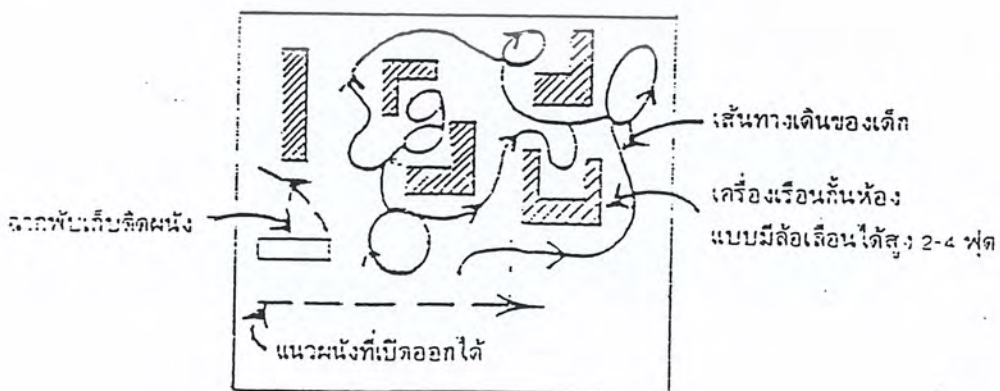

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

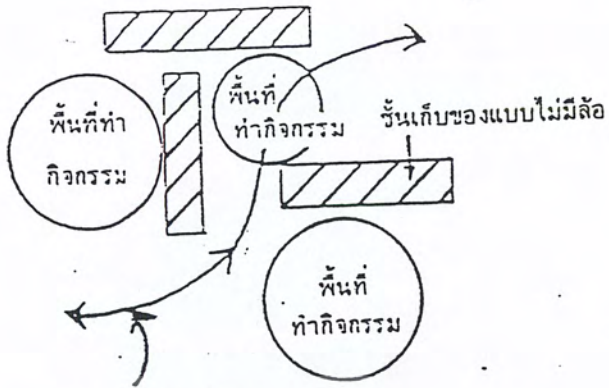
การศึกษารายละเอียดทางสถาปัตยกรรมขององค์ประกอบของโครงการ

การจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีผลต่อการเรียนของเด็กมาก ถ้าเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีหรือไม่สบาย เช่น การถูกบังคับให้นั่งเก้าอี้ใหญ่เกินสัดส่วนของร่างกายของเด็กเองก็จะมีผลทำให้การพัฒนาของเด็กไม่ดีเท่าที่ควร ถ้าจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ทำให้เด็กได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ ในห้องเรียนมีเครื่องเรือนที่ได้สัดส่วนกับร่างกายเด็ก มีความยืดหยุ่นในการจัดห้อง และสร้างพื้นที่ที่สนองประโยชน์ใช้สอย เด็กจะมีการพัฒนาและสร้างสรรค์ในทุก ๆ ด้าน

การจัดห้องเรียนมีผลทางตรงต่อความประพฤติของเด็กด้วย เช่น ห้องที่จัดเครื่องเรือนให้ขี้นหมดทุกด้าน จะทำให้เด็กเดินหรืออาจจะวิ่งไปรอบ ๆ ห้องนั้นโดยไม่ให้ความสนใจกับกิจกรรมเลย ถ้าในห้องเรียนนั้นมีการวางผังรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เข้าเป็นพวกเป็นกลุ่ม และวางอยู่ในพื้นที่ที่มีการจำกัดวงเอาไว้อย่างดีแล้ว จะช่วยให้เด็กได้เลือกและลงมือทำกิจกรรมที่เขาเลือกอย่างตั้งใจ การที่จัดพื้นที่ภายในห้องเรียนแบ่งออกเป็นมุมหรือศูนย์การเรียนรู้ นั้นจะส่งเสริมให้เด็กได้ค้นหา ศึกษา และตั้งใจทำงานของเขามากขึ้น และทำให้เด็กได้เคลื่อนย้ายจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งได้อย่างคล่องตัว และในขณะเดียวกันก็จะลดปัญหาความขัดแย้งเรื่องพื้นที่และความรำคาญ ซึ่งเด็กอาจจะก่อกวนกันขึ้นแก่เพื่อนเด็กข้างเคียง ครูที่เป็นผู้สังเกตการณ์จะสามารถเข้าช่วยเหลือ หรือเกี่ยวข้องกับเด็กคนใดคนหนึ่งได้ง่าย และสามารถดูแลเด็กได้ทั่วถึง การใช้เครื่องเรือนแบบเคลื่อนที่ได้จะช่วยให้การจัดห้องใหม่ทำได้ง่ายขึ้น ครูสามารถจัดพื้นที่ของกลุ่มเด็กที่ให้ความสนใจกิจกรรมแต่ละประเภท พื้นที่จะใหญ่หรือเล็กก็ขึ้นอยู่กับจำนวนเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรม เครื่องเรือนที่ใช้ในการจัดและแบ่งพื้นที่เป็นมุมหรือเป็นศูนย์การเรียนรู้ ควรใช้ชั้นหนังสือหรือผนังที่มีล้อเลื่อน เครื่องเรือนเหล่านี้ควรจะสูงไม่เกิน 1.20 เมตร หรือมีลักษณะโปร่งใส เพื่อครูจะได้เห็นเด็กได้ทั่วทั้งห้อง

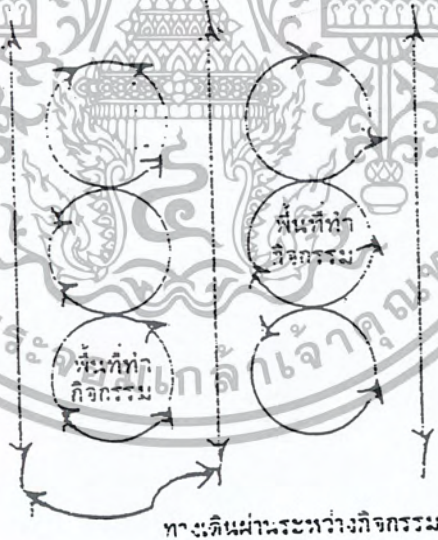
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แสดงห้องเรียนที่ใช้เครื่องเรือนแบบมีล้อเลื่อนกั้นพื้นที่กิจกรรมภายในห้อง
ไม่วากรณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นทางเดินของเด็ก

แสดงการกันพื้นที่กิจกรรมโดยใช้เครื่องเรือนแบบกึ่งถาวรแต่เคลื่อนย้ายได้

การให้เด็กช่วยตัวเองในการเลือกกิจกรรม สภาพแวดล้อมของห้องเรียนควรจะ
 ได้สัดส่วนกับความสูงและความสามารถของเด็ก อุปกรณ์ต่างๆควรวางไว้ในที่เห็นได้ชัดและ
 แยกประเภทไว้ไม่ปะปนกัน เด็กจะเดินไปมาเพื่อเลือกกิจกรรมที่เขาชอบได้อย่างคล่องตัว

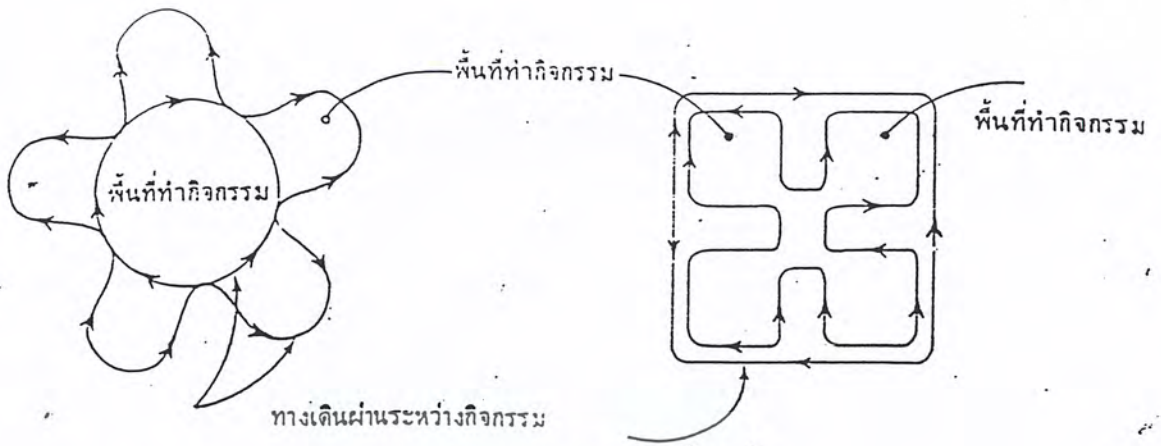

ทางเดินผ่านระหว่างกิจกรรม

แสดงทางเดินผ่านระหว่างกิจกรรม

การที่อนุญาตให้เด็กได้เดินไปรอบๆห้องเพื่อดูเพื่อนๆเล่นด้วย โดยที่ไม่ทำ
 ราคายูให้แก่เพื่อนๆหรือไปรบกวนกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่นั้น ทำได้โดยให้เด็กใช้ทางผ่าน
 ระหว่างกิจกรรมเป็นเส้นทางสัญจร และทางผ่านนี้จะช่วยให้เด็กเคลื่อนย้ายตัวเองจากมุมหนึ่ง
 ไปยังอีกมุมหนึ่งของห้องได้อย่างรวดเร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงรูปแบบของทางเดินผ่านระหว่างกิจกรรม

ถ้าใช้เครื่องเรือนกันเขตพื้นที่ของกิจกรรม เครื่องเรือนเหล่านั้นจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดทางสัญจรระหว่างกิจกรรม แต่ถ้าไม่มีการกันเขตของพื้นที่ของกิจกรรม ครูจะเป็นผู้ชี้แนะและทำให้เด็กรู้จักใช้เส้นทางสัญจรอันนั้น

ในห้องเรียนเด็กควรจะมีการควบคุมระดับของเสียง เพราะเสียงที่ดังเกินไปจะทำให้ความรำคาญให้แก่เด็กและครู แต่เด็กก็มักจะทำเสียงดังทั้งในการทำกิจกรรมและเมื่อต้องการจะแสดงออก ดังนั้นควรหาวิธีที่สามารถลดระดับของเสียงในห้องเรียนลงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมซึ่งจะช่วยลดระดับเสียงได้ คือ ผ้าม่าน พรม และวัสดุนุ่มที่ปูบนผนัง หรือเพดาน วัสดุเหล่านี้จะมีคุณสมบัติในการดูดเสียง แต่การปูพรมนั้นดูจะไม่เหมาะสมกับสภาพอากาศ อีกทั้งราคาแพงและดูแลรักษายาก

นอกจากการวางผังพื้นที่การใช้พื้นที่และเส้นทางสัญจรแล้ว ส่วนประกอบของห้อง เช่น พื้น เพดาน และผนังควรมีคุณสมบัติทั้งการสนองประโยชน์ใช้สอยและมีความทนทาน วัสดุที่เลือกใช้ปูผิวพื้นส่วนประกอบเหล่านี้ควรมีความกลมกลืนกัน เพื่อความสวยงามและบรรยากาศของความสบายภายในห้อง

พื้น

ในห้องเรียนของเด็กวัยอนุบาล มักจะมีอุบัติเหตุการทำพื้นเปียกเกิดขึ้นเสมอไม่จำเป็นการทำน้ำหก หรืออุบัติเหตุจากการไปห้องน้ำไม่ทัน ดังนั้นการเลือกวัสดุปูผิวพื้นควรจะใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติแห้งเร็ว ถูกสุขลักษณะ ทำความสะอาดง่าย ทนทาน และดูดเสียงโดยปกติเด็กจะชอบเล่นบนพื้น ดังนั้นถ้ามีพื้นที่ดีและสะอาดอาจใช้พื้นที่เป็นที่ทำกิจกรรมจะเป็นการช่วยลดจำนวนของโต๊ะเก้าอี้ลงได้ พื้นที่ที่ดีควรมีความยืดหยุ่นในตัววัสดุ เช่น พรม กระเบื้องยาง และพรมน้ำมัน พรมจะมีคุณสมบัติที่ดีที่สุดและมีความนุ่ม แต่มีปัญหาเรื่องการทำความสะอาดเมื่อเด็กทำน้ำหรือสิ่งอื่นหกรด และจะเป็นที่สะสมของกลิ่นและสิ่งสกปรก ดังนั้นการใช้พรมในบางส่วนที่จะไม่เกิดการทำเปียกหรือในบริเวณที่ทำกิจกรรมที่ไม่อีกทีก็จะดีกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปูพรมทั้งห้อง ถ้าไม่ใช้พรม กระเบื้องยางและพรมน้ำมัน จะเป็นวัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สำหรับการปูพื้นเช่นกัน วัสดุที่กล่าวมานี้เหมาะสำหรับบุพื้นคอนกรีต ถ้าห้องเรียนมีพื้นเป็น ไม้ไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้วัสดุเหล่านี้ แต่ถ้าต้องการจะแบ่งพื้นที่ของกิจกรรมอาจใช้พรมน้ำ มันปูเป็นบางส่วน พื้นไม้ควรจะทำน้ำมันและทำความสะอาดบ่อยๆ

เพดาน

เดคเกอร์และเดคเกอร์ (Decker and Decker, 1980) กล่าวว่า เพดานห้องควร จะสูงประมาณ 3.00-3.30 เมตร ถ้าเพดานสูงเพียง 2.10 เมตร จะต่ำเกินไป และเมื่อเพดาน ต่ำไปย่อมทำให้เด็กเห็นผู้ใหญ่สูงกว่าปกติ เนื่องจากความสูงของผู้ใหญ่ใกล้เคียงกับเพดาน การ ลวงตาที่เกิดขึ้นจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าคุณใหญ่จะเข้าครอบงำพวกเขาๆ ดังนั้น เพดานห้อง เรียบควรมีเพดานสูงเท่ากับความสูงเพดานของอาคารทั่วไป ซึ่งไม่ทำให้เกิดการลวงตา การดู แลเด็กทำได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามในชั้นที่เล่นบางส่วน ควรจัดให้มีบริเวณที่มีเพดานต่ำไว้บ้าง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจภายในห้องเรียน การจัดให้มีบริเวณเพดานต่ำสำหรับเด็กทำได้โดยการ ยกกระเบื้องติดผนังและจัดศูนย์หรือมุมสนใจไว้ทั้งด้านบนและด้านล่างของกระเบื้อง

ผนัง

ผนังถาวรจะช่วยในการควบคุมเสียง แต่จะทำให้ไม่มีความยืดหยุ่นในการจัด ห้องควรใช้เครื่องเรือนกันห้องดังที่ได้กล่าวมาแล้วแทนการกันห้องด้วยผนังถาวรจากพื้นจรด เพดาน ความน่าสนใจของห้องเรียนนั้นจะถูกแต่งเติมด้วยสีสันของอุปกรณ์งานศิลปะและตัวเด็ก เอง นอกจากการทาสีผนังแล้วผนังอาจบิววัสดุอื่นได้ เช่น ไม้ หรือใช้ติดแผ่นแสดงผลงานของเด็ก ซึ่งจะติดตำแหน่งไหนก็ได้

ประตูและหน้าต่าง

ประตูควรจะเปิดออกและเปิดง่ายสำหรับเด็ก ในห้องเรียนแต่ละห้องควรมี ประตู 2 ประตู มือจับควรอยู่ในระดับต่ำพอที่เด็กจะเปิดประตูเองได้ ถ้าใช้ประตูบานเลื่อนขนาด ใหญ่จะทำให้ห้องสว่างขึ้นและดูน่าสนใจขึ้น กระจกที่ใช้ควรเป็นกระจกนิรภัย (safety glass) และควรมีราวกันระดับต่ำเพื่อป้องกันอันตรายจากการชนหรือกระแทกกับกระจก เหนือบาน ประตูกระจกควรรีบกั้นสาดหรือแผงกันแสงแดดให้มากกว่าปกติ เพราะบานกระจกจะทำให้ภายใน อาคารร้อนและทำให้แสงแดดส่องเข้ามามากในการวันที่แสงแดดจัด ถ้าใช้ประตูกระจกควร จะติดมู่ลี่หรือม่านเพื่อให้ห้องมีแสงในช่วงที่ต้องการให้เด็กนอน หน้าต่างควรอยู่ในระดับต่ำพอที่ เด็กจะมองเห็นภายนอกอาคารได้ ขอบหน้าต่างสูงจากพื้นไม่เกิน 60 เซนติเมตร ควรติดมู่ลี่ หรือม่านถ้าใช้หน้าต่างกระจก

เครื่องเรือน

ในห้องเรียนของสถานศึกษาปฐมวัยควรมีที่เก็บของมากพอ เพื่อเก็บอุปกรณ์ ต่างๆของเด็กที่ใช้ประจำวันทั้งภายในและภายนอกอาคาร เก็บเครื่องมือต่างๆอุปกรณ์สำหรับ ครูและอื่นๆ ที่เก็บของสำหรับเด็กควรมีความสูงที่เด็กสามารถหยิบของได้เองอย่างปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นวางของไม่ควรมีบานเปิดแต่ถ้ามีก็ควรเป็นแบบที่ยกบานเปิดออกได้ ความสูงของชั้น ประมาณ 90 เซนติเมตร ถ้าต้องการเก็บของให้พ้นมือเด็กควรวางบนชั้นที่สูงอย่างน้อย 1.35 เมตร หรือเก็บของนั้นในตู้ที่ปิดกุญแจได้ หรือติดมือจับของบานประตูและประตูที่เก็บของในระดับที่สูงกว่าที่เด็กจะเอื้อมถึง ชั้นวางของควรอยู่ในบริเวณที่เด็กต้องการใช้ ไม่ควรให้เด็กเดินข้ามห้องเพื่อหยิบของเล่นหรืออุปกรณ์ อุปกรณ์และของเล่นต่างๆควรวางให้เด็กเห็นชัดเหมือนในร้านขายของเล่นเพื่อให้เด็กได้เลือกหยิบเล่นตามความต้องการ ชั้นวางของนี้ควร จะวางในตำแหน่งที่เข้าหยิบของได้ง่ายด้วย

นอกจากชั้นวางของแล้วเครื่องเรือนภายในห้องเรียนยังมีเก้าอี้และโต๊ะที่ควรมีสัดส่วนเข้ากับร่างกายของเด็ก เครื่องเรือนควรมีความแข็งแรง ปลอดภัย และใช้ได้หลายหน้าที่

เก้าอี้ ต้องแข็งแรงและเก็บซ้อนกันได้ง่าย มีน้ำหนักเบา ควรมีหลายขนาดความสูงตั้งแต่ 22-35 เซนติเมตร เพื่อให้เด็กต่างวัยซึ่งมีความสูงต่างกันได้เลือกใช้ตามสัดส่วนของร่างกายของตน อาจมีเก้าอี้นั่งสบายเดี่ยวๆ และเบาะต่างแบบกันเพื่อให้เด็กใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ และเป็นการเสริมความน่าสนใจให้กับห้องเรียน ควรจัดให้มีเก้าอี้สำหรับครูหรือผู้ดูแลในห้องเรียนนี้ด้วย เป็นเก้าอี้ขนาดปกติ

โต๊ะ ที่ใช้ควรจะเป็นโต๊ะเดี่ยวๆที่มีความสูงต่าง ๆ กันจาก 30-50 เซนติเมตร ควร มีบางตัวที่ใช้กับเก้าอี้ บางตัวใช้นั่งกับพื้นหรือนั่งบนเบาะ โต๊ะกลมควรมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.10 เมตร โต๊ะเหลี่ยมขนาดเล็กมีขนาด 75x55 เซนติเมตร โต๊ะขนาดใหญ่มีขนาด 1.50x0.75 เมตร บางตัวสามารถนำมาประกอบกันเป็นโต๊ะตัวใหญ่ได้ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้มีความยืดหยุ่นในการจัดห้อง

ส่วนต่างๆที่ประกอบกันเป็นห้องเรียนดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ควรออกแบบให้มีบรรยากาศและมีสภาพแวดล้อมที่ดี อีกทั้งสนองประโยชน์ใช้สอยและอำนวยความสะดวกสบายให้แก่เด็กวัยอนุบาล ตามแนวทางของนโยบายการศึกษาที่วางไว้

4.9.2 การจัดมุมความสนใจ

หมายถึง แหล่งรวมสิ่งต่างๆ ไว้เป็นหมู่พวก เพื่อให้เด็กวัยอนุบาลได้เลือกเล่นตามความสนใจ มุมความสนใจสามารถสร้างเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาล ด้วยการเล่นตามมุมต่างๆเหล่านั้นช่วยให้เด็กได้มีประสบการณ์ซ้ำ พัฒนาการทางกล้ามเนื้อ บางครั้งเป็นการแสดงออกด้านจินตนาการของเด็กๆ การเล่นจะนำไปสู่การค้นพบ การหาเหตุผล การคิด การเล่น จะเป็นสะพานไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม การสร้างความสมดุลย์ทางอารมณ์ เป็นการเรียนแบบการกระทำของผู้ใหญ่ เป็นการแสดงออกถึงความต้องการของเด็ก เป็นกระจกเงาของพัฒนาการและเป็นการเตรียมการเพื่อชีวิตและความพร้อมต่างๆ โดยแบ่งการจัดสถานที่ของมุมความสนใจเป็น 3 ประเภท คือ

1. มุมความสนใจในห้องเรียน คือมุมความสนใจต่างๆที่จัดไว้ในห้องเป็นกลุ่มๆ เพื่อเชื้อเชิญให้เด็กเล่นตามความพอใจ

2. มุมความสนใจนอกห้องเรียนซึ่งจัดเฉพาะเด็กแต่ละห้อง หมายถึงมุมต่างๆที่ครูกับเด็กจะรับผิดชอบร่วมกันในการดูแล รักษาการเล่น การเก็บเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จแล้ว และเด็กที่จะออกมาเล่นมุมความสนใจนอกห้อง จะต้องได้รับอนุญาตจากครูประจำกลุ่มของตนก่อน มุมดังกล่าวอาจจะอยู่นอกห้องตามระเบียบ ซึ่งไม่ห่างจากสายตาของครู

3. มุมความสนใจนอกห้องเรียนสำหรับเด็กทั้งหมด มุมความสนใจนอกห้องเรียนสำหรับเด็กทั้งหมด เพื่อให้เด็กๆหลายห้องได้ลงมาเล่นรวมกันได้ เพื่อให้เด็กมีสังคมที่กว้างขวางและเล่นในพื้นที่ขนาดใหญ่ได้เต็มที่ เพื่อออกกำลังกายไปในตัว

การจัดมุมความสนใจในชั้นต่างๆ

การจัดมุมความสนใจในชั้นต่างๆ จะต้องพิจารณาตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์เด็กใน 3 ระยะคือ

- ระยะปฐมนิเทศ
- ระยะเสริมประสบการณ์
- ระยะเสริมประสบการณ์

การจัดมุมความสนใจระยะปฐมนิเทศ

เด็กที่เริ่มเข้ามาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลในระยะแรกๆส่วนมาก จะมีความยุ่งยากใจเนื่องด้วยความไม่คุ้นเคยกับบุคลากร สถานที่และระเบียบการปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างไปจากความคุ้นเคยเมื่อตัวเองอยู่กับครอบครัวจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องสร้างบรรยากาศและสิ่งสนใจอื่นๆ ให้เด็กเกิดความคุ้นเคยเร็วเท่าที่สามารถทำได้ การจัดมุมความสนใจจึงเป็นส่วนสำคัญอันหนึ่งในขบวนการจัดประสบการณ์แก่เด็ก

ตัวอย่างมุมความสนใจที่เหมาะสมกับวัยนี้ ได้แก่

- มุมบล็อก
- มุมพลาสติกสร้างสรรค์
- มุมแป้งปั้น
- มุมทำครีว
- มุมเลียงน้อง
- มุมแต่งตัว
- มุมวาดรูป

เมื่อได้เห็นว่าเด็กส่วนมากในกลุ่มหรือในห้องมีความคุ้นเคยและสามารถปฏิบัติตามระเบียบการเล่นตามมุมความสนใจได้ดีแล้ว มุมความสนใจบางส่วนอาจต้องสาธิตบ้างเล็กน้อย

ต่อย เพื่อเด็กทุกๆคนจะเข้าใจวิถีทำกิจกรรมตามมุมความสนใจนั้นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดมุมความสนใจในระยะเสริมประสบการณ์

เมื่อเด็กวัยอนุบาลเริ่มคุ้นเคยกับโรงเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมประจำวันได้ โดยตลอดด้วยความเพลิดเพลินและเป็นสุขใจ ตั้งแต่มาถึงศูนย์ในเวลาเช้าจนกระทั่งถึงเวลาผู้ปกครองมารับกลับบ้านเวลาเย็น การจัดประสบการณ์แก่เด็กในระยะนี้จะเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในด้านต่างๆ ให้เด็กมีความสังเกตและได้ทดลองปฏิบัติจริงกับธรรมชาติและสังคมรอบตัว เรียกการจัดประสบการณ์ในระยะนี้ว่าระยะเสริมประสบการณ์

ตัวอย่างมุมความสนใจที่เหมาะสมกับระยะนี้ ได้แก่

- มุมบล็อก
- มุมหม้อ-พยามาล
- มุมช่างทำผม
- มุมแป้งปั้น
- มุมวาดรูปด้วยดินสอสี
- มุมการแสดง
- มุมหนังสือ
- มุมร้อยลูกปัด

แม้ว่าจะมีลักษณะคล้ายกับมุมความสนใจในระยะปฐมนิเทศ แต่อาจจะเปลี่ยนวิธีเล่นหรือเพิ่มรายละเอียด เช่นมุมช่างไม้เห็น เมื่อเด็กเริ่มเล่นใหม่ๆ ในระยะปฐมนิเทศ เด็กจะเข้ามาเล่นมุมเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่นของตนเอง ในระยะเสริมประสบการณ์ครูอาจจะเสนอแนะให้เด็กรู้จักคิดร่วมกันและทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเสนอให้เด็กเลือกจับคู่กันก่อสร้างด้วยแท่งไม้เป็นอะไรก็ได้ตามใจชอบเมื่อพอใจแล้วก็บอกให้ครูมาฟังคำอธิบายงานของตน เมื่อครูตรวจแล้วเด็กจะเก็บงานนั้นแล้วไปเล่นมุมความสนใจอื่นหรือจะรื้องานนั้นออกแล้วช่วยกันคิดงานใหม่เพื่ออวดครูก็ได้

การจัดมุมความสนใจในระยะขยายประสบการณ์

การจัดประสบการณ์ให้เด็กในระยะขยายประสบการณ์ หมายถึงการจัดประสบการณ์ระยะช่วงสุดท้ายที่เด็กจะอยู่ในโรงเรียน โดยทั่วไปเด็กกลุ่มนี้จะอายุประมาณ 5-6 ปีแล้ว มีความคุ้นเคยกับโรงเรียนเป็นอย่างดี เข้าใจระเบียบของห้องเรียน การเล่นในมุมความสนใจ เด็กๆ จะทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยความสุขใจ สนุกสนาน การจัดประสบการณ์ต่างๆ ไปแก่เด็กวัยอนุบาลในระยะนี้มุ่งให้โอกาสเด็กทำกิจกรรมที่เป็นการสังเกตการทดลองปฏิบัติจริงและเน้นทักษะทางภาษาและคณิตศาสตร์ ดังนั้นการจัดมุมความสนใจจะต้องสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์

ตัวอย่างการจัดมุมความสนใจในระยะขยายประสบการณ์

- มุมวาดรูปด้วยดินสอสี
- มุมประดิษฐ์ด้วยวัสดุเหลือใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มุมสะสม
- มุมเลี้ยงแมลง
- มุมเทศกาลวันสำคัญ
- มุมเกมการศึกษา

ความหมายของมุมความสนใจต่างๆ

มุมบล็อก

บล็อกในที่นี้หมายถึง แท่งไม้หรือวัสดุทดแทนอย่างอื่นเช่น ก่อลงชนิดต่างๆ บล็อกแต่ละชุดอาจมีแบบและจำนวนแตกต่างกัน บางชุดมีขนาดเล็ก มีจำนวนเพียง 20 ชิ้น บางชุดมีขนาดใหญ่ จำนวนอาจมากถึงกว่าร้อยชิ้น บล็อกเหล่านี้อาจทำขึ้นเองได้ จากเศษไม้ นำมาตกแต่งให้เป็นรูปทรง ข้อควรระวังคือต้องขัดให้เรียบร้อย ไม่มีเหลี่ยม แยกเก็บใส่กล่องหรือลังไว้ ถ้าไม่ต้องการเกิดเสียงรบกวนเวลาเล่นก็หาเสื้อปุรงไว้คลุมนี้ไว้ พอที่เด็กจะนั่งเล่นได้คราวละ 3-4 คน และควรให้ห่างจากมุมหนังสือที่ต้องการความสงบเงียบ

มุมบ้าน มุมร้านค้า มุมวัด มุมหมอ มุมเกษตรกร มุมเลี้ยงน้อง ฯลฯ

จัดเพื่อให้เด็กได้เล่นในสิ่งที่ตนชอบ สิ่งที่จะได้ควบคู่กันมาคือ การใช้ภาษา การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน การพัฒนาทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สื่ออุปกรณ์ที่ใส่ในมุมนี้ ได้แก่ เครื่องครัว เครื่องใช้ในบ้าน เช่น เสื้อหมอน กระຈัก ตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เครื่องแบบของคนอาชีพต่างๆ เช่น หมอ ตำรวจ ทหาร เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น กระบุง กระจ่างไม้คาน เครื่องมือจับปลา รองเท้าและเสื้อผ้าที่ไม่ใช่แล้วสำหรับเด็กแสดงบทบาทสมมติ อุปกรณ์เหล่านี้ควรทำขึ้นวาง หรือจัดวางไว้ในลังไม้ ลังกระดาษ แยกเป็นหมวดหมู่ ไม่ควรใช้ของที่ทำด้วยแก้ว กระจกหรือพลาสติกที่ใช้เป็นอันตรายกับเด็ก

มุมหนังสือ

แม้จะไม่มีการเล่นอ่านเขียน สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา แต่การหาภาพสวยๆ นิทานภาพมาจัดวางไว้ย่อมเป็นสิ่งจูงใจให้แก่เด็ก ได้มาจับต้องเปิดดูเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านไปโดยไม่รู้ตัว สิ่งประกอบสำหรับมุมนี้คือ ชั้นวางหนังสือมีความสูงประมาณ 90-100 เซนติเมตร เสื้อ หมอนรูปทรงต่างๆ จะช่วยจูงใจให้เด็กอยากนั่งนอนอ่านในท่วงทาสบายๆ ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ทั้งที่อ่านไม่ได้แต่ก็จะสนุกสนานเพลิดเพลินกับรูปสวยๆ เหล่านั้น

มุมของเล่นจำลอง

ของเล่นทั่วไปที่ใช้เครื่องยนต์และลาน รวมทั้งของเล่นที่ช่วยสร้างความคิดสร้างสรรค์ เช่น ไม้ ผ้า ดินน้ำมัน กรรไกร กระดาษสี ช่วยให้เด็กฝึกใช้กล้ามเนื้อเรียนรู้เกี่ยวกับสี รูปร่างขนาดและการฝึกคำนวณ มุมของเล่นจำลองควรเป็นส่วนที่เงียบสงบ เด็กสามารถใช้สมาธิในการเล่นได้ ประกอบด้วยชั้นวางของและตู้เก็บของเล่น ข้างบนตั้งพวกของเล่นจำลอง เพื่อแสดงให้เด็กเห็นอย่างชัดเจน

มุมมองธรรมชาติศึกษาหรือมุมมองวิทยาศาสตร์

เป็นมุมมองที่เด็กจะศึกษาหาความรู้ด้วยการสังเกตทดลองด้วยตนเองด้วยตนเอง จึงต้องจัดหาอุปกรณ์เหล่านี้ เช่น เครื่องชั่ง ตัวอย่างพืช เปลือกหอย สาลี กระดาษ หินชนิดต่างๆ ฯลฯ นำมาจัดวางไว้เป็นหมวดหมู่

มุมมองการศึกษา พลาสติกสร้างสรรค์ เครื่องเล่นสัมผัส

ในมุมมองนี้เป็นมุมมองที่ฝึกเด็กในเรื่องการรับรู้ทางสายตา การคิดหาเหตุผล และการทำงานสัมพันธ์ระหว่างตาและมือ ประกอบไปด้วยเกมการศึกษา พลาสติกสร้างสรรค์ กล้องหยอดบล็อก ลูกบิด สำหรับร้อยอาจมีแบบร้อยไว้ให้เด็กด้วย

การจัดพื้นที่สำหรับครูและผู้ปกครอง

การจัดบริเวณที่รับรองผู้ปกครอง

เดคเกอร์และเดคเกอร์ (Decker and Decker, 1980) กล่าวว่า ถ้าส่วนนี้เป็นพื้นที่แยกออกไปเป็นเอกเทศก็ควรอยู่ใกล้กับห้องเรียนเด็ก เพราะจะมีข้อดีคือ

- ผู้ปกครองจะมีที่นั่งคอยเด็กจนกว่าเด็กเสร็จจากกิจกรรมและพร้อมที่จะกลับบ้าน

- ผู้ปกครองจะไม่รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนเกินท่ามกลางเด็ก ๆ ในห้องเรียน

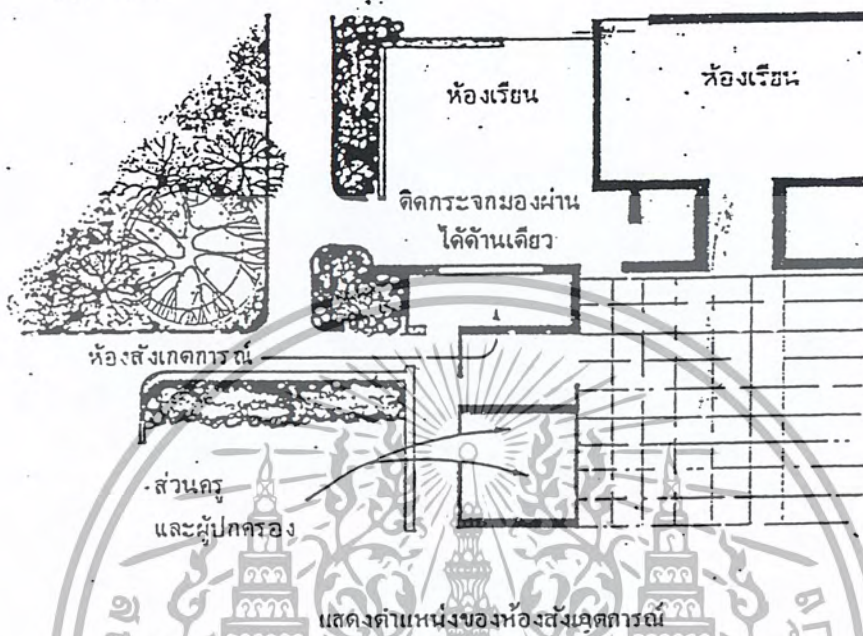
- จะไม่เป็นการรบกวนเด็กในขณะที่อยู่ในระหว่างทำกิจกรรม

- ผู้ปกครองสามารถคุยกับคณะที่ทำงานร่วมกับครูเป็นการส่วนตัวได้

การจัดบริเวณที่รับรองผู้ปกครอง ควรจัดให้สบายและมีลักษณะเชื้อเชิญ มีบรรยากาศที่ดีเพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้สึกเป็นกันเองและต้องการจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับครูเกี่ยวกับเด็กของตน ควรมีส่วนที่แสดงผลงาน วัสดุอุปกรณ์การสอนที่น่าสนใจไว้ด้วย

ถ้าต้องการให้มีห้องสังเกตการณ์ไว้สำหรับผู้ปกครองได้เห็นพฤติกรรมของเด็กของตน ตำแหน่งของห้องสังเกตการณ์นั้นอยู่ได้หลายตำแหน่ง เช่น อยู่ใกล้กับบริเวณที่รับรองหรือเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณที่รับรองก็ได้ หรืออยู่ในห้องพักครูและผู้ปกครอง หรือห้องทำงานครู ถ้าห้องสังเกตการณ์อยู่ในบริเวณที่รับรองผู้ปกครองควรใช้แบบเป็นช่องหน้าต่างที่ติดกระจกที่มองผ่านได้ด้านเดียว (one way glass) นอกจากนี้การสังเกตการณ์ยังทำได้หลายลักษณะ เช่น สังเกตการณ์โดยเข้าไปอยู่ในท่ามกลางกลุ่มเด็ก การใช้ระเบียบเป็นที่สังเกตการณ์ หรือการใช้วิธีบันทึกเทปโทรทัศน์แล้วนำมาฉายให้ผู้ปกครองที่ไม่มีเวลามาสถานศึกษาในช่วงกลางวันได้มาดูพฤติกรรมของเด็กในช่วงหลังเลิกเรียนแล้ว หรือในวันหยุด แต่วิธีหลังนี้จะเสียค่าใช้จ่ายสูงในห้องสังเกตการณ์ควรจัดโต๊ะไว้เพื่อใช้ในการจดหรือบันทึกส่วนสำคัญของการสังเกตการณ์ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

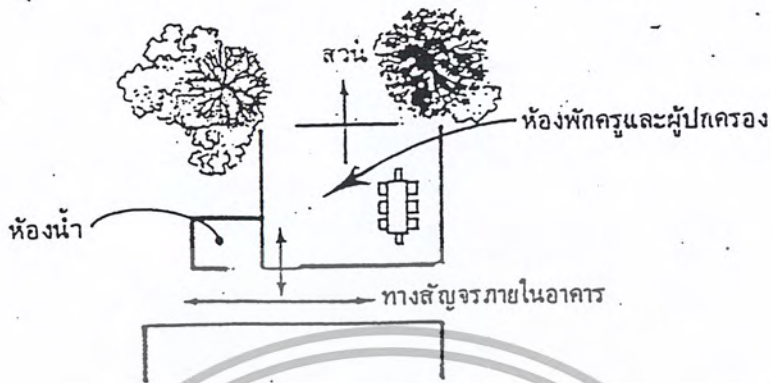

การจัดห้องพักผ่อนของครูและผู้ปกครอง

การจัดห้องพักผ่อนสำหรับครูและผู้ปกครองนั้นมีทั้งแบบที่แยกห้องกันและแบบที่จัดให้ครูและผู้ปกครองใช้ห้องพักร่วมกัน แบบห้องพักรวมนี้มีข้อดีคือเป็นการประหยัดการใช้พื้นที่ของสถานศึกษาและทำให้ครูและผู้ปกครอง มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น

ห้องนี้ควรอยู่ห่างห้องเรียนพอสมควร แต่ใกล้พอที่ครูจะเดินมาได้ในระหว่างการพักสั้นๆ การแยกบริเวณนั้นไม่จำเป็นต้องใช้ความห่างไกลเป็นสิ่งช่วย อาจทำได้โดยการควบคุมเสียงรบกวนที่เกิดจากเด็กเข้าไปในห้องพักผ่อนนี้ ในห้องนี้ควรจัดให้มีบรรยากาศของห้องสำหรับการพักผ่อน เพราะครูจะใช้ห้องในช่วงที่ต้องการผ่อนคลายความเครียดและพักผ่อนเหนื่อยจากงานในห้องเรียนเด็ก และควรช่วยให้ครูได้พักสายตาจากเด็กโดยจัดให้ด้านหนึ่งของห้องเปิดออกสู่สวนภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงตำแหน่งของห้องพักครูและผู้ปกครอง

พื้นที่สำหรับการทำกิจกรรมของเด็กนอกห้องเรียน

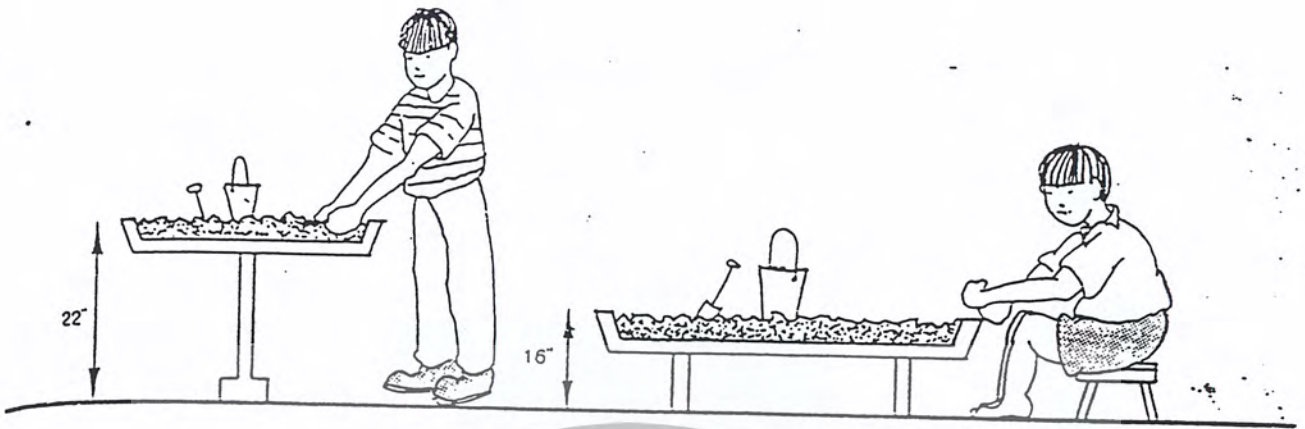
บริเวณเล่นทราย

การเล่นทราย เป็นที่ยอมรับว่าเด็กวัยอนุบาลชอบการเล่นทรายมาก จากการศึกษาของ โฮล์และมัวร์ (Hole and Moore, 1966) ได้แจ้งผลว่าการเล่นทรายของเด็กนั้นเป็นการเล่นที่เด็กเลือกเป็นอันดับต้นๆ ในรายการของการเล่นแบบต่างๆ เสมอ ดังนั้นในสถานศึกษาปฐมวัยควรจัดกิจกรรมนี้ไว้ให้เด็ก การเล่นทรายจะทำให้เด็กได้เล่นร่วมกันอาจจะเป็นกลุ่มหรือเล่นเป็นคู่ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ การจัดที่เล่นทรายให้เด็กนั้นทำได้ 2 ลักษณะ คือ จัดทำเป็นกระบะทราย และการทำเป็นบ่อทราย การที่จะเลือกใช้แบบไหนนั้นขึ้นอยู่กับกำลังทรัพย์ ขนาดพื้นที่ของสถานศึกษาและการบำรุงรักษา การจัดที่เล่นทรายแต่ละแบบต่างสนองประโยชน์ที่สอยที่แตกต่างกันออกไปไม่ว่าจะจัดไว้ในลักษณะใด ควรจะจัดให้พื้นที่สำหรับการเล่นกว้างพอที่让孩子们เล่นเป็นกลุ่มได้โดยไม่รบกวนซึ่งกันและกัน

การจัดที่เล่นทรายเป็นลักษณะกระบะทราย

ทำได้ 2 แบบ คือ ให้เด็กยืนเล่น หรือให้เด็กนั่งเล่น ซึ่งทั้ง 2 แบบนั้น ความสูงของกระบะจะต้องเข้ากับสัดส่วนของร่างกายเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงลักษณะของกระบะทราย

การทำกระบะทรายจะมีข้อได้เปรียบกว่าการทำบ่อทรายคือ ใช้ทรายจำนวนน้อยและลดภาระการดูแลทำความสะอาดเด็กหลังจากการเล่นทรายเพราะเด็กไม่ลงไปเล่นทรายทั้งตัวเหมือนลงไปเล่นในบ่อทราย และกระบะทรายอาจใช้เล่นภายในอาคารหรือภายนอกอาคารในบริเวณที่มีหลังคาคลุม หรือในสนามเด็กเล่นที่มีบริเวณไม่กว้างนักก็ได้ ควรจัดให้มีที่เก็บของที่เด็กสามารถช่วยตัวเองได้ในบริเวณใกล้เคียงกับที่เล่นทรายเพราะเด็กจะได้หยิบฉวยเครื่องมือหรือภาชนะต่างๆที่ใช้ในการเล่นเองได้สะดวก กระบะทรายควรออกแบบให้กักเก็บทรายได้อย่างดี มีที่ที่เด็กจะวางกองทรายหรือเจดีย์ทรายที่เขาประดิษฐ์ขึ้นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นเช่นถังน้ำ ออสมอน (Osmon, 1971) ให้นิยามบริเวณที่เด็กจะเล่นทรายโดยที่ไม่รบกวนเด็กข้างเคียงเป็นความยาวประมาณ 45 เซนติเมตร

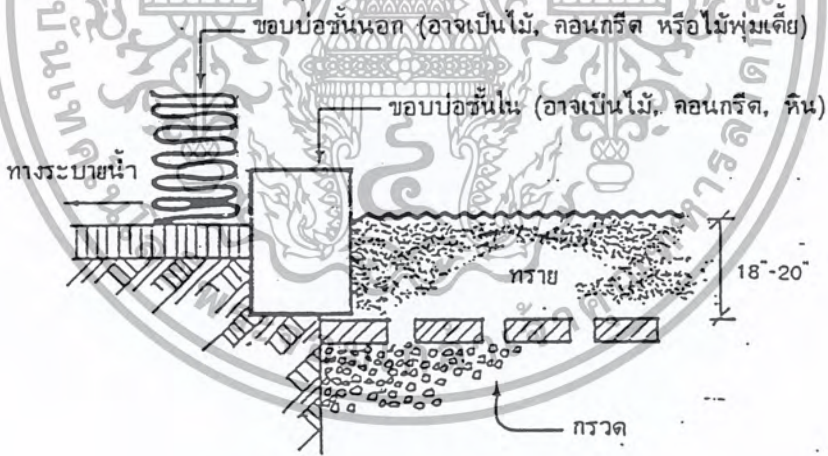

แสดงตัวอย่างลักษณะของกระบะทราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบะทรายนี้จะทำได้ในลักษณะสร้างติดกับที่แบบถาวรหรือแบบกึ่งถาวรหรือจะเป็นกระบะมีล้อเคลื่อนที่ได้ ซึ่งแบบเคลื่อนที่ได้จะมีข้อดีที่เคลื่อนย้ายไปไหนก็ได้ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกอาคาร ถ้าใช้แบบกระบะที่ติดกับที่ภายนอกอาคารได้ร่มไม้หรือบริเวณที่มีหลังคาคลุม ควรให้แสงแดดส่องถูกทรายบ้างเพื่อให้ทรายแห้งและสะอาดขึ้น

การจัดที่เล่นทรายเป็นบ่อทราย ซึ่งเด็กส่วนมากจะชอบบ่อทรายที่มีขนาดใหญ่ เพราะมีที่กว้าง ๆ ที่เล่นทรายได้โดยไม่รบกวนเด็กข้างเคียงแต่การเล่นทรายในบ่อนี้เด็กมักจะลงไปเล่นทั้งตัวทำให้ต้องใช้เนื้อที่มากขึ้น ออสมอน (Osmon, 1971) ประมาณว่าเด็กแต่ละคนจะใช้พื้นที่ในการเล่นทรายประมาณ 1.20 ตรม. การจัดที่ไว้ให้เด็กวางเครื่องมือหรือกองทราย จะเป็นที่วางอยู่ภายในบ่อทรายหรืออยู่ตรงขอบบ่อก็ได้ ซึ่งมัวร์ (Moore, 1966) วิจัยเรื่องขอบบ่อไว้ว่าขอบบ่อชั้นนอกมีประโยชน์ใช้สอยหลายอย่าง เช่น เป็นสิ่งที่แสดงอาณาเขตของกิจกรรมกันการสัญจรอื่น ๆ ออกจากบริเวณบ่อทราย กันน้ำที่ระบายมาจากบริเวณใกล้เคียง กันทรายให้อยู่ในบริเวณบ่อ และขอบบ่อชั้นในใช้ประโยชน์เป็นโต๊ะและเก้าอี้สำหรับเด็กใช้ในการเล่นในบ่อทราย ขอบบ่อชั้นนอกอาจทำด้วยไม้ คอนกรีตหรือไม้พุ่มเตี้ยกันเป็นรั้วล้อมรอบบ่อทราย ขอบบ่อชั้นในอาจทำด้วยไม้ คอนกรีต หิน ส่วนมากนิยมทำด้วยคอนกรีตเพราะมีความทนทาน ไม่ต้องดูแลบำรุงรักษาและราคาถูกเมื่อเทียบกับระยะเวลาของการใช้งาน

แสดงรูปตัดของขอบบ่อทราย

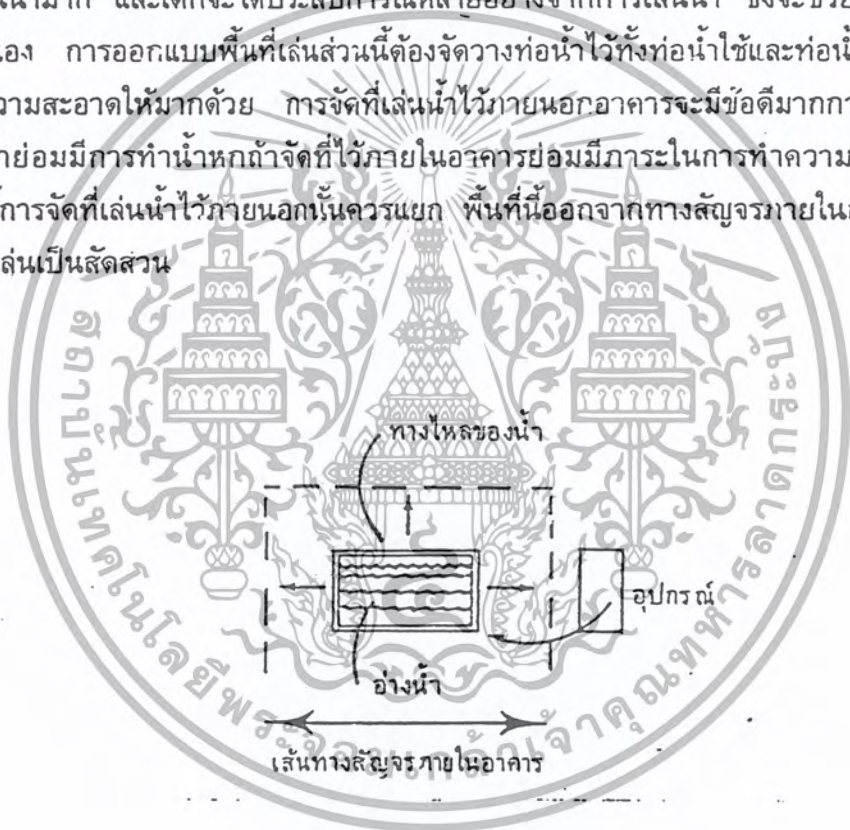
การระบายน้ำในบ่อทรายถ้าอยู่ในบริเวณที่การไหลซึมของน้ำตามธรรมชาติ ฐานของบ่อทรายควรจะมีชั้นกรวด 1 ชั้นก่อนแล้วรองด้วยอิฐอีก 1 ชั้น จะช่วยให้การระบายน้ำในบ่อทรายดีขึ้น แต่ถ้าการระบายน้ำตามธรรมชาติไม่ดีพอหรือระดับน้ำใต้ดินสูง ควรจะระบายน้ำด้วยวิธีฝังท่อระบายน้ำไว้ใต้บ่อทราย ถึงแม้ว่าจะต้องจัดบริเวณที่ร่มไว้ในบริเวณที่เด็กเล่นทราย แต่ทรายในบ่อก็ควรจะได้รับแสงแดดเพียงพอเพื่อสุขภาพที่ดี และในขณะเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก็ควรระวังป้องกันบ่อทรายจากสัตว์ที่ไม่พึงปรารถนาและสิ่งแปลกปลอมต่างๆ ดังนั้น จึงควรปิดบ่อทรายเมื่อไม่ได้ใช้ ควรติดตั้งก๊อกรน้ำไว้ใกล้บริเวณบ่อทราย เพราะเด็กมักจะใช้น้ำผสมทรายเวลาเล่นทราย แต่ก๊อกรน้ำไม่ควรอยู่ในบ่อทรายหรืออยู่ใกล้เกินไป ซึ่งจะเกิดปัญหาเด็กเล่นทั้งน้ำทั้งทรายพร้อมกันและครูจะไม่มีเวลาทำความสะอาดเด็กและจะสกปรกไปทั้งบริเวณ การให้เด็กเดินไปร่อนน้ำจากก๊อกรน้ำใส่ภาชนะมาใช้ที่บ่อทรายจะเป็นการแก้ปัญหาที่ดี

บริเวณที่เล่นน้ำ

การเล่นน้ำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล เพราะเด็กจะสนุกกับการเล่นน้ำมาก และเด็กจะได้ประสบการณ์หลายอย่างจากการเล่นน้ำ ซึ่งจะช่วยให้เด็กในการพัฒนาตนเอง การออกแบบพื้นที่เล่นส่วนนี้ต้องจัดวางท่อน้ำไว้ทั้งท่อน้ำใช้และท่อน้ำทิ้ง ต้องคำนึงถึงความสะอาดให้มากด้วย การจัดที่เล่นน้ำไว้ภายนอกอาคารจะมีข้อดีมากกว่า เพราะการเล่นน้ำย่อมมีการทำน้ำหกถ้าจัดที่ไว้ภายในอาคารย่อมมีภาระในการทำความสะอาดพื้น นอกจากนี้การจัดที่เล่นน้ำไว้ภายนอกนั้นควรแยก พื้นที่นี้ออกจากทางสัญจรภายในอาคาร ทำให้เด็กมีที่เล่นเป็นสัดส่วน

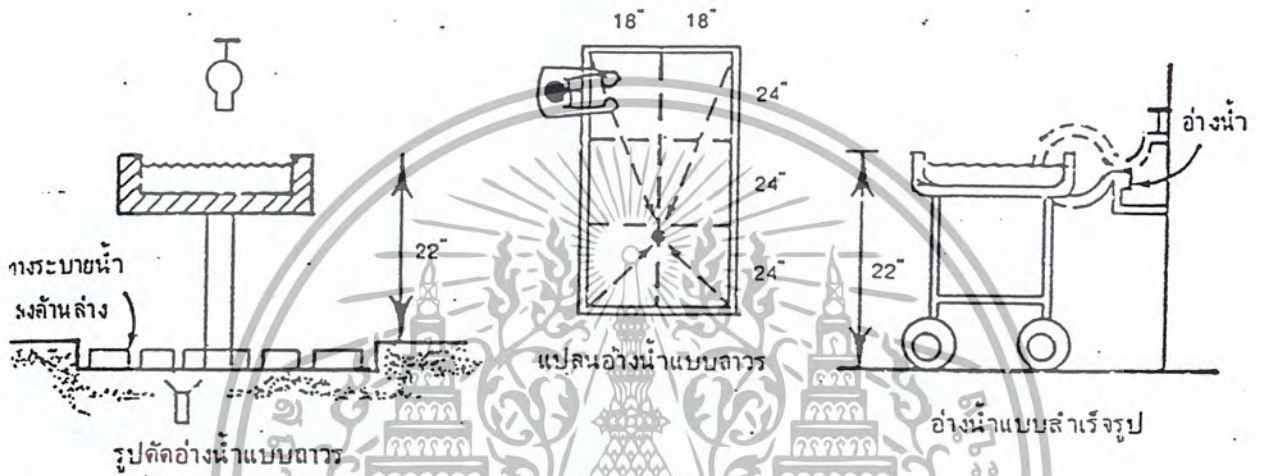

แสดงตัวอย่างของที่เล่นน้ำ

การจัดที่เล่นน้ำไว้ภายนอกอาคารจะจัดได้ 2 แห่ง คือบริเวณที่มีหลังคาคลุมและบริเวณกลางแจ้ง ซึ่งลักษณะจะแตกต่างกัน ถ้าให้เด็กเล่นในบริเวณที่มีหลังคาคลุมก็จะมีลักษณะเป็นอ่างน้ำสำหรับให้เด็กเล่นดวงวัดน้ำหรือลอยของเล่นสิ่งของในน้ำ ซึ่งก็มี 2 แบบคือใช้อ่างสำเร็จรูปจะเป็นวัสดุอะไรก็ได้และอ่างน้ำแบบถาวรที่หล่อติดกับที่ ซึ่งทั้ง 2 แบบขอบอ่างควรสูงจากพื้น 50 เซนติเมตร สำหรับเด็กอายุ 2-6 ปี ออสมอน (Osmon, 1971) แนะนำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปูพื้นบริเวณที่เล่นน้ำโดยใช้วัสดุที่ดูดซับน้ำและไม่ลื่นเมื่อเปียกน้ำอาจจะเป็นตะแกรงไม้ที่มีร่องน้ำอยู่ใต้ตะแกรงแผ่นยาง หรือกระสอบป่านที่ติดวัสดุกันการเลื่อนของแผ่นกระสอบไว้ด้านล่าง

แสดงลักษณะของอ่างน้ำแบบถาวรและแบบสำเร็จรูป

บริเวณที่เล่นน้ำกลางแจ้งควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกับบริเวณที่เล่นน้ำในร่ม เช่น การจัดเตรียมวางท่อน้ำ และการระบายน้ำออกจากบริเวณไว้อย่างครบถ้วน การจัดที่เล่นน้ำแยกกลางแจ้งนี้จะเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นน้ำอย่างเต็มที่ เช่น การให้เด็กได้เล่นน้ำทั้งมือและเท้าหรือทั้งตัว บ่อน้ำที่ควรจัดเพื่อกิจกรรมนี้คือ บ่อให้เด็กลุยน้ำและบ่อเล่นละอองน้ำ การจะสร้างบ่อน้ำให้เด็กเล่นนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ปัจจัยที่สำคัญคือ ทุนทรัพย์ของสถานศึกษา ปัจจัยที่รองลงมาคือพื้นที่สำหรับการสร้างบ่อน้ำ จำนวนครูหรือผู้ดูแลเด็กและปริมาณน้ำ ขนาดของบ่อน้ำอย่างน้อยควรมีพื้นที่ประมาณ 10-18 ตรม. อัตราส่วนระหว่างจำนวนเด็กกับขนาดของบ่อน้ำนั้นไม่มีการกำหนดมาตรฐานเอาไว้ ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับการจัดสินของผู้วางนโยบายการศึกษาของเด็กในกรณีที่มีทุกอย่างพร้อม บ่อลุยน้ำและบ่อเล่นละอองน้ำเป็นที่ที่เด็กชอบเล่นมาก ในการสร้างบ่อให้เด็กลุยน้ำและลอยของเล่นต่างๆด้วยนั้น ระดับน้ำในบ่อควรจะมีลึกประมาณ 15-25 เซนติเมตร พื้นบ่อควรออกแบบให้ไม่ลื่น และควรรวมประโยชน์ใช้สอยของบ่อลุยน้ำกับบ่อเล่นละอองน้ำเข้าด้วยกันโดยการติดฝักบัวไว้ที่มุมใดมุมหนึ่งของบ่อลุยน้ำก็

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะช่วยประหยัดงบประมาณลงได้ ขอบบ่อควรทำไว้กว้างประมาณ 30 เซนติเมตร เพื่อใช้ประโยชน์เป็นที่นั่งด้วย วัสดุที่ใช้ทำขอบบ่อควรจะเป็นวัสดุที่ไม่สิ้นเมื่อเปียกน้ำ การระบายน้ำและการไหลเวียนของน้ำในบ่อควรจะมีการออกแบบอย่างดีเพื่อกันน้ำเสีย ควรจะมีท่อน้ำล้นและท่อเติมน้ำเพื่อรักษาระดับน้ำในบ่อให้คงที่และมีการหมุนเวียนของน้ำ และบ่อน้ำควรจะมีระบายน้ำออกได้หมดเมื่อต้องการจะทำความสะอาด

นอกจากการจัดที่เล่นน้ำให้เด็กเล่นแล้วควรจัดหาน้ำให้เด็กดื่มด้วย ในตำแหน่งที่เด็กเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก ควรอยู่ในบริเวณที่มีการปูวัสดุพื้น และที่ดื่มน้ำควรจะมีติดตั้งในระดับความสูงที่เด็กดื่มน้ำได้เอง

การจัดสถานที่ศึกษาธรรมชาติจากสัตว์และพืช

เป็นสิ่งที่สถานศึกษาปฐมวัยควรจัดไว้ในโปรแกรมของการศึกษา เพราะเป็นสิ่งเสริมปัญญาทำให้เด็กมีความเข้าใจและรู้คุณค่าของสิ่งมีชีวิต การออกแบบบริเวณที่สภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่สัตว์และพืช ควรจะให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้จากการสัมผัสด้วยโดยที่ไม่ทำความรำคาญหรือรบกวนสัตว์และไม่ทำความเสียหายให้กับพืช

การทำกรงสัตว์เลี้ยง

ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของสัตว์และจำนวนของสัตว์แต่ละประเภท ในสถานศึกษาที่มอภาคเขตเพียงพอควรจะมีสัตว์เลี้ยงเช่น สุนัข แมว กระจ่าง ไก่ นก ปลา แต่ถ้าสถานที่มีเนื้อที่จำกัดอาจจะมีแต่นกเล็กๆ ไก่ หรือนกพิราบ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความปลอดภัยทั้งสัตว์และเด็ก คือสัตว์ควรจะมีปลอดภัยจากการแหงของเด็ก และเด็กก็ปลอดภัยจากการถูกสัตว์ทำร้ายและสิ่งที่ยังระวังให้มากคือความสะอาด ความถูกสุขลักษณะ

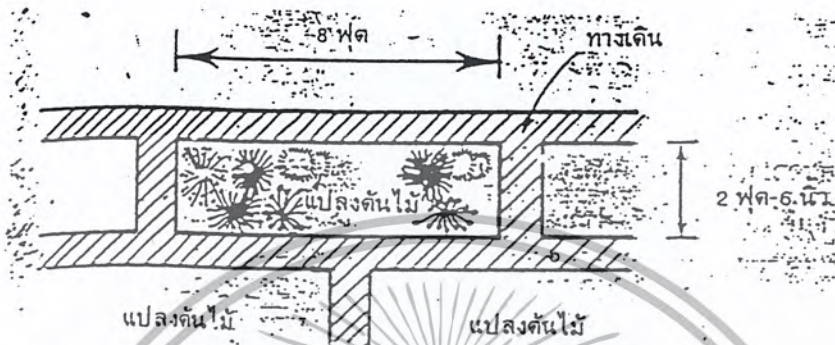
ถ้ามีการเลี้ยงสัตว์ในสถานศึกษาก็จำเป็นจะต้องมีที่เก็บอาหารสัตว์ซึ่งอาจเก็บรวมกับเครื่องมือสำหรับทำสวน และควรจัดให้มีการวางท่อน้ำให้ถึงกรงสัตว์เพื่อทำความสะอาดทั้งตัวสัตว์และกรง บริเวณที่วางกรงสัตว์นี้ควรจะมีพื้นที่ว่างรอบๆ กรงสัตว์เอาไว้เป็นที่ให้เด็กยืนดู การวางเส้นทางสัญจรที่ทำด้วยวัสดุถาวร เช่น บล็อกคอนกรีต แผ่นคอนกรีตสำเร็จรูป คอนกรีต อิฐ และอื่นๆผ่านไปตามจุดต่างๆเหล่านั้นจะทำให้บริเวณนี้เป็นสถานที่พักผ่อนที่มีบรรยากาศน่าสนใจและเด็กได้รับความรู้เสริมปัญญาไปพร้อม ๆ กับการพักผ่อนหย่อนใจ

การจัดแปลงปลูกต้นไม้

ในสถานศึกษาปฐมวัยควรมีการจัดแปลงปลูกต้นไม้ให้เด็ก เพราะจะมีประโยชน์ต่อเด็กมาก เด็กในวัยที่กำลังเจริญเติบโตชอบทำกิจกรรมในสวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการขุดดิน ปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้และเด็กมีความสุขกับการเฝ้าคอยดูความเจริญเติบโตของต้นไม้ที่ตนเองปลูก ออสมอน (Osmon, 1971) กล่าวว่าขนาดของแปลงปลูกต้นไม้ควรกว้างประมาณ 75 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2.40 เมตร เพราะจะเป็นขนาดหน้าดินที่เด็กทำงานได้สะดวกที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยที่ไม่เหยียบลงไปบนแปลงต้นไม้ ควรจัดวางทางเดินทำด้วยอิฐหรือหินไว้รอบแปลงเพื่อใช้เป็นสิ่งบ่งขอบเขตของดินแต่ละแปลงด้วย

แสดงลักษณะของแปลงปลูกต้นไม้

บริเวณนี้ควรได้รับแดดตลอดวัน และมีน้ำใช้รดต้นไม้เพียงพอ นอกจากนี้ควรมีรั้วไว้กันการบุกรุกทั้งจากสัตว์ที่ไม่พึงปรารถนาและจากเด็กเองด้วย ตำแหน่งที่จะใช้เป็นแปลงปลูกต้นไม้หรือวางกระถางต้นไม้ควรอยู่ใกล้กับที่เก็บเครื่องมือ เพื่อความสะดวกในการหยิบเครื่องมือทำสวนมาใช้และเก็บเครื่องมือหลังการใช้เองได้ และควรเป็นตำแหน่งที่มีแสงแดดส่องเพียงพอ

4.9.4 การจัดสนามเด็กเล่น

เด็กต้องการเล่นกลางแจ้งเพื่อเป็นการออกกำลังกายและเพื่อการพักผ่อนนอกห้องเรียน เด็กๆชอบที่ได้ออกมาจากอาคารเพื่อรับอากาศบริสุทธิ์สดชื่น อีกทั้งได้ผ่อนคลายความเครียดจากการที่ต้องอยู่ในห้องเรียนที่เต็มไปด้วยผู้คน สนามเด็กเล่นกลางแจ้งช่วยให้เด็กได้มีโอกาสออกกำลังกาย ได้สำรวจและได้เรียนรู้สิ่งรอบตัว ควรให้เด็กมีโอกาสที่จะได้ทำให้อตนเองสดชื่นแจ่มใสขึ้นและได้ทดลองความสามารถของเขา เช่น การปีนป่าย การกระโดด การทรงตัวและการวิ่ง ซึ่งทำให้เด็กแข็งแรงช่วยพัฒนาการเคลื่อนไหวและช่วยพัฒนาในด้านความคิดของเด็กด้วย ความสัมพันธ์ของสนามเด็กเล่นกับห้องเรียนนั้นมีมากจนไม่สามารถจะขีดเส้นแบ่งอาณาเขตของพื้นที่ทั้งสองออกจากกันได้ ดังนั้น จึงต้องนำพื้นที่ทั้ง 2 ส่วนนี้เข้ามาสัมพันธ์กันโดยใช้ความรู้ทางด้านภูมิสถาปัตยกรรมเข้าช่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานของสนามเด็กเล่น คือ ความกว้างขวางของพื้นที่ ซึ่งควรเพียงพอสำหรับให้เด็กมีที่เล่นกลางแจ้ง พื้นที่บริเวณนี้ควรได้รับแสงแดดและมีลมพัดผ่าน ควรจัดให้บางส่วนของพื้นที่เป็นบริเวณที่มีร่มเงา การเลือกใช้วัสดุปูผิวพื้นควรให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยของแต่ละส่วนของบริเวณ ควรมีการระบายน้ำที่ดี และมีรั้วรอบ ถ้าไม่มีรั้วต้องมีคูหรือผู้ใหญ่อยู่อุปการดูแลเด็กอยู่ตลอดเวลา

การออกแบบสนามเด็กเล่นและการเลือกอุปกรณ์เครื่องเล่นควรให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสนองประโยชน์ใช้สอยของเด็ก อุปกรณ์เครื่องเล่นนั้นควรมีลักษณะดังนี้

- พัฒนาความแข็งแรง ความว่องไวและกระฉับกระเฉง การประสานงาน การทรงตัวและความกล้า
  - กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้การเข้าสังคม การแบ่งปันและเล่นร่วมกับเพื่อนๆ และเพื่อแข่งขันในการเล่นแบบยุติธรรมและมีน้ำใจ
  - สนับสนุนเด็กแต่ละคนให้สร้างสรรค์และมีประสบการณ์ในการเล่นซึ่งมีความหมายต่อเด็กมาก
  - ทำให้เด็กได้สนุกสนาน เพลิดเพลินอย่างเต็มที่และสร้างความพึงพอใจให้เด็ก
- อุปกรณ์เครื่องเล่นที่เลือกใช้ควรทำด้วยวัสดุที่แข็งแรงและมีคุณสมบัติทนทานต่อการเล่นของเด็ก บริเวณสนามเด็กเล่นนี้ควรจัดเครื่องเล่นให้มีหลายระดับของการพัฒนา ความชำนาญในการเคลื่อนไหว ออสมอน (Osmon, 1971) สรุปว่าสภาพแวดล้อมของสนามเด็กเล่นควรจะให้เด็กได้เลือกเล่นเองตามระดับของการท้าทายที่เด็กอยากลอง และเมื่อเขาเกิดความชำนาญแล้วต้องการจะเลื่อนระดับความสามารถให้สูงขึ้น สภาพแวดล้อมควรมีความต่อเนื่องและสนับสนุนการเลื่อนระดับความสามารถนั้นได้คล่องตัว จำนวนของอุปกรณ์ควรเพียงพอกับจำนวนของเด็ก เพื่อป้องกันการแข่งขันที่จะเกิดขึ้น

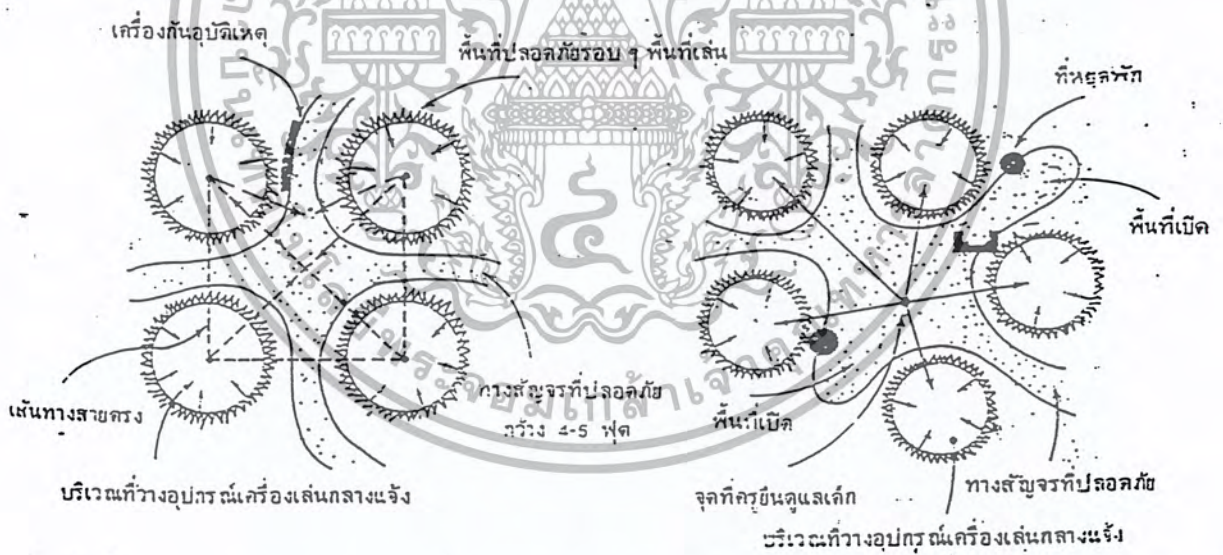
ชนิดและขนาดพื้นที่ที่ใช้สำหรับเล่นอุปกรณ์เหล่านั้น มีดังนี้

- อุปกรณ์สำหรับก้าวเป็นปาย 1 ชุด	0.90x2.25 ตรม.
- ชิงช้าขนาดเด็กปฐมวัย 1 ชุด	1.45x3.00 ตรม.
- กระดานลื่น 1 ชุด	0.90x2.25 ตรม.
- บ้านตุ๊กตา 1 ชุด	1.35x1.35 ตรม.
- คานหัดการทรงตัว 1 ชุด	1.35x1.80 ตรม.

นอกจากนี้ต้องมีพื้นที่สำหรับการสัญจรในสนามเด็กเล่นด้วย การวางอุปกรณ์เครื่องเล่นเบี่ยงกลุ่มจะทำให้เด็กได้เล่นแบบต่อเนื่องกัน ควรกำหนดขนาดพื้นที่เพื่อความปลอดภัยของการเล่นแต่ละอย่างและเพื่อการแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของกิจกรรม การเล่นอุปกรณ์แต่ละชนิด ขนาดของพื้นที่เพื่อความปลอดภัยคือการจัดให้มีพื้นที่ว่างรอบ ๆ อุปกรณ์แต่ละชิ้น การวางกลุ่มของอุปกรณ์เครื่องเล่นนี้ต้องจัดให้มีทางสัญจรที่ปลอดภัยไว้ให้เด็กเดินผ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณเพื่อไปเลือกเล่นอุปกรณ์ต่างๆด้วยความปลอดภัย การวางแนวทางเดินที่ปลอดภัย กว้างประมาณ 1.20-1.50 เมตร ผ่านไปตามบริเวณที่เล่นของเด็กนั้นจะไม่ทำให้ความต่อเนื่องของการเล่นของเด็กเสียไป เพราะทางเดินนี้จะสานไประหว่างพื้นที่เล่นเพื่อหยุดการวิ่งของเด็กลงบ้าง แต่ไม่ควรวางแนวทางเดินนี้ให้ลัดเลี้ยวเป็นเส้นโค้งมากเกินไป เพราะการทำเช่นนั้น จะกลับกลายเป็นการส่งเสริมให้เด็กวิ่งผ่านพื้นที่เล่นจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ซึ่งจะทำให้เกิดอันตรายขึ้นในสนามเด็กเล่น บริเวณที่ทางสัญจรบรรจบกันเป็นบริเวณที่ควรออกแบบให้เป็นพื้นที่เล่นพิเศษเพื่อเป็นจุดของความลื่นลื่น ซึ่งจะไม่อำนวยให้การเคลื่อนที่แบบรวดเร็วผ่านบริเวณนี้ มัวร์ (Moore, 1966) กล่าวว่าถ้าต้องให้ขบวนการเล่นมีความคล่องตัวและเด็กได้เล่นอย่างเต็มที่โดยปราศจากอันตราย ควรจัดให้มีบริเวณพื้นที่เปิด (open area) แห่งหนึ่งหรือหลายแห่งในบริเวณที่เล่นกลางแจ้ง พื้นที่เปิดนี้อาจเป็นที่ราบหรือที่ลาดเอียงก็ได้แต่ต้องไม่กว้างจนเกินไป เพราะถ้ากว้างไปก็จะเป็นการยับยั้งการเล่นมากกว่าดึงดูดความสนใจจากเด็ก บริเวณนี้จะเป็นจุดที่เด็กได้พักเหนื่อยจากการเล่นชั่วขณะหนึ่งก่อนที่จะไปเล่นที่จุดอื่นต่อไป ตำแหน่งที่ทางเดินบรรจบกับพื้นที่เปิดนี้จะเป็นที่ที่ครูคนเดียวสามารถดูแลเด็กได้ทั่วถึง และทางเดินนี้จะช่วยให้ครูเข้าช่วยเหลือเด็กหรือป้องกันเด็กจากอุบัติเหตุได้อย่างรวดเร็ว

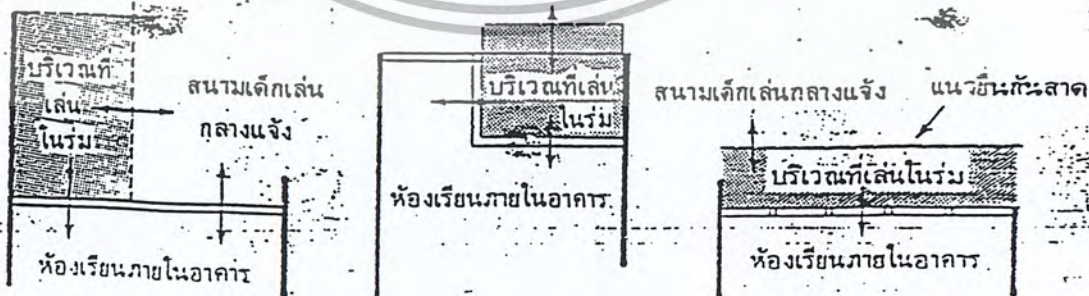

วัสดุที่ใช้ทำทางเดินอาจเป็นคอนกรีต หิน ยางมะตอย ไม้ หรือกรวดและวัสดุดังกล่าวน่าจะใช้ทำบริเวณพื้นที่เปิดก็ได้ แต่ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมกับการใช้สอย บริเวณที่ใช้วัสดุต่างชนิดกันบรรจบกันตรงรอยต่อระหว่างวัสดุควรจะมีขอบกันสนิมไม่ควรทำเป็นขอบ เพราะจะทำให้ขบวนการเล่นไม่ต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณเพื่อการพักผ่อน

สภาพแวดล้อมภายนอกอาคารของสถานศึกษาปฐมวัย ควรจะมีความร่มรื่นสวยงาม ปลอดภัย และออกแบบเพื่อสนองประโยชน์ใช้สอยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการศึกษา พื้นที่ภายนอกอาคารเป็นส่วนที่ต่อจากพื้นที่ภายในอาคาร ซึ่งมีทั้งพื้นที่สำหรับการเล่นเพื่อการออกกำลังกายกลางแจ้ง (active area) และพื้นที่สำหรับการพักผ่อนแบบเรื่อยๆ (passive area) กิจกรรมในพื้นที่ทั้ง 2 แห่งนั้นมีความแตกต่างกัน ไม่สามารถที่จะทำร่วมกันได้ การแยกพื้นที่ต่างกิจกรรมออกจากกันจะช่วยแยกเด็กจากสนามเด็กเล่นไม่ให้เข้าไปรบกวนเด็กในบริเวณที่พักผ่อน แต่ก็มีกิจกรรมบางอย่างในสนามเด็กเล่นที่ควรจะต้องอยู่ใกล้บริเวณที่พักผ่อนมากกว่า เช่น การฝึกการทรงตัว หรือกิจกรรมอื่นๆที่ไม่โลดโผนเพราะจะปลอดภัยกว่าอยู่ในที่ที่เด็กเล่นกันแบบโลดโผน บริเวณที่พักผ่อนนี้รวมถึงบริเวณที่ทำกิจกรรมเพื่อการศึกษานอกอาคารด้วย เช่น การเล่นเกมและดิน การเล่นน้ำ การปลูกต้นไม้และเลี้ยงสัตว์ การเล่นเกมไม้ขนาดใหญ่ การวาดภาพ การอ่านหนังสือ หรือการเล่านิทาน กิจกรรมเหล่านี้จะทำแบบเรื่อยๆ และไม่ทำให้บรรยากาศความสงบเรื่อยๆของบริเวณพักผ่อนเสียไป ในบางกิจกรรม เช่น การวาดภาพ การเล่นเกมไม้ขนาดใหญ่ ควรใช้บริเวณที่เป็นทางผ่านหรือรอยต่อของพื้นที่ภายในกับพื้นที่ภายนอกอาคาร บริเวณนี้ถือเป็นส่วนขยายเขตของพื้นที่ภายในอาคาร ซึ่งควรเข้า-ออกจากอาคารได้ง่าย เป็นพื้นที่ที่มีหลังคาคลุมและพื้นเป็นพื้นถาวรที่ใช้วัสดุปูพื้น เช่น กระเบื้องดินเผา ออสมอน (Osmon, 1971) กล่าวว่า เด็ก 1 คนใช้พื้นที่ในบริเวณนี้ประมาณ 2.10 ตรม. โดยที่ไม่มีที่เก็บของในบริเวณ ที่เก็บของควรแยกออกไปอยู่อีกบริเวณหนึ่งที่เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย

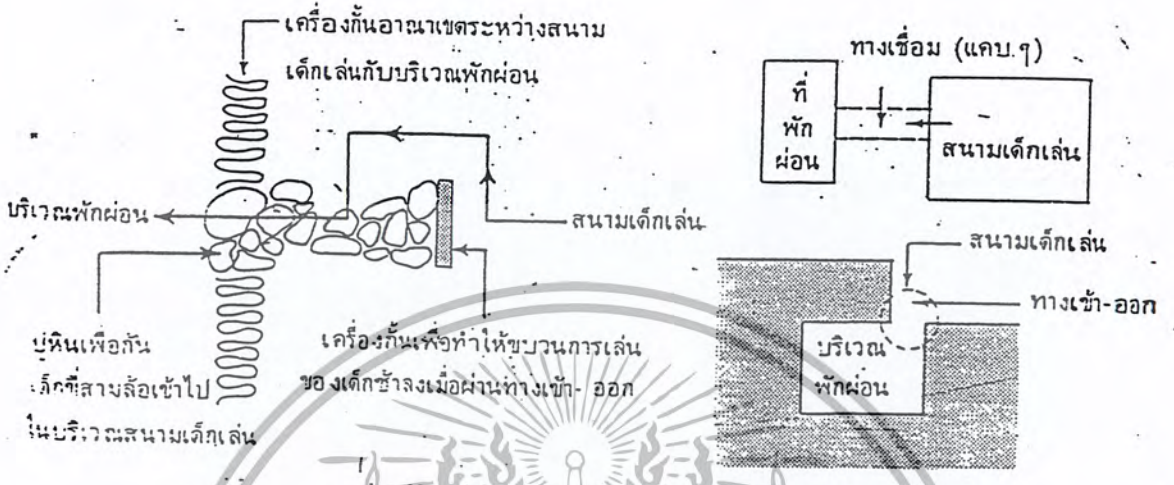
แสดงตัวอย่างการสร้างบริเวณที่เล่นในร่ม ซึ่งเป็นรอยต่อของพื้นที่ภายในกับพื้นที่ภายนอกอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแยกพื้นที่ที่มีกิจกรรมต่างกันออกจากกันทำได้โดยการสร้างสิ่งกั้นเขต ซึ่งจะ
 ใช้เป็นสิ่งกั้นเด็กให้อยู่ในขอบเขตของแต่ละกิจกรรม รั้วหรือสิ่งกั้นเขตนี้ควรจะเป็นที่ป้องกันเด็ก
 จากแสงแดดจัด และแรงลมได้ด้วย อาจจัดไว้สำหรับพื้นที่ส่วนใหญ่ของบริเวณพักผ่อน หรือกัน
 เป็นพื้นที่ที่แบ่งย่อยออกไปเป็นส่วนๆก็ได้ ระบบทางเดินติดต่อในบริเวณนี้ควรมีไว้เพื่อการ
 สัญจร จะไม่ก่อให้เกิดการรบกวนกิจกรรมที่เด็กกำลังทำอาจทำเป็นทางเดินอ้อมผ่านแต่ละพื้นที่
 ของกิจกรรม ทางสัญจรนี้ควรมีไว้สำหรับเดินไม่ใช่เป็นทางที่ให้เด็กวิ่งผ่านไปมา ระบบทางเดิน
 นี้จะรวมอยู่ในพื้นที่ภายนอกทั้งหมด เพื่อให้เด็กเล่นของเล่นที่มีล้อด้วย เช่น รถจักรยาน รถ
 ลาก

การแยกพื้นที่สนามเด็กเล่น และพื้นที่พักผ่อนออกจากกัน ทำโดยการใช้กำแพง
 เตี้ยๆ ใช้ต้นไม้ ไซบ่อน้ำตื้นๆ ที่มีให้เด็กเล่นน้ำ หรือใช้หินก้อนใหญ่ๆ กั้นอาณาเขต โดยมีทางเข้า
 เล็กๆ เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ของกิจกรรมทั้งสอง ซึ่งจะเป็นส่วนที่ทำให้การสัญจรระหว่างกิจกรรม
 เกิดขึ้น และจะทำให้เด็กลดความเร็วของการเคลื่อนไหวของตนเองให้ช้าลง เพราะทางเข้า
 แคบๆมีส่วนบังคับให้เด็กที่จะเข้ามาในพื้นที่พักผ่อนได้อย่างสุขุม

แสดงบริเวณทางเชื่อมต่อระหว่างที่พักผ่อนกับสนามเด็กเล่น

ในบางส่วนของบริเวณที่พักผ่อนควรจัดให้มีศาลาให้ร่มเงาเพื่อป้องกันแสงแดดและลม ส่วนนี้ใช้เป็นที่อ่านหนังสือหรือเล่นิทาน หรือเป็นที่นั่งพักเหนื่อยจากการเล่น หรือใช้พักผ่อนผู้ปกครอง หรือใช้เป็นที่ศึกษาธรรมชาติจากต้นไม้หรือสัตว์ก็ได้ ควรจัดที่นั่งขนาดสำหรับเด็กไว้ในศาลาด้วย นอกจากนี้ในศาลาแล้วควรจัดที่นั่งไว้ในบริเวณอื่นๆตามจุดต่างๆ ลักษณะที่นั่งไม่จำเป็นต้องเป็นรูปของม้านั่งหรือเก้าอี้ จัดเป็นที่นั่งเป็นกลุ่มโดยใช้ขอนไม้ ก้อนหินก้อนใหญ่ๆ หรืออาจจะไม่ต้องมีที่นั่งเลยก็ได้ ให้ครูและเด็กนั่งบนสนามหญ้า สนามหญ้าเป็นวัสดุผิวพื้นที่ดีที่สุดในพื้นที่ภายนอกอาคาร ใช้ได้ทั้งในส่วนพักผ่อนและบางส่วนของสนามเด็กเล่นซึ่งเป็นที่ให้เด็กวิ่งเล่น อยู่แยกจากบริเวณที่วางอุปกรณ์เครื่องเล่นกลางแจ้ง การปลูกหญ้าจะไม่เป็นผลในบริเวณที่มีการสัญจรมาก หรือใช้พื้นที่บ่อยเกินไป และพื้นที่ที่ไม่ได้รับแสงแดดเลย ดังนั้น ถ้าต้องการจะมีสนามหญ้าควรอยู่ในบริเวณที่มีการสัญจรน้อยและได้รับแสงแดดเพียงพอ หญ้ามีคุณสมบัติของความนุ่ม ซึ่งเป็นผิวพื้นที่ปลอดภัยกว่าวัสดุผิวพื้นชนิดอื่น และมีความงามเพิ่มบรรยากาศของการพักผ่อนและความงามให้กับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร

นอกจากนี้บริเวณที่พักผ่อนควรมีการจัดบริเวณให้สวยงามด้วยต้นไม้ต่างๆทั้งไม้ดอก ไม้ใบ ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้คลุมดินและวัสดุอื่นต้องประกอบกันเป็นภูมิสถาปัตยกรรม เช่น ทางเดิน ซึ่งใช้วัสดุต่างๆเช่น อิฐ ไม้แผ่นสำเร็จรูป บล็อกซีเมนต์สำเร็จรูป กรวด หรือทางเนิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัดแน่น ทั้งนี้ต้องคิดถึงความสะดวกในการทำ ความง่ายของการบำรุงรักษา และการทำความสะอาด ต้นไม้ที่จะปลูกควรเลือกประเภทที่ให้ร่มเงา มีดอก ผลให้เด็กได้ศึกษา แต่ไม่สร้างปัญหาเรื่องใบร่วงมาก ทำให้เพิ่มภาระในการทำความสะอาดบริเวณ ต้นไม้ที่มีดอกควรที่จะเลือกประเภทที่ไม่ล่อแมลง โดยเฉพาะผึ้งหรือประเภทที่ละอองเกสรเป็นอันตรายต่อเด็ก ส่วนต้นไม้ที่มีผลที่รับประทานไม่ได้ ไม่ควรปลูกในบริเวณสถานศึกษาปฐมวัย เพราะเป็นอันตรายต่อเด็ก ต้นไม้ที่มีใบที่แข็งและแหลมคม เช่น ต้นศรนารายณ์ หรือต้นไม้ที่มีหนามตามต้น คามกิง เช่น ต้นกระบองเพชร ต้นทับทิม กุหลาบ หรือต้นไม้ที่มียาง หรือมีบางส่วนที่เป็นพิษ ไม่ควรปลูกในบริเวณสถานศึกษาเช่นกัน ควรเลือกต้นไม้ที่มีกิ่งเหนียว ไม่หักง่าย เพราะเด็กมักจะไม่ค่อยระมัดระวังในการเดิน การวิ่ง อาจทำความเสียหายกับต้นไม้ได้

การปลูกต้นไม้ในสถานศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น นอกจากเป็นการเพิ่มความสวยงาม ความสดชื่นแล้ว ยังเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กได้ศึกษาธรรมชาติเกี่ยวกับต้นไม้ด้วยและยังมีประโยชน์หลายอย่าง ในการช่วยแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เช่น ใช้เป็นที่พักบังลม ใช้เป็นสิ่งกั้นอาณาเขต ช่วยลดระดับเสียงจากภายนอกบริเวณ เช่น เสียงจากถนนให้ร่มเงาแก่บริเวณ ให้คลุมดินช่วยกันการชะกร่อนของดิน และต้นไม้ยังช่วยทำให้อากาศบริสุทธิ์อีกด้วย

พื้นที่ส่วนพักผ่อนนั้นนอกจากมีประโยชน์และเป็นที่ต้องการของเด็กแล้วยังมีส่วนช่วยทำให้ภาพพจน์ของสถานศึกษาดีขึ้นในสายตาของผู้ปกครอง การจัดบริเวณภายนอกของสถานศึกษาให้สวยงามจะเป็นสิ่งแรกที่ประทับใจผู้ปกครองเมื่อมาสถานศึกษาเป็นครั้งแรก ผู้ปกครองจะมีความเชื่อถือและไว้วางใจสถานศึกษาว่าจะเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับให้เด็กของตนเข้ารับการศึกษาและเลี้ยงดู

การจัดพื้นที่สำหรับนอน

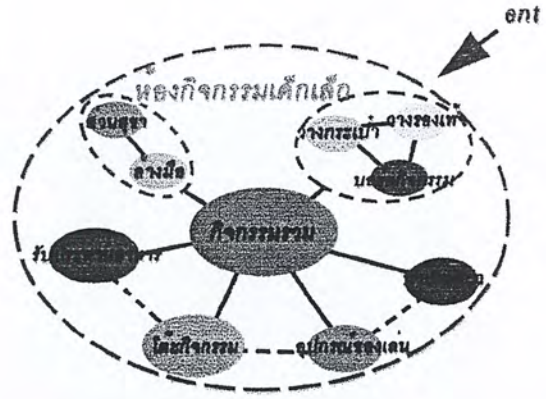
การพักผ่อนมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เพราะถ้าเด็กพักผ่อนหรือนอนไม่พอ จะทำให้เกิดผลเสียทั้งทางร่างกายและจิตใจ เด็กจะเจริญเติบโตช้า หงุดหงิด เจ้าอารมณ์และไม่ค่อยร่าเริงแจ่มใส แต่ส่วนมากเด็กจะไม่ยอมพักผ่อนหรือนอนไม่ว่าจะเป็นที่บ้านหรือโรงเรียน เพราะเด็กมักหวั่งการเล่นมากกว่า เด็กจะรู้สึกว่าการนอนมาขัดความสุข ความสนุกของเขา ผู้ดูแลเด็กควรพยายามสร้างบรรยากาศและชักนำให้เด็กเข้านอนในช่วงบ่ายไม่ว่าจะเป็นการบอกกล่าวหรือการสร้างบรรยากาศของห้องนอนให้เด็กมีความรู้สึกอยากนอน ช่วงการนอนหลับพักผ่อนของเด็กจะเป็นช่วงบ่ายนานประมาณ 1-2 ชั่วโมงหลังจากอาหารกลางวัน

การจัดห้องนอนเด็กแยกเป็นอีกห้องหนึ่งต่างหากได้ก็จะเป็นการดี เพราะครูจะไม่มีภาระในการเคลื่อนย้ายเครื่องเรือนในห้องเรียน ได้ทำความสะอาดห้องเรียนเก็บของเข้าที่ และอาจจะจัดมุมต่างๆใหม่ในขณะที่เด็กหลับอยู่ในห้องนอน และการให้เด็กนอนภายในห้องเรียนจะทำให้เด็กอวกแวกไม่อยากนอน เพราะในห้องเรียนมีของเล่นและบรรยากาศไม่อำนวย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

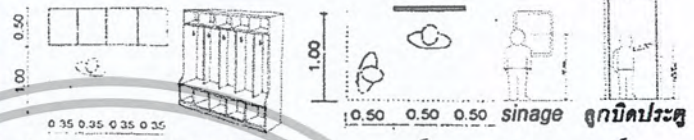
DAY CARE

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท./รวม	อ้างอิง
ที่เก็บกระเป๋า		●	10	0.52	5.2	A. D.
บอร์ดกิจกรรม		●	3	0.64	1.92	ศูนย์เด็ก
กิจกรรมกลุ่ม	●	●	50	74	74	A. D.
น้ำดื่มเดี่ยว	●	●	2	6	12	case study
เก็บของเล่น	●	●	3	4.86	14.50	ศูนย์เด็ก
ถอดรองเท้า		●	10	0.6	6	A. D.
W. C.		●	6	-	22.5	ศูนย์เด็ก
พ.ท./รวม					136.2	

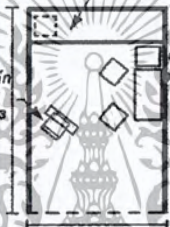
การจัดกลุ่มเรียนที่สามารถควบคุม
การสนใจของเด็กได้ดีด้วยการแยกส่วน
กิจกรรมออกตามประเภทกิจกรรมและ
ความดังของเสียง

การสร้างวิธีเรียนรู้ด้าน sense of place

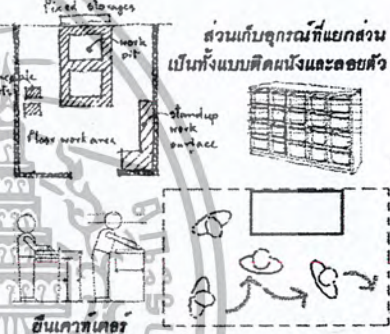

locker พ.ท. 0.52 ตร.ม./คน
ที่เรียงและในทางอุโมงค์

บอร์ด พ.ท. 1.5 ตร.ม./บอร์ด

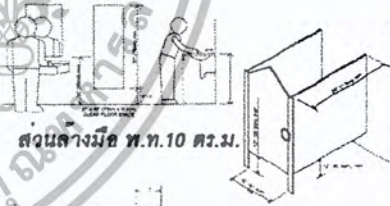
ส่วนลำบัดเดี่ยว พ.ท. 6 ตร.ม.

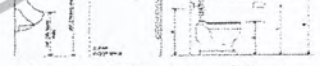
ชั้นวางตุ๊กตุ๊ก
เก็บตุ๊กตุ๊กของเล่น พ.ท. 14.5 ตร.ม.

นั่งทำกิจกรรม พ.ท. 1.2 ตร.ม./คน
(ผู้ใหญ่+เด็ก)

ส่วนล้างมือ พ.ท.10 ตร.ม.

ส่วนตุ๊กตุ๊ก พ.ท. 12.5 ตร.ม.

ส่วนกลุ่มกิจกรรม พ.ท. 1.5 ตร.ม./คน
(ผู้ใหญ่+เด็ก)

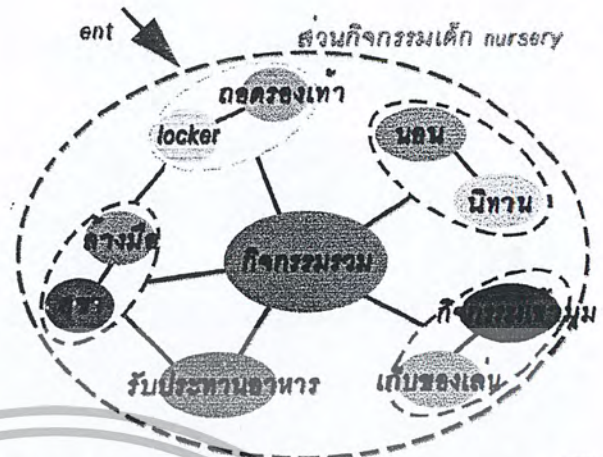
ห้องน้ำ พ.ท. 22.5 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

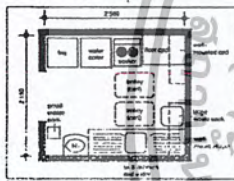

NURSERY

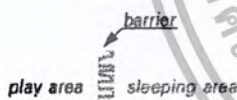
องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท.หน่วย	พ.ท.รวม	อ้างอิง
LOCKER ส่วนตัว		●	30	0.52	15.6	A. D.
เก็บของเล่น	●	●	3	4.86	14.58	ศูนย์เด็ก
ถอดรองเท้า		●	10	0.6	6	A. D.
w.c.		●	-	18	18	case study
พ.ท.กิจกรรม		●	30	1.84	55.2	ศูนย์เด็ก
เก็บที่นอน		●	30	2.4	4.8	A. D.
		●				ศูนย์เด็ก
พ.ท.รวม					114.18	

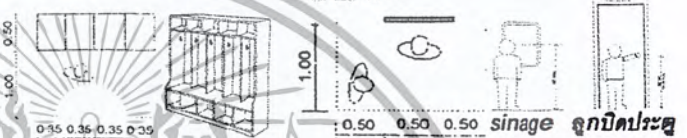
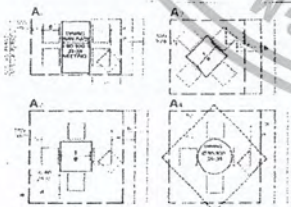
1 3 p

pantry พ.ท. 5.5 ตร.ม.

play area sleeping area

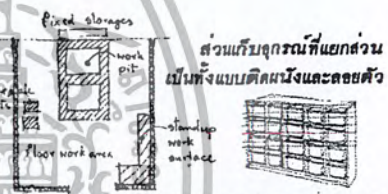

locker พ.ท. 0.52 ตร.ม./คน

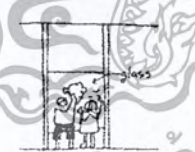
borrd พ.ท. 1.5 ตร.ม./borrd

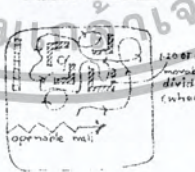
locker พ.ท. 0.52 ตร.ม./คน

ส่วนเก็บตุกรที่แยกส่วน เป็นทั้งแบบติดผนังและลอยตัว

ยื่นเคาท์เตอร์ เก็บตุกรของเล่น พ.ท. 14.5 ตร.ม.

กิจกรรมเข้ามุม พ.ท. 20 ตร.ม.

ยื่นเคาท์เตอร์ เก็บตุกรของเล่น พ.ท. 14.5 ตร.ม.

ยื่นเคาท์เตอร์ เก็บตุกรของเล่น พ.ท. 14.5 ตร.ม.

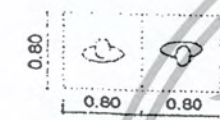
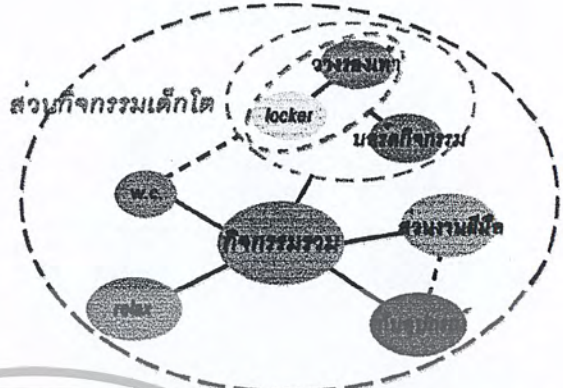
ยื่นเคาท์เตอร์ เก็บตุกรของเล่น พ.ท. 14.5 ตร.ม.

กิจกรรมเข้ามุม พ.ท. 20 ตร.ม.

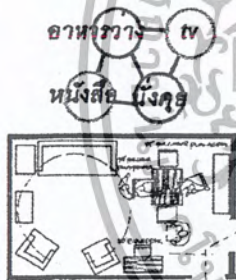
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DAY CARE

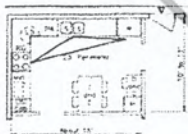
องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	ท.ท./หน่วย	ท.ท.รวม	อ้างอิง
กิจกรรมกลุ่ม	●	●	20	2.25	45	A. D.
ส่วนเก็บของ		●	20	0.52	10.4	A. D.
อาชีวบำบัด	●	●	10	36	36	A. D.
บำบัดเดี่ยว	●	●	2	6	6	ศูนย์เดิม
W. C.		●	2	2.8	5.6	ศูนย์เดิม
ท.ท. รวม					103	

ทางสัญจร ท.ท. 6.4 ตร.ม./คน

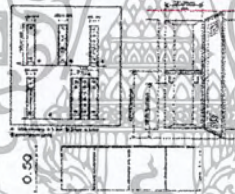
ส่วน relax ท.ท. 27.2 ตร.ม.

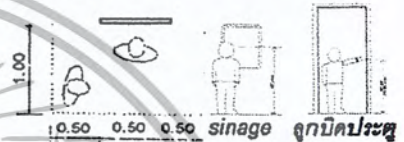
ส่วน pantry ท.ท. 14.85 ตร.ม.

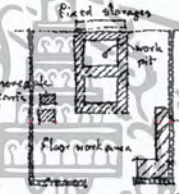
เด็ก ท.ท. 4 ตร.ม./คน
สถานกิจกรรม ท.ท. 115.2 ตร.ม.

locker ท.ท. 0.52 ตร.ม./คน

บอกรัด ท.ท. 1.5 ตร.ม./บอกรัด

ส่วนเก็บอุปกรณ์ที่แยกส่วน เป็นทั้งแบบติดผนังและลอยตัว

เก็บอุปกรณ์ของเล่น ท.ท. 14.5 ตร.ม.

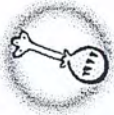
ส่วนนั่งเรียน 32 ตร.ม.

คิดจากจำนวนเด็ก 20 คน

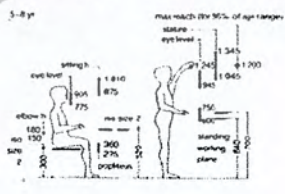
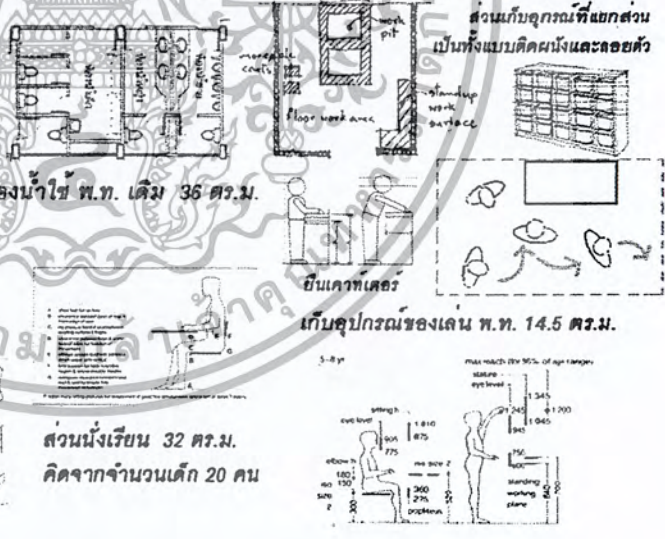
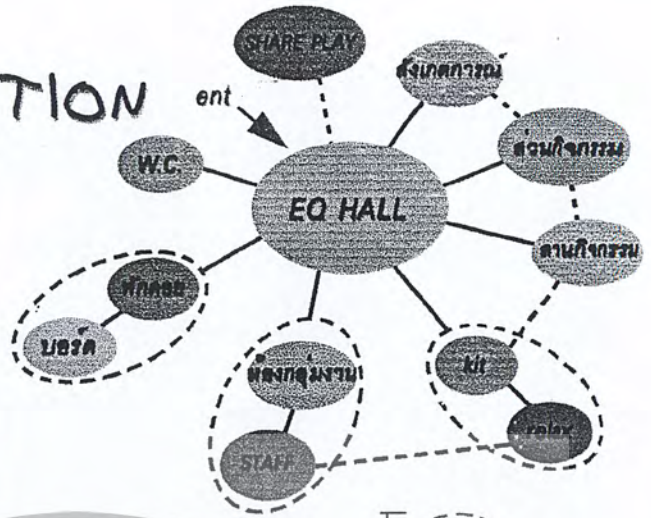
ส่วนนั่งเรียน 32 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EQ EDUCATION

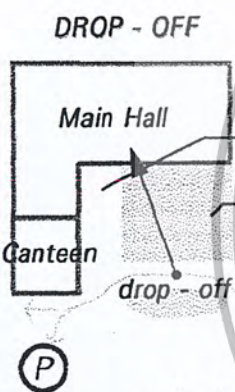
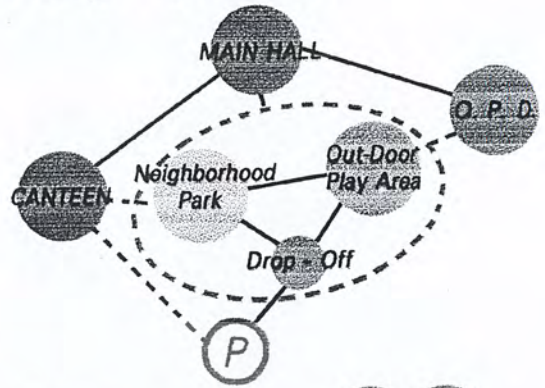
องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	ท.ท./หน่วย	ท.ท. รวม	อ้างอิง
HALL	●	●	60	0.64	38.4	A. D.
ห้องกลุ่มงาน	●		3	18	18	ศูนย์เด็ก
locker ที่เสีย	●		10	0.52	5.2	ศูนย์เด็ก
พักผ่อน		●	20	1.20	24	A. D.
บอร์ด		●	-	-	13.95	case study
kit	●		2	-	14.55	ศูนย์เด็ก
relax	●		-	-	28.72	ศูนย์เด็ก
w.c. รวม		●	-	36	36	ศูนย์เด็ก
ลานกิจกรรม	●	●	60	1	60	case study
ส่วนกิจกรรม						A. D.
สังเกตการณ์						A. D.
ท.ท. รวม				582.61		
ทางสัญจร	30 %				174.78	
สรุป ท.ท.				757.39		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

OUT-DOOR PLAY AREA & NEIGHBORHOOD PARK

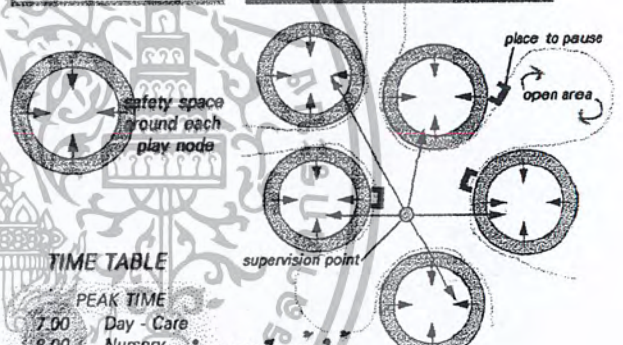
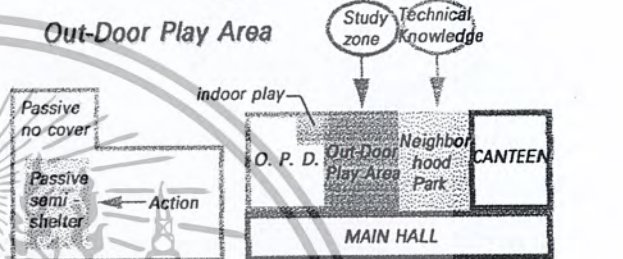
องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท./รวม	อ้างอิง
out-door play		●	100	4	400	child's environments
neighborhood park	○	●	50	4	200	child's environments
drop-off		●	2	30	60	A. D.
พ.ท. รวม					660	
circulation			15 %		99	
สรุป พ.ท.					769	

คิด พ.ท. รวบรวม 2 คัน
Drop - Off พ.ท. 60 ตร.ม.

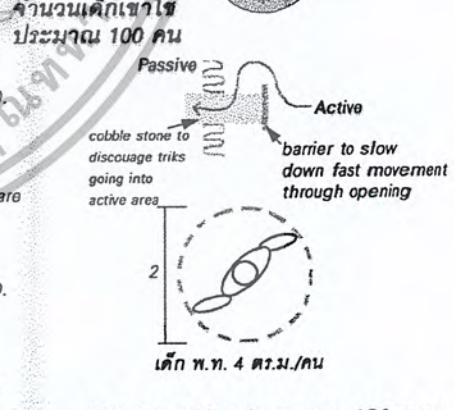
Neighborhood Park
เป็นเหมือนส่วน Passive
ต่อจาก Play ที่เป็น Active
ในส่วนนี้คิด พ.ท. เป็นครึ่งหนึ่ง
ของส่วน Outdoor Play Area
Neighborhood Park พ.ท. 200 ตร.ม.

เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่น

TIME TABLE

7.00	Day - Care
8.00	Nursery
12.00	Day - Care
13.00	Day - Care
15.30	Nursery
16.30	Nursery

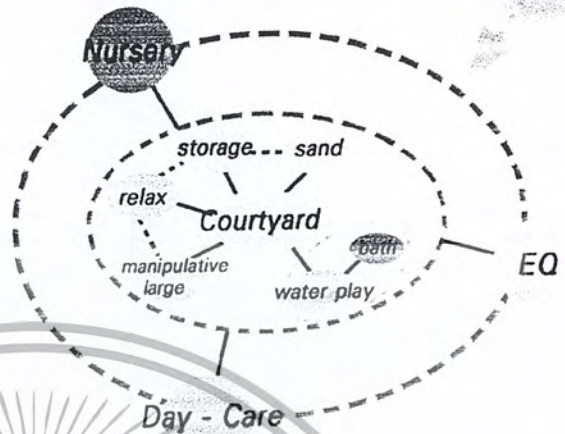
เด็ก พ.ท. 4 ตร.ม./คน
Outdoor Play Area พ.ท. 400 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

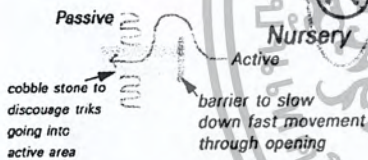
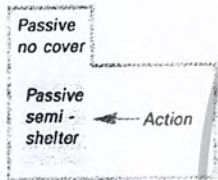
SHARE PLAY COURTYARD

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท./รวม	อ้างอิง
					200	
courtyard					13.44	
relax					15.60	child's environment
storage					18.68	
manipulative					16.38	
sand play					48	
water play					312	
circulation		15 %			46.8	
สรุป พ.ท.					358.8	

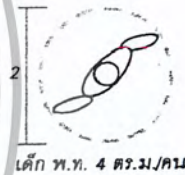
Out-Door Play Area

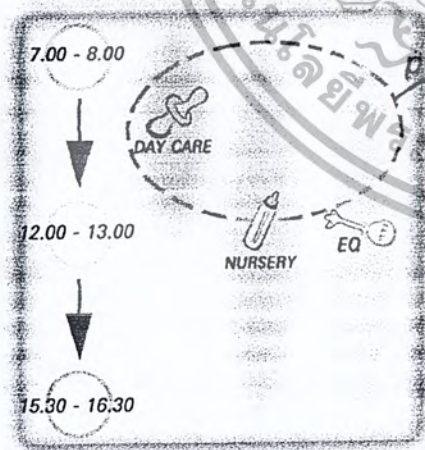
เป็นพ.ท. ปฏิสัมพันธ์ร่วมกิจกรรม
ของเด็กทั้ง 3 กลุ่มใน Study Zone

places to watch from
seat eye level

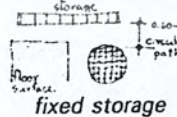

Time Table

เด็ก 1 พ.ท. 0.44 ตร.ม./คน
คิดพ.ท. จากเด็ก 30 คน
รวม พ.ท. 13.44 ตร.ม.
courtyard คิดจากเด็ก 50 คน
จากสวน nursery
รวม พ.ท. 200 ตร.ม.
courtyard พ.ท. 200 ตร.ม.

moving storage

จำนวน 2 ชุด พ.ท. 0.54 ตร.ม.

คิดพ.ท. จากเด็ก nursery 1 กลุ่มย่อย = 20 คน
โดยใช้ พ.ท. 0.52 ตร.ม./คน รวม = 10.4 ตร.ม.
storage พ.ท. 15.6 ตร.ม.

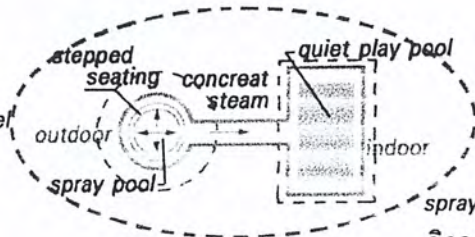
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SHARE PLAY COURTYARD

free standing
foot control or scrub - up

hand washing
free standing type model
ขนาดสำหรับเด็ก 5 คน
รวม พ.ท. 2 ตร.ม.

spray pool

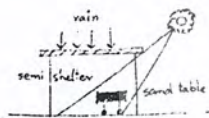

คิดจากเด็ก 1/5 ของเด็ก Daycare
โดยคิด พ.ท. 4 ตร.ม./1 คน (r=2.5)
รวมใช้พ.ท. 20 ตร.ม.
water pool
อ้างอิงจาก พ.ท. เดิม
โดยใช้ พ.ท. 20 ตร.ม.

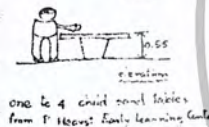
bath
คิดจากเด็ก 1/5 ของ daycare
โดยใช้พ.ท. 1.2 ตร.ม./1 คน
รวมพ.ท. ทั้งหมด 6 ตร.ม.

water play พ.ท. 48 ตร.ม.

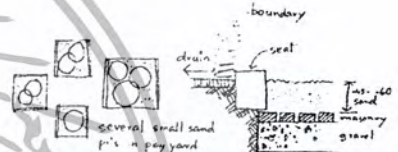
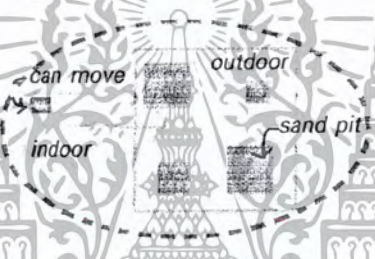

พ.ท. 1.44 ตร.ม.
จำนวน 2 ชุด
จัดใหม่ใน pit
ต่อกับ outdoor

sand play area พ.ท. 16.38 ตร.ม.

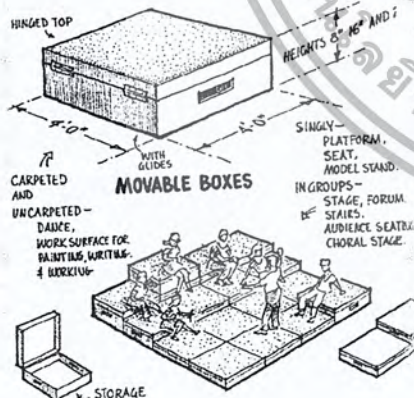

sand moving table พ.ท. 2.88 ตร.ม.

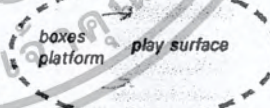
outdoor sand pit
โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน
เด็กใช้พ.ท. 0.90 ตร.ม./คน
1 pit = 4.50 ตร.ม. 3 pit
(1/2 ของ nursery)

group outdoor sand play พ.ท. 13.50 ตร.ม.

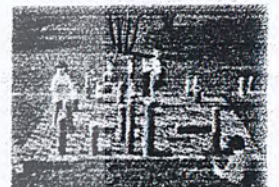

manipulative large พ.ท. 18.68 ตร.ม.

boxes platform
คิดพ.ท. จากเด็ก 1/2 daycare
ใช้พ.ท. 0.23 ตร.ม./box
รวม 3.68 ตร.ม.

play surface
คิดพ.ท. จากเด็ก 1/2 daycare
โดยใช้พ.ท. 1 ตร.ม. / คน
รวมทั้งหมด 15 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนโถงสาธารณะ

เป็นส่วนที่จัดไว้เพื่อบริการแก่ประชาชนทั่วไป และผู้ใช้บริการทั่วไป โถงสาธารณะนี้ควรเป็นพื้นที่โถง (plaza) รับคนจากทางเข้า เป็นส่วนแรกที่ติดต่อกับทางเข้าหลักโดยตรง และเป็น ใจกลางของสถานที่โดยทำหน้าที่เป็นทางเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

องค์ประกอบของโถงสาธารณะ

โถงทางเข้า (Main Entrance Hall)

เป็นส่วนที่ติดต่อไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ควรจะเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกอาคาร เพื่อที่ผู้เข้าสู่โครงการสามารถพบเห็นและเข้าถึงได้ง่าย โดยหลักการออกแบบโดยทั่วไปคือต้องมีลักษณะพิเศษสามารถดึงดูดความสนใจได้ เพราะจะเป็นความประทับใจครั้งแรกที่เข้าสู่ โครงการ เน้นการใช้แสง สี และการระบายอากาศที่ดีเพราะบริเวณโถงทางเข้านี้ต้องรองรับคนจำนวนมาก

ประชาสัมพันธ์ ติดต่อสอบถาม (information Area)

บริเวณประชาสัมพันธ์นี้ เป็นส่วนแรกที่ติดต่อกับโถงทางเข้าใหญ่ เพราะทำหน้าที่เป็นบริเวณที่ติดต่อสอบถามและให้บริการแนะนำข้อมูลต่าง ๆ สำหรับผู้ใช้โครงการ ส่วนนี้จะมีความสำคัญในการประชาสัมพันธ์หมายกำหนดการต่าง ๆ ด้วย ซึ่งจากการดำเนินงานของโครงการได้จัดให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ดูแลงานในด้านรับฝากของด้วย โดยการดูแลกุญแจ locker ซึ่งเป็นการลดหน้าที่การทำงานของการทำงานของการรับฝากของได้ และไม่ต้องรับผิดชอบการสูญหายภายหลังด้วย ภายในส่วนนี้จะประกอบด้วย เคาน์เตอร์ directory board และโทรศัพท์สำหรับติดต่อภายใน และภายนอกอาคาร นอกจากนี้ควรมีตู้เก็บเอกสารขนาดเล็กใช้ เก็บของจำเป็นบางอย่าง และนอกจากนี้ควรมีคอมพิวเตอร์ เพื่อสามารถสืบเสาะภายในโครงการได้ สามารถค้นข้อมูลเพื่อแนะนำแก่ ผู้ผู้ใช้โครงการได้

ควรมีแสงสว่างพอประมาณ เน้นความสว่างพิเศษในบางจุด ซึ่งมีหลักการใช้แสงทั้งแบบ direct และ indirect การใช้แสงแบบ indirect นั้นเพื่อเป็นกลการกระจายแสงกระทบฝ้าเพดานแล้วสะท้อนกลับทั่วบริเวณ ให้ความรู้สึกอบอุ่นนุ่มนวล และไม่ทำให้เกิดเงา ส่วนเคาน์เตอร์ควรเป็นแบบติดเพดาน ให้ลำแสงส่องลงข้างล่าง ควรระวังไม่ให้แสงพุ่งเข้าสายตา

ส่วนโถงพักคอย (Waiting Area)

ลักษณะของส่วนพักคอย ควรจะมีบรรยากาศที่ปลอดโปร่ง สบายใจ เนื่องจากเวลาผู้ใช้โครงการมาเป็นจำนวนมาก จะเกิดความวุ่นวายมาก ควรมีบริเวณที่ให้พักผ่อนด้วย นอกจากนี้ยังเป็นที่สำคัญเป็นจุดนัดพบอีกด้วย พื้นที่ส่วนพักคอยควรมีเนื้อที่กว้างขวางพอสมควร ซึ่งลักษณะของโครงการได้แบ่งพื้นที่อาคารชั้นบนเป็นสำนักงานให้เช่า (ตามหลักการเดิมของอาคาร) ดังนั้นพื้นที่ส่วนโถงพักคอยจึงพิจารณาให้มีพื้นที่รองรับคนในส่วนดังกล่าวด้วย ซึ่งส่วนโถงพักคอยจะประกอบด้วย

- บริเวณที่เป็นที่นั่งพักผ่อนซึ่งอาจจัดเป็นหมู่ หรืออาจเป็นตัวเดียวก็ได้
- โต๊ะข้างสำหรับวางของตกแต่ง และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
- ที่เขียนหรือ/ถังผง ควรจัดกระจายอยู่ตามจุดต่าง ๆ ที่สามารถมองเห็นได้สะดวก
- กระดาษดินไม้ หรืองานประติมากรรมเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศ
- บอร์ด สำหรับติดข่าวสารต่าง ๆ หรืออาจจะเป็นคอมพิวเตอร์ระบบtouchscreen ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้แสงส่วนโถงพักคอยนี้อาจใช้แสงจากโคมไฟหลายประเภท แต่ต้องไม่เกินไปจนขาดความเป็นส่วนตัว หรืออาจใช้แสงธรรมชาติช่วยก็ได้ เพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน

โทรศัพท์สาธารณะ (Public Telephone)

ส่วนนี้เป็นส่วนที่มีความสำคัญมากสำหรับโครงการ ผู้ใช้โทรศัพท์จำเป็นต้องให้อยู่เสมอ ควรจัดอยู่ในมุมใดมุมหนึ่งของโถง ควรอยู่ในบริเวณที่มีความเงียบพอสมควร การสัญจรไม่พลุกพล่านปกติจะออกแบบเป็นตู้ เคาน์เตอร์ หรือช่องช่วยป้องกันเสียงรบกวน

การให้แสงในส่วนโทรศัพท์สาธารณะนี้ไม่ควรให้สว่างจนเกินไป หรือจะใช้แสงธรรมชาติก็ได้ ควรมีแสงสว่างพอที่จะอ่านและเขียนได้ ไม่มากเกินไปจนขาดความเป็นส่วนตัว

ห้องน้ำ (Toilet)

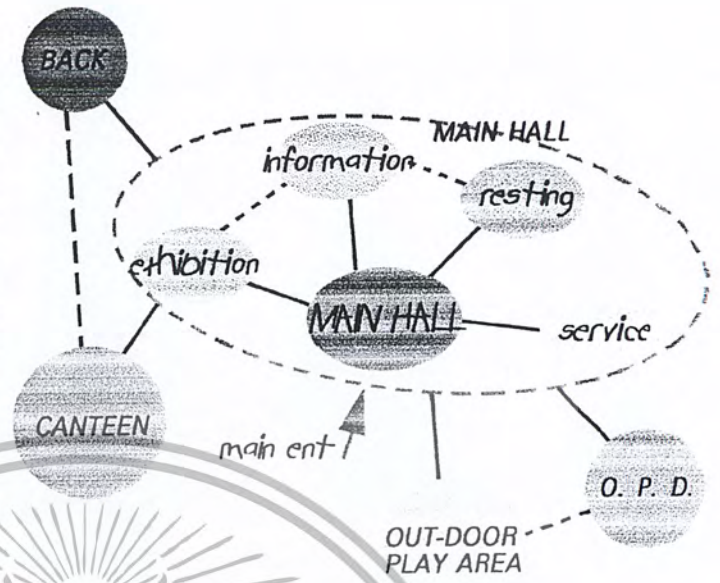
ควรจะอยู่ภายใน หรืออยู่ใกล้โถงพักคอย ควรอยู่ในบริเวณที่สังเกตเห็นง่าย ไม่ประเจิดประเจ้อ อาจใช้ป้ายบอกทางช่วย สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ต้องทำงานอยู่ภายในส่วนโถงควรมี ห้องน้ำ แยกเฉพาะที่ไม่ปะปนกัน การให้แสงบริเวณทางเข้าออกควรมีแสงสว่างแต่พอมองเห็นทาง เพื่อไม่เป็นการเน้นทางเข้าไม่ประเจิดประเจ้อ แต่ไม่ควรมืดเกินไป ส่วนที่ต้องการแสงสว่างมากที่สุดคือ ส่วนเคาน์เตอร์อ่างล้างมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MAIN HALL

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท.หน่วย	พ.ท.รวม	อ้างอิง
Information	○	○	2	29.25	29.25	ศูนย์เดิม
resting			100	1.2	120	A. D.
Exhibition			10	23.50	23.50	A. D.
service			-	36	38.56	ศูนย์เดิม
Main Hall	○		150	0.64	103.2	A. D.
พ.ท. รวม					314.51	
circulation		30 %			94.35	
สรุป พ.ท.					408.86	

เสียงตามสาย

ทีวี tel

พักผ่อน

น้ำดื่ม

น้ำเบรก

ห้องน้ำ พ.ท. เดิม 36 ตร.ม.

โทรทัศน์สาธารณะ พ.ท. 0.64 ตร.ม./คน

ส่วนนิทรรศการ พ.ท. 23.55 ตร.ม.

ส่วนพักผ่อน พ.ท. 1.20 ตร.ม.

ทางเดินรถเข็น พ.ท. 7.2 ตร.ม.

ทางสัญจร พ.ท. 6.4 ตร.ม./คน

COMPUTER STAND 2.55 m

TELEPHONE BOARD 9 m

TV & TEL 12 m

0.80 0.80

0.80 0.80

1.50 1.50

1.00 1.00

0.80 0.80

0.80 0.80

0.50 0.50 0.50

1.00 1.00

0.80 0.80

1.60 1.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับศูนย์เฉพาะทางในปัจจุบัน โดยมีเพื่อเสริมให้โครงการมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ใช้เป็นที่ศึกษาค้นคว้าของศูนย์ ฯ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ จัดแสดงนิทรรศการ และยังเป็นสถานที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการของศูนย์ ฯ ในการเปิดให้คนภายนอกเข้ามาใช้ศึกษาค้นคว้าได้ การวางตำแหน่งของห้องสมุดในศูนย์ ฯ จะต้องพิจารณาถึง ความสะดวกของผู้ที่จะมาใช้ ความสะดวกในการเข้าออก และการติดต่อกับส่วนอื่น ๆ ภายใน โครงการและภายนอก

ลักษณะห้องสมุดของศูนย์ ฯ เป็นห้องสมุดเฉพาะ ใช้สำหรับบริการเจ้าหน้าที่ของศูนย์ ฯ และผู้เข้ารับฝึกอบรม ซึ่งสามารถยืมตำราประกอบการเรียนทั้งไทย และต่างประเทศได้ และสำหรับผู้ที่ยืมที่รับอนุญาตเท่านั้นจึงเป็นห้องสมุดขนาดเล็กเท่านั้น

เทคนิคการออกแบบห้องสมุด

1. ส่วนประกอบของห้องสมุด

1.1 ส่วนประกอบสาธารณะ

- ทางเข้า-ออก ควรมีโถงก่อนถึงทางเข้าห้องสมุดเป็นจุดเปลี่ยนก่อนเข้าห้องสมุดสำหรับห้องสมุดขนาดเล็กนี้ ควรมีทางเข้าทางออกทางเดียว
- ที่ฝากของ เป็นชั้นวางของของผู้ใช้ห้องสมุดก่อนจะเข้า ควรอยู่ใกล้ทางเข้าออก
- ที่ยืมคืนหนังสือ สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ควรอยู่ใกล้ทางเข้า-ออก เพื่อสะดวกในการดูแล และเป็นการประหยัดเจ้าหน้าที่และสะดวกต่อผู้ใช้ห้องสมุดในการยืมและส่งคืนหนังสือ
- ตู้บัตรรายการ เห็นได้ง่ายจากทางเข้า สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ตู้บัตรรายการควรมีเพียงจุดเดียว ควรจะอยู่ระหว่างหนังสือทั่วไป กับหนังสืออ้างอิง ใกล้บริเวณที่ยืมคืนหนังสือ เพื่อให้ผู้มาค้นคว้าใช้ได้สะดวก
- ชั้นวางหนังสือ ควรวางชั้นเรียงบริเวณกลางห้องช่วยให้การบริการที่รอบนอกมีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น แต่การจัดชั้นชิดผนัง จะทำให้ประหยัดพื้นที่ โดยระยะห่างระหว่างชั้นวางอย่างต่ำ 0.80 เมตร วัสดุชั้นหนังสือสามารถผ่านได้ระยะห่างมากที่สุด 1.20 เมตร สามารถหยิบหนังสือได้โดยสะดวก
- ชั้นวางเอกสาร ควรตั้งอยู่ใกล้ทางเข้า ให้เข้าถึงได้โดยสะดวก และง่ายต่อการควบคุม เนื่องจากเอกสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงต้องให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้รับข่าวสารทันต่อเหตุการณ์
- หนังสืออ้างอิง สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ไม่จำเป็นต้องมีห้องเฉพาะ ใช้เป็นชั้นวางและบริเวณที่อ่านที่แยกจากส่วนอื่น ควรอยู่ใกล้บริเวณของบรรณารักษ์ เพื่อสามารถให้คำอธิบายแนะนำและควบคุมดูแลได้ง่าย
- โต๊ะอ่านหนังสือ ควรอยู่ตามบริเวณชั้นหนังสือ มีความเป็นสัดส่วน เพื่อสมาธิในการอ่าน และสามารถมองเห็นได้จากบรรณารักษ์ ระยะห่างระหว่างโต๊ะประมาณ 1.50 - 1.80 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ส่วนบรรณารักษ์

- ห้องทำงานบรรณารักษ์และผู้ช่วย ควรอยู่ในบริเวณเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน สามารถเข้าถึงจากส่วนสาธารณะ อาจมีทางพิเศษของ เจ้าหน้าที่
- ห้องเก็บหนังสือใหม่ และซ่อมแซมหนังสือ รับหนังสือใหม่มาเก็บไว้ เพื่อเตรียมทำบัตรรายการและเป็นบริเวณซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด มีทางเข้า ด้านหลัง
- ส่วนจัดทำบัตรรายการ จัดหมวดหมู่หนังสือใหม่ ทำบัตรรายการ

1.3 ส่วนโสตทัศนศึกษา ส่วนโสตทัศนศึกษา ควรจัดไว้เป็นห้องพิเศษ แยกจากห้องอ่านหนังสือ โดยจัดไว้เป็นที่สำหรับผู้ที่สนใจ โดยการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บ ข้อมูล เพื่อให้บริการแก่ผู้มาใช้ส่วนโสตทัศนศึกษา

2. ข้อคำนึงในการออกแบบห้องสมุด

- ตำแหน่งที่ตั้ง ไม่ให้มีเสียงรบกวนจากภายนอกได้
- มีการควบคุมและดูแลโดยเจ้าหน้าที่ หรือบรรณารักษ์ของห้องสมุด
- การให้แสงอย่างสม่ำเสมอ
- สามารถขยายได้ เมื่อมีจำนวนหนังสือเพิ่มขึ้น
- มีระบบควบคุมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อรักษาหนังสือ และสร้างความสบายให้แก่ผู้ใช้

บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของห้องสมุด

นอกจากลักษณะโดยทั่วไปของส่วนต่าง ๆ ของห้องสมุดแล้ว ภายในส่วนนี้ควรมีบรรยากาศที่ดีเหมาะสมสำหรับการค้นคว้า บรรยากาศของห้องเรียนควรมีพื้นฐานของระบบสภาพ - แวดล้อม ดังนี้

1.ระบบปรับอากาศ

ความสบายของอุณหภูมิที่เหมาะสม ย่อมเป็นสิ่งที่ผู้ใช้ห้องสมุดต้องการ เพราะถ้าอุณหภูมิภายในห้องร้อนอบอ้าว หรือหนาวเกินไป จะทำให้ผู้ใช้ห้องสมุด และเจ้าหน้าที่ประจำรู้สึกไม่สบายตัว และไม่มีสมาธิในการปฏิบัติงานของตน แต่ถ้าหากภายในห้องสมุดมีการควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมแล้ว ก็จะทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดและเจ้าหน้าที่มี ประสิทธิภาพในการทำงานที่ดี ใช้ระบบปรับอากาศเนื่องจากผลดีดังนี้

- สามารถควบคุมอุณหภูมิในห้องให้เป็นอุณหภูมิที่เหมาะสมได้
- สามารถควบคุมความชื้นของอากาศให้อยู่ในสภาพปกติ เป็นผลดีกับหนังสือ
- สามารถควบคุมระบบหมุนเวียนของอากาศ
- ป้องกันเสียงจากภายนอก
- ป้องกันฝุ่นละอองในอากาศ

2.ระบบแสงสว่าง

เป็นสิ่งที่สำคัญในการออกแบบ สิ่งที่ต้องนำมาคำนึงถึงคือ ความเข้มของแสงในการสะท้อนของแสง การตัดแสง การเกิดเงาเนื่องจากการสะท้อน การใช้แสงสว่างโดยธรรมชาติควรหลีกเลี่ยง แสงโดยตรงจากดวงอาทิตย์และแสงที่แรงจากท้องฟ้า เนื่องจากมีความสว่างจ้าทำให้สายตาอ่อนล้าอัตราส่วนของแสงระหว่างพื้นที่ทำงานกับ พื้นที่โดยรอบ ควรจะมากกว่า 2 ต่อ 1 และไม่ควรเกิน 3 ต่อ 1 ควรให้แสง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางอ้อมมากกว่าทางตรง เพราะจะให้แสงที่นุ่มนวลและสม่ำเสมอ เกิดเงาติดกันน้อย ซึ่งยังช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงาน และรักษาสุขภาพตาด้วย

3. ระบบป้องกันเสียง เสียงรบกวนในห้องสมุดอาจเกิดจากเสียงภายนอก หรือเสียงกวนภายในก็ได้ ดังนั้น ในการวางผังควรแยกส่วนที่ทำให้เกิดเสียงรบกวน ออกจากบริเวณ ที่นั่งอ่านหนังสือ หรือบริเวณที่ต้องการความสงบ ควรใช้วัสดุดูดซับเสียงกรุตามผนัง ฝ้าเพดาน หรือพื้นช่วยลดเสียงสะท้อนวัสดุดูดซับเสียงมีอยู่หลายชนิด เช่น แผ่นอะคูสติค พรม กระเบื้องยาง กระดาษอัด ผ้าม่านหนา ๆ เป็นต้น ส่วนการป้องกันเสียงจากภายนอก ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เหมาะสมของห้องสมุดเอง ส่วนการใช้ระบบปรับอากาศจะเป็นการช่วยกันเสียงจากภายนอกที่สมบูรณ์เนื่องจากห้องเป็นห้องปิด ข้อควรระวัง คือ เสียงที่เกิดจากเครื่องปรับอากาศเอง

4. การใช้สีในห้องสมุด การใช้สีภายในห้องสมุดจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมในห้องสมุด ขณะเดียวกันจะต้องไม่ทำลายความสว่างของห้องสมุดนั้น ๆ สีที่ใช้ควรเป็นสีที่จืดจาง ให้ความรู้สึกสงบเยือกเย็น แต่อาจตกแต่งบางส่วนด้วยสีที่สดใส เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศที่สงบเยือกเย็นให้เกิดความร่าเริงและเน้นความสำคัญในส่วนที่ต้องการ ในการใช้สีภายในห้องสมุดยังควรหลีกเลี่ยงการใช้สีที่มีดทึบอันทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ง่วงนอน อึดอัด มีการสะท้อนแสงน้อยอีกด้วย สีของเฟอร์นิเจอร์ควรจะกลมกลืนกับสีพื้น ผนัง เพดาน และควรเป็นสีอ่อน

อุปกรณ์ที่ใช้ภายในห้องสมุด

1. ชั้นหนังสือหรือตู้หนังสือ ควรเป็นแบบเรียบ ๆ แต่ละชั้นควรปรับระดับได้ และตอนล่างของชั้นหรือตู้ควรวางแบบให้โปร่งเพื่อป้องกันปลวกด้วย ขนาดของชั้นหนังสือทั่วไป มีดังนี้

ชั้นไม้	สูงประมาณ	1.55	เมตร	
ชั้นโลหะ	สูงประมาณ	2.10 - 2.75	เมตร	
	ความลึก	0.20 - 0.25	เมตร	วางได้ 1 แนว
	หรือ	0.40 - 0.60	เมตร	วางได้ 2 แนว

2. ชั้นวางวารสาร มีหลายแบบ เช่น แบบวางติดฝาผนัง แบบลอย ๆ หรือแบบวางหนังสือพิมพ์ได้ด้วย โดยเฉพาะแบบลอยนั้นจะวางวารสารไม่ได้มาก และไม่คอยสะดวกในการหยิบ ชั้นวางวารสารมีมีทั้งที่เป็นไม้ โลหะ หรือไม้ผสมโลหะ พลาสติกหรือกระจกและแต่ละจะเลือกใช้ ปกติจะวางวารสารได้ 3 เล่ม ต่อความยาว 0.90 เมตร หรือ 1 ชั้น สำหรับขนาดของที่วางวารสารนั้นจะแตกต่างกันแล้วแต่ชนิดของที่วาง เช่น

ที่วางวารสารชนิดติดฝาผนัง	สูงประมาณ	1.05	เมตร
	กว้างประมาณ	0.90	เมตร
	ลึกประมาณ	0.30 - 0.4	เมตร
ที่วางแบบลอย	สูงประมาณ	0.725	เมตร
	กว้างประมาณ	0.90	เมตร
	ลึกประมาณ	0.65	เมตร

3. ที่วางหนังสือพิมพ์ มีหลายแบบ เช่น แบบเป็นไม้หนึบแล้วเสียบไว้ กับเสา แบบแขวนน้อยเรียงลงมา เป็นต้น ขนาดไม้หนึบหนังสือพิมพ์ประมาณ 0.90 เมตร (เป็นด้านจับประมาณ 0.15 เมตร) ตรงปลายรัดด้วย

ห่วงยาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่วางหนังสือพิมพ์ทั่วไป	สูงประมาณ	0.75	เมตร
	กว้างประมาณ	0.92	เมตร
	ลึกประมาณ	0.66	เมตร
แบบที่ตั้งหรือชิดฝาผนัง	สูงประมาณ	1.05	เมตร
	กว้างประมาณ	0.92	เมตร
	ลึกประมาณ	0.40	เมตร

4. โต๊ะอ่านหนังสือ เป็นครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้ห้องสมุด โต๊ะอ่านหนังสือควรมีพื้นที่สำหรับวางหนังสือได้มากพอสมควร โดยเฉพาะโต๊ะเดี่ยวสำหรับใช้ค้นคว้า ผิวโต๊ะควรทำความสะอาดได้ง่ายและไม่ควรเป็นวัสดุสะท้อนแสง โดยความกว้างของโต๊ะต่อคนประมาณ 0.80 เมตร ความลึกของโต๊ะต่อคนประมาณ 0.50 เมตร

โต๊ะอ่านหนังสือสี่เหลี่ยม	กว้างประมาณ	0.65	เมตร
	สูงประมาณ	0.75	เมตร
โต๊ะอ่านหนังสือกลม	ความยาวขึ้นกับขนาดห้อง		
	เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.9 – 1.05		เมตร
โต๊ะค้นคว้าเดี่ยว	สูงประมาณ	0.75	เมตร
	กว้างประมาณ	0.90	เมตร
	ลึกประมาณ	0.65	เมตร
	สูงประมาณ	1.25	เมตร(ถึงแผงกัน)

5. ที่วางพจนานุกรม ปกติพจนานุกรมมีความหนาประมาณ 7.5 – 10 เซนติเมตร รูปเล่มมีขนาดใหญ่ น้ำหนักมากจึงไม่สะดวกในการเคลื่อนย้าย จึงควรจัดที่วางตะหากเพื่อความสะดวกของผู้ใช้ ที่วางพจนานุกรมมีหลายแบบ มีทั้งชนิดที่ทำด้วยไม้และโลหะ บางแบบอาจเป็นขาล้อเลื่อนเพื่อสะดวกยิ่งขึ้น

6. ตู้บัตรรายการ เป็นตู้ซึ่งประกอบด้วยลิ้นชักสำหรับใส่บัตรรายการหนังสือต่าง ๆ มีหลายขนาดแล้วแต่จำนวนลิ้นชัก สำหรับตู้รายการที่มี 5 ลิ้นชักรายการเรียงกัน เป็นแถวตาม แนวอนั้น จะกว้างประมาณ 0.80 – 1.00 เมตร ความสูงแล้วแต่ลิ้นชักที่เพิ่มขึ้น ความลึกประมาณ 0.35 เมตร สำหรับจำนวนลิ้นชักขึ้นอยู่กับจำนวนหนังสือในห้องสมุด ซึ่งปกติลิ้นชักหนึ่ง ๆ จุบัตรได้ราว 1,000 – 1,200 บัตร และหนังสือเล่มหนึ่งจะมีบัตรรายการอย่างน้อย 5 บัตร สำหรับห้องสมุดขนาดเล็กควรใช้บัตรรายการที่มี 30 ลิ้นชัก

7. รถเข็นหนังสือ

ขนาดปกติ	กว้างประมาณ	0.375	เมตร
	ยาวประมาณ	0.75	เมตร
	สูงประมาณ	0.90	เมตร
ขนาดใหญ่	กว้างประมาณ	0.375	เมตร
	ยาวประมาณ	1.00	เมตร
	สูงประมาณ	1.10	เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนของห้องบรรยาย สัมมนา

เป็นห้องสำหรับจัดแสดงภาพบรรยาย สัมมนา ในโอกาสที่ศูนย์ ฯ ได้จัดรายการพิเศษ หรือการบรรยาย เนื้อหาที่เกี่ยวกับการจัดแสดงนิทรรศการ รวมทั้งจัดการฉายภาพยนตร์ประกอบด้วย เพื่อเป็นการเผยแพร่ทางด้านวิชาการ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย หรืออาจใช้เป็นที่ประชุมอบรมทางวิชาการซึ่งอาจจัดขึ้นตามโอกาสสมควร ส่วนห้องบรรยายมีส่วนประกอบดังนี้

ส่วนประกอบห้องบรรยาย

1. โถงพักคอย (lobby) เป็นบริเวณพักคอย พุดคุยหรือพักระหว่างการบรรยาย
2. ทางเข้าออก (Entrance & exit) ถ้าเป็นห้องบรรยายขนาดเล็กอาจมีทางเข้าออกทางเดียวกันก็ได้ แต่ถ้าเป็นห้องขนาด 400 ที่นั่ง ควรมีทางเข้าออกอย่างน้อย 2 ทาง
3. ส่วนเวทีแสดง (stage) ใช้สำหรับเป็นพื้นที่ของผู้บรรยาย ติดตั้งอุปกรณ์ประกอบการบรรยาย
4. ห้องเตรียมการบรรยาย (preparation room) สำหรับเป็นที่เตรียมตัวของผู้บรรยาย หรือพักผ่อน
5. ห้องเก็บของ (storage) เป็นที่เก็บวัสดุเตรียมการบรรยาย หรือใช้ประกอบการบรรยาย
6. พื้นที่นั่งชม

เทคนิคการจัดห้องบรรยาย

1. ประเภทการจัดห้องบรรยาย โดยทั่วไปการจัดแนวในการนั่งมี 3 ประเภทคือ
  - 1.1 *Common One Bank* เป็นการนั่งที่นั่งตอนเดียวตลอด มีทางเดิน 2 ข้าง กว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร เหมาะสำหรับห้องขนาดเล็ก ซึ่งสามารถจัดได้ 2 แบบ
    - Straight Row แบบแถวตรงตลอด คนที่นั่งริมแถวจะมองเห็นเวทีไม่สะดวก
    - Curved Row แบบแถวโค้ง รัศมีความโค้งอย่างน้อย 20 ฟุต ซึ่งคนนั่งทั้งหมดสามารถมองเห็นได้ทั่วถึงกันทั้งสองแบบไม่เหมาะกับห้องที่มีขนาดกว้างมาก เพราะที่นั่งแต่ละแถวจะยาวบริเวณตอนกลางเข้าออกลำบาก ระหว่างแถวควรกว้างไม่ต่ำกว่า 0.80 เมตร แต่ละแถวนั่งไม่เกิน 14 ที่นั่ง
  - 1.2 *Two Bank Row* แบบที่นั่ง 2 ตอนมีทางเดินตรงกลาง และทางเดิน 2 ข้าง เป็นแบบที่นิยมใช้กันมากในประเทศไทย ซึ่งจัดได้ 2 แบบ
    - Straight Row สามารถนั่งได้มาก แต่ริมแถวจะมองไม่สะดวก
    - Curved Row ดีกว่าแบบแรก เพราะที่นั่งผู้ชมได้รับความสะดวก มองเห็นชัดเจน
  - 1.2 *Three Bank Row* ในแต่ละแถวมี 3 ตอน มีทางเดิน 2 ข้างของตอนกลาง ส่วนริมที่นั่งชิดผนัง การจัดลักษณะนี้ใช้กับห้องขนาดใหญ่
2. ข้อพิจารณาในการออกแบบห้องบรรยาย
  1. จัดวางตำแหน่งของเก้าอี้ภายในห้องบรรยาย ควรให้มีปริมาณใกล้เคียงกับเวทีมากที่สุด
  2. จัดวางกำแพง เพดาน และเวทีให้เหมาะสมที่จะทำให้เกิดทิศทางของเสียงตามที่ต้องการมากที่สุด ดังนั้น ห้องบรรยายที่กว้างแะตื้น จึงดีกว่าแคบและลึก และห้องบรรยายที่ ผนังเรียบ สะท้อนเสียงอยู่ใกล้จุดกำเนิดเสียง จะมีรูปร่างดีกว่าห้องบรรยาย ที่มีผนังโค้งงอ และอยู่ห่างจากจุดกำเนิดเสียงและผู้ฟัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อัตราส่วนของความกว้าง ความยาวของห้องบรรยายไม่ตายตัวแน่นอน ขึ้นอยู่กับการจัดขนาดของแถวที่นั่ง ซึ่งสะดวกสบายและให้ทุกที่นั่งได้ยินเสียงชัดเจนทั่วถึงกัน และขึ้นอยู่กับระบบของการขยายเสียงที่ใช้ อัตราส่วนโดยประมาณ คือ ความยาว : ความกว้าง เท่ากับ 2 : 1 หรือ 1 : 2 : 1

4. ห้องบรรยายที่มีผังเป็นรูปวงรี circular or elliptically shape มักทำให้เกิด focusing effects คือเสียงจะไปรวมกันที่จุด ๆ หนึ่ง ไม่กระจายสม่ำเสมอ ทำให้เกิดเสียงก้องขึ้น แต่จะแก้ไขโดยใช้ฝาแบบ curves surface เป็นช่วง ๆ

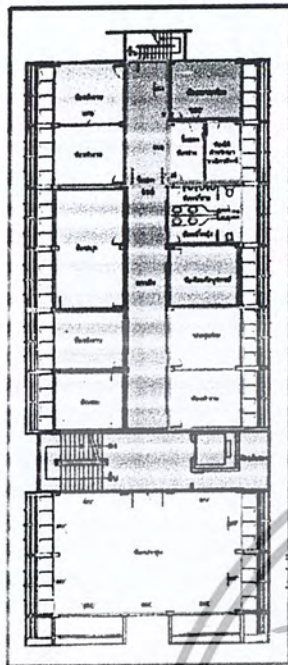
5. ผังที่ดีที่สุดของห้องบรรยายต้องเป็นรูปคล้าย ๆ พัด (fan - shaped plan) เพราะผนังด้านข้างซึ่งผายออก ทำหน้าที่เป็นฉากสะท้อนเสียงได้อย่างดี จะช่วยสะท้อนเสียงไปอยู่ทางด้านหลังของห้องบรรยาย แต่ต้องระวังไม่ให้ระยะระหว่างเสียงตรงและเสียงสะท้อนต่างกันเกินกว่า 50 - 65 ฟุต เพราะจะทำให้เกิดเสียงสะท้อนขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนที่นั่งใกล้เวที ถ้าเกิน 65 ฟุต จะเกิดเสียงสะท้อนขึ้นทันที

6. ผังที่ไม่ควรนำมาใช้คือ รูปสี่เหลี่ยมพื้นผ้า ถ้าไม่จำเป็นควรหลีกเลี่ยงเพราะจะเกิด flutter echo แต่จะแก้ไขได้บ้างโดยกรรมวิธี และเพดานด้วยวัสดุดูดเป็นอย่งดี และเหมาะสมตามส่วนที่เกิดเสียง echo ขึ้น

7. การจัดแถวที่นั่งของห้อง การจัดให้เวทีมีความสัมพันธ์กับที่นั่งเพื่อ visibility และ distribution of sound (ให้มีการกระจายเสียงอย่างทั่วถึงกัน) อัตราส่วนของความกว้างต่อความยาวควรอยู่ระหว่าง 1 : 1 : 1 หรือ 1 : 1 : 4 จึงควรออกแบบผังบริเวณให้มีรูปร่างเหมาะสม ซึ่งผังที่มีรูปร่างเป็นวงรีมักจะทำให้เกิด focusing effect เสียงไปรวมกันเป็นจุด ไม่กระจายทั่วห้อง

ส่วนบริการส่งเสริมทางวิชาการ (Technical Knowledge)

การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในส่วนบริการ

- ห้องทำงานส่วนบริการและห้องประชุมเล็ก
- ห้องทำงานกลุ่มงานพยาบาล
- ห้องทำงานและส่วนบริการปรึกษาทางโทรศัพท์
- ห้องโสตทัศนูปกรณ์

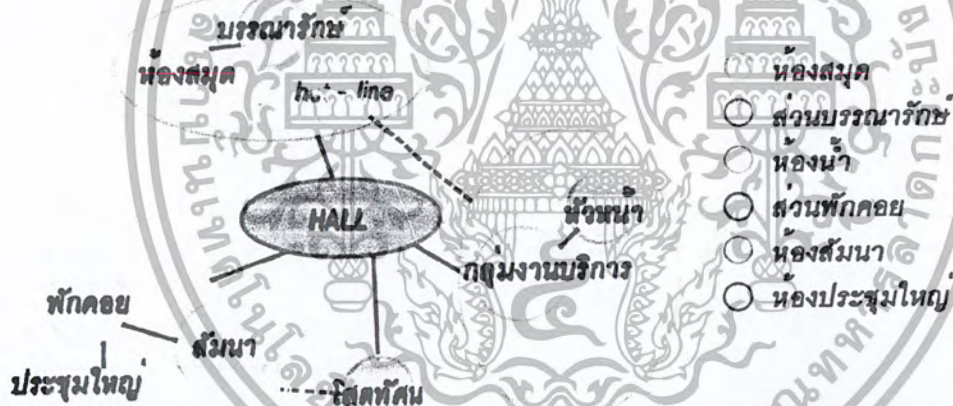
ห้องประชุมเล็ก

- core อาคาร
- ทางสัญจรหลัก
- ทางสัญจรภายในห้องสมุด

แกนทางสัญจร

- ห้องสมุด
- ส่วนบรรณารักษ์
- ห้องน้ำ
- ส่วนฟักคอย
- ห้องสัมมนา
- ห้องประชุมใหญ่

ส่วนฟักคอย

สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

พื้นที่ภายในส่วนบริการไม่เพียงพอ

- ห้องประชุมมีขนาดเล็กเกินไปที่จะจุคน 80 คน
- ขนาดพื้นที่ฟักคอยกับจำนวนคน
- พื้นที่ของโถงไม่สามารถระบายคนได้ทัน

ห้องประชุมใหญ่

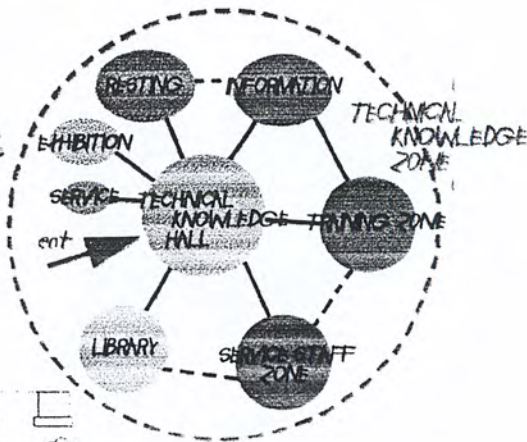

ห้องสัมมนา

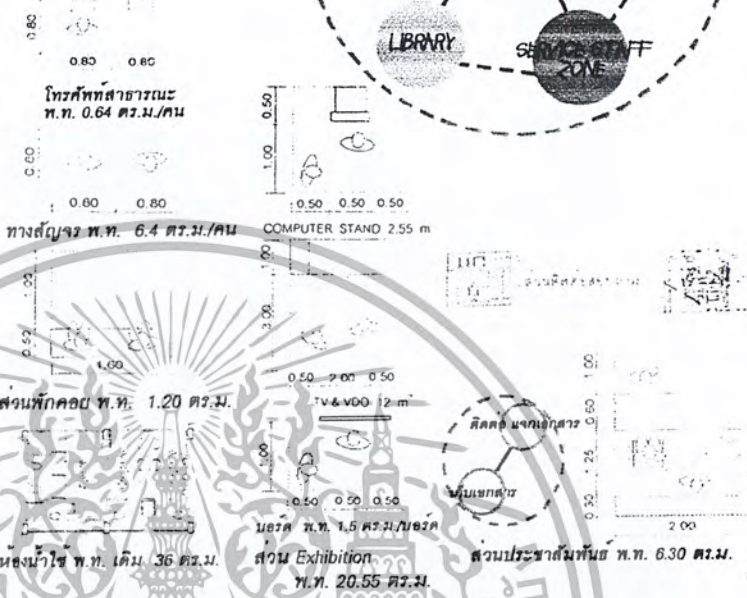
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TECHNICAL KNOWLEDGE

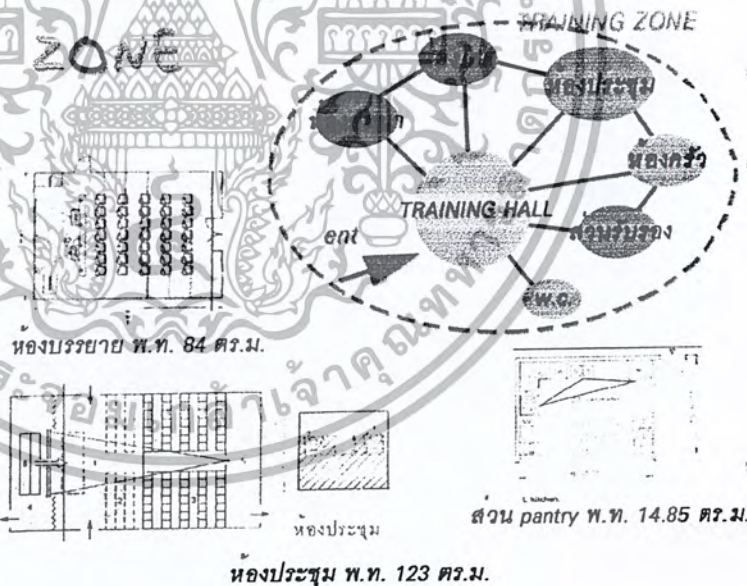

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท.รวม	อ้างอิง
HALL	○	○	90	0.64	57.6	A. D.
EXHIBITION			8	22.25	22.25	A. D.
RESTING			30	1.2	36	A. D.
INFORMATION	○		2	3.15	6.30	A. D.
SERVICE			30	37.28	37.28	ศูนย์เดิม
LIBRARY				72.55		A. D.
TRAINING ZONE				327		A. D.
SERVICE STAFF ZONE				301.61		ศูนย์เดิม
พ.ท. รวม					860.59	
ทางสัญจร		10 %			86.05	
สรุป พ.ท.					946.64	

TRAINING ZONE

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	พ.ท./หน่วย	พ.ท.รวม	อ้างอิง
ห้องรับรอง			80	0.64	51.2	A. D.
ประชุม	○		80	-	123	A. D.
สัมมนา	○		40	-	84	A. D.
w.c.			30/2	18	36	ศูนย์เดิม
ห้องโสต	○		2	-	18	ศูนย์เดิม
ห้องครัว	○		2	-	14.85	
พ.ท. รวม					327	

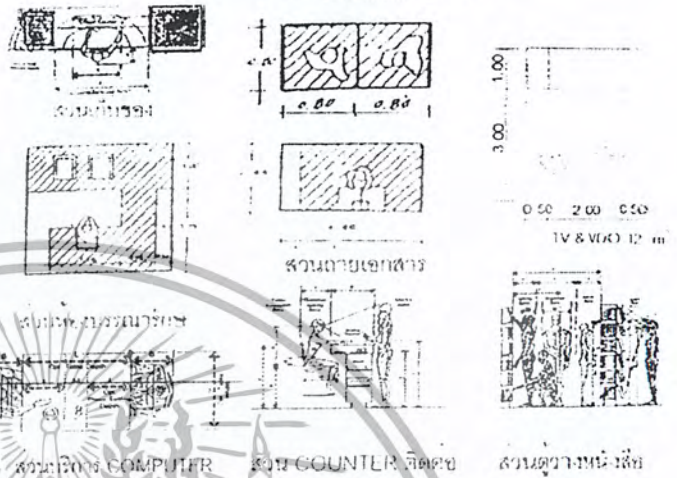
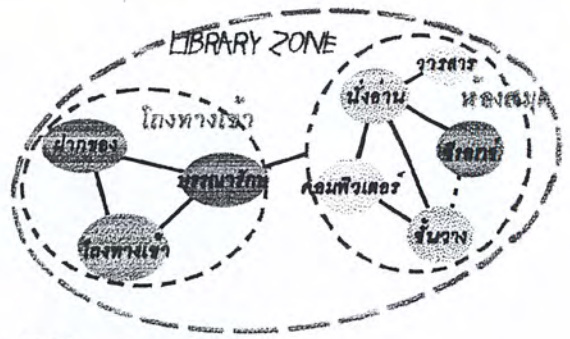

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LIBRARY

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้รับบริการ	จำนวนผู้ใช้	ท.ท.หน่วย	ท.ท.รวม	อ้างอิง
โถงทางเข้า			20	0.64	12.8	A. D.
ส่วนฝากซอง	○		5	0.52	2.6	A. D.
บรรณารักษ์	○		1	8.25	8.25	A. D.
คอมพิวเตอร์			2	1.2	2.4	A. D.
ชั้นวางหนังสือ			10	2.1	21	A. D.
ส่วนนั่งอ่าน			20	1.2	24	A. D.
ส่วนซีร็อกซ์	○		1	1.5	1.5	A. D.
ท.ท. รวม					72.55	

SERVICE STAFF ZONE

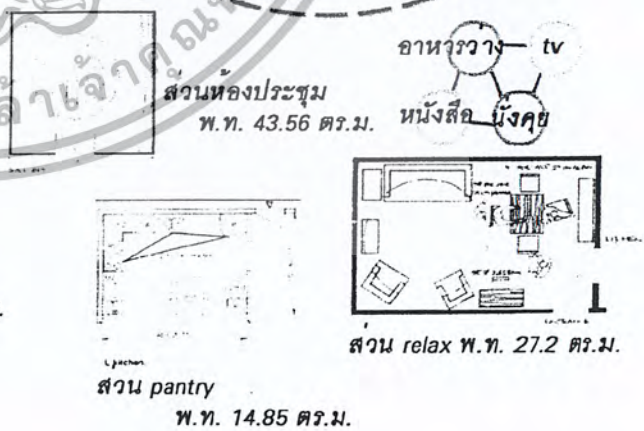
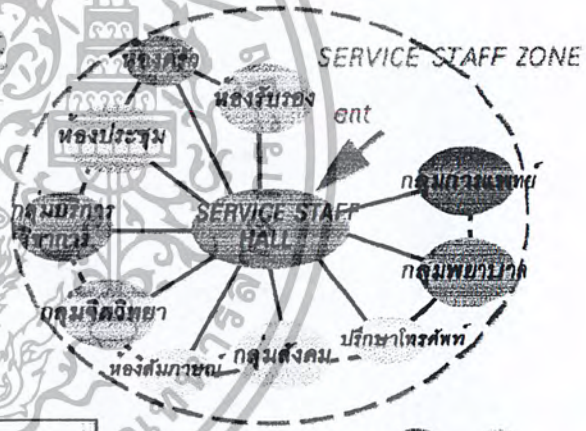
ห้องกลุ่มงานบริการ นำ พ.ท. เดิมมาคิด และนำมาจัดเรียงความสัมพันธ์เข้าด้วยกันใหม่ จากเดิมที่กระจายอยู่ตามแต่ละชั้น โดย พ.ท. ที่นำมาคิดประกอบด้วย

- ห้องกลุ่มงานการแพทย์ พ.ท. 36 ตร.ม.
- ห้องกลุ่มงานพยาบาล พ.ท. 54 ตร.ม.
- ห้องกลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ พ.ท. 36 ตร.ม.
- ห้องสัมภาษณ์ พ.ท. 9 ตร.ม.
- ห้องกลุ่มงานจิตวิทยา พ.ท. 36 ตร.ม.
- ห้องกลุ่มงานบริการวิชาการ พ.ท. 36 ตร.ม.
- ห้องปรึกษาทางโทรศัพท์ พ.ท. 9 ตร.ม.

และโครงการได้เสนอแนะให้เพิ่มเติมองค์ประกอบใหม่ ดังนี้

- ส่วนห้องประชุม พ.ท. 43.56 ตร.ม.
- ส่วนห้องครัว พ.ท. 14.85 ตร.ม.
- ส่วนรับรอง พ.ท. 27.2 ตร.ม.

ส่วน SERVICE STAFF ZONE รวม พ.ท. ทั้งหมด 301.61 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CAFETERIA

ศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมสำหรับเด็กในสวนสยาม ได้จัดให้มีบริเวณรับประทานอาหารภายในศูนย์ ฯ ด้วย เนื่องจากพื้นที่ได้พิจารณาพื้นที่รอบ ๆ โครงการแล้ว จะเห็นได้ว่า จะมีส่วนบริการด้านอาหารอยู่บริเวณสวนน้ำ เท่านั้น นอกจากนั้นจะเป็นรถเข็นขายขนม หรือ อาหารเบา ๆ ไม่พอเพียงต่อการรองรับผู้บริโภครวมกันได้

การจัด CAFETERIA นี้ จะเป็นระบบบริการแบบ SELF – SERVICE ที่มุ่งให้เด็ก ๆ เรียนรู้ที่จะต้องบริการตัวเอง และสามารถให้บริการเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกัน จึงเป็นการประหยัดทั้งเวลา แรงงาน นอกจากนี้ยังได้คุณค่าทางโภชนาการอย่างครบถ้วนอีกด้วย

ลักษณะการดำเนินงานของ CAFETERIA SYSTEM แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. WORKING AREA คือ ส่วนครัวทั้งหมด ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับเตรียมปรุงอาหาร และ ชำระล้างทั้งหมด โดยแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับส่วนอื่น ๆ เป็นส่วนทำงานสำหรับผู้ให้บริการโดยเฉพาะ
2. SERVIING AREA คือ ส่วนบริการ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดของระบบคาเฟ่ที่เรีย และ เป็นส่วนที่จะแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริการอาหารแบบนี้ SERVIING AREA เป็นการดำเนินงานระหว่างผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ
3. DINING AREA คือ ส่วนรับประทานอาหาร เป็นส่วนใช้สอยของผู้บริโภค หรือผู้รับบริการ

ส่วนที่สำคัญที่สุดของระบบคาเฟ่ที่เรีย คือ เคาน์เตอร์บริการอาหาร ซึ่งอยู่ใน SERVIING AREA เพราะเป็นตัวกลางที่จะนำอาหารต่าง ๆ จากครัวบริการแก่ผู้บริโภค ซึ่งการลำเลียงอาหารจะได้จากการเตรียมอาหารจากครัว แล้วส่งออกมาด้วยลิฟท์ส่งอาหารหรือรถเข็น แล้วนำมาวางบริการแก่ผู้บริโภค ในตำแหน่งที่สะดวกในการรับประทานอาหารโดยใช้ระบบการอุ่นอาหารให้อุ่นจนถึงเวลารับประทานอาหาร

นอกจากนี้เคาน์เตอร์บริการอาหารยังทำหน้าที่เป็นเครื่องกั้นระหว่างครัวกับส่วนรับประทานอาหารให้แยกออกจากกัน การออกแบบคาเฟ่ที่เรียจึงต้องคำนึงถึงส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญ โดยจัดให้เพียงพอต่อผู้ใช้สอยการให้แสงสว่าง ความที่ทั้งแสงธรรมชาติ และ แสงไฟฟ้าที่เพียงพอ เพื่อให้คนงานได้ทำหน้าที่ได้สะดวกและถูกหลักอนามัย สถานที่ที่ตั้งต้องดูแลรักษาความสะอาดง่ายและดึงดูดความสนใจ การออกแบบโดยทั่วไปควรคำนึงถึงเรื่องวัสดุของพื้น ผนัง เพอริมิเตอร์ ให้สามารถทำความสะอาดง่ายในการบริการจากครัวผ่านเคาน์เตอร์จะต้องให้บริการรวดเร็วและสะดวกมากที่สุด โดยใช้ระยะทางสั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้

การให้บริการอาหารด้วยวิธีจัดเป็นคาเฟ่ที่เรียในโรงอาหารต่าง ๆ จัดว่าเป็นระบบผูกขาด คือว่า ในการให้บริการอาหารทุกอย่างแก่ผู้บริโภคจะอยู่ในความรับผิดชอบผู้เดียวที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการของคาเฟ่ที่เรีย ดังนั้นการจัดครัวจึงจำเป็นต้องมีขนาดใหญ่พอที่จะประกอบอาหารทุกชนิดแล้วส่ง อาหารที่ปรุงจากครัวมาจำหน่ายที่เคาน์เตอร์ จะมีทั้งอาหารคาว หวาน ผลไม้ เครื่องดื่ม การให้บริการแก่ผู้บริโภคจะเริ่มด้วยการหยิบใส่ถาดอาหาร เลื่อนถาดไปตามร่องที่เคาน์เตอร์ รับอาหารที่ต้องการ คาว หวาน เครื่องดื่ม และจึงชำระเงินที่แคชเชียร์ และจึงยกถาดไปยังโต๊ะที่ตั้งเครื่องปรุง รับช้อนล่อม แก้วน้ำเดินไปยังส่วนรับประทานอาหาร แล้วเลือกที่นั่งรับประทานอาหารได้ตามใจชอบ

ความเร็วในการบริการอาหารแบบคาเฟ่ที่เรีย

ในการเลือกใช้ระบบคาเฟ่ที่เรียในศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมสำหรับเด็กแห่งนี้ นอกจากเพื่อให้เด็กได้รู้จักการช่วยตัวเองในเรื่องการรับประทานอาหาร ได้รับสารอาหารครบ 5 หมู่ และมีกรเข้าสังคมการมีระเบียบวินัยแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังคำนึงถึงพฤติกรรมของเด็กในการรับประทานอาหารด้วยว่า เด็กจะต้องการทานอาหารเพื่อให้อิ่ม เสร็จแล้วก็ต้องการจะทำกิจกรรมอื่นๆต่อไป ผิดกับผู้ใหญ่ที่ต้องการการเสวนาระหว่างรับประทานอาหาร ดังนั้นระบบการรับประทานอาหารแบบคาเฟ่ที่เรี๋ยจึงเป็นการแก้ปัญหาสำหรับทั้ง 2 ฝ่ายได้เป็นอย่างดี

ช่วงเวลาปกติที่ผู้รับบริการอาหารแบบคาเฟ่ที่เรี๋ย จะใช้ในการเดินผ่านเคาน์เตอร์เสิร์ฟอาหาร จะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประเภท เช่น การออกแบบเคาน์เตอร์ที่จะต้องทำให้ต้องเดินช้าลง การตัดสินใจเลือกอาหารต่างๆ และความสะดวกของผู้ให้บริการ เป็นต้น ขั้นตอนการรับประทานอาหารจากเคาน์เตอร์ ประกอบด้วย

MENU SELECTION การเลือกอาหารโดยใช้เมนูหรือรายการจำแนกประเภทอาหาร

ซึ่งโดยปกติจะช่วยชี้แจงล่วงหน้าแก่ผู้รับบริการว่า ที่นั้มีบริการอาหารประเภทใด อาหารพิเศษประจำวัน โดยแจ้งราคาให้ด้วย เป็นการช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค ให้ทราบล่วงหน้าว่า ควรจะรับประทานอาหารประเภทใด เป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

ข. SERVING เป็นการบริการช่วยเหลือให้ความสะดวกแก่ผู้บริโภคในช่วงต่างๆของ เคาน์เตอร์ คือ อาหาร ข้าว นาน และเครื่องดื่ม รวมทั้งบริเวณแคชเชียร์ เคาน์เตอร์บริการอาหารที่ต้องประกอบด้วย

1. การเตรียมอาหาร ต้องเตรียมอาหารทุกประเภทให้พร้อมส่งมอบให้ผู้บริโภค
2. การบริการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยให้ผู้บริการน้อยที่สุด และพอเพียงกับจำนวนผู้รับบริการ โดยเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วน สามารถเพิ่มเติมอาหารต่างๆ ให้รวดเร็วทันกับความต้องการของผู้บริโภค
3. ที่ตั้งและตำแหน่งของแผนก CALL -- ORDER ต้องสะดวกในการบริการแก่ผู้บริโภคที่ต้องการสั่งอาหารเพิ่มเติม
4. ส่วนเครื่องดื่ม ต้องแยกประเภทให้สะดวกในการรับบริการของผู้บริโภค เช่น เครื่องดื่มธรรมดา เครื่องดื่มร้อน เช่น ชา กาแฟ เป็นต้น
5. อัตราเฉลี่ยของผู้เข้ารับบริการที่ใช้จ่ายเงินประมาณ 8 นาทีต่อคน
6. การล้าเสียงอาหารความหวาน จะต้องเรียงลำดับตามความสำคัญก่อนหลังในการเลือกเพื่อสะดวก ในการเลือกหยิบของผู้รับบริการ
7. การใช้รายการอาหาร (MENU) แจ้งให้ผู้บริโภคทราบล่วงหน้าก่อนถึงบริเวณเคาน์เตอร์ เพื่อให้การบริการสะดวกและรวดเร็วขึ้น

ร้านอาหารแบบคาเฟ่ที่เรี๋ย ตามปกติจะสามารถบริการผู้บริโภค โดยที่คน ๆ หนึ่งจะใช้เวลาประมาณ 6 - 9 นาที ที่เคาน์เตอร์บริการอาหารในแบบ SINGLE LINE และ 10 - 14 นาที สำหรับการบริการแบบ BY PASS

การใช้เนื้อที่ใช้สอยในคาเฟ่ที่เรี๋ย

จากลักษณะการดำเนินงานของระบบบริการอาหารแบบคาเฟ่ที่เรี๋ย ซึ่งได้แบ่งเนื้อที่ที่ใช้สอยออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. ส่วนทำงาน (WORKING AREA)
2. ส่วนบริการ (SERVICE AREA)
3. ส่วนรับประทานอาหาร (DINING AREA)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้เกิดการศึกษาความจำเป็นในการศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้ คือ ผู้รับบริการและผู้ให้บริการ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และเป็นตัวกำหนดพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ของระบบคาเฟ่ที่เรีย (จากข้อมูลของ ANTHONY J. AMENDOL, FOOD SERVICE EQUIPMENT CONSULTANT) ได้จัดหลักของการแบ่งเนื้อที่ที่ใช้สอยในระบบคาเฟ่ที่เรียไว้ดังนี้

ส่วนรับประทานอาหาร 1.62 ตร.ม./ ที่นั่ง

ส่วนครัว 1 ใน 3 ของส่วนรับประทานอาหาร

1. ส่วนทำงาน (WORKING AREA)

ส่วนนี้ได้แก่ส่วนที่ทำงานของเจ้าหน้าที่และพนักงาน ซึ่งหมายถึง ครัวและห้องเก็บของ ส่วนบริการครัว และขนาดของครัวจะแตกต่างกันไปมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ที่ใช้อำนวยความสะดวก เช่น เตาหุงต้ม ถ้าเป็นชนิดแก๊ส หรือ น้ำมัน ซึ่งไม่ส่งความร้อนกระจายออกมามากนัก ทำให้จำเป็นต้องเพิ่มเนื้อที่ในส่วนประกอบอาหาร เพื่อความสะดวกในการทำงาน รวมทั้งความปลอดภัยด้วย

ขนาดของครัวไม่ควรใหญ่หรือเล็กจนเกินไป ถ้าใหญ่มากการทำงานจะล่าช้าเพราะจะต้องเสียเวลาเดินไปเดินมาระหว่างส่วนต่าง ๆ เป็นการเสียเวลาและแรงงานโดยใช่เหตุ แต่ถ้าเล็กเกินไป การทำงานจะไม่สะดวกและอาจเกิดอุบัติเหตุ การชนหัวของเสียบายได้ ดังนั้นจึงควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ให้รอบคอบในการกำหนดเนื้อที่ที่ใช้สอยของครัว

ครัวเป็นที่ประกอบอาหาร จึงจำเป็นที่จะต้องเป็นสถานที่ที่สะอาด และเป็นระเบียบ เรียบร้อย อุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องวางให้ถูกตำแหน่งตามประโยชน์ใช้สอย จึงควรระมัดระวังในการวางผังครัวให้ถูกต้อง ลักษณะของครัวทำได้หลายรูปแบบ คือ รูปตัวยู ตัวแอล แบบเส้นตรง และแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้งานดีที่สุด

2. ส่วนบริการ (SERVICE AREA)

ส่วนบริการนี้ คือ บริเวณเคาน์เตอร์บริการอาหารซึ่งเป็นบริเวณที่นำอาหารมาบริการแก่ผู้บริโภคได้เลือกรับประทานด้วยตนเอง โดยมีพนักงาน 1-3 คน บริการอยู่ใกล้ ๆ คอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค

การจัดเคาน์เตอร์บริการอาหาร จะต้องมีเนื้อที่จัดตั้งอาหารและอุปกรณ์ทั้งหลายให้เพียงพอกับความ ต้องการ สามารถให้บริการได้ทันเวลาที่ สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย เช่น การอุ่นอาหารให้ร้อนจัดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งนิยมใช้ไอน้ำ เพราะอาหารจะดูสดอยู่ตลอดเวลา ไม่แห้งงวด ซึ่งทำให้ไม่น่ารับประทาน ตู้แช่อาหารบางชนิด เช่น สลัด แชนวิช ไอศกรีมต่าง ๆ เป็นต้น อุปกรณ์เหล่านี้ต้องจัดตั้งอย่างเป็นระเบียบ ตามลำดับชั้น ให้สะดวกในการตักหรือหยิบอาหาร

นอกจากนี้การลำเลียงอาหารมาเพิ่มเติมต้องให้ทันเวลาไม่ขาดระยะจนผู้บริโภคมีเวลา รอคอย เพราะการบริการแบบนี้ ถ้ามีการคอยเพียงชั่วเวลานิดเดียว หมายถึงผู้บริโภคคนอื่น ๆ อีกหลายสิบคนต้องรอคอยไปด้วย แหล่งสุดท้ายของส่วนบริการนี้คือ ที่จ่ายเงิน (CASHIER) ต้องคิดเงินให้รวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำด้วย

ตำแหน่งของเคาน์เตอร์บริการอาหารนี้ ต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างบริเวณที่เก็บอาหารและบริเวณรับประทานอาหาร เพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็วในการนำอาหารมาบริการแก่ผู้บริโภค และเพื่อให้การบริการดีมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิภาพสูงสุด ควรจัดตำแหน่งเคาน์เตอร์ให้ติดต่อกับครัวเพื่อความสะดวกในการลำเลียงอาหารซึ่งมีผนังกั้นระหว่างส่วนด้วย

การจัดเคาน์เตอร์บริการอาหาร

1. แบบตัวไอ (SINGLE LINE COUNTER)
2. แบบตัวยู (CONVERGENT FLOW)
3. แบบตัวแอล
4. แบบตัวโอ

ข้อพิจารณาในการเลือกเคาน์เตอร์บริการอาหาร

แบบตัวไอ เป็นเคาน์เตอร์บริการอาหารแบบธรรมดา โดยเริ่มจากหัวแถว ไปสุดที่ปลายเคาน์เตอร์ ซึ่งให้บริการแก่ผู้บริโภคน้อยกว่าจำนวนไม่มากนัก สามารถใช้พนักงานคอยบริการอยู่ 1-2 คน พนักงานคิดเงินเพียง 1 คน

แบบตัวยู เป็นเคาน์เตอร์บริการแบบ 2 แถว โดยอยู่คนละฟากบริเวณเคาน์เตอร์แล้วเดินออกจากแถวที่ตรงกลางบริการอาหาร ข้อดีของกาบริการแบบนี้ คือ สามารถให้บริการแก่ผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก เพราะบริการพร้อมกัน 2 แถว

- ช่วยประหยัดเวลา
- อาหารที่เตรียมบริการจากครัวสามารถนำมาเพิ่มที่เคาน์เตอร์ได้สะดวกตลอดเวลา
- เหมาะสำหรับคาเฟ่ที่เรียที่มีควมกว้างน้อย เพราะเคาน์เตอร์สามารถขยายออกมาทางด้านยาว
- ต้องใช้พนักงานบริการและคิดเงิน 2 ชุด

แบบตัวแอล เป็นเคาน์เตอร์บริการอาหารแบบเดียวกับตัวไอ คือสามารถให้บริการได้เพียงแถวเดียว

- เหมาะสำหรับคาเฟ่ที่เรียที่มีควมกว้างน้อย เพราะสามารถขยายออกมาทางด้านยาว
- สามารถนำอาหารจากบริเวณเก็บอาหารเตรียมบริการ และจากครัวสามารถนำมาเพิ่มได้ตลอดเวลา อย่างสะดวกสบาย
- ใช้ผู้บริการและพนักงานคิดเงินเพียงชุดเดียว
- สามารถให้บริการได้รวดเร็วไม่มาก
- ช่วงเวลาเข้าแถวนานกว่าปกติ

แบบตัวโอ เป็นเคาน์เตอร์บริการอาหารสำหรับผู้บริโภคแบบ 2 แถว โดยเริ่มจากตรงกลางของบริเวณบริการอาหารด้านหนึ่ง ผ่านเคาน์เตอร์ไปยังตรงกลางของบริเวณบริการอาหารอีกด้านหนึ่ง

- สามารถให้บริการแก่ผู้บริโภครวดละมาก ๆ เพราะบริการพร้อมกันไป 2 แถว
- เป็นการประหยัดเวลา
- อาหารจากบริเวณที่เก็บอาหารเตรียมบริการและจากครัวนำมาเพิ่มเติมที่เคาน์เตอร์ลำบาก ไม่สะดวก
- ต้องใช้พนักงานบริการและเก็บเงิน 2 ชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อที่ใช้สอยของบริเวณเคาน์เตอร์บริการอาหาร

ในการพิจารณาเลือกแบบเคาน์เตอร์บริการอาหาร ต้องทราบจำนวนผู้เข้าใช้บริการ ที่จะมารับบริการอาหารด้วยมีจำนวนมากน้อยเพียงใด เพราะเคาน์เตอร์บริการอาหารจะสามารถให้บริการแก่ผู้บริโภครวมถึงลักษณะที่ต่างกัน

โดยทั่วไปถ้าผู้รับบริการมีจำนวนเกิน 300 คนควรมีแถวบริการถึง 3 แถว ถ้ามีมากกว่า 500 คน ควรมี 4 แถวขึ้นไป แต่ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ถ้าใช้ระบบทยอยมารับบริการ (STAGGERED SYSTEM) ก็สามารถใช้เพียงแถวเดียวหรือ 2 แถวก็ได้

2. ส่วนรับประทานอาหาร (DINING AREA)

ส่วนรับประทานอาหารควรใช้สีและบรรยากาศที่ดูเรียบง่าย สดชื่น และสะอาดตา รวมทั้งความสะดวกในการใช้งานด้วย ซึ่งส่วนประกอบของความสำคัญของการตกแต่งภายในก็คือ เฟอร์นิเจอร์ ต้องใช้วัสดุที่เบา เคลื่อนย้ายสะดวก ทำความสะอาดง่าย และสามารถอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ลักษณะของโต๊ะอาหาร และเก้าอี้รับประทานอาหารต้องมีสัดส่วนมาตรฐาน เพื่อสะดวกในการจัดวางแปลน และการใช้งานของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ

วัสดุทั่วไปที่ใช้กับเฟอร์นิเจอร์ในร้านอาหารหรือคาเฟ่เรียวยุคใหม่ ต้องเป็นวัสดุที่คงทนถาวรและมีน้ำหนักเบา นิยมใช้ไฟเบอร์กลาส เพราะมีคุณสมบัติคงทน นอกจากนั้นยังทนต่อการเผาไหม้ และมีโครงสร้างเสร็จในตัว โดยไม่ต้องมีการเชื่อมหรือตอกนาก ซึ่งสะดวกในการเคลื่อนย้ายและทำความสะอาด

ที่นั่งรับประทานอาหารมี 2 ชนิด คือ

1. เก้าอี้แบบพับเก็บได้ สะดวกในการเคลื่อนย้ายเก็บเข้าที่
2. เก้าอี้พับเก็บไม่ได้ เป็นเก้าอี้ลักษณะธรรมดา

ส่วนประกอบของคาเฟ่เรียวยุคใหม่

พื้นที่ห้อง

1. พื้นที่ห้องควรเป็นพื้นเรียบ สามารถทำความสะอาดได้ง่าย ควรปูด้วยวัสดุที่ถูแล้วไม่ลื่น เช่น พวงกระเบื้องดินเผา หรือยางชนิดที่เหนียวลื่นพื้นคร่ำโดยเฉพาะ คือ หนกวด ต่าง และไขมันได้ดี

2. พื้นห้องกับผนังไม่ควรต่อกันเป็นมุมฉาก ควรจะต้องทำให้มีส่วนโค้งเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการทำความสะอาด

3. พื้นห้องไม่ควรปูด้วยวัสดุที่เป็นสื่อไฟฟ้าหรือวัสดุที่ติดไฟง่าย มีความหนาเพียงพอที่จะกันการสั่นสะเทือน

4. ถ้าเป็นพื้นไม้ควรเป็นไม้ที่อบแห้งสนิทดีแล้ว และเข้าลิ้นเพื่อป้องกันฝุ่นละอองและเศษอาหารซึ่งอาจตกลงไปพื้นชั้นล่าง

5. บริเวณเตรียมอาหารหรือหุงต้มที่อาจขึ้นและควรมีทางระบายน้ำลงสู่ท่อทันที ไม่ควรให้ไหลไปอยู่บริเวณอื่น ไม่ควรมีบริเวณยกพื้นให้ต่างระดับในบริเวณที่คนต้องผ่านไปมาบ่อย เพราะจะทำให้เกิดอุบัติเหตุฝ่าผนัง

1. ควรมีผิวเรียบ หรือ พ่นด้วยสีอ่อน ๆ สามารถทำความสะอาดได้ง่าย

2. ผนังสำหรับห้องอาหารหรือห้องที่จัดไว้สำหรับล้างภาชนะจะต้องเป็นผนังที่สามารถล้างด้วยน้ำได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ผนังควรบุด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย เช่น กระเบื้องเคลือบปูนพลาสเตอร์แบบทึบน้ำ และที่ตีที่สุดคือกระเบื้องทึบไฟ และกันการดูดซึม ได้ ถ้าไม่สามารถระบุทั้งผนังก็ควรบุให้สูงประมาณ 11/2 เมตรจากพื้น

4. เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ควรอยู่สูงจากพื้น 0.30 ม. เพื่อกันสิ่งสกปรก

5. ถ้าผนังมีรอยแตกร้าว ควรทำการซ่อมให้ดี เพื่อป้องกันไม่ให้แมลงวันหรือสัตว์กัดแทะเข้าไปได้

ประตูและหน้าต่าง

โดยทั่วไปคาเฟ่ที่เรานิยมเปิดโล่ง เพื่อต้องการแสงและการระบายอากาศที่ดี แต่ถ้าต้องการหรือ มีความจำเป็นที่ต้องปิดก็ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ประตูหน้าต่าง ควรเป็นชนิดเปิดออกข้างนอกและควรใส่ลวดตาข่ายเพื่อป้องกันแมลงวันที่จะเข้ามาสู่ห้องอาหาร และประตูควรเป็นประตูที่เปิดออกข้างนอกและปิดเอง

2. ในกรณีที่ห้องอาหารใช้วิธีระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติอย่างเดียวจะต้องมีพื้นที่ประตูหน้าต่างและช่องระบายลมไม่น้อยกว่า 25% ของพื้นที่อาหาร

เพดาน

1. ความสูงของเพดาน ถ้ากำหนดอย่างตายตัว ต้องประมาณจากความจำเป็นว่าห้องนั้นจะมีปริมาตรเท่าไร ซึ่งโดยทั่วไปห้องที่ใช้พูดหรือเล่นดนตรี ความสูงของห้องมักเป็น 1/3 ของความกว้างของห้อง

2. ความสูงของเพดานจากพื้นไม่ควรต่ำกว่า 3.00 ม.

3. เพดานต้องมีฝ้าเรียบหรือทาด้วยสีอ่อนสามารถทำความสะอาดโดยตลอด

แสงสว่าง

ในบริเวณรับประทานอาหารแสงสว่างควรทำให้รู้สึกสว่าง และแสงสว่างที่เหมาะสมจะทำให้ดูสะอาด และเมื่อใช้ความเข้มของแสงจะต้องจัดให้สว่างพอ และเมื่อจะใช้เป็นที่รับประทานอาหารควรจะใช้แสงฟลูออเรสเซนต์ แสงหลอดไฟฟ้าควรใช้บริเวณเคาน์เตอร์บริการอาหาร เพื่อที่จะดูอาหารนำมารับประทานและสะดวกรวดเร็วในการเลือกอาหาร โดยทั่วไปแล้วควรใช้แสงที่กระจายทั้งไฟหลอด หรือฟลูออเรสเซนต์ เช่น ในครัว โดยเฉพาะที่ประกอบอาหาร โต๊ะเตรียมอาหาร และ อ่างล้างเพื่อรักษาความสะอาด ความปลอดภัยและการควบคุมที่ดี

การระบายอากาศ

ภายในส่วนรับประทานอาหาร ควรจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี เพื่อเป็นการกำจัดกลิ่นที่เสียและความชื้นให้หายไป นอกจากนี้การระบายอากาศยังเป็นการลดแบคทีเรียภายในบริเวณรับประทานอาหารอีกด้วย ถ้าหากภายในโรงอาหารมีความชื้นมากจะก่อให้เกิดความสกปรกแก่อาหารอีกด้วย ถ้าหากภายในโรงอาหารมีความชื้นมากจะก่อให้เกิดความสกปรกแก่อาหารและภาชนะได้

การใช้ระบบปรับอากาศโดยเครื่องปรับอากาศนิยมใช้ทั้ง 2 แบบ คือ ระบบจ่ายออกหัวลม (CENTRAL AIR) และระบบแยกส่วน (SPLIT TYPE) ซึ่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่และความสะดวกในการติดตั้งของแต่ละชนิด ในการนำมาใช้ (กรุณาดูรายละเอียดเรื่องเครื่องปรับอากาศในบทต่อไป)

การปลูกต้นไม้บริเวณใกล้อาคาร ก็จะมีผลต่อทิศทางลมสามารถทำให้ลมเบนเข้าอาคารได้มากขึ้นหรือลดจำนวนลมที่ผ่านเข้าในอาคาร แต่อย่างไรก็ดีต้นไม้จะทำให้ลมพัดเข้าไปในอาคารเย็นขึ้น ดังนั้น การจัดปลูกต้นไม้นอกจากทำให้สวยงาม ช่วยบังแดดเพิ่มความร่มรื่น ให้ความสบายแก่ผู้อยู่ในอาคาร และทำให้การรับประทานอาหารรื่นรมย์ยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

OFFICE AREA

วิธีการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในสำนักงาน

การจัด SPACE ส่วนทำงานทั่วไปในอาคารนั้น ชั้นแรกจะเป็นการจัดวางผังแบบคร่าว ๆ ของกลุ่ม หรือหน่วยงานให้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการ โดยให้พิจารณาถึงความเหมาะสม ของสัดส่วนของพื้นที่ทำงานทั้งหมดตามความต้องการ ตลอดจนทางสัญจร ต่อจากนั้นเป็นการจัด SPACE ส่วนทำงานย่อยของกลุ่มแต่ละกลุ่ม รวมทั้ง ส่วนบริการอื่น ๆ การวางแผนคร่าว ๆ เพื่อวางตำแหน่งของ SPACE ดังกล่าว พิจารณาตามลักษณะความลึกของ SPACE ภายในอาคารนั้น

การวางแผนคร่าว ๆ แบ่งเป็น 3 ประเภท

1. การจัดวางผังแบบ SINGLE ZONE LAY-OUT จัดให้ WORKING AREA อยู่ด้านใดด้านหนึ่ง กำหนดเป็นทางเดินหลัก หรือโถงทางเดิน ซึ่งมีทางเดินย่อยแยกเข้าสู่ส่วนทำงานต่าง ๆ อีกต่อหนึ่งจะเห็นได้ชัดในอาคารขนาดเล็กหรือปานกลาง
2. การจัดผังแบบ DOUBLE ZONE LAY-OUT จัดให้มี WORKING AREA อยู่ทั้งสองด้านของอาคาร โดยมีโถงทางเดินอยู่ตรงกลางและปลายทั้ง 2 ของทางเดิน ใช้ได้ทั้งอาคารสำนักงานแบบ SHALLOW SPACE และ MEDIUM SPACE เป็นการแก้ปัญหาที่ดีสำหรับอาคารขนาดกลาง เพราะประหยัดกว่าแบบแรกและใช้พื้นที่ได้มาก
3. การจัดวางผังแบบ TRIPLE ZONE LAY-OUT ลักษณะคล้ายกับการจัดแบบ DOUBLE ZONE LAY-OUT แต่เพิ่มส่วนบริการไว้ตรงกลางและปลายทั้ง 2 ของทางเดิน การจัด SPACE แบบนี้พบในอาคารสำนักงานแบบ MEDIUM SPACE

เมื่อได้ผังคร่าว ๆ แล้วขั้นตอนต่อไป คือการจัด SPACE ย่อยสำหรับ WORKING SPACE ของกลุ่ม ตลอดจน SPACE สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อให้ระบบสำนักงานที่สมบูรณ์แบบการจัดรูปแบบภายในสำนักงาน แบ่งย่อยออกเป็น 2 ระบบคือ

1. การจัดสำนักงานแบบแยกเป็นห้องโดยเฉพาะ เป็นแบบที่นิยมกันมาก การเข้าถึงการติดต่อห้องต่าง ๆ จะถูกกำหนดโดยใช้ทางเดินรวม เป็นทางเชื่อมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพอร์ริเจอร์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเรียงเป็นแถว หรือการจัดแบบเลขาคณิตการจัดห้องแบบแยกเฉพาะนี้ เราสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้
  - การจัดเป็นห้องเดี่ยวสำหรับบุคคล ถือเป็นรูปแบบที่เป็น TRADITION ของการจัดสำนักงานแบบนี้ จะพบในสำนักงานที่มีความกว้างไม่มาก (ประมาณ 12 เมตร) ประกอบด้วย 2 ส่วนที่มีความสำคัญคือ โถงทางเดินร่วมภายใน และห้องทำงานเล็ก ๆ หลาย ๆ ห้อง
  - การจัดแบ่งเป็นห้องสำหรับการทำงานกลุ่ม เป็นการประกอบด้วยการทำงาน เป็นทีม ประมาณ 10 - 15 คน ต่อห้องขนาดกลาง 1 ห้อง การจัดเตรียม SPACE ที่เหมาะสมสำหรับห้องทำงานในลักษณะนี้จะมีความลึกของเนื้อที่ประมาณ 15 - 20 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด การจัดสำนักงานในระบบนี้ จะสามารถใช้เนื้อที่ทั้งหมดได้อย่างเต็มที่โดยที่ไม่มีผนัง หรือจากกันบังสายตาแต่ต้องมีการค้ำึงถึงระบบปรับอากาศและระบบระบายอากาศ ซึ่งทำให้ต้องมีเครื่องปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกอย่างคือระบบการให้แสงสว่าง

การจัดผังแบบนี้เป็นการจัดแบบให้มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนย้ายได้ แต่มีข้อเสียอยู่เหมือนกัน คือปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเสียงเพราะไม่มีผนังกัน แต่ก็มีการแก้ไขได้โดยการออกแบบระบบเพดานและผนังห้อง ให้สามารถช่วยเก็บเสียงหรือป้องกันการสะท้อนของเสียงได้บ้าง

การจัดสำนักงานแบบนี้จะส่งผลให้พนักงานมีประสิทธิภาพในการทำงานสูง ผลที่ได้รับมากที่สุดในการจัดแผนแบบเปิดนั่นก็คือการประหยัดเนื้อที่ซึ่งเป็นเนื้อที่สุทธิในการจัดสำนักงานทั่วไป สำหรับพนักงานใช้เนื้อที่ 7.5 – 8.5 ตร.ม. ต่อ 2 คน ผู้เชี่ยวชาญชาวเยอรมันผู้หนึ่งได้เคยแถลงเอาไว้ว่า เนื้อที่อาจจะลดลงมาเหลือ 4 – 5 ตร.ม. ได้ในกรณีที่ว่าผังแบบนี้ การจัดวางผังแบบนี้ยังสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

- การจัดแบบเปิดตลอด เป็นการวางผังแบบเปิดโล่งตลอดธรรมดา หลักโดยทั่วไปก็ต้องการให้ได้พื้นที่ใช้สอยอย่างเต็มที่ และเน้นหรือคิดเรื่องการติดต่อภายในหน่วยงานเพื่อให้ได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ยังคงจัดวางแบบเลขาคณิต เพื่อความเป็นระเบียบ การจัดแบบนี้อาจทำให้เกิดความสับสนขึ้นได้ เนื่องจากไม่มีผนังกันระหว่งส่วนทำงาน อาจมีเพียงตู้เอกสารกันเท่านั้น
- การจัดแบบ LANDSCAPE เป็นแนวคิดในการจัดแบบผิดจากระบบเก่า ทำให้การจัดสำนักงานรวมถึงสภาพภายในและการบริหารงานที่ดีขึ้น โดยมีแนวคิดในทางการติดต่อประสานงานระหว่างพนักงานรวมในที่ทำงานเป็นส่วนใหญ่ลักษณะการจัดโต๊ะทำงานจะเป็นแบบการจัดกลุ่ม โดยเลือกให้ผู้ติดต่อกันมากอยู่ในกลุ่มเดียวกัน การจัดโต๊ะจะไม่เป็นแถวทางเดิน ไม่ตรงตลอด ไม่เป็นมุมฉาก แต่จะโค้งวนไปจนมาระหว่างหมวดหมู่ของกลุ่ม แยกส่วนต่าง ๆ ให้ขาดออกจากกัน เพื่อกันความสับสนและใช้ ผนังเตี้ย ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงโยกย้ายได้ง่ายเป็นตัวกัน

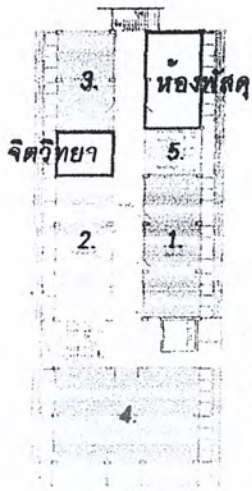
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดสำนักงานแบบเปิดตลอด	การจัดสำนักงานแบบ LANDSCAPE
1. เน้นเรื่องการใช้พื้นที่และการติดต่อภายในทั้งทางตรงและทางโทรศัพท์	1. เน้นการติดต่อประสานงานระหว่างพนักงานในที่ทำงานเป็นหลักใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำงานเดียวกัน
2. เหมาะสมกับหน่วยงานที่มีพนักงานจำนวนมากและต้องการที่จะควบคุมติดต่อประสานงานภายในอย่างทั่วถึงโดยสะดวกรวดเร็ว	2. เน้นเรื่องการยืดหยุ่นตลอดระยะเวลาทำงาน
3. การทำงานในสำนักงานที่เปิดตลอด ที่มีพนักงานจำนวนมาก บางครั้งไม่เหมาะสมกับการทำงานที่ต้องก้าวการเป็นส่วนตัว เนื่องจากไม่มีการกั้นผนังห้อง นอกจากนี้จะต้องกันห้องเฉพาะ	3. LANDSCAPE สามารถทำให้เป็นลักษณะ GROUPING PRIVACY เพื่อเฉพาะบุคคลได้โดยง่ายโดยใช้ผนังเบา
4. ในสำนักงานที่มีพนักงานมาก และทำงานอยู่ในชั้นเดียวกัน อาจทำให้ดูสับสนระหว่างหน่วยงาน ถ้าไม่มีการกั้นส่วน	4. ผู้ติดต่อสามารถทำได้สะดวกกว่า เนื่องจากคำนึงถึงการติดต่อจากภายนอก และภายในเป็นสิ่งสำคัญ
5. การจัด LAY-OUT ของเฟอร์นิเจอร์ทั่วไปจะเป็นแบบเลขาคณิต ซึ่งจะดูเป็นระเบียบ แต่ถ้ามีมากเกินไปก็อาจทำให้เบื่อน่าหงาย	5. สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี เพราะคำนึงถึงการทำงานด้านจิตใจและด้านกายภาพ
6. ส่วนทำงานของผู้บริหารหัวหน้าพนักงานจะแยกออกไปต่างหาก โดยจัดเป็นห้องเฉพาะ	6. การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ จะไม่นับเป็นแถวตามเลขาคณิต ทางเดินจะไม่ตรงตลอด เนื่องจากการจัดโต๊ะทำงานจัดเป็นกลุ่ม แต่จัดให้เฟอร์นิเจอร์ภายในกลุ่มหันไปทางเดียวกัน ก็ดูเป็นระเบียบมากขึ้น

สำหรับการจัดสำนักงานในศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมสำหรับเด็ก เลือกวิธีการจัดแบบเปิดตลอด ซึ่งแม้ว่าอาจมีการจัดวางเฟอร์นิเจอร์แบบเลขาคณิต ซึ่งดูเป็นระเบียบแต่สีส้มของเฟอร์นิเจอร์รวมทั้งการตกแต่งพื้น ผนัง เพดาน ก็สามารถลดความน่าเบื่อลงได้ รวมทั้งโครงการนี้เป็นโครงการขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในสวนสยาม การติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลภายนอกและบุคคลภายในก็ทำได้คล่อง เพราะในแต่ละแผนกจะแยกเป็นส่วนอย่างชัดเจน การจัดสำนักงานแบบนี้ยังช่วยให้สุขภาพจิตที่ดีอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

OFFICE ZONE

ส่วน Office นำ พ.ท.เดิมาคิด โดยใช้ พ.ท.ของชั้น 3 ซึ่งประกอบด้วย

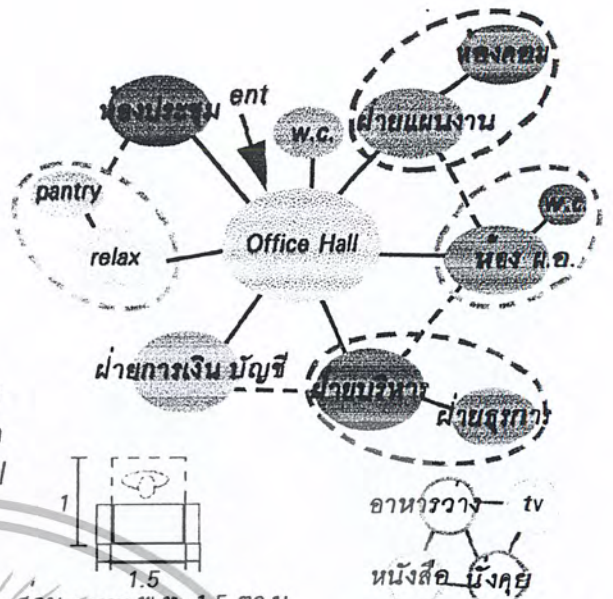
1. ฝ่ายบริหาร อธิการ
2. ฝ่ายแผนงาน
3. ฝ่ายการเงินและบัญชี
4. ส่วนห้องประชุม
5. W.C.

โดยนำเอาส่วนพัสดุและจิตวิทยาออกไป และนำส่วนห้องผู้อำนวยการมาแทนพร้อมกับเพิ่มองค์ประกอบอื่นเข้าไป

- ส่วน pantry
- ส่วน xerox และเก็บเอกสาร
- ส่วน relax

พ.ท. ต่อชั้น 432 ตร.ม.

สรุป พ.ท. ส่วน Office 487 ตร.ม.

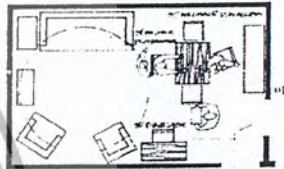

ส่วน xerox พ.ท. 1.5 ตร.ม.

อาหารว่าง tv หนังสือ นังคย

ส่วนเก็บเอกสาร พ.ท. 3.52 ตร.ม./หน่วย

ส่วน pantry พ.ท. 14.85 ตร.ม.

ส่วน relax พ.ท. 27.2 ตร.ม.

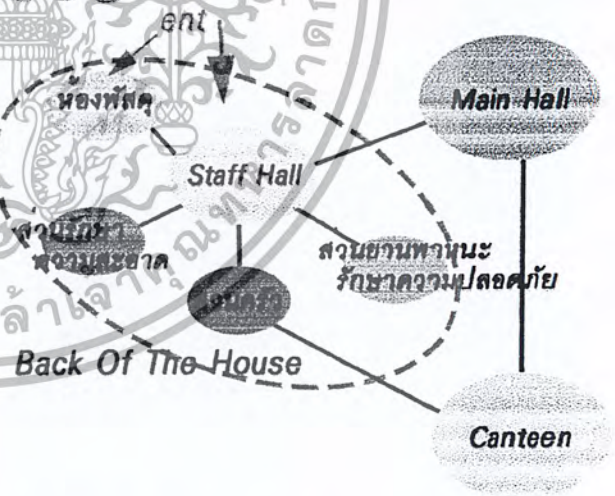
BACK OF THE HOUSE

ส่วน back ก็นำ พ.ท. เดิมาคิดเช่นกัน โดยจากเดิมที่อยู่ในส่วนของชั้น 1 ประกอบด้วย

1. ห้องครัว
2. ส่วนรักษาความสะอาด
3. ห้องรับประทานอาหาร

แต่จากสภาพปัญหาพ.ท.ไม่พอ จึงทำให้ขาด พ.ท. ส่วนยานพาหนะและรักษาความปลอดภัย

สำหรับโครงการที่ปรับปรุงนี้มีการนำส่วนโรงอาหารขององค์การมารวมในพ.ท. ด้วยจึงไม่จำเป็นต้องใช้ห้องรับประทานอาหาร และได้นำส่วนห้องพัสดุที่ต้องขนถ่ายบ่อยๆ และต่อเนื่องกับส่วนประชาสัมพันธ์มาจัดไว้ที่ส่วนนี้ด้วย

Back Of The House พ.ท. 168.8 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AREA REQUIREMENT

AREA REQUIREMENT OF PROJECT

องค์ประกอบ	พ.ท. (ม.ท.ข.)
STAFF HALL	92.8
BACK	168.8
CANTEEN	400
MAIN HALL	408.66
PLAYPARK	759
Q.P.D	460
DAYCARE	813
NURSERY	767.39
EQ	757.39
SHARE PLAY	360
TRAINING	327
LIBRARY	77.55
SERVICE STAFF	302
OFFICE	487
รวม พ.ท. ทั้งหมด	6409.76

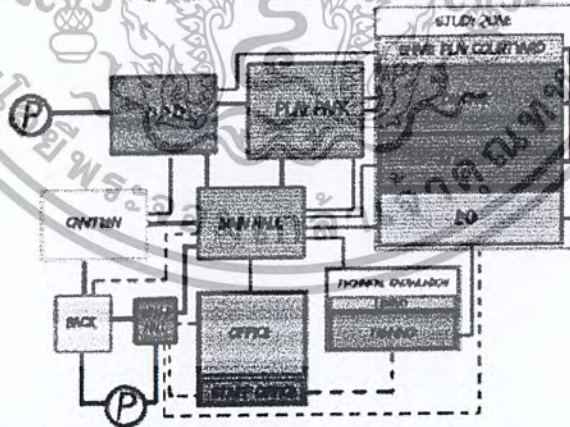
PIE CHART

OUTDOOR SPACE

INDOOR SPACE

FUNCTIONAL DIAGRAM

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT
MENTAL HEALTH

MANOP JIRARATBOONWAL

400252 34

34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์สถานที่ตั้งโครงการและอาคาร

4.1 การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งสถาบัน

4.2 การวิเคราะห์ตัวที่ตั้งโครงการ

- การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบแวดล้อมโดยรอบกรอบที่ดินของศูนย์เดิม
  - รายละเอียดองค์ประกอบที่ดิน
  - เส้นทางสัญจรโดยรอบที่ตั้ง
  - การเข้าถึงตัวที่ตั้ง
  - สภาพภูมิทัศน์และทัศนียภาพโดยรอบตัวที่ตั้ง
- การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบแวดล้อมภายในกรอบที่ดินของศูนย์เดิม
  - การวางแผนอาคาร
  - การวิเคราะห์ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
  - ลักษณะการใช้ที่ดิน
  - การเชื่อมต่อเส้นทางสัญจรจากภายนอกสู่ภายใน
  - การเชื่อมต่อเส้นทางสัญจรภายในศูนย์เดิม
  - ที่จอดรถของศูนย์เดิม
  - สภาพภูมิทัศน์ภายในตัวที่ตั้ง

4.3 การพิจารณาอาคาร

- รายละเอียดประกอบอาคาร
- ระบบแกนสัญจรภายในอาคาร
- การพิจารณาเปลือกภายในอาคาร
- การใช้พื้นที่ภายในอาคาร

4.4 การศึกษาแนวทางการขยายพื้นที่โครงการ

- ความสัมพันธ์กับโครงการโดยรอบ
- แนวทางการเสนอแนะการขยายพื้นที่ตัวโครงการ

4.5 การจัด Zoning จากผลการวิเคราะห์สถานที่ตั้งอาคาร

4.6 แนวทางของผังอาคารใหม่

4.7 การศึกษาเนื้อที่ภายในอาคารใหม่

4.8 การจัด Zoning ภายในอาคารใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์สถานที่ตั้งโครงการและอาคาร

การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ

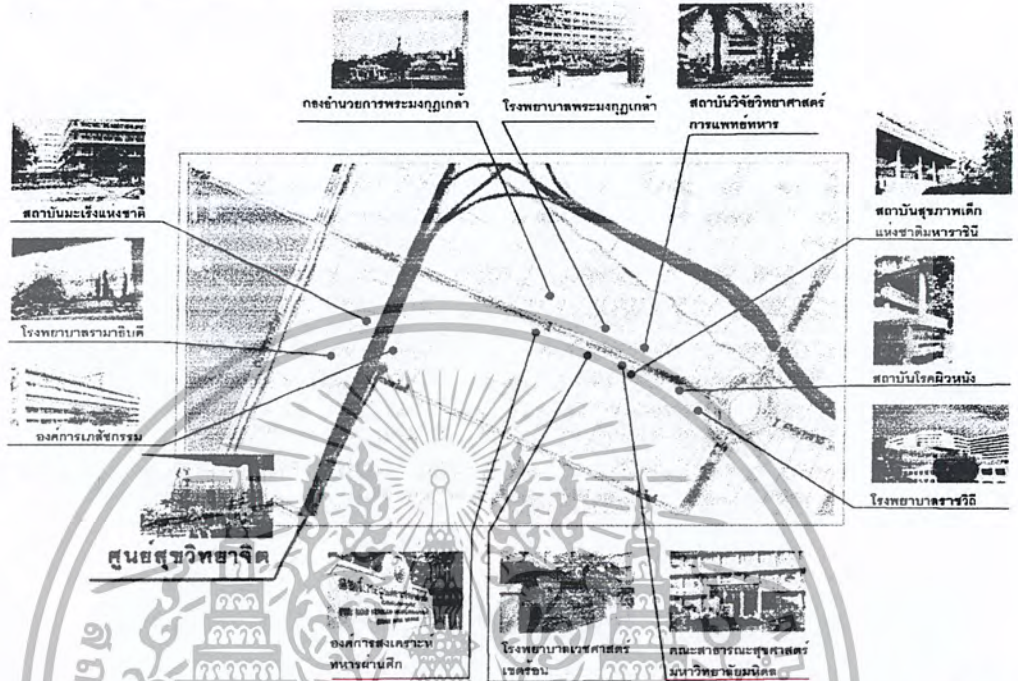
เมื่อพิจารณาโครงการต่างๆ ที่อยู่ระหว่างถนนราชวิถี กับถนนศรีอยุธยาภายในเขตราชเทวีประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ อาทิเช่น องค์การเภสัชกรรม โรงพยาบาลรามารัตติ โรงพยาบาลสงฆ์ สถาบันมะเร็งแห่งชาติ คณะต่างๆ ทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุขของมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น ทำให้ทราบว่าเป็นบริเวณที่ตั้งของหน่วยงานที่ให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขต่างๆ ของทางรัฐบาล เป็นบริเวณที่ทำการศึกษา วิจัยและให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เฉพาะทางการแพทย์ จัดได้ว่าเป็นแหล่งมูมเมืองทางการแพทย์ของตัวเมืองกรุงเทพฯ เมื่อพูดถึงลักษณะเฉพาะตัวภายในบริเวณแห่งนี้ ผู้คนก็จะนึกถึงการเจ็บป่วย ผู้ป่วยการรักษาย่อยยาทางการแพทย์ หรือสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

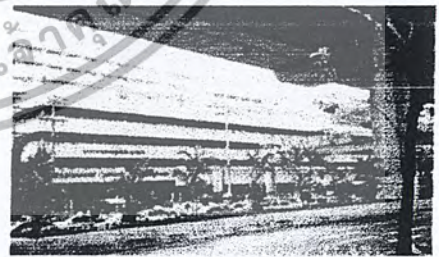
เป็นทำเลที่คอยรองรับกลุ่มผู้ให้และรับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขต่างๆ ประกอบด้วยบุคคลทุกประเภทและทุกระดับชั้นแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นความต่างทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ อายุ ระดับการศึกษา รสนิยม และอาชีพต่างๆ เช่น ทหาร ข้าราชการ คนทั่วไป นิสิต นักศึกษา รวมถึงพระสงฆ์ด้วยเช่นกันเพราะในบริเวณนี้มีโรงพยาบาลสงฆ์อยู่ด้วย แต่พบเห็นชาวต่างชาติน้อยมาก โดยแต่ละประเภทก็มีสัดส่วนแตกต่างกันไป ซึ่งในจำนวนนี้ที่พบเห็นมากที่สุดก็คือ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการตามโรงพยาบาลหรือติดต่องานตามหน่วยงาน รองลงมาก็คือ ข้าราชการแพทย์ หรือผู้ที่มิหน้าที่ให้บริการ ถัดมาคงจะเป็นพ่อค้า แม่ค้าที่ขายอาหารหรือสินค้าตามหน่วยงานต่างๆ และข้างทาง และก็คงเป็นนิสิต นักเรียน และพระสงฆ์ตามลำดับ ซึ่งในจำนวนนี้ประกอบด้วยคนในตัวเมืองกรุงเทพฯเอง และคนที่มาจากต่างจังหวัดทั่วทุกสารทิศ เนื่องจากวิวัฒนาการทางการแพทย์เฉพาะทางและการรักษาโรคของโรงพยาบาลในบริเวณนี้มีความน่าเชื่อถือเป็นที่รู้จักกันดี อีกทั้งเป็นของรัฐบาลจึงมีค่าใช้จ่ายไม่มากเท่ากับเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทั่วไปของอาคารภายในบริเวณแห่งนี้จะประกอบด้วยอาคารใหม่และเก่าที่มีอายุการใช้งานตั้งแต่ปัจจุบันย้อนไปถึงอดีต 70-80 ปี โดยมีการสร้างอาคารใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งลักษณะอาคารใหม่ที่เกิดขึ้นก็จะมีรูปแบบตอบสนองถึงอนาคตมากขึ้น แต่ยังคงมีลักษณะที่เป็นกลาง ๆ ในรูปแบบธรรมดา อยู่เนื่องจากเป็นอาคารของหน่วยงานรัฐบาล แต่จะสื่อให้เห็นถึงความทันสมัย และวิวัฒนาการทางการแพทย์ที่ก้าวล้ำมากขึ้น

สภาพการจราจรในบริเวณนี้มีความหนาแน่นมาก มีการจราจรในหลายรูปแบบ ทั้งทางถนน รถไฟ และรถไฟฟ้า ซึ่งในส่วนของทางถนนยังแบ่งเป็นถนนระดับธรรมดา และถนนยกระดับ โดยมีถนนหลัก คือ ถนนพระราม 6 ถนนราชวิถี ถนนพญาไท และถนนศรีอยุธยา อยู่ล้อมรอบทำเลที่ตั้งแห่งนี้ ที่มีการเคลื่อนตัวอย่างติดขัดเป็นประจำ ส่งผลให้สภาพแวดล้อมในบริเวณนี้เต็มไปด้วยมลพิษ ไม่ว่าจะเป็นมลพิษทางเสียง ฝุ่น และควันพิษในอากาศ ซึ่งเป็นข้อเสียที่ชัดเจนของทำเลที่ตั้งบริเวณนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ตัวที่ตั้งโครงการ

การวิเคราะห์องค์ประกอบแวดล้อมโดยรอบกรอบที่ดินของศูนย์เดิม

ที่ตั้งโครงการ	ศูนย์สุขภาพจิต ถนนพระราม 6 (ตรงข้ามโรงพยาบาลรามาริบัติ) เขตราชเทวี กรุงเทพฯ	
ขอบเขต	ทิศเหนือ	อาคารส่วนขยายปลีกยา และถนนภายในองค์การเภสัชกรรม
	ทิศตะวันออก	อาคารส่วนปรุงยาองค์การเภสัชกรรม
	ทิศตะวันตก	ถนนพระราม 6 ทางด่วนยกระดับ โรงพยาบาลรามาริบัติ
	ทิศใต้	ถนนโยธี กระทรวงอุตสาหกรรม

ตำแหน่งที่ตั้ง

ข้อดี

- โครงการเหมาะสมกับทำเลที่ตั้ง จากการศึกษาที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นศูนย์รวมทางด้านการแพทย์ของทางราชการซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับโครงการจึงเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่ง ช่วยให้ทำเลที่ตั้งบริเวณนี้เป็นศูนย์รวมการแพทย์ครบวงจรยิ่งขึ้น และสะดวกต่อการส่งต่อคนไข้ที่มีปัญหาสุขภาพหลายชนิดทั้งทางจิตและทางกายได้ถึงมือแพทย์เฉพาะทางในแต่ละศูนย์ จัดว่าเป็นการร่วมมือกันของแพทย์ในแต่ละด้านอีกด้วย
- การเข้าถึงได้สะดวก เนื่องจากสามารถเดินทางมาได้โดยรถยนต์ และรถประจำทางซึ่งด้วยกันหลายสายหลายเส้นทาง และจากการที่ตัวที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งหัวมุมของถนนจึงสามารถเข้าถึงตัวที่ตั้งได้ 2 ทางคือ จากทางด้านถนนพระราม 6 และถนนโยธี
- ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่ดี
- สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มากมาย อาทิเช่น มีทั้งจุดขึ้นลงรถประจำทางด้านหน้า วินมอเตอร์ไซด์รับจ้างทางด้านหน้าและด้านข้าง สะพานลอย และคนขายของหาบเร่ต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

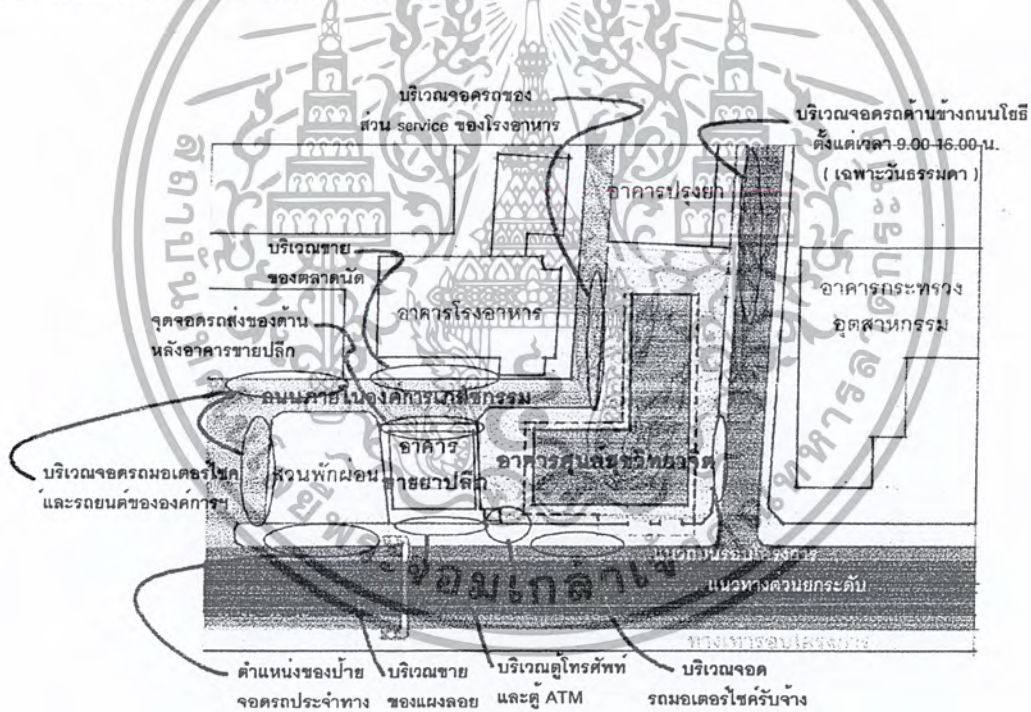
ข้อเสีย

- จากการที่ตัวที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งหัวมุมถนนจึงสามารถเปิดมุมมองการมองเห็นตัวที่ตั้งได้หลายทางจากทิศทางที่มา
- การจราจรติดขัด และหนาแน่นมากตลอดทั้งวัน
- มลพิษต่างๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นทางเสียง ทางอากาศ ฝุ่นควัน เนื่องมาจากสภาพการจราจรที่ติดขัดทั้งวัน
- ทัศนียภาพโดยรอบตัวที่ตั้งมีแต่สภาพของสังคมเมือง สภาพของการจราจร ขาดพื้นที่ที่สามารถจะเป็นมุมมองที่ดีให้กับศูนย์ได้

การได้มาของที่ดิน

การก่อสร้างพื้นที่บริเวณนี้แต่เดิมเป็นขององค์การเภสัชกรรม แต่ทางกระทรวงสาธารณสุขคิดว่าน่าจะ สามารถเพิ่มประโยชน์ใช้สอยให้ได้มากกว่านี้ จึงให้กรมสุขภาพจิตก่อตั้งศูนย์สุขภาพจิตขึ้นตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2510 โดยพื้นที่ๆ ได้รับมีประมาณ 1 ไร่ และมีการแบ่งแนวเขตที่ดินที่แยกออกจากองค์การเภสัชกรรมอย่างชัดเจน ด้วยการล้อมรั้วโดยรอบกรอบที่ดิน

รายละเอียดองค์ประกอบแวดล้อมโดยรอบกรอบที่ดิน

เส้นทางสัญจรโดยรอบตัวที่ตั้ง

ทางสัญจรทางเท้า

พื้นที่ตัวที่ตั้งติดต่อกับเส้นทางสัญจรได้จากทางเท้าด้านนอกถนนพระราม 6 และถนนโยธี และทางเชื่อมจากถนนโยธีเข้าไปในองค์การเภสัชกรรม เป็นทางเชื่อมที่ใช้ในการเข้าโรงอาหารขององค์การ

ทางเดินรถ

เส้นทางเดินรถบนถนนหลักคือ ถนนพระราม 6 และถนนโยธี โดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

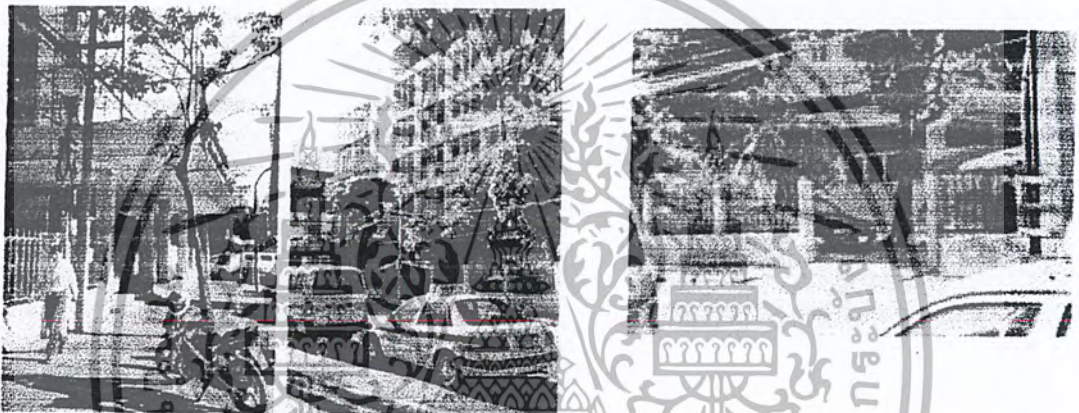
ถนนพระราม 6 เป็นถนนขนาด 8 ช่องทางมีพื้นที่เกาะกลางถนนเป็นตัวแบ่งทิศทางการเดินรถ
ถนนโยธี เป็นถนนขนาด 2 ช่องทาง โดยช่องทางเดินรถด้านติดกับศูนย์สามารถจอดรถได้ในวัน
ธรรมดาในเวลา 9.00 – 16.00 น.

และทางเดินรถหลักด้านปีกซ้ายภายในองค์การเภสัชกรรม โดยเป็นถนนขนาด 2 ช่องทางแต่มีการแบ่งพื้นที่
ด้านติดกับตัวศูนย์เป็นที่จอดรถของส่วนบริการอาคารโรงพยาบาล

การเข้าถึงตัวที่ตั้ง

การเข้าถึงตัวที่ตั้งสามารถเข้าถึงได้ 2 ทางคือ

ทางด้านถนนพระราม 6 สามารถเข้าได้จากทางเท้าด้านหน้าตัวที่ตั้งเท่านั้นไม่มีทางเข้าจากทางรถยนต์
ทางด้านข้างจากถนนโยธี เป็นทางเข้าสำหรับทางรถยนต์โดยมีด้วยกัน 2 ทาง คือ ทางเข้าสำหรับรถของ
ศูนย์เท่านั้น และทางเข้าสำหรับรถยนต์ของผู้ให้บริการ

สภาพภูมิทัศน์และทัศนียภาพโดยรอบตัวที่ตั้ง

มุมมองจากภายนอก

จากการที่ตัวที่ตั้งของโครงการอยู่ในพื้นที่ตำแหน่งของหัวมุมของถนน จึงเป็นข้อดีของตัวที่ตั้งที่สามารถเปิด
มุมมองการมองเห็นได้หลายทาง แต่กระนั้นก็ตามก็ยังมีข้อจำกัดของการมองเห็นตัวที่ตั้ง เนื่องจากสภาพแวดล้อม
ต่างๆ โดยรอบของตัวที่ตั้ง คือ

ทางด่วนยกระดับ

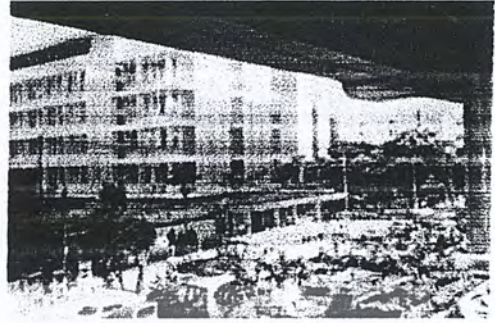
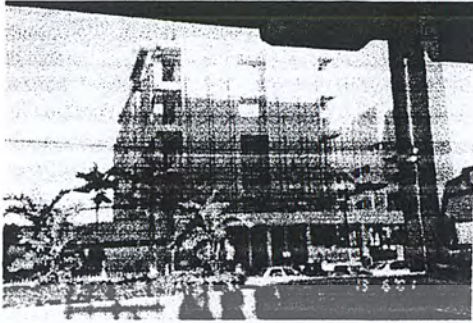
ที่พาดผ่านด้านหน้าของตัวที่ตั้ง ที่เป็นตัวขวางกั้นมุมมองการมองเห็นเมื่อมอง
มาจากทางด้านโรงพยาบาลรามารบตี ทำให้มุมมองการเห็นแคบลง

อาคารกระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนโยธีและอาคารปรุงยา

ที่มีความสูง 6 ชั้นเป็นตัวบดบังการมองเห็นทางด้านทิศใต้ของตัวที่ตั้ง
เมื่อมองจากทางด้านทิศตะวันออก จะพบว่าความชิดติดพื้นที่ของอาคารปรุง
ยากับตัวที่ตั้ง เป็นตัวบดบังการมองเห็นทางด้านทิศตะวันออก บวกกับความ
แคบของถนนโยธี ทำให้ไม่สามารถเปิดมุมมองได้กว้างนัก จะเห็นเพียงแต่ทาง
ด้านทิศใต้ของที่ตั้ง ถึงแม้อาคารปรุงยาจะมีความสูงเพียง 2 ชั้นเท่านั้น

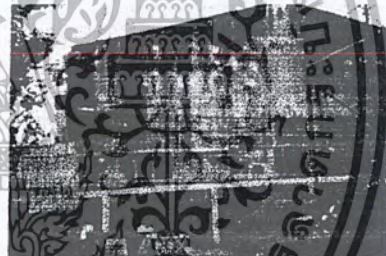
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนมุมมองจากทางด้านทิศเหนือ เป็นมุมมองที่สามารถมองเห็นอาคารภายในตัวที่ตั้งได้มากกว่าด้านอื่นๆ เนื่องจากอาคารขายยาปลีกเป็นอาคารขนาด 2 ชั้น พื้นที่ถัดมาก็เป็นส่วนสวนสาธารณะภายในและพื้นที่โล่งจอดรถขององค์กรฯ ทำให้สามารถเปิดมุมมองเห็นอาคารภายในตัวที่ตั้งได้มากขึ้น

มุมมองจากภายใน

จากการที่มีอาคารระฆังหูดสานกรรมที่มีความสูงขนาดใหญ่ยื่นทางด้านทิศใต้ และมีอาคารปฤษฎายอยู่ติดชิดขอบตัวที่ตั้งทางด้านทิศตะวันออก และส่วนทางด้านทิศตะวันตกก็เป็นทางด่วนยกระดับซึ่งไม่สามารถเปิดมุมมองสู่ภายนอกได้เลย ส่วนทางด้านทิศเหนือเป็นด้านที่สามารถเปิดมุมมองได้มากกว่าด้านอื่นๆ เพราะเป็นส่วนพื้นที่จอดรถขององค์กรฯ และอาคารขายยาปลีกเป็นอาคารที่มีความสูงเพียง 2 ชั้นเท่านั้น แต่ทัศนียภาพที่มองออกไปก็เป็นบรรยากาศของสภาพการจราจรบนถนน และสภาพของสังคมเมืองที่เต็มไปด้วยตึกอาคารต่างๆ มากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาองค์ประกอบแวดล้อมภายในกรอบที่ดินของศูนย์เดิม

การวางแนวอาคาร

การวางแนวอาคารภายในตัวที่ตั้ง ซึ่งมีเพียงตัวอาคารศูนย์สุขวิทยาจิต เพียงอาคารเดียวเท่านั้น วางอยู่ตรงกลางของพื้นที่ เอียงไปทางด้านถนนพระราม 6 โดยมีระยะห่างจากฟุตบาทหน้าถนนเข้าไปประมาณ 4 เมตรเท่านั้น ซึ่งการวางอาคารในลักษณะนี้ มีข้อดี ข้อเสีย ดังนี้

- ข้อดี
- การผลักระยะอาคารเข้าไปน้อยทำให้การเข้าใช้ตัวอาคารมีความสะดวก เนื่องจากสามารถเข้าได้ง่ายและเร็ว
  - การผลักระยะอาคารชิดขอบที่ดินด้านถนนพระราม 6 เป็นการใช้อาคารในการจัดแบ่งคอร์ทยาร์ดพื้นที่ว่างของตัวที่ตั้งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนลานจอดรถและส่วนบริการของผู้ให้บริการ และส่วนสนามเด็กเล่นของผู้รับบริการ
- ข้อเสีย
- การวางอาคาร โดยผลักระยะอาคารให้ห่างจากทางเท้าของถนนพระราม 6 เพียง 4 ม. ซึ่งทำให้อาคารได้รับผลจากมลพิษของสภาพจราจรจากถนนแบบหลีกเลี่ยงไม่ได้
  - การผลักระยะอาคารจากถนนพระราม 6 น้อย เมื่อรวมกับขนาดของทางด่วนยกระดับด้านหน้าอาคาร จึงเป็นการทำให้มุมมองด้านหน้าของตัวอาคารแคบลง มองเห็นอาคารได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากถูกความกว้างของทางด่วนบัง เมื่อมองจากฝั่งด้านโรงพยาบาลรามารินทร์

การวิเคราะห์ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

- แสงแดด
- อาคารมีการวางตัวอาคารในแนวทิศตะวันออก-ตก ซึ่งเป็นลักษณะของการวางอาคารที่ดีตามสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทย และปัจจุบันที่มีการสร้างทางยกระดับขึ้นมาบนถนนพระราม 6 อีก จึงทำให้อิทธิพลของแสงแดดในทิศตะวันตกลดน้อยลงไปมากกว่าเดิมมาก ส่วนทางทิศใต้ก็มีอาคารของกระทรวงวิทยาศาสตร์ช่วยในการทอนความร้อนจากแสงแดดในยามบ่ายได้ดีเช่นกัน เพราะฉะนั้นปัญหาอิทธิพลจากแสงแดดเป็นที่รบกวนต่อตัวที่ตั้งน้อยมาก
- ลม
- จากทิศทางของกระแสลมในประเทศที่พัดจาก ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ส่งผลต่อตัวที่ตั้งไม่ได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากระดับความสูงของอาคารในแถบบริเวณนั้นมีความใกล้เคียงกันมากและขึ้นติดต่อกันอย่างหนาแน่น และที่สำคัญคือ ทางทิศตะวันตกของตัวที่ตั้งมีทางด่วนยกระดับพาดผ่านในระดับเดียวกับความสูงอาคาร บวกกับอาคารของกระทรวงวิทยาศาสตร์ที่อยู่ติดกันทางทิศใต้ก็มีความสูงเท่ากันอีก ทำให้กระแสลมที่จะเหลือพัดผ่านมาไม่สามารถส่งผลต่อตัวที่ตั้งได้มากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มลภาวะของเสียง ฝุ่น และกลิ่น

จากสภาพการจราจรที่หนาแน่นตลอดทั้งวันของถนนพระราม 6 ส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อตัวที่ตั้งเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดปัญหามลพิษทั้งทางเสียง กลิ่น ฝุ่น และอากาศ

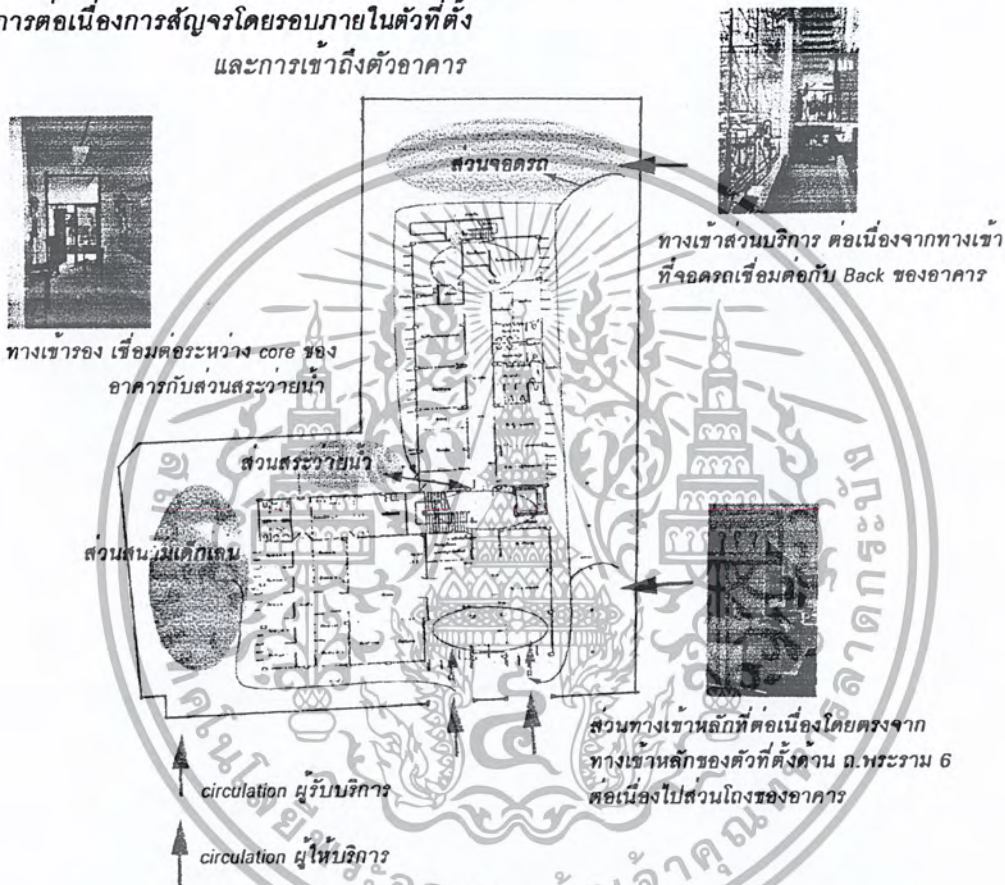
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการใช้ที่ดิน

ภายในพื้นที่ที่ตั้งของศูนย์สุขวิทยาจิตมีลักษณะการใช้ที่ดินโดยรอบอาคาร โดยมีการแบ่งเป็นส่วนใช้สอย ออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ประกอบด้วย	สนามเด็กเล่น ส่วนพักผ่อน ส่วนสระว่ายน้ำเด็ก ทางเข้ารอง
ทิศตะวันออก	ประกอบด้วย	ส่วนที่จอดรถ ทางเข้าส่วนบริการ ส่วนร้านค้า รถเข็น
ทิศตะวันตก	ประกอบด้วย	ถนนพระราม 6 ทางเข้าหลัก
ทิศใต้	ประกอบด้วย	ส่วนที่จอดรถสถาบัน และเจ้าหน้าที่ ส่วนแทงค์เก็บกักน้ำ

การต่อเนื่องการสัญจรโดยรอบภายในตัวที่ตั้ง และการเข้าถึงตัวอาคาร

การเชื่อมต่อเส้นทางสัญจรจากภายนอกสู่ภายใน

ด้านทางเข้าตัวที่ตั้งด้านถนนพระราม 6

ทางสัญจรจากทางเข้าด้านนอกเข้าสู่พื้นที่ตัวที่ตั้งภายในและเข้าถึงตัวอาคารมีระยะน้อยมากทำให้จึงทำให้มีความสะดวกในการเข้าใช้อาคาร แต่ไม่สามารถมองเห็นพื้นที่ส่วนสนามเด็กเล่นจากทางเข้า เพราะผู้คนจะมุ่งตรงเข้าสู่ตัวอาคารโดยไม่สามารถรู้ว่าพื้นที่สนามเด็กเล่น จึงทำให้เข้าใช้พื้นที่ส่วนนี้ลดน้อยลง แม้จะมีการเชื่อมต่อทางสัญจรไปยังส่วนนี้ก็ตาม

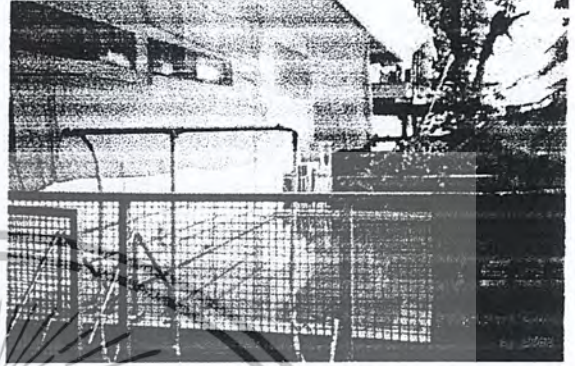
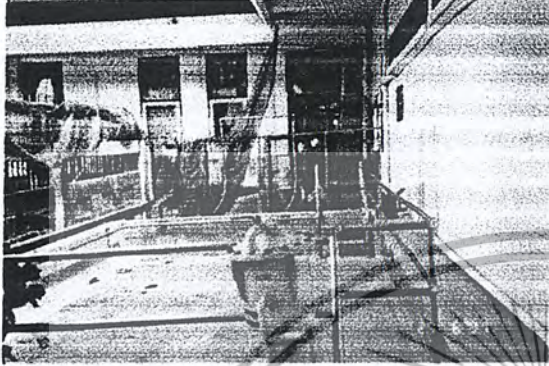
ด้านถนนโยธี

ด้านนี้เป็นทางเข้าสำหรับรถยนต์เป็นหลัก การเชื่อมต่อทางสัญจรของภายใน จึงเป็นการเชื่อมต่อจากพื้นที่จอดรถของศูนย์ และพื้นที่จอดรถของเจ้าหน้าที่ และก็มีเพียงเจ้าหน้าที่เท่านั้นที่นั่นที่ผู้ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเชื่อมต่อทางสัญจรภายใน

การเชื่อมต่อเส้นทางสัญจรภายใน มีการแบ่งเส้นทางการใช้พื้นที่ให้ขาดออกจากกัน โดยใช้พื้นที่ส่วนสระว่ายน้ำเป็นตัวกั้นทางสัญจรไม่ให้ต่อถึงสวนสนามเด็กเล่น เพื่อกันไม่ให้เด็กจากสวนสนามเด็กเล่นเข้ามาเล่นในสระว่ายน้ำ และกันเด็กในสระไม่ออกมาเล่นด้านนอกสระ โดยมีประตูข่ายเป็นตัวกั้นทางสัญจร และการจัดแบ่งนี้ยังเป็นการแบ่งพื้นที่ของผู้ใช้บริการไม่ให้ต่อเนื่องไปยังส่วนบริการด้านหลังอีกด้วย

ที่จอดรถของโครงการ

เนื่องจากภายในตัวที่ตั้งโครงการไม่สามารถรองรับการจอดรถของผู้มารับบริการได้เลย แม้แต่ส่วนของเจ้าหน้าที่เองก็ไม่เพียงพอ เพราะบริเวณที่จอดรถภายในสามารถรองรับที่เข้ามาจอดได้เพียง 8 - 10 คันเท่านั้น ต้องจอดรถออกไปนอกถนนโยธี่ ซึ่งสามารถจอดได้ตามช่วงเวลาที่กำหนดเท่านั้น ทำให้เมื่อครบกำหนดเวลา ไม่ว่าจะป็นตัวเจ้าหน้าที่เองหรือผู้ที่มารับบริการก็ต้องออกมาเลือนรถกันออกไปหาที่จอดรถใหม่

สภาพภูมิทัศน์ภายในตัวที่ตั้ง

สภาพภูมิทัศน์ภายในขอบเขตที่ดิน ภายในรั้วของขอบเขตที่ดินมีสภาพที่ค่อนข้างอึดอัด ไม่ค่อยเป็นระเบียบจากที่พื้นที่โดยรอบอาคารนั้นมีขนาดเล็กอยู่แล้ว ยังต้องรองรับกับการเบียดเสียดที่จอดรถกันในด้านหลังและด้านข้างฝั่งถนนโยธี่ และจากสภาพแวดล้อมที่ถูกทิ้งให้รกและมีการวางสิ่งของเหลือใช้อย่างกระจัดกระจาย ทำให้สภาพภูมิทัศน์ภายในเขตที่ดินไม่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อกิจกรรมต่างๆ ของโครงการได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม สภาพแวดล้อมภายในก็ยังจัดได้ว่าสามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขได้

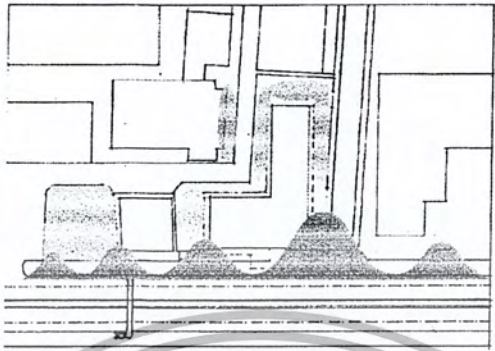

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มุมมองสถาปัตยกรรมและรายละเอียดองค์ประกอบแวดล้อมภายในกรอบที่ดิน

ENVIRONMENT

Buffer zone

ที่จอดรถด้านหลัง

กองขยะหลังโรงอาหาร

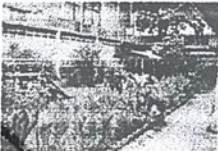

สวนภายในองค์การฯ

มลพิษทางเสียง

มุมมอง สภาพแวดล้อมที่ดี

สภาพแวดล้อมที่ไม่ดี

สนามเด็กเล่นภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาอาคาร

อาคาร	อาคารศูนย์สุขภาพจิต
เจ้าของ	ศูนย์สุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
สถาปนิก	กองแบบแผน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ลักษณะอาคารภายนอก

รูปแบบตัวอาคารแสดงออกถึงความเป็นอาคาร
รัฐบาลในอดีต ความเป็นสถานพยาบาล

- Symmetrical Balance
- Simple Form
- Repeat Rhythm

สภาพปัญหาจากรูปแบบตัวอาคาร

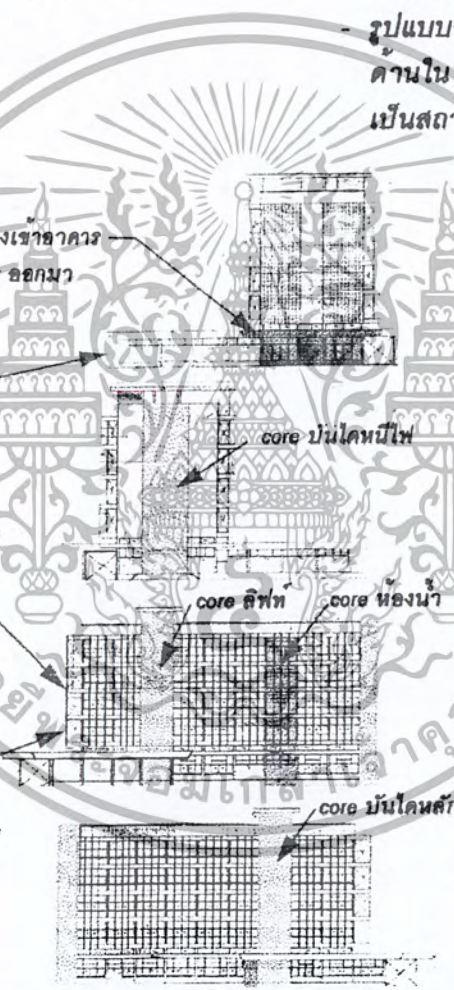
- ไม่สามารถรับรู้ได้ถึงกิจกรรมภายใน
- เนื่องจากโครงสร้างปิดทึบตันโดยรอบ
- รูปแบบอาคารไม่สอดคล้องกับกิจกรรมด้านใน ทำให้โครงการถูกจัดประเภทเป็นสถานพยาบาล

Approach ด้านหน้ามีการเน้นทางเข้าอาคาร
โดยการยื่น cantilever ออกมา

ส่วนปีกของอาคารชั้นล่างที่
เป็นการแผ่พื้นที่ออกทางแนว
ราบโดยมีแนวหลังคาต่อเนื่อง
จาก approach ทางเข้า

การยื่นชายคากันแคดทุกชั้น
ทั้ง 2 ด้านทั้ง N & S

ลักษณะอาคารทั้งทิศ N & S
มองเห็นแนวเสาในแต่ละช่วง
และคานในแต่ละชั้นและลักษณะ
Fin เรียงกันเป็นแนว Grid

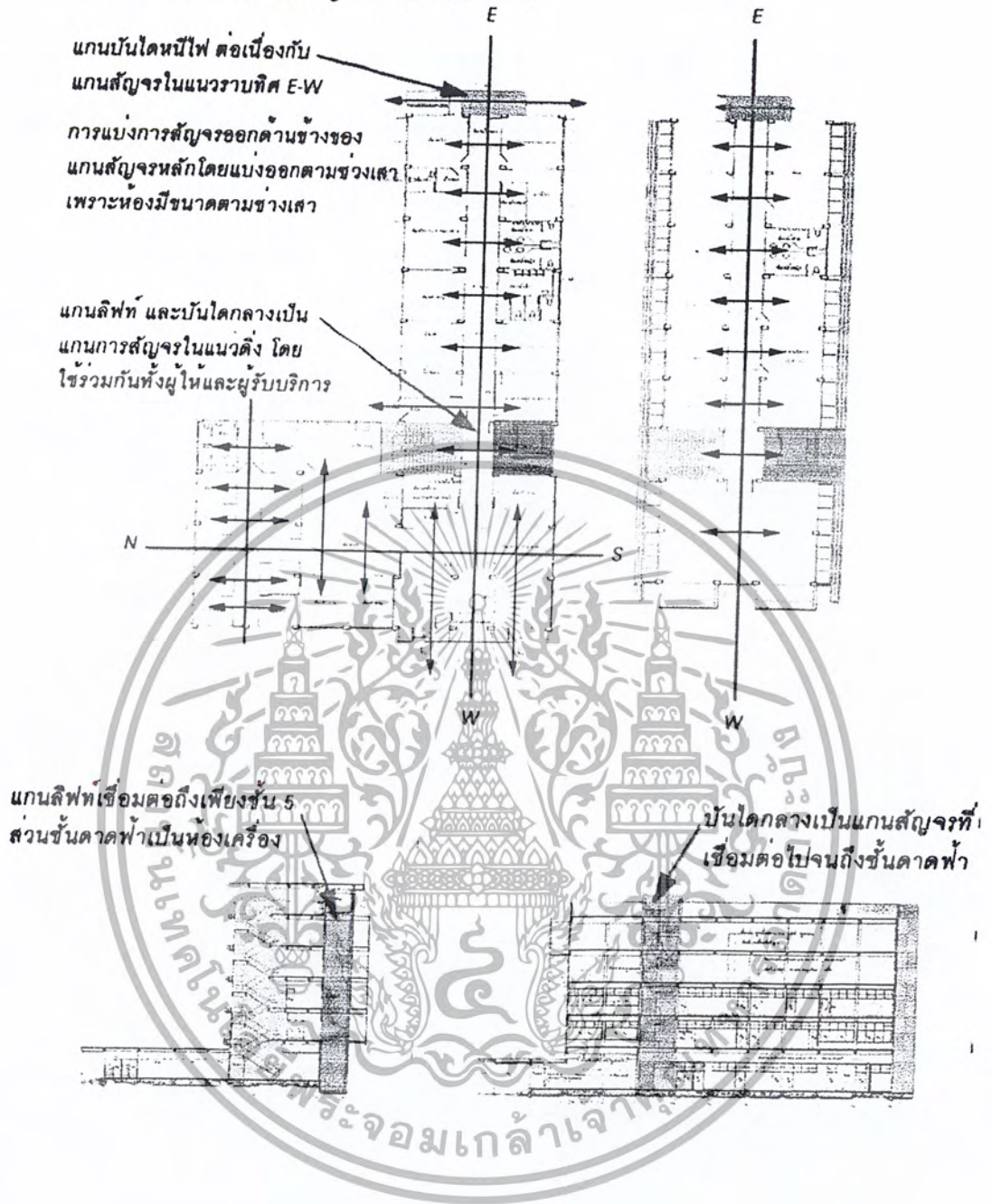
FRONT หันไปทางด้านทิศตะวันตก
จากทิศการวางอาคารทำให้
ด้านนี้ปิดทึบทั้งด้าน

BACK ปิดทึบทั้งด้านเช่นเดียวกับ front
โดยมี plane ที่กันบันไดหนีไฟ

LEFT มีการเปิดช่องแสงทั้งด้านเป็น
ด้านตำแหน่ง core ห้องน้ำ

RIGHT มีการเปิดช่องมากกว่า Left
เพราะเป็นทิศ N เป็นด้านที่
มีทางเข้าของอาคาร

ระบบแกนการสัญจรภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาเปลือกภายในอาคาร

การพิจารณาส่วนที่เป็นพื้น ผัง เพดาน

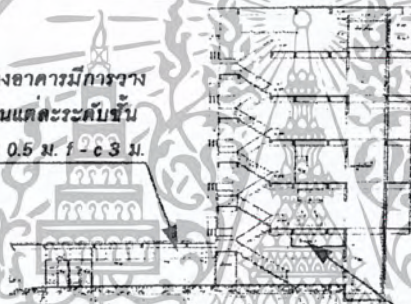
ระบบโครงสร้างของพื้นที่ทั้งหมดเป็นระบบพื้นโครงสร้างเหล็กเพนหล่อทับธรรมดา

ในส่วนของชั้นล่างได้แบ่งส่วนความสูงออกเป็น 2 ส่วน

1. ส่วนปีกที่ยื่นออกด้านข้างที่ไม่มีชั้นต่อเนื่องด้านบน มีความสูงจากพื้นถึงโถงลิฟต์ 3.5 ม.
2. ส่วนที่เป็นฐานของระดับชั้นบน มีความสูง f - f 4.5 ม.

ส่วนความสูงของตัวอาคารที่ซ้อนทับกัน ในชั้น 2 - 5 มีความสูงเท่ากันทุกชั้น 3.5 ม.

การวางงานระบบของอาคารมีการวางอยู่ในช่องฝ้าใต้พื้นในแต่ละระดับชั้น โดยมีความหนาตาม 0.5 ม. f - c 3 ม.

ซึ่งในส่วนของการระบบมีเพียงระบบไฟฟ้าที่วางซ่อนอยู่เท่านั้น

ระบบฝ้าเป็นระบบโครงเคร่าไม้ บัดด้วยกระเบื้องแผ่นเรียบ และเว้นร่องรอยซ่อนตามแนวโครงไม้

ผนังภายในส่วนมากเป็นผนังกึ่งอิฐฉาบปูน โดยมีการวางตำแหน่งผนังตามทิศทางการรองรับน้ำหนักของ gnd เสาและคาน

การเปิดช่องภายในอาคารเนื่องจากอาคารวางตามแนว E - W อาคารในส่วน N - S จึงเปิดช่องตลอดแนว

การใช้พื้นที่ภายในอาคาร

ชั้นที่ 1	ส่วนบริการผู้ป่วยนอก ห้องผู้อำนวยการ และส่วนบริการทั่วไป	พื้นที่รวม	808 ตร.ม.
ชั้นที่ 2	ส่วนโรงพยาบาลกลางวัน	พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 3	ส่วนสำนักงาน	พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 4	ส่วนบริการพัฒนาเด็กก่อนอนุบาล	พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 5	ส่วนบริการด้านการสอน ผูกอบรม และวิชาการศึกษา วิจัย	พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ชั้นที่ 6	ส่วนเก็บของ และงานซ่อมบำรุงของอาคาร	พื้นที่รวม	552 ตร.ม.
ฉะนั้นพื้นที่รวมทั้งหมดทุกชั้นของอาคารประมาณ			3,600 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AREA REQUIREMENT
AREA REQUIREMENT

FIFTH FLOOR PLAN

● TECHNICAL KNOWLEDGE

FORTH FLOOR PLAN

● NURSERY

THRD FLOOR PLAN

● OFFICE

SECOND FLOOR PLAN

● DAY CARE

● SLOW LEARNING CHILD

FIRST FLOOR PLAN

● O.R.D

● HALL

● BACK OF THE HOUSE

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT

MENTAL HEALTH

MINOP JPAROZHOYOKU

4 0 0 2 5 2 34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

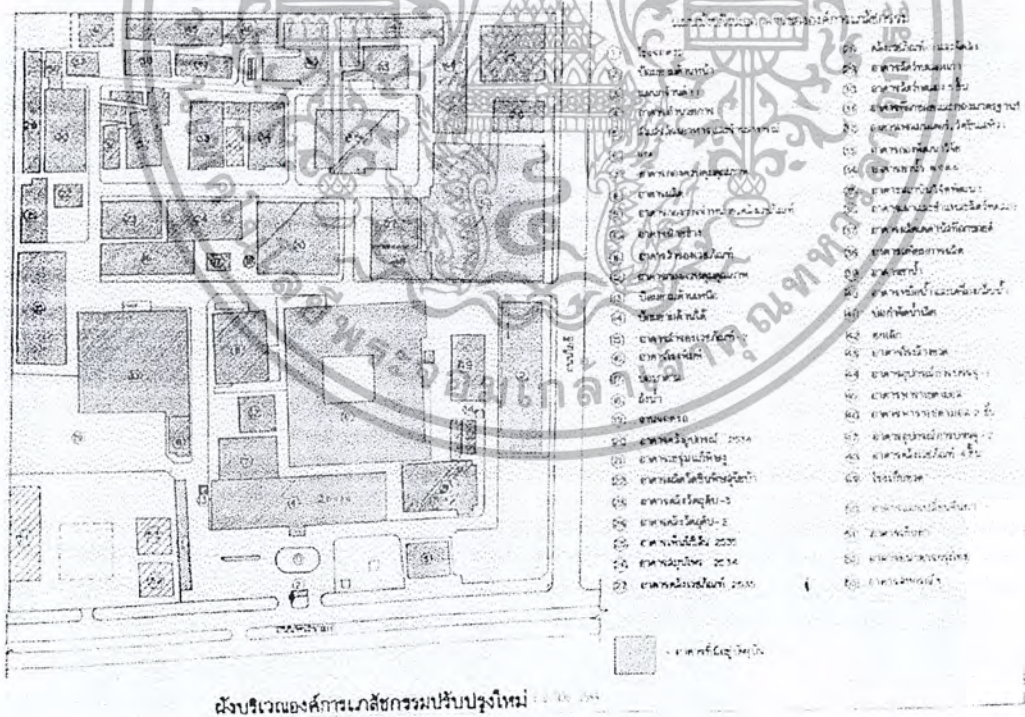
การศึกษาโครงการโดยรอบตัวที่ตั้ง

ความสัมพันธ์กับโครงการโดยรอบ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวโครงการกับพื้นที่ทำเลที่ตั้ง ก็อาจจัดได้ว่า พื้นที่ในย่านนี้ทั้งหมดจัดเป็น กลุ่มของอาคารทางค่านาธารณะสุข แต่แยกอาคารต่างๆ ออกตามประเภทประโยชน์ใช้สอยต่างๆ กัน โดยมีการต่อเนื่องในกรอบพื้นที่ดินในทำเลที่ตั้งเดียวกัน และตัวโครงการยังมีความสัมพันธ์กับโครงการโดยรอบโรงพยาบาลรามาริบัติ มีความสัมพันธ์กัน ในด้านการส่งต่อคนไข้ในการตรวจรักษาผู้ป่วยที่มีหลายๆ โรคพร้อมกัน ความสะดวกในการทำงานของแพทย์ที่ข้องเกี่ยวกับโครงการ ในย่านนี้และการร่วมใช้พื้นที่อาคารจอดรถ องค์การเภสัชกรรม มีความสัมพันธ์กัน ในด้านการจัดซื้อทางเวชภัณฑ์ การใช้พื้นที่จอดรถ โรงอาหาร

จากสภาพปัญหาของพื้นที่ภายในกรอบที่ดินที่จำกัด ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาพื้นที่จอดรถภายในศูนย์ไม่เพียงพอ และการขาดพื้นที่กิจกรรมภายนอกอาคาร รวมไปถึงการขาดทัศนียภาพที่ดีภายในตัวที่ตั้ง ทั้งๆ ที่ทัศนียภาพแวดล้อมมีผลต่อการรักษาทางจิตเวชเป็นอย่างมาก อีกทั้งโครงการปรับปรุงใหม่มีการเพิ่มส่วนบริการและประโยชน์ใช้สอยต่างๆ มากขึ้นกว่าเดิม

จึงขอเสนอแนะให้มีการขยายพื้นที่ของตัวที่ตั้งเดิม โดยพิจารณาจากพื้นที่ขององค์การเภสัชกรรมที่อยู่ข้างเคียง และที่สำคัญองค์การเภสัชกรรมก็เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเดิมของศูนย์อยู่แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาพบว่าองค์การเกษตรได้มีโครงการที่จะปรับปรุงผังบริเวณใหม่ที่อาจจะเป็นเหตุผลในการขยายพื้นที่ให้กับโครงการได้ ดังนี้

1. ได้มีการจัดสร้างอาคารสหกรณ์ขึ้น โดยจะย้ายจากอาคาร โรงอาหารที่เป็นที่ตั้งเดิม และจะให้มีการรื้อถอนอาคาร โรงอาหารทิ้ง แล้วทำการสร้างใหม่ เนื่องจากอาคารเดิมได้สร้างมากกว่า 35 ปีแล้ว และมีสภาพทรุดโทรมเป็นอย่างมาก โดยอาคารที่สร้างใหม่จะใช้เป็นโรงอาหารเพียงอย่างเดียว
2. ส่วนอาคารขยายปลีกค้าหน้าปัจจุบันได้ถูกย้ายบางส่วนเข้าไปในอาคารอำนวยการ

โครงการจึงขอเสนอแนะให้มีการขยายพื้นที่ของตัวที่ตั้งของศูนย์เดิม โดยให้มีการปรับเปลี่ยนผังบริเวณขององค์การเกษตรกรรม ดังนี้

1. ย้ายแนวแกนของเส้นทางสัญจรหลักภายในขององค์การฯ ให้ตัดผ่านอาคาร โรงอาหารเดิมและให้นำส่วน โรงอาหารเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของขอบข่าย โครงการ
2. ย้ายอาคารขยายปลีกให้ไปอยู่ติดกับทางเข้าด้านหน้าขององค์การฯ
3. ปรับปรุงพื้นที่สวนสาธารณะให้เป็นพื้นที่จอดรถสำหรับใช้ร่วมกันระหว่าง โครงการกับองค์การเกษตรกรรม
4. ขออนุญาตให้สามารถใช้งานเข้าตำหรับรถยนต์ร่วมกันกับองค์การฯ เนื่องจากปัจจุบันก็มีการขอใช้พื้นที่จอดรถภายในองค์การร่วมกันอยู่แล้ว
5. ขออนุญาตเปิดทางเข้าโครงการจากภายในขององค์การ เพื่อความสะดวกสำหรับผู้จอดรถภายในองค์การฯ และการใช้ส่วนใช้สอยต่างๆร่วมกัน

ซึ่งในการขยายพื้นที่ของ โครงการนี้ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมใหม่ให้กับโครงการ ดังนี้

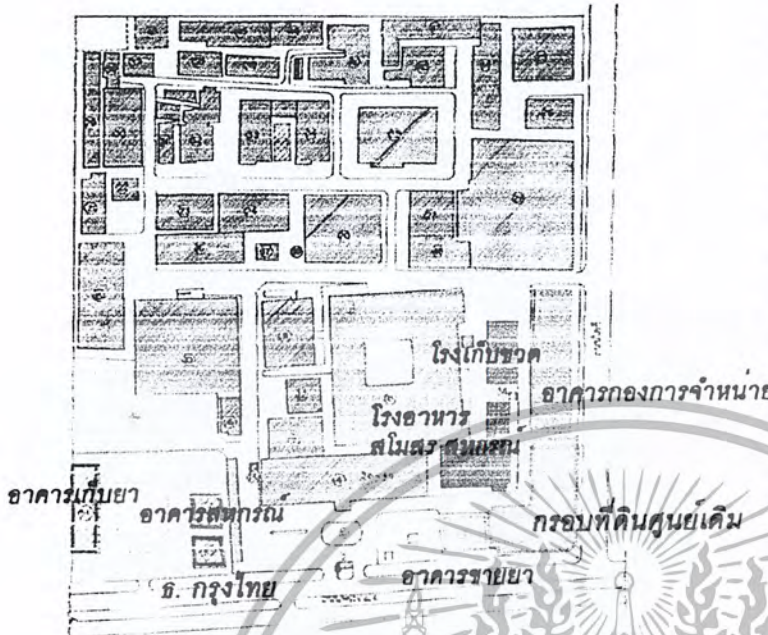
1. เป็นการสร้างมุมมองทัศนียภาพที่ดีให้กับสถาบันมากขึ้น
2. สามารถเปิดมุมมองกับตัวโครงการ ได้มากขึ้นกว่าเดิมในด้านทิศเหนือ
3. สามารถสร้างพื้นที่ส่วนบริการที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ และแก้ปัญหาของการขาดพื้นที่กิจกรรมของส่วนบริการเดิมได้
4. แก้ปัญหาทางด้านที่จอดรถที่ไม่เพียงพอของศูนย์เดิม
5. แก้ปัญหาทางด้านแกนทางสัญจรภายในขององค์การฯ ให้สะดวกมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SITE ANALYSIS

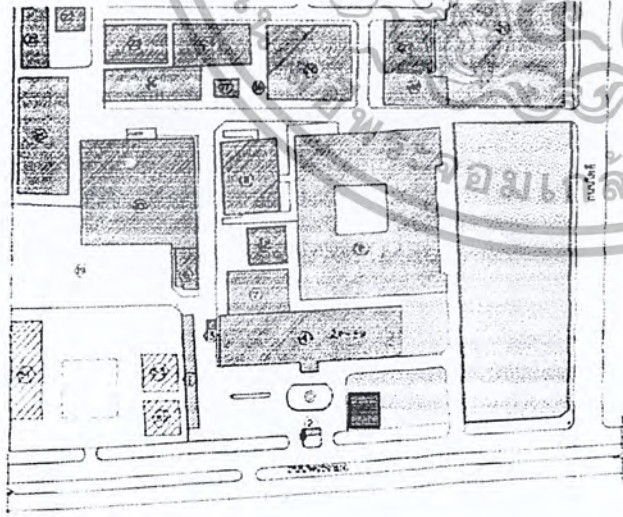
แผนผังบริเวณอาคารขององค์การเภสัชกรรม

1) โรงงัดยา	23) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
2) โรงงานสกัดยาสูบ	24) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
3) อาคารสกัดยาสูบ	25) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
4) อาคารสกัดยาสูบ	26) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
5) โรงงานสกัดยาสูบ	27) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
6) โรงงานสกัดยาสูบ	28) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
7) โรงงานสกัดยาสูบ	29) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
8) โรงงานสกัดยาสูบ	30) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
9) โรงงานสกัดยาสูบ	31) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
10) โรงงานสกัดยาสูบ	32) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
11) โรงงานสกัดยาสูบ	33) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
12) โรงงานสกัดยาสูบ	34) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
13) โรงงานสกัดยาสูบ	35) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
14) โรงงานสกัดยาสูบ	36) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
15) โรงงานสกัดยาสูบ	37) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
16) โรงงานสกัดยาสูบ	38) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
17) โรงงานสกัดยาสูบ	39) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
18) โรงงานสกัดยาสูบ	40) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
19) โรงงานสกัดยาสูบ	41) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
20) โรงงานสกัดยาสูบ	42) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
21) โรงงานสกัดยาสูบ	43) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
22) โรงงานสกัดยาสูบ	44) อาคารผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

โครงการปรับปรุงผังบริเวณองค์การเภสัชกรรม

- อาคารที่องค์การมีแผนปรับเปลี่ยนพื้นที่ๆ โครงการไว้รองรับอาคารที่ย้ายมา
- อาคารที่จะย้าย
- โรงอาหารจัดเป็นส่วนหนึ่งของชมรมชายโครงการพื้นที่ตัวที่ตั้งเดิมของศูนย์

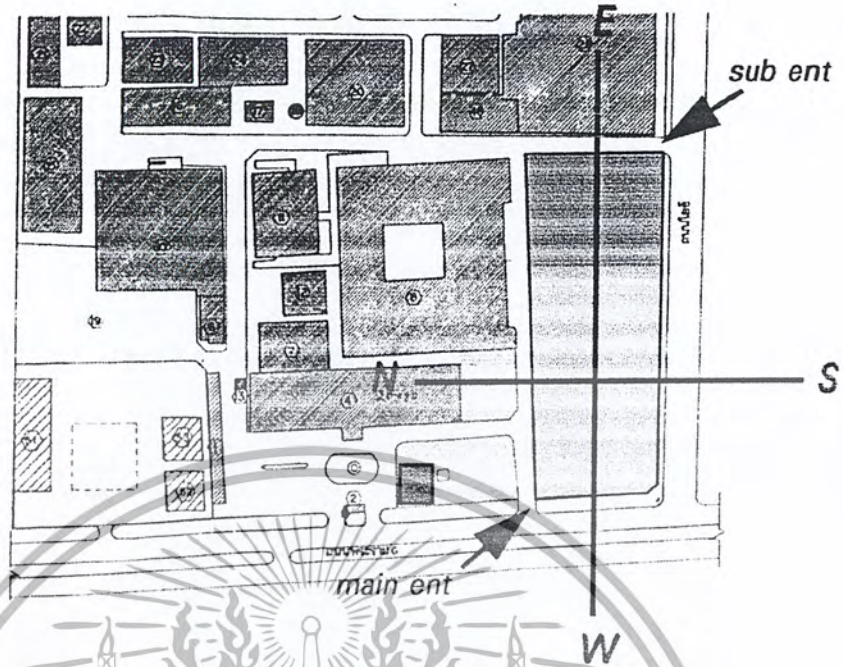

การขยายพื้นที่ของตัวที่ตั้งใหม่นี้เป็นการศึกษาเพิ่มเติมจากส่วนที่องค์การได้มีโครงการที่จะเปลี่ยนแปลง

- การขยายพื้นที่ของตัวที่ตั้งใหม่พื้นที่ๆ จะปรับเป็นพื้นที่ว่างสำหรับจอดรถ
- พื้นที่ๆ จะใช้เป็นสวนสาธารณะร่วมกัน
- พื้นที่อาคารขยายยาปลีขององค์การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัด Zoning จากผลการวิเคราะห์สถานที่ตั้งอาคาร

จากการวิเคราะห์จากเงื่อนไขต่างๆ จึงสามารถสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงขอบเขตที่ดินของโครงการจะส่งผลกระทบต่อโครงการในด้านต่างๆ ดังนี้

ขอบเขต : N = อาคารผลิตยา พท. จอดรถ S = ถ. โยธี
E = ถ. ภายในทางเข้าจาก ถ. โยธี W = ถ. พระราม 6

Accessibility : โครงการที่ขยายพท. ใหม่จะมีการตัดถนนทางเข้าทางรถยนต์จากถ. พระราม 6 ด้วย เป็นการสร้างถนนการสัญจรใหม่ให้รองรับตัวโครงการ และแก้ปัญหาการสัญจรภายในตัวองค์การฯ

Orientation : แสงแดด = จากสภาพของตัวที่ตั้งที่เพิ่มขึ้นกว่าเดิม ส่งผลต่อตัวที่ตั้งต่างไปจากเดิมเพราะไม่มีอาคารบังแดดในทิศ W โครงการจึงเสนอแนะให้จัดทำเป็นพท. สวนสาธารณะสร้างความร่มรื่นให้กับโครงการ
ลม = ทิศทางของลม ทำให้ทิศทางลมไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

Environment : สภาพของตัวที่ตั้งใหม่นี้ ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในรอบที่ดินต่างไปจากเดิม ไปในทิศทางที่ดีขึ้นในด้านมุมมองสภาพแวดล้อม แต่ในด้านสภาพปัญหามลพิษทางเสียงและอากาศในถ. พระราม 6 ยังคงเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการวางผังอาคารใหม่

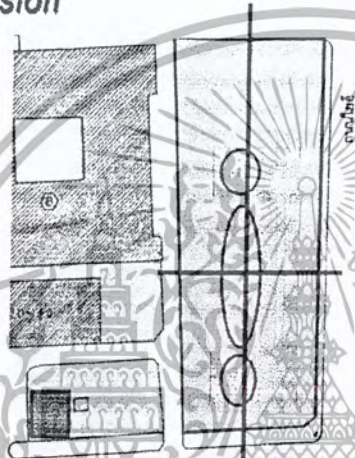
เนื่องจากโครงการนี้ได้เสนอแนะให้มีการต่อเติม และปรับเปลี่ยน ลักษณะของตัวอาคารเดิม และจัดสร้างอาคารใหม่ ด้วยเหตุผลที่ว่าต้องการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของอาคารเดิม และเพิ่มเติมพท. สำหรับในการรองรับส่วนใช้สอยใหม่ของโครงการ โดยมีแนวทางการวางผังอาคารใหม่ ดังนี้

จากเดิมที่ตัวอาคาร ประกอบด้วย รูปแบบ 2 ส่วน คือ รูปแบบตัว L ในส่วนฐานในชั้นล่าง และรูปแบบตัว I ในชั้นที่ 2 - 5 จึงได้นำส่วนอาคารใน 2 ส่วนนี้เป็นรูปแบบในการขยายตัวอาคาร

จาก Area Requirement ที่ต้องการพท. ส่วนสนามเด็กเล่น และส่วนที่ไว้สำหรับการทำกิจกรรม ร่วมกันในรูปแบบต่างๆ และส่วนพท. ของเด็กในที่ใช้ประกอบกิจกรรมระหว่างเรียน ซึ่งเป็นพท. กิจกรรม แบบ semi out-door ส่วนพท. in-door ในส่วนพท. ประโยชน์ใช้สอยที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งพท. ในส่วนของ โรงอาหารที่ต้องต่อเนื่องกับองค์การฯ โดยมีการเพิ่มพท. จากเดิม ดังนี้

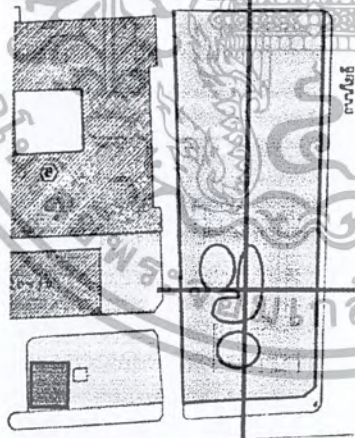
Making Decision

type A

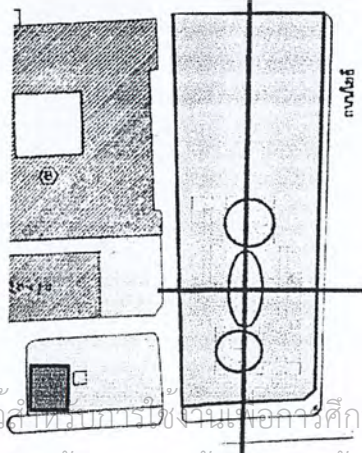
type A : คอริดลันที่เกิดขึ้นไม่ต่อเนื่องกัน และพท. ภายในอาคารยาวต่อกัน และแคบซึ่งไม่สอดคล้องกับห้อง กิจกรรมที่เกิดขึ้น

type B

type B : คอริดลันเกิดยาวต่อเนื่องกัน พท. อาคารเป็นรูปตัว L ทำให้ อาคารในด้านทิศ E ขวางทิศ ทางของลม และได้รับผลกระทบ จากทิศทางของแดดในทิศ W

type C

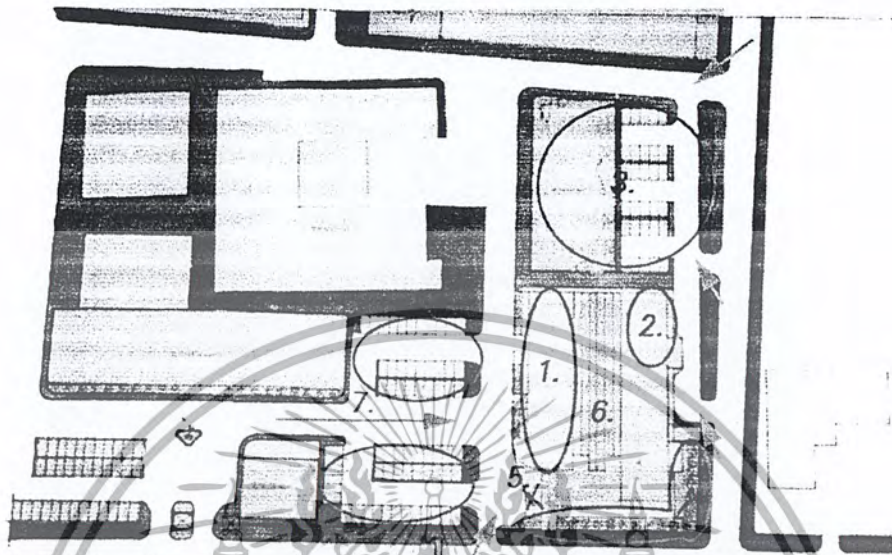
type C : คอริดลันเกิดความต่อเนื่องกัน ทั้ง 3 คอริด อาคารถูกวางในแนว E - W ตามหลักภูมิศาสตร์ของไทย สอดคล้องกับทิศทางแดดและกระแสลม

เพราะฉะนั้น จึงตัดสินใจเลือก type C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

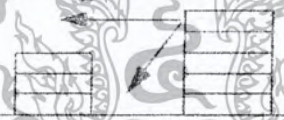
การพิจารณารายละเอียดองค์ประกอบภายในอาคารใหม่

จากการสรุปพื้นที่ใช้สอยจาก Area Requirement และลักษณะพื้นที่ในแต่ละส่วนแล้ว ส่งผลต่อการต่อเติมพื้นที่ภายในอาคารใหม่ ดังนี้

ทางเข้าโครงการ

1. การวางตัวอาคารใหม่มีความสัมพันธ์กับตัวอาคารเดิม ทั้งในทิศทางของตัวอาคาร และความสัมพันธ์กันในด้านของความต่อเนื่องของพื้นที่และทิศทางของ Circulation โดยที่ตัวอาคารใหม่ที่ทำการต่อเติมและสร้างขึ้นจากเดิมจะมีความสูงเท่ากับอาคาร 3 ชั้นในส่วน Tower โดยในส่วนฐานจะมีเพียงส่วนชั้นล่างเหมือนเดิม โดยที่ในส่วนชั้น 2 ของฐานจะเทพื้นเป็น Flat Slab เพื่อใช้พื้นที่ในส่วนกิจกรรม

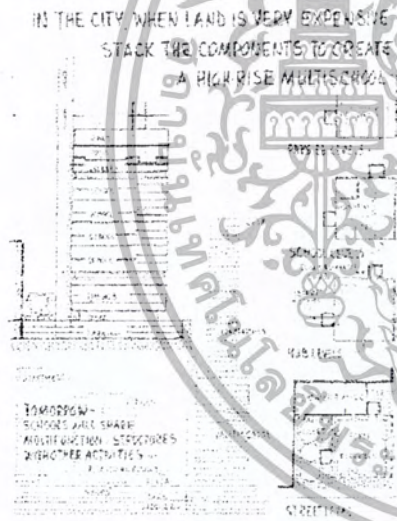
2. ส่วนอาคารที่ต่อเติมที่ติดกับตัวอาคารเดิมก็มีความสูงเพียง 3 ชั้นแล้วเทพื้นด้านบน สร้างสภาพแวดล้อมเป็นลานคาเฟ่ให้กับส่วนชั้น 4-5 ในตัวอาคารเดิม
3. จากลักษณะของที่ดินที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า การวางอาคารดังนี้จะเหลือพื้นที่ด้านหลัง เพื่อไว้สำหรับการขยายตัวโครงการในอนาคต และในขณะนี้นี้ก็จะสามารถใช้เป็นพื้นที่ส่วนสาธารณะและลานจอดรถของโครงการ
4. แก้ปัญหาสภาพแวดล้อมบนถนนพระราม 6 โดยการสร้างพื้นที่สีเขียว เป็นแนว Buffer ให้ตัวอาคาร
5. ผลกระทบระตัวอาคารใหม่ให้ลึกห่างจากถนนโดยเชื่อมกับตัวอาคารเดิม เพื่อไม่เป็นการบดบังตัวอาคารเดิมจนเกินไป และสร้างเป็น Approach ให้กับตัวกลุ่มอาคาร และเนื่องจากตัวอาคารมีความติดกับถนนมาก จึงสามารถสร้างความโดดเด่นที่ตัวอาคาร โดยใช้ Environmental Graphic ประกอบเพื่อดึงดูดสายตา
6. Court ทั้ง 3 ที่เกิดขึ้นเปรียบเสมือนลานกิจกรรมของโครงการที่ต่อเนื่องกับส่วนบริการภายในโครงการ
7. สภาพแวดล้อมทางด้านทิศเหนือ สร้างเป็นลานจอดรถสำหรับใช้ร่วมกับองค์การเภสัชกรรม และเชื่อมต่อกับถนนจากองค์การเข้าสู่โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการแก้ปัญหาอาคาร

ตัวอย่างการแก้ปัญหาอาคาร โดยการปรับพื้นที่จากถนน Corridor สร้างเป็นพื้นที่โล่งเพื่อเปิด Space ต่อกิจกรรมต่างๆ ลดความเป็นถนนทางเดิน และความเป็นทางการ

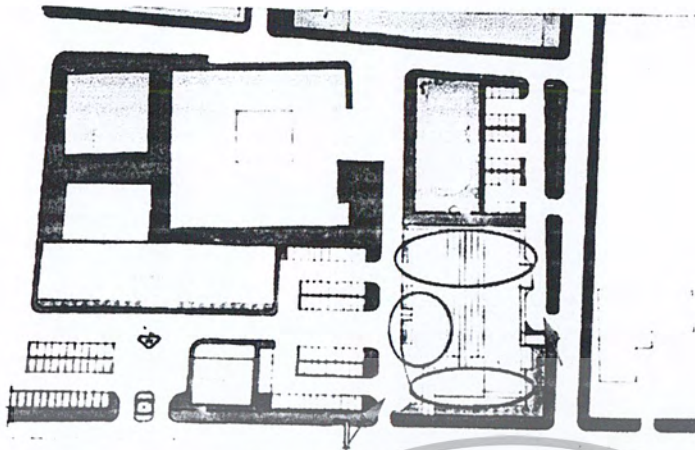
การวาง core ศูนย์ให้ยื่นออกมาจากตัวอาคาร จะทำให้จรรยาเขตพื้นที่ของตัวอาคารได้เพิ่มขึ้น และจัดพื้นที่ว่างภายในสร้างสวนหย่อมต่างๆ

การจัด zoning ของพื้นที่โรงเรียนในส่วนของอาคารสูง โดยการจัดแบ่งพื้นที่ในลักษณะตามแนวความสูงของอาคารจะช่วยให้ว่าง space ในการเว้นหย่อมแบบ โดยไม่จำเป็นต้องลงถึงพื้นที่ของที่ดินมาจัดไว้

Reference : Stanton Leggett . Planning Flexible Learning Places , McGraw - Hill Book Company

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัด Zoning จากการวิเคราะห์สภาพอาคาร

zoning ในส่วนชั้น 1 - 3 เหมาะสมในการที่จะเปิดเป็นพื้นที่
ในส่วนบริการต่างๆ และส่วนในชั้น 4 - 5 เหมาะสมในการ
จัดเป็นส่วนสำนักงานของโครงการ ซึ่งเป็นการแยกส่วน
จากชั้น 1 - 3

พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร

อาคารใหม่ที่สร้างขึ้นทำให้พื้นที่อาคารมากขึ้น
ทำให้สามารถวางส่วนบริการต่างๆ ได้ค่อนเนื่องมากขึ้น
เนื่องจากมีพื้นที่โครงการมากขึ้นในแต่ละชั้นดังนี้

ชั้น 5 มีพื้นที่ 552 ตร.ม.

ชั้น 4 มีพื้นที่ 552 ตร.ม.

ชั้น 3 มีพื้นที่ 1344 ตร.ม.

ชั้น 2 มีพื้นที่ 1920 ตร.ม.

ชั้น 1 มีพื้นที่ 2160 ตร.ม.

รวมพื้นที่ภายในอาคารทั้งหมด 6528 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์การจัด Zoning ของโครงการ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนต่างๆ ของโครงการ ทำให้สามารถจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ที่เกิดความต่อเนื่องและสัมพันธ์กับกิจกรรมของโครงการ ได้ดังนี้

- ชั้นที่ 1 ประกอบด้วย ส่วนประกอบที่สำคัญที่จะต้องเชื่อมต่อกับองค์ประกอบอื่นๆ ภายในโครงการเป็นส่วนแรกที่เชื่อมต่อกับทางเข้าโครงการ คือส่วนโถงหลัก ถัดมาคือส่วนบริการผู้ป่วยนอกที่เป็นส่วนที่จะต้องเข้าถึงได้ง่ายจากทางเข้า และต่อเนื่องกับส่วน drop off เพื่อความสะดวกของผู้ป่วย ส่วนโรงอาหารที่ต้องเชื่อมต่อกับส่วนองค์การเภสัชฯ และส่วนต่างๆ ของโครงการ โดยจะต่อเนื่องกับส่วน Access ด้านหลังและ Back Of The House ของโครงการ
- ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย ส่วนบริการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อันเด็ก ซึ่งจะแบ่งออกเป็นห้องกิจกรรมของเด็กประเภทต่างๆ และส่วนบริการส่วนกลางและส่วนเจ้าหน้าที่ดูแล โดยที่ภายในชั้นนี้จะแบ่งเป็นเรื่องราวของเด็กเพียงอย่างเดียว เป็นการจำกัดพื้นที่ไม่ให้เด็กได้เข้าไปรบกวนกับส่วนอื่นๆ
- ชั้นที่ 3 ประกอบด้วย ส่วนบริการทางวิชาการ คือส่วนบริการห้องสมุด ส่วนห้องประชุม สัมมนา ซึ่งเรื่องราวต่างๆ ภายในชั้นนี้จะเป็นส่วนของผู้ที่เข้ามาอบรมและมาขอข้อมูล และใช้ห้องสมุด และต่อเนื่องกับส่วนสำนักงานเพื่อการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ได้สะดวก ตัดขาดจากส่วนเด็ก
- ชั้นที่ 4 ประกอบด้วย ส่วนสำนักงานของกลุ่มงานบริการต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนที่ต้องดูแลกิจกรรมในส่วนบริการต่างๆ ของสถาบันฯ จะต้องเชื่อมต่อกับส่วนบริการต่างๆ ได้สะดวก พร้อมทั้งต้องต่อเนื่องกับส่วนสำนักงานในส่วนบริหารงานด้วย
- ชั้นที่ 5 ประกอบด้วย ส่วนสำนักงานของส่วนงานบริหารงาน ห้องผู้อำนวยการ ซึ่งจัดให้อยู่แยกจากส่วนบริการต่างๆ แต่ต่อเนื่องกับส่วนสำนักงานในส่วนบริการในการที่จะประสานงาน และสัมพันธ์กับผู้อำนวยความสะดวก

จะเห็นได้ว่าการจัดส่วนบริการต่างๆ นี้มีการต่อเนื่องกันของพื้นที่ต่างๆ เป็นขั้นตอนโดยเริ่มจากส่วนบริการที่ต้องต่อเนื่องพื้นที่จากภายนอกมากที่สุด ก็จะจัดอยู่ภายในชั้น 1 และส่วนถัดมาก็เป็นส่วนของเด็กในการทำกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งเป็นพื้นที่ๆ ต้องใช้พื้นที่ของลานมากที่สุด ซึ่งอยู่ในชั้น 2 ถัดมาก็คือส่วนบริการทางวิชาการที่ติดต่อกับผู้เข้ามาขอข้อมูล มีความเป็น private มากขึ้น และเชื่อมต่อกับส่วนที่เป็น private มากที่สุดคือ ส่วนสำนักงานในชั้นที่ 4 - 5 ที่ต้องควบคุมดูแลในส่วนบริการทั้งหมด ทั้งนี้การจัด zone ต่างๆ ยังต้องแยกส่วนระหว่างผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการด้วยโดยแยกจากโถงลิฟท์ และเส้นทาง circulation ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AREA REQUIREMENT
AREA REQUIREMENT

FIFTH FLOOR PLAN

● OFFICE

FORTH FLOOR PLAN

● OFFICE

THRD FLOOR PLAN

● NURSEY

● DAYCARE

● LIBRALY

● CONFERENCE

SECOND FLOOR PLAN

● DAYCARE SMALL

● HALL

● DAYCARE BIG

● STAFF

● PLAY PARK

● NURSERY

● SHARE PLAY

FIRST FLOOR PLAN

● OP.D

● HALL

● EQ

● COURTYARD

● CANTEEN

● BACK OF THE HOUSE

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT

MENTA HEALTH

MANOP JIRABOYORNKUL

400252 34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การออกแบบ

5.1 ขั้นตอนการพัฒนาแบบเบื้องต้น (Preliminary Design)

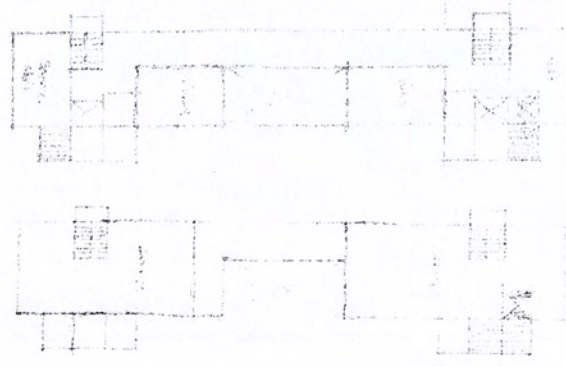
5.2 ผลงานการออกแบบ (Final Presentation)

แนวความคิดในการออกแบบ (Concept Design)

- การจัดผังบริเวณที่ตั้ง (Lay-out of Project)
- การจัดผังบริเวณภายในอาคาร (Lay-out furniture of Project)
- รายละเอียดการออกแบบขององค์ประกอบภายในโครงการ

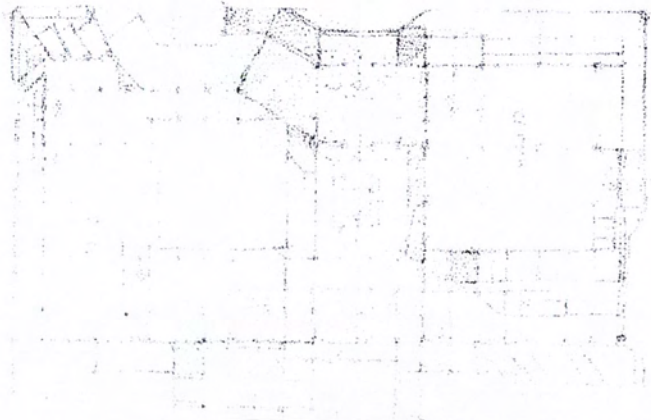
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PRELIMINARY ZONING

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

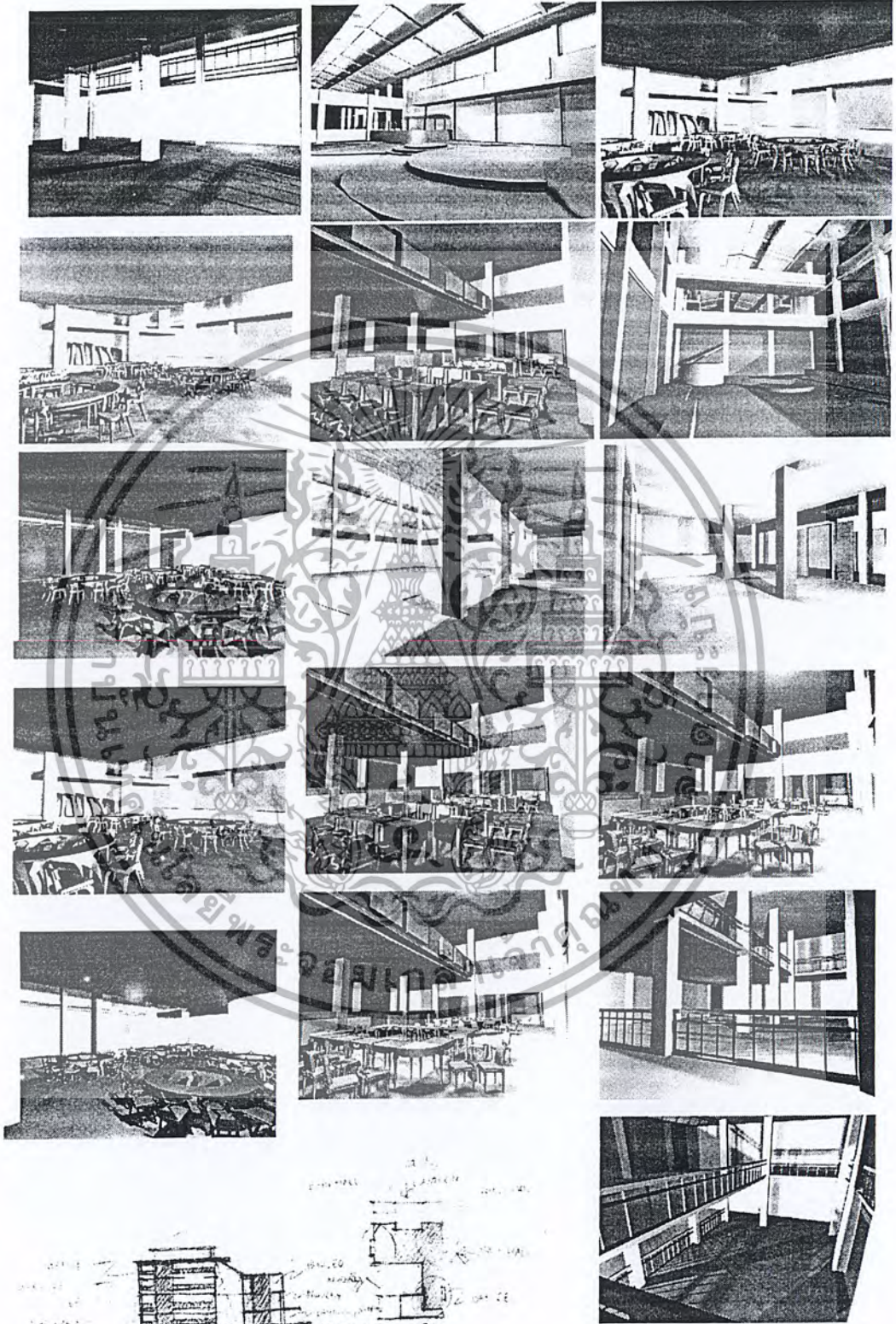
PRELIMINARY ZONING

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PRELIMINARY DESIGN

(Preliminary Design)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Logo สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ตามแนวความคิดของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

RENOVATION CONCEPT

from cause of renovation

changing image

New Name

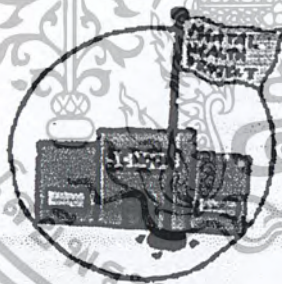
Child
mental health center

Institute of child
& adolescent mental health

Healing Place

modern
international

Learning Place

Lively Learning

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT

MENTAL HEALTH

400252 34

MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EQ CONCEPT

EMOTION QUOTIENT

เชาว์อารมณ์

E MOTION
root from movement

em - in
internal motion
การเคลื่อนไหวจากภายใน

familiar living

ในครอบครัว

SENSUAL HOME

fantasy

4 - 11 y

dramatic

เป็นการค้นหาความเป็นตัวเอง

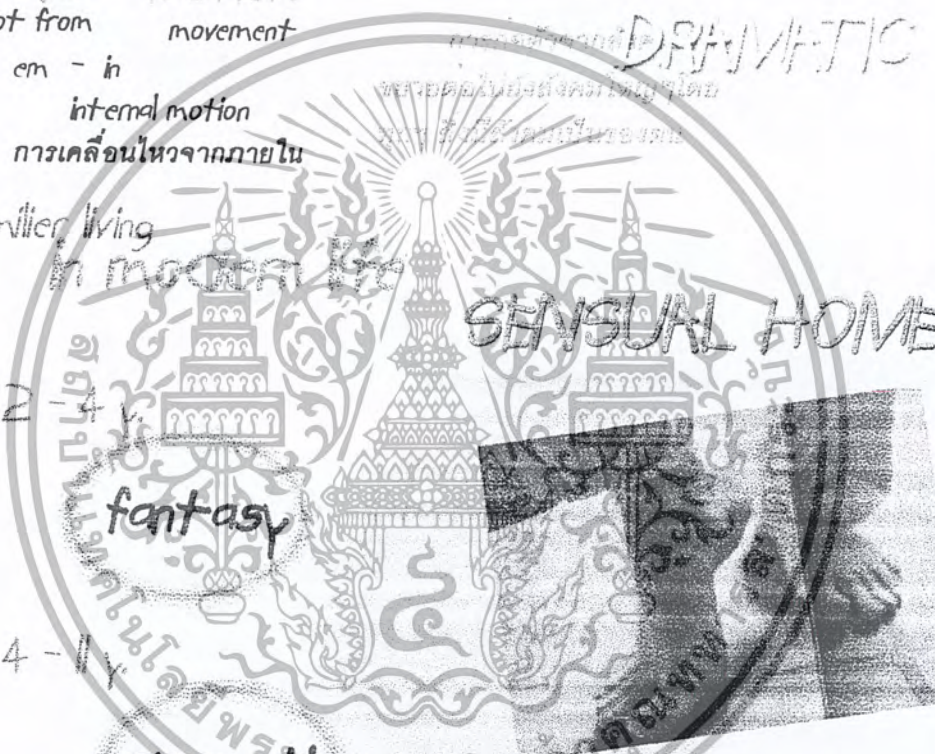
และค้นหาตัวเองในสิ่งที่
ตัวเองอยากจะทำ

FANTASY

การที่เรารู้สึกว่า

ทำอะไรบางอย่างที่เราอยากจะทำ
แล้วรู้สึกว่ามันเป็นของเรา

DRAMATIC

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT

MENTAL HEALTH

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THEME

Familier Living &
สุขภาพจิตที่ดีเริ่มต้นที่ บ้าน

DAYCARE CHILD HOME
NURSERY CHILD HOME
EG CHILD HOME
ออบอุ้ม
ออบอุ้ม
ออบอุ้ม

การให้ความรัก และความอบอุ่น
เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสุขภาพจิตที่ดีของเด็ก

EG VILLAGE
love in modern life

pastel color

Form of Life

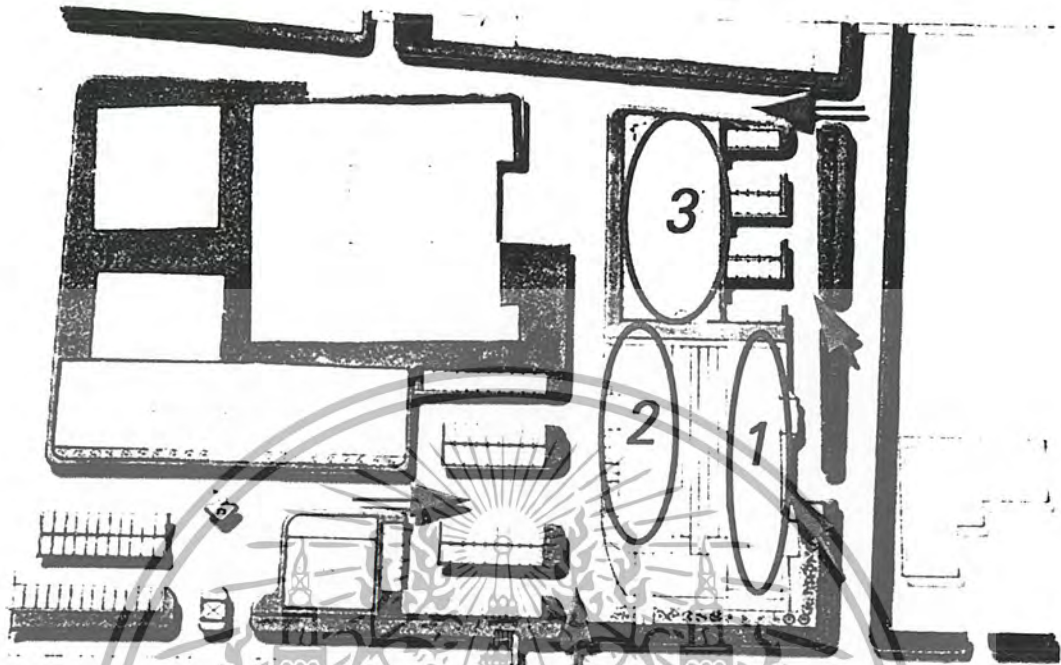
Colour of Love

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT

MENTA HEALTH

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LAY OUT PLAN

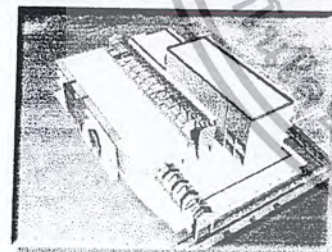
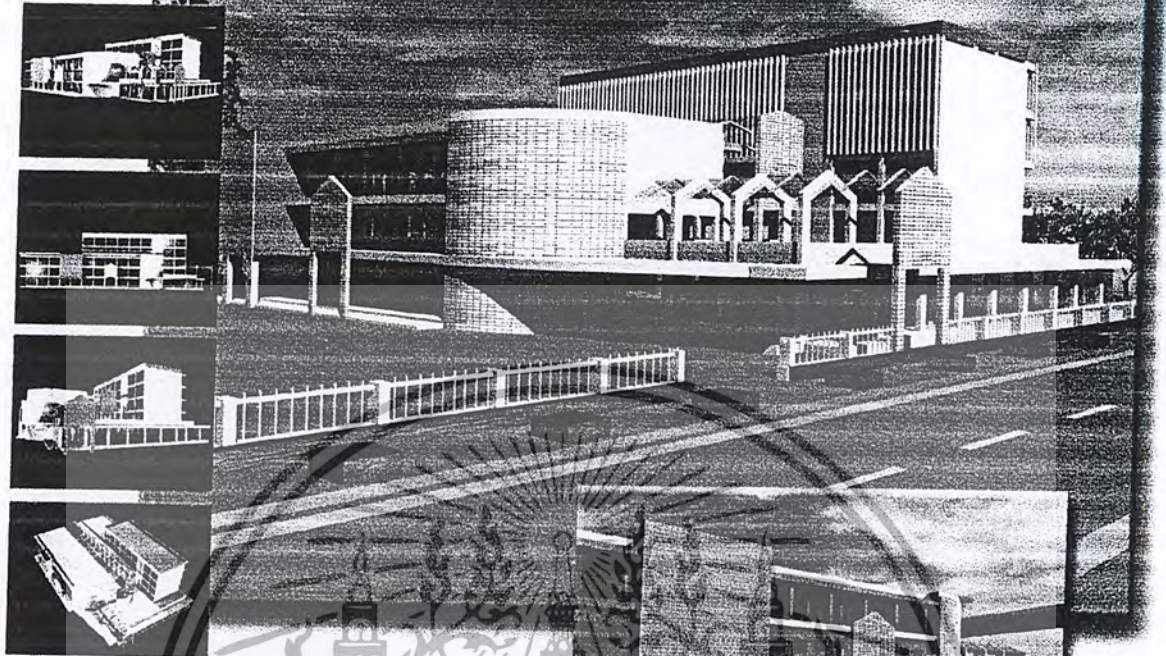

ทางเข้าโครงการทางด้านต่างๆ

- 1 อาคารเก่า 5 ชั้น
- 2 อาคารใหม่ 3 ชั้น
- 3 สวนสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Building

อาคารสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น

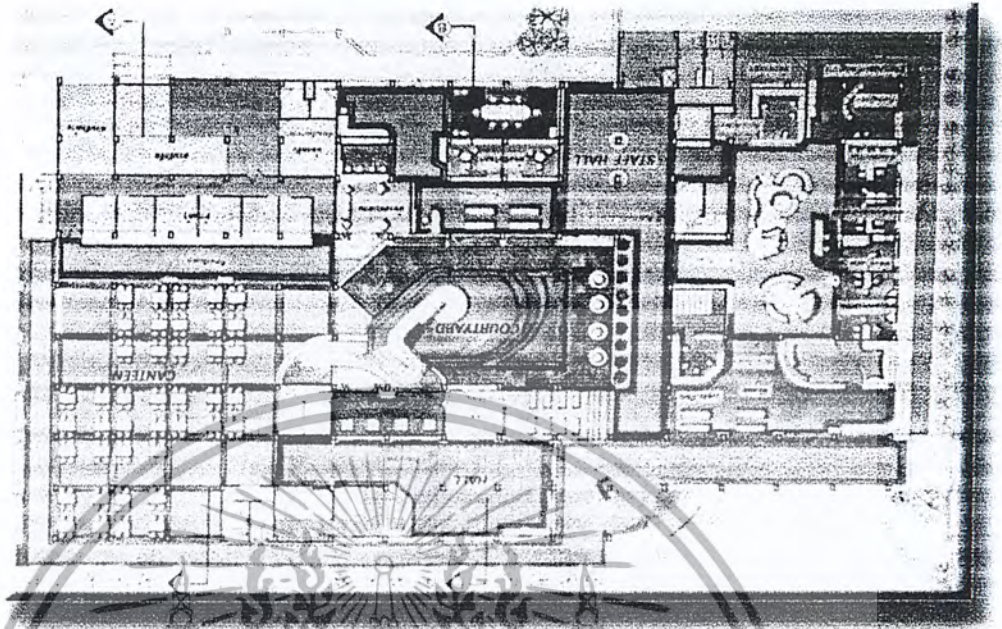
แนวความคิดในการออกแบบอาคาร เกิดจากการนำเอาแนวความคิดภาพรวมของโครงการ ผสมกับสัญลักษณ์การออกแบบอาคารเดิมให้เกิดการต่อเนื่องกัน และสามารถสะท้อนถึงภาพลักษณ์ใหม่ของโครงการ โดยให้สามารถปรับตรงกับโครงสร้างอาคารเดิมได้

ภาพลักษณ์ใหม่ก็คือ ลักษณะของความเป็น Learning Place มากกว่าการเป็น Healing Place เหมือนในอดีตที่ไม่สามารถจูงใจในการเรียนการสอนให้กับเด็กได้

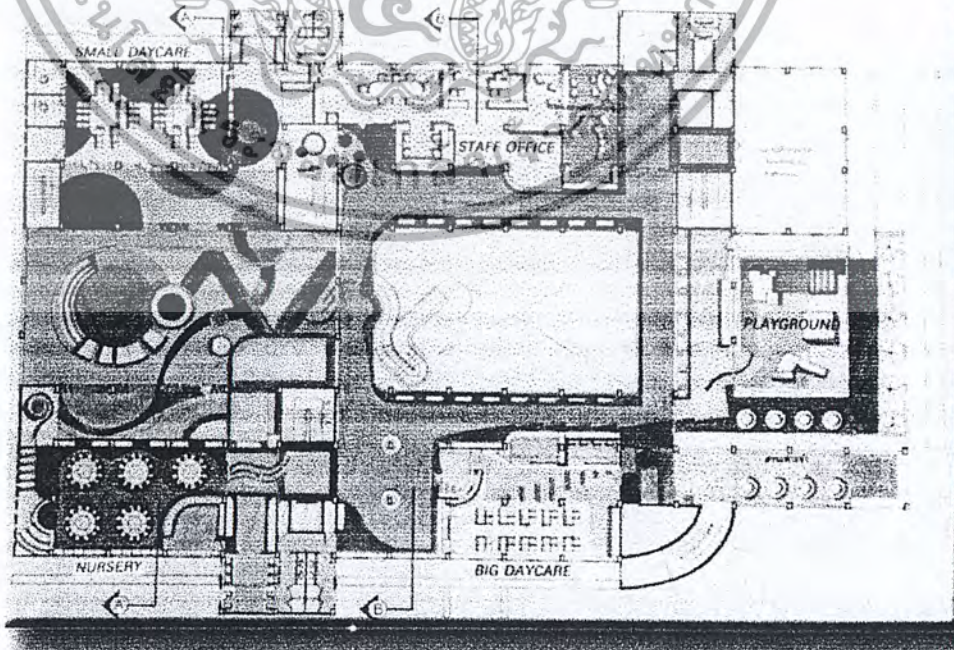
จากลักษณะแนวความคิดภาพรวมของโครงการที่สะท้อนถึงความเป็นบ้านในลักษณะ sensual home ที่โครงการได้หยิบมาพัฒนาเป็น logo และ environmental graphic ขนาดใหญ่ประกอบอาคารให้สะท้อนต่อเนื่องเป็นเรื่องราวเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1st Floor Plan

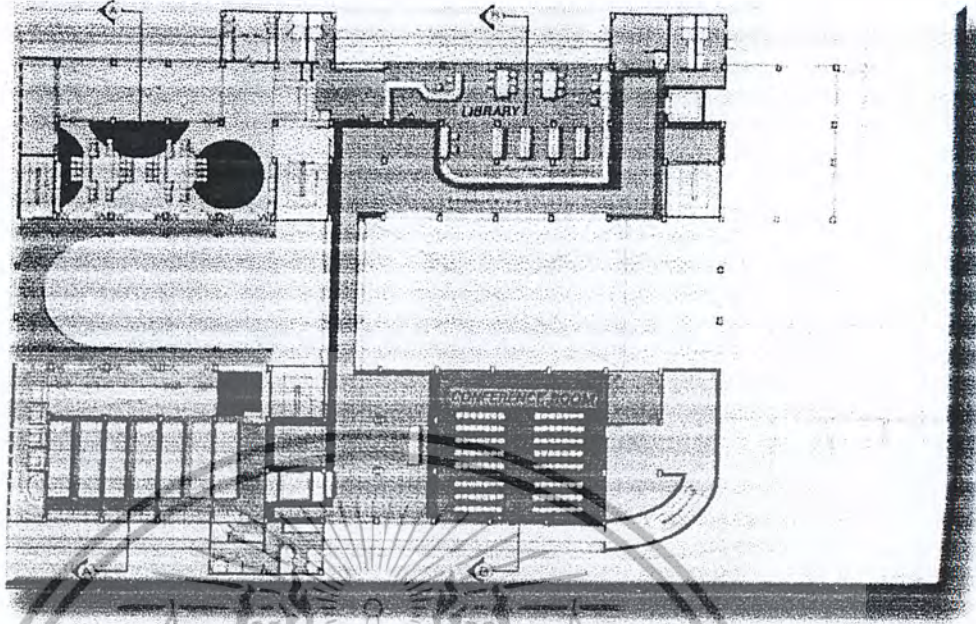

2nd Floor Plan

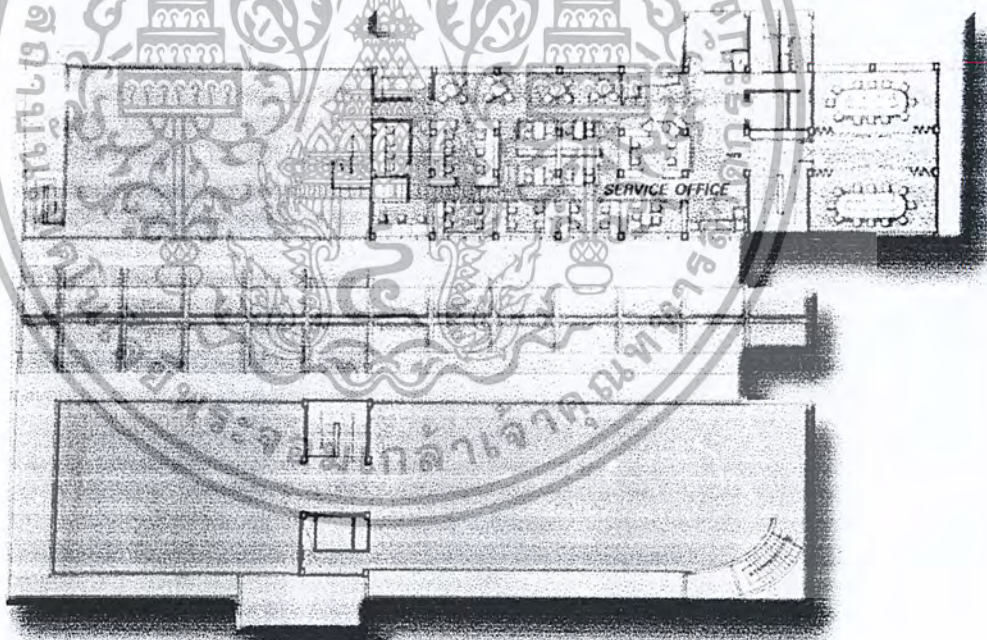

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

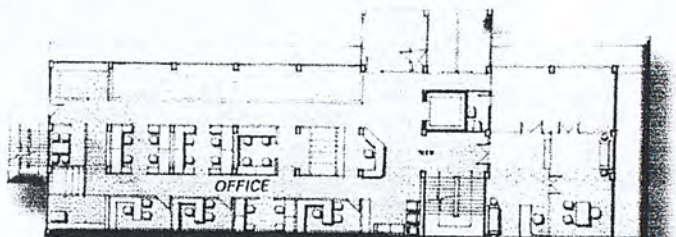
3rd Floor Plan FLOOR PLAN

4th Floor Plan FLOOR PLAN

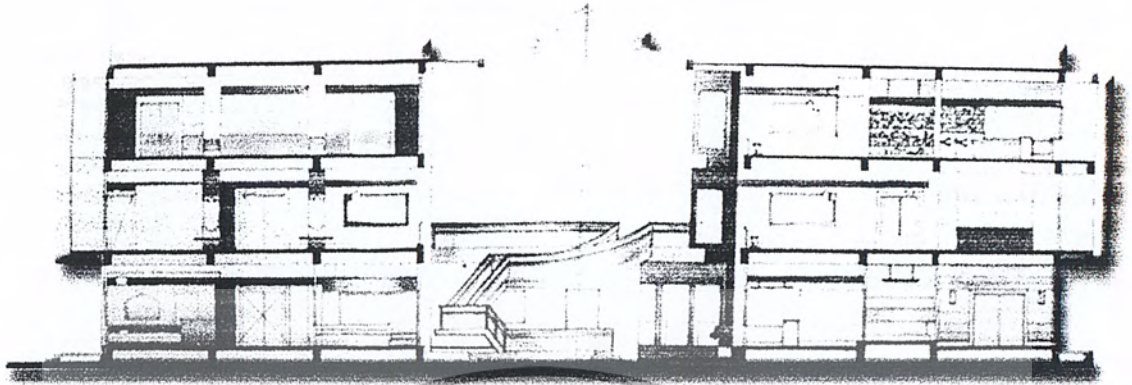

4th Floor Plan FLOOR PLAN

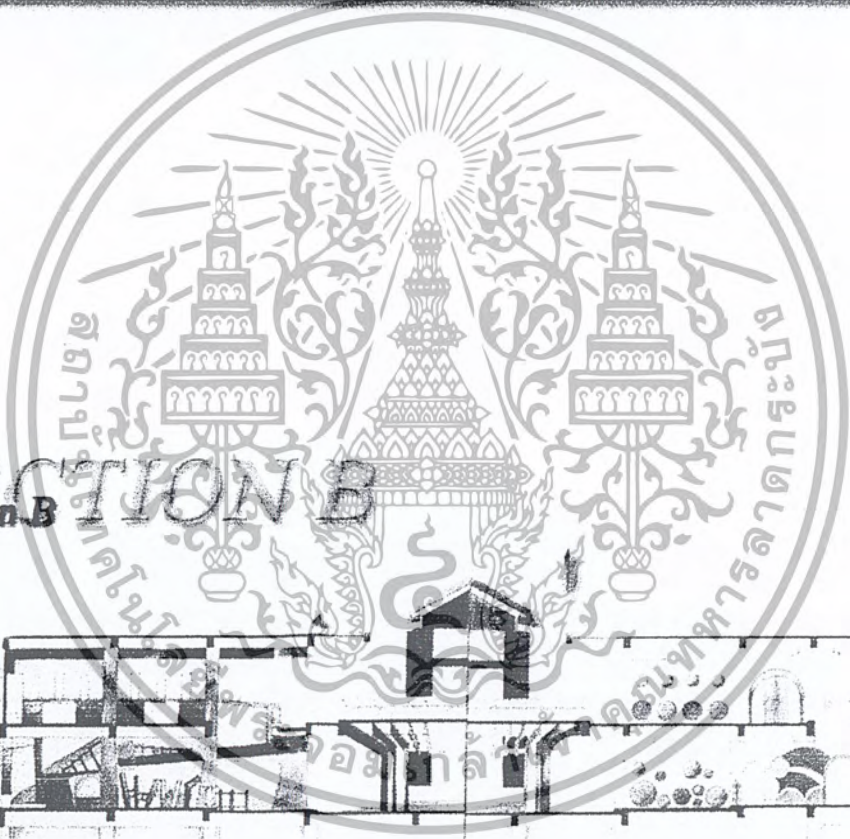
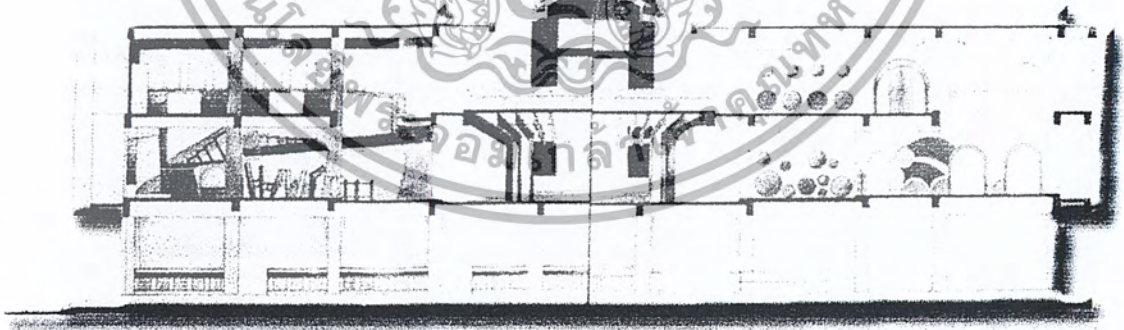

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น การนำเอกสารนี้ไปใช้ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SECTION A

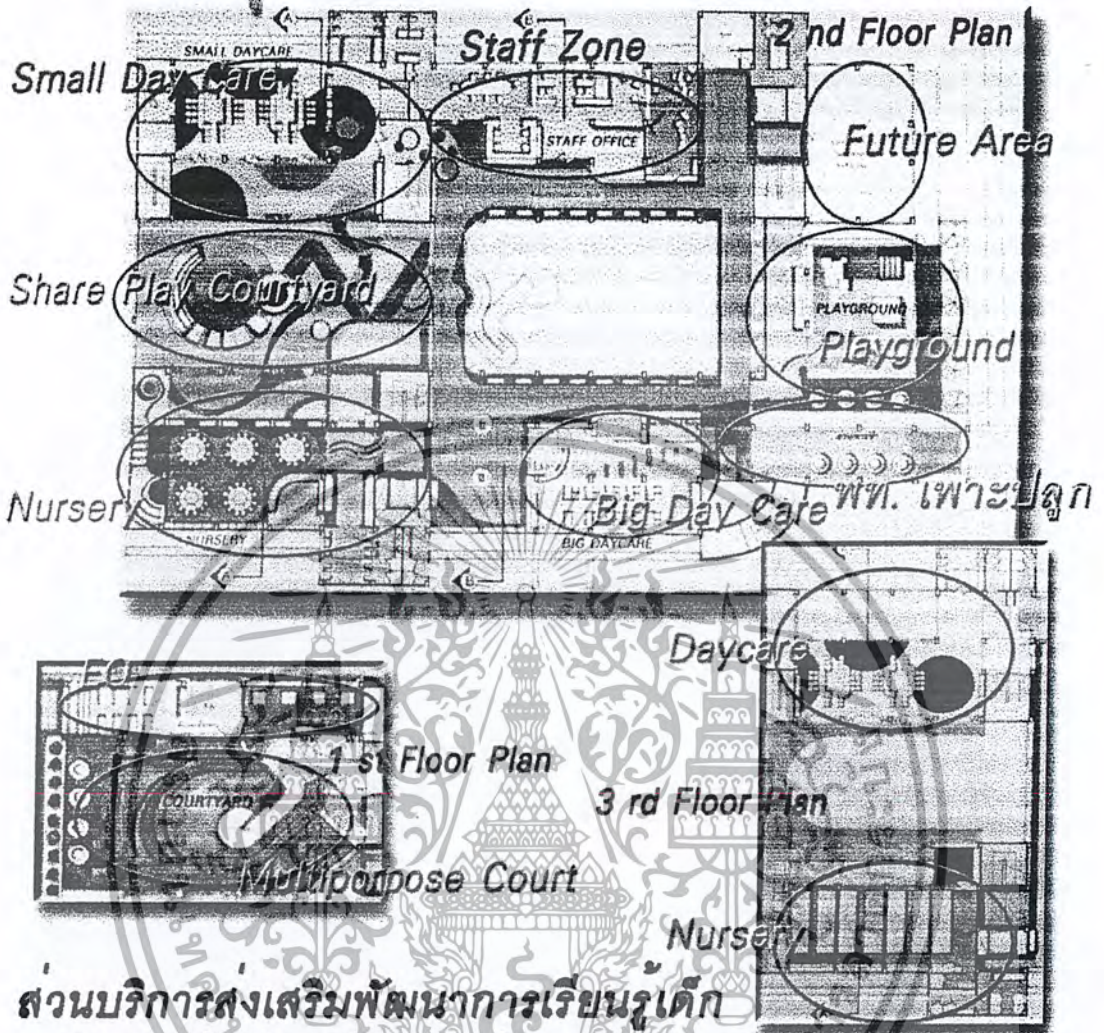

SECTION B

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Study Zone

ส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้เด็ก

ส่วนบริการนี้ประกอบไปด้วยการเรียนรู้ทางพัฒนาการของเด็กแต่ละประเภทที่แตกต่างกัน โดยใช้การจัดประเภทความสัมพันธ์ในการต่อเนื่องกิจกรรมเป็นตัวจัด Zoning ของห้องกิจกรรมต่างๆ

Zoning แบ่งกลุ่ม zone หลักๆ ตามวัยของเด็กในแต่ละประเภท โดยใช้แนวความคิดในการพัฒนาทักษะทางสังคมเป็นหลัก โดยให้ห้องกิจกรรมต่างๆ อยู่ภายใต้การดูแลของ staff ส่วนกลาง และ zone เด็กเล็กประกอบไปด้วยเด็กปกติในห้อง nursery และส่วนเด็กพิเศษ ในห้อง daycare โดยมีพื้นที่กิจกรรมกลางเป็นตัวคั่นกลางคือ share play courtyard ส่วนอีกด้านหนึ่งห้องกิจกรรมของเด็กพิเศษในส่วนของเด็กโต ที่ต่อเนื่องกับส่วนเพาะปลูกและสนามเด็กเล่น โดยทั้ง 3 ห้องกิจกรรมนี้จะต่อเนื่องกันภายในชั้น 2 เนื่องจากพัฒนาการทางสมองและการเรียนรู้ต่างๆ อยู่ในระดับเดียวกัน และส่วนห้องกิจกรรม EQ อยู่ในส่วนของชั้นล่าง ที่เน้นการได้แสดงออกต่อโลกภายนอก โดยการเรียนรู้ท่ามกลางส่วนบริการอื่นๆ และเป็นศูนย์กลาง ที่จะต่อเนื่องไปยังส่วนอื่นๆ เพราะกิจกรรมในส่วนห้องนี้จะต้องเชื่อมโยงกับกิจกรรมในห้องอื่นๆ

Design การออกแบบภายในส่วนบริการนี้ มีแนวความคิดต่อเนื่องมาจากการออกแบบอาคาร และส่วนกลาง ที่เป็นตัวคุม Theme หลัก แต่จะมีการออกแบบใน Theme ย่อยตามห้องกิจกรรมต่างๆ

เอกสารนี้เริ่มแรกสารที่วางไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DAYCARE SLOW LEARNING CHILD

AGE 2-6 Y

Awakening

MORNING SUNSHINE

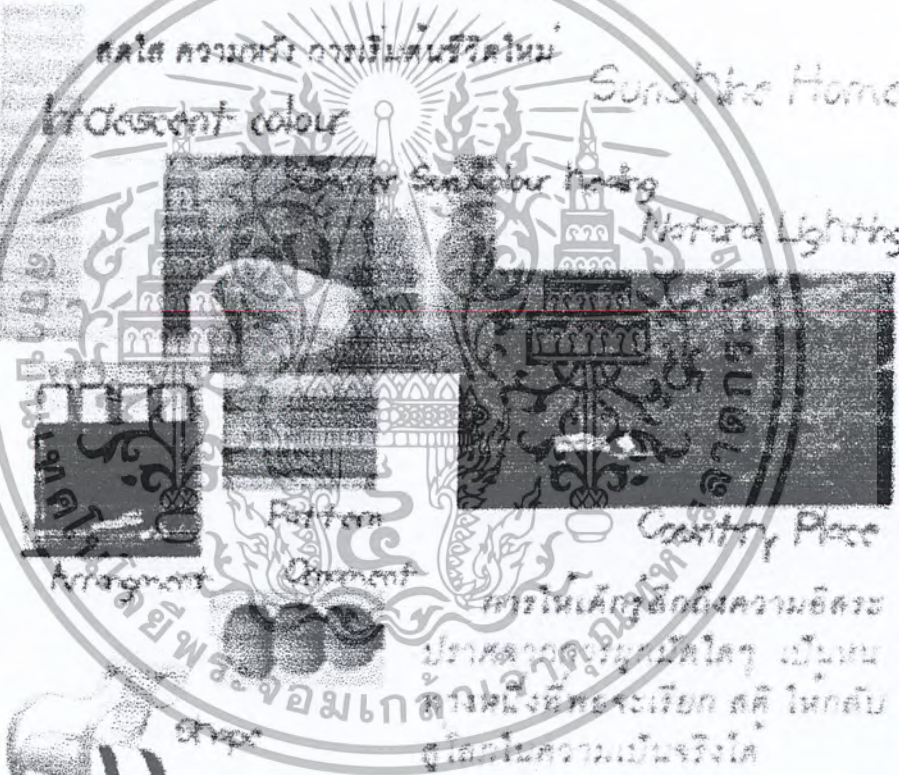
สดใส ความหวัง ความเบิกบานชีวิตใหม่

Iridescent colour

Sunshine Home

Sun Colour Home

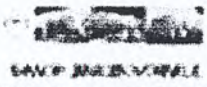
Natural Lighting

INSTITUTE OF CONCEPT DESIGN

MENTA HEALTH

4 00262 94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Small Daycare Child Room

ส่วนกิจกรรมโรงพยาบาลกลางวันเด็กเล็ก

Zoning อยู่ภายในชั้น 2-3 ใน zone เด็กเล็กต่อเนื่องกับเด็กปกติ และส่วน Shareplay Courtyard และติดกับห้อง Staff เพื่อให้ดูแลได้สะดวก เพราะเด็กกลุ่มนี้ยังไม่สามารถควบคุมตัวเองได้

Planing ภายในประกอบด้วยพื้นที่ในกรทำกิจกรรมกลุ่ม 2 กลุ่ม โดยแบ่งตามชั้นๆ ละกลุ่ม โดยที่ในแต่ละกลุ่มจะมีส่วนบำบัดเดี่ยว และส่วนเก็บอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมรวมอยู่ด้วย และในชั้นล่างมีพื้นที่ของลานทำกิจกรรม ซึ่งต่อเนื่องกับพื้นที่โล่งในส่วน Shareplay ให้เพียงพอต่อเด็กทั้ง 2 กลุ่ม

Design แนวความคิดในการออกแบบใช้ลักษณะที่ต่อเนื่องจากแนวความคิดหลัก ในส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยที่เป็นเรื่องราวของ Sunshine Home เหมือนกับส่วนเด็กพิเศษเด็กโต แต่ภายในเด็กเล็กจะเป็นเรื่องราวของความเป็น Fantasy เพื่อดึงดูดให้เด็กมีความกระตือรือร้นอยากที่จะเรียน

ลักษณะการออกแบบ ลักษณะของ space จะเป็นพื้นที่ของกายเป็นตัวละคร space คือเด็กสามารถที่จะโยกย้าย อุปกรณ์เครื่องเล่นต่างๆ ได้เอง การให้เด็กได้หัดใช้ความคิดบ่อยๆ ครั้ง เด็กก็จะเริ่มคิดได้เอง และพื้นที่ต่างๆ ภายในห้องยังคงไว้สีเป็นตัวดึงดูด และเรียกความสนใจ โดยในห้องนี้จะใช้สีเหลือง เป็นสีใน Color Healing Home ซึ่งเป็นสีโทนร้อนที่จะช่วยส่งเสริมความมีชีวิตชีวา ให้เด็กอยากทำกิจกรรม โดยที่วัสดุต่างๆ และการจัดแสงไฟจะเน้นความเป็น Fantasy ตาม Concept

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

NURSERY CHILD

AGE 2 - 4 Y.

Dreaming

GOODNIGHT DREAM

ความคิด ความฝัน โลกแห่งจินตนาการ

Ethereal colour

Moon's light Home

Fine Colour healing

Lighting

magic lantern

Arrangement

Pattern

Ornament

City Place

Shape

การสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตจริงในสังคมเมือง

ซึ่งเป็นที่ เขาดำรงชีวิตอยู่ในปัจจุบัน

INSTITUTE OF CHILD PSYCHOLOGICAL CENT

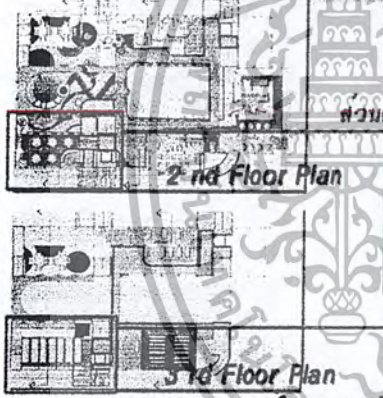
MENTA HEALTH

400252 34

MANOP JAROBBOVONKUL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Nursery Child Room

ส่วนกิจกรรมพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียน

Zoning อยู่ใน zone เด็กเล็กต่อเนื่องกับเด็กพิเศษ และส่วน Shareplay Courtyard ติดกับโถงลิฟท์หลักและส่วนพักครูผู้ปกครองในการที่จะรอรับส่งเด็กในทุกเช้าและเย็น โดยมีพื้นที่แบ่งเป็น 2 ชั้นในชั้น 2-3 ในส่วนของอาคารฝั่งซ้าย

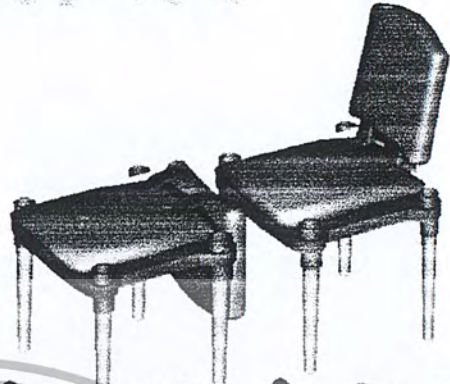
Planing ภายในมีการจัดออกเป็นสวนต่างๆ ตามตารางการทำกิจกรรมของเด็กในแต่ละเวลาของวัน ซึ่งประกอบด้วย ส่วนเก็บกระเป๋าสัมภาระต่างๆ ส่วนห้องน้ำและล้างมือ และส่วนในการเล่นน้ำ ทั้งแบบ indoor และ outdoor ซึ่งจัดอยู่ในส่วนหน้าแบ่งเป็น zone เบียด ถัดเข้ามาจะเป็นส่วนทำกิจกรรมบนโต๊ะและรับประทานอาหาร ซึ่งต่อเนื่องกับส่วนลานเล่นและพื้นที่โถง ถัดเข้าไปจะเป็นบันไดทางขึ้นชั้นบน ซึ่งต่อกับส่วนกิจกรรมกลุ่มเล็ก ถัดไปเป็นส่วนระเบียงพักผ่อน และเป็นส่วนอ่านหนังสือ และสุดท้ายเป็นส่วนนอนซึ่งจัดให้อยู่ในสุดเพื่อห่างจากสุดที่มีเสียงรบกวนต่างๆ

Design แนวความคิดในการออกแบบใช้ลักษณะที่ต่อเนื่องจากแนวความคิดหลัก ในส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยในห้องกิจกรรมนี้จะนำเสนอถึงเรื่องราวของความเป็น Dream Home โดยนำลักษณะของความเป็น Fantasy มาใช้ในการดึงดูดความสนใจของเด็กๆ เรื่องราวของความฝันจะช่วยให้การพัฒนาความคิดในการจินตนาการของเด็กๆ โดยที่รูปแบบต่างๆ จะสอดคล้องกับลักษณะของการเรียนการสอนในเบื้องต้นของวัยอนุบาลเสริมได้ด้วย

ลักษณะการออกแบบ จะนำความคิดของการจัด Play Space มากำหนดการต่อเนื่องของการทำกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ โดยเด็กสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยเล่นได้ และในส่วน Color Healing เลือกใช้สีม่วง น้ำเงิน เข้ม ซึ่งเป็นสีของความมีสมาธิ ความมีคิย เมื่อรวมกับเรื่องราวของความฝัน คำคิดจึงช่วยในการสร้างจินตนาการให้เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารร่างเบื้องต้น ไม่สามารถนำไปใช้
 ไม่สามารถแก้ไขได้
 ไม่สามารถแก้ไขได้
 ไม่สามารถแก้ไขได้

Detail Furniture

SMA DAYCARE

NURSERY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DAYCARE SLOW LEARNING CHILD

AGE 6 - 5 Y

Glowing Up

MORNING SUNSHINE

คาดหวัง เผ่าฝัน อันที่จริง
Iridescent colour

Sunshine Home

Full Pastel Healing colour

Natural Lighting

Orange Zest

Shape

Pattern

Ornament

Country Place

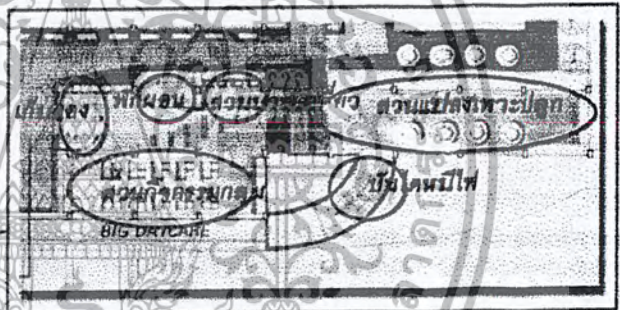
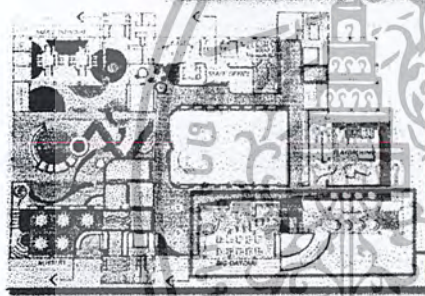
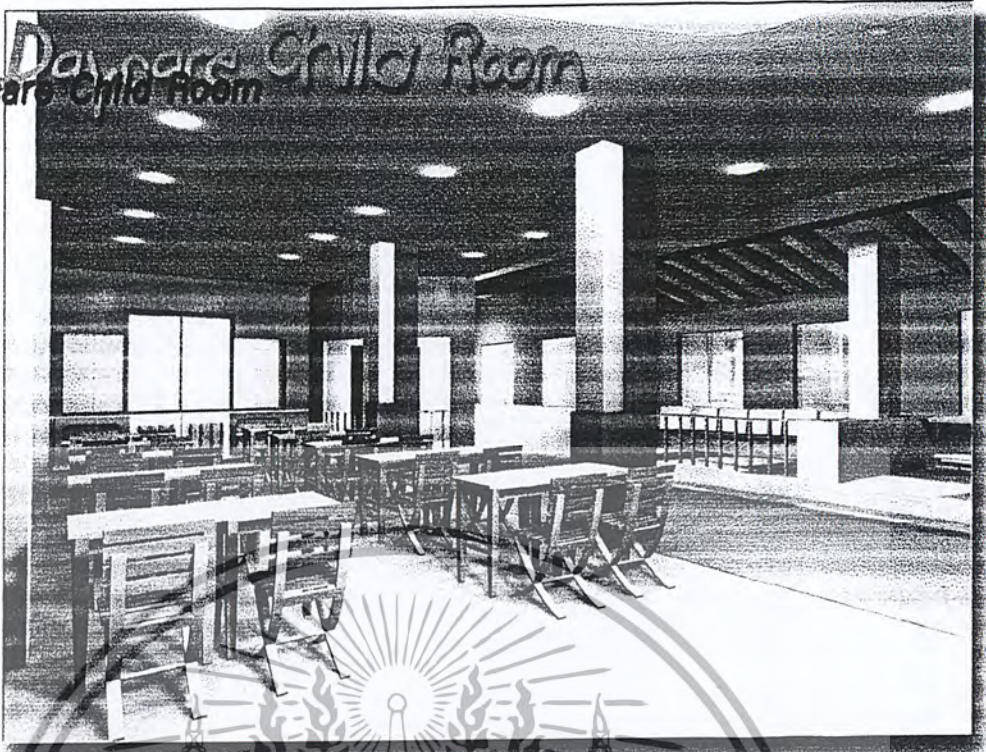
การในเด็กผู้ถึงความอิสระ
ปราศจากการผูกมัดใดๆ เป็นหน
ทางหนึ่งที่จะเรียก สติ โลกกับ
สู่โลกในความเป็นจริงได้

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT

MENTA HEALTH

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Big Daycare Child Room

2 nd Floor Plan

ส่วนกิจกรรมโรงพยาบาลกลางวันเด็กโต

Zoning อยู่ภายในชั้น 2 ร่วมกับเด็กเล็กแต่แยกส่วนกัน เนื่องจากพัฒนาการเรียนรู้อันของเด็กพิเศษนี้ถึงแม้ว่าจะอายุมากขึ้นแต่พัฒนาการเรียนรู้อาจยังคงไม่ต่างจากเดิมมากนัก

Planing ภายในมีการแบ่งส่วนเป็นส่วน indoor และ outdoor โดยที่กิจกรรมการเรียน การบำบัดต่างๆ จะอยู่ภายในห้อง และส่วนนอกห้องจะเป็นส่วนกิจกรรม Workshop และออกกำลังกาย

Design แนวความคิดในการออกแบบใช้ลักษณะที่ต่อเนื่องจากแนวความคิดหลัก ในส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยบ้าน Daycare เด็กโต นี้จะกล่าวถึงเรื่องราวของ Sunshine Home เหมือนกับส่วนเด็กเล็กคือ เป็นการสะท้อนถึงเรื่องราวของความสดชื่นสดใสในยามเช้า แต่ต่างกันโดยที่ห้องเด็กโตจะสะท้อนถึงความเป็น Dramatic มากกว่าเด็กเล็ก

ลักษณะของการออกแบบ จะใช้สีส้ม ซึ่งเป็น Up Lifting Color ในการใช้บำบัดทางจิตวิทยาจาก Color Healing Home CONCEPT ซึ่งมีผลให้คนเรามีความอยากที่จะฟื้นตัว มีสติอยากที่จะเรียนรู้ ส่วนรูปแบบต่างๆ ยังคงเน้นความทันสมัยต่อเนื่องจากส่วนอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EQ DEVELOPMENT CHILD

Freshy Freshy Day

อารมณ์ ความรู้สึก โลกแห่งความเป็นจริง

Freshy colour

EQ Earth Home

การสะท้อนให้เห็นถึงจิตวิทยาของมนุษย์
ซึ่งเป็นที่ เราดำรงชีวิตอยู่โดยที่เห็น
ถึงในด้านมุมมองที่มันคือสังคม สะท้อนมุมมองใหม่
ทั้งด้านศิลปะและใจดี การปรับตัวยอมรับให้ได้เท่านั้น
จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

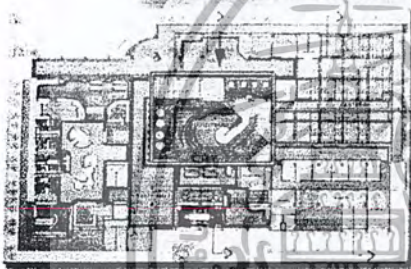
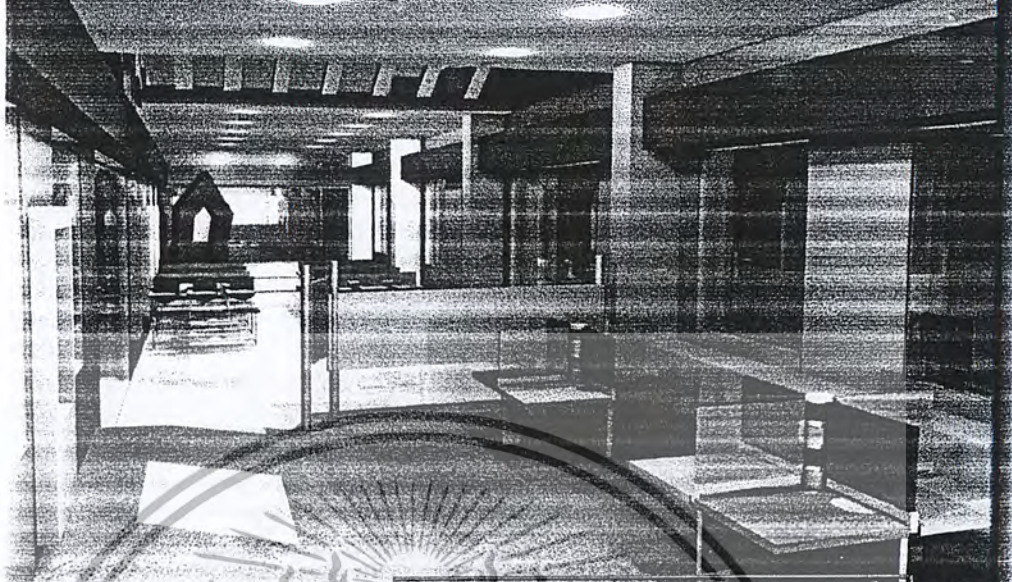
shape

INSTITUTE OF CHILD ADOLESCENT

MENTA HEALTH

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EQ Child Development Room

1 st Floor Plan

ส่วนฝึกทักษะพัฒนาการทางอารมณ์

Zoning อยู่ติดกับโถงหลักของโครงการ เนื่องจากเป็นห้องกิจกรรมที่สร้างขึ้นเป็น prototype จึงจัดไว้เพื่อนำเสนอต่อผู้เช่าใช้อื่นๆ และอีกทั้งพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในส่วนของคุณยเด็กอื่นๆ

Planing ภายในมีการจัดออกเป็นสวน lecture และ group activities ในส่วน indoor และจัดสวน outdoor เป็นพื้นที่เอนกประสงค์ในการใช้ทำกิจกรรมของเด็กในส่วน EQ และเด็กจากส่วนกิจกรรมอื่นๆ

Design แนวความคิดในการออกแบบใช้ลักษณะที่ต่อเนื่องจากแนวความคิดหลัก ในส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยบ้าน EQ นี้จะกล่าวถึงเรื่องราวของ Refreshing Green Home เป็นการสะท้อนถึงความสดชื่น การมองโลกให้สดใสกว่าเดิม การมองโลกในแง่ดี ซึ่งเป็นหลักการในการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ ลักษณะการออกแบบจะเน้นความทันสมัย ใช้โครงสีเป็นตัวสะท้อนให้เกิดความอยากเรียน โดยโครงสียังเป็นโครงสี pastel และวัสดุที่เน้นความคงทนรองรับกับการทำกิจกรรมของเด็กๆ ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

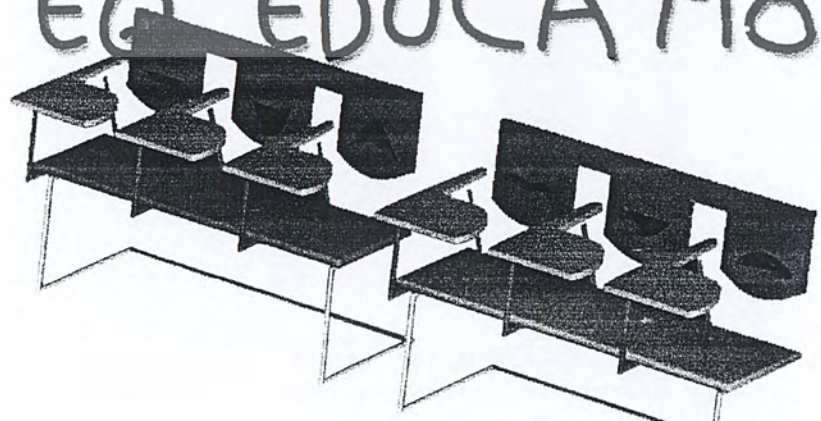
Detail Furniture

BIG DAYCARE

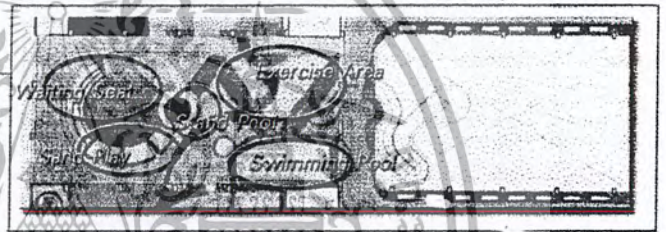
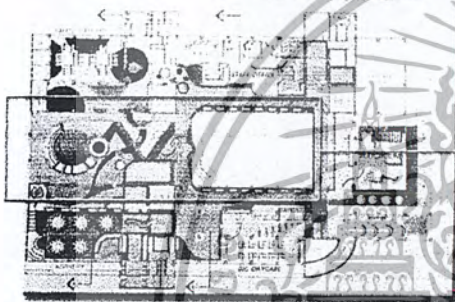
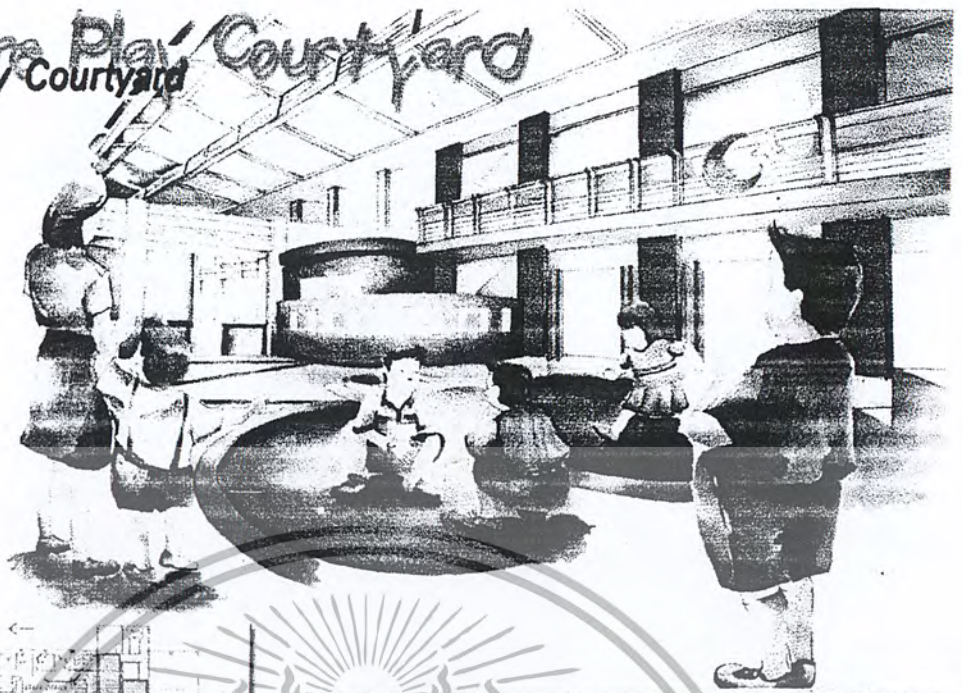

EQ EDUCATION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Share Play Courtyard

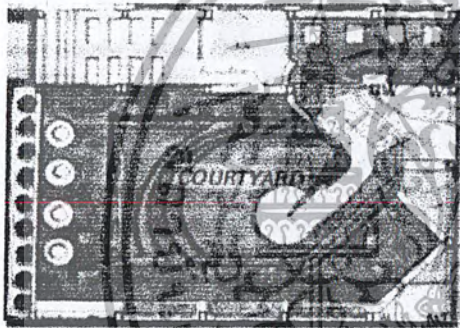
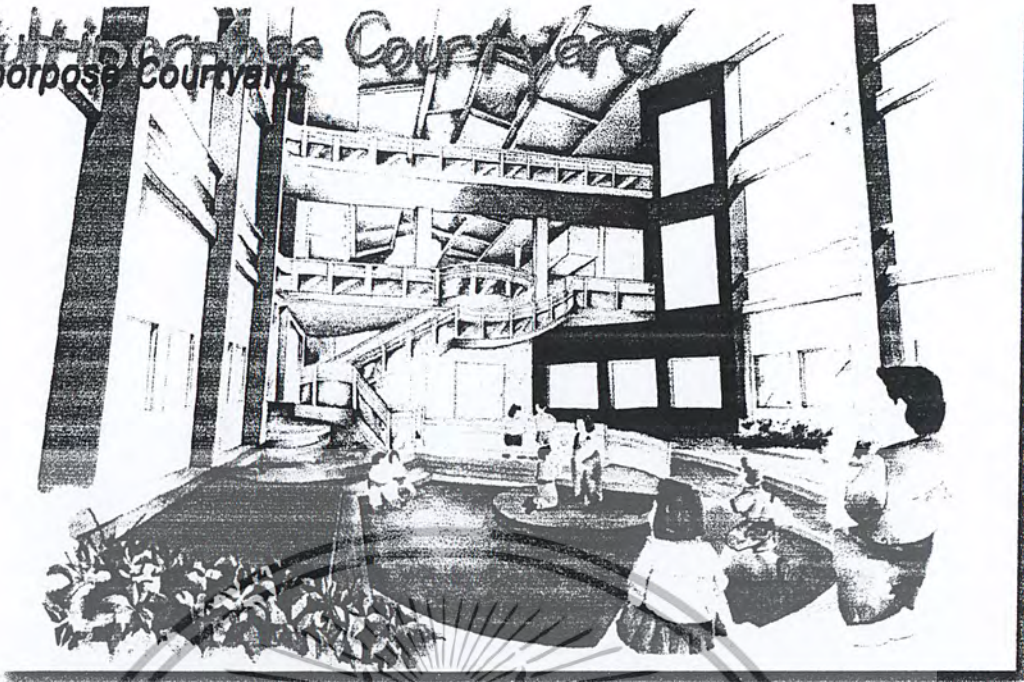
2 nd Floor Plan

ส่วนพื้นที่กิจกรรมร่วมกัน

Zoning อยู่ภายในคอร์ริดกลางระหว่างอาคารเก่าและใหม่ ในชั้น 2 ด้านติดถนนพระราม 6 ซึ่งได้รับมลพิษจากถนน จึงทำให้ต้องมีแนว Buffer เพื่อเป็นแนวกัน และติดกับส่วนเพาะปลูกของเด็ก Daycare โต เพื่อเป็นการพักผ่อนในเด็กกลุ่มนี้ที่ต้องการการทำกิจกรรมนอกอาคารเป็นส่วนมาก สามารถมองเห็นคอร์ริดของส่วน Share Play และส่วน Multipurpose เชื่อมพื้นที่ให้ต่อเนื่องกัน

Design เนื่องจากเป็นคอร์ริดกลางของอาคาร จึงใช้แนวความคิดเดียวกับรูปแบบอาคาร เพื่อไม่ให้ดูแปลกแยกส่วนกันกับส่วนกลางอื่นๆ

Multipurpose Courtyard

1 st Floor Plan

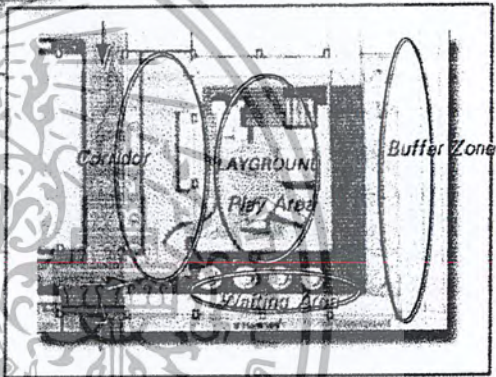
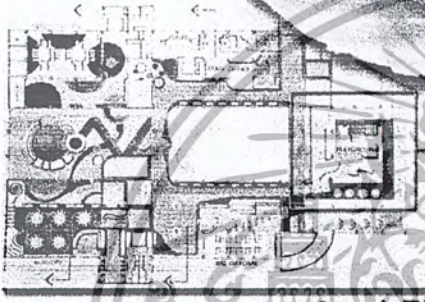
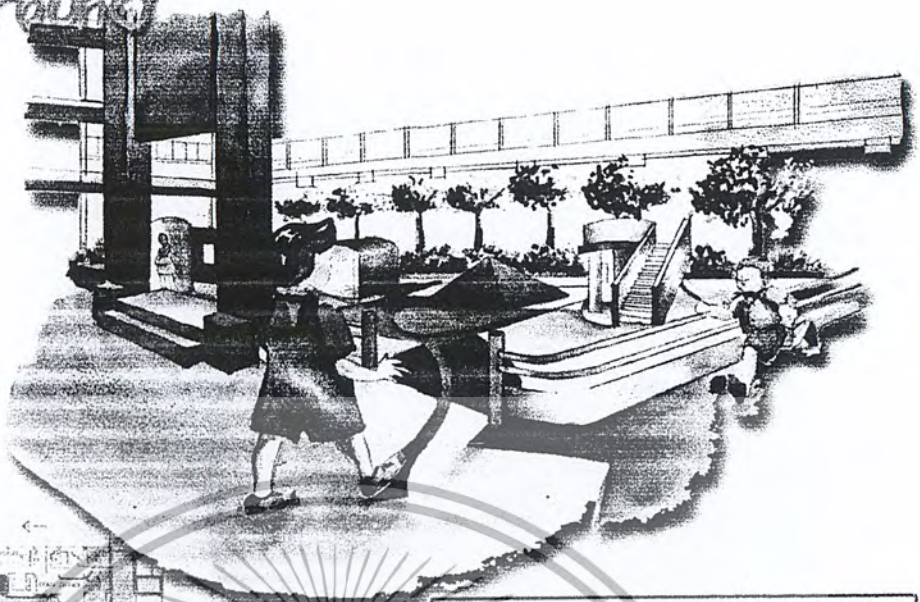
Zoning อยู่ภายในคอร์คกลางระหว่างอาคารเก่าและใหม่ สามารถมองเห็นได้ชัดจากทุกๆ ส่วนของพื้นที่ ซึ่งเป็นเหตุผลหลักของการจัดพื้นที่ในส่วนนี้

Design เนื่องจากเป็นคอร์คกลางของอาคาร จึงใช้แนวความคิดเดียวกับรูปแบบอาคาร เพื่อไม่ให้ดูแปลกแยกส่วนกันกับส่วนกลางอื่นๆ

ส่วนลานเอนกประสงค์

เป็นส่วนที่ต่อเนื่องกับส่วน EO เนื่องจากใช้พื้นที่ในส่วนนี้มากที่สุด เป็นคอร์คที่ใช้สำหรับการแสดง โดยเป็นอาคารสร้างบตละครสมัยใหม่ และภายในพื้นที่ส่วนนี้ยังสอดแทรกการสอนเรื่อง EO โดยเป็นป้ายโปสเตอร์หรือบอร์ดตามจุดต่างๆ

Playground

2 nd Floor Plan ส่วนสนามเด็กเล่น

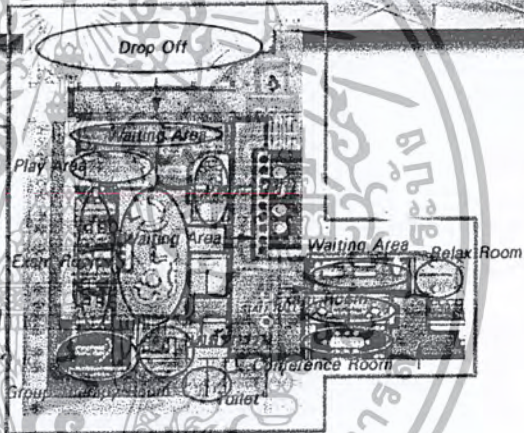
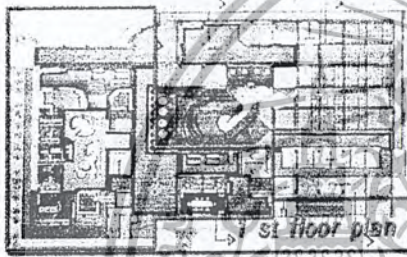
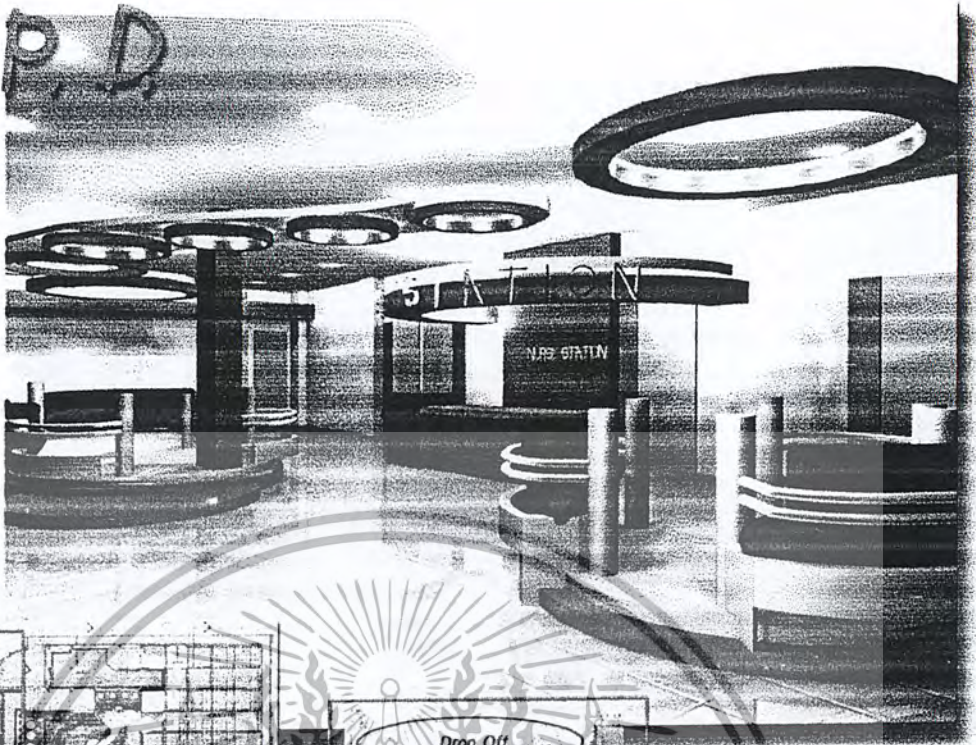
เป็นพื้นที่ส่วนกลางอีกพื้นที่หนึ่งที่ใช้ร่วมกันในส่วนส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยเด็กจะใช้เวลาในพื้นที่นี้เฉพาะก่อนและหลังเลิกเรียน ซึ่งไม่ใช่ในการทำกิจกรรมในการเรียนการสอน

Zoning อยู่ภายในคอร์ริดกลางระหว่างอาคารเก่าและใหม่ ในชั้น 2 ด้านติดถนนพระราม 6 ซึ่งได้รับมลพิษจากถนน จึงทำให้ต้องมีแนว Buffer เพื่อเป็นแนวกัน และติดกับส่วนเพาะปลูกของเด็ก Daycare โต เพื่อเป็นการพักผ่อนในเด็กกลุ่มนี้ที่ต้องการการทำกิจกรรมนอกอาคารเป็นส่วนมาก สามารถมองเห็นคอร์ริดของส่วน Share Play และส่วน Multipurpose เชื่อมพื้นที่ให้ต่อเนื่องกัน

Design เนื่องจากเป็นคอร์ริดกลางของอาคาร จึงใช้แนวความคิดเดียวกับรูปแบบอาคารเพื่อไม่ให้ดูแปลกแยกส่วนกันกับส่วนกลางอื่นๆ และเนื่องจากเป็นสนามเด็กเล่นจึงเน้นสีสันสดใส ความสนุกสนาน โดยลักษณะการเล่นต่างๆ จะเน้นไปทางด้านการพัฒนาทางกายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

O.P.D. P.D.

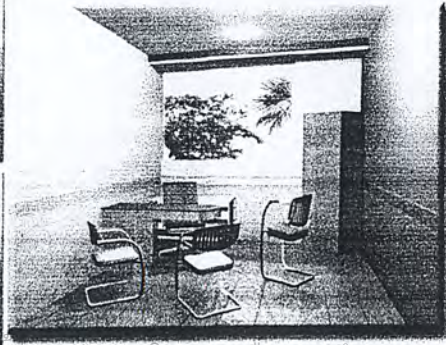

ส่วนบริการผู้ป่วยนอก

เป็นการตรวจรักษาผู้ป่วยทางสภาพจิต ซึ่งภายในมีการแบ่งประเภทของภาควิชา ออกเป็น 3 ประเภทคือ แพทย์ นักสังคม และ นักจิตวิทยา

Zoning อยู่ติดกับทางเข้าด้านหน้า ด.พระราม 6 เป็นส่วนบริการแรกที่เข้าถึงได้ง่าย เนื่องจากเป็นส่วนบริการที่มีการเข้าออกของผู้ป่วยประเภทต่างๆ หมุนเวียนอยู่ตลอด

Design แนวความคิดในการออกแบบใช้ลักษณะที่ต่อเนื่องจากแนวความคิดหลัก แต่ลักษณะของส่วนบริการผู้ป่วยนอกนี้จะเป็นเรื่องราวของ Fanyacy Red Home เนื่องจากสีและลักษณะการออกแบบเป็นผลต่อสภาพจิตของผู้ป่วย ให้มีลักษณะความตื่นตา ให้มุมมองที่ต่างจากสถานพยาบาล โดยคนไข้จะไม่รู้สึกเวียนเองกำลังเข้ารับการรักษาอยู่ โดยโครงสร้างในการออกแบบยังมีสีหลักของโครงการเป็นตัวคุมอยู่ในภาพรวม

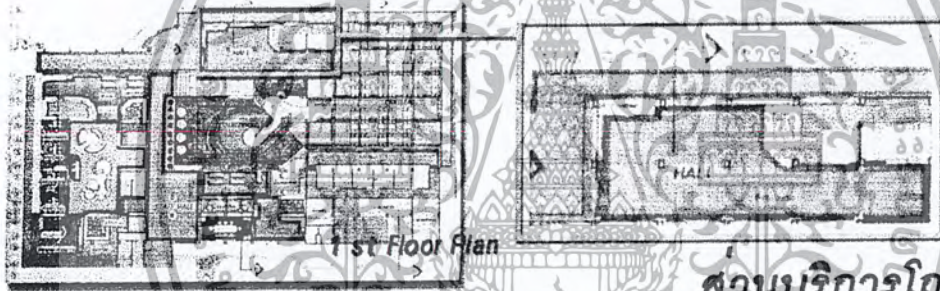
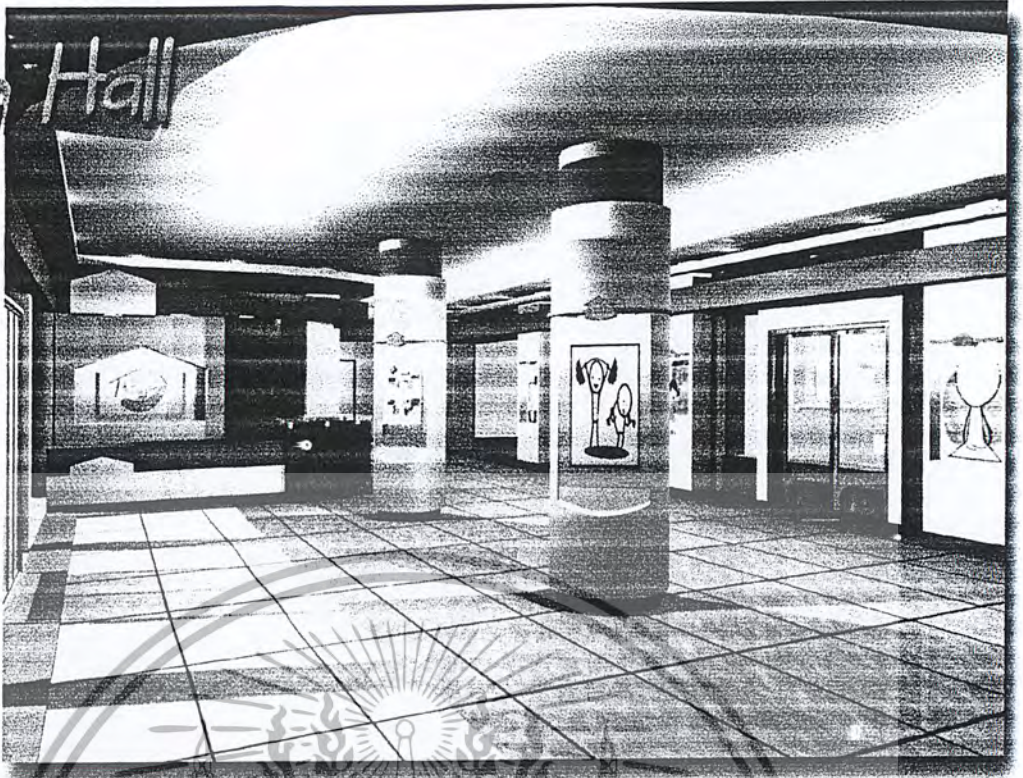

ห้องตรวจรักษา

ใช้แนวความคิดต่อเนื่องจากส่วน O.P.D. แต่แยกรูปแบบตามลักษณะการตรวจรักษา ตามสีทางจิตวิทยา โดยแพทย์ใช้สีแดง นักสังคมใช้สีเหลือง และนักจิตวิทยาใช้สีเขียว เมื่อเด็กต้องเปลี่ยนห้องตรวจจึงทราบถึงลักษณะการตรวจที่เปลี่ยนไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Main Hall

ส่วนบริการโถงสาธารณะ

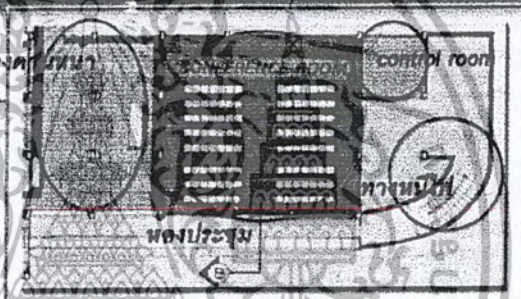
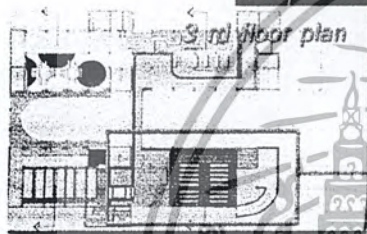
เนื่องจากส่วนบริการนี้เป็นส่วนหลักในการที่จะคอยเชื่อมต่อส่วนบริการต่างๆภายในโครงการเป็นส่วนแรกที่จะคอยแนะนำส่วนประกอบต่างๆ ของสถาบันฯ ซึ่งจะต้องสร้างความประทับใจแรก และแสดงภาพลักษณ์ของโครงการได้ชัดเจน

zoning เนื่องจากเป็นส่วนที่ต้องเชื่อมต่อของค้ประกอบอื่นๆ ได้สะดวก ดังนั้นการจัดวางจึงอยู่ในตำแหน่งส่วนชั้นล่างของอาคารที่ต่อเนื่องกับทางเข้าจากทุกส่วน เป็นที่สังเกตได้อย่างชัดเจนมีพื้นที่พอประมาณสำหรับติดต่อขอข้อมูลข่าวสาร

Design เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของโครงการที่ชัดเจน โดยการใช้รูปแบบสัญลักษณ์ และสีสันทันเพื่อการแสดงออกให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของโครงการ ดังเป็นจุดแรกเริ่มในการแนะนำโครงการ เป็นการใช้ logo และสีประจำโครงการในการแสดงออกถึง corporate Identity

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Conference Room

ส่วนห้องประชุม สัมมนา

เป็นห้องที่ใช้ในการประชุม สัมมนา หรือให้วิชาการ ขนาดใหญ่ ของสถาบันฯ ซึ่งจะจัดประมาณเดือนละ 2 ครั้ง เป็น zone ที่ต้องแยกออกจากส่วนเด็ก เพื่อป้องกันเสียงรบกวน

Design แนวความคิดในการออกแบบ นำมาจากการต่อเนื่องจากแนวความคิดหลัก ของส่วนบริการทางวิชาการ ที่เป็นการใช้สีส้ม ในลักษณะ Refreshing Color เป็นตัวแสดงภาพลักษณ์ของ Zone นี้ โดยที่รูปลักษณะ และรูปแบบต่างๆ ยังคงเดิม จากแนวความคิดหลักของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นानาพรรณสะท้อนการออกแบบ

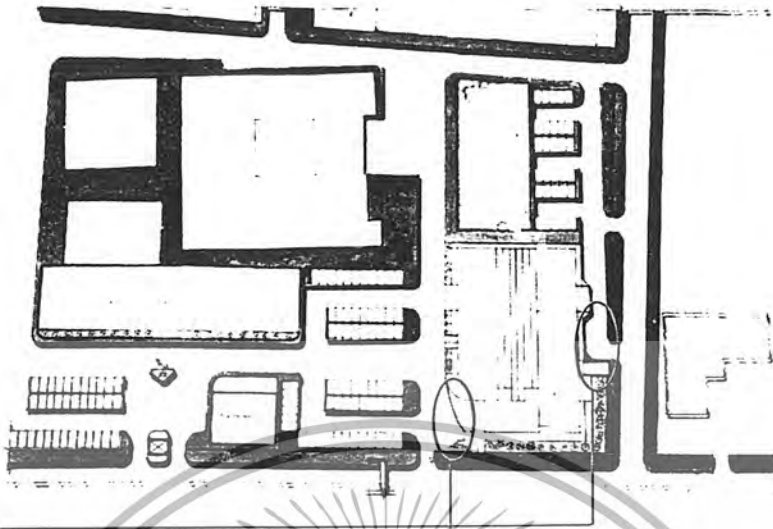
จากผลงานการออกแบบที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว เป็นการใช้ความคิด ความรู้สึก และการตัดสินใจ ตามเหตุผล และข้อมูลต่างๆ ที่ผู้จัดทำได้ทำการศึกษา มา ซึ่งอาจมีแนวความคิดอื่นที่เหมาะสมมากกว่า จากผู้ที่มีประสบการณ์ จากคณาจารย์ทุกๆ ท่านที่ได้ทำการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้แนวคิดในการที่จะสามารถพัฒนาการออกแบบต่อไป ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้จัดทำ เพื่อที่ว่าจะสามารถพัฒนาการออกแบบของตนต่อไป

ทั้งนี้ขอขอบพระคุณ กับทุกๆ ความคิด ที่ได้ให้คำติชม และข้อเสนอแนะต่างๆ ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

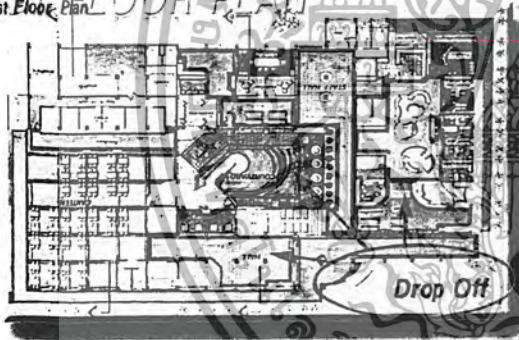
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LAY-OUT PLAN

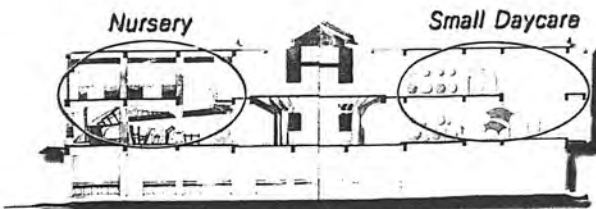
Drop Off และทางเข้าหลักของโครงการ หากเข้าจาก ถ.พระราม 6 อาจจะทำให้การ Drop Off ในการรับส่งเด็กเกิดการติดขัดทางการจราจรได้ หากเลี้ยวไปใช้ทางเข้าจากถ. โยธี เป็นทางเข้าและ Drop Off จะทำให้สะดวกมากกว่า ถึงแม้ว่าจะเป็นการขอม แต่เพื่อความปลอดภัยของเด็กๆ

1st Floor Plan

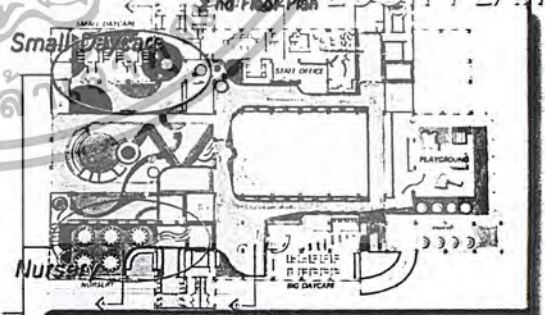
และในส่วนของชั้น 1 หากปรับพื้นที่ตาม lay out อาคารที่เปลี่ยน ก็จะมีผลต่อแบบ Plan ทำให้พื้นที่ในส่วน O.P.D. และและโถงหลักภายในต้องสลับที่กัน การให้บริการในส่วนของ O.P.D. การต่อเนื่องของ circulation ภายในคอนกรีตแบบเนื่องจากการจัดวางที่บังมีพื้นที่มากไป และอาจจะไม่สามารถควบคุมเด็กในการวิ่งเล่นต่างๆ ได้

ในส่วนบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก หากมีการเปลี่ยนจากการวางห้องกิจกรรมในส่วนเด็กเล็กในลักษณะชั้นละห้องกิจกรรมของเด็กหนึ่งประเภทจะแยกเด็กได้ง่ายกว่า และไม่ปะปนเด็กๆ เข้าด้วยกัน

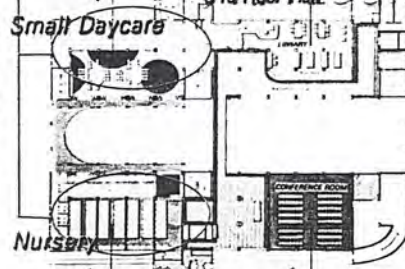

Section

2nd Floor Plan

3rd Floor Plan

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้เอกสารนี้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AREA REQUIREMENT
AREA REQUIREMENT

FIFTH FLOOR PLAN

- OFFICE

FORTH FLOOR PLAN

- OFFICE

THIRD FLOOR PLAN

- NURSEY
- DAYCARE
- LIBRARY
- CONFERENCE

SECOND FLOOR PLAN

- DAYCARE SMALL
- DAYCARE BIG
- PLAY PARK
- SHARE PLAY
- HALL
- STAFF
- NURSERY

FIRST FLOOR PLAN

- O.P.D
- HALL
- EG
- COURTYARD
- CANTEEN
- BACK OF THE HOUSE

INSTITUTE OF CHILD PSYCHOLOGICAL
MENTAL HEALTH

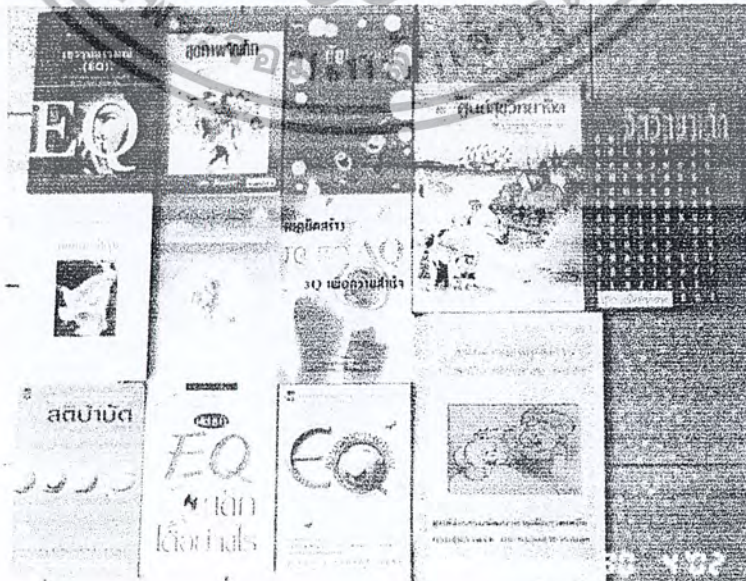
MANOP JIRARONGBOYORAKUL

400252 3/4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- นพ. เทอดศักดิ์ เดชคง , EQ ความฉลาดทางอารมณ์ , สำนักพิมพ์มติชนกรุงเทพฯ
- นพ. สมภพ เรืองตระกูล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ม. มหิดล , โรคทางจิตเวชในเด็กและวัยรุ่น หนังสือชุดเรียนรู้เพื่อชีวิต เพื่อครอบครัวและสังคมชุดที่ 3 , โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์ กรุงเทพฯ
- จูไรรัตน์ อารยะกิตติพงศ์ , ผู้รู้! ความสุข , สำนักพิมพ์มติชนกรุงเทพฯ
- รศ.พญ. ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ , เทคนิคการสร้าง IQ EQ AQ 3Q เพื่อความสำเร็จ , สถาบันสร้างสรรค์ศักยภาพสมองศรีเอทีเฟรน
- STANTON LEGGETT , Planing Flexible Learning Places , McGRAW – HILL BOOK COMPANY
- BRADFORD PERKINS , elementary and secondary schools , JOHN WILEY & SONS , INC.
- กุสุมา(น้อยพันธ์) ธรรมธำรง , แนวความคิดในการออกแบบโรงเรียนอนุบาล , Patterns for Designing Children 's Centers , Fred Linn Osmon ; คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
- นางสาวสุทธิมา ประหยัดทรัพย์ , วิทยานิพนธ์โครงการเสนอแนะศูนย์วิทยบริการเด็ก ธ.ไทยพาณิชย์ ปาร์ค พลาซ่า , ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2543 - 43
- [http:// www.newportcoastpreschool.com](http://www.newportcoastpreschool.com)
- [http:// www.nextgenerationcdc.com](http://www.nextgenerationcdc.com)
- [http:// www.cdpac.ca.gov](http://www.cdpac.ca.gov)
- [http:// www.ca-biz.com](http://www.ca-biz.com)
- [http:// www.heritagecdc.com](http://www.heritagecdc.com)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต

การเรียนรู้เรื่องสุขภาพจิตมักจะได้ยินคำที่เกี่ยวข้องกันหลายคำ เช่น สุขวิทยาจิต และจิตเวช เป็นต้น คำดังกล่าวมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตอย่างไร อาจพิจารณาได้จากความหมายต่อไปนี้

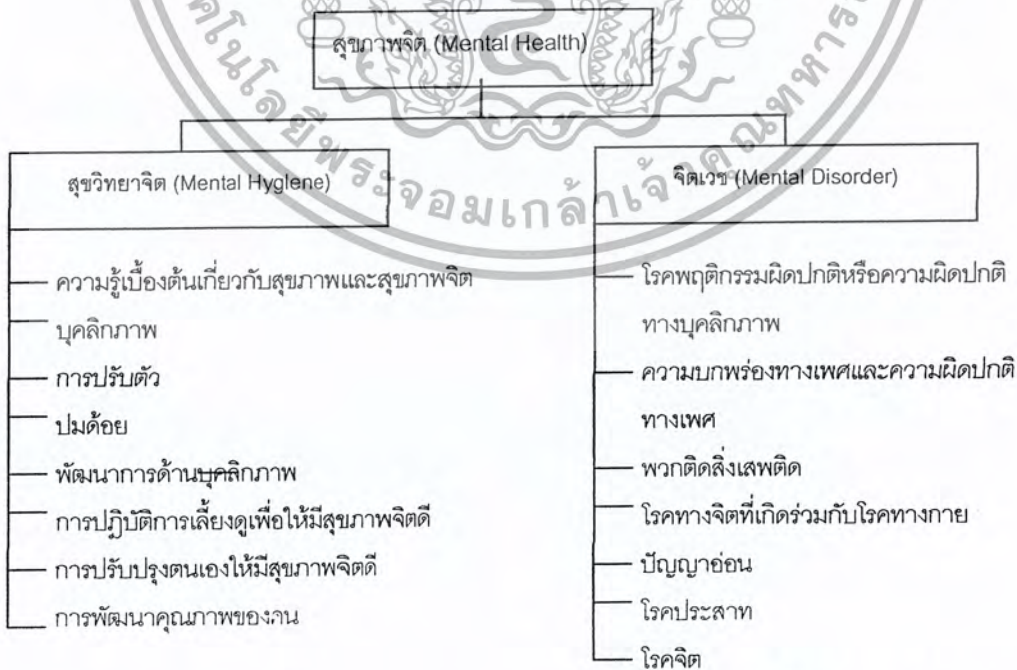
สุขวิทยาจิตเป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่ง ซึ่งกล่าวถึงสภาวะสุขภาพและสวัสดิภาพของมนุษย์ทางจิต อันเกี่ยวข้องกับวิชาที่เป็นพื้นฐานนำไปสู่สภาวะสุขภาพจิตที่ดีได้ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นวิทยาศาสตร์ในการปฏิบัติและทฤษฎีที่สนับสนุนการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพทางจิต กล่าวโดยสรุปคือ เนื้อหาวิชาความรู้ที่จะนำมาศึกษาเล่าเรียนถ่ายทอดให้เกิดความเข้าใจแลปฏิบัติได้อย่างถูกต้องทางด้านสุขภาพจิตนั่นเอง

คำว่า "สุขวิทยาจิต" แตกต่างกับความหมายของ "จิตเวชศาสตร์" พอจะแยกออกจากกันได้ เพราะคำว่า "จิตเวช" หมายถึงโรคทางจิตที่มีอาการเกิดขึ้นในผู้ป่วยโดยที่ผู้ป่วยรู้สึกมากกว่าสิ่งที่ตรวจพบได้ ซึ่งแตกต่างกับอาการของโรคทางกายที่สามารถตรวจพบพิสูจน์ได้

อย่างไรก็ดี ทั้งงานสุขวิทยาและงานจิตเวช ต่างก็เป็นงานสุขภาพจิตทั้งสิ้น ตามที่ Leukau กล่าวไว้ อย่างชัดเจนว่า สุขภาพจิตเป็นงานกว้าง ต้องทำร่วมกันเป็นกลุ่ม และมีใช้เป็นงานที่จิตแพทย์จะทำได้สำเร็จตามลำพัง จำต้องอาศัยสายงานวิชาชีพอื่นร่วมด้วย ได้แก่ นักจิตวิทยาคลินิก นักสังคมสงเคราะห์จิตเวช พยาบาลจิตเวช นักอาชีวบำบัด ครู และนักแนะแนว เป็นต้น

ขอบเขตของวิชาสุขภาพจิต

เมื่อได้ประมวลความหมายของสุขภาพจิตและวิชาการด้านที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตแล้ว เราสามารถกำหนดขอบเขตการเรียนรู้ของสุขภาพจิตเป็นสองส่วน คือส่วนที่เป็นสุขวิทยาจิต ซึ่งกล่าวถึงทฤษฎีจิตวิทยา วิวัฒนาการของมนุษย์ทางด้านพฤติกรรมและการปฏิบัติ อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพทางจิต ส่วนหนึ่ง และส่วนที่เป็นวิชาการสาขาจิตเวชศาสตร์ ซึ่งว่าด้วยโรคทางจิตชนิดต่างๆ ตั้งแต่ผิดปกติเพียงเล็กน้อย ไปจนถึงโรคจิตและโรคประสาท ตามแผนภูมิต่อไปนี้

(เน้นที่การส่งเสริมและป้องกัน)

(เน้นการวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดกับการแก้ปัญหา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญในการเรียนรู้และการส่งเสริมสุขภาพจิต

สุขภาพจิตเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิต ความผิดปกติทางอารมณ์และจิตใจไม่ว่าจะเกิดขึ้นในรูปแบบใด ล้วนแต่เป็นเรื่องที่น่าสลดใจและเป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินชีวิตที่เป็นสุขได้ทั้งสิ้น ฉะนั้นบรรดานักจิตวิทยา นักสุขวิทยาจิต นักสังคมสงเคราะห์ ครูอาจารย์ ตลอดจนถึงหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนหลายหน่วยงานต่างตระหนักถึงคุณค่าของการมีสุขภาพจิตที่ดี เพื่อเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม จึงได้ช่วยกันส่งเสริมและเผยแพร่ให้ความรู้โดยมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้และวิธีการส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตที่ดีให้กว้างขวางออกไป
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้เรื่องสุขภาพจิตเกิดการเข้าใจตนเอง พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และพัฒนาสุขภาพจิตตนเองสืบไป
3. เพื่อให้เข้าใจผู้อื่นที่อยู่ร่วมกันในสังคม อันจะทำให้สังคมเกิดความปกติสุขได้
4. เพื่อเปิดแนวทางแก้ไขละช่วยเหลือผู้ที่มีอาการเสื่อมโทรมทางจิตในระยะเริ่มแรก หากสกัดต้นเหตุให้ถูกต้อง จะทำให้แก้ปัญหาโรคจิตเสื่อมได้ง่าย
5. เพื่อนำวิชาความรู้และวิธีการรักษาสุขภาพจิตไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น นำไปปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และนำไปประกอบอาชีพ เป็นต้น
6. เป็นหนทางสร้างความสงบสุข หากขาดด้านสุขภาพจิตไป จะทำให้มนุษย์เดือดร้อนหลายรูปแบบ
7. เพื่อเรียนรู้แหล่งบำบัดและวิธีการรักษา สำหรับแนะนำให้ผู้มีปัญหาไปรับบริการได้ถูกต้อง

องค์ประกอบภาวะสุขภาพจิต

สุขภาพจิต คือเรื่องของสภาพชีวิตที่เป็นสุข ไม่มีใครอยากทุกข์ ทุกคนอยากมีความสุขกันทั้งนั้น ทั้งสุขภาพ สุขใจ การสุขภาพ คือร่างกายไม่เป็นโรค และการสุขใจ คือความปกติทางใจ ไม่เฝ้าแต่ทุกข์ร้อนนอนไม่หลับ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ต่างๆ ได้

การมีสุขภาพจิตดีหรือเสื่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ร่างกาย (Body) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่รองรับสภาวะจิตใจ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า "จิตใจที่สลายย่อมอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์" ความแข็งแรงของร่างกาย ความไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ ย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพจิต และเป็นองค์ประกอบของสุขภาพจิตส่วนหนึ่งด้วย
2. บุคลิกภาพ (Personality) เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาตั้งแต่วัยเด็กให้มีลักษณะเช่นไร อันได้แก่การมีวุฒิภาวะสมกับวัยหรือไม่ เชื้อมันในตนเองหรือไม่ มีคุณธรรมเพียงใด เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการปรับตัวได้
3. สติปัญญา (Intelligence) เป็นผลจากการศึกษาอบรมสั่งสอนหรือมีขณตนเองมาตั้งแต่กำเนิด เป็นเครื่องช่วยให้มีความสามารถ และใช้เหตุผลในการดำรงชีวิต และการปรับตัวได้ในสภาวะที่แตกต่างกัน ระดับสติปัญญา (IQ) มีใช้ตัวชี้วัดสุขภาพจิตที่ดีเสมอไป แต่อยู่ที่ประสบการณ์และการใช้ดุลยพินิจของแต่ละคนมากกว่า
4. สิ่งแวดล้อม (Environment) เป็นสิ่งที่ทุกคนย่อมตกอยู่ภายใต้อิทธิพลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเริ่มต้นที่ครอบครัว ถัดมาคือโรงเรียน ชุมชน และประเทศชาติที่เป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคม นอกจากนี้ยังมีสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งต่างมีส่วนช่วยส่งเสริมหรือ

บั่นทอนสุขภาพจิตและการปรับตัวของบุคคลเป็นอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การเขียนขึ้นเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เด็กกับการรับรู้เรื่องที่ว่างและมาตราส่วน

ในการศึกษาของนักจิตวิทยา สามารถอธิบายถึงการรับรู้เรื่องที่ว่างและมาตราส่วนของเด็กได้ดังนี้

- เด็กเล็ก ๆ มักชอบเล่นตามชอกมุมหรือใต้บันได เขาต้องการเพดานเตี้ยกว่าปรกติ ความสูงของเพดานประมาณ 2.10 เมตร เหมาะสำหรับเป็นอาณาจักรเด็กแต่ความสูงขนาดนี้ เมื่อครูหรือผู้ใหญ่เข้าไปใช้จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่า ครูตัวใหญ่เกือบติดเพดานเหมือนยักษ์ น่ากลัวไม่ใช่พวกเดียวกับเด็ก ความสูงที่พอดี สำหรับห้องเรียนระดับอนุบาล ควรเป็น 3.00-3.30 เมตร จะให้ความรู้สึกอบอุ่น ใกล้ชิดสนิทสนมดี

- ความกว้างของห้องเรียน จากผนังถึงผนังกว้างประมาณ 2.10 เมตร เหมาะสำหรับให้เด็กสนใจครุมาก ๆ มุ่งการสอนแบบบรรยาย

- court หรือพื้นที่โล่งไม่มีกำแพงล้อมรอบ เหมาะสำหรับกิจกรรมส่งเสริมทักษะให้เด็กช่วยตัวเองมีความมั่นใจและเล่นเป็นกลุ่ม

- ครูไม่ควรยืนอยู่กลางวงล้อมเด็ก ๆ จะทำให้เด่นดึงดูดความสนใจจนเกินไป ครูควรยืนสังเกตการณ์ หรือคอยช่วยแนะเด็กบริเวณนอกวงเด็ก เด็กจะได้เรียนรู้ประสบการณ์จากเพื่อนเด็กด้วยกันเอง เกิดความสนุก มั่นใจในการเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี

- ขนาดสูงที่ตั้งลูกนอนบันไดควรมีขนาดปรกติ เพื่อความเคยชินทั้งที่โรงเรียนและสถานที่อื่น ๆ เด็กจะช่วยตัวเองได้ แต่จำนวนขั้นบันไดอาจจะลดลงให้พอเหมาะกับกำลังความสามารถของเด็กเล็ก ๆ ที่จะขึ้นลงเองได้

- ขนาดของประตูหน้าต่าง ควรปรกติเช่นเดียวกัน แต่อาจใส่ลูกบิดประตูในรัศมีเด็กในกรณีที่เด็ก ๆ ใช้ประจำเช่น ประตูห้องน้ำ-ห้องส้วม ส่วนประตูใดที่ไม่ต้องการให้เด็กผ่าน เช่น เปิดเข้าไปในห้องครัว ห้องเครื่อง หรือบริเวณหลังโรงเรียนที่ใช้ ขนาดและสัดส่วนของผู้ใหญ่ หรือใช้มือจับชนิดที่ต้องออกแรงมาก ๆ จึงจะเปิดได้

- เขตแนวรั้วรอบโรงเรียนและบริเวณทางเข้า-ออก ควรมีลักษณะโปร่งเปิดต้อนรับ จะทำให้เด็กรู้สึกประทับใจในการเข้ามายังโรงเรียน และเด็กสามารถมองออกมายังภายนอกเป็นการเรียนรู้สังคมภายนอกโรงเรียนอนุบาลไปในเวลาเดียวกัน

- กรณีที่มีช่องเปิด (opening) ขนานกับทางเดิน (pedestrian path) ระยะห่างตั้งแต่ 3.00-6.00 เมตร จะเป็นระยะที่เหมาะสม ที่คนภายนอกจะมองเห็นกิจกรรมภายในห้องเรียน โดยไม่ทำลายสมาธิของเด็ก

- กรณีที่จะทำเขตกันบริเวณสนามเด็กเล่นกลางแจ้งกับภายนอกโรงเรียนนั้น ถ้าเป็นโรงเรียนอนุบาลในเมือง ควรมีรั้วไม้หรือลวดตะแกรงสูงประมาณ 1.00-1.40 เมตร กันสลับกับแนวพุ่มไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บริเวณรับ-ส่งเด็ก มีความหมายสำหรับจิตใจของเด็กและผู้ปกครองมาก บริเวณนี้ถ้าจัดอย่างมีจิตวิทยาดีแล้ว จะช่วยทำให้เด็กรักโรงเรียน ไม่ตื่นกลัวสถานที่ ควรอยู่ในรัศมี 1.50-2.00 เมตร จากรั้วโรงเรียนและสามารถมองเห็นสนามเด็กเล่นได้ ซึ่งจะจูงใจเด็กและหันเหความสนใจได้อย่างดี ทั้งควรออกแบบให้เด็กเห็นกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนด้วยตัวเอง คำนึงถึงระดับสายตาเด็กวัย 2-6 ปี จะอยู่ในระดับสูงประมาณ 0.90 เมตร

- ไม่ควรออกแบบให้ที่จอดรถมองเห็นได้ชัดจากจุดรับ-ส่งมากนัก เด็กจะเสียกำลังใจเมื่อเห็นรถพ่อแม่ ผู้ปกครอง แล่นจากไปต่อหน้าต่อตา

- ประตูทางเข้า-ออกโรงเรียน ควรเป็นธรรมชาติที่เด็กคุ้นเคยมากที่สุด ไม่ควรออกแบบให้พิสดารหรือน่าตื่นเต้นเกินไป เด็กควรสามารถเปิด-ปิดประตูนี้ได้เอง เพื่อเพิ่มความมั่นใจแก่เด็ก

- เด็กในวัยนี้จะเบื่อง่าย ตามสถิติจะเบี่ยงเบนความสนใจในการเล่นทุกๆ 81 วินาที แล้วมองหาของเล่นชิ้นต่อไปจนกว่าจะถูกใจ และจะเล่นของมันๆ เฉลี่ยประมาณ 3-11 นาที

- การจัดตู้หรือแผงกันแดดๆ เพื่อแบ่งกลุ่มเด็กเล่นไม่ให้ซ้อนกัน ความสูงของวัสดุแบ่งกันนี้ประมาณ 0.60 ม. เหมาะสำหรับเป็นเกาะกำบังเด็กเล็กๆ ให้นั่งจับกลุ่มกันดี ส่วนความสูงประมาณ 1.20 ม. เหมาะสำหรับกิจกรรมที่เด็กต้องยืนหรือวิ่งเล่น และควรสามารถมองเห็นพฤติกรรมเด็กๆ ได้

- การใช้ไฟส่องให้บริเวณที่ใดที่หนึ่งสว่างกว่าส่วนอื่นๆ เป็นการดึงความสนใจและเน้นกลุ่มเด็กเล่นให้แยกออกจากกลุ่มอื่น

- การออกแบบให้เกิด Sense of Place บนพื้นอาคาร อาจทำเป็นหลุมกรูปรุมใส่ของเล่นบ้างหรือขั้นบันได เป็นอีกระดับหนึ่งเพื่อแยกเนื้อที่กัน

- บริเวณซอกมุมหรือใต้โต๊ะ หรือในบ้านจำลองที่เด็กเข้าไปเล่นได้ 1-2 คน เด็กๆ จะชอบมุดหรือคลานเข้าไปพัก หรือเล่นเงียบๆ ลึกๆ หนึ่ง เป็นเวลาสำหรับตัวเองแยกจากเพื่อนๆ กลุ่มใหญ่ชั่วคราว และเป็นจุดพักเหนื่อยจากการวิ่งเล่นได้

- เด็กๆ มักชอบนั่งเล่นบริเวณที่มีประตู ขั้นบันได นั่งเกาะหน้าต่าง นั่งหรือยืนฟังเสาสอบซอกตู้ มุมห้อง หรือโคนต้นไม้ ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนบรรยากาศเป็นบริเวณที่ผิดแผกแตกต่างจากบริเวณรอบด้าน เด็กๆ จะใช้บริเวณนี้เป็นที่นั่งพักผ่อนได้

- บริเวณที่เด็กใช้นั่งพักเหนื่อยชั่วคราว อาจจัดให้ติดกับบริเวณประกอบกิจกรรมของกลุ่มเด็กๆ เลย เพื่อให้เด็กที่กำลังพักได้ดูเพื่อนๆ เล่นไปด้วย อาจยกเป็น step ขึ้นมาให้เด็กนั่งห้อยขา หรือทำที่ปีนป่ายขึ้นไปนั่งพักได้

- เด็กทุกคนชอบที่จะเล่นน้ำและน้ำก็เป็นเครื่องเล่นอย่างหนึ่งของเด็กที่จะทำให้เพลิดเพลินเกิดการพัฒนาในด้านสมอง ร่างกายและในด้านจิตใจ เด็กจะรู้สึกอิสระในการเล่น เบิกบานเมื่ออยู่ในบริเวณเล่นน้ำของพวกเขา

- สำหรับบ่อทรายนั้นส่วนที่แคบที่สุดของบ่อทรายในร่ม (กะบะทราย) ที่เด็กเล่นแล้ว ไม่แย่งหรือทะเลาะกันควรมีขนาดประมาณ 0.30 เมตร เพราะถ้าแคบกว่านี้เด็กจะรู้สึกว่าคุณค่าความเป็นเจ้าของหรือรู้สึกว่าคุณบุกรุก

- สำหรับบ่อทรายภายนอกอาคารและในสนามเด็กเล่น ลักษณะการเล่นทรายในส่วนนี้ เด็กจะลงไปเล่นทั้งตัว เนื้อที่สำหรับเด็ก 1 คน จะมีรัศมีประมาณ 0.90 ม. เป็นอย่างน้อยจึงจะ เล่นสนุกและปลอดภัยจากการรुक้าอาณาเขตการเล่นของเด็กคนอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการ ทะเลาะกันจะเห็นว่าต้องใช้พื้นที่มากทีเดียว เราจึงควรจัดให้การเล่นเป็นกลุ่มย่อย

- ในส่วนของห้องศิลปะ ไม่ควรจัดให้เด็กนั่งประจันหน้ากัน เพราะเด็กจะต้องการสมาธิ ในการสร้างงานขึ้นมา ควรให้หันหน้าเข้าหากันแต่เอียงกัน เพื่อเด็กแต่ละคนมีประสิทธิภาพในการ สร้างผลงาน ในขณะที่เดียวกันก็ได้พูดคุย สังคมกับเพื่อนหรือดูเพื่อข้างเคียงได้ โดยไม่รบกวนกัน

- บริเวณที่ติดผลงานศิลปะของเด็กให้เพื่อนดูไม่ควรสูงเกิน 1.20 ม. เนื่องจากระดับ สายตาของเด็กจะอยู่ประมาณ 0.90 ม. โดยเฉลี่ย ซึ่งถ้าเกินจากนี้เด็กจะไม่สนใจ

- เด็กนิยมที่จะอยู่ในชอกมุม เด็กจะชอบเข้าไปนั่ง นอน อ่านหนังสือ โดยชอบแบ่งพื้นที่ห้องออกเป็นส่วนตัวๆ เป็นชอกมุม โดยใช้ชั้นวางหนังสือบ้าง ตู้เก็บของบ้างกัน เด็กจะมีสมาธิ ในการอ่านเขียนได้มากและเขามักจะชอบบรรยายภาคเช่นนี้

- ห้องเรียนที่มีขนาดพอดีกับเด็ก จะทำให้เด็กสนใจครูและบทเรียนได้ดี

- เด็กชอบที่จะมีที่พักแทรกอยู่ในลักษณะของเครื่องเล่นเช่น อุโมงค์ โพรงไม้ ขอนไม้ รั้วไม้ และโซดหิน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่นิ่งไม่เคลื่อนไหว

- อุบัติเหตุจากการเล่นของเด็กส่วนใหญ่มักจะเกิดบริเวณใกล้กับประตูทางเข้าออก ของสนามเด็กเล่นเพราะเด็กจะเบื่อบานและตึกคักมาก เมื่อรู้ว่าจะได้ออกไปวิ่งเล่นนอกรอาคาร เด็กจะรีบร้อนขาดการระวังตัว อุบัติเหตุที่เกิดเป็นประจำคือ วิ่งชนกัน สะดุดพื้นหรือธรณีประตู สะดุดเท้าตัวเองหล้ม ซึ่งเป็นเพราะสายตาของเขาจับจ้องอยู่แต่กับเครื่องเล่นต่างๆ ในขณะที่ กำลังวิ่งอยู่

- การจัดเครื่องเรือนมีผลต่อความประพฤติของเด็กด้วย เช่น ห้องที่จัดเครื่องเรือนให้ ชิดผนังหมดทุกด้าน จะทำให้เด็กเดินหรือวิ่งไปรอบๆห้องโดยไม่ให้ความสนใจกับกิจกรรมเลย

- เกี่ยวกับเรื่องรูปทรงทางเรขาคณิต เด็กในวัย 2-6 ปี ชอบทรงกลมมากที่สุด(วชิรา พร อัจฉริยโกศล, 2515) ซึ่งสอดคล้องข้อค้นพบของ “เพียเจต์และอินhelder” (PIAGET AND INHELDER IN. “SHARP”, 1969) ที่สรุปได้ว่าเด็กอายุ 4 ปีจะสามารถลอกรูป สามเหลี่ยมได้ ส่วนรูปแปดเหลี่ยมจะสามารถคัดลอกได้เมื่ออายุ 6 ปี

- ระยะทางของผู้พูดและผู้ฟังยังแสดงออกถึงภาษาท่าทางอีกด้วย “ฮอลล์” (HALL, 1966) พบว่าถ้าผู้สนทนาอยู่ห่างกันประมาณ 0.45 ม. ยังนับว่าเป็นการแสดงออกถึงความ ใกล้ชิดสนิทสนมกัน แต่ถ้าห่างกันตั้งแต่ 0.45-1.20 ม. เป็นการแสดงออกถึงการสนทนาเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบุคคล ถ้าในระยะประมาณ 1.20-3.60 ม. เป็นระยะของความสัมพันธ์ทางสังคมโดยทั่วไป และถ้าเกิน 3.60 ม. ขึ้นไปมักจะเป็นการสื่อสารของผู้ให้กับผู้รับ ดังนั้นระยะห่างของคู่สนทนาจึงเป็นตัวกำหนดการรับรู้และเนื้อหาของ การสื่อสารด้วยเช่นกัน เด็กจึงควรมองใกล้ชิดครูหรือบางคนจะมานั่งตักครูในบางโอกาสเพราะจะเป็นการแสดงการสื่อสารที่ถ่ายทอดความอบอุ่น ความรัก ให้แก่เด็กอีกด้วยและจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

- การเปลี่ยนแปลงของที่ว่าง (Space) และรูปทรง (Form) จะสามารถสร้างความสนใจแก่เด็กได้

- มาตรฐาน (Scale) มีผลต่อความรู้สึกของเด็กคือ Scale ใหญ่จะทำให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น ตื่นตา ตื่นใจ ส่วน Scale เล็กทำให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น เป็นมิตรสร้างความคุ้นเคย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเลือกใช้สีกับตัวอาคาร

สีมีอิทธิพลต่อความสนใจของเด็กมาก สีเป็นสิ่งเร้าอารมณ์มากกว่าลักษณะของรูปทรงของสิ่งของ โดยเฉพาะเด็กเล็กที่มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และยังมีผลต่อบุคคลทุกวัย สียังมีความสำคัญก่อให้เกิดความรู้สึกในความเป็นอยู่อย่างมากมาย จึงเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการเลือกสีให้มีความเหมาะสมกับอาคารและองค์ประกอบต่างๆของโครงการ

จิตวิทยาในการใช้สีสำหรับเด็ก

โดยทั่วไปแล้วสีจะมีอิทธิพลต่ออารมณ์ความรู้สึกของบุคคลในทุกวัยสำหรับในเด็กแล้วสีจะเป็นสิ่งเร้ามีอิทธิพลต่ออารมณ์ของเด็กมากกว่าลักษณะรูปร่างของสิ่งของ โดยเฉพาะในเด็กเล็กซึ่งมีพัฒนาการทางอารมณ์ก่อนพัฒนาการด้านอื่นๆ สีจึงยังมีอิทธิพลต่อเด็กเล็กมาก เด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้สภาพทุกสิ่งรอบตัวไม่ว่าจะเป็นแสงสว่างและเงาต่างๆ สีที่ดึงดูดความสนใจของเด็กได้มากที่สุดจะเป็นสีสดใสโดยเฉพาะแม่สี คือ แดง เหลือง น้ำเงิน สีที่เติมไปด้วยความสดใสสดชื่น เช่น เหลือง น้ำตาลอ่อน ชมพู จะช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความเจริญเติบโตทางอารมณ์ และเมื่อเด็กเติบโตขึ้น เด็กจะเรียนรู้ถึงลักษณะของโทนสีที่แตกต่างกัน รู้สึกถึงอารมณ์ต่างๆที่สีนั้นมีผลต่อจิตใจ

ดังนั้นเกณฑ์ที่ใช้กำหนดในการเลือกสีจึงมุ่งไปที่ มีสีอะไรบ้างที่มีส่วนช่วยเร่งเร้ากระตุ้นอารมณ์ของเด็กให้เกิดความรู้สึกสนุกสนาน ตื่นเต้น น่าสนใจ เพราะกิจกรรมของเด็กมักเป็นกิจกรรมที่ต้องการความสนุกสนาน ตื่นเต้น ดังนั้นบรรยากาศของสีที่ใช้จึงควรเป็นสีที่ให้ความรู้สึกเช่นนั้นด้วย ซึ่งสีเหล่านั้นได้แก่ สีแดง ส้ม เหลือง เขียว เป็นต้น

ส่วยเปอร์เซ็นต์ของการใช้สีแต่ละสีว่าเป็นเท่าไรนั้น ขึ้นกับความเป็นไปได้ของจังหวัดและกลุ่มของโทนสีที่เข้ากันได้ในงานออกแบบนั้น นอกจากนี้สีบางสีที่ไม่จัดอยู่ในวงจรสีแต่ให้ความรู้สึกของวิทยาศาสตร์และความทันสมัย เช่น สีบรอนซ์ สีเงิน หรือสีสะท้อนแสงบางสีก็อาจนำมาใช้ได้เช่นกัน

การเลือกใช้สีภายในโรงเรียนอนุบาล

สีที่เลือกใช้สำหรับเด็กเล็ก ควรพิจารณาสีในกลุ่มโทนร้อน ที่มีค่าอ่อน เช่นสีชมพู สีเหลืองอ่อน สีไข่ไก่ และอาจแทรกสีเขียวบ้าง เช่นสีเขียวอ่อน

โครงสีสำหรับกลางแจ้ง

โครงสีสำหรับสิ่งตกแต่งกลางแจ้ง ย่อมมีหลักการตรงข้ามกับโครงสีภายใน ในประเทศตะวันตกมักใช้สีสดใสระดับภายนอกอาคาร เช่น สถาปัตยกรรมไทยนิยมมุ่งหลังคาด้วยสีเขียว เหลือง แดง และน้ำเงินสด ท่ามกลางแสงแดดอันร้อนแรง ซึ่งให้ผลงานที่ดี เพราะสีสดใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหล่านั้นจะอ่อนกำลังลงเองเมื่อกระทบกับแสงแดด หากเราใช้สีที่ไม่สดใสเช่น สีเทาหรือสีมัวๆ ก็จะถูกแสงแดดจ้านั้นขับให้หายไป จึงควรเลือกใช้สีที่มีความสดใสจึงจะเหมาะสมกว่า

จุดประสงค์ในการใช้สีในโรงเรียนอนุบาล

1. การระบายสีลงบนอุปกรณ์การสอนโดยการใช้สีปฐมภูมินั้น เป็นแม่สีที่จะสามารถเป็นสีต่างๆเพื่อเป็นการแนะนำให้เด็กรู้จัก เปรียบเหมือนการสอนพยัญชนะ ก ข ค หรือตัวเลข 1 2 3

2. ใช้สีเพื่อช่วยให้เด็กแยกความแตกต่างของสิ่งต่างๆได้ดีขึ้นและง่ายเข้า

3. ใช้สีเพื่อแยกกลุ่มอุปกรณ์ อุปกรณ์ที่มีความเกี่ยวเนื่องหรือมีการใช้สอยร่วมกันจะใช้สีเดียวกัน

4. วัสดุที่มีสีผิวสวยงามอยู่แล้ว เช่น ไม้ หินอ่อน ไม้จำปูนต้องทาสี เพื่อให้เด็กเข้าใจถึงวัสดุกับน้ำหนักและผิวสัมผัสของมัน

5. การใช้สีในพื้นที่ใด ๆ นั้นควรลดความเข้มของสีลงบ้าง เพื่อให้กลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ ไม่ควรใช้สีแท้ เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกรุนแรงและอึดอัด เช่น สีแดง ทำให้รู้สึกร้อน จิตใจไม่สงบ สีน้ำเงินให้ความรู้สึกหนัก สีเหลืองให้ความรู้สึกตื่นตา

6. การใช้สีเพื่อรักษาเนื้อวัสดุ เช่น การทาสีเหล็กเพื่อกันสนิม ทาสีเคลือบเนื้อไม้ที่ผิวไม่สวย ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสวยงามต้องการที่จะจับต้อง

การใช้สีนี้มีผลต่อเด็กมากและจะสืบเนื่องไปจนเด็กเจริญวัยขึ้นเป็นผู้ใหญ่ รสนิยมเกี่ยวกับเรื่องสีของแต่ละคนจึงขึ้นกับการรับรู้และเรียนรู้เรื่องสี สมัยเมื่อยังอยู่ในวัยเด็ก สีจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรคำนึงถึงเป็นอย่างมาก

หลักเกณฑ์การใช้สีสำหรับโรงเรียนอนุบาล

1. physical function สีภายในห้องเรียนควรมีความเหมาะสมในการกระจายแสง ไม่เคืองตา ควรให้มีเปอร์เซ็นต์ของการสะท้อนแสงดังนี้

เพดาน	70-90 %
ผนัง	40-60 %
บัวเชิงผนัง	40 %
โต๊ะ เก้าอี้	35-50 %
พื้น	35-50 %
กระดานดำ	20 %

2. psychological function สีที่ดีที่สุดคือสีที่เต็มไปด้วยความสดใสสดชื่น เช่น สีเหลือง น้ำตาลอ่อน ชมพู สีเหล่านี้จะช่วยเร่งเร้าอารมณ์เด็กทำให้เด็กเจริญเติบโตทางอารมณ์ ช่วยให้เด็กมีสมาธิขึ้นโดยการเลือกใช้สีเขียวเข้าช่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อควรคำนึงในการเลือกใช้สี

1. โดยธรรมชาติแล้วเด็กชอบสีสดใส
2. การใช้สีเพื่อช่วยให้เด็กสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างสิ่งของได้ง่ายขึ้น ของที่อยู่ใกล้กันและสีเดียวกัน เด็กจะเห็นเป็นรวมๆกันไปหมด แต่ถ้าสิ่งของเหล่านั้นมีสีต่างกัน สีตัดกันจะทำให้เด็กแยกรูปร่างของสิ่งของแต่ละอย่างได้ง่ายขึ้น
3. วัสดุที่มีผิวสวยงามอยู่แล้ว เช่น ไม้ ไม่จำเป็นต้องทาสีควรปล่อยให้เด็กเห็นเนื้อแท้ของวัสดุ เพื่อให้เด็กเข้าใจในเรื่องของสัมผัสของสิ่งต่างๆ เช่น ไม้ อีฐ เป็นต้น
4. เฟอร์นิเจอร์ของเด็กควรเลือกใช้กลุ่มสีปฐมภูมิ เพราะจะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจและมีความกระตือรือร้น
5. สีใดๆก็ตามที่ตกแต่งอย่างสวยงาม เด็กๆมักจะทำให้สกปรกไม่ซำก็เร็ว ดังนั้นการตกแต่งห้องควรคำนึงถึงการระวังรักษาเป็นสำคัญ
6. ควรเลือกใช้สีกลางไปจนถึงสีที่มีความเร้าใจให้เกิดความตื่นเต้น
7. ผืนห้องเลือกใช้ได้ทั้งสีอ่อนและสีเย็นสดใส ถ้าต้องการให้ห้องกว้างขึ้น ควรใช้ผืนเป็นสีเย็นที่อ่อน เช่น สีฟ้า สีเขียวอ่อน ไม่ควรใช้สีที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยนัก
8. วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างควรจะแสดงคุณสมบัติตามธรรมชาติออกมา เช่น อีฐ ไม้ หิน ซีเมนต์ ควรจะมีสีผิวตามธรรมชาติ

โดยสรุปการใช้สีสำหรับเด็กจะต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องของสี และจิตวิทยาของเด็กเป็นอย่างดี จึงจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ซึ่งจะต้องคำนึงถึงผลต่อจิตใจและร่างกาย เกี่ยวกับความพอเหมาะของการใช้สีและการให้แสงสว่าง ประกอบกับปริมาณการสะท้อนของสีด้วย ลำดับของสีที่มีความแตกต่างกันจะให้ผลต่ออารมณ์และความรู้สึกต่างกันในด้านองค์ประกอบทางสุนทรียภาพ ต้องรู้ถึงผลของสีที่ทำให้เกิดปฏิกิริยาทางใจ

วิธีการใช้สัญลักษณ์ภายในบริเวณ PLAY AREA และภายในอาคาร

ในบริเวณ PLAY AREA นี้ มีพื้นที่และเครื่องเล่นต่างๆมากมาย และเครื่องเล่นแต่ละชนิดมีข้อจำกัดในการเล่นที่แตกต่างกัน รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเครื่องเล่นเหล่านี้ก็ต่างกันด้วย ดังนั้นสื่อที่จะนำเสนอเพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจได้ง่ายที่สุด ในการเล่นที่ถูกวิธีและเป็นการแนะนำพื้นที่เล่น หรือเครื่องเล่นแต่ละชนิด และเพื่อไม่ให้เด็กเบื่อหน่าย จึงจำเป็นต้องใช้ป้ายสัญลักษณ์นำทาง และการปฏิบัติไม่ให้เกิดความสับสน

สัญลักษณ์ คือ ภาษาที่ทำหน้าที่แทนคำอธิบายคำ หรือประโยค ช่วยจัดปัญหาในการเข้าใจผิดอันเกี่ยวกับความหมายของภาษา สามารถแบ่งออกได้อย่างกว้างๆเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แบบรูปธรรม (PICTURAL) เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงภาพของสิ่งที่สัมพันธ์ด้วยตา เช่นสัญลักษณ์โทรศัพท์ ไปรษณีย์ เป็นต้น
2. เครื่องหมายนามธรรม (ABSTRACT) ได้แก่ความหมายของอาคารต่างๆที่ออกมาเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึก หรืออารมณ์นึก เช่น เย็น ร้อน พลัง เป็นต้น

หลักเกณฑ์ของสัญลักษณ์สาธารณะ ควรมีลักษณะดังนี้

1. ความหมายของสัญลักษณ์ ควรมีความหมายที่จะสามารถทำความเข้าใจได้ในทันทีโดยไม่ต้องแปลอีก
2. มีลักษณะตรงไปตรงมา และเรียบง่ายที่สุด
3. มีรูปทรงที่เข้าใจง่าย และง่ายต่อการจดจำ
4. มีเอกลักษณ์ที่มีความหมายแยกออกจากสัญลักษณ์ที่มีความหมายต่างกันในชุดเดียวกัน

การเขียนรู้โดยผ่านทางสายตา (ISOTYPE) ⁵

ISOTYPE เป็นหลักการเบื้องต้นของ OTTONOV RATH (1882-1945) นักสังคมวิทยาชาวออสเตรีย ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาของเขาได้ยืนยันว่า "ขั้นแรกของคนเราจะรู้ความรู้ใหม่นั้น รูปภาพเป็นสื่อความหมายได้ดีกว่าการเขียนตัวหนังสือ" และได้ประดิษฐ์รูปภาพไว้เป็นจำนวนมาก และยังได้ถึงเทคนิคการออกแบบ และการนำไปใช้ให้ประโยชน์ของภาพเหล่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์ว่า การที่จะเข้าใจรูปภาพเหล่านี้ต้องมีความหมายที่แน่นอน และเป็นที่น่าสนใจของคนส่วนใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดตัวหนังสือ

จะต้องอ่านง่าย ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ตัวอักษรที่มีสัดส่วนที่ดี
2. ลักษณะของคำต้องมีลักษณะอันเดียวกัน ช่องไฟพอเหมาะ กะช่องบันทึกให้พอดีและมีความยาวพอดี ไม่ยาวจนเกินไป เพราะปกติคนอ่านโดยสายตาไม่กรอกหัว

การเลือกพิจารณาเลือกใช้ตัวอักษรในป้ายสัญลักษณ์

1. ลักษณะแต่ละตัวสวยพอใช้ มีความสูง ความกว้างสมดุลสำหรับผู้อ่าน ปกติประมาณ 3/5
2. ช่องไฟเหมาะสม
3. ถ้อยคำไม่ยาวเกินไปเพราะอ่านไม่สะดวก
4. การCONTRAST ของตัวอักษร เกิดจากความหนักเบาของเส้น และความอ่อนแก่ ของแสงสีพื้นกันตัวอักษร
5. ไม่วางบรรทัดชิดกันเกินไป
6. มีความเหมาะสมกับผู้อ่านโดยพิจารณาจาก
  - คนที่มีผลทางสายตา เช่น สายตาสั้น สายตาวาว ตาบอด เป็นต้น ซึ่งต้องใช้ตัวอักษรแค่สิ่งเหล่านี้
  - สภาพแวดล้อมของที่ตั้ง
  - คุณวุฒิ หรืออายุของผู้อ่าน เช่น เด็ก ควรจะใช้หนังสือตัวโต ชัดเจน
7. ตัวอักษรเข้ากันได้กับป้าย
8. ลักษณะตัวอักษรควรจะเป็นแบบที่สุภาพ

การใช้กับป้ายสัญลักษณ์และตัวหนังสือ

สีที่เรียงลำดับความนิยมของผู้ชาย ได้แก่ สีม่วงเข้ม แดง น้ำตาล ม่วง แสด

เหลือง ดำ และขาว

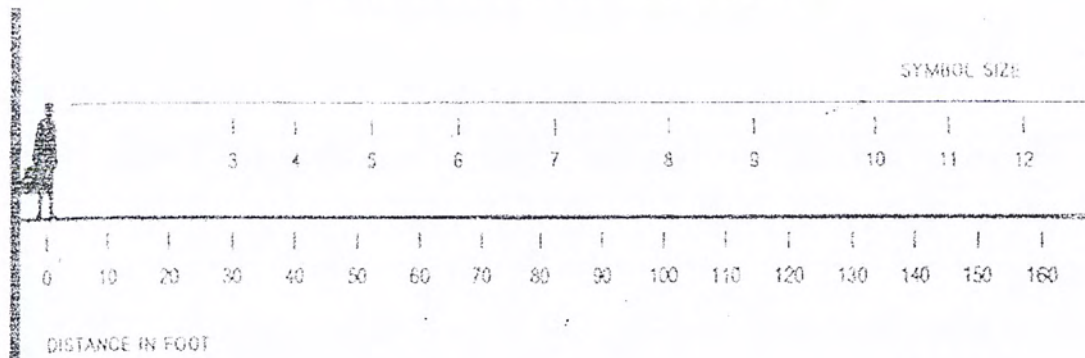
ในส่วนของเด็ก มักชอบสีที่สดใส ผู้ใหญ่นิยมสีเข้ม และรุนแรง ส่วนคนสูงอายุ มักนิยมสีอ่อนๆ ดังนั้นในการออกแบบป้ายสัญลักษณ์นี้ จึงขึ้นอยู่กับอำนาจการดึงดูดความสนใจของสีที่ใช้ด้วย

ข้อความหนึ่งในการจัดป้ายสัญลักษณ์

1. ป้ายที่อยู่ระดับเหนือสายตา ลูกศรชี้ลง และขึ้น แสดงเส้นทางที่ตรงไปข้างหน้าตลอด
2. ป้ายที่อยู่เหนือระดับสายตา ลูกศรที่ชี้ขึ้น แสดงเส้นทางที่ตรงไปข้างหน้าตลอด
3. สำหรับที่บอกที่หมายมากกว่า 1 ที่ขึ้นไป ควรเรียงลำดับจากที่หมายจากข้างบนลงมาข้างล่าง ตามลำดับของที่หมาย (กรณีที่มีป้ายอยู่ในระดับสายตาพอดี หรือต่ำกว่า)
4. สำหรับป้ายที่อยู่เหนือระดับสายตา และมีที่หมายมากกว่า 2 ที่ขึ้นไป ควรเรียงลำดับของที่หมายจากข้างล่างขึ้นข้างบน เพื่อการอ่านที่สะดวก
5. ป้ายที่อยู่ระดับสายตา มักใช้ติดกับผนังเป็นส่วนใหญ่ ส่วนป้ายที่อยู่เหนือระดับสายตา จะนิยมแขวนห้อยมาจากเพดาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EFFECTIVE VIEWING DISTANCE
NOT MORE THAN 155 FOOT

EFFECTIVE VIEWING DISTANCE
NOT LESS THAN 20 FOOT

จากระยะการมองเห็นระดับสายตา มุมมองปกติของสายตาคือ 10 องศา
และระยะการมองเห็นที่ปลอดภัยปกติ โทระดับ 10 องศา จะไม่เกินกว่า 155 ฟุต (46.5
เมตร)

ระยะมุมมองที่มองใกล้เข้ามาจะไม่น้อยกว่า 20 ฟุต (6 เมตร) ซึ่งจะได้นาฬิกาของ
ป้าย ประมาณ 12 นิ้ว หรือ 0.30 ม.

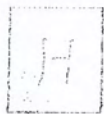
สามารถคำนวณได้จากสูตร ขนาดของป้าย (นิ้ว) = ระยะการมองเห็น (ฟุต)

13

หรือ ขนาดป้าย (ซม.) = ระยะการมองเห็น (ม.)

0.65

สำหรับสัญลักษณ์ที่มีรูปเป็นวงกลม

1. ขนาดของป้ายที่มองเห็นโดยปกติ

4. สัญลักษณ์ที่มีความหนาขนาด
สามารถอ่านได้ไว้ภายในได้

2. ขนาดสัญลักษณ์ที่มีความหนาตามที่
ระบุ

5. สัญลักษณ์บนป้ายที่ชัด

3. สัญลักษณ์ที่มีความหนาเป็นปกติ
โดยที่... (text partially obscured)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CONCEPT DESIGN

Renovation Concept

from concept of renovation → Changing Image

Character of Project:

Name: Institute of Child & Adolescent Mental Health

need to:

center, international modern, study, library

Type of Project:

Existing facilities: OOO Learning Place

New facilities: OOO Learning Place

Checking by Learning

Study Learning

EQ Learning

check

Food

function

Emotional

motivation

Internet Placement

Define Space

Modeling, Measurement, into flexible Space

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT

MENTAL HEALTH

400252

34

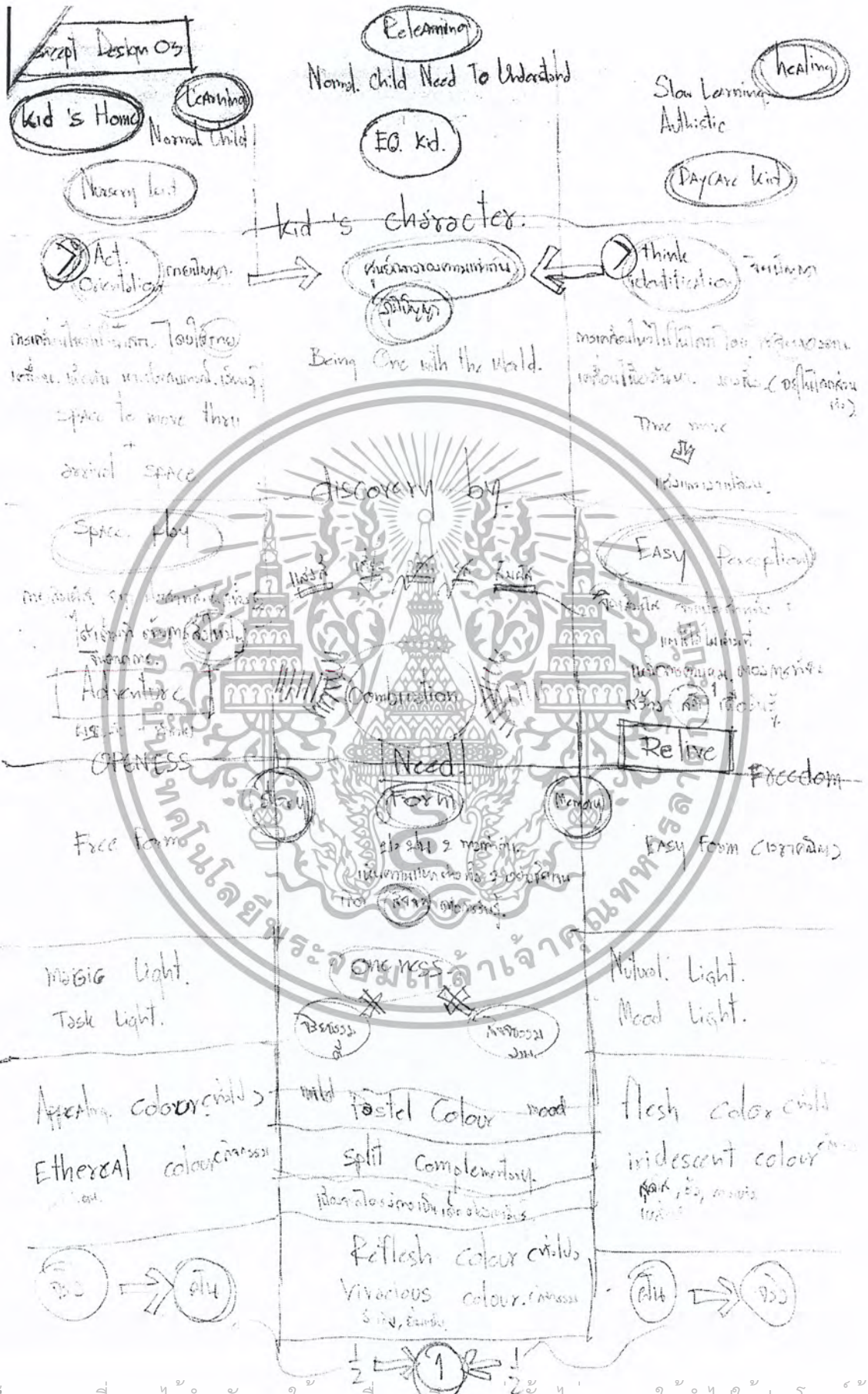
MAJOR IN ARCHITECTURE

MANOP JIRACHOYVORNKUL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DAYCARE
 Regional (3 months) pool
 Natural forces.
 Reading the landscape
 Celebrating the outdoors
 Contact matters.
 poetic responses
 post reflection
 dialogue with time & nature

EQ.
 Radical

Nursery.
 Modernist
 symbolic studies
 Refine principles
 Poem with a view
 Micro and Macro

Landscape of the wild

Revealing history
 virtual & actual

Establishing relationships

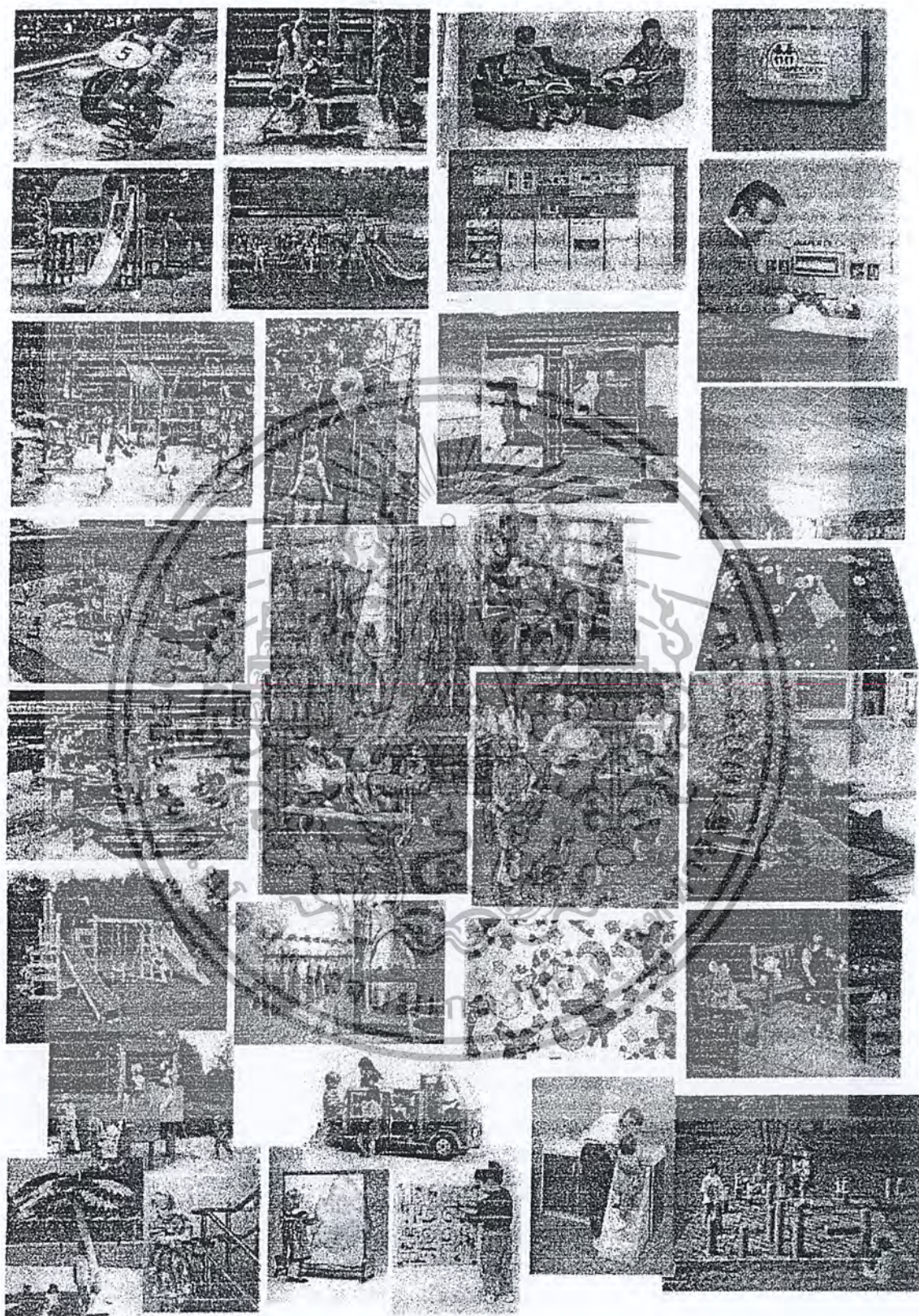
Regional
 form, but a case study
 take outdoor room.
 post reflection
 Revealing history
 All New to old

(3 months)
 Landscape of the wild
 virtual & actual
 establishing relationship
 Old reflection
 The old Revealing

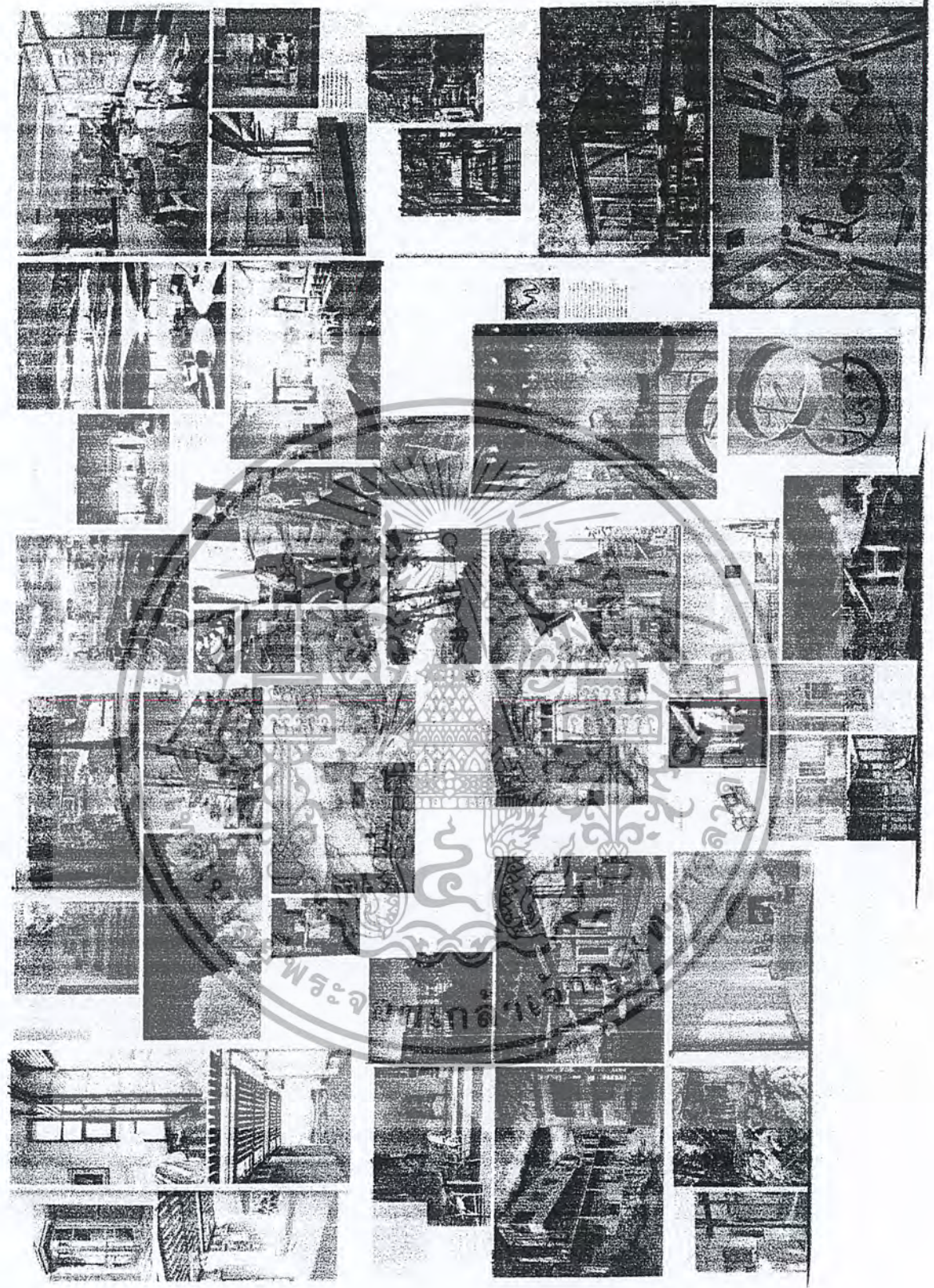
Modernist
 art of fantasia
 Old means New
 Revealing history

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

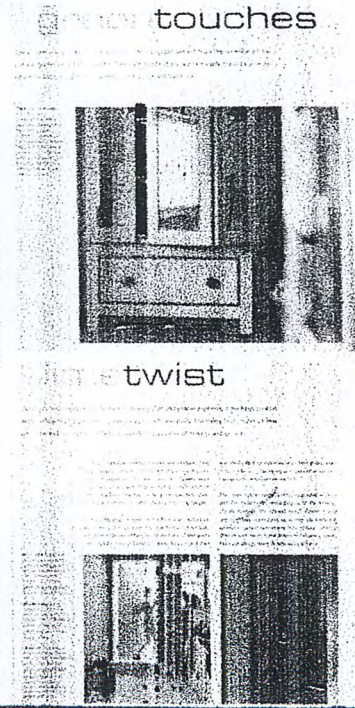
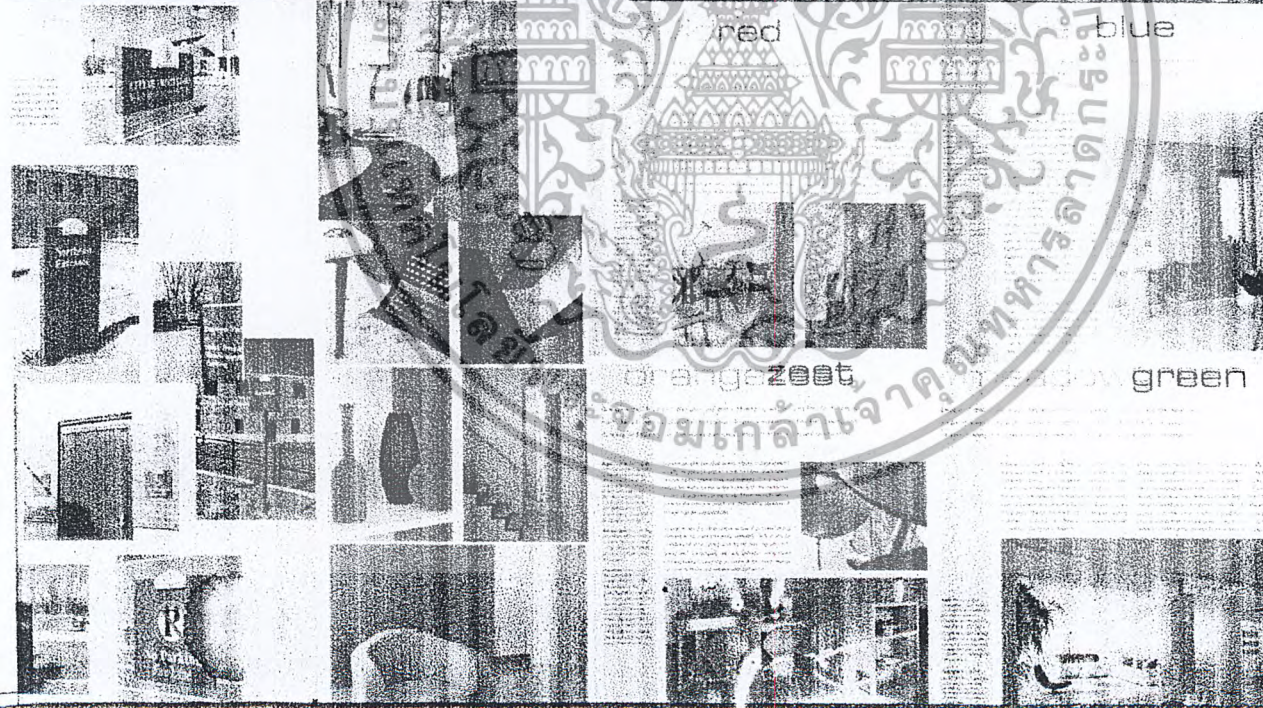
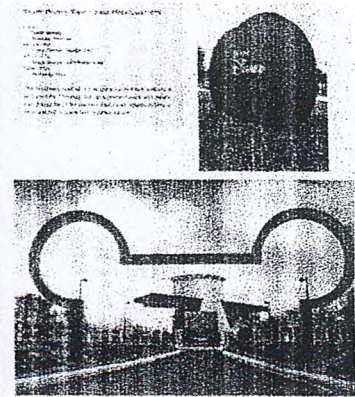
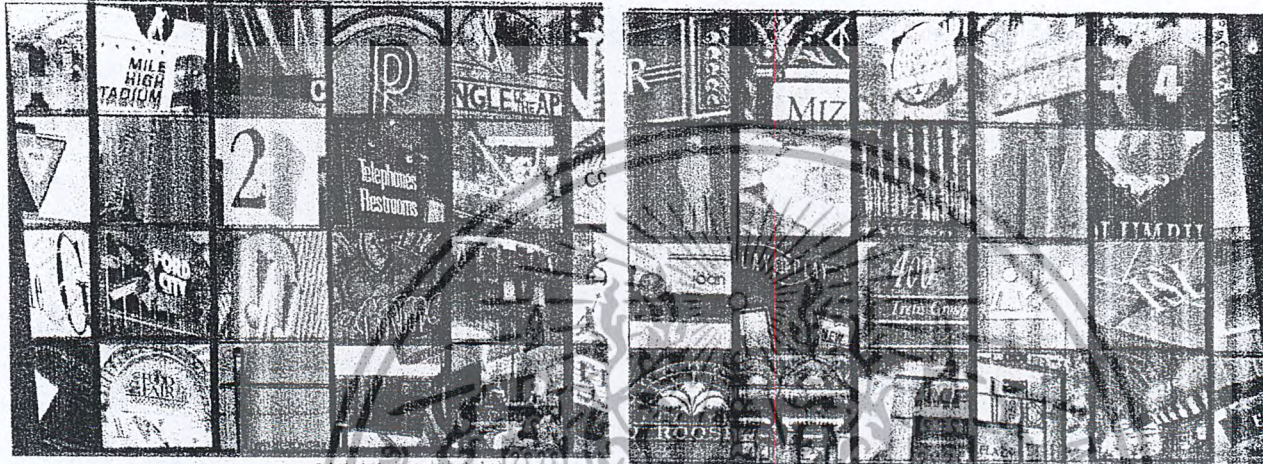
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

red

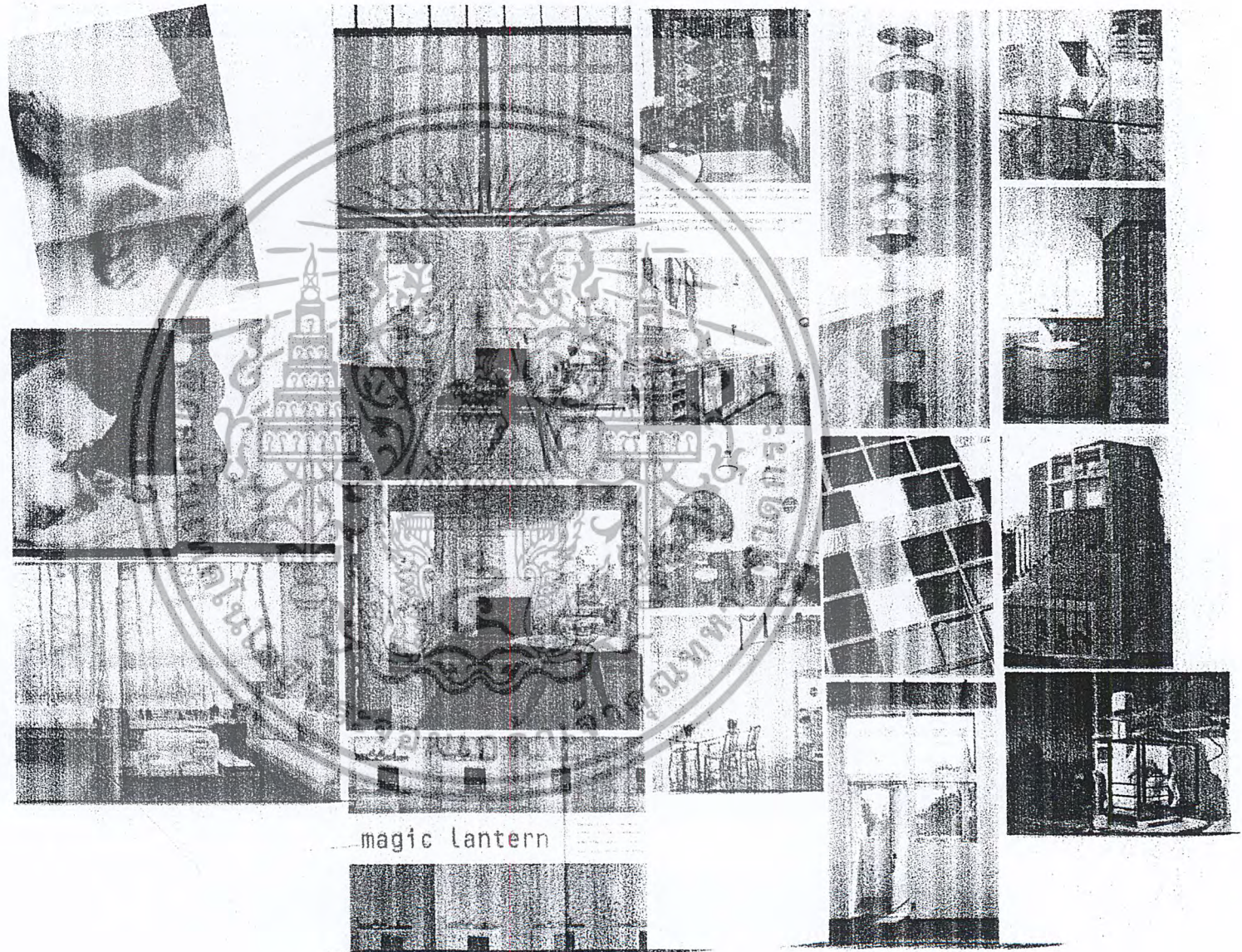
blue

orangezeest

green

touches

twist

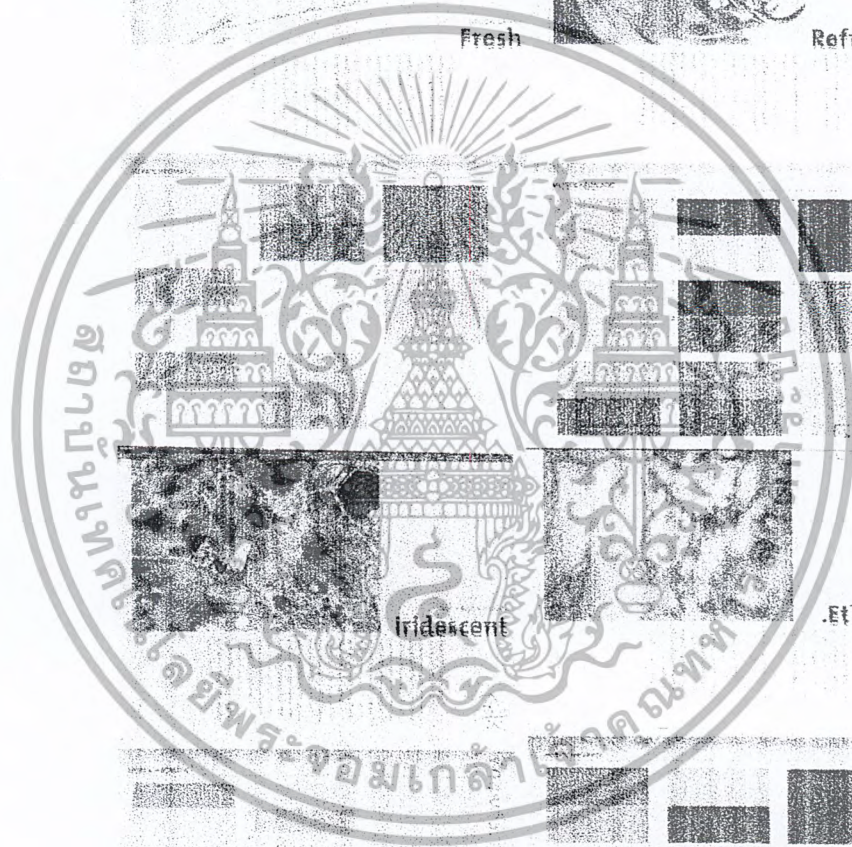
magic lantern

Fresh

Refreshing

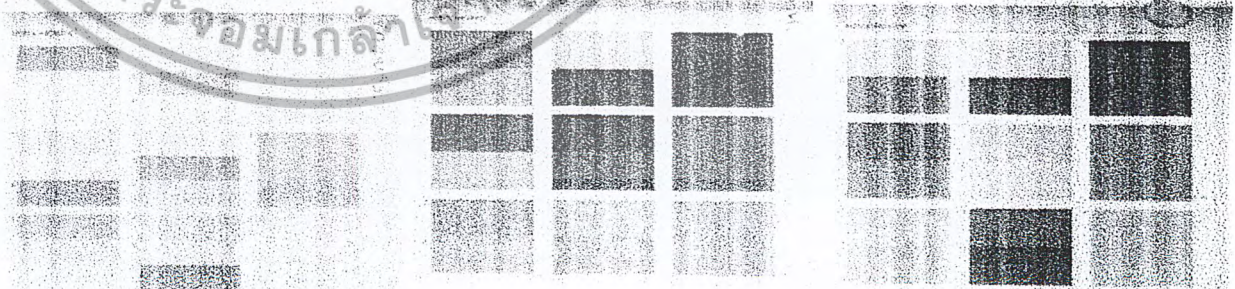
Appealing

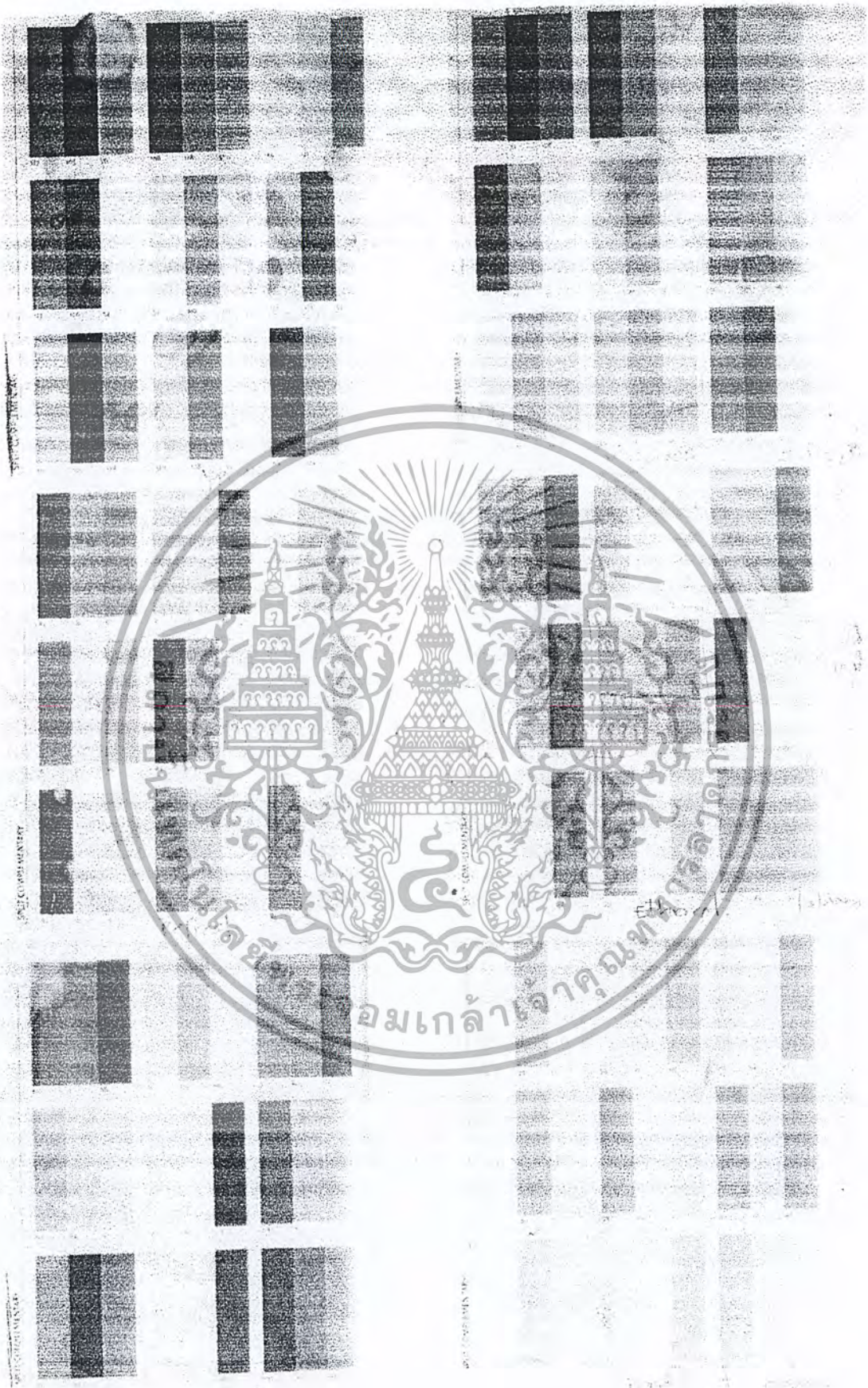

Iridescent

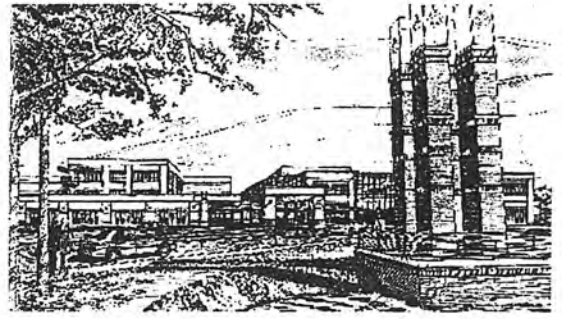
Ethereal

Vivacious

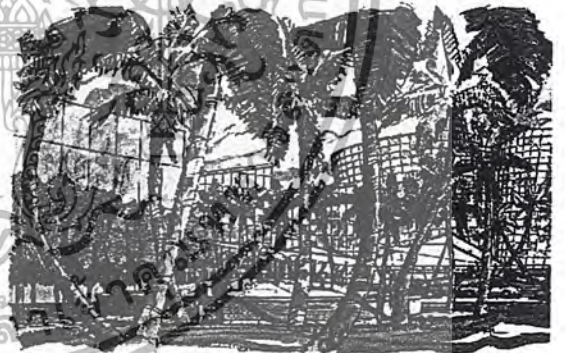
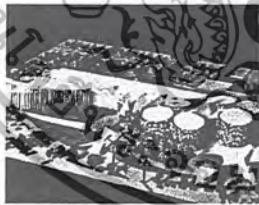

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FLORIDA
HOSPITAL
Waterman

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Art Work

Introduction

INTRODUCTION

INTRODUCTION

การรณรงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของสุขภาพจิตเป็นสิ่งสำคัญ เพราะคนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจถึงคุณค่าของสุขภาพจิตและไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรบ้างถึงจะมีสุขภาพดี ดังนั้น องค์การอนามัยโลกจึงขอเชิญชวนให้ทุกคนหันมาใส่ใจสุขภาพจิตของตนเอง

The world be a better place

COMPETITION Be the best

APPRECIATION & CHECKING

WORK HARD & HURRY HOME

RESULT Family be togetherly

ด้วยกิจกรรมที่เรานำเสนอนี้จะช่วยลดความเครียดของคนที่อยู่ในช่วงวัยที่อายุ 15-25 ปี

ถึงกับร้อยละ 40 %

มีจำนวน 28 %
มีจำนวน 18 %
มีจำนวน 8 %
มีจำนวน 15 %

MENTA HEALTH

INCP BANGKOKWELL 400252

INTRODUCTION

BACKGROUND

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว แต่ในขณะเดียวกันก็ประสบกับปัญหาสุขภาพจิตที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นและวัยหนุ่มสาว

PURPOSE

เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของสุขภาพจิต และส่งเสริมให้ทุกคนหันมาใส่ใจสุขภาพจิตของตนเอง

เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนหันมาใส่ใจสุขภาพจิตของตนเอง

MENTA HEALTH

INCP BANGKOKWELL 400252

EXISTING CONDITION

TARGET GROUP

กลุ่มวัยรุ่น 28 %
กลุ่มวัยหนุ่มสาว 18 %
กลุ่มวัยผู้ใหญ่ 8 %
กลุ่มวัยสูงอายุ 15 %

SCOPE OF WORK

D.P.P.

PMA2 PROGRAM EXCISE

HOT-LINE

TECHNICAL ASSISTANCE

INFORMATION CENTER

MENTA HEALTH

INCP BANGKOKWELL 400252

Program Analysis

Art Work

Problem

CAUSE OF RENOVATION

CAUSE I : ปรับพื้นที่ของระดับความสามารถของชุมชน
โดยมีการปรับเปลี่ยนในด้านรูปแบบการดำเนินงาน (RENGERING)

Problem I : พื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วนบริการเดิม
ไม่สามารถรองรับให้บริการที่เกิดขึ้น

O.P.D.
การวิเคราะห์สภาพการใช้พื้นที่ภายในตัวบริการ

- สรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น**
- การนำส่วนราชการเดิมออกจากพื้นที่บริการ
ทำให้เกิดความไม่สะดวก
  - พื้นที่ที่ก่อสร้างใหม่กับพื้นที่ให้บริการ
พื้นที่ส่วนหนึ่งควรจากอาคารเดิมเป็นส่วน
  - สภาพของทางสัญจรที่แคบ ซัดคด
  - การจัดพื้นที่เพื่อนำไม่สามารถแยกประเภทผู้ใช้
- สิ่งที่ต้อง
ดำเนินการ**
- ปรับระดับพื้นที่
  - ปรับพื้นที่
  - ปรับพื้นที่
  - ปรับพื้นที่
  - ปรับพื้นที่
  - ปรับพื้นที่
  - ปรับพื้นที่

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

MENTA HEALTH

MANIPAL UNIVERSITY

400252 3A

CAUSE OF RENOVATION

ANALYSIS

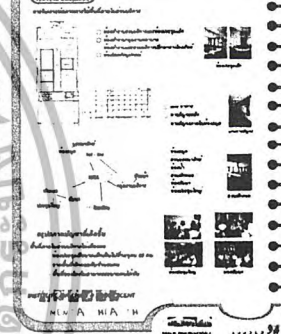
CAUSE OF RENOVATION

PROBLEM

CAUSE OF RENOVATION

CONCLUSION

Program Analysis

Program Analysis

Art Work

Tendency Of Activities

TENDENCY OF ACTIVITIES

WHAT IS EQ ?

EMOTIONAL CAPITAL

EMOTIONAL KNOWLEDGE

EMOTIONAL COMPETENCE

PERSONAL INTELLIGENCE

INTRAPERSONAL EMOTIONAL MANAGEMENT

INTRAPERSONAL RELATIONSHIP

releaseing

10 CHILD

LOW-CARE CHILD

NURSERY CHILD

unlearning

Forget Group

identity

FLEXIBLE LEARNING

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT MENTAL HEALTH

MAP JERUSALEM 400252

TENDENCY OF ACTIVITIES

HUMAN MENTALITY THE BURN ID

EMOTIONAL KNOWLEDGE

HUMAN

MC-FOCUSMENT

THE MIND EQ

MENTA HEA TH

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT MENTAL HEALTH

MAP JERUSALEM 400252

TENDENCY OF ACTIVITIES

SCOPE OF WORK

RENOVATION FOR THE OLD FACILITY

- MAIN HALL
- O.P.D.
- DAY CARE
- NURSERY
- TECHNICAL KNOWLEDGE
- TRAINING ZONE
- STUDY ZONE
- OFFICE ZONE
- BACK OF THE HOUSE

ADD THE NEW FACILITY

- * DAY CARE
- * THE NEW THOUGHT
- * STUDY ZONE
- * BO EDUCATION
- * A NEW PLAY COURT
- * OUTDOOR PLAY & PARK
- * TO SHARE WITH THE PHARMACY ORGANIZATION
- * CENTER
- * CURATOR
- * PUBLIC PARK

NEED OF PROGRAM

PLAYING

MENTA HEA TH

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT MENTAL HEALTH

MAP JERUSALEM 400252

Program Analysis

Art Work

Art Work

Concept Design

CONCEPT DESIGN
CONCEPT DESIGN

RENOVATION CONCEPT
true cause of renovation

changing image

New Name
Institute of child & adolescent mental health

Child mental health center

Healing Place

modern international

Learning Place

Lively Learning

INSTITUTE OF CHILD & ADOLESCENT MENTAL HEALTH
MENTA HEA TH

400252 5/4 MAND JINBOONWELL

CONCEPT DESIGN
CONCEPT DESIGN

EQ CONCEPT

fantasy

romantic

modern life

fantasy

crematio

MENTA HEA TH

CONCEPT DESIGN
CONCEPT DESIGN

THEME

Family Life & ความรักที่เริ่มต้นที่ 17/11

HOME

HOME

HOME

การให้ความรัก และความอบอุ่น
เป็นสิ่งสำคัญกับทุกคน
EG VILROE
as in modern life

Form of Life

Colour of Love

MENTA HEA TH

Program Analysis

ภาคผนวก ข

การศึกษารายละเอียดองค์ประกอบอาคาร

ทบวงเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ระบบควบคุมสภาพแวดล้อม

๑. ระบบปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศในอาคารแบ่งออกได้เป็น 3 ระบบใหญ่ ๆ ด้วยกันดังต่อไปนี้

1. ระบบปรับอากาศแบบติดหน้าต่าง (Window Unit,Package Unit-All Air System)
2. ปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split Type-All Air System)
3. ระบบอากาศแบบส่วนกลาง (Central Station System)

เนื่องจากโครงการมีทั้งพื้นที่ส่วนที่เป็นพื้นที่โล่งเชื่อมต่อกัน และส่วนที่เป็นห้อง ๆ เปิดปิดไม่ตรงกัน ดังนั้น ระบบปรับอากาศส่วนให้ที่เลือกใช้ คือ แบบ Central แต่สำหรับในส่วนที่เปิดปิดไม่เป็นเวลา ต้องการการทำงานแยกจากส่วนรวมจะใช้ระบบ Split Type

ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง สามารถแยกได้เป็น 3 แบบ คือ

๑. แบบ All Air System เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้อากาศเป็นตัวระบายความร้อน และใช้อากาศผ่านเครื่องปรับอากาศส่วนกลาง แล้วนำไปจ่ายยังบริเวณที่ต้องการปรับอากาศ การควบคุมอุณหภูมิด้วยการควบคุมปริมาณอากาศของระบบปรับอากาศนี้ทำงานโดยอาศัยหลักการเปลี่ยนแปลงปริมาณอากาศเย็นที่นำมาใช้เพื่อปรับอากาศ แบ่งออกได้ดังนี้

- การเปลี่ยนแปลงปริมาณของอากาศเพื่อรักษาอุณหภูมิให้คงที่ที่เหมาะสมกับการใช้ในบริเวณปรับอากาศที่ภาระการทำงานเปลี่ยนแปลงไม่มาก คือน้อยกว่า ๒๐ % ถ้ามากกว่านี้จะเกิดกระแสลมแรงรบกวน
- การแยกเครื่องปรับอากาศออกเป็น ๒ ชุด คือชุดแรกจ่ายลมเย็นในปริมาณที่คงที่ออกชุดจ่ายลมเย็นที่มีการเปลี่ยนแปลงการปรับอากาศ
- การควบคุมด้วยการ by pass เป็นวิธีการรักษาปริมาณอากาศที่หมุนเวียนในระบบปรับอากาศให้คงที่ แต่ปรับปริมาณอากาศเฉพาะส่วนที่ผ่านเข้ารับความเย็นหรือ supply air ให้มาก น้อยตามภาระการปรับอากาศ

๒. แบบ Air Cooled-Water Chilled System เป็นระบบปรับอากาศใช้น้ำ และอากาศทำงานร่วมกัน คือ จะมีการทำความเย็นให้กับน้ำและใช้อากาศเป็นตัวระบายความร้อนที่เครื่องทำความเย็นส่วนกลางมีการเดินท่ออากาศไปจนถึงบริเวณปรับอากาศจะผ่านอากาศที่ผ่านมาตามท่อลมเพื่อรับความเย็นจากน้ำ และนำไปจ่ายทั่วบริเวณปรับอากาศการปรับอากาศแบบนี้จะสามารถติดต่อท่อลมขนาดเล็กลงได้กว่าระบบปรับอากาศแบบ all air system เพราะน้ำเป็นตัวช่วยพาความเย็นไปอบบริเวณปรับอากาศซึ่งน้ำมีน้ำหนักจำเพาะมากกว่าอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และระบบนี้มีจุดเด่น คือ สามารถนำเอาอากาศเสียออกจากบริเวณปรับอากาศและนำเอาอากาศบริสุทธิ์จากส่วนกลางมาแทนที่ได้

๓. แบบ *Cear Cooled Water Chilled System* เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้น้ำเย็น เป็นตัวกลางในการให้ความเย็น แก่บริเวณปรับอากาศเช่นเดียวกับระบบ *air cooled-water chilled* โดยมีการติดตั้ง *fan coil unit* หรือ *air handing unit* หรือ *AHU* ไว้ในบริเวณปรับอากาศ และใช้พัดลมเป่าอากาศผ่านคอยล์เย็นนี้ เพื่อรับความเย็นจากน้ำ และให้ลมเย็นกระจายไปทั่วบริเวณปรับอากาศอีกต่อหนึ่งและในทำนองเดียวกันจะใช้น้ำเย็นเป็นตัวระบายความร้อนโดยผ่าน *cooling tower* การนำอากาศจากภายนอกเข้าสู่บริเวณปรับอากาศจะผ่านได้เฉพาะรูรั้วของผนัง หรือขณะเปิดประตูห้องจึงเป็นข้อเสียของระบบนี้ระบบนี้มี *fan coil* หลายตัวขึ้นอยู่กับตำแหน่งความต้องการนำความเย็น โดยที่ *fan coil* แต่ละตัวรับน้ำเย็นจากเครื่องทำความเย็นเครื่องเดียวกันการรักษาคอนทามิในห้อง ทำโดยการควบคุมน้ำเย็นในแต่ละห้องโดยใช้อัตราควบคุมปริมาณน้ำ

ข้อควรรู้เรื่อง SPACE REQUIREMENT สำหรับระบบปรับอากาศ

๑. *space* ในช่องเหนือฝ้าเพดานซึ่งในการเดินทอลมสำหรับส่งลมเย็นไปยังจุดต่างๆ ในทางปฏิบัติจะต้องการประมาณ ๐.๓๐ - ๐.๕๐ เมตร ซึ่งเป็น *clear space* ระหว่างใต้ท้องคานและแผ่นฝ้าเพดาน ช่อง *shaft* สำหรับระบบต่าง ๆ เช่น การเดินทอน้ำยาทอไฟฟ้าของระบบปรับอากาศ หรือทอน้ำ

๒. สำหรับ *chilled water* หรือทอน้ำสำหรับ *condenser water* และทอสำหรับน้ำทิ้ง ควรปรึกษาวิศวกรออกแบบระบบปรับอากาศเพื่อกำหนดขนาดของ *shaft* ได้ถูกต้องขนาดของเครื่องเป่าลมเย็นหรือห้องเครื่องให้ห้องเครื่องเป่าลมเย็น และลมกลับ ส่วนห้องเครื่องนั้น ขนาดของห้องจะขึ้นอยู่กับขนาดของเครื่องทำความเย็นที่ใช้ในอาคาร

ขนาดทำความเย็นของอาคาร (ตัน)	ขนาดห้องเครื่องโดยประมาณ(m x m)
๑๐๐ - ๒๐๐	๖.๐๐ X ๑๐.๐๐
๓๐๐ - ๔๐๐	๘.๐๐ X ๑๒.๐๐
๕๐๐ - ๘๐๐	๑๐.๐๐ X ๑๔.๐๐
๑,๐๐๐	๑๒.๐๐ X ๒๐.๐๐
๒,๐๐๐	๑๒.๐๐ X ๒๔.๐๐

ตารางแสดงขนาดของห้องเครื่องโดยประมาณ(ความสูงของห้องอย่างน้อย ๓ เมตร)

การกระจายลมในห้องและความรู้สึกสบาย

ในการทำความเย็น อากาศที่ได้ปรับภาวะแล้ว ที่จะไหลผ่านช่องทางออกเข้าไปในห้องมีอุณหภูมิและความชื้นต่ำ ส่วนในการทำความอบอุ่นจะมีอุณหภูมิและความชื้นสูง ซึ่งแตกต่างจากอุณหภูมิและความชื้นของอากาศภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้อง เมื่ออากาศที่ปรับภาวะแล้ว ได้เข้าไปถึงบริเวณที่คนอาศัยโดยขณะเดียวกันก็ผสมร่วมกับอากาศภายในห้องจนกระทั่งความเร็วเฉลี่ยลดลงถึง ๐.๑๒ – ๐.๒๕ m/s และมีอุณหภูมิและความชื้นใกล้เคียงกับอากาศภายในห้อง ผลของการปรับอากาศที่ต้องการจึงจะสำเร็จ เพราะฉะนั้นเมื่อความแตกต่างในการกระจายของอุณหภูมิในบริเวณที่คนอาศัยเป็น ๑.๕ องศาเซลเซียสหรือมากกว่า การเปลี่ยนแปลงชั้นลงของอุณหภูมิจะขึ้นอยู่กับเวลา หรือเมื่อความเร็วลมในเขตที่มีคนอาศัยน้อยกว่า ๐.๑ m/s อากาศจะเฉื่อย ผู้คนที่อาศัยจะรู้สึกอึดอัด ไม่สบาย แต่ถ้าความเร็วลมพุ่งออกมาแรงเกินไปจะเกิด COLD DRAFT คือ ภาวะที่ทำให้คนรู้สึกเย็นเป็นบางแห่ง เนื่องจากการระบายความร้อนออกไปมากกว่าปกติ เพราะอุณหภูมิของอากาศไม่สม่ำเสมอ หรือเพราะกระแสลมในห้องโดยเฉพาะกระแสลมที่มีอุณหภูมิต่ำ และมีความเร็วสูง

เนื่องจากอากาศที่ดูดเข้ามาใกล้กับช่องทางดูด มีความเร็วลมเมื่อหางออกไปจากช่องทางดูดความสัมพัทธ์ของช่องทางดูดกับช่องทางออก จึงมีผลกระทบต่อการกระจายลมภายในห้อง เมื่อพิจารณาการกระจายลมให้ทั่วทั้งห้อง ในทางปฏิบัติทั่วไปนิยมพิจารณาการกระจายลมออก และการดูดลมกลับแยกกัน และมีมาตรการระวังไม่ให้ลมที่จ่ายเข้าไปในบริเวณที่มีคนอาศัยมีอุณหภูมิแตกต่างกันมาก หรือมีความเร็วมากเมื่อความเร็วช่องทางดูดที่ทางเข้าสูงเกินไป หรือเมื่อพื้นที่ช่องทางดูดเล็ก ผู้อยู่อาศัยใกล้ช่องทางดูดจะรู้สึกว่ามีการแผ่ลมเย็น

เมื่อในห้องมีช่องทางออกหลายช่อง จะต้องมีการให้การกระจายของลมที่เป่าออกมาเป็นไปอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ และจะต้องมีการป้องกันไม่ให้มีการแผ่ลมแรงเกินไปปกติ อันเนื่องมาจากการเป่าลมออกไม่สม่ำเสมอ

การจัดแนวท่อลม

ท่อลมคือท่อที่อากาศออกจากพัดลมของเครื่องปรับอากาศถูกส่งผ่านไปยังช่องทางออกหรือท่อจากช่องทางดูดหรือท่อจากช่องทางอากาศภายนอกถูกดูดผ่านเข้าไปยังเครื่องปรับอากาศ การจัดแนวท่อลมระหว่างเครื่องปรับอากาศ และช่องทางออกหรือทางเข้าอาจแบ่งเป็น ๓ แบบดังนี้

๑. ระบบท่อลมประธาน (Trunk Air Duct System) เป็นระบบท่อลมประธานต่อระหว่างเครื่องปรับอากาศกับช่องทางออก ระบบนี้เป็นระบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเพราะเมื่อเทียบกับระบบอื่น ๆ ระบบนี้เป็นระบบที่ออกแบบและติดตั้งได้ง่าย ใช้เนื้อที่น้อย ราคาติดตั้งถูก

๒. ระบบท่อลมเฉพาะหัวจ่าย (Individual Air Duct System) เป็นระบบที่ท่อลมต่อระหว่างเครื่องปรับอากาศ และหัวจ่ายแต่ละหัว เป็นระบบที่นิยมใช้กับเครื่องปรับอากาศแบบชุดที่ติดตั้งไว้กลางห้องเป็น ระบบที่สามารถควบคุมปริมาตรของอากาศที่แต่ละหัวจ่ายได้ที่จุดใกล้เคียงกับเครื่องปรับอากาศ แต่ระบบนี้ค่าติดตั้งแพง ต้องการพื้นที่มาก

๓. ระบบท่อลมวง (Loop Air Duct System) เป็นระบบที่มีท่อลมต่อระหว่างท่อลมประมาณ ๒ ท่อ เป็นระบบที่สามารถปรับสมดุลย์ปริมาตรของอากาศที่ช่องทางออกที่ใกล้กับปลายทางเป็นระบบที่นิยมใช้ในโรงงานและบ้านพักอาศัย แต่ระบบนี้ไม่ควรนำไปใช้ที่ภาวะความร้อนของเครื่องปรับอากาศต่างกัน เช่น ด้านตะวันออก-ตะวันตก เป็นต้น

ลักษณะของหน้ากากจ่ายลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้ากักจ่ายลมมาตรฐานที่นิยมมี 2 แบบ คือ

๑. แบบฝังเพดาน (CEILING DIFFUSOR)

- แบบสี่เหลี่ยม (SQUARE)
- แบบวงกลม (CIRCULAR)
- แบบ SLOT

2.แบบฝังผนัง (WALL DIFFUSOR)

ตำแหน่งที่ตั้งหอทำน้ำเย็น (INSTALLATION OF COOLING TOWER)

ตำแหน่งสำหรับทำ cooling tower จะต้องเป็นตำแหน่งที่ cooling tower สามารถทำงานได้ดีปราศจากปัญหาต่างๆ ในบางกรณีตำแหน่งที่ตั้ง cooling tower อาจถูกบังคับโดยความสวยงามของอาคาร แต่ในบางกรณีก็มีปัญหาเกี่ยวกับอุปสรรครอบ ๆ อาคาร เช่น มีผนังที่อยู่ใกล้ ๆ ทำให้ปริมาณลมที่ผ่าน cooling tower น้อยลง หรือแก๊สไอเสียจากปล่องไฟอาจถูกดูดเข้าไปใน cooling tower ทำให้เกิดการกัดกร่อนเป็นสนิมโดยตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม ได้แก่

1. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องไปรงการถ่ายเทอากาศดีและไม่มีผลกระทบจากอาคารข้างเคียง
2. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องไม่ส่งเสียงรบกวนบริเวณรอบ ๆ
3. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องอยู่ห่างจากแก๊สไอเสียและลมร้อน
4. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องสะอาด ปราศจากฝุ่นและสิ่งสกปรก
5. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องอยู่ใกล้เครื่องทำความเย็นมากที่สุด
6. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องกว้างพอที่จะสามารถทำการติดตั้ง ตรวจสอบบำรุงรักษา ได้สะดวก

๒. ระบบแสงสว่าง

ระบบแสงสว่างสำหรับอาคารนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงให้มาก โดยเฉพาะในส่วนที่จำเป็นต้องใช้ใช้แสงในการสร้างบรรยากาศ และยังเพื่อให้เกิดความสบายสำหรับผู้ในพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ด้วยการให้แสงสว่างในอาคารมี ๒ แบบ หลัก ๆ คือการให้แสงสว่างโดยธรรมชาติ และการใช้แสงประดิษฐ์

การใช้แสงสว่างโดยแสงธรรมชาติ (Natural Lighting)

การใช้แสงธรรมชาติในการมีอิทธิพลต่อสายตาผู้ใช้งาน และอาจมีผลทำให้เกิดความล้าต่อ สายตาแม้ว่ามนุษย์จะสามารถปรับสายตาได้เอง การใช้แสงธรรมชาติภายในอาคารเป็นการควบคุมที่ยากลำบากและแสงจะไม่สม่ำเสมออาจเปลี่ยนแปลงตามเวลาของวันที่เปลี่ยนไปและเมื่อถึงเวลากลางคืน ก็จะไม่มีความสว่างและรังสีอุลตราไวโอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลต ในแสงอาทิตย์อาจทำลายวัตถุต่างๆได้เราสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้โดยใช้ screen เพื่อลดความเข้มของการส่องสว่างตามธรรมชาติ หรือการออกแบบให้แสงธรรมชาติ เข้าสู่อาคารโดยทางอ้อม (indirect)

การให้แสงธรรมชาติในอาคารเพียงอย่างเดียวไม่เป็นที่นิยม เพราะไม่สามารถควบคุมบรรยากาศหรือจุดสนใจในส่วนต่างๆ ที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทางที่ดีในการให้แสงควรเป็นการผสมผสานระหว่างแสงประดิษฐ์ และแสงธรรมชาติเพราะจะได้ไม่ต้องมีวามคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของแสงธรรมชาติ ซึ่งมีผลไปถึงเรื่องความเข้มของแสงทั้งนี้ในการใช้แสงประดิษฐ์จะต้องใช้ในปริมาณที่เหมาะสมดังกล่าว ในหัวข้อต่อไปการให้แสงสว่างแบบธรรมชาติ มี ๔ วิธี คือ

1. การให้แสงสว่างจากด้านบน เหมาะสำหรับการแสดงวัตถุ มีข้อเสียคือแสงสว่างส่วนนี้จะ

ตกที่พื้นห้องมากกว่าผนัง นิยมทำกันโดยให้แสงส่องผ่านของเปิดของหลังคาของอาคาร ควรเป็นห้องที่มีเพดานสูงและผลเสียอีกประการ คือ อาจเกิดการสะท้อนที่กระจก ทำให้เกิดความรู้สึกว่าห้องมีขนาดเล็ก และรู้สึกไม่สบายตา การให้แสงสว่างจากด้านบน ทำได้โดยการสร้างหลังคาด้วยกระจก อาจเป็นกระจกทั้งหมดหรือบางส่วนแต่ในเขตร้อนไม่เป็นที่นิยม จะใช้กระจกไม่เกิน ๖ % ของพื้นที่หลังคาก็ได้

2. การให้แสงสว่างจากด้านข้าง อาคารมีการเปิดช่องหน้าต่างทางด้านข้าง จึงบังคับแสงสว่าง

ได้ยากเพราะแสงแผ่ออกไม่เท่ากัน บางส่วนของห้องได้รับแสงไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังเสียพื้นที่ของผนังด้วย

3. การให้แสงสว่างจากหน้าต่างที่ค่อนข้างสูง เป็นการให้แสงสว่างที่เหมาะสมที่สุด แสงที่

ตกลงมาทำมุม ๕๕ องศา และกระจายไปได้ทั้งห้อง จะไม่ทำให้เกิดแสงสะท้อนและเงาบนโต๊ะพาร์

4. การให้แสงสว่างทางอ้อม เป็นการให้โดยก่อให้เกิดแสงสะท้อน เช่นการให้แสงสว่างส่อง

ตรงมายังผนังสีขาว เพื่อให้สะท้อนออกหรืออาจจะใช้กระจกมาสะท้อนแสงสว่างเข้ามาในห้องการให้แสงสว่างทางนี้ไม่เพียงแต่ใช้กับแสงธรรมชาติยังใช้กับแสงประดิษฐ์ได้อีกด้วย มีการให้แสงหลายลักษณะ การให้แสงสว่างแบบนี้จะช่วยให้สายตาไม่พรั่มวามาก

การให้แสงสว่างโดยใช้แสงประดิษฐ์ (Artificial lighting)

แสงประดิษฐ์สามารถใช้ให้เกิดประสิทธิภาพได้ดีกว่าแสงธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามการติดตั้งก็ต้องเป็นไปตามทฤษฎีด้วย โดยต้องเริ่มเตรียมไว้ตั้งแต่ระยะการวางผังการนำแสงประดิษฐ์มาใช้มีข้อได้เปรียบดังต่อไปนี้

- มีความเป็นไปได้ในการที่จะจัดการให้แสงสว่างแบบต่างๆ ในความเข้มของแสง ต่าง ๆ กัน
- ต้นกำเนิดแสงมีความ flexible และสามารถส่องแสงเน้นวัตถุได้ตามต้องการ

ประเภทของแสงประดิษฐ์ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑. แสงไฟ INCANDESCENT ความร้อนและ แสงจะมีกำลังความส่องสว่างของแสงยิ่งกว่าแสงจากดวงอาทิตย์ แสงจากดวงอาทิตย์มีสีน้ำเงินมากกว่าเพื่อแก้ไขข้อแตกต่างนี้จึงใช้หลอดสีขาวปนกับหลอดสีน้ำเงินแต่ปรากฏว่า เวลาเคลื่อนแสงตัดกันแล้วไม่เท่ากัน เมื่อปรากฏให้เห็นบนเพดานความเท่ากันของแสงเสียไป

๒. แสงไฟ FLUORESCENT เดิมใช้แต่เฉพาะร้านค้าและท้องถนน เพราะเป็นแสงสว่างที่ไม่มีเงา เหมาะกับงานที่เกี่ยวกับภาพเขียน แต่ภาพจะเสียไปตอนที่งาน้ำมันที่ทาอยู่บนภาพเขียนนั้นหายไปสีของไฟทั่วไปคล้ายแสงธรรมชาติมาก อาจดัดแปลงให้เหมาะกับศิลปะวัตถุได้ และเป็นแสงที่ดีที่สุดสำหรับแสงประดิษฐ์ แสงไฟ FLUORESCENT ได้เปรียบกว่าแสงไฟ INCANDESCENT ในเรื่องการกระจายแสงออกทางกว้างในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องรวมหลอดสีต่าง ๆ เพื่อจะลดข้อเสียให้น้อยลง INCANDESCENT ให้แสงนุ่มนวลและชัดกว่า จึงเหมาะสำหรับการให้แสงเน้นที่จุดสำคัญ ความเข้มของแสงได้ปรับปรุงให้เหมาะสม และแตกต่างไปตามลักษณะความต้องการ ของแต่ละแห่ง เมื่อต้องการความเข้มมากก็เน้นที่แห่งนั้นให้เด่นกว่าที่อื่น

จัดแสงให้พอเหมาะกับสายตา และพยายามใช้ Lighting ขจัดแสงจ้าจัด ทั้งทางตรงและทางอ้อม การให้แสงสว่างอันเกิดจากการให้สี การจัดระยะดวงไฟและเลือกใช้ชนิดของดวงไฟ จะทำให้เกิดความรู้สึกตามสภาพของส่วนที่ใช้สอย ควรคำนึงถึงความร้อนอันจะเกิดจากดวงไฟ เพื่อลดกำลังของเครื่องปรับอากาศ (ถ้ามี) รวมทั้งช่วยประหยัดค่าไฟฟ้าได้อีกด้วย

อุปกรณ์ในการให้แสงสว่าง

หลอดไฟถือเป็นหัวใจของระบบการให้แสงสว่าง โดยเจาะจงชนิดที่มีการเลือกใช้ในการจัดแสดงนิทรรศการและสร้างบรรยากาศ ซึ่งมีหลักในการให้แสงโดยอาศัยกระจกหรือเลนส์ภายใน ในการบังคับทิศทางของแสง มักใช้เป็นไฟสำหรับส่องเฉพาะจุดที่นิยมเรียกว่า SPORT LIGHT โดยมีคุณสมบัติหลักดังนี้

๑. หลอดไฟแบบธรรมดาประเภทไส้ (INCANDESCENT LAMP) เป็นหลอดแก้วที่มีการเคลือบสารปรอทด้านในกระเปาะแก้ว เพื่อช่วยในการสะท้อนแสง และบังคับทิศทางของแสงไม่ให้กระจายออกด้านข้างของหลอด โดยมีการผลิตลักษณะรูปร่างต่าง ๆ เพื่อคุณสมบัติบางประการ

- หลอดพาราโบลา หรือ PAR (PARABOLIC ALUMINIZED REFLECTOR) คือหลอดไฟสะท้อนแสงกระเปาะแก้วจากรูปร่างหลอดไฟที่เป็นพาราโบลาทำให้เกิดการสะท้อนแสงและลำแสงโดยรวม
- หลอดทรงรีหรือ ER (ELLIPSOIDAL REFLECTOR) จากรูปร่างของหลอดทำให้เกิดการสะท้อนแสงและเกิดจุดรวมแสง (FOCAL POINT) บริเวณหน้าหลอดไฟ

นอกจากนี้ยังมีการผลิตหลอดสะท้อนแสงที่มีคุณสมบัติพิเศษต่าง ๆ กัน เช่น หลอดสะท้อนแสงแก้วหนา แบบเฉพาะจุดที่ต้องการแสงสว่างมาก แบบส่องกระจายสำหรับบริเวณกว้าง หลอดสะท้อนแสงแก้วหนาชนิดลำแสงเย็น โดยการให้ความร้อนไหลผ่านกลับไปด้านหลังแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒. หลอดไฟฮาโลเจน (TUNGSTEN HALOGEN) หลอดไฟนี้กระเปราะทำมาจากควอตซ์ เพราะต้องบรรจุ ก๊าซฮาโลเจนที่มีความดันสูง ประสิทธิภาพการส่องสว่าง ๒๐ รัมเบนวัดต์ มีขนาดแตกต่างกันมากมาย ใช้วัตต์สูง มาก อายุการใช้งานค่อนข้างยาว ขณะใช้งานจะมีอุณหภูมิที่ผิวหลอดสูงมาก ทำให้เปราะบาง โดยกระทบเบาๆ อาจแตกได้

จิตวิทยาของแสง

- แสงสีขาว ให้ความรู้สึกกระฉับกระฉวย สงบ บริสุทธิ์ให้ความรู้สึกเบาและเย็น
- แสงสีเหลือง เป็นแสงที่กระตุ้นความสนใจ ใช้เพื่อสร้างน้ำหนัก
- แสงสีแดง เป็นแสงที่ทำให้เกิดการกระตุ้น และการแสดงออก ดึงดูดสายตาได้ดี

๓. ระบบป้องกันอัคคีภัย

ระบบที่ใช้ป้องกันอัคคีภัย

๑. ระบบท่อน้ำดับเพลิง (Wet Biser System) ระบบนี้จะติดตั้ง file standpipes ขนาด ๗๕ มม. ในส่วนที่ทำการส่วนสำนักงานใกล้กับบันไดหนีไฟทั้งสองด้าน โดยด้านหนึ่งจะฝังเอาไว้ในผนัง ส่วนอีกด้านหนึ่งติดตั้งท่อดับเพลิงในช่องท่อน แต่ละชั้นติดตั้งที่ดับเพลิงชนิดฝังในกำแพง ภายในตู้เก็บดับเพลิงมีอุปกรณ์ประกอบด้วย angel bowe สำหรับเปิดเปิดน้ำ สายดับเพลิง ขนาด ๕๐ มม. ยาว ๕๐ ม. ติดตั้งในราวแขวนชนิดหมุนได้พร้อมทั้งหัวฉีดดับเพลิงชนิดสามหัวเร็ว รวมทั้งมีขวานดับเพลิง และเครื่องมือดับเพลิงชนิดเคมีขนาดบรรจุ ๒๕ ปอนด์ โดยติดตั้งทุกชั้น ใกล้บันไดหนีไฟ และที่จุดตรรกทุกชั้น น้ำที่ใช้ดับเพลิงภายในได้จากถังเก็บน้ำบนหลังอาคาร และจากถังเก็บน้ำใต้ดินนอกจากนั้น ยังได้จากเครื่องสูบน้ำที่สูบน้ำได้จากบ่อบาดาลของอาคารด้วยส่วนน้ำที่ใช้ดับเพลิงจากภายนอก คือ จากรถดับเพลิง

๒. ระบบหัวฉีดน้ำอัตโนมัติ (Automatic Sprinkler System) เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในห้องที่ติดตั้งหัวฉีดน้ำดับเพลิง ความร้อนจากเปลวไฟจะบังคับลิ้นที่หัวฉีดน้ำเปิดออก น้ำที่อยู่ในท่อของระบบดับเพลิงจะฉีดน้ำออกมาโดยรอบ พร้อมทั้งส่งสัญญาณแจ้งอัคคีภัย ระบบหัวฉีดน้ำดับเพลิงดังกล่าว นิยมติดตั้งที่ฝ้าเพดานในห้องที่สำคัญๆ ที่มีวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงได้ง่าย และนิยมติดตั้งในส่วนที่เป็น circulation core เช่นห้องโถงบันได บันไดหนีไฟ และบันไดจะเป็นทางเดียวที่ผู้คนจะหนีในเวลาหนีไฟขณะเกิดเพลิงไหม้ในอาคาร จึงจำเป็นที่จะต้องป้องกันมิให้บันไดเกิดเพลิงไหม้ก่อนที่ผู้ใช้ในอาคารจะหนีไฟได้หมด และน้ำที่ฉีดออกมาจะช่วยบรรเทาความร้อนและควันที่เกิดขึ้นจากเพลิงไหม้ในอาคารมิให้เข้ามาในห้องบันได ซึ่งจะช่วยให้ผู้คนหนีไฟได้สะดวกไม่ลำบากควัน ท่อน้ำดับเพลิงแบบ sprinkler นี้ต่อโดยตรงจากถังน้ำที่อยู่บนชั้นหลังคา ดังนั้นในท่อนจึงมีน้ำไหลเวียนอยู่ตลอดเวลาหรือจะต่อโดยตรงจากห้องเครื่องสูบน้ำดับเพลิงในห้องเครื่องชั้นล่างก็ได้การเดินท่อน้ำดับเพลิงในระบบดังกล่าว เดินในฝ้าเพดานในบางส่วนจะเดินฝังในพื้นที่คอนกรีตเสริมเหล็กก็ได้แต่ควรจะทำให้ส่วนที่มีความจำเป็นเท่านั้นเพราะเมื่อเกิดชำรุดจะซ่อมแซมบำรุงรักษายาก หากหลีกเลี่ยงได้ควรเดินติดใต้พื้นจะเหมาะที่สุด ซึ่งง่ายต่อการบำรุงรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๓. เครื่องดับเพลิง (Fire Extinguished) เป็นเครื่องดับเพลิงที่บรรจุน้ำยาแก๊สหรือผงเคมีในท่อมี่มากมาย ulyขนาดขนาดเล็กตั้งแต่ ๑ ปอนด์ ๒ ปอนด์ จนถึงขนาดที่ต้องใช้รถเข็นก็มีเลือกขนาดตามความเหมาะสมและ วัตถุประสงคในการใช้งาน นอกจากนั้นเครื่องมือดังกล่าวยังใช้ได้และสะดวกเพียงแต่ช่วงเครื่องดับเพลิง (ชนิด บรรจูลดอดแก้วกลม) ให้แตกเข้าไปที่ต้นเพลิง พ่นน้ำยาหรือแก๊สเข้าไปที่ต้นเพลิงเครื่องดับเพลิงมีหลายชนิดดั่ง นั้นการเลือกใช้เครื่องมือดับเพลิงจึงเป็นสิ่งสำคัญควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสาเหตุของต้นเพลิง จึงจะดับเพลิง ใหม้ได้ดี

สรุปการป้องกันไฟและการหนีไฟ

๑. ระบบการดับเพลิง เมื่อมีการเกิดเพลิงไหม้เพียงเล็กน้อย ไม่ทำความเสียหายให้กับบริเวณข้างเคียง

๒. ระบบดับเพลิงที่สามารถทำการดับเพลิงอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีเพลิงไหม้ลุกลามอย่างแรง

๓. ถ้าเพลิงได้มีการลุกลามอย่างแรงจนไม่สามารถทำการดับได้ต้องมีระบบการหนีไฟที่มีประสิทธิภาพสำหรับใน กรณที่ 1 เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นเล็กน้อย ตัวอย่างเช่น การทิ้งบุหรื ในถังผงหรือพรมเมื่อเกิดเพลิงไหม้ในถังผงหรือ พรม และได้มีการพบเห็นก่อนที่จะมีการลุกลามของไฟ โดยที่เชื้อเพลิงยังขึ้นไม่รุนแรงพอที่ระบบดับเพลิงให้จะ ทำงาน ดั่งนั้นในกรณีนี้จึงจำเป็นต้องมีเครื่องดับเพลิงสำหรับกรณีนี้ได้แก่ fire host cabinet และอุปกรณ์เคมีฉีด ดับเพลิงสำหรับประจำจุดต่าง ๆ ที่สำคัญนอกจากนี้อุปกรณ์เคมีดับเพลิงและ fire host cabinet เหล่านี้ยังสามารถ ใช้ประโยชน์ในกรณีที่เพลิงไหม้ลุกลามให้ได้อีก

หลักพื้นฐานในการป้องกันอัคคีภัย

1. วัสดุตกแต่งภายในทั้งหมดเป็นวัสดุกันไฟ เช่น พรมไม้ไหม้ไฟ กระดาษติดผนังกันไฟ
2. โครงสร้างทั้งหมด เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กส่วนที่เป็นเหล็กพันเคลือบด้วยฉนวนกันไฟ
3. ช่องทางหนีไฟปลอดภัยจากปลวไฟควันและกลิ่นอันตรายจากไฟไหม้ประตูทางหนีไฟที่เป็นประตูเหล็ก กันไฟ และควรมีช่องระบายควัน ในกรณีที่ควันสามารถเล็ดลอดเข้ามาได้
4. มีระบบตรวจจับควัน ความร้อน และปลงไฟ เพื่อเตือนให้รู้ตำแหน่งเพลิงไหม้ในอาคาร
5. มีระบบเตือนไฟด้วยเสียง ในทุกห้องของอาคารให้ได้ยินทั่วถึงกัน
6. มีระบบดับไฟอัตโนมัติ ด้วยเครื่องฉีดน้ำอัตโนมัติจากเพดานหรือผนัง

๔. ระบบป้องกันเสียงรบกวน

ปัญหาเกี่ยวกับเสียงในอาคารส่วนนี้จะหมายถึงเสียงสะท้อน การป้องกัน เสียงสะท้อนมีความสำคัญต่อการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในอาคารประการหนึ่ง และยังมีมีความสำคัญสำหรับอาคารหรือห้องบางประเภท เช่น ห้อง บรรยาย ห้องเรียน แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่า เสียงสะท้อนจะเป็นสิ่งที่ต้องขจัดออกเสมอไป ในบางโอกาส และบางสถานที่การเกิดเสียงสะท้อนอย่างเหมาะสม ก็มีช่วยทำให้เกิดสภาวะแวดล้อมทางเสียงที่ดี เช่น ในห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ใม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฟังก์ชัน การควบคุมเสียงรบกวนก็คือการจัดระยะการบังคับเสียงให้เกิดความเหมาะสมกับโอกาสและสถานที่
หนึ่ง ๆ เพื่อให้ได้ภาวะการรับฟังเสียงที่ดี

การจัดระบบป้องกันเสียงรบกวน

๑. สิ่งแวดล้อมในการป้องกันเสียงสะท้อน

- ความเข้มและลักษณะของเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกห้อง
- วิธีเสียงต่าง ๆ จะกระจายไปยังจุดต่าง ๆ มาถึงห้อง สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบเสียงสะท้อน ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการใช้ห้องหรืออาคารนั้นๆ เป็นสำคัญ

๒. ภาวะการฟังเสียง จะได้รับผลที่น่าพอใจนั้นต้องการส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- เสียงเบื้องหลัง (Background Noise) จะต้องมียกระดับต่ำพอ
- การขจัดเสียงสะท้อนกลับ ซึ่งต่อเนื่องกันหลายครั้งหลายหน
- จัดการกระจายเสียงไปในที่ว่างในห้องให้เหมาะสม
- ให้เสียงไปยังผู้ฟังชัดเจนและดังพอ

เสียงเบื้องหลังเกิดขึ้นจากเสียงซึ่งลอดมาจากภายนอกห้อง รวมทั้งเสียงซึ่งเกิดขึ้นภายในห้องด้วย จำเป็นต้องตัด
ลงให้เหลือน้อยที่สุด เพื่อจะทำให้การฟังดีขึ้น การขจัดเสียงไปถึงผู้ฟังอย่างชัดเจน และดังพอ นั้น ก็เพื่อช่วยให้ผู้ฟัง
ได้ยินอย่างชัดเจนและเหมาะสม

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน ขึ้นตรงต่อภาวะการฟังเสียงทั้ง 4 ข้อ ซึ่งได้รวมขึ้นเป็นสูตรและกฎเกณฑ์ต่าง
ๆ เพื่อประโยชน์ในการออกแบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัญหาซึ่งเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและภาวะการฟังเสียงก็คือ
การควบคุมเสียงเบื้องหลัง ระดับเสียงนี้เราอนุญาตให้มีในห้องต่าง ๆ ได้ไม่เท่ากัน การควบคุมเสียงสะท้อนเบื้อง
หลังมีปัญหาดังต่อไปนี้คือ

การควบคุมเสียงต่อเนื่อง ได้แก่ การกั้นเสียงให้จางไป แม้ว่าจุดที่เปล่งเสียงจะหยุดแล้วก็ตาม ก็ยังมีเสียงสะท้อน
ต่อเนื่องอีกช่วงระยะหนึ่ง เรียกว่า "เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง" ได้แก่ เวลาเป็นวินาที ซึ่งเสียงสะท้อนจะจาง
ลงถึงหนึ่งในล้านของความเข้มของเสียงเดิม

สิ่งแวดล้อมของการป้องกันเสียงสะท้อนนั้น ต้องประกอบไปด้วยเวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง โดยให้เวลาของ
เสียงสะท้อนต่อเนื่องอยู่ในเขตจำกัด ซึ่งอาจน้อยกว่าเสียงพูดหรือเสียงดนตรีถ้าหากห้องนั้นตกแต่งด้วยวัสดุเก็บ

เสียง ซึ่งจะทำให้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง ใกล้เคียงกับการฟังเสียงพูด ห้องนี้จะมีสภาพที่เหมาะสมที่สุดใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้รู้เห็นหน้าแบบนี้ขอสงวนสิทธิ์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีส่วนมากห้องที่ทำให้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่องมากกว่า เวลาที่กล่าวแล้ว ๓ เท่าการป้องกันเสียงสะท้อน จะไม่ได้ผลดี เนื่องจากมีเสียงสะท้อนก้องสำหรับความต้องการให้เสียงกระจายไปทั่วทั้งห้องอย่างดีนั้น ห้องควรปราศจากจุดสะท้อนและจุดรวมเสียงสะท้อน ซึ่งทำให้เกิดเสียงรบกวนขึ้น

การดูดเสียง

พลังงานของเสียงประกอบด้วย air pressure ซึ่งเกิดจากไหวตัวของมัชฌิมที่เคลื่อนเสียงไปกระทบผนังได้ เช่น ผนังวัสดุที่มีพื้นผิวขรุขระเมื่อเวลาที่มีคลื่นเสียงมากระทบ แรงอัดในอากาศจะขยับเส้นใยของวัสดุผนัง พลังงานของมันจะหมดไป แต่ถ้าคลื่นเสียงกระทบกับวัสดุแข็ง ผิวหน้าเรียบ เช่น ไม้หนา ๆ กำแพงคอนกรีตคลื่นเสียงจะสะท้อนกลับเป็นส่วนให้

วัสดุดูดเสียง

ชนิดของวัสดุดูดเสียง

1. *Prefabricated Acoustics Units* เป็นวัสดุดูดเสียงสำเร็จรูป รวมทั้ง Acoustics Items มักจะทำเป็นแผ่น ๆ และเจาะรูพรุน
2. *Acoustics Plaster and sprayed on Material* เป็นวัสดุที่ประกอบด้วยรูพรุน และพวกพลาสติกหรือวัสดุที่มีเยื่อผสมกัน ไล่น้ำด้วยกระบวนการอัดฉีดหรืออบ
3. *Coustical Blanket* เป็นวัสดุพวก Blanket ส่วนใหญ่ทำด้วยเส้น mineral wood wool

glass fiber

การออกแบบห้องเพื่อป้องกันเสียงรบกวน

การได้ยินเสียงมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

- เสียงจากแหล่งกำเนิดเสียงโดยตรง
- เสียงสะท้อนจากเพดาน
- เสียงสะท้อนจากฝาผนัง

ห้องที่มีการควบคุมเสียงที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ให้เสียงกระจายได้ทั่วไปและสม่ำเสมอ
2. ให้ระดับเสียงดังเพิ่มขึ้นสำหรับผู้ที่นั่งไกลออกไปจากต้นเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ให้ระดับเสียงที่ถึงผู้ฟังโดยตรงกับระดับเสียงที่สะท้อนจากผนังต่างๆถึงผู้ฟังเป็นอัตราส่วนที่เหมาะสม
4. ให้วัสดุที่สะท้อนเสียงได้มากให้สะท้อนเข้าสู่ผู้ฟังข้างหลัง
5. ระยะทางของเสียงที่มาจากต้นเสียงโดยตรงถึงผู้ฟังต้องสั้น และตรงที่สุด
6. หาทางเพิ่มระดับเสียงให้ทั่วถึงกัน ห้องเล็กไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องขยายเสียง
7. รูปร่างและขนาดของห้อง
  - o พยายามหลีกเลี่ยงห้องสี่เหลี่ยมและกำแพงเว้า
  - o อัตราส่วนของความสูง กว้าง ยาว ของห้อง คือ ๒:๓:๖
  - o กำแพงหนาและเพดานโค้งเว้า ทำให้ระบบเสียงไม่ดี
  - o พื้นที่เป็นวงกลมหรือรีควรใช้วัสดุผิวโค้งนูน กระจายเสียงแผ่กระจายทั่วถึง
  - o กำแพงช่วยทำให้กระจายเสียงดีขึ้น
  - o ระดับเก้าอี้ตามปกติควรมีสัมประสิทธิ์ของการดูดกลืนเสียงอยู่แล้ว ฉะนั้นระดับของพื้นหรือของเก้าอี้ควรให้สูงขึ้น ตามระดับและระยะห่างจากเวทีเพื่อคนนั่งข้างหลังจะได้รับเสียงโดยตรงและมองเห็นได้ชัดเจน
  - o เพดานไม่ควรให้สูงเกินไป คนที่อยู่ในแถวหลังควรได้รับเสียงสะท้อนเป็นพิเศษ
  - o กำแพงด้านข้างอย่าให้มีเสียงสะท้อนไปมาก ควรจะให้มีเสียงกระจายออกทั่วถึงคือกฏโดยพื้นหยาม
  - o อากาศและความชื้น สามารถดูดเสียงได้

การกั้นเสียงของพื้นและเพดาน

เสียงรบกวนที่ผ่านตามพื้นและเพดานหลายชนิด เช่น คลื่นเสียงต่าง ๆ ที่มีอากาศเป็นสื่อไม่ค่อยจะมีปัญหามาก เพราะส่วนมากพื้นจะกั้นเสียงชนิดนี้ได้ดีพอสมควร ช่วยกันเสียง AIR BORNED นี้ได้ ในโครงสร้างมักจะมีช่องอากาศช่วยกันเสียงได้ดี เสียงที่ผ่านไปตามโครงสร้างเป็นสื่อ STRUCTURE-BORNED SOUND เช่น เสียงที่ผ่านพื้นไปยังเบื้องล่าง เสียงเดิน ของตกลีเสียงเครื่องดนตรีเสียงเหล่านี้จะผ่านไปตามโครงสร้างที่ทำด้วยวัสดุแข็ง ๆ ได้ดี

การแก้ไข ใช้วัสดุที่กั้นเสียงได้ เป็นผิวหน้าของพื้น เช่น กระเบื้องยาง พรม หรือวัสดุพวก FELT วัสดุเหล่านี้จะช่วยดูดเสียงกระทบต่าง ๆ ไว้ก่อนจะผ่านลงไปยังพื้นโดยตรง การบุผิวหน้าควรจะให้แน่นหนาพอส่วนเพดาน ที่มีช่องอากาศคั่นระหว่างพื้นนั้น จะช่วยกันการผ่านเสียงได้อย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การป้องกันเสียงก้อง

1. หลีกเลี่ยงการออกแบบผนังที่ขนานกันหรือผนังโค้งเพราะเสียงจะสะท้อนกลับไปกลับมา
2. จัดหาวัสดุดูดซับเสียงมาใช้
3. จัดทำผนังคู่ขนาดนั้นให้มีเจาะทะลุ หรือเปลี่ยนลักษณะผิวของผนังได้มีความลึกต่างกันในระยะ

๕. ระบบลิฟต์

ระบบลิฟต์ในโครงการศูนย์ฯ จะใช้ลิฟต์เพื่อการขนของและสำหรับคนพิการ

ระบบการขับเคลื่อนของลิฟต์ แบ่งเป็น ๒ ประเภทคือ

- ไฮโดรลิกลิฟต์ (HYDEAULIC ELEVATOR) ใช้กับอาคารไม่สูงมากนัก และมีความเร็วลิฟต์

ไม่เกิน ๖๐ เมตรต่อนาที ลักษณะที่สำคัญคือ ลิฟต์ประเภทนี้ใช้ระบบลูกสูบและกระบอกสูบขับเคลื่อนตัวลิฟต์โดยการยึดตัวลิฟต์ติดกับลูกสูบลิฟต์ ประเภทนี้ ไม่ต้องมีห้องเครื่องเหนือของลิฟต์ส่วนลิฟต์ประเภทนี้ใช้ทำเป็นลิฟต์โดยสารและลิฟต์บรรทุกทุกสำหรับการใช้งานไม่มากนัก

- ทรัักชั่นลิฟต์ (TRACTION MOTOR ELEVATOR) ลักษณะโดยทั่วไป คือจะมีชุดมอเตอร์

เกียร์ขับเคลื่อนลิฟต์ติดตั้งเหนือของลิฟต์ (ชั้นแบบสุดของอาคาร) และมีลวดสลิงผูกติดกับตู้โดยสาร มอเตอร์จะเป็นตัวดึงหรือลากสลิงเพื่อทำให้ลิฟต์เคลื่อนที่ไปลิฟต์ ส่วนไหนที่ใช้กันอยู่จะเป็นลิฟต์ประเภทนี้ เพราะสามารถควบคุมความเร็วของมอเตอร์เกียร์ได้สะดวกและได้ช่วง ความเร็วที่กว้างกว่าแบบไฮโดรลิก

๖. ระบบทั่วไป

๖.๑. การใช้สัญลักษณ์ภายในอาคาร

สัญลักษณ์ คือ ภาษาภาพที่ทำหน้าที่แทนการอธิบายคำ หรือประโยคช่วยขจัดปัญหาในการเข้าใจผิดอันเกี่ยวกับความหมายของภาษา สามารถแบ่งออกได้อย่างกว้าง ๆ เป็น ๒ ลักษณะคือ

1. รูปธรรม (PICTURAL) เป็นสัญลักษณ์ ที่แสดงภาพของสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยตา เช่น สัญลักษณ์โทรศัพท์ ไปรษณีย์ เป็นต้น
2. เครื่องหมายนามธรรม (ABSTRACT) ได้แก่ความหมายของอาคารต่าง ๆ ที่ออกมาเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึก หรืออาการนั้นเช่น ร้อน เย็น พลัง เป็นต้น

หลักเกณฑ์ของสัญลักษณ์สาธารณะที่ดี

ในการใช้สัญลักษณ์ในแง่ของการบริการสาธารณะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงองค์

ประกอบของผู้มาสื่อความหมายสัญลักษณ์นั้น ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งการศึกษา ความสนใจ วัย ดังนั้นจึงควรมีสัญลักษณ์ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ความหมายของสัญลักษณ์ควรมีความหมายที่ทำความเข้าใจได้ทันที โดยไม่ต้องแปลอีก
2. มีลักษณะตรงไปตรงมาเรียบง่ายที่สุด
3. มีรูปทรงที่เข้าใจง่าย และง่ายต่อการจดจำ
4. มีเอกลักษณ์ที่มีความหมายแยกออกจากสัญลักษณ์ที่มีความหมายต่างกันในทุกประการ

ความสำคัญของสัญลักษณ์สาธารณะ

1. ทำหน้าที่เป็นไกด์นำทางบอกสถานที่ที่ตั้งโดยใช้ภาษาภาพเป็นสื่อให้คนเข้าใจ
2. เป็นส่วนช่วยเสริมความสวยงามแก่สถานที่
3. เป็นส่วนช่วยยกระดับบรรณนิยม หรือสุนทรียภาพของเยาวชนให้ดีขึ้น
4. สร้างความสนใจ และดึงดูดให้มีผู้มาใช้บริการมากขึ้น

การใช้ตัวอักษรประกอบสัญลักษณ์

1. น้ำหนักของ VERTICAL LINE กับ DIAGONAL LINE ถ้าอักษรตัวเล็กจะดูใกล้เคียงกัน แต่ถ้าเป็นตัวใหญ่จะต้องลดขนาดของ DIAGONAL STORE ลง
2. น้ำหนักของ CURVED STORE ตรงส่วนที่กว้างที่สุดจะต้องเพิ่มขนาดให้กว้างกว่าน้ำหนักของเส้นเล็ก (THIN LINE) จะต้องเท่ากัน มิฉะนั้นจะเห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจนมากกว่า เส้นหนัก (HEAVY LINE)
3. สำหรับตัวอักษรที่มีส่วนโค้งข้างบนหรือข้างล่างจะต้องเขียนให้พ้นจากเส้นบรรทัด (GUIDE LINE) เล็กน้อยมิฉะนั้นจะดูเล็กกว่าตัวอื่น
4. สำหรับตัวอักษรที่มีปลายแหลม จะต้องเขียนให้พ้นเส้นบรรทัดเล็กน้อย

การจัดตัวหนังสือ

ในการจัดตัวหนังสือ จะต้องมีความ LEGIBILITY คืออ่านง่าย ซึ่งประกอบด้วย

1. รูปลักษณ์ตัวอักษรแต่ละตัว ที่มีสัดส่วนที่ดี มีความงามเฉพาะตัว
2. ลักษณะของคำ จะต้องมีความอ่านได้เหมือนกัน ช่องไฟพอเหมาะ บรรทัดจะต้องกะช่วงบรรทัดให้พอดี และมีความยาวพอดี ไม่ยาวจนเกินไป เพราะปกติคนอ่านโดยการกรอกนัยน์ตา ไม่สายทั้งหัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเว้นช่องไฟของตัวหนังสือ

การเว้นช่องไฟ ปกติจะขึ้นอยู่กับระยะสายตาว่าห่างจากตัวหนังสือเท่าใด แต่ก็มีหลักง่าย ๆ คือ หากระยะของเส้นตรง VERTICAL กับ VERTICAL เป็น X ระยะของ VERTICAL กับ DIAGONAL วัดตรงกลาง =X ระยะของ VERTICAL กับ CURVE หรือ DIAGONAL กับ CURVE วัดระยะตรงกลางและล้าเข้ามา 1/3 ของความหนาของเส้น CURVE =X ข้อสำคัญคือ พยายามดูด้วยสายตา หากช่องว่างมากก็ชิดเข้ามา หากช่องน้อยก็ห่างออกอีก เมื่อเขียนเสร็จแล้วควรยืนอยู่ใกล้ ๆ จะเห็นได้ชัด ในบางกรณีต้องลดขนาดตัวอักษรลงอีก

การพิจารณาเลือกให้ตัวอักษรในป้ายสัญลักษณ์

1. ลักษณะรูปร่างตัวหนังสือแต่ละตัวสวยงามพอใจ และมีความสูง ความกว้างสมดุลสำหรับผู้อ่านทั่วไป (ปกติประมาณ $3/5$)
2. ในการประสมคำ ตัวหนังสือทุกตัวต้องเข้ากันได้ ช่องไฟเหมาะสม
3. การเรียบเรียงถ้อยคำไม่ยาวเกินไป เพราะอ่านไม่สะดวกทำให้อ่านเข้าใจไม่ตรงเป้าหมาย และจุดประสงค์ของป้าย
4. การจัดบรรทัดเป็นหน้า ไม่วางบรรทัดชิดกันเกินไป ทำให้อ่านยาก ผิดพลาดง่าย ควรมีการกำหนดหน้า - หลังให้แน่นอน
5. การ CONTRAST ของตัวอักษรเกิดจากความหนักเบาของเส้น และความอ่อนของสีพื้นกับตัวอักษร
6. ความเหมาะสมกับผู้อ่าน โดยพิจารณา
  - o คนที่มีผลทางสายตา
  - o สภาพแวดล้อมของที่ตั้ง ตัวอักษรที่ใช้กับโปสเตอร์กลางแจ้งต้องมีการ CONTRAST ของตัวอักษรให้มาก เพื่อแข่งกับสภาพแวดล้อมนั้นได้ ส่วนในที่ร่มก็ลดการ CONTRAST ลง
  - o คุณวุฒิหรืออายุของผู้อ่าน
1. ตัวอักษรสามารถเข้ากันได้ดีกับป้ายสัญลักษณ์
2. ลักษณะตัวอักษรควรจะเป็นพื้นฐาน หรือร่วมสมัย มีลักษณะเป็นจริงเป็นจัง เป็นงานที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้สีกับป้ายสัญลักษณ์และตัวหนังสือ

ในการทดลองเพื่อพิสูจน์ว่าสีใดสะดุดตามากที่สุด โดยการนำเอาสีต่าง ๆ เข้าเครื่องที่เรียกว่า TRCHISTONSCOPE เพื่อทดลองว่าสีใดสะดุดตาของคนมากที่สุด ผลปรากฏออกมาว่า สีส้ม = ๒๑.๔ สีเขียว = ๑๘.๖ สีน้ำเงิน = ๑๗ สีดำ = ๑๓.๔ สีเหลือง = ๑๒ สีม่วง = ๕.๕ สีเทา = ๐.๗

ความสูงของระดับสายตา

ระยะของการจัดสิ่งสนใจ ใกล้ที่สุดที่มนุษย์จะอ่านหรือดูสัญลักษณ์ คือ ๐.๗๐ เมตร มุมเหลือบตามองสูงสุดของมนุษย์ คือ ๐.๕๕ เมตรที่ระยะ ๐.๗๐ เมตร มนุษย์เหลือบตามองได้สูงสุดประมาณ ๒.๕๐ เมตร ดังนั้น ขนาดสูงสุดของป้ายจึงไม่ควรสูงกว่า 2.50 เมตร สำหรับให้คนที่มายืนดูใกล้ ๆ ที่เหมาะสมกับการดูสัญลักษณ์เหลือบตามองป้ายได้ทั่วถึงโดยไม่ต้องถอยหลังออกไปอีกเพื่อมองดูสัญลักษณ์ที่อยู่สูงเกินขอบเขตของการเหลือบตา

ความสัมพันธ์ของขนาดสัญลักษณ์กับระยะการมอง

จากระยะการมองจากเส้นระดับสายตา มุมมองปกติของสายตา คือ มุม 10 องศา และระยะการมองที่มีประสิทธิภาพในระดับ ๑๐ องศา จะไม่เกินกว่า ๑๕.๕ ฟุต (๔.๖.๕ เมตร)

ระยะมุมมองที่มองใกล้เข้ามาจะไม่น้อยกว่า ๒๐ ฟุต (๖ เมตร) ซึ่งจะได้ขนาดของป้ายประมาณ ๑๒ " หรือ ๐.๓๐ เมตร

สามารถคำนวณได้จากสูตร ขนาดของป้าย (นิ้ว) = ระยะการมอง (ฟุต) / ๑๓

หรือ = ระยะการมอง (เมตร) / ๐.๖๕

๖.๒. ระบบไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้าฉุกเฉินมี ๒ ระบบ คือ

1. ระบบไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองเดินเครื่องด้วยน้ำมันดีเซลขนาด 300 KVA จะทำงานโดยอัตโนมัติเมื่อไฟฟ้าดับปกติ เครื่องของเครื่องจะติดโดยใช้ไฟจากแบตเตอรี่และจะจ่ายไฟให้แก่อุปกรณ์ไฟฟ้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดับเพลิงลิฟท์ดับเพลิง ไฟทางเดิน ไฟบอกทางหนีไฟ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องชุมสายโทรศัพท์ ห้องควบคุมอาหาร เป็นต้น
2. ระบบไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ จะให้แสงสว่างในช่วงก่อนที่ระบบไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองจะจ่ายเข้ามาใช้งาน หรือในกรณีที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองไม่ตลอดหรือไม่ทำงานระบบนี้จะติดตั้งในบริเวณที่สำคัญต่อความปลอดภัย เช่น ทางหนีไฟ ไฟฉุกเฉินในลิฟท์ ไฟในห้องเครื่องกำเนิดไฟ เป็นต้น ใช้แบตเตอรี่ที่อัดไฟได้เองตลอดเวลาโดยอัตโนมัติ และจะทำงานโดยอัตโนมัติเมื่อไฟฟ้าปกติดับ จะใช้แบบติดตั้งอิสระ หรือจ่ายแก่ดวงโคมหลายจุดก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเดินสายไฟภายในและภายนอกอาคารทั้งหมด จะเดินในระบบท่อร้อยสายเพื่อความ

ปลอดภัย ทนทาน สะดวกต่อการแก้ไข ซ่อมแซมเปลี่ยนสายไฟ และสะดวกในการติดตั้งสายดินจากตู้ควบคุม การจ่ายกระแสไฟฟ้ารวมจะแยกเป็นสายย่อยๆ สู่มะแผงไฟ (BREAKER) ของแต่ละชั้นในห้องไฟก่อนจะแยกเป็น สายย่อยเข้า ดวงโคมไฟ เต้าเสียบ และอุปกรณ์อื่น ๆ

๖.๓. ระบบเสียงและระบบโทรศัพท์

สายโทรศัพท์ของโครงการแยกมาจากสายเส้นหลัก โดยแยกสู่ TELEPHONE PANEL ซึ่ง

ติดตั้งอยู่ในห้องไฟฟ้า (ELECTRIC ROOM) ผ่านท่อร้อยสาย ต่อเข้าสู่ส่วนสำนักงาน และแยกเข้าโทรศัพท์ สาธารณะที่ติดตั้งในส่วนแสดงโถงนิทรรศการ

ระบบเสียงประกาศ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการแจ้งข่าวสาร หรือสิ่งต่าง ๆ ทั้งภายในอาคารและภายนอก อาคาร มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคคอยควบคุม ติดตั้งลำโพงขยายเสียง ในส่วนนิทรรศการ โดยแบ่งเป็น ZONE เพื่อให้สามารถควบคุมเสียงประกาศที่เฉพาะต้องการได้ ติดตั้งระบบ INTERCOM ติดต่อกับห้องควบคุม เมื่อมีเหตุ อุบัติเหตุ และจุดประสงค์อื่น ๆ และในส่วนสำนักงานรวมทั้งบางจุด มีระบบเสียงเฉพาะ เช่น ส่วนหอประชุม , ห้อง บรรยาย ที่มีการควบคุมแยกออกมา แต่สามารถติดต่อกับห้องควบคุมรวมได้

๗. วัสดุและการใช้

วัสดุที่ใช้กับอาคารสาธารณะจะต้องมีคุณสมบัติที่สะอาดตา คงทนถาวรและราคาไม่แพงมาก จะต้องเป็นวัสดุที่ดู แลรักษาความสะดวกได้ง่ายเพื่อประหยัดค่าดูแลรักษา ควรเป็นวัสดุที่ดูแล้วไม่เบื่อหน่าย ได้แก่ วัสดุประเภท หิน ไม้ อีฐ โลหะ กระจุก และผ้า ดังจะกล่าวถึงวัสดุที่เหมาะสม และใช้บ่อยที่สุด ดังนี้

วัสดุประเภทหิน

เหมาะสำหรับผนังภายนอกและภายใน หินที่ใช้ควรเป็นหินประเภทเนื้อละเอียด สามารถขัดให้เป็นมันได้ ควร หลีกเลี่ยงหินที่มีเนื้อยู่ขรุขระ เพื่อความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ และใช้กับผนังหรือพื้นที่ที่มีการใช้งาน สมบุกสมบัน ตลอดจนเนื้อที่มีคนพลุกพล่านเนื่องจากหินมีความทนทานต่อการสัมผัสและทำความสะอาดง่าย

เหตุผลสำคัญที่เลือกใช้หินเนื่องจาก หินมีคุณสมบัติที่ให้ความงามประทับใจ มีค่าและดูหรูหรา ดังนั้นสถานที่ที่ เหมาะกับการใช้หินมากที่สุด ในอาคารได้แก่ บันไดทางเข้า บริเวณโถงทางเข้า หินที่นิยมใช้มากที่สุดได้แก่

หินอ่อน หินอ่อนสามารถทนสกปรกได้ดี ทนต่อสารเคมีได้บางชนิด มักใช้ กับผนังและพื้นภายในอาคารเสียส่วนมาก หินอ่อนให้ความรู้สึกที่มีค่า กว่าหินประเภทอื่นๆ มีสีและลวดลายให้เลือกมากมายตามความต้องการ ของผู้ออกแบบ

หินแกรนิต ส่วนมากใช้กรุผนังและพื้นทางเดินส่วนต่างๆ เนื่องจากเป็นหิน ที่มีความทนทานมากที่สุด เมื่อขัดให้ขึ้นเงาจะมีลักษณะที่คล้ายหินอ่อน

และบำรุงรักษาทำความสะอาดได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หินชนวน หินชนวนมีสีต่างๆให้เลือก ได้แก่ สีดำ สีเทา และสีน้ำตาล ค่อนข้างมีราคาแพงแต่ประหยัดค่าบำรุงรักษา

หินหล่อ ได้แก่ วัสดุประเภทหินผสมกับซีเมนต์ คุ้มค่าน้อยกว่าหินแท้ แต่มีความงาม ทนทานและบำรุงรักษาได้ง่ายเท่าหินแท้

วัสดุประเภทดินเผา

วัสดุประเภทดินเผา เช่น อิฐ กระเบื้อง และ terracotta สามารถใช้กรุพื้นและผนังของโถงพักคอย ราคาถูกกว่าหิน ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ทนต่อการสึกกร่อน บำรุงรักษาง่าย ตลอดจนมีสีและลวดลายให้เลือกอย่างกว้างขวาง ดังจะกล่าวเป็นชนิดดังต่อไปนี้

อิฐ อิฐสามารถนำมาใช้โดยใช้สีธรรมชาติของตัวมันเอง หรือทาสีทับก็ได้ซึ่งใช้ได้ทั้งภายนอกและภายในอาคารสีธรรมชาติของอิฐสีแดง แสด เทา ขาว ราคาถูกกว่าหิน ถ้าหาหน้าไปใช้ อย่างเหมาะสมก็จะมีความคงทน และง่ายต่อการบำรุงรักษา

กระเบื้อง กระเบื้องดินเผา ใช้วัสดุต่างๆ มีสีลวดลายและพื้นผิวให้เลือกมากมาย ส่วนมากใช้กรุเสา ผนัง สามารถใช้กับห้างสรรพสินค้าได้เป็นอย่างดี และยังมีราคาถูก

วัสดุประเภทผสมเหลว

วัสดุผสมไม่ว่าจะเป็นวัสดุที่ใช้เชื่อมต้ออิฐหรือ ใช้ฉาบหน้าผนังและพื้นยอมเป็นวัสดุที่ใช้กันมากและจำเป็นสำหรับอาคาร เนื่องจากการกรุวัสดุบนผนังหรือพื้นยอมต้องการวัสดุผสมเหล่านี้ เช่น อิฐ หิน กระเบื้อง TERRAZZO และ TERRACOTTA

PLASTER AND STUCCO ปูนฉาบ เป็นวัสดุที่คงทนและประหยัดมากที่สุด แต่ยากในการดูแลรักษา งานฉาบต้องใช้เวลาทำให้ส่วนอื่นของอาคารสกปรก ทั้งยังไม่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงไม่ควรใช้กับผนังกันทั่วไปแต่เหมาะสมสำหรับการตกแต่งผนังภายนอกที่ต้องการให้ผิวเรียบเหมาะสำหรับการติดป้ายต่างๆ และเครื่องหมายอื่นๆ แต่ปัญหาที่สำคัญคือต้องทาสีบ่อยๆ แต่ในปัจจุบันมีน้ำยาเคลือบพื้นผิวให้ง่ายต่อการทำความสะอาด ส่วนใหญ่นิยมใช้ภายนอกอาคาร แต่ถ้าต้องการใช้ภายในก็ควรใช้แบบขัดเรียบเพื่อให้ดูเรียบร้อยและทำความสะอาดง่าย

หินขัด การทำพื้นหินขัดคือการนำเอาเม็ดหินอ่อนผสมหินปูน เกล็ดสีส่วนที่ต้องการตกแต่งและขัดให้เรียบด้วยเครื่อง และเพื่อป้องกันการแตกร้าวในพื้นที่กว้างเนื่องจากการยึดหดตัว จะต้องแบ่งพื้นที่ออกเป็นตารางและฝังเส้นทองเหลือง อลูมิเนียมหรือพลาสติกก็ได้สามารถออกแบบลวดลายพื้นได้ตามใจชอบโดยการผสมสีลงในปูนขาว ให้ความรู้สึกสง่างาม ทนทาน ทำความสะอาดง่าย ทั้งยังสามารถใช้กับผนัง และเสาได้อีกด้วย

ไม้ ไม้เป็นวัสดุสำคัญอีกชนิดหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในการออกแบบ สามารถนำมาใช้เป็นวัสดุกรุผนัง พื้น เพดาน ตลอดจนเครื่องเรือนและอุปกรณ์ภายในอาคารทั่วไปโดยใช้ไม้ในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม้จริง ไม้ขัด แผ่นป้องกันความร้อน ป้องกันเสียงสะท้อน เป็นต้น ประโยชน์สำคัญที่ได้จากการใช้วัสดุประเภทไม้ คือ มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ดี สามารถก่อสร้างได้รวดเร็ว ราคาไม่แพงมากนัก สามารถรีไซเคิลและนำมาประกอบใหม่ได้ง่ายทำความสะอาดง่าย ให้ความงดงาม และความรู้สึกที่อ่อนนุ่มเป็นธรรมชาติอีกด้วย ไม้ยังคงแบ่งออกเป็นประเภทดังนี้

ไม้ธรรมชาติ ไม้ธรรมชาติสามารถแปรรูปให้เข้ากับงานได้ง่าย มีลวดลายธรรมชาติที่น่าสนใจและสวยงามอยู่ในตัวมันเอง สามารถนำมาใช้เป็นโครงผนัง และกรุภายนอกอาคาร และสามารถนำมาทำเครื่องเรือนแบบต่างๆมากมาย

ไม้อัด ไม้อัดที่จำหน่ายในท้องตลาดแบ่งออกเป็นหลายชนิดด้วยกัน เช่น ไม้อัดยาง ไม้อัดสัก ตลอดจนขนาดความหนาที่แตกต่างกันออกไป เช่น ๔ มม. ๘ มม. เป็นต้น

วัสดุกรรมนี้

วัสดุเหล่านี้ ได้แก่ กระดาษปิดผนัง แผ่นวีเนียร์ ไม้อัด วัสดุเหล่านี้สามารถนำมาตกแต่งส่วนของผนังเพื่อดึงดูดความสนใจ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ วัสดุเหล่านี้ทำความสะอาดยาก แต่ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ใหม่ๆมักอยู่ในรูปของพลาสติก จึงหมดปัญหาเรื่องการบำรุงรักษา

โลหะ ปัจจุบันได้รับความนิยมมากในการตกแต่งอาคาร ไม่ว่าจะเป็นวัสดุที่ใช้เป็นโครงสร้าง และใช้ในอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ โลหะพื้นฐานที่ใช้กันมาก ได้แก่ เหล็กกล้า เหล็กปลอดสนิม อลูมิเนียม แมงกานีส โลหะผสมของอลูมิเนียม ตลอดจนวัสดุประเภทบรอนซ์ซึ่งสามารถขึ้นรูป ริดเป็นแผ่นหรือหล่อเป็นรูปลักษณะต่างๆ โลหะที่จะกล่าวในที่นี้ คือ

- **เหล็กกล้า** ในโครงสร้างที่ตึกต่างๆ นำมาใช้กับกรอบกระฉาก หน้าต่าง แต่ส่วนใหญ่เหล็กกล้ามักซ่อนตัวอยู่ในโครงสร้างทั่วไป เช่น เสา คาน ฝ้า และในบางกรณี โครงสร้างอาคารเหล็ก สามารถนำมาใช้เป็นส่วนตกแต่งได้ ถ้าต้องการความรู้สึกทันสมัย โชว์โครงสร้าง
- **เหล็กปลอดสนิม** โลหะผสมชนิดเดียวที่สามารถทนต่อสภาพอากาศทุกชนิดได้ดี เหล็กปลอดสนิมทำความสะอาดง่าย ให้ความสวยงาม ให้ความรู้สึกทันสมัย สามารถใช้กรุผนังและเสา และเป็นที่ยอมรับใช้ตกแต่งภายนอกและภายในอาคารร่วมสมัย
- **อลูมิเนียม** โลหะชนิดนี้ให้ความสวยงาม และนำมาใช้กับส่วนประกอบต่างๆ ในอาคารเป็นเวลานานแล้ว เช่น กรอบกระฉาก หน้าต่าง และสามารถนำมาประกอบเป็นเครื่องเรือนได้ด้วย
- **บรอนซ์** ให้สีที่เป็นธรรมชาติ ดูมีคุณค่าแต่มีราคาแพงและดูแลรักษา จึงไม่เป็นที่ยอมรับเท่ากับอลูมิเนียม แต่อาจใช้เพื่อแสดงความหรูหรา นอกจากนี้ยังเป็นโลหะที่แข็งแรงจึงได้รับความนิยมมาเป็นเวลานาน

วัสดุอื่น ได้แก่

กระฉาก มีบทบาทสำคัญในการตกแต่งเป็นอย่างมาก กระฉากใสมักนำมาใช้ในส่วนที่ต้องการความรู้สึกโปร่ง ไม่อับทึบกระฉากเงาก็มีบทบาทไม่น้อย เช่น ใช้กรุเสาเพื่อลดความทึบตันของเสา ใช้ตรวจสอบพฤติกรรมมดลูกค้ำในซูเปอร์มาเก็ต เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้า วัสดุประเภทผ้า มีลาย สี แบบ ให้เลือกมากมาย ใช้ทำผ้าม่านและบุเครื่องเรือนเป็นวัสดุที่มีความสำคัญในการตกแต่งอีกชนิดหนึ่ง

พลาสติก พลาสติกเป็นวัสดุใหม่ ทนน้ำ ทนทาน ราคาไม่แพง และทำความสะอาดได้ง่าย เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นพลาสติกมีรูปแบบ ลวดลาย สี สัน ให้เลือกมากมาย รวมทั้งเป็นวัสดุที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถดัดโค้งงอได้ตามใจชอบ เหมาะสำหรับการกรุผนัง ประตู พื้น ใต้โต๊ะ เนื่องจากกันน้ำและมีความทนทาน

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่งภายในอาคาร โดยเฉพาะที่อยู่ในประเทศเขตร้อน ควรเป็นวัสดุที่สามารถป้องกันความชื้นได้ กันแมลง ปลวก และเชื้อราที่จะเกิดขึ้น ต้องคำนึงถึงการป้องกันความร้อน จากแสงธรรมชาติ แสงสะท้อนของวัสดุ รูปฟอร์มผิวหน้า ลวดลาย ดังนั้นก่อนทำออกแบบจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อดีข้อเสียของวัสดุแต่ละชนิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาการประหยัดพลังงานภายในอาคาร

ในการออกแบบอาคารเพื่อการประหยัดพลังงานนอกจากจะมุ่งเน้นในการออกแบบเลือกใช้เครื่องกลอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพสูง และการออกแบบเปลือกภายนอกอาคารมีค่าความต้านทานความร้อนที่ดีแล้ว การออกแบบอาคารควรศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลจากที่ตั้งและสภาพแวดล้อมโดยรอบที่ตั้งก่อนที่จะทำการออกแบบวางผังและออกแบบตัวอาคาร ในการศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลภายนอกนั้นก็เพื่อแสวงประโยชน์จากสภาพแวดล้อมโดยรอบที่ตั้งมาใช้กับอาคาร เพื่อช่วยลดการใช้พลังงานของอาคาร และหลีกเลี่ยงปัญหาและผลกระทบที่จะมีผลต่อการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลือง

องค์ประกอบธรรมชาติภายนอกที่ตั้ง ที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบอาคารประหยัดพลังงานที่ผู้ออกแบบอาคารควรวิเคราะห์พิจารณา ได้แก่ ลม ดวงอาทิตย์ และแสงธรรมชาติ

1. ลม

นอกเหนือจากลมประจำท้องถิ่นที่ผู้ออกแบบคุ้นเคยแล้ว องค์ประกอบโดยรอบที่ตั้ง ได้แก่ อาคารข้างเคียง ต้นไม้ใหญ่ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ มีผลต่อการเปลี่ยนทิศทางและความเร็วของกระแสลมได้ ความเร็วของลมจากภายนอกที่กระทำต่ออาคาร มีผลต่อการใช้พลังงานของอาคารด้านการปรับอากาศ ดังนี้

1.1 Infiltration ความกดอากาศรอบอาคาร และกระแสลมจะมีผลต่อการรั่วซึมของอากาศภายนอกเข้ามาภายในอาคาร ทางรอยต่อขอบหน้าต่าง รอยต่อผนังอาคารและประตูทางเข้าออกอาคาร มีผลต่อการทำความเย็นมาก แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถกระทำได้โดย

- ออกแบบวางตัวอาคาร ให้พ้นจากช่องกระแสลมแรงซึ่งเกิดจากอาคารข้างเคียง และอาศัยอาคารหรือกลุ่มต้นไม้เป็น Windbreak
- ออกแบบวางทิศทางอาคารให้แนวแกนอาคารหันไปตามทางลม
- ออกแบบระบบเปลือกภายนอกอาคาร (Building Envelope) ให้รอยต่อส่วนต่างๆ แน่นหนา (Tight Skin)
- ออกแบบวางประตูทางเข้าอาคารด้านหลังลม (Downwind Side)
- ออกแบบทางเข้าเป็นลักษณะประตูสองชั้น (Vestibules) หรือประตูหมุน (Revolving Door)

1.2 ลด Air Film Resistance ยิงมีกระแสลมที่แรงภายนอกกระทำต่อผิวภายนอกอาคาร ค่า Resistance ของ Air Film จะลดลงส่งผลให้ค่าความต้านทานความร้อนรวมของผนังอาคารลดลง ความร้อนจากภายนอกจะถ่ายเทเข้าสู่ภายในอาคารเพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ลด Surface Temperature ในกรณีที่เปลือกอาคารได้รับ อิทธิพลจากรังสีดวงอาทิตย์ ทำให้อุณหภูมิพื้นผิวร้อนขึ้น การที่มีกระแสลม พัดผ่านเปลือกอาคารที่ร้อนจะช่วยพา (Convect) ความร้อนที่สะสมออกไป ส่งผลให้ผิวภายนอกเปลือกอาคาราอุณหภูมิลดต่ำลง ดังนั้นการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่อาคารจึงน้อยลงด้วย

2. ดวงอาทิตย์

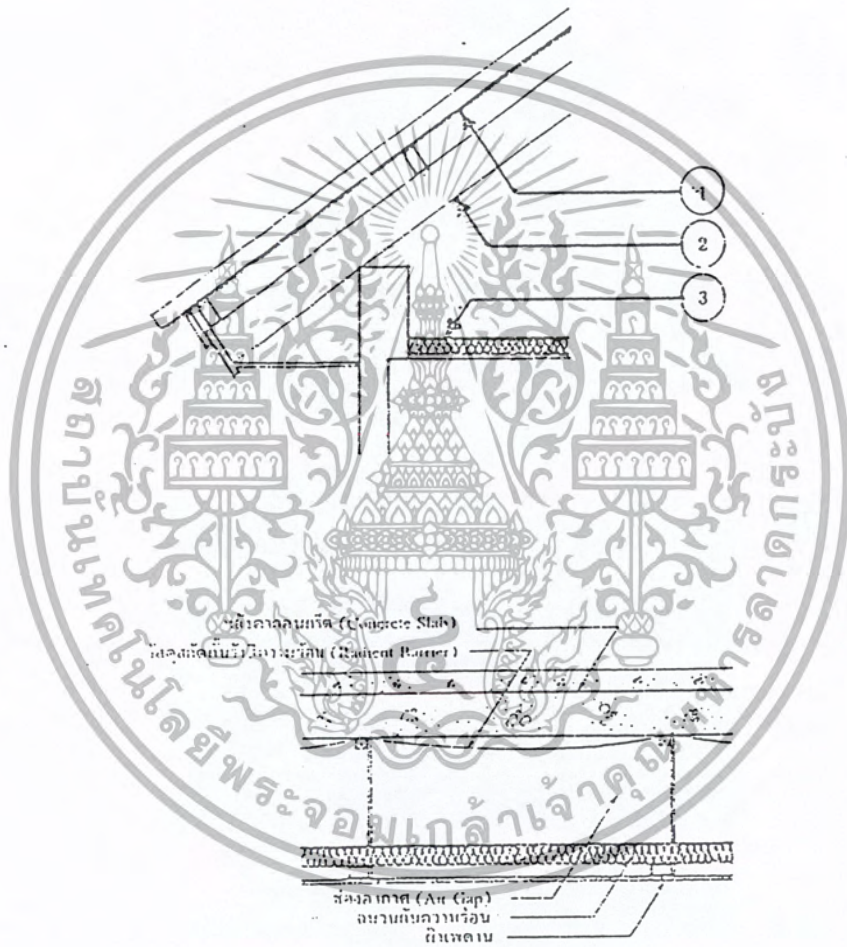
ดวงอาทิตย์มีผลกระทบต่ออาคารและที่ตั้ง ซึ่งสามารถมองแยกได้สองประเด็น คือ พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Radiation) ที่ตกลงมาสู่ที่ตั้งกับมุมและวงโคจรของดวงอาทิตย์ (Solar Geometry)

2.1 Solar Radiation หรือ Insolation ประกอบด้วย

- Direct Radiation คือรังสีที่มาจากดวงอาทิตย์โดยตรง
- Diffuse Radiation คือรังสีดวงอาทิตย์ที่มาถึงชั้นบรรยากาศของโลก ถูกทำให้กระจัดกระจายโดย ฝุ่นละออง และ Water Particles ในท้องฟ้า
- Reflected Radiation คือรังสีดวงอาทิตย์ที่ตกกระทบพื้นผิวข้างเคียง อาคารและสะท้อนสู่อาคาร ผู้ออกแบบคุ้นเคยกับแสงแดด ที่มาจากดวงอาทิตย์โดยตรง (Direct Solar Radiation) แต่ในสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นที่ท้องฟ้าเต็มไปด้วยฝุ่นละออง ไอน้ำและเมฆ ทำให้ Diffuse Solar Radiation นั้นมีปริมาณสูง ถึงแม้ว่าเปลือกอาคารจะไม่ได้ถูกแสงแดดโดยตรง อุณหภูมิของเปลือกอาคารนั้นๆยังคงมีอุณหภูมิสูงกว่า อุณหภูมิอากาศอยู่ดี ทั้งนี้เนื่องจาก Diffuse Radiation และ Reflected Radiation ที่สะท้อนมาจาก Landscape โดยรอบอาคาร และสะท้อนจากพื้นผิวอาคารข้างเคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารข้างเคียงที่ใช้ Reflective Glass ดังนั้นนอกเหนือจากผู้ออกแบบให้ความสนใจในเรื่องแสงแดดโดยตรงแล้ว จะต้องให้ความสนใจต่อ Diffuse Solar Radiation และ Reflected Solar Radiation ที่มีจากสภาพโดยรอบที่ตั้ง สี พื้นผิว ทิศทาง รวมทั้งกายภาพของ Landscape และอาคารข้างเคียง มีผลต่อปริมาณความร้อนที่สะท้อนสู่ผนัง และหลังคา พื้นผิวที่เป็นมัน และสีอ่อนของผนังจะช่วยลดผลกระทบ ดังกล่าว และลดภาระการทำความเย็นลงได้มาก

2.2 Solar Geometry ทิศทางการขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ตลอดปีมีอิทธิพลต่อการออกแบบวางทิศทางอาคาร การออกแบบรูปทรงอาคารที่ให้ร่มเงาต่อกัน การออกแบบลดอัตราส่วนพื้นที่ผิวอาคารต่อปริมาตรอาคาร และการออกแบบช่องเปิดกับระบบป้องกันแสงแดดเข้าสู่ภายในอาคาร นอกเหนือจากนั้นควรพิจารณาประโยชน์ที่เกิดจากร่มเงาจากอาคารข้างเคียง และตัวอาคารที่ออกแบบเอง นำมาบังรังสีดวงอาทิตย์แก่เปลือกอาคารที่ออกแบบเพื่อลดอุณหภูมิพื้นผิว

การติดตั้งระบบป้องกันรังสีความร้อนเข้าสู่อาคารที่ใช้คือการป้องกันรังสีความร้อนในหลังคา (Roof System) เพราะการติดตั้งวัสดุสกัดกั้นรังสีความร้อนในช่องอากาศระหว่างหลังคาที่ร้อนและฝ้าเพดานที่เย็นกว่าก็สามารถที่จะจัดการแผ่รังสีความร้อนเป็นส่วนใหญ่ได้

- บน แสดงตำแหน่งที่สามารติดตั้งวัสดุสกัดกั้นรังสีความร้อน
- ล่าง วัสดุการติดตั้งวัสดุสกัดกั้นรังสีความร้อน สำหรับอาคารที่ทับลิ้นคาน (Flat Roof)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แสงธรรมชาติ

สำหรับภูมิอากาศในประเทศไทยแสงธรรมชาติในช่วงกลางวันนั้น มีมากพอเพียงตลอดปี ในการพิจารณาแสงธรรมชาติ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ แสงแดด (Sunlight) และแสงสว่างธรรมชาติ (Daylight)

ในประเทศไทย ภาระการทำความเย็นให้กับอาคารจำเป็นต้องตลอดปี ในการออกแบบอาคารให้เข้ากับภูมิอากาศของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงแสงแดด เข้ามาภายในอาคารเพื่อป้องกันความร้อนเข้ามาในอาคาร (Heat Gain) แต่การนำแสงสว่างธรรมชาติ (Daylight) เพื่อมาส่องสว่างพื้นที่ใช้งานนั้นเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการช่วยประหยัดพลังงานแก่อาคาร ทั้งนี้เนื่องจากแสงสว่างธรรมชาติดีประสิทธิภาพ (Efficacy) สูงกว่าแสงประเภทอื่นๆ

แหล่งกำเนิดแสง	ประสิทธิภาพ(lumen/watt)	แหล่งข้อมูล
ดวงอาทิตย์ ทึบม >25องศา	117 lm/w	A
ท้องฟ้าโปร่ง	50 lm/w	A
ท้องฟ้ามีเมฆ	125 lm/w	A
หลอด Incandescent(150w)	16-40 lm/w	B
หลอด Fluorescent	50-80 lm/w	B

* แหล่งที่มาข้อมูล A จาก Hopkinson et.al,1966 และ B จาก I.E.S.,1981

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า แสงสว่างธรรมชาติที่มาจากท้องฟ้ามีประสิทธิภาพสูงกว่าแสงแดดและแสงไฟจากหลอดประเภท Incandescent และ Incandescent ดังนั้นในปริมาณแสงที่เท่ากันพลังงานความร้อนจากการส่องสว่างธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในอาคารจึงเป็นการช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่เกี่ยวกับแสงประดิษฐ์ ลดปริมาณความร้อน (Heat Gain) ที่เกิดจากแสงประดิษฐ์ซึ่งเป็นการลดภาระการทำความเย็น (Cooling Load) แก่อาคาร

นอกเหนือจากองค์ประกอบธรรมชาติ ลม แสงแดด แสงธรรมชาติแล้ว องค์ประกอบของที่ตั้ง ก็มีส่วนช่วยที่สามารถเอื้ออำนวยต่อการออกแบบอาคารประหยัดพลังงาน องค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่ ดิน ต้นไม้ แหล่งน้ำ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ

ดิน

อุณหภูมิของดินนั้นจะค่อนข้างคงที่ตลอดวันและมีอุณหภูมิต่ำกว่าอุณหภูมิอากาศภายนอกตลอดช่วงกลางวัน อุณหภูมิดินโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 24-26 องศาเซลเซียส (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฤดูกาลและสภาพแวดล้อม) การพิจารณาการออกแบบอาคารให้อยู่ต่ำกว่าระดับผิวดิน จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยลดภาระการทำความเย็นให้กับอาคาร ทั้งนี้ในอาคารที่ปรับอากาศอุณหภูมิภายในที่ 25 องศาเซลเซียสจะมีความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิภายในและภายนอกนั้น อย่างมาก 1 องศาเซลเซียส ในขณะที่ส่วนของอาคารที่อยู่เหนือดินจะต้องรับกับอุณหภูมิอากาศที่ร้อนจัดช่วงกลางวัน ซึ่งมีอุณหภูมิอากาศสูงถึง 30-35 องศาเซลเซียส และโดยเฉพาะผนังอาคารที่ได้รับอิทธิพลจาก Direct Solar Radiation ,Diffuse Solar Radiation และ Reflected Solar Radiation อุณหภูมิของผิวเปลือกภายนอกอาคารจะยิ่งสูงกว่าอากาศภายนอกมากซึ่งจะขึ้นอยู่กับทิศทาง ลีลา ลักษณะพื้นผิว และมวลของเปลือกอาคาร ดังนั้นความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิภายนอกกับภายในอาคารที่ปรับอากาศนั้นจึงมากกว่า 5 องศาเซลเซียสขึ้นไป

ต้นไม้ การปลูกพืชคลุมดิน แหล่งน้ำ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ นั้นจะมีผลต่อสภาพโดยรอบอาคารและกระแสลมที่เกิดขึ้นก็มีผลกระทบต่อการใช้พลังงานของอาคารดังกล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ร่มเงาของต้นไม้และสิ่งก่อสร้างข้างเคียง ยังสามารถช่วยลดอุณหภูมิพื้นผิวอาคารที่มีผลกระทบจากแสงแดดด้วย นั้นหมายถึงการลด Sol-air Heat Gain ทำให้ภาระการทำความเย็นของอาคารลดลง อาคารขนาดใหญ่ที่แผ่ราบไปกับที่ตั้งผู้ออกแบบควรพิจารณาผลประโยชน์ที่ได้จากร่มเงาจากองค์ประกอบโดยรอบอาคารด้วย

อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารทั้งหมดดังกล่าวนี้ มีผลต่อการออกแบบอาคารประหยัดพลังงาน ควรให้ความสนใจในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ตั้ง เพื่อหาข้อดีและข้อเสีย เพื่อแสวงประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่มีอยู่และหลีกเลี่ยงผลกระทบและปัญหาต่างๆที่จะเกิดกับอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

5.8 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอาคารและโครงการ

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโครงการ “โรงเรียนอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็ก” ที่ต้องนำมาพิจารณาเพื่อการออกแบบที่ถูกต้องกฎหมายได้แก่

1.ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน พ.ศ.2531

2.กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 พ.ศ.2515 ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294

ซึ่งในที่จะกล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับอาคารสถานที่เท่านั้น มีเนื้อหาดังนี้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน
พ.ศ. 2531

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 17(1) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังนี้
หมวด 4

โรงเรียน สถานที่และอาคาร

ข้อ 17 โรงเรียนอนุบาลที่จะจัดตั้งใหม่ จะต้องอยู่ห่างจากโรงเรียนอนุบาลที่ตั้งอยู่เดิม ไม่น้อยกว่า 300 เมตร บนเส้นทางคมนาคมทางบก

ข้อ 18 บริเวณโรงเรียน ต้องมีลักษณะดังนี้

18.1 มีที่ดินผืนเดียวติดต่อกัน มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 90 ตารางวา ผู้รับใบอนุญาตมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือสัญญาเช่าไม่น้อยกว่า 3 ปี ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

18.2 พื้นที่ต้องไม่เป็นที่ลุ่ม และไม่มีสิ่งอันอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่นักเรียน หากมีบ่อน้ำหรือสระน้ำอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนจะต้องล้อมรั้วให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย

18.3 มีรั้วแสดงบริเวณโรงเรียนที่เป็นสัดส่วน

18.4 สถานที่ตั้งของโรงเรียนต้องตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่นักเรียน

18.5 ต้องมีพื้นที่สำหรับนักเรียนเล่นไม่น้อยกว่า 1.2 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน จะเป็นในร่มหรือกลางแจ้งก็ได้

18.6 ต้องมีพื้นที่สำหรับนักเรียนพักผ่อนอย่างเพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 19 ห้ามใช้บริเวณโรงเรียนและอาคารเรียนเป็นสถานรับเลี้ยงเด็กหรือดำเนินกิจการอื่น หรือเป็นที่อยู่อาศัยของบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการของโรงเรียน ยกเว้นที่อยู่อาศัย ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ครูและพี่เลี้ยง แต่จะต้องจัดให้เป็นสัดส่วน

ข้อ 20 อาคารเรียนต้องมีลักษณะดังนี้

20.1 อาคารเรียนต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

20.2 สำหรับอาคารเรียนที่มีห้องเรียนเกินกว่า 2 ห้องติดกันช่องทางเดินภายในอาคารหรือระเบียงทางเดินต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร หรือถ้ามีม้านั่ง ระเบียงต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.75 เมตร อาคารตั้งแต่ชั้น 2 ขึ้นไป ต้องมีลูกกั้นระเบียงสูงไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร และช่องห่างลูกกั้นของลูกกั้นไม่มากกว่า 15 เซนติเมตร

20.3 อาคารเรียนต้องมีฝ้าเพดานใต้หลังคา เว้นแต่หลังคาลาดฟ้าคอนกรีตเสริมเหล็ก ระยะความสูงจากพื้นถึงเพดานต้องไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร

20.4 บันไดต้องแบ่งเป็นสองช่วง ช่วงหนึ่งสูงไม่เกิน 2.00 เมตร ความกว้างของบันได แต่ละช่วงต้องไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ขานหักบันไดต้องไม่น้อยกว่าความกว้างของบันได ลูกตั้งของบันไดต้องไม่สูงกว่า 17.5 เซนติเมตร ลูกนอนต้องกว้างไม่น้อยกว่า 24 เซนติเมตร บันไดทุกชั้นต้องมีราวและลูกกั้นสูงไม่ต่ำกว่า 90 เซนติเมตร รวมทั้งราวเดี่ยวสำหรับนักเรียนเกาะขึ้นบันได และระยะห่างของลูกกั้นต้องไม่มากกว่า 15 เซนติเมตร

ข้อ 21 ห้องเรียน ต้องมีลักษณะดังนี้

21.1 ห้องเรียนแต่ละห้องต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 35 ตารางเมตร และห้องเป็นห้องโล่งไม่มีเสาหรือสิ่งกีดขวาง ในกรณีที่เป็นห้องเรียนรูปอื่น ๆ ส่วนที่แคบที่สุดของห้องไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร

21.2 ห้องเรียนอาจจะจัดเป็นห้องขนาดใหญ่มีฝ้าประจันที่สามารถปรับเป็นห้องเรียนหรือห้องกิจกรรมขนาดต่าง ๆ ในเวลาเดียวกัน แต่พื้นที่ของห้องเรียนขนาดเล็กที่สุดห้องมีไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ใน 21.1

21.3 การระบายอากาศของห้องเรียนต้องถ่ายเทได้สะดวก โดยรวมเนื้อที่หน้าต่าง ประตู และช่องลมแล้วไม่น้อยกว่า 20% ของเนื้อที่ห้อง ยกเว้นห้องที่ใช้ระบบปรับอากาศ

21.4 แสงสว่างในห้องเรียนต้องมีความเข้มไม่น้อยกว่า 200 ลักส์โดยสม่ำเสมอทั้งห้อง ห้องเรียนที่ใช้แสงสว่างตามธรรมชาติ ความเข้มของแสงสว่างไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ต้องติดตั้งโคมไฟฟ้าให้แสงสว่างเพิ่มในห้องนั้นๆ

21.5 ห้องเรียนที่มีทางเข้าออก 2 ทาง แต่ละทางต้องกว้างไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร ในกรณีที่มีทางเข้าออกเพียงทางเดียว ต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.60 เมตร

21.6 สัดส่วนพื้นที่ห้องเรียนต่อนักเรียนต้องไม่น้อยกว่า 1.20 ตารางเมตรต่อ
นักเรียน 1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21.7 การจัดห้องเรียน ให้คำนึงถึงพื้นที่ต่อนักเรียนจำนวนรวมของนักเรียนแต่ละห้องต้องไม่เกิน 40 คน

21.8 ถ้าใช้อาคารซึ่งมีอยู่แล้วมาดัดแปลงเป็นอาคารเรียนจะต้องปรับปรุงอาคารเรียนให้มีสภาพตามที่กำหนดให้ 21.3, 21.4, 21.5

ข้อ 22 นอกจากห้องเรียนแล้ว โรงเรียนต้องจัดให้มี

22.1 ห้องบริหาร เว้นแต่โรงเรียนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับอื่น

22.2 ที่รับประทานอาหาร ต้องมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน หรือจะใช้ห้องเรียนเป็นที่รับประทานอาหารก็ได้ แต่โรงเรียนจะต้องดูแลในเรื่องความสะอาดเป็นอย่างดี

22.3 ห้องเตรียมอาหาร ต้องถูกสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

22.4 ห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล

22.5 ห้องนอนสำหรับนักเรียน ต้องจัดให้มีห้องนอนโดยสัดส่วนพื้นที่ต่อนักเรียนไม่น้อยกว่า 1.20 ตารางเมตรต่อคน หรือจะใช้ห้องเรียนเป็นห้องนอนด้อยก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีที่นอนและอุปกรณ์ตามข้อ 23.2.3

22.6 ห้องนี้ และต้องรักษาความสะอาด ให้ถูกสุขลักษณะ

22.7 ห้องส้วมให้ถือเกณฑ์ ดังนี้

22.7.1 นักเรียน 1-100 คนมี 1 ที่ต่อนักเรียน 25 คน

นักเรียน 101-600 คน มี 1 ที่ต่อนักเรียน 50 คน

นักเรียน 601 คนขึ้นไป มี 1 ที่ต่อนักเรียน 75 คน

22.7.2 จะต้องรักษาให้สะอาดถูกสุขลักษณะ มีบังตาหรือประตูส้วม โดยไม่มีกลิ่นประทุ หรือกัญแจตที่ประทุ และส้วมต้องอยู่ไม่ไกลจากห้องเรียน หรืออยู่ในห้องเรียน ถ้าส้วมอยู่นอกอาคารเรียน ทางเดินไปส้วมต้องมีหลังคากันแดดกันฝน

22.7.3 ในกรณีที่โรงเรียนมีอาคารมากกว่า 1 ชั้น จะต้องมียุ้งส้วมทุก

ชั้น

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2515)

ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294

ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 17 และข้อ 27 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 4 อาคารสถานรับเลี้ยงเด็ก และสถานสงเคราะห์เด็กจะต้องจัดให้มีห้องนอน ห้องเด็กป่วย ห้องครัว ห้องส้วม แยกเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน และถ้ารับเลี้ยงเด็กอายุเกินกว่าสองปี จะต้องจัดให้มีที่รับประทานอาหาร ที่เด็กเล่น กำหนดไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ การจัดอาคารสถานที่จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

4.1 ห้องนอน ห้องเด็กป่วย ห้องครัว ห้องส้วม และบริเวณใช้สอยทั่วไปภายในอาคารจะต้องมีแสงสว่าง และช่องระบายอากาศอย่างเพียงพอ

4.2 จะต้องจัดให้มีทางเข้าออกของอาคารโดยเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากอาคารได้โดยสะดวก เมื่อเกิดอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอื่น ๆ

4.3 หน้าต่าง ประตู ห้องนอนเด็ก และห้องเด็กป่วย ต้องติดตั้งมุ้งลวด

4.4 ถ้าสถานรับเลี้ยงเด็ก เลี้ยงดูเด็กในวัยต่างๆไว้รวมกัน ต้องแยกห้องนอนระหว่างเด็กอายุต่ำกว่าสองปี กับเด็กอายุเกินกว่าสองปี

4.5 ในกรณีเด็กอายุต่ำกว่าสองปี ห้องนอนเด็กจะต้องมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 1.65 ตารางเมตร และปริมาตรไม่ต่ำกว่า 4.94 ลูกบาศก์เมตร ต่อเด็กหนึ่งคน

4.6 ในกรณีเด็กอายุเกินกว่าสองปี ห้องนอนเด็กต้องมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 1.94 ตารางเมตร และปริมาตรไม่ต่ำกว่า 5.94 ลูกบาศก์เมตร ต่อเด็กหนึ่งคน

4.7 ในกรณีเด็กอายุเกินกว่าเจ็ดปี ห้องนอนเด็กต้องมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 2.47 ตารางเมตร และปริมาตรไม่ต่ำกว่า 9 ลูกบาศก์เมตร ต่อเด็กหนึ่งคน

4.8 ห้องส้วมสำหรับเด็กอายุเกินกว่าสองปี ต้องมีที่ถ่ายอุจจาระอย่างน้อยหนึ่งที ต่อเด็กยี่สิบคน สำหรับเด็กอายุเกินกว่าเจ็ดปี อย่างน้อยหนึ่งทีต่อเด็กสิบคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

BANGKOK, THAILAND

FACULTY OF ARCHITECTURE
DEPARTMENT OF INTERIOR ARCHITECTURE

Name Mr. Manop JIRAROJBOVORNKUL

Date of Birth February 1, 1979

Date of Admission May 27, 1997

Degree Bachelor of Architecture

Major Interior Architecture

Student ID 40025234

Date of Graduation April 12, 2002

COURSE TITLE	CREDIT	GRADE	COURSE TITLE	CREDIT	GRADE			
1st Semester, 1st Year, 1997-1998								
02021101 DELINEATION I	2	C+	02024421 COMPUTER II	2	C+			
02021103 VISUAL DESIGN	1	B	03030002 SPEECH COMMUNICATION	2	B			
02021105 FINE ARTS I	2	C+	03100001 ECONOMICS	2	B			
02021107 BASIC ARCHITECTURAL DRAWING	2	C	2nd Semester, 4th Year, 2000-2001					
02021109 ERGONOMICS I	3	C+	02024452 INTERIOR ARCHITECTURE 8	6	C+			
02021111 INTERIOR ARCHITECTURE I	2	B+	02024454 ENVIRONMENTAL DESIGN I	2	A			
02021113 WORKSHOP I	1	B+	02024456 PROFESSIONAL PRACTICES	2	A			
03010001 STUDY SKILL IN ENGLISH	1	B+	02024460 EQUIPMENT FOR BUILDINGS II	2	A			
05010140 MATHEMATICS	3	B+	02024462 ESTIMATIONS	2	B			
GPA: 2.82 GPA: 2.82			02024464 DESIGN ANALYSIS I	2	A			
2nd Semester, 1st Year, 1997-1998								
02021152 INTERIOR ARCHITECTURE 2	3	C+	02029920 MUSIC APPRECIATION	2	B			
02021154 DELINEATION 2	2	B	Summer Semester, 4th Year, 2000-2001					
02021156 MATERIALS AND USAGES	2	C	03024465 OFFICE PRACTICE 30 DAYS	0	S			
02021158 FINE ARTS 2	2	B	GPA: 0.00 GPA: 2.96					
02021160 ERGONOMICS 2	2	B	1st Semester, 5th Year, 2001-2002					
02021164 WORKSHOP 2	1	A	02025501 SEMINAR	1	A			
03010005 ENGLISH FOR ARCHITECTURE AND ART I	1	C	02025505 DESIGN ANALYSIS II	3	B			
03150054 PHYSICAL EDUCATION	1	D	02025507 ORGANIZATION AND MANAGEMENT	2	C			
05010142 APPLIED MECHANICS	3	D	02025511 INTERIOR ARCHITECTURE IX	2	C+			
05300140 PHYSICS FOR ARCHITECTURE	3	D	02025515 ENVIRONMENTAL DESIGN II	2	B			
GPA: 2.70 GPA: 2.76			02029926 THAI VERNACULAR ARCHITECTURE	2	B			
1st Semester, 2nd Year, 1998-1999								
02022201 DELINEATION 3	2	B	GPA: 2.73 GPA: 2.94					
02022205 FINE ARTS 3	2	B	2nd Semester, 5th Year, 2001-2002					
02022207 DECORATION PLANT I	2	C+	02025555 THESIS IN INTERIOR ARCHITECTURE	6	B			
02022209 ARCHITECTURAL TECHNOLOGY I	2	B	GPA: 3.00 GPA: 2.94					
02022211 INTERIOR ARCHITECTURE 3	2	B	Total Attended Credit Hours: 180					
02022213 INTERIOR STRUCTURES I	2	B	Cumulative GPA: 2.94					
02022215 EXHIBITION I	2	B	Transcript Closed					
02022217 HISTORY OF INTERIOR ARCHITECTURE I	2	B	Checked by <i>Sumanthrat</i>					
03010006 ENGLISH FOR ARCHITECTURE AND ART II	2	B	(Miss Sumanthrat Phosri)					
GPA: 2.87 GPA: 2.79			2nd Semester, 2nd Year, 1998-1999					
02022252 INTERIOR ARCHITECTURE IV	3	A	Checked by <i>Sumanthrat</i> (Miss Sumanthrat Phosri)					
02022254 INTERIOR STRUCTURES II	3	A						
02022256 EXHIBITION II	2	B						
02022258 FINE ARTS IV	2	B						
02022260 HISTORY OF INTERIOR ARCHITECTURE II	2	B+						
02022262 DECORATION PLANT II	2	B+						
02022264 ARCHITECTURAL TECHNOLOGY II	2	C+						
03150015 GENERAL PSYCHOLOGY	2	C+						
GPA: 3.38 GPA: 2.93								
1st Semester, 3rd Year, 1999-2000								
02023301 METHODS OF RESEARCH	1	A	Checked by <i>Sumanthrat</i> (Miss Sumanthrat Phosri)					
02023305 FINE ARTS V	2	C+						
02023307 LANDSCAPE DESIGN I	2	B+						
02023309 ARCHITECTURAL TECHNOLOGY III	2	B+						
02023311 INTERIOR ARCHITECTURE V	2	B						
02023313 DESIGN WORKSHOP I	1	B						
02023317 HISTORY OF INTERIOR ARCHITECTURE III	2	B						
GPA: 3.11 GPA: 2.96								
2nd Semester, 3rd Year, 1999-2000								
02023352 INTERIOR ARCHITECTURE VI	6	B+				Checked by <i>Sumanthrat</i> (Miss Sumanthrat Phosri)		
02023354 DESIGN WORKSHOP II	3	B						
02023356 COMPUTER I	2	B+						
02023358 FINE ARTS VI	2	C+						
02023360 HISTORY OF INTERIOR ARCHITECTURE IV	2	C+						
02023362 LANDSCAPE DESIGN II	2	B+						
05400141 BASIC STATISTICS	2	D						
GPA: 2.94 GPA: 2.96								
1st Semester, 4th Year, 2000-2001								
02024401 PROGRAMME ANALYSIS	2	B	Checked by <i>Sumanthrat</i> (Miss Sumanthrat Phosri)					
02024409 EQUIPMENT FOR BUILDINGS I	2	A						
02024411 INTERIOR ARCHITECTURE VII	6	C						
02024417 THAI DECORATION	2	B						
----- Continue next column -----								

Date Issued: May 1, 2002

Certified copy. Not valid without seal.

Thienchai Suwanvesh

(Asst. Prof. Dr. Thienchai Suwanvesh)

Acting Director

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MANOP JIRAROJBOVORNKUL

Address : 54/1042 Pattanakam Rd. , Praves , Bangkok 10250.

Telephone : (02) 7217699   Mobile Phone : (09) 1143045

Email Address : t_lek108@hotmail.com

PERSONAL DATA

Date of birth : February 1 , 1979   Age : 23

Nationality : Thai   Religion : Buddhism

Marital Status : Single   Health : Excellent

Heigh : 177 cm.   Weight : 67 kg.

OBJECTIVE

Career in Interior Architect or Graphic Designer.

EDUCATION

1997 - 2001 : King Mongkut 's Institute Of Technology Ladkrabang.

Bachelor 's degree of Interior Architecture , Bangkok

1990 – 1996 : Wat Suthivararam School , Bangkok.

1983 – 1989 : Chanvatt Prelimaty & Secondary School , Bangkok

QUALIFICATION

Language : Fairly Good command of English.

Typing Skill : Typing both Thai & English with 40 & 35 words / minute respectively

Computer Skill : 3D Studio , Adobe Illustrator , Adobe Photoshop , CorelDRAW , AutoCAD

,MS Office (Word , Excel , PowerPoint)

: Self – motivated , good personality and inter – personal skill.

: Activist and Quick Learner

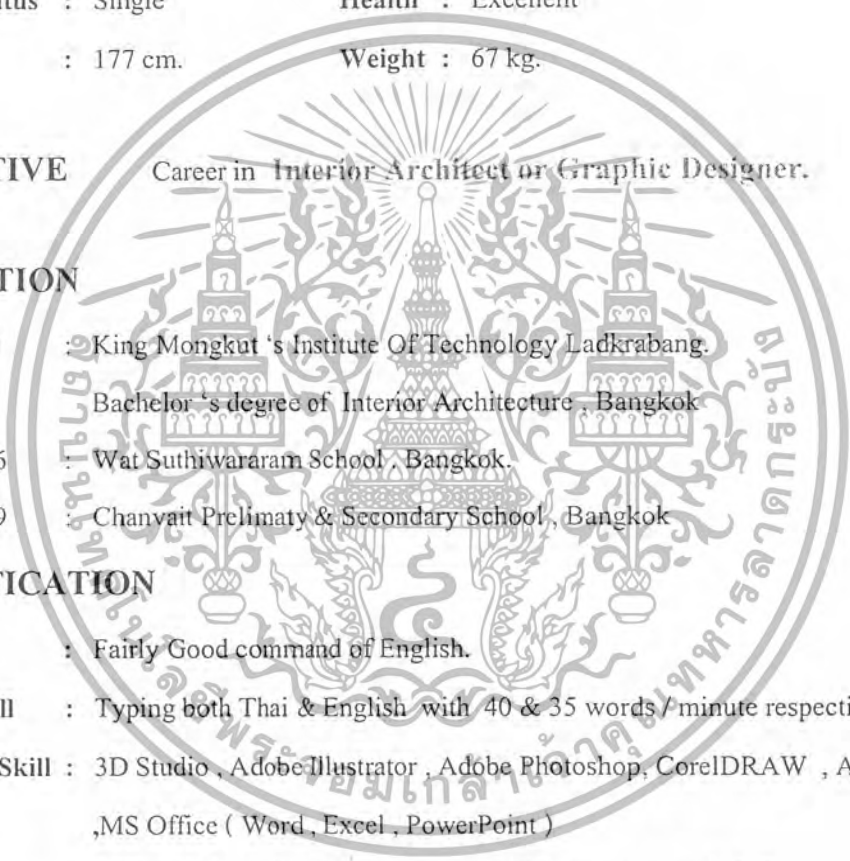
ACTIVITIES

Faculty : Cheer Architecture faculty

WORK EXPERIENCE

Apr – May 2001 : Trainee at ASE Consultant Co.,Ltd.

16 May 2002 : First Time at URBAN Interior Co.,Ltd.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้